

STATSMINISTERENS KONTOR

Meld. St. 4

(2023–2024)

Melding til Stortinget

Anmodnings- og utredningsvedtak
i stortingssesjonen 2022–2023

STATSMINISTERENS KONTOR

Meld. St. 4

(2023–2024)

Melding til Stortinget

Anmodnings- og utredningsvedtak
i stortingssesjonen 2022–2023

Innhold

1	Innledning	5	8	Klima- og miljø-	
1.1	Bakgrunn	5		departementet	91
1.2	Årets melding til Stortinget	6	8.1	Stortingssesjon 2022–2023	94
2	Arbeids- og inkluderings-		8.2	Stortingssesjon 2021–2022	102
	departementet	7	8.3	Stortingssesjon 2020–2021	105
2.1	Stortingssesjon 2022–2023	9	8.4	Stortingssesjon 2019–2020	108
2.2	Stortingssesjon 2021–2022	14	8.5	Stortingssesjon 2018–2019	108
2.3	Stortingssesjon 2020–2021	16	8.6	Stortingssesjon 2017–2018	109
2.4	Stortingssesjon 2019–2020	19	8.7	Stortingssesjon 2016–2017	111
2.5	Stortingssesjon 2017–2018	20	8.8	Stortingssesjon 2015–2016	111
3	Barne- og familie-		9	Kommunal- og distrikts-	
	departementet	22		departementet	113
3.1	Stortingssesjon 2022–2023	23	9.1	Stortingssesjon 2022–2023	115
3.2	Stortingssesjon 2021–2022	26	9.2	Stortingssesjon 2021–2022	123
3.3	Stortingssesjon 2020–2021	27	9.3	Stortingssesjon 2020–2021	127
3.4	Stortingssesjon 2019–2020	31	9.4	Stortingssesjon 2018–2019	128
3.5	Stortingssesjon 2016–2017	33	9.5	Stortingssesjon 2016–2017	128
			9.6	Stortingssesjon 2015–2016	129
4	Finansdepartementet	35	10	Kultur- og likestillings-	
4.1	Stortingssesjon 2022–2023	36		departementet	130
4.2	Stortingssesjon 2021–2022	39	10.1	Stortingssesjon 2022–2023	132
4.3	Stortingssesjon 2020–2021	40	10.2	Stortingssesjon 2021–2022	135
4.4	Stortingssesjon 2019–2020	41	10.3	Stortingssesjon 2020–2021	136
4.5	Stortingssesjon 2016–2017	41	10.4	Stortingssesjon 2018–2019	136
			10.5	Stortingssesjon 2017–2018	137
5	Forsvarsdepartementet	43	10.6	Stortingssesjon 2014–2015	141
5.1	Stortingssesjon 2022–2023	43			
5.2	Stortingssesjon 2019–2020	46	11	Kunnskapsdepartementet	142
5.3	Stortingssesjon 2016–2017	46		Stortingssesjon 2022–2023	144
			11.1	Stortingssesjon 2021–2022	149
6	Helse- og omsorgs-		11.2	Stortingssesjon 2020–2021	150
	departementet	48	11.3	Stortingssesjon 2019–2020	160
6.1	Stortingssesjon 2022–2023	51	11.4	Stortingssesjon 2018–2019	162
6.2	Stortingssesjon 2021–2022	55	11.5	Stortingssesjon 2017–2018	162
6.3	Stortingssesjon 2020–2021	59	11.6	Stortingssesjon 2016–2017	163
6.4	Stortingssesjon 2019–2020	64	11.7	Stortingssesjon 2015–2016	165
6.5	Stortingssesjon 2018–2019	65	11.8		
6.6	Stortingssesjon 2017–2018	67		12	Landbruks- og
6.7	Stortingssesjon 2015–2016	68			matdepartementet .....
				12.1	Stortingssesjon 2022–2023 .....
7	Justis- og beredskaps-			12.2	Stortingssesjon 2021–2022 .....
	departementet	69		12.3	Stortingssesjon 2020–2021 .....
7.1	Stortingssesjon 2022–2023	73		12.4	Stortingssesjon 2016–2017 .....
7.2	Stortingssesjon 2021–2022	76			
7.3	Stortingssesjon 2020–2021	80	13	Nærings- og fiskeri-	
7.4	Stortingssesjon 2019–2020	88		departementet	173
7.5	Stortingssesjon 2018–2019	88	13.1	Stortingssesjon 2022–2023	175
7.6	Stortingssesjon 2017–2018	88	13.2	Stortingssesjon 2021–2022	182
7.7	Stortingssesjon 2016–2017	90	13.3	Stortingssesjon 2020–2021	192

13.4	Stortingssesjon 2019–2020	196	15	Samferdselsdepartementet	218
13.5	Stortingssesjon 2016–2017	197	15.1	Stortingssesjonen 2022–2023	220
13.6	Stortingssesjon 2013–2014	198	15.2	Stortingssesjonen 2021–2022	226
14	Olje- og energidepartementet ...	199	15.3	Stortingssesjonen 2020–2021	233
14.1	Stortingssesjon 2022–2023	201	15.4	Stortingssesjonen 2019–2020	237
14.2	Stortingssesjon 2021–2022	210	15.5	Stortingssesjonen 2018–2019	237
14.3	Stortingssesjon 2020–2021	217	16	Utenriksdepartementet	239
14.4	Stortingssesjon 2019–2020	217	16.1	Stortingssesjonen 2022–2023	239

STATSMINISTERENS KONTOR

Meld. St. 4

(2023–2024)

Melding til Stortinget

Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2022–2023

*Tilråding fra Statsministerens kontor 29. september 2023,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Støre)*

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Stortingets forretningsorden § 14 nr. 8 bokstav b forutsetter at regjeringen legger frem en årlig melding om oppfølging av stortingsvedtak som inneholder en anmodning til regjeringen (anmodningsvedtak), og om behandling av representantforslag som er vedtatt oversendt regjeringen til utredning og uttalelse (utredningsvedtak).

Regjeringen legger vekt på at Stortinget skal få en tydelig tilbakemelding om regjeringens oppfølging av de enkelte anmodnings- og utredningsvedtakene. Tilbakemelding gis i proposisjoner eller meldinger fra fagdepartementene. På den måten får fagkomiteene anledning til en ordinær behandling av regjeringens oppfølging av det enkelte vedtak.

Departementenes årlige budsjettproposisjoner gir en oversikt over hvordan anmodnings- og utredningsvedtakene under det aktuelle departement er fulgt opp. Fremstillingen omfatter alle anmodningsvedtak fra sesjon 2022–2023 og alle anmodningsvedtak hvor rapporteringen ikke er avsluttet i for-

bindelse med den årlige behandlingen av stortingsmeldingen om anmodningsvedtak i kontroll- og konstitusjonskomiteen, jf. Innst. 186 S (2022–2023). I budsjettproposisjonene angis det om departementet anser at rapporteringen knyttet til det enkelte anmodningsvedtak kan avsluttes, eller om departementet planlegger å rapportere på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Melding om anmodningsvedtak legges frem samtidig med Prop. 1 S (2023–2024). Stortingsmeldingen gjengir omtalen som gis i departementenes budsjettproposisjoner.

Antallet anmodningsvedtak har variert noe mellom stortingssesjonene, og har jevnt over vært på et forholdsvis høyt nivå, se tabell 1.1. Antall nye anmodningsvedtak i forrige stortingssesjon var høyere enn i 2021–2022, men det samlede antall vedtakspunkter var på samme nivå.

I tilbakemeldingene i Prop. 1 S (2023–2024) anser departementene at det samlet sett er utestående 410 vedtak der rapporteringen ikke kan avsluttes, se siste kolonne i tabell 1.1. Det utgjør 14 pst. av alle anmodningsvedtakene fra og med

Tabell 1.1 Antall anmodningsvedtak de ti siste stortings sesjonene

Stortings- sesjon	Antall vedtak	Vedtaks- punkter ¹	Vedtak der departe- mentene i Prop. 1 S (2023–2024) har lagt til grunn at rapporteringen ikke kan avsluttes
2022–2023	253	259	160
2021–2022	203	261	78
2020–2021	568	568	106
2019–2020	231	234	22
2018–2019	91	91	10
2017–2018	429	429	19
2016–2017	386	459	8
2015–2016	393	477	5
2014–2015	192	195	1
2013–2014	82	82	1

¹ Stortingets anmodningsvedtak består på noen områder av flere underpunkter.

sesjonen 2013–2014, som er det samme som i fjor-årets melding.

1.2 Årets melding til Stortinget

I kapittel 2 til 16, sortert per departement, følger omtale av regjeringens oppfølging av alle vedtak fra stortings sesjon 2022–2023, i tillegg til alle anmodninger fra tidligere sesjoner hvor rapporteringen ikke er avsluttet i forbindelse med behandlingen av Innst. 186 S (2022–2023).

Hvert enkelt kapittel er en direkte gjengivelse av det aktuelle departementets omtale i Prop. 1 S (2023–2024), som legges frem på samme tidspunkt. Ved henvisninger i omtalen i kapittel 2 til 16, vises det til Prop. 1 S (2023–2024) fra det respektive departement. Statsministerens kontor har ikke hentet inn ny informasjon eller gjort egne separate vurderinger i forbindelse med fremleggelsen av stortingsmeldingen.

Det er ikke fattet noen utredningsvedtak i stortings sesjonen 2022–2023.

2 Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Nedanfor er ein oversikt over oppfølginga av oppmodnings- og utgreiingsvedtak under Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Oversikta inkluderer alle vedtak frå stortingssesjonen 2022-2023, og dei vedtaka frå tidlegare stortingssesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 186 S

(2022–2023) mente ikkje var kvittert ut. Tabellen nedanfor visar også om departementet reknar med at rapporteringa om oppmodningsvedtaket no er avslutta eller om departementet vil rapportere konkret om vedtaket også i budsjettproposisjonen neste år.

Oversikt over oppmodnings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2022 – 2023	37	Endringar i folketrygdlova mv. (synleggjering av folkerettslege forpliktingar til trygdekoordinering)	Nei
2022 – 2023	59	Representantforslag om å betre ME-sjuka sine trygderettar	Ja
2022 – 2023	60	Representantforslag om å betre ME-sjuka sine trygderettar	Ja
2022 – 2023	61	Oppheve Arbeidstilsynet sin øvre gebyrgrense	Nei
2022 – 2023	63	Eit meir tilgjengeleg Nav	Ja
2022 – 2023	344	Utbetaling av eingongsbeløp til mottakarar av minstesats på uføretrygd	Ja
2022 – 2023	491	Representantforslag om meir fridom til å jobbe der du vil	Nei
2022 – 2023	493	Endringar i arbeidsmiljølova mv. (arbeidstakaromgrepet og arbeidsgivaransvar i konsern)	Nei
2022 – 2023	530	Representantforslag om ein tillitsreform i Arbeidstilsynet	Nei
2022 – 2023	531	Representantforslag om ein tillitsreform i Arbeidstilsynet	Nei
2022 – 2023	532	Representantforslag om ein tillitsreform i Arbeidstilsynet	Nei
2022 – 2023	533	Representantforslag om å hindre urimeleg tilbakebetaling for uføre som får seg jobb	Nei
2022 – 2023	580	Betre og raskare integrering i hele landet	Ja
2022 – 2023	604	Menneskerettar for personar med utviklingshemming – regelendringar for å gi personar med utviklingshemming i VTA-O varig oppfølging	Nei
2022 – 2023	605	Menneskerettar for personar med utviklingshemming – plan for fleire VTA-plasser	Ja

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2022 – 2023	627	Endringar i folketrygdlova (tilgang til å sjukmelde etter e-konsultasjon)	Nei
2022 – 2023	727	Representantforslag om å styrke a-krimsentera	Nei
2022 – 2023	728	Representantforslag om å styrke a-krimsentera	Nei
2022 – 2023	730	Representantforslag om å styrke a-krimsentera	Nei
2022 – 2023	937	Vurdering av omlegging av fribeløpet i uføretrygda	Nei
2021 – 2022	35, punkt 55	Varig ordning for ferietillegg for dagpengar	Ja
2021 – 2022	409	Utvikle betre modeller for oppfølging i VTA-O kor også andre kan vere ansvarleg for oppfølging	Ja
2021 – 2022	456	Utgreie om sjølvstendige næringsdrivande og frilansarar skal opparbeide seg sterkare rettar til inntektssikring	Nei
2021 – 2022	794	Tilgjengelegheit og kvalitet i økonomisk rådgiving og gjeldsrådgiving	Nei
2021 – 2022	813	Berekning av uføretrygd når inntektsevna tidlegare har vore nedsett pga. delvis uførleik utan at inngangsvilkåret for uføreytingar i folketrygda har vore oppfylt.	Nei
2021 – 2022	814	Lovendringar for å styrke tilsette sitt vern mot natt- og alenearbeid	Nei
2020 – 2021	238	Lovendringar for å redusere kravet til innbetaling av premie frå det tidspunktet den enkelte har kompensert for levealdersjusteringa	Nei
2020 – 2021	239	Styrke arbeidslinja for offentleg tilsette født i årene 1944 – 1962	Nei
2020 – 2021	530	Rapportering om barn etterlate i utlandet	Nei
2020 – 2021	615	Pensjonsutvalets vurdering	Nei
2020 – 2021	686	Studentar i utlandet kan ha deltidsjobb utan å miste medlemskap i folketrygda	Nei
2020 – 2021	770	Endringar i arbeidsmiljølova for yrkesdykking og losing, føresegn og rettar om sjukepengar	Ja
2020 – 2021	771	Endringar i arbeidsmiljølova for yrkesdykking og losing, kapteinen sitt ansvarsforhold, føresegn om arbeids- og kviletid	Ja
2020 – 2021	772	Endringar i arbeidsmiljøloven for yrkesdykking og losing, krav til arbeids- og kviletid	Ja
2020 – 2021	911	Forenkling av yrkesskadereglene	Nei
2020 – 2021	930	NAV-ombod	Nei
2020 – 2021	1149	Endringar i arbeidsmiljølova, tilfeldig uttrekk av meddommarar frå kvar av dei særskilt arbeidslivskyndige utvala	Nei
2020 – 2021	1200	Avkorting i uføretrygd for fosterforeldre	Nei

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2020 – 2021	1219	Reduksjon av ytingar under opphald i institusjon, likebehandling av pasientgrupper	Ja
2020 – 2021	1342	Evaluering av brillestøtteordninga	Nei
2019 – 2020	626	Juridisk og økonomisk medansvar for transportkjøparar/transporttingarar	Nei
2019 – 2020	627	Rettshevdinga til å stanse køyretøy	Nei
2019 – 2020	658	Omsorgspengar til foreldre som må vere borte fra arbeidet deler av dagen	Ja
2017 – 2018	42	Særaldergrensen for tilsette i staten	Nei
2017 – 2018	321	Overgangsordning for fosterforeldre	Nei

2.1 Stortingssesjon 2022–2023

Endringar i folketrygdlova mv. (synleggjering av folkerettslege forpliktingar til trygdekoordinering)

Vedtak 37, 26. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringa komme tilbake til Stortinget med en avklaring av forholdet mellom folketrygdlovens bestemmelser og EØS-retten.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 71 L (2021–2022), Innst. 33 L (2022–2023), Lovvedtak 2.

Oppmodningsvedtaket er til behandling i departementet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Representantforslag om å betre ME-sjuka sine trygderettar

Vedtak 59, 24. november 2022

«Stortinget ber regjeringa gjennomgå regelverk og praksis for å sikre at man ivaretar CFS/ME-sykes rett til likebehandling med tanke på krav om hensiktsmessig behandling ved søknad om uføretrygd.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:271 S (2021–2022), Innst. 52 S (2022–2023).

I oppfølging av oppmodningsvedtaket har departementet i samråd med Arbeids- og velferdsdirektoratet gjennomgått regelverk og praksis knytt til behandling av krav om uføretrygd for personar med CFS/ME. Verken Arbeids- og velferds-

direktoratet eller Arbeids- og inkluderingsdepartementet finn det formålstenleg å foreslå endringar i folketrygdlova eller forskrifter. Tidlegare har det vore ei eiga omtale av CFS/ME i rundskrivet. Dette kan ha skapt inntrykk av at det skjer ei anna og strengare behandling av denne gruppa, sjølv om dette ikkje har vore formålet med omtala i rundskrivet. Arbeids- og velferdsdirektoratet har derfor valt å fjerne den tidlegare omtala i rundskrivet. Direktoratet vil også gjennomføre eit par andre tiltak. Sjå nærmare omtale av oppfølging av oppmodningsvedtaket under del II, kap. 2655 Uførehet.

Departementet legg til grunn at endringa av rundskrivet mv. vil legge til rette for likebehandling av krav om uføretrygd mellom personar med CFS/ME og personar med andre diagnoser.

Med dette ser departementet oppmodningsvedtaket som følgt opp.

Representantforslag om å betre ME-sjuka sine trygderettar

Vedtak 60, 24. november 2022

«Stortinget ber regjeringa gjennomgå regelverk og praksis for å sikre at CFS/ME-syke under avklaring ikke blir underlagt krav om behandling som er utilgjengelig, eller som de får avslag på i det offentlige helsevesenet.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:271 S (2021–2022), Innst. 52 S (2022–2023).

Departementet viser til omtalen under oppmodningsvedtak nr. 59, 24. november 2022, og direktoratet sin gjennomgang av regelverk og

praksis for krav om uføretrygd frå personar med CFS/ME. Sjå også nærmare omtale av oppfølging av oppmodingsvedtaket under del II, kap. 2655 Uførhet.

Med dette ser departementet oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Oppheve Arbeidstilsynet sin øvre gebyrgrense

Vedtak 61, 24. november 2022

«Stortinget ber regjeringen betydelig heve den øvre grensen for illeggelse av overtredelsesgebyr samt sørge for at arbeidslivskriminalitet av grov karakter skal rutinemessig politianmeldes.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:278 S (2021–2022), Innst. 51 S (2022–2023).

Oppmodingsvedtaket er til behandling i departementet. Departementet tar sikte på å sende eit forslag om Arbeidstilsynet si øvre gebyrgrense på høyring i løpet av kort tid.

Eit meir tilgjengeleg Nav

Vedtak 63, 29. november 2022

«Stortinget ber regjeringen sørge for at alle landets Nav-kontor har en åpningstid og tilgjengelighet som sikrer brukere som ikke kan eller ikke er komfortable med å benytte seg av digitale og selvbetjente løsninger.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:1 S (2022–2023), Innst. 62 S (2022–2023).

Dette er følgt opp i styringsdialogen med Arbeids- og velferdsdirektoratet. I tildelingsbrevet for 2023 er det presisert at arbeids- og velferdsforvaltninga skal vere tilgjengeleg digitalt, på telefon eller ved personleg frammøte. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal legge til rette for at alle NAV-kontora har ei opningstid som sikrar god tilgjengelegheit til brukarane som ikkje kan eller ikkje er komfortable med å nytte seg av digitale og sjølvbetente løysingar.

Sosialtenestelova er samfunnets siste sikkerheitsnett. Den skal ivareta menneska i ein vanskelig livssituasjon. Det kan handle om behov for råd og rettleiing, stønad til livsopphold og mellombels bustad.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har i dialogen med fylkeskontora understreka at opningstider og tilgjengelegheit på NAV-kontora må ivareta alle brukarane sine behov. Dette er spørsmål som blir tatt opp i partnarsskapsmøta med kommunane.

Den enkelte kommune og det enkelte NAV-kontor må avgjere korleis dei innafor ramma av sosialtenestelova sitt krav til forsvarlege tenester kan ivareta opningstider og tilgjengelegheit. Vurderingane skal legge vekt på at alle med akutt behov for sosialhjelp raskt skal få kontakt og hjelp frå sitt NAV-kontor, utan avtale på førehand.

Arbeids- og velferdsdirektoratet oppmoda i kommunebrevet alle kommunar som ikkje alle-reie har det, om å opprette ein bemanna vakttelefon for dei sosiale tenestene.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at meir enn 90 pst. av NAV-kontora no har ein vakttelefon for sosiale tenester som er tilgjengeleg for NAV Kontaktsenter (NKS). Enkelte av kontora som ikkje no har ein slik vakttelefon, kan ha ei anna løysing. Det kan for eksempel vere at det er lagt ut direktenummer til saksbehandlar eller leiar på kommunens nettsider.

Forutsetningane om at arbeids- og velferdsforvaltninga skal ha god tilgjengelegheit vil bli følgt opp som ein del av den ordinære styringsdialogen.

Med dette ser departementet oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Utbetaling av eingongsbeløp til mottakarar av minstesats på uføretrygd

Vedtak 344, 19. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen sørge for utbetaling av et engangsbeløp på 3 000 kroner så raskt som mulig for alle som mottar en minstesats for uføretrygd i januar 2023. Utbetalingen skal ikke være skattepliktig, pensjonsgivende, oppgavepliktig eller trekkpliktig.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 1 S (2022–2023), Innst. 15 S (2022–2023).

Arbeids- og inkluderingsdepartementet fastsette 31. januar 2023 med verknad frå 1. januar 2023 ei forskrift om utbetaling av eit eingongsbeløp på 3 000 kroner (jamfør forskrift 31. januar 2023 nr. 132 om utbetaling av eit eingongsbeløp til uføretrygda). Beløpet blei utbetalt i februar 2023 til mottakarar som i januar 2023 hadde rett til uføretrygd etter ein av dei fem minstesatsane for minste årleg yting som er nemnt i folketrygdlova. Alle mottakarane fekk 3 000 kroner kvar, uavhengig av uføregrad, utbetalingsgrad og trygdetid. Det gjekk også fram av forskrifta, som no er oppheva, at beløpet verken var skattepliktig, pensjonsgivande, oppgavepliktig eller trekkpliktig.

Med dette ser departementet oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Representantforslag om meir fridom til å jobbe der du vil

Vedtak 491, 21. februar 2023

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget, på et egnet tidspunkt, med en oppsummering av kunnskapsinnhenting og om utviklingstrekk for hjemmekontor og stedsuavhengige arbeidsplasser i arbeidslivet samt en vurdering av behovet for ytterligere tiltak i lys av dette.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:34 S (2022–2023), Innst. 188 S (2022–2023).

Departementet har gjennomført en større kartlegging av omfang, utviklingstrekk og konsekvensar ved bruk av heimekontor og annet fjernarbeid. Kartlegginga har vore avgrensa til ei tid kor heimekontor i stor grad har vore pålagt, og den følges derfor vidare opp i perioden 2021–2026.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Endringar i arbeidsmiljølova mv. (arbeidstakaromgrepet og arbeidsgivaransvar i konsern)

Vedtak 493, 21. februar 2023

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig utrede et lovforslag om å gi Arbeidstilsynet påleggskompetanse med hensyn til arbeidstakerbegrepet definert i § 1-8 og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 14 L (2022–2023), Innst. 181 L (2022–2023), Lovvedtak 41 (2022–2023).

Oppmodningsvedtaket er til behandling i departementet. Departementet har satt i gang eit utredningsarbeid for å gjennomgå Arbeidstilsynet sitt verkemiddelapparat i breitt. Oppmodningsvedtak 493, 530, 531 og 532 inngår i utredningsarbeidet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Representantforslag om ein tillitsreform i Arbeidstilsynet

Vedtak 530, 14. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag om en hjemmel for å ta beslutning i relevante dokumenter

som firmaer ikke vil vise frem under Arbeidstilsynets kontroller, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:70 S (2022–2023), Innst. 196 S (2022–2023).

Oppmodningsvedtaket er til behandling i departementet. Departementet har satt i gang eit utredningsarbeid for å gjennomgå Arbeidstilsynet sitt verkemiddelapparat i breitt. Oppmodningsvedtak 493, 530, 531 og 532 inngår i utredningsarbeidet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Representantforslag om ein tillitsreform i Arbeidstilsynet

Vedtak 531, 14. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag som sikrer Arbeidstilsynet adgang til å hente informasjon fra flere aktører, en såkalt tredjepart, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:70 S (2022–2023), Innst. 196 S (2022–2023).

Oppmodningsvedtaket er til behandling i departementet. Departementet har satt i gang eit utredningsarbeid for å gjennomgå Arbeidstilsynet sitt verkemiddelapparat i breitt. Oppmodningsvedtak 493, 530, 531 og 532 inngår i utredningsarbeidet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Representantforslag om ein tillitsreform i Arbeidstilsynet

Vedtak 532, 14. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå og vurdere Arbeidstilsynets hjemler for tilsyn, informasjonstilgang og sanksjonsmuligheter etter arbeidsmiljøloven.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:70 S (2022–2023), Innst. 196 S (2022–2023).

Oppmodningsvedtaket er til behandling i departementet. Departementet har satt i gang eit utredningsarbeid for å gjennomgå Arbeidstilsynet sitt verkemiddelapparat i breitt. Oppmodningsvedtak 493, 530, 531 og 532 inngår i utredningsarbeidet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Representantforslag om å hindre urimeleg tilbakebetaling for uføre som får seg jobb

Vedtak 533, 14. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag som sikrer at uføre som kommer i arbeid, ikke skal få urimelige tilbakebetalingskrav for allerede utbetalt uføretrygd. Endringen må ikke innebære at dagens fribeløp svekkes eller fjernes.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:76 S (2022–2023), Innst. 195 S (2022–2023).

Personar som mottar uføretrygd kan årleg tene inntil 0,4 gonger grunnbeløpet (G) utan at uføretrygda blir redusert. Delvis uføre kan i tillegg utnytte den delen av inntektsevna som ikkje har falt bort på grunn av uførleiken, og som ligg til grunn for den fastsette uføregraden. Høgare inntekt enn dette gjer at ytinga blir redusert høvesvis. Uføretrygda fell heilt vekk om inntekta blir høgare enn 80 pst. av den inntekta ein hadde rett før uførleiken. For mykje eller for lite utbetalt uføretrygd blir korigert det følgjande året i form av eit etteroppgjær.

Som utgangspunkt skal uføretrygda for heile året krevast tilbake i etteroppgjæret om den årlege inntekta overstig 80 pst. av tidlegare inntekt. Arbeids- og velferdsetaten kan likevel la vere å gjere krav på tidlegare utbetalt uføretrygd som mottakaren hadde rett på, om overskridinga er på grunn av eit forsøk på å komme seg tilbake i arbeid. Departementet gjennomgår no reglane og tar sikte på å sende eit framlegg om endring av forskrifta på høyring i løpet av året. Sjå nærmare omtale av oppfølging av oppmodningsvedtaket under del II, punkt 6.6 Inntektssikringsordningar som gir økonomisk trygghet og samtidig stimulerer til arbeid.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Betre og raskare integrering i hele landet

Vedtak 580, 30. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen arbeide for at bosetting i kommunene skjer raskt, slik at den enkelte flyktning tilbringer kortere tid på mottak.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:84 S (2022–2023), Innst. 250 S (2022–2023)

Etter Russlands fullskala invasjon av Ukraina i februar, har svært mange flyktningar komme til Noreg. Framleis er det mange som kjem hit frå

Ukraina, og frå andre deler av verda. Utlendingsmyndigheitene og kommunane legg ned eit stort arbeid for å busette flest mogleg raskast mogleg. Så langt har ventetida i mottak vore kort. Busettinga var særleg rask i 2022, og skjer framleis i eit høgt tempo. For busette flyktningar i 2023 er gjennomsnittleg ventetid frå vedtak om opphald til busetting på 2,6 månader per utgangen av august. Dette er klart lågare enn gjennomsnittet dei siste ti åra. Regjeringa har styrka kapasiteten i alle ledd, forenkla ordningar og foreslått tilpassingar i regelverk og tilskotsordningar til busettingskommunar. Ein føresetnad for rask busetting er kommunane si vilje og evne til å busette alle dei det gjeld. Når så mange skal busettast på så kort tid, kan kapasitetsutfordringar i kommunane over tid føre til at det blir vanskelegare å busette. Da kan ventetid i mottak auke. Regjeringa følgjer utviklinga og er klar til å handle raskt ved behov. Regjeringa arbeider med ei melding til Stortinget om integreringspolitikken. I meldinga vil vi komme tilbake til Stortinget med ei drøfting av arbeidet for at busettinga skjer raskt, samtidig som den skjer treffsikkert, styrt og spreidd. Med dette ser departementet oppmodningsvedtaket som følgt opp.

Menneskerettar for personar med utviklingshemming – regelendringar for å gi personar med utviklingshemming i VTA-O varig oppfølging

Vedtak 604, 18. april 2023

«Stortinget ber regjeringen sørge for nødvendige regelendringer for å gi personer med utviklingshemming i VTA-O varig oppfølging, uavhengig av hvilket fylke man bor i, og med et omfang tilsvarende det som praktiseres i HELT MED. Oppfølgingen må kunne gis også av andre enn Nav, eksempelvis HELT MED eller vekst- og utføringsbedriftene, gjerne ved at dagens tilskudd erstattes med varig oppfølging av både arbeidstaker og arbeidsgiver. Regjeringen bes komme tilbake med sin oppfølging i forbindelse med statsbudsjettet for 2024.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Meld. St. 8 (2022–2023), Innst. 246 S (2022–2023).

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har starta arbeidet med å gjere nødvendige endringar i forskrift om arbeidsmarknadstiltak for å opne for å kombinere varig tilrettelagt arbeid i ordinær verksemd med oppfølging. Arbeid- og inkluderingsdepartementet planlegg å sende forslag om nye reglar på høyring tidleg i 2024. Departementet tar sikte på at den nye ordninga blir iverksett i

2025. I Prop. 1 S (2022–2023) varsla regjeringa at Arbeids- og velferdsetaten ville starte eit forsøk med forsterka oppfølging i VTA i ordinære verksemder. Arbeids- og inkluderingsdepartementet tolkar oppmodningsvedtak 604 som at Stortinget ber regjeringa starte arbeidet med nødvendige regelendringar utan å vente på resultatane av eit forsøk. Arbeids- og inkluderingsdepartementet vurderer det likevel som føremålstenleg å starte eit pilotprosjekt i nokre fylke parallelt med regelverksarbeidet. Føremålet med pilotprosjektet vil vere å samle erfaringar som skal hjelpe Arbeids- og velferdsdirektoratet å førebu implementeringa av ei ny ordning.

Sjå nærmare omtale av VTA under kap. 634, post 77.

Menneskerettar for personar med utviklingshemming – plan for fleire VTA-plassar

Vedtak 605, 18. april 2023

«Stortinget ber regjeringa komme tilbake i forbindelse med statsbudsjettet for 2024 med en langsiktig og forpliktende plan for hvordan en skal sikre et betydelig løft for flere VTA-plasser.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Meld. St. 8 (2022–2023), Innst. 246 S (2022–2023).

Regjeringa vil styrke VTA med om lag 2 000 nye plassar innan utgangen av 2027. For 2024 foreslås det ei opptrapping på 500 plassar. Det vil vere behov for plassar både i førehandsgodkjente og i ordinære verksemder, noko Arbeids- og velferdsetaten vil vurdere ut frå lokale tilhøve og behova til søkarane.

Behovet for auka ressursramme til 2 000 fleire VTA-plassar er med satsar for 2024 om lag 360 mill. kroner. Det er lagt til grunn at 40 pst. av dei nye plassane blir lagt til ordinær verksemd. Regjeringa vil komme tilbake til løyvinga for enkeltår i dei årlege budsjettproposisjonane.

Sjå nærmare omtale av VTA under kap. 634, post 77.

Med dette ser departementet oppmodningsvedtaket som følgt opp.

Endringar i folketrygdlova (tilgang til å sjukmelde etter e-konsultasjon)

Vedtak 627, 27. april 2023

«Stortinget ber regjeringa gjennomføre en evaluering av ordningen med sykmelding basert på elektronisk konsultasjon, senest innen fire år.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 42 L (2022–2023), Innst. 283 L (2022–2023), Lovvedtak 51 (2022–2023).

Arbeids- og inkluderingsdepartementet signerte juni 2023 avtale med Nasjonalt Senter for E-helseforskning om evaluering av sjukmelding etter e-konsultasjon. Formålet er å evaluere erfaringar og effektar av lovendringa. Forskarane vil undersøke kva erfaringar og haldningar legane og pasientane har med sjukmelding over e-konsultasjonar, kva som kjenneteiknar sjukmeldingane og kva betydning innføringa har for sjukefråværet. Prosjektperioden for oppdraget er 2023–2026.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget med informasjon om funna frå evalueringa på eigna måte.

Representantforslag om å styrke a-krimsentra

Vedtak 727, 1. juni 2023

«Stortinget ber regjeringa sørge for at a-krimsentrene prioriterer operative kontroller, sanksjonering og etterforskning, samt at kunnskapsinnhentinga innrettes for å understøtte dette.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:198 S (2022–2023), Innst. 388 S (2022–2023)

Departementa har gjeve Arbeidstilsynet, Arbeids- og velferdsetaten, politiet og Skatteetaten eit oppdrag knytt til vidareutvikling av a-krimssamarbeidet. Etatane skal gje tilbakemelding i samband med den årlege rapporten for 2023.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Representantforslag om å styrke a-krimsentra

Vedtak 728, 1. juni 2023

«Stortinget ber regjeringa sørge for at man i a-krimssamarbeidet prioriterer bruk av arrest og utlegg fra kriminelle aktører.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:198 S (2022–2023), Innst. 388 S (2022–2023)

Departementa har gjeve Arbeidstilsynet, Arbeids- og velferdsetaten, politiet og Skatteetaten eit oppdrag knytt til vidareutvikling av a-krimssamarbeidet. Etatane skal gje tilbakemelding i samband med den årlege rapporten for 2023.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Representantforslag om å styrke a-krimsentra

Vedtak 730, 1. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen sørge for at a-krimsentrene har en plan for samarbeidet med ikke-statlige aktører som er tett på ofrene for arbeidslivskriminalitet, samt at det etableres et kontaktpunkt / en tipsløsning.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:198 S (2022–2023), Innst. 388 S (2022–2023)

Departementa har gjeve Arbeidstilsynet, Arbeids- og velferdsetaten, politiet og Skatteetaten eit oppdrag knytt til vidareutvikling av a-krimssamarbeidet. Etatane skal gje tilbake-melding i samband med den årlege rapporten for 2023.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Vurdering av omlegging av fribeløpet i uføretrygda

Vedtak 937, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2024 komme tilbake med en vurdering av en omlegging av fribeløpet i uføretrygden, herunder en vurdering av en økning av fribeløpet inntil 1 G og andre endringer med mål om at utføre med restarbeidsevne i større grad enn med dagens regelverk kan kombinere arbeidsinntekt med uføretrygd.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Meld. St. 2 (2022–2023), Innst. 490 S (2022–2023).

Ettersom det er ulike omsyn som trekker i ulike retningar, ser departementet at det er behov for å samle inn kunnskap om ulike modellar for endringar i fribeløpet for å kunne svare ut oppmodningsvedtaket frå Stortinget.

Departementet tar derfor sikte på å lyse ut ei ekstern utgreiing innan kort tid, for å få eit tilstrekkeleg kunnskapsgrunnlag i høve med vurderinga av omlegging av fribeløpet.

På bakgrunn av dette foreslår departementet at oppmodningsvedtaket blir følgt opp ved ei vurdering av ei omlegging av fribeløpet i samband med statsbudsjettet for 2025. Sjå nærmare omtale i del II, punkt 6.6 Inntektssikringsordningar som gir økonomisk trygghet og samtidig stimulerer til arbeid.

2.2 Stortingssesjon 2021–2022

Varig ordning for ferietillegg for dagpengar

Vedtak 35, punkt 55 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til varig ordning for ferietillegg for dagpenger med opptjening i 2022.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Meld. St. 1 (2021–2022), Innst. 2 S (2021–2022).

For å bidra til å styrke inntektssikringa ved ferie foreslo regjeringa å innføre eit ferietillegg til dagpengar i 2023. Dagpengemottakarar som hadde mottatt dagpengar i meir enn åtte veker i 2022, fekk utbetalt 9,5 pst. av utbetalte dagpengar som ferietillegg i 2023. I Prop. 1 S (2022–2023) varsla regjeringa at ho ville sjå nærmare på moglegheitene for å innføre ei ordning med ferietillegg til dagpengar frå 2024 som ligg nærmare ordninga med feriepengar for arbeidstakarar. I forbindelse med arbeidet med statsbudsjettet for 2024 har det derfor blitt utgreidd ei ordning med ferietillegg til dagpengar der dagpengane blir stansa i juli, men med moglegheit for søknadsbasert unntak for dei som ikkje har tilstrekkeleg opptente feriepengar. Regjeringa har vurdert at ei slik ordning ikkje vil vere mogleg å gjennomføre i praksis, og foreslår derfor å vidareføre den ordninga som blei innført for 2023.

Med dette ser departementet oppmodningsvedtaket som følgt opp.

Utvikle betre modellar for oppfølging i VTA-O kor også andre kan vere ansvarleg for oppfølging

Vedtak 409, 3. mars 2022

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det utvikles bedre modeller for oppfølging i VTA-O, hvor også andre aktører enn Nav – eksempelvis HELT MED – kan være ansvarlig for oppfølging, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte, senest innen statsbudsjettet for 2023. Tilrettelagt oppfølging for personer med utviklingshemming i ordinært arbeidsliv må være av varig karakter og ha et omfang tilsvarende det som praktiseres i HELT MED-modellen.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:45 S (2021–2022), Innst. 160 S (2021–2022).

I Prop. 1 S (2022–2023) varsla regjeringa at oppmodningsvedtak 409 skulle bli følgt opp gjennom eit forsøk med forsterka oppfølging i VTA i ordinære verksemder. Stortinget avslo utkvitte-

ring gjennom eit forsøk, og vedtok eit nytt oppmodningsvedtak om den same saka (oppmodningsvedtak 604, 18. april 2023). Arbeids- og inkluderingsdepartementet tolkar oppmodningsvedtak 604 som at Stortinget ber regjeringa starte arbeidet med nødvendige regelendringar utan å vente på resultatane av eit forsøk. Sjå omtale under vedtak 604 av 18. april 2023. Vedtak 409 følges vidare opp gjennom dette vedtaket.

Utgreie om sjølvstendige næringsdrivande og frilansarar skal opparbeide seg sterkare rettar til inntektssikring

Vedtak 456, 31. mars 2022

«Stortinget ber regjeringa utrede om sjølvstendig næringsdrivande og frilansere skal opparbeide seg sterkere rettigheter til inntektssikring, inkludert forbedring av sykelønnsordninga og sosiale ordningar for sjølvstendig næringsdrivande.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:92 S (2021–2022), Innst. 215 S (2021–2022).

Regjeringa arbeidar med å vurdere utvalde problemstillingar knytt til sjølvstendig næringsdrivande og frilansarar sine sosiale rettar. Sjå nærare omtale av det planlagde oppfølgingsarbeidet i del II, punkt 6.6 Inntektssikringsordningar som gir økonomisk trygghet og samtidig stimulerer til arbeid. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget i samanheng med Prop. 1 S for 2025.

Tilgjengelegheit og kvalitet i økonomisk rådgiving og gjeldsrådgiving

Vedtak 794, 15. juni 2022

«Stortinget ber regjeringa komme tilbake til Stortinget på egnet måte med en rapport om dekningsgrad for gjeldsrådgivere, ventetiden for å få time hos en gjeldsrådgiver og hvilken kompetanse gjeldsrådgiverne har.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:200 S (2021–2022), Innst. 373 S (2021–2022).

Det finst ikkje nyare undersøkingar om tilgang på og kvalitet i økonomisk rådgiving i NAV-kontora. På oppdrag av Arbeids- og inkluderingsdepartementet har Arbeids- og velferdsdirektoratet i 2023 satt ut eit eksternt FoU-opppdrag for å få oppdatert kunnskap om tilgang på og kvalitet i tenesta. Økonomisk rådgiving vil òg vere tema for landsomfattande tilsyn med sosiale tenester i NAV for 2024–2025.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget når ny kunnskap frå FoU-opppdraget ligg føre.

Berekning av uføretrygd når inntektsevna tidlegare har vore nedsett pga. delvis uførleik utan at inngangsvilkåret for uføreytingar i folketrygda har vore oppfylt

Vedtak 813, 16. juni 2022

«Stortinget ber regjeringa foreta en gjennomgang av problemstillingen om at arbeidsfolk som blir syke, men som ønsker å fortsette i inntektbringende arbeid utover 50 pst., får lavere uføretrygd dersom de på et seinere tidspunkt må søke uføretrygd fordi arbeidskapasiteten blir ytterligere redusert, og komme tilbake på egnet måte til Stortinget.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:189 S (2021–2022), Innst. 424 S (2021–2022).

Oppmodningsvedtaket er til behandling i departementet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Lovendringar for å styrke tilsette sitt vern mot natt- og alenearbeid

Vedtak 814, 16. juni 2022

«Stortinget ber regjeringa sette ned et utvalg som skal utrede og legge frem forslag til lovendringer for å styrke ansattes vern mot natt- og alenearbeid. Særlig må det sikres at ansatte i varehandelen er tilstrekkelig beskyttet av arbeidsmiljølovens bestemmelser om kvelds-, helge- og nattarbeid. Partene må være representert i utvalget.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:208 S (2021–2022), Innst. 362 S (2021–2022).

Det blei nedsett eit departementsvalt utval i mars 2023, der partane er representerte. Utvalet skal blant anna kartlegge omfanget av og innhaldet i nattarbeid, aleinearbeid og helgearbeid i varehandelen og tilknytt verksemd. På bakgrunn av dette kunnskapsgrunnlaget vil utvalet vurdere behovet for endringar i regelverk eller andre tiltak, og legge fram forslag for å vareta omsynet til vernet til arbeidstakarane ved kvelds-, helge- og nattarbeid. Utvalet skal legge fram forslaga sine i ein rapport til Arbeids- og inkluderingsdepartementet innan 1. juni 2024 som deretter vil bli følgd opp på eigna vis.

2.3 Stortingssesjon 2020–2021

Lovendringer for å redusere kravet til innbetaling av premie frå det tidspunktet den enkelte har kompensert for levealdersjusteringa

Vedtak 238, 11. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen utrede lovendringer for å redusere kravet til innbetaling av premie fra medlemmer i SPK, kommunale pensjonskasser og andre offentlige brutto tjenstepensjonsordninger fra det tidspunktet den enkelte har kompensert for levealdersjusteringen.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:141 L (2019–2020), Innst. 71 L (2020–2021).

I innstillinga frå Arbeids- og sosialkomiteen om representantforslag om å avvikle samordningsfella, sjå Dokument 8:53 L (2022–2023) og Innst. 175 L (2022–2023), viser komiteens fleirtal til vedtak 238 og ber regjeringa komme tilbake med omtale av problemstillinga i den varsla meldinga som følger opp pensjonsutvalets utgreiing (NOU 2022: 7 Et forbedret pensjonssystem).

Oppmodningsvedtaket er til behandling i departementet. Regjeringa vil omtale problemstillinga i stortingsmeldinga som følgjer opp pensjonsutvalets utgreiing. Regjeringa tar sikte på å legge fram meldinga i haustsesjonen 2023.

Styrke arbeidslinja for offentlig tilsette født i årene 1944–1962

Vedtak 239, 11. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med vurderinger av hvordan en ytterligere kan styrke arbeidslinjen for offentlig ansatte født i årene 1944–1962.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:141 L (2019–2020), Innst. 71 L (2020–2021).

I innstillinga frå Arbeids- og sosialkomiteen om representantforslag om å avvikle samordningsfella, sjå Dokument 8:53 L (2022–2023) og Innst. 175 L (2022–2023), viser komiteens fleirtal til vedtak 239 og ber regjeringa komme tilbake med omtale av problemstillinga og forslag til tiltak som styrker arbeidsinsentiva for årskulla 1962 og eldre i den varsla meldinga som følger opp pensjonsutvalets utgreiing (NOU 2022: 7 Et forbedret pensjonssystem).

Oppmodningsvedtaket er til behandling i departementet. Regjeringa vil omtale problemstillinga i stortingsmeldinga som følgjer opp pensjonsutvalets utgreiing. Regjeringa tar sikte på å legge fram meldinga i haustsesjonen 2023.

Rapportering om barn etterlatne i utlandet

Vedtak 530, 18. januar 2021

«Stortinget ber regjeringen igangsette en utretning med mål om forsterket rapportering om hvor mange barn som er etterlatt i utlandet, og redegjøre for hvordan handlingsrommet for oppfølging kan forsterkes.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dok. 8:132 S (2020–2021), Innst. 89 S (2020–2021).

Institutt for samfunnsforskning fekk i desember 2022 i oppdrag frå Arbeids- og inkluderingsdepartementet å greie ut korleis ein kan styrke oppfølginga av barn og vaksne utsett for ufrivillige utanlandsopphald. Utgreiinga vil sjå på korleis ein kan få meir kunnskap om omfanget, korleis koordineringa mellom nasjonale instansar kan bli styrka og om handlingsrommet for oppfølging bør bli klargjort. Den vil vidare vurdere korleis ein ytterlegare kan styrke førebygginga av ufrivillige utanlandsopphald. Utgreiinga skal også vurdere innretning på integreringsrådgiivarordninga, og om det er behov for å styrke eller justere denne. Rapporten vil bli lagt fram i desember 2023 og regjeringa vil orientere Stortinget på ein eigna måte.

Pensjonsutvalets vurderingar

Vedtak 615, 16. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen om å orientere Stortinget på egnet måte om Pensjonsutvalgets vurderinger når det gjelder minstenivåer, samt hvordan Pensjonsutvalgets innstilling vil bli fulgt opp.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:53 S (2020–2021), Innst. 221 S (2020–2021).

Pensjonsutvalet leverte innstillinga si, NOU 2022: 7 Et forbedret pensjonssystem 16. juni 2022. Utgreiinga har vore på høyring.

Regjeringa tar sikte på å legge fram ei stortingsmelding som følgjer opp pensjonsutvalets utgreiing i haustsesjonen 2023.

Studentar i utlandet kan ha deltidsjobb utan å miste medlemskap i folketrygda

Vedtak 686, 25. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede og komme tilbake til Stortinget med nødvendige forslag slik at norske studenter i utlandet kan ha deltidsjobb ved siden av studiene uten å miste sitt medlemskap i folketrygden.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Meld. St. 7 (2020–2021), Innst. 247 S (2020–2021).

Oppmodingsvedtaket er til behandling i departementet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Endringar i arbeidsmiljølova for yrkesdykking og losing, føresegn og rettar om sjukepengar

Vedtak 770, 23. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte redegjøre for Arbeidstilsynets oppfølging av arbeidsmiljøloven § 1-2 andre ledd bokstav a samt vurdere om det kan være hensiktsmessig å gjøre bestemmelser og rettigheter, som sykepengeregler, som i dag følger av skipsarbeidsloven, gjeldende for de aktuelle arbeidstakerne.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 68 L (2020–2021), Innst. 282 L (2020–2021), Lovvedtak 83 (2020–2021).

Oppmodingsvedtaket er kvittert ut gjennom behandling i Prop. 122 L (2022–2023). Med dette ser departementet oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Endringar i arbeidsmiljølova for yrkesdykking og losing, kapteinen sitt ansvarsforhold, føresegn om arbeids- og kviletid

Vedtak 771, 23. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen ha tett dialog med partene i arbeidslivet for fortløpende å evaluere virkningene av arbeidsmiljøloven § 1-2 andre ledd bokstav a og eventuelt vurdere justeringer i regelverket, herunder sikre at kapteinens ansvarsforhold når dykking gjennomføres avklares, samt at bestemmelsene knyttet til arbeids- og hviletid i forbindelse med dykkeoperasjoner til sjøs klargjøres.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 68 L (2020–2021), Innst. 282 L (2020–2021), Lovvedtak 83 (2020–2021).

Oppmodingsvedtaket er kvittert ut gjennom behandling i Prop. 122 L (2022–2023). Med dette ser departementet oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Endringar i arbeidsmiljøloven for yrkesdykking og losing, krav til arbeids- og kviletid

Vedtak 772, 23. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen vurdere innføring av en forskrift med krav til arbeids- og hviletid for selvstendig næringsdrivende og oppdragstakere som driver yrkesdykking fra skip i virksomhet. Forskriften skal gi samme vern for selvstendig næringsdrivende og oppdragstakere som for arbeidstakere etter arbeidsmiljøloven.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 68 L (2020–2021), Innst. 282 L (2020–2021), Lovvedtak 83 (2020–2021).

Oppmodingsvedtaket er kvittert ut gjennom behandling i Prop. 122 L (2022–2023). Med dette ser departementet oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Forenkling av yrkesskadereglene

Vedtak 911, 11. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen i samråd med partene i arbeidslivet legge frem et forslag til nødvendig forenkling av yrkesskadereglene som er i tråd med utviklingen i samfunnet og arbeidslivet, og som sikrer den enkelte arbeidstaker. Stortinget ber også regjeringen gjennomgå og om nødvendig oppdatere yrkessykdomslisten.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:150 S (2020–2021), Innst. 382 S (2020–2021).

Oppmodingsvedtaket er til behandling i departementet. Departementet heldt i samband med dette 15. mai 2023 eit innspelsmøte, der hovudorganisasjonane og enkelte interesseorganisasjonar gjorde greie for erfaringane sine med dagens yrkesskaderegelverk, og la fram forslag til forbetringar. Departementet opplyste samtidig om at Statens arbeidsmiljøinstitutt hadde fått i oppdrag å gjennomføra ei fagleg oppdatering av Yrkessykdomsutvalgets forslag til ei ny yrkessykdomsliste i NOU 2008: 11 Yrkessykdommer. Regjeringa vil

komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

NAV-ombod

Vedtak 930, 18. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen om snarest mulig å opprette et eget, selvstendig Nav-ombud og avklare en mulig samlokalisering med et av de andre ombudene for å dra nytte av felles faglige og administrative ressurser.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 21 (2020–2021), kapittel 8, Innst. 408 S (2020–2021).

Våren 2023 blei NOU 2023: 11 *Raskt og riktig* lagt fram frå utvalet som føretok ein heilskapleg gjennomgang av klage- og ankesystemet i Arbeids- og velferdsetaten og Trygderetten. Høringsfristen gjekk ut 4. september 2023. Innretning og organisering av eit NAV-ombod vil naturlig bli vurdert i samband med oppfølginga av dette utvalets anbefalingar. Regjeringa vil på bakgrunn av dette gjere ein heilskapleg vurdering av korleis brukarane sin rettstryggleik skal bli ivaretatt best mogleg og komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Endringar i arbeidsmiljølova, tilfeldig uttrekk av meddommarar frå kvar av dei særskilt arbeidslivskyndige utvala

Vedtak 1149, 8. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede mulige endringer i arbeidsmiljøloven der dagens ordning med utnevning av særskilt arbeidslivskyndige meddommere i den enkelte sak etter forslag fra partene, erstattes med et tilfeldig uttrekk av meddommere fra hvert av de særskilt arbeidslivskyndige utvalgene.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:228 L (2020–2021), Innst. 586 L (2020–2021).

Oppmodningsvedtaket er til behandling i departementet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Avkorting i uføretrygd for fosterforeldre

Vedtak 1200, 10. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen snarest fremme forslag om at uføretrygd for fosterforeldre ikke får avkort-

ning i sin uføretrygd som følge av fosterhjemsoppdraget.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 133 L (2020–2021), Innst. 625 L (2020–2021), Lovvedtak 173-174 (2020–2021).

Innstillinga frå Fosterheimsutvalet (NOU 2018: 18) blei lagt fram 18. desember 2018. Utvalet foreslo ei omlegging av fosterheimsgodtgjeringa til ei skattefri, ikkje-pensjonsgivande yting. Det blei lagt til grunn at ei slik løysing vil sørge for at arbeidsgodtgjering verken gir avkorting i trygdeytingar eller fører til at fosterforeldre som får arbeidsevna si nedsett med 50 pst., mister rett til ytingar. Barne- og familiedepartementet skal vurdere alternative ordningar for godtgjering til fosterforeldre. Forslaget frå utvalet om å gjere godtgjeringa om til ein stønad vil inngå i denne vurderinga, sjå nærmare omtale i Prop. 1 S (2023–2024) frå Barne- og familiedepartementet. Regjeringa vil derfor komme tilbake til Stortinget etter å ha tatt stilling til korleis godtgjering til fosterforeldre bør bli utforma.

Reduksjon av ytingar under opphald i institusjon, likebehandling av pasientgrupper

Vedtak 1219, 11. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede endringer i folketrygdlovens regler om reduksjon av ytelser under opphold i institusjon, herunder forskjellen mellom innlagte i somatiske og psykiatriske institusjoner, og komme tilbake til Stortinget med forslag til endringer som sikrer likebehandling av pasientgrupper.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:274 S (2020–2021), Innst. 528 S (2020–2021).

Sjukepengar, arbeidsavklaringspengar, uføretrygd og pensjonar er alle ytingar frå folketrygda som skal dekke utgifter til livsopphald. Ved opphald i institusjon under statleg ansvar med fri kost og losji blir deler av utgiftene til livsopphald dekte av staten. Ved langtidsopphald blir derfor ytingane redusert. Ytingane skal ikkje bli reduserte om mottakaren forsørger ektefelle eller barn. For å sikre at mottakaren ikkje skal miste bustaden sin fordi han eller ho treng behandling, blir ytingane enten ikkje redusert eller redusert mindre for å kunne dekke faste og nødvendige utgifter til bustad.

I 1997 blei det innført eit unnatak for reduksjon i pensjonsytingane (inkludert uførepensjon, som no er erstatta av uføretrygd), for opphald i

somatiske sjukehus. I forarbeida blei det peikt på at dei fleste av innleggingane på somatiske sjukehus var kortvarige, dvs. under fem månader, slik at ytingane i praksis sjeldan faktisk blei reduserte. Det blei vidare heldt fram at for bebuarar med langtidsopphald i psykiatriske sjukehus og spesialsjukeheim må det først finnast fram til ei alternativ form for eigenbetaling før ordninga med redusert pensjon kan avviklast. Det kan altså sjå ut til at unnataket først og fremst blei grunnlagt med praktiske omsyn. Det blei ikkje gitt nokre unnatak for sjukepengar eller rehabiliterings- og attføringspengar (no arbeidsavklaringspengar). Det er mogleg at dette har samanheng med at reglane for uførepensjon og andre pensjonar var samla i ei lovføresegn, mens reduksjonsreglane for sjukepengar og forløparane til arbeidsavklaringspengar følgde av andre føresegn. Innføringa av unnataket frå reduksjon for nokre av ytingane til livsopphold ved opphald i somatiske sjukehus, har dermed ført til ulike reglar for reduksjon for ulike institusjonar, men også for ulike ytingar.

Under del II, kap. 2655 Uførhet, har departementet gjort greie for ulike alternativ, avvegingar og vurderingar, også sett opp mot reglane om reduksjon og bortfall under straffegjennomføring og betaling til kommunane ved opphald i kommunale institusjonar. Som det går fram der, vil departementet ikkje tilrå lovendringar. Departementet vil likevel gjennomgå reglane for unnatak frå reduksjon av ytingar når pasienten har faste og nødvendige buutgifter, for å sikre at formålet med denne føresegna blir oppnådd.

Med dette ser departementet oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Evaluering av brillestøtteordninga

Vedtak 1342, 18. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen om å foreta en evaluering av brillestøtteordningen for å se om endringene som ble foretatt, har hatt utilsiktede konsekvenser. Evalueringen skal også se på om de forskjellige støtteordningene er godt nok kjent for de som er i målgruppen. Evalueringen skal også se på om støtteordningene er riktig innrettet sånn at de som faktisk har behov, reelt sett får det.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Meld. St. 2 (2020–2021), Innst. 600 S (2020–2021).

Ei ny ordning med brillestøtte til barn blei innført i august 2022. Denne gjeld for barn under 18

år som har behov for synskorrigerende av ulike årsaker. Ordninga kjem i tillegg til dei to andre ordningane som også dekker briller: Briller til behandling eller førebygging av amblyopi og briller og kontaktlinser for synshemma.

Departementet har lyst ut eit samla evalueringssoppdrag som skal undersøke dei tre ordningane med brillestøtte til barn. Prosjektet starta hausten 2023, og er venta levert våren 2024.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget med informasjon om funna frå evalueringa på eigna måte.

2.4 Stortingssesjon 2019–2020

Juridisk og økonomisk medansvar for transportkjøparar/transporttingarar

Vedtak 626, 28. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen utrede innføring av et objektivt juridisk og økonomisk medansvar for transportkjøpere/transportbestillere og komme tilbake til Stortinget på egnet måte. Det objektive ansvaret må inkludere medansvaret for at lønns- og arbeidsvilkårene i sektoren er oppfylt. Utredningen må videre inneholde en vurdering av behovet for et register med virksomheter som oppfyller kravene til å drive med transporttjenester etter modell av for eksempel Renholdsregisteret. Utredningen må også vurdere en avgrensning av oppdragsgivere som skal omfattes av medansvaret.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 60 L (2019–2020), Innst. 293 L (2019–2020), Lovvedtak 105 (2019–2020).

Oppmodingsvedtaket er til behandling i departementet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Rettshevinga til å stanse køyretøy

Vedtak 627, 28. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen utarbeide og legge frem for Stortinget forslag om at Statens Vegvesen skal gis håndhevsrett til å stanse kjøretøyer etter vedtak fra Arbeidstilsynet.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 60 L (2019–2020), Innst. 293 L (2019–2020), Lovvedtak 105 (2019–2020).

Regjeringa varsla i oktober 2022 i handlingsplanen mot sosial dumping i transportsektoren at

den vil legge fram forslag om å gi Statens vegvesen myndigheit til å reagere mot køyring i strid med stansingsvedtak som Arbeidstilsynet har fastsett. Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Samferdselsdepartementet har bedd Arbeidstilsynet og Statens vegvesen greie ut og utarbeide utkast til høyringsnotat med forslag til nødvendige regelverksendringar for å innføre ein heimel for Statens vegvesen til å hindre vidare køyring i strid med slike stansingsvedtak. Utgreiinga skal òg skissere moglege løysingar til korleis ei slik ordning kan gjennomførast i praksis, på ein måte som tek vare på rettstryggleiken i transportføretaka og utan at ordninga blir unødvendig ressurskrevjande.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Omsorgspengar til foreldre som må vere borte frå arbeidet deler av dagen

Vedtak 658, 8. juni 2020

«Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre omsorgspenger gradert ned mot 50 pst., for foreldre som må være borte fra arbeidet deler av dagen.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:100 (2019–2020), Innst. 349 S (2019–2020).

Frå 1. januar 2023 er det presisert i folketrygdlova at arbeidsgivar kan gi rett til omsorgspengar for kortare periodar enn heile dagar, og arbeidsgivar har fått ei plikt til å drøfte med dei tillitsvalde om det skal vere slik rett til å ta ut omsorgspengar for delar av dag i den enkelte verksemda, jf. Prop. 7 L (2022–2023) og Innst. 106 L (2022–2023).

Med dette ser departementet oppmodingsvedtaket som følgt opp.

2.5 Stortingssesjon 2017–2018

Særaldersgrenser for tilsette i staten

Vedtak nr. 42, 4. desember 2017

«Stortinget ber regjeringen vurdere, i samråd med partene i arbeidslivet, om dagens system med særaldersgrenser for ansatte i staten og statlige virksomheter bør endres, i tråd med utviklingen i samfunns- og yrkesliv.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Meld. St. 1 (2017–2018), Innst. 2 S (2017–2018).

Regjeringa og partane i offentleg sektor gjorde i juni 2022 ein prosessavtale for det vidare arbeidet med særaldersgrensene for å følge opp pensjonsavtalens punkt om at regelverket for personar med særaldersgrenser som er født i 1963 eller seinare må tilpassas påslagsmodellen. Det følger av pensjonsavtalen frå 3. mars 2018 at arbeidet med særaldersgrensene har to ulike prosesser; først ein prosess om pensjonsreglar og deretter ein prosess om framtidige aldersgrenser. Partane i offentleg sektor blei 25. august einige om nye pensjonsreglar for personar som har særaldersgrenser som er fødd frå og med 1963. Dei nye reglane inneber at personar med særaldersgrenser får eit særalderspåslag til livsvarig pensjon som kommer på toppen av ordinær pensjon. Avtalen inneber vidare at tidlegpensjonsordninga avviklast frå og med 1965-kullet for de som har aldersgrense 65 år, samt at moglegheita til å ta ut pensjon før aldersgrensa fasast ut for dei som har aldersgrense 60 og 63 år. Dei nye reglane inneber også at særaldersgrensene og utbetalingsperioden for tidlegpensjon flyttast oppover i takt med aukinga av aldersgrensene i folketrygda.

Med ei eining om pensjonsreglane er partane innforstått med at det no setjast i gang eit arbeid for å vurdere det framtidige omfanget av særaldersgrenser. Arbeidet har som siktemål at offentleg sektor i større grad får nyttiggjort den kompetansen personar som i dag har særaldersgrenser har. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna tidspunkt og på eigna måte med resultatet av dette arbeidet.

Overgangsordning for fosterforeldre

Vedtak nr. 321, 15. desember 2017

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte, med en ytterligere vurdering av Stortingets anmodningsvedtak 11. mai 2017. Stortinget fastslår at regjeringen i sitt forslag etablerer en overgangsordning for fosterforeldre som mottar dagpenger eller AAP. Stortinget merker seg videre at det ikke er gjennomførbart å utvide ordningen ytterligere innen 1. januar 2018, også fordi det ikke er utredet hvordan ytterligere regelverksendringer knyttet til inntektsbegrepet og dets betydning for avkortning kan utformes.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 1 S (2017–2018), Innst. 15 S (2017–2018).

Regjeringa viser til at frå 1. januar 2018 skal arbeidsavklaringspengar og dagpengar ikkje

avkortast ved arbeid som fosterforeldre. Innstillinga frå Fosterheimsutvalet (NOU 2018: 18) blei avgitt 18. desember 2018. Utvalet foreslo ei omlegging av fosterheimsgodtgjeringa til ei skattefri,

ikkje-pensjonsgivande yting. Barne- og familiedepartementet skal vurdere alternative ordningar for godtgjering til fosterforeldre. Sjå omtale av vedtak 1200, 10. juni 2021.

3 Barne- og familiedepartementet

Nedanfor er ei oversikt over oppfølginga av oppmodningsvedtak under Barne- og familiedepartementet. Oversikta inkluderer alle vedtaka frå stortingssesjonen (2022–2023) og vedtaka frå tidlegare stortingssesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 186 S (2022–2023) meinte ikkje var utkvitterte.

I tabellen nedanfor står det om departementet reknar rapporteringa om oppmodningsvedtaket som avslutta, eller om departementet òg vil rapportere konkret om vedtaket i budsjettforslaget neste år.

Tabell 3.1 Oversikt over oppmodningsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (ja/nei)
2022–2023	80	langsiktige avtalar med ideelle aktørar i barnevernet	Ja
2022–2023	89	kompensasjonsgradar i foreldrepengeordninga	Ja
2022–2023	138	meldeplikt til barnevernstenesta	Nei
2022–2023	562	nasjonalt høve til å klage for barn	Nei
2022–2023	563	delkostnadsnøkkel for barnevern	Nei
2022–2023	782	krisesentertilbodet til utsette grupper	Nei
2022–2023	783	retteleingar om krisesentertilbod	Nei
2022–2023	936	oppgradere krisesenterbygg	Nei
2021–2022	404	offentleg plikt til å tilby tverrfagleg helsekartlegging	Nei
2021–2022	592	krisesentertilbod til den samiske urbefolkninga	Nei
2021–2022	620	utvide ordninga for gjeldsinformasjon («gjeldsregister»)	Nei
2020–2021	48	forbod mot søskenbarnektenskap	Nei
2020–2021	445	involvere foreldre når barn gjer lovbrøt	Nei
2020–2021	714	strengare reaksjonar mot samvæershindring	Nei
2020–2021	715	justering av barnebidragsreglane for å hindre samvæershindring	Nei
2020–2021	918	obligatorisk prisinformasjon på straum	Ja
2020–2021	954	hindre fritidsaktivitetar for barn og unge som kan bidra til radikaliserings	Nei
2020–2021	972	eigendel for mat i krisesentera	Nei
2020–2021	1124	tverrfagleg kompetanse på rus og vald i krisesentera	Nei
2020–2021	1195	krav om autorisasjon for tilsette som skal jobbe med omsorgsovertakingar	Nei
2020–2021	1197	ordning med andrehandsvurdering av akuttvedtak	Nei

Tabell 3.1 Oversikt over oppmodningsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (ja/nei)
2020–2021	1198	alternativt omgrep til «åtferd» i barnevernslova	Nei
2020–2021	1201	oppfølging av tilrådingane frå rettstryggleiksutvalet på barnevernsområdet	Nei
2019–2020	498	forbod mot etter-skule-tilbod for barn med overnatting	Nei
2019–2020	500	oppdeling av Opplysningsvesenets fond	Nei
2019–2020	501	Opplysningsvesenets fond – fondseigedommane staten tek over	Nei
2019–2020	502	utbetring av verneverdige kyrkjebygg	Nei
2019–2020	637	FN-konvensjonen om barnerettane – ny barnevernslov og ny barnelov	Nei
2016–2017	491	evaluering av felles foreldreansvar	Nei
2016–2017	606	politiattest for yrkesgrupper som er i kontakt med barn	Ja

3.1 Stortingssesjon 2022–2023

Langsiktige avtalar for ideelle verksemder og plan for å fase ut kommersielle aktørar i barnevernet

Vedtak 80, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringa om å sikre ideelle virksomheter i barnevernet langsiktige avtaler med det offentlege og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023 legge fram en plan for å fase ut store kommersielle aktørar fra barnevernet.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023). Det er i 2022 inngått nye avtalar med dei ideelle leverandørane av institusjonsplassar i barnevernet. Resultatet er at talet på plassar har auka frå 193 til om lag 215. Delen med garanterte kjøp er auka frå om lag 60 prosent til 83 prosent. Avtalane er langsiktige, i den forstand at dei er utan tidsavgrensing og gjeld til dei blir oppsagde av ein av partane.

Det visast til «Plan for ideell vekst og utfasing av kommersielle aktørar i institusjonsbarnevernet» i Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringar i statsbudsjettet 2023*. Her omtalte regjeringa status for institusjonstilbodet i dag og kva som er målet til regjeringa i det vidare arbeidet. Det er ønskjeleg å styrkje og omstille dei statlege institusjonane slik at dei i større grad kan vareta barn med store og saman-

sette utfordringar, og med ein auke i bruken av ideelle leverandørar. For at Bufetat kan vareta bistandsplikta, krev ei utfasing av kommersielle leverandørar at kapasiteten i dei statlege og ideelle institusjonane er tilstrekkeleg til å erstatte dei kommersielle plassane. Planen omtalte ei rekkje aktivitetar og tiltak for å oppnå dette. Tiltaka vil ha økonomiske konsekvensar som vil bli handsama i samband med dei ordinære budsjettprosessane. Det er viktig for regjeringa at omstillinga sikrar at tilbodet til barna til ei kvar tid vert varetatt. Difor vil det saman med oppbygging av tilbod i offentleg og ideell regi framleis kunne vere behov for andre private aktørar i tida framover.

Departementet reknar vedtaket som følgd opp.

Alternativ til noverande kompensasjonsgradar i foreldrepengeordninga

Vedtak 89, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringa raskt utrede alternativer til dagens kompensasjonsgrader i foreldrepengeordninga. Utredninga skal inneholde en vurdering av å innføre 90 prosent kompensasjonsgrad og provenynøytral omlegging. Forslag til mulige alternativer legges fram i statsbudsjettet for 2024.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Etter gjeldande reglar er foreldrepengeperioden 49 veker (245 stønadsdagar) med 100 prosent dekking eller 59 veker (295 stønadsdagar) med 80 prosent dekking, jf. folketrygdlova § 14-9. Mor skal i begge tilfella kunne ta ut foreldrepengar frå og med tre veker før termin.

Med 100 prosent dekkingsgrad er foreldrepengeperioden etter termin på 46 veker og delt inn i ein mødre- og fedrekvote på 15 veker og ein fellesdel på 16 veker. Ved 80 prosent dekkingsgrad er perioden etter termin på 56 veker og delt inn i ein mødre- og fedrekvote på 19 veker og ein fellesdel på 18 veker. Foreldra vel dekkingsgraden ved starten av stønadsperioden. Den valde dekkingsgraden er bindande for uttaket av ytinga for begge foreldra og gjennom heile stønadsperioden.

Tredelinga av foreldrepengane bør først vidare fordi ho er viktig for likestillinga. Eventuelle endringar i kompensasjonsgradane bør derfor vere innretta slik at stønadsperioden følgjer tredelinga.

Regjeringa føreslår å utvide stønadsperioden med 80 prosent kompensasjonsgrad i 2024 og meiner det er ei løysing som bidreg til auka fleksibilitet i ordninga. Endringa utliknar skilnaden mellom 80 og 100 prosent dekkingsgrad som i dag inneber at ein forelder ved å velje 100 prosent dekkingsgrad og ulønt permisjon i 12,25 veker til saman får meir i foreldrepengar fordi permisjonen då blir både lengre og samla utbetaling om lag er lik 100 prosent dekkingsgrad.

Det har det siste tiåret vore ein nedgang i foreldre som vel 80 prosent dekkingsgrad. Foreldre som ønskjer lengre tid heime, tek ofte ulønt permisjon kombinert med 100 prosent kompensasjonsgrad. Ei forlenging av 80 prosent vil derfor kunne bidra til å gjere dette til eit betre alternativ for foreldra. Forslaget vil òg sikre at foreldre ikkje mistar andre rettar, som pensjonsrettar og sjukepengar, slik tilfellet er ved ulønt permisjon. Det er særleg kvinner som tek ulønt permisjon. Vidare vil endringa leggje til rette for amming i noko lengre tid.

Ein kan innføre 90 prosent kompensasjonsgrad i foreldrepengeordninga. Fleire kompensasjonsgradar gir foreldre betre høve til å tilpasse foreldrepengeuttaket etter eigne ønske og behov. Samstundes vil nye kompensasjonsgradar gi større lovmessige og administrative endringar enn det å utlikne skilnaden mellom 80 og 100 prosent dekkingsgrad. Det er derfor behov for å greie ut dette nærare og kva verknader det vil ha, før dette eventuelt blir innført.

Innføring av 90 prosent kompensasjonsgrad tilsvarende samla foreldrepengeutbetaling ved 100 prosent vil ikkje vere provenynøytralt med gjeldande regelverk fordi det er grunn til å tru at ein del mottakarar ville gått frå 80 prosent til 90 prosent kompensasjonsgrad. Dersom skilnaden mellom 80 og 100 prosent dekkingsgrad blir utlikna fyrst, kan det innførast 90 prosent dekkingsgrad med ei lengd på 54 veker utan ekstra meirutgifter og med lik samla stønadsutbetaling som ved dei andre alternativa.

I dag kan ein gradere foreldrepengane mot arbeid. Ei alternativ løysing er å innføre såkalla fri gradering, det vil seie at foreldra sjølve vel uttaksgraden. Dette er ei stor omlegging av ordninga som må greiast ut nærare for å vurdere effektane på arbeidstilbod og andre velferdstilbod. Ei slik endring må òg bli send på høyring.

BFD meiner den føreslåtte endringa i 80 prosent kompensasjonsgrad er ei løysing som bidreg til å auke fleksibiliteten i ordninga og gjer henne til eit meir reelt alternativ til 100 prosent kompensasjonsgrad. BFD meiner den føreslåtte endringa møter eit behov fleire foreldre har, ho vil redusere bruken av ulønt permisjon og gir betre høve til å amme. BFD legg derfor ikkje opp til at det blir ein ny kompensasjonsgrad innført på 90 prosent eller fri gradering i foreldrepengeordninga no. Begge alternativa er meir omfattande endringsforslag som krev meir utgreiing, men som den føreslåtte endringa i 80 prosent dekkingsgrad kan gjere det enklare å innføre på eit seinare tidspunkt.

Basert på omtalen ovanfor reknar departementet vedtaket som følgd opp.

Barnevernets meldeplikt til politiet om barn på skjult og sperra adresse

Vedtak 138, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringa sørge for at regelverket om barnevernets meldeplikt til politiet om barn på skjult og sperret adresse klargjøres, og at det sikres nødvendige rutiner for informasjonsutveksling.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om å betre førebyggje og få slutt på partnartrap, jf. Dok. 8:218 S (2021–2022) og Innst. 64 S (2022–2023).

Departementet vurderer korleis vedtaket kan følgjast opp, og vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Nasjonalt høve til å klage for barn

Vedtak 562, 28. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen iverksette et arbeid for å sikre barns nasjonale klagemuligheter samt bedre informasjonen til barn og unge om retten til å klage i enkeltsaker og de klagerettigheter som finnes.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om å sikre forsvarlege barnevernstenester, jf. Dok. 8:22 S (2022–2023) og Innst. 207 S (2022–2023).

Barne- og familiedepartementet har i samarbeid med aktuelle departement kartlagt høva barn har til å klage på felte sine. Ei interdepartemental arbeidsgruppe for styrkt ivaretaking av barn sine rettar, leidd av Barne- og familiedepartementet, har òg vore involvert. Bufdir har i tildelingsbrev for 2023 fått i oppdrag å forbetre informasjonen til barn og unge om retten til å klage i einskildsaker og å nytte DigiUng-samarbeidet til å samle informasjon om barn og unge sine klageordningar på ung.no.

Arbeidet med høva barn har til å klage er i gang, og departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Forbetringar i delkostnadsnøkkelen for barnevern

Vedtak 563, 28. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om forbedringar i delkostnadsnøkkelen for barnevern, basert på anbefalingene i NOU 2022:10, med mål om å gjøre den mer treffsikker.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om å sikre forsvarlege barnevernstenester, jf. Dok. 8:22 S (2022–2023) og Innst. 207 S (2022–2023).

Utgreiinga frå utvalet som har sett på inntektssystemet for kommunane, blei levert til regjeringa i august 2022 og sendt på offentlig høyring. Utvalet har komme med forslag til mindre endringar i delkostnadsnøkkelen for barnevernet. Utvalet tilrår òg at delkostnadsnøkkelen for barnevernet blir analysert på nytt når verkna-dene av barnevernsreforma er komme inn i data-grunnlaget for delkostnadsnøkkelen. Kommunal- og distriktsdepartementet og Barne- og familiedepartementet vil vurdere korleis tilrådingane frå utvalet og innspel frå høyringsfråseg-

nene på dette området kan bli følgde opp, og legg opp til å omtale dette i Kommunal- og distriktsdepartementet si melding til Stortinget om inntektssystemet våren 2024.

Tydeleggjere ansvaret kommunane har for krisentertilbudet til utsette grupper

Vedtak 782, 7. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i krisesenterlova, der kommunens ansvar for krisesentertilbudet til utsatte grupper tydeliggjøres.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om krisesentertilbudet for kvinner i aktiv rus, jf. Dok. 8:168 S (2022–2023) og Innst. 474 S (2022–2023).

Krisesenterlova gir kommunane plikt til å sikre eit krisesentertilbud til alle som er i målgruppa for lova, også utsette grupper. Det kjem fram av førearbeida til krisesenterlova at kvar brukar skal få ei individuell vurdering av behova sine. Dei som av ulike årsaker ikkje kan opphalde seg på krisesenter, skal få eit anna tilbod. Departementet utarbeider eit høyringsnotat om endringar i krisesenterlova og utvikling av krisesentertilbudet som etter planen skal sendast på høyring i løpet av 2023. Sjå omtale under programkategori 11.10 Familie og oppvekst. I dette arbeidet skal departementet mellom anna drøfte endringar i lova for å sjå på korleis vi kan auke kvaliteten i tilbodet, også til utsette grupper. Departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Krisesentertilbudet til utsette grupper – oppdatere rettleiingar

Vedtak 783, 7. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen oppdatere veilederen til krisesenterlova slik at den tydeligere omhandler krisesentertilbudet til utsatte grupper. Dette arbeidet forutsettes igangsatt straks endringer i krisesenterlova er vedtatt.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om krisesentertilbudet for kvinner i aktiv rus, jf. Dok. 8:168 S (2022–2023) og Innst. 474 S (2022–2023).

Departementet utarbeider eit høyringsnotat om endringar i krisesenterlova og utvikling av krisesentertilbudet som etter planen skal sendast

på høyring i løpet av 2023. Sjå omtale under programkategori 11.10 Familie og oppvekst. Når endringane i lova er vedtekne, vil det vere behov for å oppdatere eksisterande rettleingar for å støtte dei som skal ta i bruk lova. Departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Oppgradering av krisesenter

Vedtak 936, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen senest i statsbudsjettet for 2025 foreslå en ordning som støtter utbygging og bygningsmessig oppgradering av krisesentre etter modell av Husbankens ordning med investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av Revidert nasjonalbudsjett 2023, jf. Meld. St. 2 (2022–2023) og Innst. 490 S (2022–2023).

Departementet vil greie ut ei ordning for å støtte utbygging og oppgradering av krisesenterbygg og komme tilbake til Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket i samband med statsbudsjettet for 2025.

3.2 Stortingssesjon 2021–2022

Offentleg plikt til å tilby tverrfagleg helsekartlegging

Vedtak 404, 3. mars 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede at det offentlige skal ha en plikt til å tilby tverrfaglig helsekartlegging når kommunen ber om dette, og raskt komme tilbake til Stortinget på egnat vis.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av Prop. 222 L (2020–2021) *Endringer i barnevernloven mv. (tverrfaglig helsekartlegging)*, jf. Innst. 166 L (2021–2022).

Buudir og Helsedirektoratet har gjennomført eit prosjekt med utprøving av tverrfagleg helsekartlegging. Utprøvingssprosjektet blei ferdig i september 2022. Direktoratata har i 2023 fått likeverdige oppdrag om i samarbeid å greie ut ei lovfesta statleg plikt til å tilby tverrfagleg, spesialisert helsekartlegging når kommunane ber om det. Fyrste delleveranse blei levert 15. september 2023, medan fristen for fullstendig leveranse er 31. desember 2023. Ei offentleg plikt føreset at til-

bodet om helsekartlegging er dimensjonert for målgruppa, som på årsbasis er på om lag 1 500 til 2 000 barn. Ein slik auke i kapasiteten vil ta tid å byggje opp og vil vere avhengig av både budsjetta i åra som kjem, og tilgangen på kvalifiserte fagfolk til teama. Departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Krisesentertilbod til den samiske urbefolkninga

Vedtak 592, 30. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen se til at krisesentertilbudet til den samiske urbefolkningen bedres, og orientere Stortinget på egnat vis.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om eit styrkt, likeverdig, heilårsope og døgnbemanna krisesentertilbod over heile landet, jf. Dok. 8: 135 S (2021–2022) og Innst. 339 S (2021–2022).

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har sidan nedlegginga av krisesentertilbudet i Karasjok vore i tett dialog med Karasjok kommune for å få oppretta tilbodet på ny. Kommunen har fått prosjektmidlar i 2019, 2021 og 2023, til saman om lag 2,1 mill. kroner, frå direktoratet for å greie ut og etablere ei løysing for eit varig krise- og incestsentertilbod tilpassa den samiske befolkninga. Det har òg vore møte mellom Barne- og familiedepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet og kommunane i det samiske forvaltingsområdet, Statsforvaltaren i Troms og Finnmark, Nasjonalt samisk kompetansesenter for kommunalt og statleg barnevern, familievern og krisesentertilbod og Sametinget i 2022 for å kartleggje utfordringar og drøfte løysingar.

Karasjok kommune har gitt KPMG i oppdrag å greie ut ei løysing. KPMG leverte ein rapport hausten 2022 der dei føreslår ei satellittløysing der ein samarbeider med eit av dei eksisterande krisesentera og har samiskspråklege stillingsressursar i Karasjok. Tilskotet som Buudir gav i 2023, skal nyttast til å etablere ei slik løysing.

Departementet utarbeider eit høyringsnotat om endringar i krisesenterlova og utvikling av krisesentertilbudet som etter planen skal sendast på høyring i løpet av 2023. Sjå omtale under programkategori 11.10 Familie og oppvekst. I dette arbeidet skal krisesentertilbudet til den samiske befolkninga bli greidd ut. Departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Utvide ordninga for gjeldsinformasjon («gjeldsregister»)

Vedtak 620, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen utvide Gjeldsregisteret slik at det inneholder alle typer gjeld, både med og uten sikkerhet. Regjeringen må samtidig gjøre grundige utredninger som sikrer personvernet, og vurdere om enkelte typer gjeld av den grunn ikke skal innlemmes.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om å ta sosialt ansvar og hjelpe folk med gjeldsproblem gjennom å styrkje og utvide gjeldsregisteret, jf. Dok. 8:203 S (2021–2022), jf. Innst. 361 S (2021–2022).

Departementet sende ei sak om å utvide ordninga for gjeldsinformasjon med ulike former for pantesikra gjeld (mellom anna bustad- og bilgjeld) på høyring sommaren 2022. Ei slik endring kan gjerast i forskrift. BFD arbeider vidare med saka. Ei utviding kan berre gjerast dersom ho er for-svarleg med omsyn til personvernet, noko som må vurderast nøye. Departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

3.3 Stortingssesjon 2020–2021

Forbod mot søskenbarnektenskap

Vedtak 48, 3. november 2020

«Stortinget ber regjeringen legge frem et lovforslag om å forby søskenbarnektenskap.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av Prop. 66 L (2019–2020) *Endringer i straffeloven mv. (avvergingsplikt, utenomrettslig tvangsektenskap, diskrimineringsvern, skyting mot politiet mv.)*, jf. Innst. 41 L (2020–2021).

Retten til å inngå ekteskap og retten til familieviv er sentrale menneskerettar. Det har derfor vore naudsynt å gjere grundige vurderingar av eit lovforbod. Under dette arbeidet har departementet mellom anna bede Noregs nasjonale institusjon for menneskerettar om å greie ut det menneskerettslege handlingsrommet som gjeld for arbeidet med å følgje opp vedtaket. Prosjektet til Folkehelseinstituttet om helsekonsekvensar for barn der foreldra er søskenbarn, er òg eit viktig kunnskapsgrunnlag.

Departementet har hatt på høyring eit forslag til endring i ekteskapslova om lovforbod mot

søskenbarnektenskap og tek sikte på å leggje fram ein lovproposisjon for Stortinget innan utgangen av 2023.

Involvere foreldre når barn gjer lovbrøt

Vedtak 445, 18. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan foreldre i større grad kan involveres og ansvarliggjøres for gjentatte lovbrudd som er begått av deres barn som er under den kriminelle lavalder, og fremme forslag om dette.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om tiltak mot ungdoms- og gjengkriminalitet, jf. Dok. 8:115 S (2019–2020) og Innst. 147 S (2020–2021).

Barnevernet kan vere ein viktig bidragsytar for å involvere og hjelpe foreldre til barn som gjentekne gonger bryt lova. Oppfølging av vedtaket krev vurderingar med utgangspunkt i både justissektoren og barnevernet. Bufdir blei bede om å greie ut korleis vedtaket kan følgjast best mogleg opp. Rapporten blei levert i desember 2022. Bufdir føreslår fleire tiltak med det overordna målet om at barn og unge som gjer, eller står i fare for å gjere, handlingar som i utgangspunktet er straffbare, kjem ut av denne risikosona. Tiltaka har som mål at foreldre til barn i risikosona får god og tilpassa støtte og rettleiing. Departementet vil med utgangspunkt i utgreiinga til Bufdir på eigna vis komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaket.

Strengare reaksjonar mot samvæershindring

Vedtak 714, 9. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen ved oppfølgingen av NOU 2020: 14 Ny barnelov – Til barnets beste, utrede strengere reaksjoner som kan motvirke samvæershindring.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om samvæershindring, jf. Dok. 8:40 S (2020–2021) og Innst. 264 S (2020–2021).

Departementet har i denne samanheng sett nærare på fleire spørsmål knytte til samvæershindring, også korleis økonomi spelar inn i saker om samvær og samvæershindring. Departementet arbeider vidare med dette i samband med oppfølginga av NOU 2020: 14 *Ny barnelov*. Bufdir har i 2023 fått i oppdrag å vurdere behov for å følgje

opp rapporten deira om stans i samvær og å setje i verk tiltak ved behov.

Departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Justering av barnebidragsreglane for å hindre samværshindring

Vedtak 715, 9. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen ved oppfølgingen av NOU 2020: 14 Ny barnelov – Til barnets beste, utrede om det er behov for å gjøre justeringer i barnebidragsreglene for å sikre at økonomi ikke blir en drivende faktor for samværshindring.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om samværshindring, jf. Dok. 8:40 S (2020–2021) og Innst. 264 S (2020–2021).

Departementet ser oppfølginga av dette vedtaket i samanheng med oppfølginga av vedtak nr. 714 av 9. mars 2021, sjå omtale under dette vedtaket. Departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Obligatorisk prisinformasjon på straum

Vedtak nr. 918, 11. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen innføre en ny obligatorisk prisinformasjon/enhetspris på strøm, slik at forbruker enkelt kan sammenligne priser på tvers av alle avtale typer, og dermed sikre at forbrukerne kan ta informerte valg.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om forenkling av straummarknaden, jf. Dok. 8:126 S (2020–2021) og Innst. 394 S (2020–2021).

I samråd med Olje- og energidepartementet har Barne- og familiedepartementet innhenta ei vurdering frå Reguleringsmyndigheita for energi (RME) av korleis ein einingspris kan innrettast.

Målet med ein einingspris på straum må vere at forbrukarane enklare skal kunne samanlikne prisen på ulike avtalar og avtaletypar. Departementet og RME har vurdert tre ulike modellar for å berekne ein einingspris for straum. Bereknin-gane viser at det er teknisk mogleg å lage ein slik einingspris, som både kan brukast til å samanlikne dei same typane avtalar (til dømes ein spotprisavtale med ein annan spotprisavtale) og ulike avtalar (fastprisavtalar og spotprisavtalar). Modellane vil måtte basere seg på ein kombinasjon av

kjende og usikre priselement, som estimert forbruk eller referanseforbruk og estimert framtidig områdepris eller historisk områdepris. Dei tre ulike modellane blir konkretiserte nedanfor. Departementet gjer fyrst greie for modellane for deretter å komme med si vurdering.

Modell 1: Effektivt påslag oppgitt i øre/kWt

Ein einingspris basert på eit effektivt påslag inneber at alle påslag straumleverandørar tek i tillegg til områdeprisen for det området avtalen gjeld, blir rekna inn i prisen.

For spotprisavtalar kan straumleverandøren enkelt identifisere kva priselement i avtalen dei krev i tillegg til områdeprisen. For andre typar avtalar, til dømes fastprisavtalar, må straumleverandøren søkje å identifisere differansen mellom områdeprisen og fastprisen i avtalen. Sidan områdeprisane ikkje er kjende, må påslaget reknast ut basert på prognosar av den framtidige straumprisen eller ved å nytte historiske prisar for området. Eventuelle faste beløp per månad må reknast inn og justerast etter estimert forbruk for kvar avtale.

Modell 2: Totalpris oppgitt i øre/kWt

Å framstille einingsprisen på straum som totalprisen i øre/kWt inneber at alle priselementa i ein avtale blir summerte og utgjer kva ein forbrukar totalt kan forvente å betale for éin kWt.

For fastprisavtalar vil dette truleg ikkje krevje omfattande og usikre berekningar fordi desse avtalane har ein prismodell der prisen per kWt er kjend på marknadsføringstidspunktet. For spotprisavtalar er ikkje områdeprisane fram i tid kjende, og ein einingspris som viser totalprisen per kWt, må reknast ut basert på prognosar av den framtidige straumprisen eller ved å nytte historiske prisar. Eventuelle faste beløp per månad må reknast om basert på estimert forbruk.

Modell 3: Totalpris oppgitt i kroner per måned

Totalpris oppgitt i kroner per månad kan vere enklare for forbrukarar å forstå enn øre/kWt og vil derfor kunne medverke til å forenkle straummarknaden for forbrukarane. For å lage ein einingspris som kroner per månad bør ein ta utgangspunkt i totalprisen for øre/kWt, som omtalt under modell 2. Deretter må dette multipliserast med det månadlege forbruket ein legg til grunn. Dette inneber å bruke dei same usikre prisprognosane som i modell 1.

Vurderinga til departementet

Departementet meiner at det primære føremålet med å innføre ein einingspris for straum må vere at forbrukarane skal få betre høve til både å samanlikne avtalar av same typen (spotpris med spotpris) og ulike avtalar (spotprisavtalar med fastprisavtalar) i straummarknaden. For at ein einingspris skal vere føremålstenleg, må løysinga både vere eigna for slike samanlikningar og samstundes ikkje villeie forbrukarane.

Departementet vurderer nytten av ein einingspris basert på dei tre utrekningsmetodane som svært usikker og sannsynlegvis låg. Alle dei tre modellane krev at selskapa presenterer ein pris for den einskilde straumavtalen som baserer seg på svært usikre estimat om forbruket til kunden, referanseverdiar og forventta eller historisk straumpris. Departementet meiner dette gjer nytteverdien av å innføre ei plikt om einingspris til bruk i marknadsføring svært usikker. Det er stor risiko for at ein einingspris vil verke meir villeiande enn rettleiande.

Departementet viser til at Forbrukarrådet har utvikla ei form for einingspris som alle som nyttar den offentlege straumprisportalen (strømpris.no), kan bruke. Funksjonen for samanlikning av straumavtalar er basert på at kvar einskilde forbrukar legg inn straumforbruket sitt. Funksjonen viser deretter den totale prisen omgjord til øre/kWt. Denne løysinga gir eit vesentleg betre samanlikningsgrunnlag enn dei tre modellane omtalte over fordi forbrukarane kan ta utgangspunkt i eige forbruk for å vurdere einingsprisen. Denne løysinga er òg mindre inngripande for straumleverandørane enn ei regelfesta innføring av ein einingspris i all marknadsføring med kjøpsoppmodingar. Departementet viser til at endringar i prisopplysingsforskrifta og avrekningsforskrifta frå 1. november 2022 krev at alle straumselskap skal vise til strømpris.no ved oppmodingar om kjøp av straumavtalar, i prislistene til selskapa (prisopplysingsforskrifta § 20 bokstav h og § 21) og på fakturaen (avrekningsforskrifta § 7-2 andre ledd bokstav c).

Departementet meiner den nyleg innførte plikta til å vise til strømpris.no i marknadsføringa og på fakturaen, og høvet i denne tenesta til å få tilgang til ei form for einingspris for kvar einskilde avtale, gir god rettleiing for forbrukarane i straummarknaden som ønskjer å sjå ein einingspris. Departementet legg til grunn at dette vart tek intensjonen i vedtaket.

Departementet reknar derfor vedtaket som følgt opp.

Hindre fritidsaktivitetar for barn og unge som kan bidra til radikaliserings

Vedtak nr. 954, 20. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag som gir kommunene bedre virkemidler til å hindre fritidsaktiviteter for barn og unge som kan bidra til radikaliserings eller være i strid med barns rettigheter eller likestillings- og diskrimineringsloven, herunder:

- en forpliktende samfunnskontrakt for integrering i samarbeid med tros- og livssynssamfunnenes organisasjoner
- mulighet til å kartlegge og føre tilsyn med fritidsaktiviteter for barn og unge som omfatter religiøs undervisning.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om å gi kommunen ein klar lovheimel til å hindre organisasjonar og trusksamfunn i å drive klart integreringshemjande aktivitet, jf. Dok. 8:135 S (2020–2021) og Innst. 406 S (2020–2021).

Departementet greier ut moglege verkemiddel i eit samarbeid med fleire departement og ser oppfølginga av dette vedtaket i samanheng med oppfølginga av vedtak 498 av 14. april 2020. Departementet vil komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaka på eigna vis.

Eigendel for mat i krisesentera

Vedtak nr. 972, 25. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen gå gjennom lov om kommunale krisesentertilbud og legge opp til at det ikke tas egenandel for mat fra den enkelte.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om eit styrkt og gratis krisesentertilbud for valdsutsette, jf. Dok. 8:134 S (2020–2021) og Innst. 427 S (2020–2021).

Krisesenterlova fastset at krisesentertilbudet skal vere gratis. I førearbeida til lova går det fram at det ikkje skal krevjast betaling for opphaldet, med unntak av eventuelle utgifter til mat til kostpris. Det er ulik praksis for korleis krisesentera organiserer mat og måltid. Dei fleste sentera legg opp til at bebuarane kjøper og lagar mat sjølve. Nokre få krisesenter dekkjer maten, slik at bebuarane ikkje har nokon matutgifter under opphaldet, eller dei opererer med ein eigendel for matutgifter. Departementet utarbeider eit høyringsnotat om endringar i krisesenterlova og utvikling av krisesentertilbudet

som etter planen skal sendast på høyring i løpet av 2023. Sjå omtale under programkategori 11.10 Familie og oppvekst. I dette arbeidet skal bruken av eigendelar bli greidd ut. Departementet vil komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Tverrfagleg kompetanse på rus og vald i krisesentera
Vedtak nr. 1124, 3. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen sikre at òg personer i aktiv rus har tilgang til et krisesentertilbud med ansatte som har tverrfaglig kompetanse på rus og vold, enten i tilknytning til eksisterende krisesentre eller som selvstendig tilbud.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om ei førebyggings- og behandlingsreform på rusfeltet, jf. Dok. 8:119 S (2020–2021) og Innst. 578 S (2020–2021).

Krisesenterstatistikken til Bufdir viser at sju krisesenter for kvinner og åtte senter for menn ikkje gir tilbod om opphald til utsette med ein kjend rusproblematikk. I tillegg er det personar i aktiv rus som ikkje oppsøker krisesentera. Departementet utarbeider eit høyringsnotat om endringar i krisesenterlova og utvikling av krisesentertilbodet som etter planen skal sendast på høyring i løpet av 2023. Sjå omtale under programkategori 11.10 Familie og oppvekst. I dette arbeidet skal utfordringar med krisesentertilbodet til personar i aktiv rus drøftast. Departementet vil komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Krav om autorisasjon for tilsette som skal jobbe med omsorgsovertakingar

Vedtak nr. 1195, 10. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede krav om autorisasjon for de som skal jobbe med omsorgsovertakelser.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av Prop. 133 L (2020–2021) *Lov om barnevern (barnevernsloven) og lov om endringer i barnevernsloven*, jf. Innst. 625 L (2020–2021).

I arbeidet med Prop. 133 L (2020–2021) om ny barnevernslov vurderte departementet innføring av ei autorisasjonsordning i barnevernet. Med bakgrunn i ei utgreiing frå Bufdir fann departementet at innføring av kompetansekrav og endringar i masterutdanningane, med auka vekt

på praksisnærleik og relevans og betre tilgang til rettleidd praksis under studia, vil vere meir treffsikre og eigna tiltak for å auke tilliten til barnevernet og sørge for at dei tilsette har tilstrekkeleg og naudsynt kompetanse.

Vedtaket frå Stortinget peiker på ei autorisasjonsordning for dei som arbeider med omsorgsovertakingar, og er eit meir avgrensa forslag enn det som tidlegare er greidd ut. Departementet endra i desember 2021 mandatet til Barnevernsutvalet, med eit punkt om at utvalet skulle greie ut «*ordninger for offentlig godkjenning av personell, herunder [...] autorisasjon for de i barnevernet som skal jobbe med omsorgsovertakelse [...]»*. Utvalet har levert utgreiinga NOU 2023: 7 *Trygg barndom, sikker fremtid*. Fleirtalet i utvalet har ikkje føreslått ei autorisasjonsordning. Utgreiinga har vore på offentleg høyring. Departementet vurderer innspel frå høyringa og vil på eigna vis komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaket.

Ordning med andrehandsvurdering av akuttvedtak
Vedtak nr. 1197, 10. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om å innføre en ordning med annenhandsvurdering av akutt-/hastevedtak.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av Prop. 133 L (2020–2021) *Lov om barnevern (barnevernsloven) og lov om endringer i barnevernsloven*, jf. Innst. 625 L (2020–2021).

Departementet viser til at Barnevernsutvalet har levert utgreiinga NOU 2023: 7 *Trygg barndom, sikker fremtid*. Utvalet har ikkje føreslått å innføre ei ordning med andrehandsvurdering av akuttvedtak. Utgreiinga har vore på offentleg høyring. Departementet vurderer innspel frå høyringa og vil på eigna vis komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaket.

Alternativt omgrep til «åtferd» i barnevernslova

Vedtak nr. 1198, 10. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen arbeide videre med å finne et alternativt begrep til atferdsbegrepet i barnevernsloven.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av Prop. 133 L (2020–2021) *Lov om barnevern (barnevernsloven) og lov om endringer i barnevernsloven*, jf. Innst. 625 L (2020–2021).

I arbeidet med Prop. 133 L (2020–2021) om ny barnevernslov vurderte departementet omgrepet *åtferd* og alternativ til det. Departementet foreslo ingen endringar fordi det var vanskeleg å finne eit nytt omgrep som er tilstrekkeleg presist til å heimle inngripande tiltak om tvang. Som fyrste del av oppfølginga av vedtaket er omgrepet «atferdsinstitusjon» erstatta med omgrepa «barnevernsinstitusjon» eller «institusjon» i ny barnevernslov, jf. Prop. 86 L (2021–2022) og Innst. 391 L (2021–2022). Bufdir har arbeidd vidare med å finne alternative omgrep og har gitt ei tilråding. Det blei òg levert ei menneskerettsleg utgreiing om rettar og tvang på barnevernsinstitusjonar i juni 2023, som mellom anna vurderer omgrepet. Barnevernsinstitusjonsutvalet ser òg på spørsmål som har noko å seie for vurderinga. Departementet vil ta ei samla vurdering av dei ulike innspela og tilrådingane og vil komme tilbake til Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Oppfølging av tilrådingar frå rettstryggleiksutvalet på barnevernsområdet

Vedtak nr. 1201, 10. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen følge opp rettsikkerhetsutvalgets anbefalinger på barnevernsområdet uten ubegrunnet opphold.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av Prop. 133 L (2020–2021) *Lov om barnevern (barnevernsloven) og lov om endringer i barnevernsloven*, jf. Innst. 625 L (2020–2021).

Utvalet som skulle vurdere tiltak for å styrkje kvaliteten og rettstryggleiken i barnevernet, leverte 20. mars 2023 utgreiinga NOU 2023: 7 *Trygg barndom, sikker fremtid*. Utgreiinga har vore på offentleg høyring. Departementet har starta opp arbeidet med ei kvalitetsreform som mellom anna vil byggje på tilrådingar frå dette utvalet. Departementet vil komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av tilrådingane frå utvalet på eigna vis.

3.4 Stortingssesjon 2019–2020

Forbod mot faste etter-skule-tilbod for barn med overnatting

Vedtak 498, 14. april 2020

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige lovendringer med sikte på å forby faste etter-skole-

tilbud med overnatting over lengre tid for å forhindre segregering, parallellsamfunn, negativ sosial kontroll eller radikalisering.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av Prop. 130 L (2019–2020) *Lov om tros- og livssynssamfunn*, jf. Innst. 208 S (2019–2020).

Departementet har gjort ei førebels utgreiing av dei menneskerettslege spørsmåla, mellom anna retten til privatliv, trus- og livssynsfridom og til å skipe foreiningar. Moglege verkemiddel blir greia ut i samarbeid med andre departement. Departementet ser oppfølginga av dette vedtaket i samanheng med oppfølginga av vedtak 954 av 20. mai 2021, og vil komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Oppdeling av Opplysningsvesenets fond

Vedtak nr. 500, 14. april 2020

«Stortinget ber regjeringen i arbeidet med oppdelingen av Opplysningsvesenets fond ivareta følgende:

1. *Staten og kirken skal være likeverdige parter i prosessen som skal avklare hvilke bygninger kirken skal overta, og det legges til grunn at staten kommer til enighet med Den norske kirke om dette.*
2. *Kirkens verdier skilles ut først, deretter bør staten gjøre egne vurderinger av forvaltning av de verdier som ligger igjen i fondet.*
3. *Betingelsen for delingen av fondet er at staten øker sin innsats for bevaring av de kulturhistorisk viktige kirkebyggene i et omfang som svarer til de verdiene som staten blir eier av på et bestemt tidspunkt. Når eiendelene i Opplysningsvesenets fond er endelig fordelt mellom staten og kirken, må det gjøres beregning av den reelle verdien. Den reelle verdien skal komme de kulturhistorisk viktige kirkebyggene til gode ved istandsetting og sikring av kirkene. Statens økte innsats for bevaring av kirkene må over tid minst svare til denne verdien (inflasjonsjustert).*
4. *Statens økte innsats overfor kirkebyggene skal ikke avløse kommunenes økonomiske ansvar for kirkebyggene eller komme til erstatning for andre tiltak eller ordninger som finnes på området.*
5. *I samråd med kirkelige instanser, antikvariske myndigheter mfl. igangsettes arbeidet med bevaringsprogrammer for ulike kategorier av kulturhistorisk viktige kirkebygg, for eksempel ved å kategorisere kirkebyggene*

etter alder, verneverdi eller vedlikeholdstilstand.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av Meld. St. 29 (2018–2019) *Opplysningsvesenets fond*, jf. Innst. 209 S (2019–2020).

Den 14. juni 2021 vedtok Stortinget ny lov om Opplysningsvesenets fond, jf. Prop. 144 L (2020–2021) *Lov om Opplysningsvesenets fond* og Innst. 623 L (2020–2021). Lova følgjer opp Innst. 209 S (2019–2020) og skal leggje det rettslege grunnlaget for deling av Opplysningsvesenets fond mellom Den norske kyrkja og staten, i samsvar med stortingsvedtaka. I proposisjonen blir det lagt til grunn at Den norske kyrkja og staten er likeverdige partar i delingsarbeidet. Etter innspel frå partane er det no bestemt kva eigedommar som skal overførast til kyrkja. Det blir no arbeidd med å gjennomføre overføringane og vilkåra for dette. Opplysningsvesenets fond blei statleg frå 1. januar 2023. Staten overtok med dette verdiar som tidlegare er anslått til å vere i storleiksorden 10 mrd. kroner. Departementet har fått innspel frå antikvariske styresmakter og Den norske kyrkja som grunnlag for å utarbeide ein bevaringsstrategi for å bevare kulturhistorisk viktige kyrkjer. Departementet arbeider med å ferdigstille ein strategi til føremålet. Departementet vil komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Opplysningsvesenets fond – fondseigedommane staten tek over

Vedtak nr. 501, 14. april 2020

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med sak om fondseiendommene staten overtar etter at Opplysningsvesenets fond er oppdelt. Det bes om at regjeringen belyser spørsmål som angår det statlige fondets formål, dets samfunnsansvar, organisering, vilkår for salg av eiendommer, sikkerhetsspørsmål ved eventuelle salg til utenlandske aktører samt andre forhold som er av betydning for forvaltningen av det gjenværende fondet staten overtar.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av Meld. St. 29 (2018–2019) *Opplysningsvesenets fond*, jf. Innst. 209 S (2019–2020).

Den 14. juni 2021 vedtok Stortinget ny lov om Opplysningsvesenets fond, jf. Prop. 144 L (2020–2021) *Lov om Opplysningsvesenets fond* og Innst. 623 L (2020–2021). Lova legg det rettslege grunnlaget for å dele Opplysningsvesenets fond mellom Den norske kyrkja og staten. Regjeringa tek sikte

på å gjere Opplysningsvesenets fond om til eit aksjeselskap og at utøvinga av eigarskapen deretter vil bli overført til Nærings- og fiskeridepartementet. Regjeringa tek vidare sikte på at forvaltninga av selskapet skal byggje på kontinuitet, særleg knytt til Opplysningsvesenets fond sine rammer i dag. Selskapet skal som grunneigar framleis ta vare på og vidareutvikle verdiar i porteføljen med eigedommar og bygg over heile landet på forretningsmessig måte og innanfor kommersielle rammer framleis medverke til utvikling lokalt med langsiktige og miljøriktige løysingar. Forventningar til berekraft, samfunnsansvar, leiarlønn mm. vil følgje av Meld. St. 6 (2022–2023) (eierskapsmeldingen). Kulturhistoriske eigedommar vil bli forvalta i samsvar med kulturminnelovgjevinga mm. så lenge selskapet eig desse. Staten har ingen særskilde grunnar for eigarskapen, og staten sitt mål er høgast mogleg avkasting over tid innanfor berekraftige rammer for den kommersielle og største delen av verksemda, og dessutan berekraftig og kostnadseffektiv forvaltning av høg kvalitet for dei kulturhistorisk viktige bygga, eigedommane og landbrukseigedommane som er att i selskapet. Det vil bli lagt til grunn at sal av eigedelar skal skje på marknadsvilkår, men jord- og skogeigedommar skal berre seljast til aktørar som konsesjonslovgjevinga gjeld for, eller som er kontrollerte av det offentlege. Tidlegare skogbruks- og jordbrukseigedommar som er omregulerte av kommunar, NVE eller andre, skal framleis kunne seljast kommersielt. Det er ikkje teke stilling til tidspunktet for omgjeringa.

Regulering er det primære verkemiddelet for å vareta omsyna til nasjonal tryggleik, samfunnstryggleik og beredskap. Det er derfor ikkje lagt opp til særskilde føringar for avhending ut frå slike omsyn.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Utbetring av verneverdige kyrkjebygg

Vedtak nr. 502, 14. april 2020

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en plan for utbedring av verneverdige kirkebygg.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av Meld. St. 29 (2018–2019) *Opplysningsvesenets fond*, jf. Innst. 209 S (2019–2020).

Barne- og familiedepartementet har saman med Klima- og miljødepartementet gitt Riksantikvaren i samarbeid med Den norske kyrkja i oppdrag å utarbeide utkast til framtidige verne-

program og strategi for istandsetjing av verneverdige kyrkjebygg. Regjeringa vil i løpet av hausten leggje fram ein strategi for arbeidet. Sjå meir om hovudtrekka i arbeidet under programområde 11.50. Departementet vil komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

FN-konvensjonen om barnerettane – ny barnevernslov og ny barnelov

Vedtak 637, 28. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen sikre at forslagene til ny barnevernlov og ny barnelov er i tråd med FN's barnekonvensjons prinsipper om barns rett til informasjon, til å bli hørt, beslutninger til barnets beste og barns rett til privatliv.»

Vedtaket blei gjort i samband med orienteringa om situasjonen i barnevernet som barne- og familie-ministeren la fram for Stortinget 26. mai 2020.

Departementet har lagt fram forslag til ny barnevernslov i Prop. 133 L (2020–2021). Lova blei vedteken av Stortinget 9. juni 2021 og tok til å gjelde 1. januar 2023. Ny barnevernslov inneheld fleire endringar som styrkjer barn sine rettar, og lova er i tråd med FN-konvensjonen om barnerettane. Det grunnleggjande omsynet for barnevernet skal vere det beste for barnet, og dette er framheva i ei ny overordna føresegn i barnevernslova. Andre grunnleggjande rettar og prinsipp er òg tekne inn i lova, slik som retten barn har til omsorg og vern, og retten til familieliv. Departementet reknar den delen av vedtaket som gjeld ny barnevernslov, som følgd opp.

Barnelovutvalet leverte utgreiinga NOU 2020: 14 *Ny barnelov* 4. desember 2020. Utgreiinga blei send på høyring med høyringsfrist 1. mai 2021. Departementet arbeider no med å følgje opp høyringa med sikte på å leggje fram ein lovproposisjon i 2024 og vil i dette arbeidet på vanleg måte ta omsyn til menneskerettane, irekna barnekonvensjonen. Departementet vil komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av denne delen av vedtaket på eigna vis.

3.5 Stortingssesjon 2016–2017

Evaluering av felles foreldreansvar

Vedtak nr. 491, 7. mars 2017

«Stortinget ber regjeringen evaluere felles foreldreansvar fra fødsel, etter at loven har virket tre år.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av Prop. 161 L (2015–2016) *Endringer i barnelova mv. (likestilt foreldreskap)*, jf. Innst. 195 L (2016–2017).

Lovendringa om felles foreldreansvar tok til å gjelde 1. januar 2020 og har no verka i tre år. Som ei følgje av ei endring i barnelova § 35 får alle foreldre no automatisk felles foreldreansvar for barn dei får saman, uavhengig av om dei er ektefellar, sambuarar eller ikkje bur saman.

Lovendringa blei grunnleggjande med at fleire barn vil få to foreldre med foreldreansvar frå starten av livet, og at det vil vere positivt for mange av dei. Departementet vil som del av arbeidet med ny barnelov gjennomføre ei intern evaluering for å finne svar på:

- om det er ein auke i talet på tilfelle der barn som er fødte etter lovendringa, har foreldre med felles foreldreansvar, når foreldra ikkje bur saman
- om talet på tilfelle der far blir oppgitt som ukjend, har auka etter lovendringa
- om tilfelle der mor har sperra adresse, blir varetekne på ein god måte
- om lovendringa har ført til auka konfliktnivå mellom foreldre

Departementet vil nytte erfaringane frå lovendringa om felles foreldreansvar i det vidare arbeidet med ny barnelov og vil orientere Stortinget om evalueringa gjennom omtale i lovproposisjonen om ny barnelov.

Politiattest for yrkesgrupper som er i kontakt med barn

Vedtak nr. 606, 25. april 2017

«Stortinget ber regjeringen vurdere behovet for å kreve politiattest for yrkesgrupper som er i kontakt med barn, men som ikke faller inn under særlovgivningen.»

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av Prop. 12 S (2016–2017) *Opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017–2021)* og Innst. 247 S (2016–2017).

For å følgje opp vedtaket blei det i 2018 sett ned ei interdepartemental arbeidsgruppe som vurderte om ein burde innføre krav til politiattest for nye grupper eller endre eksisterande heimlar for å førebyggje overgrep mot mindreårige. Arbeidsgruppa blei leidd av dåverande Barne- og likestillingsdepartementet, og fire andre departement deltok. Arbeidsgruppa leverte rapporten sin

i 2019, og dei føreslåtte endringane fekk brei støtte i den etterfølgjande høyringa.

Dei fleste av forslaga frå arbeidsgruppa er i dag følgde opp, og ein arbeider med dei resterande forslaga i dei aktuelle departementa, i tillegg til å vurdere einskilde andre innspel som kom inn i høyringsrunden.

Som eit ledd i oppfølginga fremja departementet våren 2023 Prop. 79 L (2022–2023) *Endringer i barnelova mv. (krav om barneomsorgsattest)*. Dette gjeld krav om politiattest for tilsette ved familievernkontora og Barneombodet, eksterne meklarar etter barnelova og ekteskapslova og sakkunnige som blir oppnemnde av det offentlege i saker etter barnelova og barnevernslova. Som vist til i dei

innleiande merknadene i Prop. 79 L (2022–2023) vurderer departementet at oppmodingsvedtaket er ferdig følgt opp med framlegginga av proposisjonen. Stortinget gjorde lovvedtak 5. juni 2023, og lova tok til å gjelde 1. september 2023. I tillegg fremja departementet Prop. 64 L (2022–2023) *Endringer i barnevernsloven m.m. (formidling av opplysninger, meldinger om ufødte barn, politiattest)*, der ein mellom anna føreslår eit krav om at eigarar av private barnevernsinstitusjonar legg fram barneomsorgsattest. Stortinget gjorde lovvedtak 5. juni 2023, og lova tek til å gjelde 1. januar 2024.

Departementet reknar oppmodingsvedtaket som følgt opp.

4 Finansdepartementet

Nedanfor er ei oversikt over oppfølging av oppmodningsvedtak under Finansdepartementet. Oversikta omfattar alle vedtak frå stortingsesjonen 2022–2023 og alle vedtak frå tidlegare sesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 186 S (2022–2023) meinte ikkje var kvittert ut. I nokre tilfelle er det samstundes med rapporteringa her gjeve ei meir omfattande framstilling av oppfølginga i Prop. 1 LS (2023–2024) *Skatter og*

avgifter 2024 eller i Meld. St. 1 (2023–2024) *Nasjonalbudsjettet 2024*. I slike tilfelle er det vist til kor denne framstillinga finst i desse dokumenta.

I tabellen nedanfor vert det òg opplyst om departementet planlegg at rapporteringa knytta til oppmodningsvedtaket no vert avslutta eller om departementet òg vil rapportere konkret på vedtaket i budsjettproposisjonen for neste år.

Tabell 4.1 Oversikt over oppmodningsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2022–2023	82	Utflyttingsskatt	Nei
2022–2023	83	Turistskatt	Nei
2022–2023	91	Eingongsavgift på tunge køyretøy	Ja
2022–2023	111	Eingongsavgift for ladbare hybridbilar	Ja
2022–2023	120	Meirverdiavgiftsfritak elektroniske aviser	Ja
2022–2023	716-1	Miljøindikatorar	Nei
2022–2023	716-2	Grunnrenteskatt på havbruk til havs	Ja
2022–2023	716-3	Nedtrekt produksjon	Nei
2022–2023	716-4	Miljøteknologiordning	Nei
2022–2023	716-5	Betre organisering av samarbeidet mellom myndighetene og oppdrettsnæringa	Nei
2022–2023	716-6	Tilverking av sjømat	Ja
2022–2023	716-7	Overføring til Havbruksfondet	Ja
2022–2023	719	Arbeidsgruppe om fripolisar og annan privat tjenestepensjon	Nei
2022–2023	747	Meirverdiavgiftskompensasjon, kommunale svømmehallar, økonomisk aktivitet	Ja
2022–2023	857	Representantordningsutvalet, folkeregisterlova, skattelova, Stortingets pendlarbustadordning	Nei
2022–2023	927	Eingongsavgift for ladbare hybridbilar	Ja
2022–2023	939	Differensiert verdsetjing av ikkje-børsnoterte aksjar i formuesskatten	Nei

Tabell 4.1 Oversikt over oppmodningsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2021–2022	35-13	Tiltak for auka elbilde i leasing- og varebilmarknaden	Ja
2021–2022	35-31	Evaluering av NOKUS-reglane	Nei
2021–2022	35-32	Rapportering på ulikskap	Nei
2021–2022	35-34	Verdsetjingsmetode for bustader	Nei
2021–2022	35-36	Utvida land-for-land-rapportering (LLR) etter rekneskapslova	Nei
2021–2022	35-40	Kompensasjonsordning for auka miljøavgifter	Ja
2021–2022	782	Vurdere kven som bør vere utelukka frå å sitje i Noregs Banks styrande organ.	Nei
2020–2021	104	Vurdere den kommunale handlefridomen i formuesskatten	Nei
2020–2021	1174	Utval om kontantane si rolle i samfunnet	Ja
2020–2021	1250	Eigedomsskatt, utgreiing og vurdering av eit tak for bustader og fritidsbustader	Nei
2019–2020	707	Kulturmiljømeldinga – vedlikehald av privateigde kulturminne og kulturmiljø	Nei
2019–2020	784	Reiarlagskatteordninga	Ja
2016–2017	48	Land-for-land rapportering	Nei
2016–2017	1040	Sikre behovet hos bustadkjøparar for meir tid i bustadhandelen	Nei

4.1 Stortingssesjon 2022–2023

Utflyttingsskatt

Vedtak nr. 82, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringa utrede og foreslå en utflyttingsskatt som sikrer at urealiserte gevinster opparbeidet i Norge frem til utflyttingstidspunktet, faktisk skattlegges her.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Meld. St. 1 (2022–2023), jf. Innst. 2 S (2022–2023). Finansdepartementet vil følgje opp vedtaket og vil sende framlegg til endringar på høyring når saka er ferdig utreidd i departementet.

Turistskatt

Vedtak nr. 83, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringa fremme forslag om en kommunal/statlig touristskatt senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2024.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Endring av Prop. 1 S (2022–2023) og Prop. 1 LS (2022–2023), jf. Innst. 5 S (2022–2023). Regjeringa treng meir tid på å vurdere mogleg innretting av ein lokal/statleg touristskatt og vil kome tilbake til Stortinget om saka. Vedtaket er òg omtala i Prop. 1 LS (2023–2024), kapittel 17.

Eingongsavgift på tunge køyretøy

Vedtak nr. 91, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringa utrede engangsavgift på fossile lastebiler, busser og andre tunge kjøretøy i forbindelse med statsbudsjettet for 2024.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 1 LS (2022–2023), jf. Innst. 5 S (2022–2023). Departementet legg til grunn at oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom omtala i Prop. 1 LS (2023–2024), kapittel 18.

Eingongsavgift for ladbare hybridbilar

Vedtak nr. 111, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen foreslå utfasing av vektfradraget for ladbare hybridbilar senest innen 2025.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 1 LS (2022–2023), jf. Innst. 5 S (2022–2023). Departementet legg til grunn at oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom forslag i Prop. 1 LS (2023–2024), kapittel 7,4.

Meirverdiavgiftsfritak elektroniske aviser

Vedtak nr. 120, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen frem mot revidert nasjonalbudsjett 2023 vurdere tiltak for å sikre at lokal- og regionalaviser ikke får begrensninger i muligheten til produksjon av video og lyd gjennom mva.-endringer.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 1 LS (2022–2023), jf. Innst. 2 S (2022–2023). Departementet legg til grunn at oppmodingsvedtaket er følgt opp i Meld. St. 2 (2022–2023) Revidert nasjonalbudsjett 2023 kapittel 4.3, jf. Innst. 430 S (2022–2023), kapittel 4.3. Vedtaket er òg omtala i Prop. 1 LS (2023–2024), kapittel 6.3.

Miljøindikatorar

Vedtak nr. 716-1, 31. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen sørge for at miljøindikatorer for trafikklyssystemet er på plass fra auksjonsrunden i 2024. Det skal utredes og vurderes indikatorer, som blant annet påvirkning på sjørret, utslipp og dødelighet.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 78 LS (2022–2023), jf. Innst. 372 L (2022–2023).

Regjeringa vil følgje opp vedtaket, men presiserer at nye miljøindikatorar fyrst må greiast ut grundig og deretter vurderast i to år før dei kan få innverknad på auksjonsrundane. Det gjer det meir

føreseieleg for næringa, slik at næringa veit kva dei skal vurderast etter før vurderingsperioden tar til.

Grunnrenteskatt på havbruk til havs

Vedtak nr. 716-2, 31. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen frem til statsbudsjettet for 2024 utrede forslag om å innføre grunnrenteskatt på havbruk til havs. Utredningen må gi en avklaring om det er grunnlag for grunnrente på havbruk til havs.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 78 LS (2022–2023), jf. Innst. 372 L (2022–2023). Departementet legg til grunn at oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom vurderinga i Prop. 1 LS (2023–2024), kapittel 19.

Nedtrekt produksjon

Vedtak nr. 716-3, 31. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen innføre en ordning som gjør at nedtrukket produksjon som følge av trafikklyssystemet kan produseres i lukket teknologi.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 78 LS (2022–2023), jf. Innst. 372 L (2022–2023). Regjeringa vil greie ut dette vedtaket og vil kome tilbake til Stortinget ved eit passende høve.

Miljøteknologiordning

Vedtak nr. 716-4, 31. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om en miljøteknologiordning i løpet av 2023.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 78 LS (2022–2023), jf. Innst. 372 L (2022–2023).

Regjeringa har gjeve Havbruksutvalet eit tilleggsmandat om å vurdere ulike tiltak for å fremje teknologiutvikling som gjev meir berekraftig vekst. Utvalet skal mellom anna vurdere ei ordning med miljøteknologiløyver med definert volum, og verkemiddel innanfor rammene av trafikklyssystemet. Når utvalet har levert anbefalinga si, vil regjeringa følgje opp dette vedtaket og kome tilbake til Stortinget ved eit passende høve.

Betre organisering av samarbeidet mellom myndighetene og oppdrettsnæringa

Vedtak nr. 716-5, 31. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen i løpet av våren 2024 legge frem en sak om bedre organisering av samarbeidet mellom myndigheter og oppdrettsnæringa for å sikre en mer helhetlig forvaltning, bedre bærekraft og bedre fiskevelferd.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 78 LS (2022–2023), jf. Innst. 372 L (2022–2023). Regjeringa vil følge opp dette vedtaket og vil kome tilbake til Stortinget ved eit passende høve.

Tilverking av sjømat

Vedtak nr. 716-6, 31. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen i løpet av våren 2024 legge frem tiltak for økt bearbeiding av sjømat i Norge.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 78 LS (2022–2023), jf. Innst. 372 L (2022–2023).

Tiltak for auka tilverking av sjømat i Noreg vert følgt opp gjennom fleire ulike prosessar, mellom anna oppfølging av rapporten frå Tveiteråsutvalet frå 2022. Utvalet har beskrive 32 ulike tiltak som kan bidra til auka tilverking og tilarbeiding av sjømat i Noreg, og styrkje konkurransekrafta til norsk sjømatindustri. Forslaga frå utvalet er knytta til ressursforvaltning og kvotesystem, førstehandomsetning og salslag, teknologi og innovasjon, marknadsføring og marknads-tilgang og arbeidsliv, utdanning og kystsamfunn.

Forslaga som gjeld kvotesystemet vert følgt opp gjennom det pågåande arbeidet med Kvotemeldinga. Andre forslag til tiltak vert vurdert og følgt opp enkeltvis. Tiltak som allereie er sett i verk er utviding av Sjømatrådet si generiske marknadsføring mot nye produkt, slik at tang og tare vert inkludert. Vidare har Nærings- og fiskeridepartementet gjeve Nofima i oppdrag å evaluere Ferskfiskordninga.

Overføring til Havbruksfondet

Vedtak nr. 716-7, 31. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at Havbruksfondet tilføres midler som om produksjonsavgiften ble økt fra 56 øre til 90 øre fra 1. januar 2023.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 78 LS (2022–2023), jf. Innst. 372 L (2022–2023). Vedtaket er følgt opp gjennom omtale og forslag til løyving i Prop. 1 S (2023–2024) for Nærings- og fiskeridepartementet.

Arbeidsgruppe om fripolisar og annan privat tjenestepensjon

Vedtak nr. 719, 1. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen nedsette et hurtigarbeidende utvalg med representasjon fra berørte parter, med mandat til å se på mulige regelendringer for ytterligere å sikre verdiene i og reguleringene av fripoliser.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 83 L (2022–2023), jf. Innst. 401 L (2022–2023). Finansdepartementet vil hausten 2023 setje i gang eit utgreiingsarbeid for å følge opp oppmodingsvedtaket.

Meirverdiavgiftskompensasjon, kommunale svømmehallar, økonomisk aktivitet

Vedtak nr. 747, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen klargjøre i regelverket for merverdiavgift at svømmehaller som drives av kommuner, herunder interkommunale selskap, på ikke-kommersiell basis, er berettiget kompensasjon for merverdiavgift.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Meld. St. 15 (2022–2023), jf. Innst. 398 S (2022–2023). Departementet legg til grunn at oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom omtala i Prop. 1 LS (2023–2024), kapittel 20.

Representantordningsutvalet, folkeregisterlova, skattelova, Stortingets pendlarbustadordning

Vedtak nr. 857, 15. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere Representantordningsutvalgets forslag til endring av folkeregisterloven § 5-4 og skatteloven § 3-1, herunder klargjøre aktuelle tolkningsspørsmål samt utrede forslag til regler for grupper som har særlige behov for unntak eller overgangsordninger.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Dokument 18 (2021–2022) og Dokument 18 (2022–2023) jf. Innst. 499 S (2022–2023).

Finansdepartementet vil følge opp vedtaket og vil sende framlegg til endringer på høyring når saka er ferdig utreidd i departementet.

Eingongsavgift for ladbare hybridbilar

Vedtak nr. 927, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å fjerne vektfradraget for ladbare hybrider i forbindelse med statsbudsjettet for 2024.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 117 LS (2022–2023), jf. Innst. 490 S (2022–2023). Departementet legg til grunn at oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom forslag i Prop. 1 LS (2023–2024), kapittel 7.4.

Differensiert verdsetting av ikkje-børsnoterte aksjar i formuesskatten

Vedtak nr. 939, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede differensiert verdsetting av ikkje-børsnoterte aksjer i formuesskatten på grunnlag av egenskaper ved de enkelte aksjer, f.eks. ulik stemme- og utbytterett, og slik at verdsettelsen av de enkelte aksjer i større grad samsvarer med reell markedsverdi.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 117 LS (2022–2023), jf. Innst. 490 S (2022–2023). Departementet vil kome tilbake til Stortinget ved eit passande høve.

4.2 Stortingssesjon 2021–2022

Tiltak for auka elbil del i leasing- og varebilmarknaden

Vedtak nr. 35-13, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen, i revidert nasjonalbudsjett 2022, foreslå tiltak for å øke elbilandelen i leasingmarkedet og innenfor varebilmarkedet, herunder konkrete forslag som vil ha umiddelbar effekt i 2022, for å hindre at disse markedene blir en barriere for å nå målet om at alle nye personbiler og lette varebiler i 2025 skal være nullutslippsbiler. Utredningen skal se på fjerning av skattefordeler til biler med utslipp i leasingmarkedet, støtteordninger til elvarebiler, og CO₂-komponenten i engangsavgiften for nyttekjøretøyer med forbrenningsmotor, den skal videre se

på om det kan gjøres grep i støtteordningene til elbil som kan gi næringsdrivende styrkede og mer like fordeler som privatpersoner»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av nasjonalbudsjettet for 2022 og framlegg til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022). Departementet legg til grunn at oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom omtala i Prop. 1 LS (2023–2024), kapittel 15.

Evalueringsvedtak av NOKUS-reglane

Vedtak nr. 35-31, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen om i løpet av 2022 å gjennomføre en grundig evaluering av dagens skatteordning for NOKUS-selskap, herunder også vurdere hvordan denne ordningen samvirker med kildeskatt»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 1 LS (2021–2022), jf. Innst. 2 S (2021–2022). Finansdepartementet vil kome nærare tilbake til ei vurdering av NOKUS-reglane når to-pilarløysinga for skattlegging av store multinasjonale konsern er innført i norsk rett.

Rapportering på ulikskap

Vedtak nr. 35-32, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen fra og med statsbudsjettet 2023 rapportere om fordeling og ulikhet på grunnlag av flere parametere enn i dag. Eierinntekter skal inngå i rapporteringen så snart det er praktisk mulig. Rapporteringen skal bidra til å nå målet om å redusere økonomisk ulikhet.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av nasjonalbudsjettet for 2022 og framlegg til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022). Departementet la til grunn at vedtaket er følgt opp i Meld. St. 1 (2022–2023) Nasjonalbudsjettet 2023, kapittel 6. I Innst. 186 S (2022–2023) frå kontroll- og konstitusjonskomiteen om Meld. St. 4 (2022–2023) viste flertalet til at «anmodningsvedtaket ikkje er oppfylt før eierinntekter inngår i rapporteringen, og at dette skal skje så snart det er praktisk mulig».

Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget på eit eigna tidspunkt når det faglege grunnlaget for ei rapportering er greidd ut og avklara i samråd med Statistisk sentralbyrå.

Verdsetjingsmetode for bustadar

Vedtak nr. 35-34, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen endre metoden for verdsetting av dyre boliger slik at verdsettingen bedre samsvarer med eiendommenes reelle markedsverdi»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av nasjonalbudsjettet for 2022 og framlegg til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022). Departementet vil kome tilbake til Stortinget ved eit passande høve.

Utvida land-for-land-rapportering (LLR) etter rekneskapslova

Vedtak nr. 35-36, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen om at en forskrift om utvidet land-for-land-rapportering blir utformet slik at selskaper blir pliktige til å opplyse om regnskapsstørrelser for alle land, inkludert støtte-land hvor skatt ikke betales.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av nasjonalbudsjettet for 2022 og framlegg til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022). Departementet tek sikte på å utarbeide og høyre framlegg til lovendringar, med utgangspunkt i nye EU-reglar (direktiv (EU) 2021/2101). Vedtaket vil verte følgt opp i samband med vedtak nr. 48 av 15. november 2016.

Kompensasjonsordning for auka miljøavgifter

Vedtak nr. 35-40, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede en modell for omfordelende kompensasjon for økte miljøavgifter innen statsbudsjettet for 2023.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022) *Endring av Prop. 1 LS (2021–2022) Skatter, avgifter og toll 2022*. Departementet la til grunn at oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom vurderinga i Prop. 1 LS (2022–2023), kapittel 21.

I Innst. 186 S (2022–2023) frå kontroll- og konstitusjonskomiteen om Meld. St. 4 (2022–2023) ba fleirtalet i kontroll- og konstitusjonskomiteen regjeringa kome tilbake med ei «drøfting av mulige ordningar for omfordelende

kompensasjon for økte miljøavgifter i 2024, i lys av Skatteutvalgets arbeid med en grønn skatte- og avgiftspolitik og tidligere utredninger.»

Departementet legg til grunn at oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom vurderinga i Prop. 1 LS (2023–2024), kapittel 16.

Vurdere kven som bør vere utelukka frå å sitje i Noregs Banks styrande organ.

Vedtak nr. 782, 13. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte komme tilbake til Stortinget med en vurdering av hvem som bør være utelukket fra å sitte i Norges Banks styrende organer, jf. sentralbankloven § 2-3 fjerde ledd og § 2-6 tredje ledd.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av eit representantforslag frå stortingsrepresentantane Guri Melby, Sveinung Rotevatn og Sofie Høgestøl om å flytte Noregs Bank Investment Management (NBIM) ut av Noregs Bank og innføre strengare habilitetsreglar rundt utnemningar i banken, jf. Dokument 8:149 S (2021–2022) og Innst. 353 S (2021–2022). Departementet vil kome tilbake til Stortinget med ei vurdering.

4.3 Stortingssesjon 2020–2021

Vurdere den kommunale handlefridomen i formuesskatten

Vedtak nr. 104, 26. november 2020

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av det framtidige mulighetsrommet for endring av formuesskatten, der både statens inntekter og kommunenes handlingsrom for konkurranse om skattebetingelser mellom kommuner belyses.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Meld. St. 5 (2019–2020), *Levende lokalsamfunn for fremtiden – Distriktsmeldingen*, jf. Innst. 88 S (2020–2021). Oppmodingsvedtaket vart kort omtalt i Prop. 1 LS (2021–2022). Der kjem det fram at svaret frå departementet på oppmodingsvedtaket vil vente til etter at *Inntektssystemutvalget* har kome med innstillinga si. Utvalet la 29. august 2022 fram NOU 2022: 10 *Inntektssystemet for kommunene*. Rapporten har vore på høyring. Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget ved eit passande høve.

Utval om kontantane si rolle i samfunnet

Vedtak nr. 1174, 9. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen nedsette et offentlig utvalg som skal vurdere kontantenes rolle i samfunnet fremover.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Meld. St. 31 (2020–2021) *Finansmarkedsmeldingen 2020*, jf. Innst. 582 S (2020–2021). Eit utval som skal sjå på trygge og enkle betalningar for alle vart sett ned av regjeringa 26. mai 2023. Utvalet skal mellom anna vurdere kontantane si rolle i samfunnet framover. Departementet legg til grunn at oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom dette.

Eigedomsskatt, utgreiing og vurdering av eit tak for bustader og fritidsbustader

Vedtak nr. 1250, 16. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen legge fram en helhetlig utredning om eiendomsskatten og herunder utrede et tak for eiendomsskatt på ordinære boliger og hytter, og komme tilbake til Stortinget på eigna måte.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 192 S (2020–2021) *Kommuneproposisjonen for 2022*, jf. Innst. 660 S (2020–2021). Regjeringa vil vurdere korleis vedtaket skal følgjast opp og vil kome tilbake til Stortinget om saka.

4.4 Stortingssesjon 2019–2020

Kulturmiljømeldinga – vedlikehald av privateigde kulturminne og kulturmiljø

Vedtak nr. 707, 16. juni 2020

«Stortinget ber regjeringen i samband med bevaringsstrategiene, fremme forslag om hvordan staten kan stimulere private eiere av kulturminner og kulturmiljøer til jevnt, godt vedlikehold gjennom skatte- og avgiftsinsentiver.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Meld. St. 16 (2019–2020) – *Nye mål i kulturmiljøpolitikken – Engasjement, bærekraft og mangfold*, jf. Innst. 379 S (2019–2020). Oppmodingsvedtaket vil verte følgt opp i samråd med Klima- og miljødepartementet

og i samsvar med nye bevaringsstrategiar som Klima- og miljødepartementet førebur. Sjå omtale i Prop. 1 S (2023–2024) for Klima- og miljødepartementet. Finansdepartementet vil kome tilbake til Stortinget om saka.

Reiarlagskatteordninga

Vedtak nr. 784, 19. juni 2020

«Stortinget ber regjeringen å utrede og vurdere endringer i rederiskatteordningen slik at selskaper innenfor ordningen i tillegg til virksomhet som kvalifiserer for rederibeskatning kan drive virksomhet som ikke er støtteberettiget, og som skal beskattes ordinært. Status for saken skal omtales i forbindelse med statsbudsjettet for 2021.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Meld. St. 2 (2019–2020), jf. Innst. 360 S (2019–2020). Departementet legg til grunn at oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom omtala i Prop. 1 LS (2023–2024), kapittel 14.

4.5 Stortingssesjon 2016–2017

Land-for-land rapportering

Vedtak nr. 48, 15. november 2016

«Stortinget ber regjeringen sørge for at selskap som etter forslagene i land-for-land-rapportering til skattemyndighetene, også blir pliktige til å rapportere etter regnskaps- og verdipapirloven, og at selskapene skal rapportere betalt inntektskatt og påløpt inntektsskatt, antall ansatte, akkumulert fortjeneste, resultat før skattekostnad, summen av inntekter fra transaksjoner med nærstående/ikke nærstående foretak og bokført egenkapital.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Prop. 120 L (2015–2016) *Endringer i ligningsloven (land-for-land-rapportering til skattemyndighetene)* og tilhøyrande Innst. 42 L (2016–2017). Departementet tar sikte på å utarbeide og høyre framlegg til lovendringar, med utgangspunkt i nye EU-reglar (direktiv (EU) 2021/2101), der òg oppmodingsvedtaket vil verte følgt opp. Vedtaket vil verte følgt opp i samband med vedtak nr. 35-36 av 2. desember 2021.

Sikre behovet hos bustadkjøparar for meir tid i bustadhandelen

Vedtak nr. 1040, 20. juni 2017

«Stortinget ber regjeringen sikre boligkjøpernes behov for mer tid i bolighandelen gjennom forskriftene til eiendomsmeglingsloven eller ved å fremme forslag for Stortinget om endringer i avhendingsloven»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Dokument 8:123 S (2016–2017) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Olav Syversen, Line*

Henriette Hjemdal, Hans Fredrik Grovan, Kjell Ingolf Ropstad og Geir Sigbjørn Toskedal om tiltak for å styrke forbrukernes rettigheter i handel med bolig, jf. Innst. 477 S (2016–2017).

Eit utval vart sett ned 11. oktober 2019 for å revidere eigedomsmeklingslova. Utvalet overleverte si utgreiing, NOU 2021: 7 *Trygg og enkel eiendomsmegling — Evaluering av eiendomsmeglingsloven og forslag til en fremtidsrettet regulering*, 4. juni 2021. Utgreiinga inneheld mellom anna framlegg til endringar som skal sikre forbrukarar meir tid i bustadhandelen. Utgreiinga har vore på høyring til oktober 2021 og ligg no til vurdering i departementet.

5 Forsvarsdepartementet

Nedenfor gis en oversikt over oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak under Forsvarsdepartementet. Oversikten inkluderer alle vedtak fra stortingssesjonen 2022–2023, samt de vedtak fra tidligere stortingssesjoner som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 186 S

(2022–2023) mente ikke var kvittert ut. I tabellen nedenfor angis det også om Forsvarsdepartementet planlegger at rapporteringen knyttet til anmodningsvedtaket nå avsluttes eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Tabell 5.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes
2022–2023	154	Forsvarsloven – kontrakt om tjenesteplikt	Nei
2020–2021	124	Vurderinger om standardisert fartøyklasse	Nei
2020–2021	128	Nye helikoptre til dedikert helikopterstøtte for Hæren	Nei
2020–2021	131	Utrede å benytte Haslemoen og Drevjamoen	Nei
2020–2021	133	Utredning om bruk av ikke-militært ansatte	Nei
2020–2021	1099	Ivaretagelse av de nasjonale kulturhistoriske verdiene på Kjeller	Nei
2020–2021	1187	Statlig bidrag til istandsettelsen av Den gamle krigsskole	Ja
2019–2020	676	Evalueringsrapport om etterretningstjenestelov	Nei
2016–2017	576	Lovhjemmel for å ivareta rettighetene for fanger	Nei

5.1 Stortingssesjon 2022–2023

Forsvarsloven – kontrakt om tjenesteplikt

Vedtaks nr. 154, 8. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget og på egnet vis innen utgangen av 2023 og innen utgangen av 2024, eksempelvis i budsjettproposisjonene for 2024 og 2025, og redegjøre om erfaringer med og konsekvensene av endringene i forsvarsloven, som vedtas ved behandlingen av Innst. 74 L (2022–2023), for personell i Forsvaret, herunder omfanget av bruk av kontrakt om tjenesteplikt og hvilket personell i hvilke funksjoner som får kontrakt om tjenesteplikt.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Innst. 74 L (2022–2023) til Prop. 134 L (2022–2023) *Endringer i forsvarsloven (utvidet adgang til å inngå kontrakt om tjenesteplikt mv.) og lovvedtak 20 (2022–2023)*.

Endringene i forsvarsloven, som ble vedtatt gjennom behandlingen av Innst. 74 L (2022–2023), har ikke trådt i kraft. Det er derfor for tidlig å redegjøre for erfaringer og konsekvenser av endringene i forsvarsloven. Det fremtidige omfanget av kontrakter om tjenesteplikt vil avhenge av videre utvikling av Forsvaret, herunder styrkestrukturens fremtidige størrelse samt Forsvarets kompetansebehov. Inngåelsen av kontrakter om tjenesteplikt må gjøres innenfor rammen av folkerettslige forpliktelser i krig. Forsvarsdepartementet har på nåværende tidspunkt ikke oversikt over hvor mye omfanget av kontrakt om tjenesteplikt vil øke, og hvilket personell og funksjoner som vil

få tilbud om kontrakt om tjenesteplikt. Forsvarsdepartementet vil kunne redegjøre for erfaringer og konsekvenser av endringene i forsvarsloven når endringene har trådt i kraft og har hatt noe virketid.

Vurderinger om standardisert fartøyklasse

Vedtak nr. 124, 1. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen på egnet vis fremme en sak om erstatning av dagens kystvakt- og støttefartøy, herunder en vurdering av en fremtidig standardisert fartøyklasse, og komme tilbake med mulige forseringer i Prop. 1 S (2021–2022).»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 87 S (2020–2021) til Prop. 14 S (2020–2021) *Evne til forsvar – vilje til beredskap. Langtidsplan for forsvarssektoren.*

Forsvarsdepartementet har gitt Forsvaret i oppdrag å gjennomføre en konseptvalgutredning etter statens prosjektmodell for å vurdere muligheten for en standardisert fartøyklasse. Utgangspunktet for utredningen var å vurdere et mulig standardisert fartøy som erstatning for dagens kystvakt- og støttefartøyer når disse faller for levetid, eller når leiekontrakter går ut. Ny fartøystruktur for Sjøforsvaret, inkludert muligheten for en standardisert fartøyklasse og eventuelle forseringer, vil bli vurdert og behandlet i forbindelse med den kommende langtidsplanen for forsvarssektoren.

Nye helikoptre til dedikert helikopterstøtte for Hæren

Vedtak nr. 128, 1. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med den planlagte anskaffelsen av nye helikoptre til spesialstyrkene fra 2024, også anskaffe nye helikoptre til dedikert helikopterstøtte for Hæren. De nye helikoptrene skal organiseres i en skvadron på Rygge, og en skvadron på Bardufoss for å understøtte og samvirke med Hæren. Det henstilles til regjeringen å komme tilbake til Stortinget med en egen sak om anskaffelsen av helikoptrene, herunder antall.»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 87 S (2020–2021) til Prop. 14 S (2020–2021) *Evne til forsvar – vilje til beredskap. Langtidsplan for forsvarssektoren.*

Regjeringen har iverksatt flere tiltak for å øke den generelle helikopterkapasiteten til Hæren. Forsvaret etablerer en skvadronsledelse på Bardufoss som er operativ fra første kvartal 2024. Forsvaret skal også etablere to vedlikeholdsdokker for Bell 412 på Bardufoss i 2023 og 2024, for teknisk støtte. Disse tiltakene vil tilrettelegge for helikopteraktivitet i nord og øke flytimeproduksjonen. Regjeringen har i tillegg iverksatt forprosjekt for oppgradering av ni Bell 412 tiltenkt Hæren, og skilt det ut av prosjekt for ny helikopterkapasitet. Prosjekt for oppgradering av Bell 412 vil fremmes for Stortinget etter gjennomført forprosjekt. Nye helikoptre til Forsvarets spesialstyrker skal vurderes i forbindelse med ny langtidsplan for Forsvaret.

Utrede å benytte Haslemoen og Drevjamoen

Vedtak nr. 131, 1. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen utrede å benytte Haslemoen og Drevjamoen som supplement til rekruttskolen som lokaliseres på Terningmoen, og på egnet måte komme tilbake til dette i forbindelse med Prop. 1 S (2021–2022).»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 87 S (2020–2021) til Prop. 14 S (2020–2021) *Evne til forsvar – vilje til beredskap. Langtidsplan for forsvarssektoren.*

Forsvarsdepartementet har i tråd med Innst. 87 S (2020–2021) til Prop. 14 S (2020–2021) utredet bruk av Drevjamoen eller Haslemoen som supplement i rekruttutdanningen i Forsvaret, jf. omtalen av oppfølging av vedtak nr. 131 i Prop. 1 S (2022–2023). Gjennom Prop. 118 S (2022–2023), *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023*, informerte regjeringen Stortinget om det videre arbeidet med å avklare den fremtidige innretningen av rekruttutdanningen i Forsvaret.

Det ble lagt til grunn at det siden Stortingets vedtak om etableringen av en felles rekruttskole, jf. Innst. 87 S (2020–2021) til Prop. 14 S (2020–2021), har vært en betydelig utvikling som påvirker de opprinnelige forutsetningene. Regjeringen vil i lys av dette og anbefalingene fra forsvarssjefen komme tilbake til Stortinget om den fremtidige innretningen av rekruttutdanningen gjennom arbeidet med den kommende langtidsplanen for forsvarssektoren. Som en del av dette arbeidet vil også behovet for eventuelle ytterligere tiltak vurderes.

Utredning om bruk av ikke-militært ansatte

Vedtak nr. 133, 1. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen innen 2022 legge fram en utredning om bruk av ikke-militært ansatte og forhold knyttet til krigens folkerett og ikke-militært personell som legitime militære mål.»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 87 S (2020–2021) til Prop. 14 S (2020–2021) *Evne til forsvar – vilje til beredskap. Langtidsplan for forsvarssektoren.*

Forsvarsdepartementet har gjennomført en kartlegging om bruk av ikke-militært ansatte og forhold knyttet til krigens folkerett og ikke-militært personell som legitime militære mål, og sett dette opp mot ikke-militært ansatte både i Forsvaret, totalforsvaret og hos sivile leverandører/kontraktører. Forsvarsdepartementet vil komme tilbake til Stortinget med en mer utfyllende redegjørelse rundt dette temaet før sommeren 2024.

Ivaretakelse av de nasjonale kulturhistoriske verdiene på Kjeller

Vedtak nr. 1099, 2. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak for Stortinget med en plan for hvordan staten kan bidra til at de nasjonale kulturhistoriske verdiene på Kjeller blir ivaretatt.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Innst. 543 S (2020–2021) til Dokument 8:241 S (2020–2021) *Representantforslag om en permanent løsning for småflyaktiviteten i Oslo-området og luftfartøyvern-senter på Kjeller.*

Ivaretakelse av nasjonale, kulturhistoriske verdier på Kjeller ses i sammenheng med arbeidet knyttet til avhendingen av Kjeller base. For å legge til rette for at de kulturhistoriske verdiene blir ivaretatt, koordinerer vi arbeidet med pågående prosesser hos Riksantikvaren og Lillestrøm kommune. Det vises også til informasjonssak om avviklingen av Kjeller base i Prop. 1 S (2021–2022) Del III, 6.8 Avhending av Kjeller base. Fremdriften i Lillestrøm kommunes planprosess tilsier at planen som skal danne grunnlag for etterbruk av Kjeller ikke blir ferdig behandlet før nærmere utgangen av 2026. Riksantikvaren vil samkjøre fredningsprosessen med dette arbeidet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om oppfølging av vedtaket.

Statlig bidrag til istandsettelsen av Den gamle krigsskole

Vedtak nr. 1187, 9. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede og avklare hvorvidt eventuelle fremtidige tilskudd og/eller driftsmidler til Stiftelsen Den Gamle Krigsskole i forbindelse med bygningsmassen i Tollbugata 10 i Oslo bør utløses via Kulturdepartementet.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Innst. 494 S (2020–2021) til Dokument 8:278 S (2020–2021) *Representantforslag om statlig bidrag til istandsettelsen av Den Gamle Krigsskole i Oslo.*

Forsvarsdepartementet igangsatte i 2021 et tverrsektorielt arbeid for å utrede alternativer for fremtidig forvaltning av forsvarssektorens kulturhistoriske eiendommer. Utredningen ble utført av en arbeidsgruppe ledet av Forsvarsbygg, og med representanter fra Kommunal- og distriktsdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet, Riksantikvaren og Statsbygg. Rapporten ble levert til Forsvarsdepartementet 15. juni 2022, og har vært på offentlig høring. Utredningen belyser hvordan man eventuelt kan sørge for finansiering innenfor rammen av sektorprinsippet, selv om man eksempelvis avhender slike eiendommer eller velger andre organisasjonsformer for eierskapet.

Ut fra funnene i dette arbeidet er det konkludert med at det ikke vil være aktuelt å vurdere støtte til tiltaket fra Kultur- og likestillingsdepartementets budsjett. Det som gjelder ved avhending av en kulturhistorisk eiendom, er at staten skal sikre nødvendige klausuler, som bestemmelser, betingelser eller vilkår, for å ivareta gitte føringer. Dette vil sikre at ny eier må ivareta vern i sin videre forvaltning. Dersom ikke annet fremgår av avtalen vil ansvaret for oppfølging av avtalen fra statens side ligge til den som har inngått avtalen på vegne av staten. Dersom det i forbindelse med avhendingen ikke er inngått avtalerettslige forpliktelser som tilsier noe annet, innebærer avhendingen at staten er fritatt for alle forpliktelser. Det er ikke inngått avtalerettslige forpliktelser fra statens side i avtalen om Den Gamle Krigsskole i Oslo.

Det er eieren av et kulturminne som er ansvarlig for å ta vare på det. Staten, ved Klima- og miljødepartementet, har søkbare tilskuddsordninger som fordeles av fylkeskommunene (Byantikvaren i Oslo). Tilskuddsordningene skal bidra til å bevare fredete kulturminner og kulturmiljø i privat eie og til at slike settes i stand etter antikva-

riske retningslinjer. De dekker ikke drift. Drift av lokaler for utleie til private arrangementer i regi av bedrifter, foreninger, organisasjoner e.l. er ikke et offentlig ansvar. At eieren av en fredet bygning også ønsker å legge til rette for utstillinger, kammermusikk og liknende kulturtiltak endrer ikke den vurderingen. Kultur- og likestillingsdepartementets ansvar for drift av lokaler til kunst- og kulturformål er avgrenset til de institusjonene som mottar årlige driftstilskudd fra dette departement, slik som Nasjonalmuseet, Nationaltheatret, Den Norske Opera & Ballett etc.

Når det gjelder investeringer, forvalter Kultur- og likestillingsdepartementet en tilskuddsordning for nasjonale kulturbygg. Denne er begrenset til delfinansiering av bygninger for «institusjoner og tiltak som har en nasjonal oppgave, en landsomfattende funksjon eller en viktig landsdelsfunksjon». Den faktiske eller planlagte bruken av den gamle krigsskolen har ikke en karakter som tilsier at tilskudd kan vurderes innenfor denne ordningen over Kultur- og likestillingsdepartementets budsjett.

For investeringsstøtte til lokale og regionale kulturtiltak finnes en desentralisert ordning basert på spillemidler. I dette tilfellet vil Oslo kommune være adressat for en eventuell søknad fra eierstiftelsen.

Dersom det oppstår en situasjon med stor risiko for varig tap av kulturhistorisk verdi, kan kulturmiljømyndigheten stille krav til utbedring og vedlikehold, jf. kulturminneloven §§ 16 og 17. Staten vil også på eget initiativ kunne ta opp spørsmålet om å iverksette avhjelpende tiltak. Et slikt tiltak kan eksempelvis være å gå inn med økonomisk støtte/tilskudd, men det kan også være et forslag om at staten skal kjøpe tilbake eiendommen. Tiltaket vil som hovedregel være begrunnet i statens overordnede ansvar for å sikre kulturmiljøverdier og vil være et politisk vedtak. Dette tilsier at statens faglige ansvar for oppfølging av kulturhistorisk eiendom som er utenfor statens eie, vil kunne følges opp av Klima- og miljødepartementet som har et hovedansvar for strategi- og politikktutvikling for kulturminner og kulturmiljø.

5.2 Stortingssesjon 2019–2020

Evaluering av ny etterretningstjenestelov

Vedtak nr. 676, 11. juni 2020

«Stortinget ber regjeringen sørge for en uavhengig evaluering av den nye etterretningstjeneste-

loven fra full ikrafttredelse. Evalueringen skal være offentlig og foreligge senest fire år etter at loven er satt i kraft. Evalueringen skal gjelde lovens virke og mulighet for kontroll av dens bestemmelser, inkludert ressursituasjonen, kompetanse og virkemidler hos EOS-utvalget og domstolene.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Innst. 357 L (2019–2020) til Prop. 80 L (2019–2020) *Lov om Etterretningstjenesten (etterretningstjenesteloven)* og Lovvedtak 134 (2019–2020).

Regjeringen vil sørge for en uavhengig evaluering av etterretningstjenesteloven fra full ikrafttredelse slik Stortinget ber om. Etterretningstjenesteloven har trådt i kraft trinnvis. Den siste bestemmelsen, paragraf 7-3, ble satt i kraft 2. september 2022, slik at systemet for tilrettelagt innhenting kunne testes og utvikles på trygt juridisk grunnlag. Ikrafttredelsen av bestemmelsen 2. september 2022 innebærer at hele etterretningstjenesteloven er ikraftsatt, og at evalueringen vil foreligge senest 2. september 2026.

5.3 Stortingssesjon 2016–2017

Lovhjemmel for å ivareta rettighetene for fanger

Vedtak nr. 576, 18. april 2017:

«Stortinget ber regjeringen utrede en egen lov- hjemmel for å sikre at fanger som holdes av norske styrker i forbindelse med væpnet konflikt får ivare tatt sine rettigheter, samt hvordan rettighetene til personer som holdes fanget av norske soldater kan ivaretas i våre internasjonale operasjoner.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Innst. 248 S (2016–2017) om *Redegjørelse av utenriksministeren og forsvarsministeren om Afghanistan, inkludert rapporten fra det regjeringsoppnevnte utvalget som har evaluert og trukket lærdommer av Norges sivile og militære innsats i Afghanistan for perioden 2001–2014*. Forslaget ble fremmet av Miljøpartiet De Grønne etter at innstillingen var fremmet for Stortinget.

Forsvaret har på oppdrag fra Forsvarsdepartementet utført en utredning av temaet frihetsberøvelse i militære operasjoner, som et grunnlag for det videre arbeidet med problemstillingen. Saken har vist seg noe mer kompleks enn hva først var antatt. Det pågår nå et arbeid i Forsvarsdepartementet med å utrede behovet for lovforankring, i dialog med Utenriksdepartementet og

Justis- og beredskapsdepartementet. Forsvarsdepartementet tar sikte på å ferdigstille denne utredningen innen utgangen av 2023. Regjeringen

tar sikte på å informere Stortinget om saken i løpet av 2024.

6 Helse- og omsorgsdepartementet

Nedenfor gis en oversikt over oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak under Helse- og omsorgsdepartementet. Oversikten inkluderer alle vedtak fra stortingssesjonen 2022–2023, samt de vedtakene som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 186 S (2022–2023) mente ikke

var kvittert ut. I tabell 3.1 angis det også hvorvidt departementet planlegger at rapporteringen knyttet til anmodningsvedtaket nå avsluttes eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Tabell 6.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer.

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei) i Prop. 1 S (2023–2024)
2022–2023	1	Ideelle tilbud rusomsorgen	Nei
2022–2023	2	Avlastning av fastleger	Nei
2022–2023	43	Oppheve vedtak for CGRP-hemmere	Ja
2022–2023	44	Nasjonal helse- og samhandlingsplan og barnepalliasjon	Nei
2022–2023	79	Styrke allmennlegetjenesten	Nei
2022–2023	86	Endre tannhelseloven for personer 23–26 år	Nei
2022–2023	123	Fordeling av egenandel utover året	Ja
2022–2023	137	Akuttilbud til personer som er utsatt for vold i nære relasjoner	Nei
2022–2023	263	Ferdigstilling av Felles kommunal journal	Ja
2022–2023	486	Lovendring om å innhente opplysninger uten samtykke i pasientskadesaker	Nei
2022–2023	610	Evalueringsprogram av Norsk Pasientskadeerstatning	Nei
2022–2023	742	Brukerstyrt personlig assistanse	Nei
2022–2023	743	Modellutviklingsprogrammet for klinisk ernæringsfysiolog	Ja
2022–2023	744	Forbud mot markedsføring av usunn mat og drikke	Nei
2022–2023	745	Aldersgrense for kjøp og salg av energidrikker	Nei
2022–2023	746	Økt bruk av grønn resept	Nei
2022–2023	748	Selvmondsforebygging	Nei
2022–2023	756	Apotekenes rolle i vaksinasjonsarbeidet	Nei
2022–2023	825	Status vann- og avløpssituasjonen	Nei
2022–2023	929	Utvidelse av rettigheter for psykisk syke på tannhelseområdet – Folketrygdstonad	Nei

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei) i Prop. 1 S (2023–2024)
2022–2023	938	Utvidelse av rettigheter for psykisk syke på tannhelseområdet – Fylkeskommunens tilbud	Nei
2021–2022	89	Evalueringsmodell for nasjonale e-helseløsninger	Ja
2021–2022	416	Overgangsordning for autorisasjon av paramedisinere	Nei
2021–2022	417	Avklaring knyttet til Register for utøvere av alternativ behandling	Nei
2021–2022	516	Sikring av helsefaglig oppfølging etter fødsel	Nei
2021–2022	517	Lovfeste rett til selvvalgt støtteperson gjennom graviditet og fødsel	Nei
2021–2022	518	Oppfølging og hjelpeapparat for forebygging av fødselsdepresjon	Nei
2021–2022	519	Behandlingssenter ved alvorlig fødselsdepresjon for mor med barn	Nei
2021–2022	520	Rettighetsfesting av hjemmebesøk av jordmor	Nei
2021–2022	561	Utredning av spesialistforskriften	Nei
2021–2022	762	Handlingsplan for reduksjon av ensomhet	Nei
2021–2022	763	Styrking av forskning på ensomhet	Nei
2021–2022	764	Styrking av samarbeid for forebygging av ensomhet	Nei
2021–2022	832	Tannhelse 21-åringer og 22-åringer	Nei
2020–2021	5	Økonomiske modeller for utvikling av antibiotika	Nei
2020–2021	9	Lovendring om mennesker på sykehjem mot deres egen vilje	Nei
2020–2021	84	Revisjon av smittevernloven etter Koronakommisjonens rapport	Nei
2020–2021	96	Gjennomgang av folketrygdens refusjonsordning for tannbehandling	Nei
2020–2021	229	Sykehusenes intensivkapasitet og beredskap i etterkant av covid-19-pandemien	Ja
2020–2021	328	Alternative behandlere -fritak fra merverdiavgiftsloven	Ja
2020–2021	607	Utredning av endringer i innkjøpsforskriften for Vinmonopolet	Ja
2020–2021	645	Voksenvaksinasjons-program	Nei
2020–2021	646	Automatisk informasjonsordning	Nei
2020–2021	692	Botilbud for personer som har kommet ut av aktiv rus	Nei
2020–2021	693	Finansieringsordning innen rusfeltet	Nei
2020–2021	702	Helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud	Nei
2020–2021	726	Responstider, kompetanse og akuttmedisinsk utstyr	Nei

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei) i Prop. 1 S (2023–2024)
2020–2021	876	Koronakommisjonen – situasjonen for kommune- overleger og kommunale smittevernleger	Nei
2020–2021	986	Eldrevoldssaker – nasjonale retningslinjer	Nei
2020–2021	987	Eldrevoldssaker – meldeplikt	Nei
2020–2021	1114	Legemiddeloven – narkotika til eget bruk	Nei
2020–2021	1122	Ettervernsreform for rusavhengige	Nei
2020–2021	1164	Evaluering av de regionale odontologiske kompetanse- sentrene	Nei
2020–2021	1170	WHO – tilgang til effektive antibiotika	Ja
2019–2020	347	Prøveprosjekt der helsesykepleiere henviser til BUP	Nei
2019–2020	611	Utredning av markedet for genetisk selvtesting	Nei
2019–2020	612	Forbud genetisk testing av barn	Nei
2019–2020	616	Preimplantasjonsdiagnostikk	Nei
2019–2020	617	Svangerskap – ultralyd med tilleggsundersøkelser	Ja
2018–2019	20	Styrking av norsk tannhelse	Nei
2018–2019	25	Ensomhet inn i folkehelseloven §7	Nei
2018–2019	39	Forslag om innholdsmerking på alkoholholdig drikk	Nei
2018–2019	44	Innføring av merking med helseadvarsler på alkohol- holdig drikk	Nei
2018–2019	82	Ideelle organisasjoners pensjonskostnader	Nei
2018–2019	93	Årsmeldingen for 2017 fra Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter	Nei
2017–2018	468	Legevakt- og fastlegeordningen	Nei
2017–2018	615	Regelverket for pasientreiser	Nei
2017–2018	625	Styringen av helsevesenet	Ja
2017–2018	753	Fødselsomsorg	Ja
2017–2018	915	Tobakksskadeloven	Nei
2015–2016	627	Prevensjon til rusavhengige	Nei

6.1 Stortingssesjon 2022–2023

Sikre ideelle behandlingstilbud innen rusomsorgen

Vedtaket nr. 1, 5. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen fortsatt sikre ideelle behandlingstilbud innen rusomsorgen.»

Vedtaket ble truffet ifb. trontaledebatten 5. oktober 2022.

Anmodningsvedtaket følges opp gjennom Helse- og omsorgsdepartementets arbeid med regjeringens forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Avlastning av fastleger knyttet til ikke-kliniske oppgaver

Vedtaket nr. 2, 5. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen legge frem løsninger som gjør at fastleger kan avlastes fra oppgaver av ikke-klinisk art og hvordan oppgaver kan fordeles til annet helsepersonell.»

Vedtaket ble truffet ifb. trontaledebatten 5. oktober 2022.

Helse- og omsorgsdepartementet har flere pågående tverrdepartementale arbeid knyttet til ulike ikke-kliniske oppgaver. Oppgavefordeling i allmennlegetjenesten og andre ikke-kliniske oppgaver følges opp i det løpende arbeidet med allmennlegetjenesten. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Oppheve vedtak for CGRP-hemmere

Vedtaket nr. 43, 15. november 2022

«Stortinget ber regjeringen oppheve vedtaket om innstramming av reglene for å kunne få, samt beholde, individuell refusjon (blå resept) for CGRP-hemmere for migrenepasienter.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:252 S (2021–2022), jf. Innst. 37 S (2022–2023). På bakgrunn av Stortingets vedtak om å oppheve vedtaket om nye refusjonsvilkår, ble Legemiddelverket og Helsedirektoratet bedt om å tilbakeføre vilkårene for individuell stønad til CGRP-hemmer til slik de var før 1. april 2022. Vedtak om endrede

refusjonsvilkår ble fattet i tråd med anmodningen og fastsatt med virkning fra 1. januar 2023. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Nasjonal helse- og samhandlingsplan

Vedtaket nr. 44, 15. november 2022

«Stortinget ber regjeringen sikre at Nasjonal helse- og samhandlingsplan inneholder en helhetlig plan for barnepalliasjon.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:256 S (2021–2022), jf. Innst. 36 S (2022–2023).

Helse- og omsorgsdepartementet vil følge opp vedtaket ved å beskrive en helhetlig plan for barnepalliasjon i Nasjonal helse- og samhandlingsplan. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Styrke den offentlige allmennlegetjenesten

Vedtaket nr. 79, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen fremme tiltak for å styrke den offentlige allmennlegetjenesten, herunder utarbeide hjemmel til å regulere etablering av helprivate kommersielle allmennlegekontor.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 1 (2022–2023), jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Departementet følger opp vedtaket i det pågående arbeidet knyttet til oppfølging av ekspertutvalget for allmennlegetjenesten. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Endre tannhelsetjenesteloven for personer i alderen 23 til 26 år

Vedtaket nr. 86, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen, i løpet av første halvår 2023, fremme forslag om å endre tannhelsetjenesteloven slik at personer i alderen 23–26 år får rett til behandling i den offentlige tannhelsetjenesten, samt forskriftsfeste retten til 50 prosent redusert betaling for disse årskullene.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Prop. 1 S (2022–2023), jf. Innst. 11 S (2022–2023), der det ble bevilget 280 mill. kroner til fylkeskommunene for at den fylkeskommunale tannhelsetjenesten skulle kunne tilby tannhelsetjenester til aldersgruppen 23 til 26 år med 50 pst. egenbeta-

ling. Dette innebar en utvidelse av dagens ordning med 50 pst. egenbetaling for 21- og 22-åringene som ble vedtatt ifb. statsbudsjettet for 2022, jf. Innst. 11 S (2021–2022), se omtale av dette under anmodningsvedtak nr. 832 (2021–2022). Vedtakene må ses i sammenheng.

Vedtakene følges opp gjennom et pågående lovarbeid med endringer i tannhelsetjenesteloven. Endringene foreslås å gjelde for aldersgruppene 21 år til 24 år i behandlingsåret, med 25 pst. egenbetaling. Tilbudet ble iverksatt i den offentlige tannhelsetjenesten gjennom Rundskriv I-2/2023 til fylkeskommunene, sendt 24. mars 2023. Dette er omtalt i Prop. 118 S (2022–2023). Forslag til endringer i tannhelsetjenesteloven med lovfesting av rettighetene er på offentlig høring med frist 12. september 2023.

Løsningen med 25 pst. egenbetaling, redusert fra 50 pst. i vedtakene, er etter departementets vurdering i tråd med regelverket om statsstøtte etter EØS-avtalen, fordi en egenbetaling i denne størrelsesordenen gjør tilbudet til en del av den solidarisk finansierte offentlige tannhelsetjenesten. Økt rabatt for 21- til 24-åringer øker utgiftene med 140 mill. kroner. Som inndekning foreslås det at 25- og 26-åringer ikke gis et subsidiert tilbud i den offentlige tannhelsetjenesten nå. I statsråd 12. august 2022 ble det nedsatt et offentlig utvalg som skal gjennomgå tannhelsefeltet, og skal levere sin utredning innen utgangen av juni 2024. Regjeringen vil deretter gjøre en helhetlig vurdering av prioriteringer i tannhelsetjenesten, herunder hvordan 25- og 26-åringene skal ivaretas. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Medisinske kostnader knyttet til egenandelstaket

Vedtak nr. 123, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 utrede om og hvordan medisinske kostnader knyttet til egenandelstaket kan fordeles utover kalenderåret.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 1 (2022–2023), jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Hensikten med egenandelstaket er å skjerme innbyggerne mot høye egenandelsutgifter i løpet av et kalenderår. Selv om egenandelstaket skjermer mot høye utgifter, kan det for de som bruker helsetjenester hyppig, bli høye utgifter på kort tid.

Helsedirektoratet har utredet flere modeller for å fordele egenandeler utover kalenderåret:

To halvårslige egenandelstak

Modellen innebærer at kalenderåret deles i to og at innbyggerne for hver av periodene mottar fritkort dersom egenandelstaket er passert for gjeldende periode.

Trappetrinnsmodell

Modellen innebærer at det betales graderte egenandeler ut fra hvilket trinn man er på trappen. Fra betaling av hele egenandelen til å begynne med (trinn en) betaler man lavere egenandel på de neste trinnene til for eksempel fritak for betaling av egenandeler når man har kommet på øverste trinn i trappen.

Fast beløp per periode med/uten fritkort

Modellen innebærer flere perioder per kalenderår, men med kortere periode enn halvårslige egenandelstak. Denne modellen ligner på skjermingen for egenandeler på blåresept, med at en kun betaler et visst beløp per periode.

Samlet vurdering

Alle modellene vil medføre et økt samlet egenandelstak. Dette betyr at storbrukerne av helsetjenester vil få økte utgifter til egenandeler. Alle modellene innebærer både lov- og forskriftsendring, krever teknisk tilpasning av frikortordningen og god innrapporteringshyppighet. Alle modellene må utredes videre før man beslutter å gjøre endringer i frikortordningen.

Regjeringen har utredet hvordan medisinske kostnader knyttet til egenandelstaket kan fordeles utover kalenderåret. Det anbefales ikke å gå videre med de nevnte alternativene siden de forutsetter at egenandelstaket settes høyere for at endring skal være provenynøytral.

Helsedirektoratet har også sett på en modell med å endre egenandel på blå resept fra per resept til per utlevering. Et slik tiltak vil også fordele egenandelene for brukere av legemidler og forbruksmateriell på blå resept over en lengre periode. Regjeringen vil se nærmere på dette alternativet.

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Akuttilbudet til personer utsatt for vold i nære relasjoner

Vedtak nr. 137, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen styrke akuttilbudet til personer som er utsatt for vold i nære relasjoner.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:218 S (2021–2022), jf. Innst. 64 S (2022–2023).

Det er behov for å kartlegge akuttilbudet til personer utsatt for vold i nære relasjoner og deretter vurdere tiltak. Regjeringen vil i 2023 legge fram en opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Ferdigstilling av Felles kommunal journal

Vedtak nr. 263, 14. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen sørge for at opp mot 20 mill. kroner innvilget for 2022 overføres til 2023 med formål om å slutføre pågående aktiviteter knyttet til ferdigstilling, kvalitetssikring og forankring av styringsdokumentet for Felles kommunal journal (FKJ) i kommunesektoren.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 1 S (2022–2023), jf. Innst. 11 S (2022–2023). Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp gjennom oppdrag til Direktoratet for e-helse. Direktoratet for e-helse er innvilget opptil 20 mill. kroner til å slutføre pågående aktiviteter knyttet til ferdigstilling, kvalitetssikring og forankring av styringsdokumentet for Felles kommunal journal innen første halvår 2023. Felles kommunal journal Interim AS har ferdigstilt styringsdokumentet for gjennomføringsfasen med endelig vedtak i selskapsstyret i mai 2023. Det er gjennomført informasjons- og forankringsaktiviteter gjennom hele prosjektperioden med relevante aktører. Internrevisor i KS har vurdert styringsdokumentet og konkluderte overordnet med at alle viktige påpekninger og anbefalinger fra ekstern kvalitetssikrer var tatt til følge i den grad det ligger innenfor prosjektets handlingsrom. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Lovendring om å innhente opplysninger uten samtykke i pasientskadesaker

Vedtak nr. 486, 16. februar 2023

«Stortinget ber regjeringa fylgje opp lovendringa om å innhente opplysningar utan samtykke i

pasientskadesaker for å kvalitetssikre at ho bidreg til ei enklare og meir effektiv sakshandsaming. Stortinget ber regjeringa kome attende med saka på eigna måte.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 8 L (2022–2023), jf. Innst. 173 L (2022–2023).

Norsk pasientskadeerstatning og Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten har i styringsdialogen fått i oppdrag å belyse effekten i saksbehandlingen som følge av lovendringen. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Evalueringsrapport av Norsk Pasientskadeerstatning

Vedtak nr. 610, 20. april 2023

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en evaluering av Norsk Pasientskadeerstatning hvor rutiner for saksbehandling og saksbehandlingstid står sentralt. Stortinget ber også om at evalueringen inneholder anbefalinger. Stortinget ber regjeringen komme tilbake med saken på egnet måte.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:80 S (2022–2023), jf. Innst. 245 S (2022–2023).

Regjeringen vil følge opp vedtaket gjennom oppdrag til Norsk pasientskadeerstatning og Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten om gjennomføring av en evaluering. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Stortingsmelding BPA

Vedtak nr. 742, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om ordningen med brukerstyrt personlig assistanse (BPA) basert på NOU 2021: 11 Selvstyrt er velstyrt. Stortinget ber regjeringen komme tilbake på egnet måte.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 15 (2022–2023) Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar, jf. Innst. 398 S (2022–2023).

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Modellutviklingsprogram for klinisk ernæringsfysiolog

Vedtak nr. 743, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen om å videreføre og utvikle modellutviklingsprogrammet for klinisk ernæringsfysiolog som ressurs for omsorgstjenesten.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*, jf. Innst. 398 S (2022–2023).

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp gjennom omtale i Prop. 1 S (2023–2024) hvor midler til modellutviklingsprogrammet videreføres. Helsedirektoratet skal samle og spre løsningene fra de kommunale prosjektene og tilskuddsordningen skal evalueres i 2024.

Forbud mot markedsføring av usunn mat og drikke

Vedtak nr. 744, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i inneværende år forskriftsfeste et forbud mot markedsføring av usunn mat og drikke rettet mot barn og unge under 18 år.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*, jf. Innst. 398 S (2022–2023). Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Aldersgrense for kjøp og salg av energidrikker

Vedtak nr. 745, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre 16-års aldersgrense for kjøp og salg av energidrikker.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*, jf. Innst. 398 S (2022–2023).

Mattilsynet er bedt om å utrede tiltak, bl.a. aldersgrense, for å begrense inntaket av energidrikker hos barn og unge opp til 18 år. Utredningen skal leveres innen 15. desember 2023. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Grønn resept

Vedtak nr. 746, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for økt bruk av grønn resept og ber regjeringen utrede nye oppfølgingsmodeller til grønn resept, for eksempel med mer veiledet aktivitet og kosthold. Stortinget ber regjeringen komme tilbake på egnet måte.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*, jf. Innst. 398 S (2022–2023).

Ordningen med «grønn resept» innebærer at pasienten henvises til et kommunalt tilbud der de kan få hjelp til livsstilsendring. I de fleste kommuner vil dette være ved en frisklivssentral. Basistilbudene i frisklivssentralene er bla. oppfølging av kosthold og fysisk aktivitet. De aller fleste frisklivssentraler har samarbeid med fastleger og det er fastlegene som er de som henviser flest til frisklivssentralene. For å styrke innsatsen til fastlegene for helsefremmende og forebyggende arbeid, ble det i 2022 innført en ny takst for livstilsintervensjon, ved å slå sammen takst 101 (grønn resept) og takst 102 (røyketakst). Å sette personer i stand til å ta vare på og mestre egen helse er og vil være viktig fremover. Helse- og omsorgsdepartementet vil følge opp vedtaket gjennom Nasjonal helse- og samhandlingsplan.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Selvmordsforebygging

Vedtak nr. 748, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen sørge for at selvmordsforebyggende tiltak styrkes.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*, jf. Innst. 398 S (2022–2023).

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte om oppfølging av vedtaket ifb. arbeidet med Handlingsplan mot selvmord – Ingen å miste (2020–2025) og Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033)*.

Apotekenes rolle i vaksinasjonsarbeidet

Vedtak nr. 756, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen se på hvordan apotekenes rolle i vaksinasjonsarbeidet kan styrkes, blant annet for å øke vaksinasjonsgraden i befolkningen og sikre riktig legemiddelbruk. Stortinget ber regjeringen komme tilbake på egnet måte.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*, jf. Innst. 398 S (2022–2023).

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte om oppfølging av vedtaket ifb. arbeidet med å etablere et voksevakasjonsprogram.

Status vann- og avløpssituasjonen

Vedtak nr. 825, 13. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte og innen juni 2024 komme tilbake til Stortinget med en oversikt over status for vann- og avløps-situasjonen i Kommune-Norge»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 112 S (2022–2023) *Kommuneproposisjonen 2024*, jf. Innst. 488 S (2022–2023).

Helse- og omsorgsdepartementet vil følge opp vedtaket i samarbeid med Klima- og miljødepartementet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Utvidet stønad til dekning av utgifter til tannbehandling for pasienter med psykiske helseplager

Vedtak nr. 929, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at pasienter med psykiske helseplager som etter forskrift om stønad til dekning av utgifter til tannbehandling § 1 nr. 14 har rett til stønad til tannbehandling, beholder rettighetene i seks måneder etter at de sterkt nedsatte evnene til egenomsorg er gjenopprettet.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 118 S (2022–2023), jf. Innst. 490 S (2022–2023).

Helse- og omsorgsdepartementet vil følge opp vedtaket. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Utvidet fylkeskommunalt tannhelsetilbud til pasienter med psykiske helseplager

Vedtak nr. 938, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at pasienter med psykiske helseplager som faller inn under tannhelsetjenesteloven § 1-3 første ledd bokstav c, beholder tilbudet fra tannhelsetjenesten i fylkeskommunene i inntil seks måneder etter at pasienten er utskrevet, friskmeldt eller overført til oppfølging i ACT/FACT team eller liknende.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 118 S (2022–2023), jf. Innst. 490 S (2022–2023).

Vedtaket vil bli fulgt opp med et rundskriv til landets fylkeskommuner der de bes om å innrette sin praksis i tråd med stortingsvedtaket. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

6.2 Stortingssesjon 2021–2022

Evaluering av prismodell for nasjonale e-helseløsninger

Vedtak nr. 89, 14. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen sørge for at prismodellene for de nasjonale e-helseløsningene evalueres og justeres basert på erfaringer med ordningene innen 2024, og at kommunenes andel av kostnadsveksten skal ta utgangspunkt i en vurdering av nytten for den kommunale helse- og omsorgstjenesten.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 3 L (2021–2022), jf. Innst. 47 L (2021–2022). Anmodningsvedtaket er fulgt opp gjennom at Norsk helsenett SF på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet har gjennomført evalueringen i samarbeid med Direktoratet for e-helse og i dialog med aktørene i sektoren. Videre har Norsk helsenett SF lagt fram evalueringen og forslag til justering av prismodellene for det tekniske beregningsutvalget for nasjonale e-helseløsninger (TBU) og den nasjonale rådsmodellen for e-helse. Evalueringen har også vært tema i en politisk konsultasjon mellom departementet og KS 15. juni 2023.

I evalueringen er det lagt til grunn at finansieringsmodellen med obligatorisk samfinansiering av de samlede kostnadene til forvaltning og drift skal videreføres. Det gjelder også hvilke aktører som er pliktige til å bruke og betale for løsnin-

gene, at kommuner betaler for fastleger og regionale helseforetak for avtalespesialister, at apotek og bandasjist skal betale for e-resept, og at innbygger og pasienter ikke skal betale. Departementet har med utgangspunkt i anbefalingen fra Norsk helsenett SF foreslått justeringer i prismodellene for alle de nasjonale e-helseløsningene. Prismodellene er vurdert med utgangspunkt i om de fremmer bruk, bidrar til forutsigbarhet for aktørene, er enkle å forvalte og tar hensyn til kommunesektorens og øvrige aktørers nytte og bruk av løsningene. Det er med utgangspunktet i forutsetningen om obligatorisk samfinansiering, lagt vekt på at prismodellene må ta hensyn til samfunnsøkonomisk nytte av løsningene og ikke kan baseres på bedriftsøkonomisk lønnsomhet for den enkelte aktør. Forslaget er sendt på høring sammen med andre endringer i forskrift om standarder og nasjonale e-helseløsninger i september 2023. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Overgangsordning for autorisasjon av paramedisinere

Vedtak nr. 416, 8. mars 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere en overgangsordning som kan gi ambulansearbeidere og sykepleiere med Nasjonal paramedic-etterutdanning mulighet til å bli autorisert som paramedisiner etter søknad.»

Vedtaket ble truffet ved Stortinget behandling av Prop. 236 L (2020–2021), jf. Innst. 170 L (2021–2022).

Helse- og omsorgsdepartementet følger opp vedtaket i samarbeid med Kunnskapsdepartementet. Det er gitt innspill fra de regionale helseforetakene, universitets- og høyskolesektoren og Helsedirektoratet som fortsatt er til vurdering. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Avklaring knyttet til Register for utøvere av alternativ behandling

Vedtak nr. 417, 8. mars 2022

«Stortinget ber regjeringen avklare hvilke av tjenestetilbyderne som er registrert i Registeret for utøvere av alternativ behandling, som kan anses å yte helsehjelp, og komme tilbake til Stortinget med en helhetlig gjennomgang av ordningene for autorisasjon, lisens og spesialistgod-

kjenning av helsepersonell, herunder en vurdering av hvilke grupper som skal omfattes av disse ordningene og få fritak fra merverdiavgiftsloven, så snart som mulig.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 236 L (2020–2021), jf. Innst. 170 L (2021–2022). Endringene i loven omfatter etter Stortingets behandling også manuellterapeuter.

Helse- og omsorgsdepartementet vil følge opp gjeldende anmodningsvedtak i Nasjonal helse- og samhandlingsplan som det tas sikte på at fremlegges innen utgangen av 2023.

Det vises for øvrig til omtalen av vedtak nr. 328, 18. desember 2020: Alternative behandlere – fritak fra merverdiavgiftsloven. Oppfølgingen av vedtak nr. 328, 18. desember 2020 har blitt forsinket, hovedsakelig på grunn av pandemisituasjonen. I omtalen av dette vedtaket foreslår regjeringen at vedtak nr. 328, 18. desember 2020 oppheves og følges opp gjennom anmodningsvedtak nr. 417, 8. mars 2022. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Sikring av helsefaglig oppfølging etter fødsel med hjemmebesøk

Vedtak nr. 516, 3. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med det varslede arbeidet med nasjonal helse- og samhandlingsplan og helhetlig gjennomgang av føde- og barseltilbudet, sikre kvinner nødvendig helsefaglig oppfølging etter fødsel, herunder hjemmebesøk.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:85 S (2021–2022), jf. Innst. 255 S (2021–2022).

Anmodningstiltaket følges opp gjennom Helse- og omsorgsdepartementets arbeid med Nasjonal helse- og samhandlingsplan. Oppfølgingen må ses i sammenheng med oppfølgingen av anmodningsvedtak nr. 520 (2021–2022). Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Lovfesting av rett til selvvalgt støtteperson gjennom graviditet og fødsel

Vedtak nr. 517, 3. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å lovfeste retten til å ha med en støtteperson som mor velger, under svangerskap og i fødsel og i barsel.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Dokument 8:85 S (2021–2022), jf. Innst. 255 S (2021–2022). Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Oppfølging og hjelpeapparat for forebygging av fødselsdepresjon

Vedtak nr. 518, 3. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen sikre bedre oppfølging og hjelpeapparat i forbindelse med svangerskap og barseltid for å forebygge og behandle fødselsdepresjon.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:85 S (2021–2022), jf. Innst. 255 S (2021–2022).

Forebygging og behandling av fødselsdepresjon omtales i Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033)* og vil bli omtalt i kommende Nasjonal helse- og samhandlingsplan. I Nasjonal helse- og samhandlingsplan vil også regjeringens politikk for svangerskaps-, føde- og barseltilbudet omtales. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Behandlingssenter for alvorlig fødselsdepresjon tilrettelagt mor med barn

Vedtak nr. 519, 3. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede behovet for behandlingssenter hvor mor kan være sammen med barnet ved alvorlig fødselsdepresjon.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Dokument 8:85 S (2021–2022), jf. Innst. 255 S (2021–2022).

Vedtaket blir fulgt opp med oppdrag til Helsedepartementet om å utrede om det er behov for å styrke forebygging og behandling ved ulike alvorlighetsgrader av fødselsdepresjon, og hvordan dette kan innrettes og organiseres. Anmodningsvedtaket følges opp gjennom Helse- og omsorgsdepartementets arbeid med Nasjonal helse- og samhandlingsplan.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Rettighetsfesting av hjemmebesøk av jordmor

Vedtak nr. 520, 3. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen rettighetsfeste hjemmebesøk av jordmor innen én uke etter fødsel.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:85 S (2021–2022), jf. Innst. 255 S (2021–2022).

Regjeringen vil legge frem sitt arbeid for et sammenhengende og helhetlig føde- og barseltilbud i den kommende Nasjonal helse- og samhandlingsplan. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Utredning av spesialistforskriften

Vedtak nr. 561, 24. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen så raskt som mulig utrede å endre spesialistforskriften § 18 første ledd for å åpne for at leger som har gjennomført praktisk tjeneste i et annet EU-/EØS-land, etter søknad og konkret vurdering av læringsmål kan få godkjent hele eller deler av den praktiske tjenesten som LIS1-tjeneste, samtidig som LIS1-ordningen sikres og opprettholdes. Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget på egnet måte innen utgangen av 2022.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:98 S (2021–2022) og Dokument 8:128 S (2021–2022), jf. Innst. 297 S (2021–2022). Som orientert i Prop. 1 S (2022–2023) vil Helse- og omsorgsdepartementet utrede saken helhetlig og i henhold til Stortingets vedtak. Som grunnlag inngår rapporter fra Helsepersonellkommissjonen (NOU 2023: 4 *Tid for handling*), ekspertutvalget for allmennlegetjenesten (Gjennomgang av allmennlegetjenesten, rapport 18. april 2023), og materiale som Helsedirektoratet har utarbeidet om den første delen av legenes spesialistutdanning (LIS1). I tillegg vil ulike regelverk være relevante, herunder spesialistforskriften og EØS-regelverket. Saken vil bli utredet i lys av behovet for leger, særlig i distriktene. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte ifb. Nasjonal helse- og samhandlingsplan.

Handlingsplan for reduksjon av ensomhet

Vedtak nr. 762, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en handlingsplan for å redusere ensomhet og etablere verktøy for å måle forekomsten av ensomhet.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Dokument 8:219 S (2021–2022), jf. Innst. 357 S (2021–2022).

I tråd med Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av*

sosiale helseforskjellar vil regjeringen samle inn og utvikle kunnskap på ensomhet, inkludert arbeid med livskvalitetsdata. Grunnlaget vil brukes til å sikre treffsikre tiltak og vurdere behovet for en handlingsplan for forebygging av ensomhet i 2025. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Styrking av forskning på ensomhet

Vedtak nr. 763, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen styrke forskning på ensomhet og øke kunnskapen om tiltak som motvirker ensomhet.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Dokument 8:219 S (2021–2022), jf. Innst. 357 S (2021–2022). I arbeidet med en nasjonal livskvalitetsstrategi i 2024, som omtalt i Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*, vil ensomhet bli en vesentlig del i regelmessige målinger av livskvalitet, indikatorutvikling, veileder til utredningsinstruksen og endringer i regelverk. Ensomhet kartlegges i dag som del av de nasjonale livskvalitetsmålingene som gjennomføres av SSB og i Ungdata. I folkehelsemeldingen omtales det at Folkehelseinstituttet vil lage en kunnskapsoppsummering om digitale tiltak for forebygging av ensomhet.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Styrking av samarbeid for forebygging av ensomhet

Vedtak nr. 764, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen styrke samarbeidet mellom det offentlige, næringslivet, arbeidslivet og frivillige lag og organisasjoner for å forebygge ensomhet.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Dokument 8:219 S (2021–2022), jf. Innst. 357 S (2021–2022). Det vises til omtale i Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*, hvor det varsles at Folkehelseloven skal revideres, og regjeringen vil bl.a. vurdere hvordan loven kan inkludere ensomhet som folkehelseutfordring, og hvordan kommunene i større grad kan legge til rette for samarbeid med frivillige. Helsedirektora-

tet vil lage en veiviser for folkehelse tiltak mot ensomhet. Møteplass for folkehelse og samarbeid mellom myndighetene og stiftelser nevnes også i meldingen. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Fylkeskommunens plikt til å tilby tannhelsetjenester

Vedtak nr. 832, 17. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige lovforslag som utvider det lovfestede omfanget av fylkeskommunens plikt til å tilby tannhelsetjenester til å omfatte 21- og 22-åringer, samt forskriftsfeste retten til redusert betaling for disse årskullene.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 2 (2021–2022), jf. Innst. 450 S (2021–2022). Vedtaket følges opp gjennom et pågående lovarbeid med endringer i tannhelsetjenesteloven, som gir unge voksne rett til tannhelsetjenester med redusert egenbetaling i den offentlige tannhelsetjenesten. Oppfølgingen av vedtaket her må ses i sammenheng med anmodningsvedtak nr. 86 (2022–2023) omtalt ovenfor, som gjelder 23- til 26-åringer. Vi viser også til beskrivelsen ovenfor om innretningen av tilbudet, som på bakgrunn av de to vedtakene omfatter unge voksne i alderen 21 til 24 år.

Det foreslås en budsjettneutrale omlegging av tilbudet til unge voksne. Hensikten med forslaget er å sikre at tilbudet gis innenfor regelverket om statsstøtte. Det foreslås derfor å endre innretningen slik at tilbudet i offentlig tannhelsetjeneste til unge voksne innrettes med 25 pst. egenbetaling, beregnet ut fra departementets fastsatte takster. Tilbudet foreslås å gjelde for aldersgruppene 21 år til 24 år i behandlingsåret. Innretningen tilsvarer gjeldende ordning for 19- og 20-åringene som er lovfestet i tannhelsetjenesteloven. Dette vil gi forutberegnelighet for pasientene, og en gjennomgående systematikk i tjenestetilbudet til de unge voksne. Det likebehandler årskull med samme behov og forenkler ordningen.

Tilbudet til 21- til 24-åringene ble iverksatt i den offentlige tannhelsetjenesten gjennom Rundskriv I-2/2023 til fylkeskommunene, sendt 24. mars 2023. Forslag til endringer i tannhelsetjenesteloven med lovfesting av rettighetene er nå på offentlig høring med frist 12. september 2023. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

6.3 Stortingssesjon 2020–2021

Økonomiske modeller for utvikling av nye, virksomme antibiotika

Vedtak nr. 5, 6. oktober 2020

«Stortinget ber regjeringen utarbeide forslag til økonomiske modeller for utvikling av nye, virksomme antibiotika som premierer medikamentutvikling, ikke salg og bruk, der både belønningsmekanismer og avgift/skatt vurderes som virkemiddel.»

Vedtaket ble truffet ifb. frontaledebatten 6. oktober 2020.

Regjeringen har i hurtalsplattformen sagt at den ønsker å utvikle en ny strategi for bekjempelse av antibiotikaresistens. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Lovendring om mennesker på sykehjem mot deres egen vilje

Vedtak nr. 9, 6. oktober 2020

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendig lovendring som slår fast at ingen kommuner kan plassere mennesker mellom 0 og femti år, på sykehjem mot deres egen vilje. For barn vil det være nærmeste pårørendes vilje som må gjelde.»

Vedtaket ble truffet ifb. frontaledebatten 6. oktober 2020.

Arbeidet med å følge opp vedtaket har reist flere prinsipielle spørsmål, og arbeidet har derfor vært mer tidkrevende enn antatt. Det vises også til rapportering på vedtak nr. 702 (2020–2021). Lovforslag som følger opp Stortingets vedtak ble sendt på høring 20. desember 2022, med høringsfrist 20. mars 2023. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Helhetlig revisjon av smittevernloven

Vedtak nr. 84, 17. november 2020

«Stortinget ber regjeringen foreta en helhetlig revisjon av smittevernloven etter at koronakommisjonen har levert sin rapport.»

Vedtaket er truffet ifb. Stortingets behandling av Dokument 8:109 S (2019–2020), jf. Innst. 56 S (2020–2021).

Oppfølging av vedtaket må ses i sammenheng med de to delrapportene som Koronakommisjonen avga hhv. 14. april 2021 (NOU 2021: 6 *Myndighetenes håndtering av koronapandemien*) og 26. april 2022 (NOU 2022: 5 *Myndighetenes håndtering av koronapandemien – del 2*). Oppfølging av vedtaket må også ses i sammenheng med at regjeringen 29. april 2022 nedsatte et uavhengig utvalg som skulle evaluere myndighetenes håndtering av covid-19-pandemien samlet sett, og i tillegg evaluere omikronhåndteringen i perioden fra 1. november 2021 til tentativt 1. mai 2022. Utvalget leverte sin rapport til statsministeren 2. juni 2023 (NOU 2023: 16 *Evaluering av pandemihåndteringen – rapport fra Koronautvalget*). Utvalget har i sitt arbeid sett hen til Koronakommisjonens to delrapporter. Utvalgets rapport er nå på høring med høringsfrist 16. oktober 2023.

Oppfølging av vedtaket må også ses i sammenheng med regjeringens stortingsmelding om folkehelsepolitikken (Meld. St. 15 (2022–2023) og Stortingets behandling av denne (Innst. 398 S (2022–2023)), pågående arbeid med stortingsmelding om helseberedskap og pågående gjennomgang av organisering, roller og ansvar i den sentrale helseforvaltningen som omtalt i revidert nasjonalbudsjett for 2023, jf. Prop. 118 S (2022–2023).

Basert på bl.a. ovennevnte dokumenter tar regjeringen sikte på å sende på høring forslag til endringer i smittevernloven, helseberedskapsloven og andre relevante lover i løpet av våren 2024. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Gjennomgang av folketrygdens refusjonsordning for tannbehandling

Vedtak nr. 96, 17. november 2020

«Stortinget ber regjeringen om en helhetlig gjennomgang av folketrygdens refusjonsordning for tannbehandling. Stortinget ber om forslag til forbedring og forenkling av ordningene, og spesielt § 22-15 a om tilbakekreving av utbetaling etter direkteoppgjørordningen. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med dette før oktober 2021.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 121 L (2019–2020) *Endringer i folketrygdloven (krav til direkte oppgjør)*, jf. Innst. 72 L (2020–2021) og Lovvedtak 20 (2020–2021).

Kontroll- og konstitusjonskomiteen merket seg i Innst. 141 S (2021–2022) at det ikke er gjort noen helhetlig gjennomgang, og at rapporteringen derfor ikke kan avsluttes.

I statsråd 12. august 2022 ble det nedsatt et offentlig utvalg som skal gjennomgå tannhelsefeltet. Utvalget skal levere sin utredning innen utgangen av juni 2024. Oppfølging av vedtaket må også ses i sammenheng med regjeringens stortingsmeldinger om folkehelsepolitikk og helseberedskap, samt gjennomgang av organisering, roller og ansvar i sentral helseforvaltning. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Sykehusenes intensivkapasitet og beredskap i etterkant av covid-19-pandemien

Vedtak nr. 229, 11. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå alle forhold rundt sykehusenes intensivkapasitet og beredskap i etterkant av covid-19-pandemien, herunder også de private, slik at helsetjenesten er forberedt på krisesituasjoner som innebærer økt pasienttilstrømming.»

Vedtaket ble truffet ifb. behandlingen av representantforslag Dokument 8:144 S (2019–2020) om å styrke norsk intensivkapasitet, jf. Innst. 144 S (2020–2021).

I oppdragsdokument for 2022 ble de regionale helseforetakene bedt om å ta stilling til behovet for økning i intensivkapasitet i hver region og nasjonalt, og vurdere tiltak på kort og lang sikt. De regionale helseforetakene ble særlig bedt om å vurdere personellbehov og kompetansehevede tiltak for å skape fleksibilitet i behandlingsskapasiteten og for å avlaste intensivavdelingene. Gjennom interregionalt samarbeid har de regionale helseforetakene tydeliggjort felles definisjoner og beskrevet hvordan intensivkapasitet skal beregnes.

I oppdragsdokumentet for 2023 ble de regionale helseforetakene bedt om å fortsette arbeidet med å styrke intensivberedskapen slik at sykehusene ved større kriser raskt kan skalere opp kapasiteten. Etter konsensus om felles definisjoner har de regionale helseforetakene kartlagt egen kapasitet i normal drift og ved økt behov samt beredskapsskapasiteten. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Alternative behandlere – fritak fra merverdiavgiftsloven

Vedtak nr. 328, 18. desember 2020.

«Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt noen av medlemmene i de organisasjoner som i dag er registrert i registeret for alternative behandlere, kan anses å yte helsehjelp, og komme tilbake til Stortinget med nødvendige endringer som gjør det mulig for disse å få fritak fra merverdiavgiftsloven.»

Vedtaket er truffet ifb. Stortingets behandling av Prop. 1 LS (2020–2021) og regjeringens forslag om å oppheve merverdiavgiftsloven § 3-3 om avgiftsunntak for alternativ behandling som ytes av utøvere som er registrert i Register for utøvere av alternativ behandling i Brønnøysundregistrene, jf. Innst. 4 L (2020–2021).

Oppfølgingen av vedtaket har blitt forsinket, hovedsakelig på grunn av pandemisituasjonen. Det ble imidlertid fremmet og vedtatt endringer i helsepersonelloven som medfører innføring av autorisasjon for naprapater, osteopater og paramedisinere, jf. Prop. 236 L (2020–2021), Innst. 170 L (2021–2022) og Lovvedtak 47 (2021–2022).

Ved behandlingen av dette lovforslaget ble det 8. mars 2022 truffet et nytt anmodningsvedtak nr. 417. Ordlyden i det nye anmodningsvedtaket må anses å omfatte det som følger av dette anmodningsvedtaket. Anmodningsvedtak 328 anses dermed som opphevet, jf. forslag til romertallsvedtak IX.

Utredning av endringer i innkjøpsforskriften for Vinmonopolet

Vedtak nr. 607, 11. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede endringer i innkjøpsforskriften for Vinmonopolet med sikte på å øke utvalget av lokalproduserte varer ved hvert enkelt utsalg. Utgangspunktet kan være modellen til Systembolaget i Sverige, men kriteriene må tilpasses norske forhold, og de må være objektive.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Dokument 8:54 S (2020–2021), jf. Innst. 206 S (2020–2021). Helse- og omsorgsdepartementet ba på bakgrunn av vedtaket, Vinmonopolet om å redegjøre for dagens innkjøpssituasjon for lokalt produserte produkter over 4,7 volumprosent alkohol til Vinmonopolet, samt Systembolagets

modell for innkjøp av lokalt produserte produkter. Vinmonopolet oversendte redegjørelsen høsten 2021. På bakgrunn av redegjørelsen, og i henhold til vedtaket, har Helse- og omsorgsdepartementet utredet og vurdert endringer i innkjøpsforskriften, herunder innføring av objektive kriterier for innkjøp av lokale produkter til det enkelte utsalg – tilsvarende som i det svenske systemet. Utredningen viste at en innføring av tilsvarende kriterier i Norge som i Sverige ville medført en begrensning i hvilke produkter som ville kunne tas inn på lokal liste, og ble vurdert å kunne gi et dårligere produktutvalg enn etter dagens system. Innføring av denne type objektive kriterier vil kunne virke mot sin hensikt ved at lokalprodusenter i Norge ikke nødvendigvis vil klare å oppfylle kriteriene. Utredningen avdekket et potensiale for Vinmonopolet til å få hevet kunnskapsnivået i virksomheten og Vinmonopolets butikker når det gjelder lokalproduserte produkter, slik at det tilsvarer den kunnskapen man har om øvrige produkter.

Vinmonopolet er på denne bakgrunn i oppdragsbrev for 2023 bedt om å sette i verk interne tiltak for å «auke medvitet om muligheter for norske og utlandske produsenter til å få selt produkta sine gjennom Vinmonopolet». Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Voksenvaksinasjonsprogram

Vedtak nr. 645, 18. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan et voksenvaksinasjonsprogram kan gjennomføres, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtak 645 og 646 ble truffet under behandlingen av Dokument 146 S (2019–2020), jf. Innst. 211 S (2020–2021). Arbeidet er forsinket som følge av koronapandemien. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte ifb. arbeidet med å etablere et voksenvaksinasjonsprogram.

Automatisk informasjonsordning

Vedtak nr. 646, 18. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen vurdere muligheten for å etablere en automatisk informasjonsordning til innbyggere om når det er behov for påfyllingsvaksine mot difteri, stivkrampe og kikhoste. Denne tjenesten kan organiseres som en del av helsenorge.no og også innebære mulighet for å avregistrere seg fra en slik ordning.»

Vedtak 645 og 646 ble truffet under behandlingen av Dokument 146 S (2019–2020), jf. Innst. 211 S (2020–2021). Arbeidet er forsinket som følge av koronapandemien. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte ifb. arbeidet med å etablere et voksenvaksinasjonsprogram.

Botilbud for personer som har kommet ut av aktiv rus

Vedtak nr. 692, 25. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen sørge for at personer som har kommet ut av aktiv rus, sikres et botilbud der man ikke plasseres sammen med personer som fortsatt er i aktiv rus.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:49 S (2020–2021), Innst. 235 S (2020–2021).

Anmodningsvedtaket følges opp gjennom Helse- og omsorgsdepartementets arbeid med regjeringens forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Finansieringsordning innen rusfeltet

Vedtak nr. 693, 25. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til en forbedret og mer rettferdig finansieringsordning for de heldøgns omsorgs- og rehabiliteringstilbudene innen rusfeltet som ikke er å anse som en del av spesialisthelsetjenesten.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:49 S (2020–2021), Innst. 235 S (2020–2021).

Anmodningsvedtaket er foreløpig fulgt opp gjennom oppdrag til Helsedirektoratet i 2022, samt ved avvikling av øremerkinger på aktuelle tilskuddsordninger i budsjettet for 2023, som har bidratt til en mer rettferdig fordeling av tilskuddsmidler. Regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte i sammenheng med forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet.

Helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud

Vedtak nr. 702, 25. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 første ledd bokstav a, slik at den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og

omsorgstjenestetilbud, barn ikke bosettes i sykehjem i strid med familiens ønske og barnets beste, samt pasienter mellom 18–49 år ikke bosettes i sykehjem i strid med eget eller vergens ønske.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:16 S (2020–2021), jf. Innst. 242 S (2020–2021).

Arbeidet med å følge opp vedtaket har reist flere prinsipielle spørsmål. Arbeidet har derfor vært mer tidkrevende enn antatt. Lovforslag som følger opp Stortingets vedtak ble sendt på høring 20. desember 2022, med høringsfrist 20. mars 2023. Det vises også til rapportering på vedtak nr. 9 (2020–2021). Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Responstider, kompetanse og akuttmedisinsk utstyr
Vedtak nr. 726, 2. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen forskriftsfeste responstider for ambulansetjenesten og sette en standard for kompetanse og akuttmedisinsk utstyr i ambulansebilene og på ambulansebasene.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 5 (2020–2021), jf. Innst. 275 S (2020–2021).

Vedtaket blir fulgt opp med oppdrag til Helsedirektoratet om å vurdere forslaget og utrede hvordan forslaget eventuelt kan innføres, slik at departementet får et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag. Helsedirektoratet skal utrede modeller for hvordan forskriftsfesting av responstid kan innføres og konsekvensene av dette, samt foreslå funksjonskrav for kompetanse og medisinsk utstyr. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Koronakommisjonen – situasjonen for kommuneoverleger og kommunale smittevernleger
Vedtak nr. 876 4. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen sikre at Koronakommisjonen gjør en grundig vurdering av situasjonen for kommuneoverleger og kommunale smittevernleger under pandemien og fremme forslag til nødvendige tiltak for tilstrekkelig rekruttering og stabilisering i denne delen av tjenesten.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av statsministerens redegjørelse holdt den 26. april 2021 om Koronakommisjonens rapport.

Regjeringens arbeid med å styrke kommuneoverlegefunksjonen er omtalt i Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*. Regjeringen vil vurdere hvordan kommunenes samfunnsmedisinske ansvar kan ivaretas ved interkommunale løsninger og tiltak for å styrke samfunnsmedisinsk kompetanse, endre benevnelsen kommunelege til kommuneoverlege, og utarbeide en nasjonal veileder for de samfunnsmedisinske oppgavene til kommunene og for oppgavene og funksjonene til kommuneoverlegen. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Eldrevoldssaker – nasjonale retningslinjer
Vedtak nr. 986, 25. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen etablere nasjonale retningslinjer for utredning og håndtering av eldrevoldssaker.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:218 S (2020–2021), jf. Innst. 485 S (2020–2021).

Helsedirektoratet leverte i september 2023 en helhetlig vurdering og prioritering av hvilke tiltak som bidrar til å styrke innsatsen for å forebygge, avdekke, avverge og håndtere eldrevold i omsorgssektoren. Direktoratet har vurdert ev. etablering av nasjonale faglige retningslinjer eller vurdere andre normerende virkemidler for utredning og håndtering av eldrevoldssaker. Helse- og omsorgsdepartementet vurderer videre oppfølging. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Eldrevoldssaker – meldeplikt
Vedtak nr. 987, 25. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen etablere meldeplikt til tilsynsmyndighetene når det er grunn til å tro at eldre blir utsatt for vold og overgrep.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:218 S (2020–2021), jf. Innst. 485 S (2020–2021).

Helsedirektoratet leverte i september 2023 en helhetlig vurdering og prioritering av hvilke tiltak som bidrar til å styrke innsatsen for å forebygge, avdekke, avverge og håndtere eldrevold i omsorgssektoren. Direktoratet har gjennomgått dagens virkemidler og prosedyrer for utredning og håndtering av saker der det er grunn til å tro at eldre blir utsatt for vold og overgrep og vurdere effektive meldesystemer for å ivareta behovet for

oppfølging fra tilsynsmyndighetene. Helse- og omsorgsdepartementet vurderer videre oppfølging. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Legemiddeloven – narkotika til eget bruk

Vedtak nr. 1114, 3. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen foreslå lovendringer som sørger for at fengsel ikke lenger blir straffereaksjon for brudd på legemiddelovens bestemmelser om bruk og besittelse av narkotika til eget bruk, herunder også foreslå avbøtende tiltak for konsekvenser av endringer i lov.»

Vedtaket ble truffet ved første behandling av Prop. 92 L (2020–2021), jf. Innst. 612 L (2020–2021).

Anmodningsvedtaket følges opp gjennom regjeringens arbeid med stortingsmeldingen om en forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med forslag knyttet til endringer i legemiddeloven § 31 annet ledd, vedrørende strafferammen for overtredelse av legemiddeloven § 24 første ledd. Regjeringen vil og vurdere eventuelle avbøtende tiltak for konsekvenser av endringer i lov. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Ettervernsreform for rusavhengige

Vedtak nr. 1122, 3. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en ettervernsreform der rusavhengige blir fulgt opp på en systematisk måte etter behandlings- og fengselsopphold, herunder sikre boforhold og oppfølging som forebygger at de faller tilbake til rusmiljøet.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:119 S (2020–2021), jf. Innst. 578 S (2020–2021).

Anmodningsvedtaket følges opp gjennom Helse- og omsorgsdepartementets arbeid med regjeringens forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Evaluering av de regionale odontologiske kompetansesentrene

Vedtak nr. 1164, 8. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en evaluering av de regionale odontologiske kompetansesentrene. Evalueringen må blant annet vurdere hvorvidt man har nådd målet om at sentrene skal bidra til en desentralisering av spesialisert kompetanse på tannhelsefeltet, om innretningen av dagens statlige tilskuddsordning er riktig, og hvorvidt bruken av disse statlige tilskuddsmidlene bør endres, for bedre å kunne bidra til at man sikrer pasienter tilgang på god spesialisert tannhelsebehandling i hele landet. Resultatet av evalueringen og forslag til tiltak legges fram for Stortinget.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:200 S (2020–2021), jf. Innst. 540 S (2020–2021).

Evalueringen av de regionale odontologiske kompetansesentrene utføres av PwC på oppdrag fra departementet. Forventet leveranse på oppdraget er høsten 2023. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

WHO – tilgang til effektive antibiotika

Vedtak nr. 1170, 8. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen inkludere tilgang til effektive antibiotika i arbeidet med å utarbeide en traktat for helseberedskap i regi av WHO. Stortinget ber regjeringen vurdere om antibiotikaresistens egner seg for behandling under denne traktaten, og alternativt komme tilbake til Stortinget med forslag til videre oppfølging av antibiotikaresistens i WHO.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:200 S (2020–2021), jf. Innst. 540 S (2020–2021).

Vedtaket er fulgt opp i arbeidet med Nasjonal strategi mot antibiotikaresistens. Strategien skal revideres, og internasjonalt samarbeid vil inngå. Antibiotikaresistens er et felt hvor internasjonalt samarbeid er avgjørende for mulighetene til å lykkes nasjonalt. De mellomstatlige diskusjonene i WHO om utvikling av et bindende internasjonalt regelverk for helseberedskap er pågående. Tiltak som kan ha positiv virkning også på effektiv tilgang til antibiotika er blant temaene som behandles. I 2024 vil det også avholdes et eget høynivåmøte i FN's generalforsamling om antibiotikaresistens. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

6.4 Stortingssesjon 2019–2020

Prøveprosjekt der helsesykepleiere henviser til BUP

Vedtak nr. 347, 4. februar 2020

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre et prøveprosjekt der helsesykepleiere kan henvide barn og unge til Barne- og ungdomspsykiatrien (BUP).»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 121 S (2018–2019), jf. Innst. 131 S (2019–2020).

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Utredning av markedet for genetisk selvtesting

Vedtak nr. 611, 26. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en utredning av markedet for genetisk selvtesting, som skal danne grunnlag for lovregulering av dette markedet. Utredningen må blant annet ivareta hensynet til personvern, retten til egne helsedata og helsekonsekvenser ved villedende testresultater.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Prop. 34 L (2019–2020), jf. Innst. 296 L (2019–2020).

På oppdrag fra departementet, utredet Helse- direktoratet markedet for genetisk selvtesting som beskrevet i dette vedtaket. Utredningen ble presentert 17. desember 2021 i rapporten: *Regulering av genetiske selvtester. Utredning av markedet for genetiske selvtester og av forslag til lovendringer som sikrer at testing av barn utenfor helsetjenesten blir forbudt. Svar på tilleggsoppdrag nr. 50 til tildelingsbrev for 2020, punkt 2.4.* Med utgangspunkt i direktoratets utredning, sendte departementet 28. februar i år på høring forslag til endringer i bioteknologiloven med et forslag til forbud mot genetisk testing av barn utenfor helsetjenesten.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forbud genetisk testing av barn

Vedtak nr. 612, 26. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen fremme lovforslag som sikrer at genetisk testing av barn utenfor helsetjenesten er forbudt.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Prop. 34 L (2019–2020), jf. Innst. 296 L (2019–2020).

På oppdrag fra departementet, utredet Helse- direktoratet markedet for genetisk selvtesting som beskrevet i vedtak 611. Utredningen ble presentert 17. desember 2021 i rapporten: *Regulering av genetiske selvtester. Utredning av markedet for genetiske selvtester og av forslag til lovendringer som sikrer at testing av barn utenfor helsetjenesten blir forbudt. Svar på tilleggsoppdrag nr. 50 til tildelingsbrev for 2020, punkt 2.4.*

Med utgangspunkt i direktoratets utredning, sendte departementet 28. februar i år på høring forslag til endringer i bioteknologiloven med et forslag til forbud mot genetisk testing av barn utenfor helsetjenesten.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Preimplantasjonsdiagnostikk

Vedtak nr. 616, 8. juni 2020

«Stortinget ber regjeringen sørge for en gjennomgang av vilkår og retningslinjer for preimplantasjonsdiagnostikk og fosterdiagnostikk, slik at disse kan ses i sammenheng og gi et helhetlig og sammenhengende tilbud for kvinner og familier som har særlig risiko for alvorlig sykdom eller skade hos fosteret. Gjennomgangen skal vektlegge lidelse og tappt livskvalitet ved lindrende og livsforlengende behandling i gjennomgangen av vilkårene for å få innvilget PGD. Regjeringen bes legge frem forslag til de nødvendige lovendringer som følge av denne gjennomgangen.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Prop. 34 L (2019–2020), jf. Innst. 296 L (2019–2020).

På oppdrag fra departementet har Helsedirektoratet gjennomgått vilkårene og retningslinjene for PGD og fosterdiagnostikk som beskrevet i vedtaket og utredet og foreslått enkelte lovendringer som følge av gjennomgangen. Svar på oppdraget er presentert i rapporten *Et helhetlig og sammenhengende tilbud til kvinner og par som har økt risiko for å få et foster eller barn med en alvorlig, arvelig sykdom eller tilstand. Gjennomgang av vilkår for preimplantasjonsdiagnostikk og genetisk fosterdiagnostikk og forslag til endringer i regelverk. Svar på tilleggsoppdrag nr. 50 til tildelingsbrev for 2020, punkt 2.3.* Rapporten ble levert 17. desember 2021. Med utgangspunkt i direktoratets utred-

ning, sendte departementet 28. februar i år på høring forslag til endringer i bioteknologilovens regler om preimplantasjonsdiagnostikk.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Svangerskap – ultralyd med tilleggsundersøkelser

Vedtak nr. 617, 26. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen sørge for at ultralyd med tilleggsundersøkelser som kan avdekke alvorlig sykdom eller skade hos fosteret, blir et tilbud til alle kvinner i første trimester gjennom den offentlige svangerskapsomsorgen.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Prop. 34 L (2019–2020), jf. Innst. 296 L (2019–2020). I Innst. 11 S (2020–2021) merker komiteen seg at tiltaket ikke er utkvittert av regjeringen, og understreker at tilbudet skal være tilgjengelig for alle kvinner i første trimester gjennom den offentlige svangerskapsomsorgen innen 1. januar 2021.

Vedtaket er fulgt opp gjennom økning av bevilgningen under kap. 732 i 2022. Tilbudet skulle innføres i alle helseforetak i løpet av 2022. I behandlingen av Prop. 1 S (2022–2023) ble det bevilget midler slik at tilbudet kunne gis til alle gravide. Grunnet opplæringsbehov og mangel på kvalifiserte ultralydjordmødre klarte noen sykehus ikke å gi et tilbud til alle gravide innen 2023. Tilbudet kom på plass i første halvår 2023. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

6.5 Stortingssesjon 2018–2019

Styrking av norsk tannhelse

Vedtak nr. 20, 15. november 2018

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak om styrking av norsk tannhelse, med mål om å utjevne sosial ulikhet i tannhelse gjennom å hjelpe dem som trenger det mest. Stortinget ber om at saken inneholder:

- a. forslag til hvordan man kan styrke det forebyggende arbeidet for god folketannhelse*
- b. en gjennomgang av refusjonsordningene på tannhelsefeltet*
- c. forslag som i større grad vil hjelpe dem som i dag ikke har økonomisk mulighet for å få gjennomført nødvendig tannhelsebehandling*

d. forslag til forbedring og forenkling av ordningene for refusjon gjennom folketrygden til spesielle diagnoser.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:209 S (2017–2018), jf. Innst. 39 S (2018–2019).

I statsråd 12. august 2022 ble det nedsatt et offentlig utvalg som skal gjennomgå tannhelsefeltet. Utvalget skal levere sin utredning innen utgangen av juni 2024. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Ensomhet inn i folkehelseloven § 7

Vedtak nr. 25, 20. november 2018

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at «ensomhet» tas inn i folkehelseloven § 7.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets møte 20. november 2018. Regjeringen uttalte i Meld. St. 15 (2022–2023) at den vil vurdere å inkludere ensomhet som en folkehelseutfordring i folkehelseloven. Dette vil skje ifb. den revisjonen av folkehelseloven som regjeringen varslet i samme stortingsmelding. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag om innholdsmerking på alkoholholdig drikk

Vedtak nr. 39, 20. november 2018

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag for Stortinget om å innføre krav om innholdsmerking av alkoholholdig drikk.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Dokument 8:141 S (2017–2018) om en offensiv og solidarisk alkoholpolitikk, jf. Innst. 38 S (2018–2019).

I Nasjonal alkoholstrategi framgår det at det vil settes i gang en prosess for å foreslå nasjonale krav til innholdsmerking i Norge. Tidligere utsendt oppdrag til Mattilsynet, om å vurdere et nasjonalt regelverk om obligatorisk innholdsmerking, både næringsdeklarasjon og ingrediensliste, ble utsatt inntil videre, i påvente av forslag om felles europeiske regler. Arbeidet i EU har blitt forsinket, og det er uklart om det vil komme et forslag om felles europeisk regelverk om slik innholdsmerking i nær framtid. Departementet vil følge opp dette videre og regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Innføring av merking med helseadvarsler på alkoholholdig drikk

Vedtak nr. 44, 20. november 2018

«Stortinget ber regjeringen innføre en merkeordning for alkoholholdig drikk med helseadvarsler om alkoholbruk under graviditet og i forbindelse med kjøring.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Dokument 8:141 S (2017–2018) om en offensiv og solidarisk alkoholpolitikk, jf. Innst. 38 S (2018–2019).

I Nasjonal alkoholstrategi framgår det at det vil foreslås innføring av krav til advarselsmerking på alkoholholdig drikk i Norge. Helsedirektoratet har levert en utredning om advarselsmerking som alkoholpolitisk virkemiddel, inkludert kunnskaps-gjennomgang og juridiske vurderinger. I til-delingsbrevet for 2023 har direktoratet blitt bedt om å gjøre ytterligere undersøkelser. Slike regler må også ses i sammenheng med matinformasjonsforordningen og matinformasjonsforskriften. Mat-tilsynet involveres i arbeidet der det er hensiktsmessig. Departementet vil følge opp dette videre, og regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Ideelle organisasjoners pensjonskostnader

Vedtak nr. 82, 3. desember 2018

«Stortinget ber regjeringen utrede de økonomiske konsekvensene av å dekke de ideelle organisasjoners historiske pensjonskostnader for kommunal og fylkeskommunal sektor med sikte på at de dekkes av kommunene og fylkeskommunene. Utredningen bør også se på om dekningen bør gå gjennom å utvide den søknadsbaserte tilskuddsordningen som det er enighet om å etablere i bud-sjettavtalen for 2019.»

Vedtaket ble truffet ved behandling Meld. St. 1 (2018–2019), jf. Innst. 2 S (2018–2019).

Vedtaket omfatter ideelle organisasjoners arbeid for kommuner og fylkeskommuner over flere år og innenfor ulike sektorer. Anmodningsvedtaket forutsetter et omfattende kartleggingsarbeid når det gjelder i hvor stor grad kommunene og fylkeskommunene allerede har påtatt seg forpliktelser, og i hvilket omfang kommuner og fylkeskommuner i dag står uten ansvar. Arbeidet med utredningen har blitt forsinket som følge av koronasituasjonen både i

2020 og 2021, men er nå startet opp. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Årsmeldingen for 2017 fra Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter

Vedtak nr. 93, 4. desember 2018

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå anbefalingene i årsmeldingen for 2017 fra Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter og komme tilbake til Stortinget på egnet måte med hvordan anbefalingene er fulgt opp.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 6 (2017–2018), jf. Innst. 78 S (2018–2019). Kontroll- og konstitusjonskomiteen opprettholdt vedtaket, jf. Innst. 580 S (2020–2021).

Anbefalingen fra Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter om ECT hører inn under Helse- og omsorgsdepartementets ansvarsområde og lyder slik:

«Omfanget av og behovet for ECT uten samtykke på nødrettslig grunnlag må utredes snarest. Dersom ECT uten samtykke skal brukes i nødretts tilfeller, må denne tvangsbehandlingsformen hjemles eksplisitt og ha klare rettssikkerhetsgarantier knyttet til seg. Det må videre settes inn konkrete og effektive tiltak for å sikre at praktiseringen av ECT i slike tilfeller er ensartet.»

Som redegjort i svarbrevet til justiskomiteen 25. juni 2018 nedsatte regjeringen i 2016 et lovutvalg, Tvangslovutvalget, som fikk i mandat å foreta en revisjon av tvangshjemler i helse- og omsorgssektoren. Tvangslovutvalget leverte sin innstilling (NOU 2019: 14 *Tvangsbegrensningsloven – Forslag til felles regler om tvang og inngrep uten samtykke i helse- og omsorgstjenesten*) 18. juni 2019. Utvalget har levert et omfattende lovutkast med bl.a. forslag til bestemmelser om elektrokonvulsiv behandling (ECT).

Departementet oppnevnte i mai 2022 et ekspertutvalg som skulle evaluere lovendringene som innførte manglende samtykkekompetanse som vilkår for tvungen observasjon, tvungent psykisk helsevern og undersøkelse og behandling uten eget samtykke. Utvalgets utredning er sendt på alminnelig høring med frist 1. november.

Tvangslovutvalget foreslo bl.a. en felles mer diagnosenøytral lov om bruk av tvang i helse- og omsorgssektoren. Utvalget foreslo at manglende samtykkekompetanse skulle være et sentralt vilkår. Det vil bli tatt stilling til hvordan forslagene fra Tvangslovutvalget bør følges opp når høringen av

ekspertutvalgets utredning er avsluttet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

6.6 Stortingssesjon 2017–2018

Legevakt- og fastlegeordningen

Vedtak nr. 468, 13. februar 2018

«Stortinget ber regjeringen fremme en egen sak til Stortinget om forbedringer i legevaktordningen som også bidrar til rekrutteringen til fastlegeordningen.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Representantforslag 8:3 S (2017–2018) om tiltak for å styrke rekruttering til og finansiering av fastlegeordningen, i tråd med intensjonene i samhandlingsreformen, jf. Innst. 109 S (2017–2018).

Kontroll- og konstitusjonskomiteen merket seg i Innst. 141 S (2021–2022) at regjeringen har kommet med en handlingsplan, og at denne ikke er fremmet i Stortinget. Komiteen anser derfor ikke anmodningsvedtaket som utkvittert.

Regjeringen har i Prop. 1 S (2022–2023) varslet en egen stortingsmelding om akuttmedisinske tjenester. Meldingen vil omfatte legevakt og vil legges fram etter Nasjonal helse- og samhandlingsplan. Arbeidet ses i også sammenheng med oppfølgingen av ekspertutvalget for allmennlegetjenesten.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Regelverket for pasientreiser

Vedtak nr. 615, 19. april 2018

«Stortinget ber regjeringen foreta en bred gjennomgang av regelverket for pasientreiser og fremme en sak for Stortinget med tiltak for å forenkle og forbedre ordningen.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:98 S (2017–2018), jf. Innst. 196 S (2017–2018).

Helsedirektoratet fikk i tildelingsbrevet for 2019 i oppdrag å foreta en gjennomgang av regelverket for pasientreiser og oversendte departementet en rapport om gjennomgangen i midten av oktober 2020. Departementet arbeider med forslag til endringer i pasientreiseforskriften for å følge opp innspillene i rapporten. Departementet tar sikte på å sende forslag på alminnelig høring i løpet av høsten og regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Styringen av helsevesenet

Vedtak nr. 625, 18. februar 2018

«Stortinget ber regjeringen integrere målene for livskvalitet i styringen av helsevesenet i større grad enn i dag.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:130 S (2017–2018), jf. Innst. 2019 S (2017–2018).

Stortinget sluttet seg ved behandlingen av Meld. St. 38 (2020–2021) *Nytte, ressurs og alvorlighet – Prioritering i helse- og omsorgstjenesten*, jf. Innst. 221 S (2021–2022), til felles prioriteringskriterier for kommunal helse- og omsorgstjeneste, offentlig finansierte tannhelsetjenester og spesialisthelsetjenesten. Departementet mener at integrering av mål for livskvalitet i styringen av helse- og omsorgstjenestene ivaretas gjennom at mestring nå er inkludert i prioriteringskriteriene nytte og alvorlighet. Den forventede nytten av et tiltak skal bl.a. vurderes ut fra om det kan gi forbedring eller redusert tap av mestring og/eller fysisk eller psykisk funksjon. Videre skal en tilstands alvorlighet bl.a. vurderes ut fra graden av tap av mestring og/eller fysisk eller psykisk funksjon.

Videre la regjeringen i juni 2023 fram Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan psykisk helse (2023–2033)*. Tiltakene i opptrappingsplanen skal bidra til bedre psykisk helse og livskvalitet i befolkningen, forebygging av psykiske plager og lidelser, og at det finnes god og lett tilgjengelig hjelp for personer med psykiske helseutfordringer, og oppfølging av Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar* og Nasjonal livskvalitetsstrategi som skal legges fram i løpet av 2024. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Fødselsomsorg

Vedtak nr. 753, 24. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det gjøres en ny vurdering av behovet for å innføre et screening-tiltak for å avdekke depresjon blant gravide kvinner /barselkvinne.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Representantforslag 154 S (2017–2018) om tiltak for å sikre mor og barn ei faglig god barselomsorg og hindre uforsvarlige kutt i liggetid på sykehus etter fødsel, og Representantforslag 168 S (2017–2018) om åtte

tiltak for å sikre trygg fødselsomsorg, jf. Innst. 280 S (2017–2018).

Vedtaket har blitt fulgt opp ved revidering av relevante nasjonalfaglige retningslinjer. I nasjonalfaglig retningslinje for svangerskapsomsorgen er det en sterk faglig anbefaling om at jordmor og/eller fastlege bør identifisere gravide med risiko for angst, depresjon og psykiske helseproblemer. I nasjonalfaglig retningslinje for helsestasjons- og skolehelsetjenesten er det en sterk faglig anbefaling om at foreldres psykiske helse og trivsel bør tematiseres i konsultasjonene i helsestasjonsprogrammet. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Tobakksskadeloven

Vedtak nr. 915, 12. juni 2018

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om endringer i tobakksskadeloven med mål om å hindre at en ny generasjon blir avhengig av tobakk, og mål om å gjøre flere arenaer i samfunnet tobakksfrie og å styrke vernet mot passiv røyking.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Dokument 8:189 S (2017–2018), jf. Innst. 367 S (2017–2018). Regjeringen fremla en ny tobakksstrategi i Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helse-*

forskjellar. I strategien varsles en rekke innstramninger i tobakksskadeloven, herunder tiltak for å hindre tobakksbruk blant unge og utvidelser av røykeforbudene. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

6.7 Stortingssesjon 2015–2016

Prevensjon til rusavhengige

Vedtak nr. 627, 28. april 2016

«Stortinget ber regjeringen vurdere å gi alle kvinner med alvorlig rusmiddelavhengighet tilbud om gratis langtidsvirkende prevensjon.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 15 S (2015–2016) – *Opptrappingsplan for rusfeltet (2016–2020)*, jf. Innst. 240 S (2015–2016).

En ordning med gratis langtidsvirkende prevensjon til alle kvinner med alvorlig rusmiddelavhengighet, vil reise flere juridiske, økonomiske og faglige spørsmål. Helse- og omsorgsdepartementet vil vurdere dette etter å ha høstet flere erfaringer med gratis langtidsvirkende prevensjon til kvinner i LAR, og følge opp gjennom regjeringens arbeid med stortingsmeldingen om en forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

7 Justis- og beredskapsdepartementet

Nedanfor gir departementet ei oversikt over oppfølging av oppmodingsvedtak under Justis- og beredskapsdepartementet. Oversikta inkluderer alle vedtak frå stortingssesjonen 2022–2023, og dei vedtaka frå tidlegare stortingssesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen ved behandling av Meld. St. 4 (2022–2023), jf. Innst. 186 S (2022–2023) meinte ikkje var følgde opp. I enkelte tilfelle kan oppfølginga av vedtaka vere meir omfattande forklart under det aktuelle programområdet i proposisjonen. I desse tilfella vil det vere ein referanse til kvar denne teksten finst.

I kolonne fire i tabellen nedanfor går det fram om departementet planlegg at rapporteringa på

oppmodingsvedtaket no blir avslutta, eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i budsjettproposisjonen til neste år.

Sjølv om det i tabellen blir opplyst om at rapporteringa blir avslutta, vil det i ein del tilfelle kunne vere slik at oppfølginga av alle sider av vedtaket ikkje er endeleg avslutta. Dette kan t.d. gjelde vedtak med oppmoding til regjeringa om å vareta særlege omsyn i politikktutforminga på eit område, der oppfølginga vil kunne gå over mange år. Stortinget vil i desse tilfella bli orientert om den vidare oppfølginga på ordinær måte, gjennom omtale av det relevante politikkområdet i budsjettproposisjonar og andre dokument.

Tabell 7.1 Oversikt over oppmodingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (ja/nei)
2022–2023	131	Oppretting av permanent partnardrapskommisjon	Nei
2022–2023	132	Nasjonalt førebyggingsprogram mot partnarvald og partnardrap	Nei
2022–2023	133	Kommunale handlingsplanar mot vald i nære relasjonar	Nei
2022–2023	134	Oppdatert kunnskapsgrunnlag om vald i nære relasjonar	Nei
2022–2023	135	Bruk av åleinesamtalar i hjelpeapparatet	Nei
2022–2023	136	Betre dokumentering og informasjonsutveksling i hjelpeapparatet	Nei
2022–2023	139	Elektronisk kontroll ved fotlenke med GPS-sendar for forvaringsdømde	Nei
2022–2023	140	Evaluering av ordninga med statleg finansiert prøvelauslating	Ja
2022–2023	141	Utgreiing av alternativ til ordninga med statleg finansiert prøvelauslating	Ja
2022–2023	142	Evaluering av særreaksjonane forvaring, dom til tvunge psykisk helsevern og dom til tvungen omsorg	Ja
2022–2023	445	Utgreie forlikrådsordninga	Nei
2022–2023	503	Kontroll over strategisk viktige verdikjeder	Ja

Tabell 7.1 Oversikt over oppmodningsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (ja/nei)
2022–2023	615	Endringar i reglane om avhøyr av vitne som bur på sperra adresse	Nei
2022–2023	616	Endringar i tvistelova – innstilling av saker i forliksrådet som følgje av lang behandling	Nei
2022–2023	617	Endringar i reglane om gjenopning i sivile saker som er pådømde som del av straffesak	Nei
2022–2023	618	Sakskostnader i sivile saker	Nei
2022–2023	644	Enklare og meir forbrukarvenleg regelverk for gavekort	Nei
2022–2023	653	Stortingsmelding om kriminalomsorga	Nei
2022–2023	729	A-krimcenter	Nei
2022–2023	843	Yrkesskadeerstatningsordning for tilsette i kriminalomsorga	Nei
2021–2022	35.49	Ny rettshjelpordning	Ja
2021–2022	35.56	Pilotprosjekt for notoritet i personkontrollar	Ja
2021–2022	372	Utgreiing av fråvikelege lovreglar om sambuarskap	Nei
2021–2022	420	Straffebestemming om seksuell utnytting av barn	Nei
2021–2022	504	Lov om advokater og andre som yter rettslig bistand (advokatlova)	Nei
2021–2022	505	Lov om advokater og andre som yter rettslig bistand (advokatlova)	Nei
2021–2022	506	Lov om advokater og andre som yter rettslig bistand (advokatlova)	Nei
2021–2022	507	Nytt Oslo fengsel	Ja
2021–2022	579	Vurdering av naturskadeforsikringsordninga	Nei
2021–2022	580	Dialog om digitale betalingstenester og foreldrekontroll	Ja
2021–2022	581	Utgreiing av meldeplikt for norske tenesteleverandørar	Nei
2021–2022	582	Regelverk om varsling frå kriminalomsorga	Nei
2021–2022	583	Elektronisk kontroll ved brot på besøksforbod	Ja
2021–2022	584	Straffenivåa for seksuallovbrot	Ja
2021–2022	585	Nedsetjing av valdtektskommisjon	Ja
2021–2022	587	Budsjettmessige konsekvensar av ny valds-erstatningslov	Ja
2021–2022	589	Forseinkingsrente på regresskravet til staten mot skadevaldar i valdserstatningssaker	Nei
2021–2022	654	Tryggleik for funksjonshindra	Nei

Tabell 7.1 Oversikt over oppmodningsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (ja/nei)
2021–2022	795	Forbod mot sal av forfalne fordringar	Nei
2021–2022	831	Offentleg helsetilbod ved Politiets utlendingsinternat på Trandum	Ja
2020–2021	47	Utviding av avverjingsplikta	Nei
2020–2021	50	Forelding av lovbrøt mot mindreårige	Nei
2020–2021	64	Tilgjengelege dopingopplysningar	Nei
2020–2021	65	Straff for den som tener pengar på idrettsprestasjonar som følgje av doping	Nei
2020–2021	206	Klarare skilje mellom konvensjonsstatus (asyl) og subsidiært vern	Nei
2020–2021	207	Plan for effektiv motarbeiding av irregulær migrasjon	Ja
2020–2021	208	Klarlegging av identitet	Nei
2020–2021	443	Høgare straff for barn som er involverte i gjenteken kriminalitet	Nei
2020–2021	446	Tiltak for å auke talet på inndragingar	Nei
2020–2021	447	Besøks- og opphaldsforbod	Ja
2020–2021	627	Fornyingsordning for barneomsorgsattest	Nei
2020–2021	628	Gjennomgang av barneomsorgsattestordninga	Nei
2020–2021	681	Oppretting av eit nasjonalt våpenregister	Nei
2020–2021	682	Identitetsskjerming for polititilsette	Nei
2020–2021	712	Straff for å tvinge barn til utlandet	Nei
2020–2021	729	Nasjonal langtidsplan for beredskap	Nei
2020–2021	730	Totalberedskapsutval	Nei
2020–2021	739	Nordisk samarbeid innan samfunnstryggleik	Nei
2020–2021	742	Brann til sjøs	Nei
2020–2021	743	Tilfluktsrom	Nei
2020–2021	799	ADR-kontroll	Nei
2020–2021	814	Nasjonalt eigarskap og kontroll	Nei
2020–2021	848	Heilskapleg gjennomgang av verjemålsordninga	Nei
2020–2021	928	Lovendringar som følgje av ny sivilombodslov	Ja
2020–2021	983	Etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø og felles operasjon med helikoptertenesta til Syssemeisteren	Nei
2020–2021	1038	Kartlegging av tryggleikskompetanse, gjennomgang av bruken av tryggingslova og evaluering av tryggleiksforståing	Ja

Tabell 7.1 Oversikt over oppmodningsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (ja/nei)
2020–2021	1040	Stortingsmelding om nasjonalt eigarskap og kontroll over strategisk viktige naturressursar, bedrifter, infrastrukturar og teknologiar	Ja
2020–2021	1041	Nytt Oslo fengsel	Ja
2020–2021	1116	Sperring av opplysningar i reaksjonsregisteret	Nei
2020–2021	1117	Gjennomgang av praksis for tilbakekall av førarrett	Nei
2020–2021	1159	Unntak frå forelding for seksuallovbrot mot barn	Nei
2020–2021	1161	Internasjonale kriminelle organisasjonar	Nei
2020–2021	1162	Tilgang på straffeprosessuelle tvangsmiddel	Nei
2020–2021	1343	Kompensasjonsordning for tapt arbeidsforteneste for frivillige i redningstenesta	Nei
2019–2020	436	Elektroniske fraktbrev	Nei
2019–2020	515	Reklamasjonsfrist på bustader	Nei
2019–2020	669	Deling av registerinformasjon	Ja
2018–2019	98	Rettskjeldsordninga	Ja
2017–2018	788	Utanlandsopphald	Nei
2017–2018	795	Eige lovverk for Statens barnehus	Nei
2017–2018	798	Regelverk for teieplikt, opplysningsplikt og opplysningsrett – vald og overgrep	Ja
2017–2018	899	Menneskerettane til utviklingshemma – verjemål	Ja
2016–2017	523	Korrupsjonsføresegnene i straffelova	Nei
2016–2017	630	Omvend valdsalarm ved brot på besøksforbod	Ja
2016–2017	631	Besøksforbod	Ja
2016–2017	1043	Omvend valdsalarm	Ja

7.1 Stortingssesjon 2022–2023

Oppretting av permanent partnardrapskommisjon

Vedtak nr. 131, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig opprette en permanent partnerdrapskommisjon».

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:218 S (2021–2022) og Innst. 64 S (2022–2023) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Departementet arbeider med eit høyringsnotat med forslag til lovregulering av kommisjonen sitt arbeid. Kommisjonen er lagt til Statens sivilrettsforvaltning, og oppstart er planlagt i 2024.

Nasjonalt førebyggingsprogram mot partnarvald og partnardrap

Vedtak nr. 132, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen utarbeide et nasjonalt forebyggingsprogram for en samordnet innsats mot partnervold og partnerdrap».

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:218 S (2021–2022) og Innst. 64 S (2022–2023) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Kommunale handlingsplanar mot vald i nære relasjonar

Vedtak nr. 133, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen påse at kommunene, enten i egen regi eller i interkommunalt samarbeid, har vedtatt en handlingsplan mot vold i nære relasjoner».

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:218 S (2021–2022) og Innst. 64 S (2022–2023) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Oppdatert kunnskapsgrunnlag om vald i nære relasjonar

Vedtak nr. 134, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen sørge for et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag om vold i nære relasjoner».

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:218 S (2021–2022) og Innst. 64 S (2022–2023) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Bruk av åleinesamtalar i hjelpeapparatet

Vedtak nr. 135, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at politi og annet hjelpeapparat rutinemessig tilbyr brukere alenesamtaler, og at slike samtaler er obligatoriske i deler av hjelpeapparatet, i tråd med partnerdrapsutvalgets anbefaling.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:218 S (2021–2022) og Innst. 64 S (2022–2023) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Betre dokumentering og informasjonsutveksling i hjelpeapparatet

Vedtak nr. 136, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for bedre dokumentasjonsrutiner og styrke kompetansen på reglene om informasjonsutveksling mellom politi og annet hjelpeapparat, i tråd med partnerdrapsutvalgets anbefaling.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:218 S (2021–2022) og Innst. 64 S (2022–2023) frå justiskomiteen. Vedtaket er under behandling.

Elektronisk kontroll ved fotlenke med GPS-sendar for forvaringsdømde

Vedtak nr. 139, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen sikre adgang til å sette vilkår om elektronisk kontroll ved fotlenke med GPS-sendar for forvaringsdømte under permisjon fra soning, og om nødvendig fremme forslag om nødvendige lovendringer for å oppnå formålet.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:261 S (2021–2022) og Innst. 93 S (2022–2023).

Vedtaket er under behandling.

Evaluering av ordninga med statleg finansiert prøvelauslating

Vedtak nr. 140, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en bred evaluering av ordningen med statlig finansiert prøveløslatelse.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:257 S (2021–2022) og Innst. 96 S (2022–2023).

Vedtaket blir følgt opp gjennom det nyoppretta utvalet som skal evaluere ordningane med forvaring, særreaksjonane tvunge psykisk helsevern og tvungen omsorg, og som skal greie ut varetakinga av domfelte og innsette med alvorlege psykiske lidingar eller utviklingshemming. Utvalet vart utnemnt av Kongen i statsråd 20. juni 2023, og utgreiinga skal leverast innan 1. september 2024. Utvalet skal bl.a. evaluere ordninga med statleg finansiert prøvelauslating av forvaringsdømde til plassering i institusjon eller kommunal buening.

Utgreiing av alternativ til ordninga med statleg finansiert prøvelauslating

Vedtak nr. 141, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede alternativer til ordningen med statlig finansiert prøveløslatelse, herunder

en ny form for særreaksjon rettet mot personer som er forvaringsdømt og forsøkt rehabilitert, men som på grunn av dårlig psykisk funksjonsevne vil ha permanent behov for grensesettende omsorg

en ny type institusjon for personer som dømmes til denne formen for særreaksjon, samt hvordan en slik organisasjon bør organiseres og finansieres.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:257 S (2021–2022) og Innst. 96 S (2022–2023).

Vedtaket er følgt opp. Det blir vist til vedtak nr. 140, 6. desember 2022, og utvalet som skal evaluere ordningane med forvaring, særreaksjonane tvunge psykisk helsevern og tvungen omsorg, og som skal greie ut varetakinga av domfelte og innsette med alvorlege psykiske lidingar eller utviklingshemming. Mandatet til utvalet inkluderer ei vurdering av om det er behov for nye modelar for langvarig, høgspesialisert, grensesettjande omsorg under straffegjennomføring, ved tilbake-

føring frå fengsel eller ved utskriving frå barnevernsinstitusjon eller døgnbehandling i spesialisthelsetenesta.

Evaluering av særreaksjonane forvaring, dom til tvunge psykisk helsevern og dom til tvungen omsorg

Vedtak nr. 142, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en bred evaluering av særreaksjonene forvaring, dom til tvungent psykisk helsevern og dom til tvungen omsorg, og herunder vurdere om særreaksjonene er hensiktsmessige for særreaksjonsdømte uten ytterligere rehabiliteringspotensial.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:257 S (2021–2022) og Innst. 96 S (2022–2023).

Vedtaket er følgt opp. Det blir vist til vedtak nr. 140 og 141, 6. desember 2022, og utvalet som skal evaluere ordningane med forvaring, særreaksjonane tvunge psykisk helsevern og tvungen omsorg, og som skal greie ut varetakinga av domfelte og innsette med alvorlege psykiske lidingar eller utviklingshemming.

Forlikrådsordninga

Vedtak nr. 445, 5. januar 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede forlikrådsordningen med sikte på å styrke og forbedre den.»

Dokumenta som ligg til grunn for saka, er Dokument 8:6 S (2022–2023), jf. Innst. 123 S (2022–2023).

Vedtaket er under behandling. Departementet har satt i gang eit forskings- og utgreiingsoppdrag for å betre kunnskapsgrunnlaget om forlikråda. Sjå nærmare omtale under programkategori 06.20.

Kontroll over strategisk viktige verdikjeder

Vedtak nr. 503, 23. februar 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan Norge kan sikre kontroll over strategisk viktige verdikjeder i lys av den nye geopolitiske situasjonen, og vurdere om det har implikasjoner for statlig eierskap. Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om dette, eller på annen egnet måte komme tilbake til Stortinget i løpet av 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for saka er Meld. St. 6 (2022–2023), Innst. 190 S (2022–2023).

Vedtaket er følgt opp i Meld. St. 9 (2022–2023) «Nasjonal kontroll og digital motstandskraft for å ivareta nasjonal sikkerhet», jf. Innst. 247 S (2022–2023), som vart behandla i Stortinget 30. mars 2023. Ei rekke tiltak i meldinga peiker på korleis regjeringa skal bidra til å sikre nasjonal kontroll og eigarskap over verdiar av betydning for nasjonal tryggleik. I kva grad direkte statleg eigarskap er eit hensiktsmessig tiltak følgjer av Meld. St. 6 (2022–2023) «Eit grønar og meir aktivt statleg eigarskap – Statens direkte eigarskap i selskap» der går det fram at utgangspunktet er at regulering er det primære verkemiddelet for å ivareta omsyn til nasjonal tryggleik, samfunnstryggleik og beredskap, men at i enkelte særskilte høve vil statleg direkte eigarskap kunne vurderast som eit nødvendig tiltak. Vedtaket treffer både Justis- og beredskapsdepartementet, som har ansvar for samfunnstryggleik og nasjonal tryggleik, og Nærings- og fiskeridepartementet som den sentrale eigarskapseinheita.

Endringar i reglane om avhøyr av vitne m.m. som bur på sperra adresse m.m.

Vedtak nr. 615, 25. april 2023

«Stortinget ber regjeringen innen 1. juli 2023 sende på høring forslag til ytterligere endringer i tvisteloven for å ivareta at skjulte eller sperrede adresser ikke blir avslørt som følge av vitners plikt til å oppgi navn og personalia, og så snart som mulig komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket vart fatta på bakgrunn av et eit «laust forslag» til saka. Dokumenta som ligg til grunn for saka, er Prop. 34 L (2022–2023) og Innst. 273 L (2022–2023).

Vedtaket er under behandling. Forslag til endringar i tvistelova og barnelova vart sendt på høyring 30. juni 2023 med høyringsfrist 2. oktober 2023.

Endringar i tvistelova – innstilling av saker i forliksrådet som følgje av lang behandling

Vedtak nr. 616, 25. april 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere endringer i tvisteloven kapittel 6 for saker som kreves innstilt som følge av at behandlingen ikke er avsluttet innen fristen i § 6-11 fjerde ledd.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 273 L (2022–2023).

Vedtaket er under behandling.

Reglane om gjenopning av sivile krav som er pådømde som del av straffesak

Vedtak nr. 617, 25. april 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere endringer i / unntak fra den absolutte fristen etter tvisteloven § 31-6 på ti år for gjenåpning av sivile saker som er pådømt som del av en straffesak.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 273 L (2022–2023).

Vedtaket er under behandling.

Sakskostnadsnivået i sivile saker

Vedtak nr. 618, 25. april 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan partenes sakskostnader i sivile saker kan bli lavere, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 34 L (2022–2023) og Innst. 273 L (2022–2023).

Vedtaket er under behandling.

Enklare og meir forbrukarvenleg regelverk for gavekort

Vedtak nr. 644, 9. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere en styrking av forbrukernes rettigheter ved erverv og bruk av gavekort. Videre bes regjeringen vurdere innføring av et forbud mot at gavekortutsteder kan trekke gebyr fra kortet etter at det er solgt og overlevert til kunden, samt å innføre plikt til at de avtalerettslige prinsippene som gjelder for gavekortet, synliggjøres på selve kortet. Det bes om at regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:122 S (2022–2023) og Innst. 299 S (2022–2023).

Vedtaket er under behandling.

Stortingsmelding om kriminalomsorga

Vedtak nr. 653, 11. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen, som en del av en helhetlig stortingsmelding om kriminalomsorgen, utrede de samlede behovene og vurdere nødvendige tiltak for å sikre likeverdige soningsforhold for kvinnelige og mannlige innsatte.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:152 S (2022–2023) og Innst. 318 S (2022–2023).

Vedtaket er under behandling.

A-krimssenter

Vedtak nr. 729, 1. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at politiet har tydelige hjemler for deltakelse i kontrollgruppen og kunnskapsbyggingen ved a-krimssentrene, og om nødvendig komme tilbake til Stortinget med forslag til oppdaterte lovhjemler»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:198 S (2022–2023) og Innst. 388 S (2022–2023).

Vedtaket er under behandling.

Yrkesskadeerstatningsordning for tilsette i kriminalomsorga

Vedtak nr. 843, 14. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen innføre en reell yrkesskadeerstatningsordning for ansatte i kriminalomsorgen, tilsvarende den som har blitt innført for ansatte i politiet»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:200 S (2022–2023) og Innst. 468 S (2022–2023).

Vedtaket er under behandling. Justis- og beredskapsdepartementet har sendt forslag til endringar i straffegjennomføringslova, som gir tilsette i kriminalomsorga rett på yrkesskadeerstatning for skadar som oppstår under ei bestemt form for trening og øving, på høyring. Høyringsfristen var 13. september 2023.

7.2 Stortingssesjon 2021–2022

Ny rettshjelpsordning

Vedtak nr. 35.49, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen om å legge frem forslag til ny lov om støtte til rettshjelp i løpet av våren 2023, og vurdere ulike tiltak som kan forsterke rettshjelpsordningen for befolkningen, herunder forslagene i NOU 2020:5»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2021–2022), Prop. 1 S (2021–2022), Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) og Innst. 2 S (2021–2022).

Vedtaket er følgt opp, jf. Prop. 124 L (2022–2023) *Endringer i rettshjelploven (ny modell for økonomisk behovsprøving)*. Endringane inneber at fleire kan få rettshjelp dekt av staten. Forslaget vil fjerne skilnadene mellom partar med relativt lik økonomi og sikre at ordninga ikkje blir svekt over tid. Sjå nærmare omtale under programkategori 06.70.

Pilotprosjekt for notoritet i personkontrollar

Vedtak nr. 35.56, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen om å gjennomføre en pilotordning i Oslo med teknisk løsning for sikring av notoritet for personkontroller som politiet foretar dersom den som blir kontrollert vil la seg registrere. Ordningen skal innebære at den som blir stoppet kan motta en bekreftelse på kontrollen.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2021–2022) og Innst. 2 S (2021–2022), jf. og Meld. St. 4 (2022–2023) og Innst. 186 S (2022–2023).

Vedtaket er følgt opp. I starten av desember 2022 vart det sett i gang eit pilotprosjekt sentralt i Oslo der ein utferdar ei stadfesting på gjennomført personkontroll. Prosjektet blei avslutta i september 2023, og ei ekstern evaluering er sett i gang.

Utgreiing av fråvikelege lovreglar om sambuarskap
Vedtak nr. 372, 3. februar 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede en fravikelig samboerlov.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:5 S (2021–2022) og Innst. 121 S (2021–2022) frå familie- og kulturkomiteen.

Vedtaket er under behandling. Regjeringa oppnemnde i mars 2023 eit offentleg utval som skal vurdere ei mogleg ny regulering. Utvalet skal levere utgreiinga si innan 1. mai 2025.

Straffebestemming om seksuell utnytting av barn
Vedtak nr. 420, 8. mars 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere om ordet «livssituasjon» i straffeloven § 295 første ledd bokstav c bør endres til «situasjon», slik at bestemmelsen rammer det «å utnytte en person under 18 år i en særlig sårbar situasjon.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:26 S (2021–2022) og Innst. 177 S (2021–2022) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Straffelovrådet la i desember 2022 fram ei utgreiing om straffereettsleg vern av den seksuelle sjølvrådetretten, NOU 2022: 21. I utgreiinga tilrår rådet ei ny føresegn som rammar «den som skaffer seg seksuell omgang med noen under 18 år ved å utnytte at vedkommende befinner seg i en særlig sårbar situasjon og derved har vesentlig nedsatte forutsetninger for å motsette seg handlingen». Rådet tilrår at føresegna òg rammar dei som ved forholda som er nemnde ovanfor, «får noen under 18 år til å ha seksuell omgang med en annen eller til å utføre handlinger som svarer til seksuell omgang med seg selv». Oppfølging av NOU-en er ei prioritert oppgåve for departementet.

Advokatlova

Vedtak nr. 504, 28. april 2022

«Stortinget ber regjeringen utarbeide forskrift etter § 19 andre ledd, hvor forsikringselskap kan tilby advokatbistand gjennom rettshjelpforsikring.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 214 L (2020–2021) *Lov om advokater og andre som yter rettslig bistand (advokatloven)*, Innst. 234 L (2021–2022) og Lovvedtak 61 (2021–2022).

Vedtaket er under behandling. Ny advokatlov er vedteken av Stortinget, og forslag til ny advokatforskrift og overgangsreglar blir sende på høyring hausten 2023. Sjå nærmare omtale under programkategori 06.60.

Advokatlova

Vedtak nr. 505, 28. april 2022

«Stortinget ber regjeringen sikre klare overgangsordninger for foretak som blir berørt av endringer i ny advokatlov, som må gi slike god nok tid til å omorganisere seg, slik det åpnes for i Prop. 214 L (2020–2021) kapittel 22.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 214 L (2020–2021) *Lov om advokater og andre som yter rettslig bistand (advokatloven)*, Innst. 234 L (2021–2022) og Lovvedtak 61 (2021–2022).

Vedtaket er under behandling. Ny advokatlov er vedteken av Stortinget, og forslag til ny advokatforskrift og overgangsreglar blir sende på høyring hausten 2023. Sjå nærmare omtale under programkategori 06.60.

Advokatlova

Vedtak nr. 506, 28. april 2022

«Stortinget ber regjeringen iverksette forskrift for berørte forsikringselskap i god tid før overgangsreglene som vil bli fremmet i forbindelse med ikraftsettingen av advokatloven, utløper i tid.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 214 L (2020–2021) *Lov om advokater og andre som yter rettslig bistand (advokatloven)*, Innst. 234 L (2021–2022) og Lovvedtak 61 (2021–2022).

Vedtaket er under behandling. Ny advokatlov er vedteken av Stortinget, og forslag til ny advokatforskrift og overgangsreglar blir sende på høyring hausten 2023. Sjå nærmare omtale under programkategori 06.60.

Nytt Oslo fengsel

Vedtak nr. 507, 28. april 2022

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med egen sak om plassering av nytt Oslo fengsel før endelig beslutning fattes.»

Dokumentene som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:88 S og Innst. 241 S (2021–2022).

Vedtaket er følgt opp. Det vises til omtale under programkategori 06.30, kap. 430. Som erstatning for nokre av dei eksisterande fengselsplassane ved Oslo fengsel er det gitt startløyving til å utvide Romerike fengsel, Ullersmo avdeling med netto 76 plassar. Vidare planlegg regjeringa for å utvide Ilseng fengsel med minst 96 plassar og byggje om lag 140 fengselsplassar på Grønland for å erstatte dei resterande plassane. I samband med utvidinga på Ilseng har Justis- og beredskapsdepartementet gitt Statsbygg og Kriminalomsorgsdirektoratet i oppdrag å greie ut 130 nye plassar på Ilseng, kor dei siste 30 plassane er tenkt å kunne erstatte dagens fengsel på Hamar.

Naturskadeforsikring

Vedtak nr. 579, 24. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere mulighetene for å innrette naturskadeforsikringsordningen slik at den bedre ivaretar hensynet til forebygging, men likevel slik at dette ikke går på bekostning av prinsippet om en solidarisk og lik premiefastssettelse for forsikringskunder i hele landet.»

Dokumentene som ligg til grunn for forslaget, er Prop. 62 L (2021–2022) og Innst. 308 L (2021–2022).

Vedtaket er under behandling.

Dialog om digitale betalingstenester og foreldrekontroll

Vedtak nr. 580, 30. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen gå i dialog med aktuelle leverandører av digitale betalingstenester for å øke bevisstheten rundt foreldre og foresattes mulighet til å kontrollere transaksjoner inn og ut av betalingskontoen til deres barn samt for å finne løsninger for å styrke foreldrekontrollen.»

Dokumentene som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:126 S (2021–2022) og Innst. 309 S (2021–2022) frå justiskomiteen.

Vedtaket er følgt opp. Departementet har hatt dialog med aktuelle leverandører om å styrke foreldrekontrollen.

Utgreiing av meldeplikt for norske tenesteleverandører

Vedtak nr. 581, 30. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede innføring av en plikt for norske tjenesteleverandører til å melde fra dersom de oppdager at deres tjenester brukes til straffbar oppbevaring eller distribusjon av overgrepsmateriale.»

Dokumentene som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:126 S (2021–2022) og Innst. 309 S (2021–2022) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Justis- og beredskapsdepartementet ser denne saka i samband med forslaget til EU om å innføre ei tilsvarende plikt. I samband med dette er det etablert ei interdepartemental arbeidsgruppe som skal greie ut saka.

Regelverk om varsling frå kriminalomsorga

Vedtak nr. 582, 30. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre et regelverksarbeid om varsling fra kriminalomsorgen, der hensynet til fornærmede og etterlatte vektlegges sterkere enn det som ligger i dagens regler.»

Dokumentene som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:133 S (2021–2022) og Innst. 311 S (2021–2022) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Departementet arbeider med eit høyringsnotat for å følgje opp vedtaket.

Elektronisk kontroll ved brot på besøksforbod

Vedtak nr. 583, 30. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om innføring av en ordning med elektronisk kontroll (såkalt omvendt voldsalarm) ved brudd på besøksforbud.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:133 S (2021–2022) og Innst. 311 S (2021–2022) frå justiskomiteen.

Vedtaket er følgt opp i Prop. 128 L (2022–2023). Det er foreslått endringar i straffeprosesslova m.m. for å innføre ei ordning med elektronisk kontroll av besøksforbod. Sjå òg omtale under vedtak nr. 630 og 631, 25. april 2017, vedtak nr. 1043, 20. juni 2017, og vedtak nr. 447, 18. desember 2020.

Straffenivåa for seksuallovbrot

Vedtak nr. 584, 30. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen gi Straffelovrådet i oppdrag å foreta en tilleggsutredning av straffennivåene for straffelovens bestemmelser om seksuallovbrudd. Tilleggsutredningen bes ferdigstilles før sommeren 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:134 S (2021–2022) og Innst. 307S (2021–2022) frå justiskomiteen.

Vedtaket er følgt opp. Straffelovrådet la i desember 2022 fram ei utgreiing om strafferettsleg vern av den seksuelle sjølvråderetten, NOU 2022: 21. I utgreiinga vurderer rådet strafferammene og retningslinjene i lovforarbeidet om straffeutmåling ved brot på føresegnene i straffelova kapittel 26 om seksuallovbrot.

Nedsetjing av valdtektskommisjon

Vedtak nr. 585, 30. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen nedsette en valdtektskommisjon, som skal levere sin utredning innen september 2023. Kommisjonen bør være bredt sammensatt av ulike typer kompetanse innenfor pedagogikk, psykologi, sosialfag, politifag og juss.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:134 S (2021–2022) og Innst. 307 S (2021–2022) frå justiskomiteen.

Vedtaket er følgt opp. I februar 2023 oppnemnde regjeringa eit offentleg utval som skal gjere ein samla gjennomgang av valdtektsfeltet og komme med tilrådingar om korleis utfordringane på dette kriminalitetsområdet skal takast vidare. Utvalet har ei brei fagleg samansetjing der ulike typar kompetanse er representerte, både strafferettsleg, samfunnsvitskapleg og helse- og politifagleg.

For å sikre god representasjon har utvalet òg etablert ei referansegruppe der brukargrupper, frivillige organisasjonar og personar med minoritets- og urfolksbakgrunn er med.

Utvalet planlegg å levere utgreiinga si i slutten av januar 2024.

Valdserstatningslov

Vedtak nr. 587, 30. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til de budsjettmessige konsekvensene av ny voldserstatningslov i forbindelse med nysalderingen av budsjettet for 2022.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 238 L (2020–2021), Innst. 310 L (2021–2022) frå justiskomiteen og Lovvedtak 70 (2021–2022).

Vedtaket er følgt opp, jf. Prop. 33 S (2022–2023) *Ny saldering av statsbudsjettet 2022* og Innst. 140 S (2022–2023).

Vedtak nr. 589, 30. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen fastsette i forskrift at det ikke skal løpe forsinkelsesrenter på statens regresskrav mot skadevolderen i voldserstatningsaker mens skadevolderen soner alminnelig fengselsstraff.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 238 L (2020–2021), Innst. 310 L (2021–2022) frå justiskomiteen og Lovvedtak 70 (2021–2022).

Vedtaket er under behandling. Forslag til forskrift vart sendt på høyring september 2023. Departementet ser på aktuelle løysingar og vil komme tilbake til Stortinget på ein eigna måte.

Tryggleik for personar med funksjonshindring

Vedtak nr. 654, 3. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen se på hvordan myndighetene kan treffe nødvendige tiltak for å sikre funksjonshindrede beskyttelse og sikkerhet i risikosituasjoner i hele krisespekteret, og sikre at funksjonshindredes organisasjoner høres i forbindelse med dette.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:213 S (2021–2022) og Innst. 367 S (2021–2022) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Departementet har bede Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap (DSB) i samband med arbeidet med forprosjekt om sivile vernetiltak å vurdere behovet til funksjonshindra særskilt i utforminga av framtidige tilrådingar om sivile vernetiltak.

Forbod mot sal av forfalne fordringar

Vedtak nr. 795, 15. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for å forby salg av forfalte fordringar hvor forbruker er debitor.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:200 S (2021–2022) og Innst. 373 S (2021–2022).

Vedtaket er under behandling.

Offentleg helsetilbod ved Politiets utlendingsinternat på Trandum

Vedtak nr. 831, 17. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen sikre at helsetjenesten på Politiets utlendingsinternat, Trandum, legges under den offentlige helsetjenesten og at beslutningen om dette tas i løpet av 2022 slik at overføringen kan gjennomføres senest 1. juli 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 2 (2021–2022) og Innst. 450 S (2021–2022).

Vedtaket er følgt opp. Eit lovforslag om å gi kommunar der det ligg utlendingsinternat, ansvar for helse- og omsorgstenester til internerte har vore på høyring. Regjeringa vil leggje fram eit lovforslag for Stortinget. Det er planlagt at lovforslaget trer i kraft 1. juli 2024.

7.3 Stortingssesjon 2020–2021

Utviding av avverjingsplikta

Vedtak nr. 47, 3. november 2020

«Stortinget ber regjeringen utrede om avverjingsplikten i straffeloven § 196 bør utvides til også å omfatte flere straffbare handlinger, særleg straffeloven §§ 257, 260, 261, 272 b, 292, 293, 294, 300, 301, 302, 304 og 305.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 66 L (2019–2020) og Innst. 41 L (2020–2021).

Vedtaket er under behandling.

Forelding av lovbrøt mot mindreårige

Vedtak nr. 50, 3. november 2020

«Stortinget ber regjeringen foreta en helhetlig gjennomgang av foreldelsesreglene for seksuallovbrudd og voldsforbrytelser mot mindreårige, og komme tilbake til Stortinget med forslag til lovendringer som hever det generelle nivået på foreldelsesfrister for denne typen lovbrudd.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 66 L (2019–2020) og Innst. 41 L (2020–2021).

Vedtaket er under behandling. Departementet arbeider med eit høyringsnotat for å følgje opp vedtaket. Sjå òg vedtak nr. 1159, 7. juni 2021.

Tilgjengelege dopingopplysningar

Vedtak nr. 64, 10. november 2020

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan opplysninger om idrettsutøvere og støtteapparat som straffes for dopingkriminalitet, også kan gjøres tilgjengelig for antidopingorganisasjonene, herunder eventuelle behov for endring av lovgivning.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:95 S (2018–2019) og Innst. 48 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Departementet vurderer behovet for regelendringar og eventuelle andre tiltak.

Straff for den som tener pengar på idrettsprestasjonar som følgje av doping

Vedtak nr. 65, 10. november 2020

«Stortinget ber regjeringen vurdere muligheter for nye bestemmelser i straffeloven for å kunne straffefølge de som tjener penger på idrettsprestasjoner som følge av doping, og mulighet for inndragning.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:95 S (2018–2019) og Innst. 48 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Klarare skilje mellom konvensjonsstatus (asyl) og subsidiært vern

Vedtak nr. 206, 7. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til lovendringer som innenfor rammen av internasjonale forpliktelser gir et klarere skille mellom konvensjonstatus (asyl) og subsidiær beskyttelse, gjennom å begrense retten til familiegjenforening samt utvide bruken av midlertidige tillatelser ved subsidiær beskyttelse.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:71 L (2020–2021).

Vedtaket er under behandling. Departementet vil bl.a. sjå nærmare på korleis andre land i Europa har regulert dette, og på kva for erfaringar dei har gjort.

Plan for effektiv motarbeiding av irregulær migrasjon

Vedtak nr. 207, 7. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en plan for hvordan Norge kan bidra til mer effektiv bekjempelse av irregulær migrasjon, herunder sørge for at dagens hjemmel for å henvise asylsøkere til trygge tredjeland utenfor EU brukes aktivt. Dette forutsetter samarbeidsavtaler med tredjeland som sikrer at asylsøkere behov for beskyttelse blir ivaretatt.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:71 L (2020–2021) og Lovvedtak 25 (2020–2021).

Vedtaket er følgt opp. Regjeringa har ein planmessig tilnærming til å kjempe mot irregulær migrasjon som omfattar eit mangfald av verke-middel på utlendingsfeltet. Nasjonalt er bekjemping av irregulær innvandring til riket eit overordna mål, jf. utlendingslovas føresegn om formål. Dette målet følgjast opp i heile migrasjonskjeda, slik som ved grensekontroll, satsing på ID-arbeid og ein effektiv returpolitikk. I europapolitikken legg Noreg vekt på å støtte tiltak som kan begrense irregulær migrasjon til Schengen-området, som støtte til ein meir lik asylpraksis i EU og ein effektiv returpolitikk. Noreg tar også del i styrkinga av Schengens yttergrense-kontroll gjennom EUs grense- og kystvaktbyrå Frontex. Noreg bidreg også aktivt i det globale samarbeidet for å førebygge irregulær migrasjon. Sentralt er ei omfattande støtte til utvikling og humanitær inn-

sats som kan påverke irregulær migrasjon, direkte eller indirekte, samt regjeringas særskilde innsats for flyktningar, fordrevne og vertssamfunn (Solidaritetspotten, jf. Hurdalsplattformen). Kva gjeld tilgjenge til å henvise asylsøkjare til trygge tredjeland, har departementet bede Utlendingsdirektoratet i instruks (GI-02/2022) og tildelingsbrev om å nytte handlingsrommet i gjeldande lovverk til å vise asylsøkjare til trygge land utanfor Europa. Det er ikkje eit vilkår etter utlendingslova at gjennomføring av slike vedtak føreset ein samarbeidsavtale, men ein avtale kan lette gjennomføringa av returar. Sjå nærmare omtale av regjeringas arbeid for å kjempe mot irregulær migrasjon i Prop. 118 S (2022–2023).

Klarlegging av identitet

Vedtak nr. 208, 7. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen stille de samme krav til klarlegging av identitet for permanent oppholdstillatelse og familieetablering som for statsborgerskap.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:71 L (2020–2021).

Vedtaket er under behandling. Departementet er i gang med å greie ut konsekvensane, bl.a. om ei innstramming i regelverket i tråd med oppmodinga vil ha praktiske konsekvensar utover ein rein signaleffekt.

Høgare straff for barn som er involverte i gjenteken kriminalitet

Vedtak nr. 443, 18. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen utrede om man i særlige tilfeller kan åpne for forhøyet straff ved nytt lovbrudd av samme art også for kriminelle gjengangere under 18 år.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:115 S (2019–2020) og Innst. 147 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Tiltak for å auke talet på inndragingar

Vedtak nr. 446, 18. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen i inneværende stortingsperiode legge fram tiltak og forslag til lovendringer for å øke omfanget av antallet inn-

dragninger og gjøre det enklere for politiet å inn-dra verdier som er tilegnet gjennom kriminelle handlinger, både gjennom sivilrettslig inndragning og i straffesaker.»

Dokument 8:115 S (2019–2020) og Innst. 147 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Regjeringa Solberg fremma 24. september 2021 ei rekkje forslag til endringar som bidrar til eit meir effektivt og pedagogisk regelverk om inndraging, sjå Prop. 241 L (2020–2021). Forslaga vart vedtekne av Stortinget i april 2022, jf. lov 8. april 2022 nr. 22, og tredde i kraft 1. juli 2022. Forslaga følgde opp delar av Straffelovrådet si utgreiing, NOU 2020: 10. Årsaka til at ikkje alle forslaga i NOU 2020: 10 vart følgde opp, var at fleire av forslaga har nær samanheng med ei tilleggsutgreiing som Straffelovrådet leverte 25. mai 2021, med høyringsfrist 25. oktober 2021. Regjeringa vil innan utgangen av 2023 leggje fram ei stortingsmelding om økonomisk kriminalitet. I arbeidet med stortingsmeldinga inngår ei vurdering av korleis ein kan sikre meir effektiv inndraging av verdier frå kriminelle handlingar, irekna behovet for endringar i lovverket.

Besøks- og opphaldsforbod

Vedtak nr. 447, 18. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen foreslå å endre straffeprosesslovens bestemmelser om besøks- og opphaldsforbud, slik at de som begår kriminalitet i bestemte områder, kan nektes å oppholde seg i en større omkrets og i et betydelig tidsrom, samt vurdere bruk av elektronisk kontroll for å håndheve dette.»

Dokument 8:115 S (2019–2020) og Innst. 147 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er følgt opp i Prop. 128 L (2022–2023). I proposisjonen drøftar departementet om reglane for besøksforbod bør endrast, men det blir konkludert med at dagens reglar allereie opnar for besøksforbod over omfattande areal og over betydelege tidsrom. Samstundes foreslår departementet endringar i straffeprosesslova m.m. for å innføre ei ordning med elektronisk kontroll for å handheve slike besøksforbod. Sjø òg omtale av vedtak nr. 630 og 631, 25. april 2017, vedtak nr. 1043, 20. juni 2017, i tillegg til vedtak nr. 583, 30. mai 2022.

Fornyingsordning for barneomsorgsattest

Vedtak nr. 627, 18. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om å gjeninnføre en fornyelsesordning for barneomsorgsattest.»

Dokument 8:136 (2019–2020) og Innst. 210 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Politidirektoratet har fått i oppdrag å greie ut dei økonomiske og administrative konsekvensane ved å innføre ei fornyingsordning for politiattestar generelt og for barneomsorgsattestar spesielt. Departementet vurderer behovet for regelendringar og eventuelle andre tiltak. Sjø òg omtale under vedtak nr. 628, 18. februar 2021.

Gjennomgang av barneomsorgsattestordninga

Vedtak nr. 628, 18. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av barneomsorgsattestordningen, som også innbefatter en utredning av digitale forenklingsmuligheter, en vurdering av muligheten for informasjonsdeling av gjeldende lovbrudd i andre land og en vurdering av om straffeloven § 272 og § 273 skal være en del av politiattesten.»

Dokument 8:136 (2019–2020) og Innst. 210 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Departementet arbeider med ein gjennomgang av barneomsorgsattestordninga. Politidirektoratet har fått i oppdrag å greie ut om digitale forenklingsmoglegheter. Departementet vurderer, i samråd med andre involverte departement, behovet for å utvide barneomsorgsattesten til å gi merknader om fleire straffebod. Sjø òg omtale under vedtak nr. 627, 18. februar 2021.

Nasjonalt våpenregister

Vedtak nr. 681, 25. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen opprette et nasjonalt våpenregister som legges til Brønnøysundregistrene og til Nordland politidistrikt med forvaltning i Mosjøen.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 29. (2019–2020) og Innst. 248 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Politidirektoratet har fått i oppdrag å setje i gang eit prosjekt for ny digital våpenforvaltning der dette oppmødingsvedtaket blir teke omsyn til. Det er inngått avtale mellom Politidirektoratet og Brønnøysundregistera for å utvikle ei digital løysing. I september 2021 vart ei løysing for digital innsending av jaktvåpensøknader teken i bruk, og i mai 2023 vart ei ny løysing for automatisk behandling av jaktvåpensøknader teken i bruk i Nordland og Agder. Løysinga skal etter planen rullast ut til heile landet i løpet av 2023. Arbeidet med nytt nasjonalt våpenregister pågår, og Politidirektoratet har starta arbeidet med å etablere nytt nasjonalt våpenkontor i Mosjøen.

Jf. oppmødingsvedtak nr. 778, 23. mars 2021.

Identitetsskjerming for polititilsette

Vedtak nr. 682, 25. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med forslag til ny straffeprosesslov sikre full identitetsskjerming for politiansatte.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 29. (2019–2020) og Innst. 248 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Regjeringa har sett ned eit utval som skal sjå på om identiteten til tilsette i politiet og kriminalomsorga i større grad skal kunne skjermast. Utgreiinga skal etter planen vere ferdig ved utgangen av januar 2024.

Straff for å tvinge barn til utlandet

Vedtak nr. 712, 9. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede straffeforbudet mot frihetsberøvelse i situasjoner hvor barn vil bli, eller allerede er, sendt til utlandet mot sin vilje, og fremme forslag til lovendringer som sikrer at påtvungne utenlandsopphold kan straffes.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:137 S (2019–2020) og Innst. 269 S (2020–2021) frå familie- og kulturkomiteen.

Vedtaket er under behandling. Sjå òg omtale under vedtak nr. 788, 29. mai 2018.

Nasjonal langtidsplan for beredskap

Vedtak nr. 729, 11. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen innføre en nasjonal langtidsplan for beredskap, som ser beredskapsressursene nasjonalt og regionalt i en sammenheng og legger grunnlaget for konkrete planer for utbedringer.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 5 (2020–2021) og Innst. 275 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Oppfølging av vedtaket vil bli vurdert i lys av arbeidet til totalberedskapskommisjonen. Kommisjonen vart nemnd opp i januar 2022 og leverte arbeidet sitt våren 2023. Rapporten er sendt på høyring, og høyringsfristen er 15. oktober 2023.

Totalberedskapsutval

Vedtak nr. 730, 11. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen etablere et fast totalberedskapsutvalg som rapporterer til regjeringen hvert år, slik at man sikrer koordinert ledelse overordnet og på tvers. Og helhetlige og koordinerte trusselvurderinger. Både beredskapsmyndigheter, samfunnets organisasjoner og næringsliv skal være representert i utvalget.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 5 (2020–2021) og Innst. 275 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Oppfølging av vedtaket vil bli vurdert i lys av arbeidet til totalberedskapskommisjonen. Kommisjonen vart nemnd opp i januar 2022 og leverte arbeidet sitt våren 2023. Rapporten er sendt på høyring, og høyringsfristen er 15. oktober 2023.

Nordisk samarbeid innan samfunnstryggleik

Vedtak nr. 739, 11. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av muligheten for tettere samarbeid med nordiske naboland knyttet til samfunnssikkerhet og beredskap, herunder felles sikkerhetsklarering, planverk på tvers av landegrensene og øvelser på tvers av landegrensene.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 5 (2020–2021) og Innst. 275 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Oppfølginga av dette arbeidet bør sjåast i samanheng med det nordiske Haga-samarbeidet som er i gang innan samfunnstryggleik. Det blir òg vist til samarbeid mellom situasjonssentra i dei nordiske landa. I Haga-samarbeidet blir det bl.a. gjennomført fellesnordiske øvingar, sivilt-militært samarbeid gjennom Haga-NORDEFECO samarbeidet, samarbeid om skog-/naturnaturbrannar, CBRNE og Nødkommunikasjon. Knytt til Haga-utviklingsmål 2022–2024 er det i tillegg sett i verk førebuande samarbeid innan klimaendringar, tiltak etter læring frå covid-19 og Host Nation Support, i tillegg til vidare utvikling av det sivil-militære samarbeidet (Haga-NORDEFECO) som er i gang. I lys av utviklinga i risikobiletet og erfaringane frå koronapandemien er dei nordiske beredskapsmyndigheitene oppmoda om å gjennomgå felles avtalar, prosedyrar m.m., for å sikre at operativ støtte på tvers av grensene kan gjennomførast effektivt.

Når det gjeld spørsmålet om tryggingssklaring, finst det i dag tryggingssavtalar mellom Noreg og dei nordiske nabolanda som gjer det mogleg å utveksle gradert informasjon mellom landa, irekna å anerkjenne kvarandre sine tryggingssklareringar etter nærmare kriterium.

Brann til sjøs

Vedtak nr. 742, 11. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen styrke Rednings-selskapet og gjennomgå hvordan de kan bistå brann- og redningsetaten ved brann til sjøs.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 5 (2020–2021) og Innst. 275 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Tilskotet til Redningsselskapet (RS) har hatt ein jamn og kraftig auke dei seinare åra, frå om lag 56 mill. kroner i 2013 til om lag 131 mill. kroner i 2023. Budsjettforhandlingane på Stortinget om 2022-budsjettet resulterte i at løyvinga på posten til RS auka med 5 mill. kroner. I tillegg er det gitt 3 mill. kroner i tilleggsløyving i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2021, som følgje av eit skjerpa behov for nærvær langs kysten. Ytterlegare oppfølging av vedtaket blir vurdert.

Tilfluktsrom

Vedtak nr. 743, 11. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av hvordan eksisterende tilfluktsrom i større grad kan benyttes slik at de holdes i stand samt inngår som en del av den nasjonale beredskapen i forbindelse med for eksempel migrasjon, pandemi eller forsyningsskrise.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 5 (2020–2021) og Innst. 275 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. DSB gjennomførte eit forprosjekt i 2022, og har i tildelingsbrevet for 2023 fått oppdrag om å føre vidare arbeidet med sivile tryggingstiltak.

ADR-kontroll

Vedtak nr. 799, 13. april 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for å overføre myndighet til å gjennomføre ADR-kontroll til godkjente tungbilverksteder.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:106 S (2020–2021) og Innst. 311 S (2020–2021) frå transport- og kommunikasjonskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Nasjonalt eigarskap og kontroll

Vedtak nr. 814, 20. april 2021

«Stortinget ber regjeringa sikre norsk eigarskap av kritisk infrastruktur og eigedom samt nasjonal kontroll over naturressursar i nordområda.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 9 (2020–2021) og Innst. 289 S (2020–2021) frå utanriks- og forsvarskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Meld. St. 9 (2022–2023) *Nasjonal kontroll og digital motstandskraft for å ivareta nasjonal sikkerhet*, jf. Innst. 247 S (2022–2023) vart behandla i Stortinget 30. mars 2023. Ei rekke tiltak i meldinga peiker på korleis regjeringa skal bidra til å sikre nasjonal kontroll og eigarskap over strategisk viktig infrastruktur, eigedom og naturressursar. Regjeringa har intensivert arbeidet med å kartleggje verdiar med heimel i tryggingsslova (Lov

om nasjonal sikkerhet). Regjeringa vurderer òg korleis ein kan få betre oversikt over verksemder og verdiar som ikkje dekkast av tryggingslova, men som likevel kan ha betydning for nasjonal tryggleik. I tillegg vil regjeringa vurdere korleis ein kan få betre oversikt over kven som er reelle eigarar av verdiar av betydning for nasjonal tryggleik. Verdikartlegging og innsikt i reelt eigarskap vil vere grunnlag for å vurdere relevante verkemiddel for å ta i vare nasjonal tryggleik, blant anna gjennom førebyggjande tryggingstiltak med heimel i tryggingslova, bruk av anna relevant regelverk og nasjonalt eigarskap. For å kunne ta i vare nasjonal kontroll vil regjeringa òg gå gjennom relevant eksisterande lovverk, inkludert konsesjonslovgiving, for å sørge for at omsyn til nasjonal tryggleik inngår som vurderingskriterium der det er aktuelt. Og Prop. 95 L (2022–2023) «Endringer i sikkerhetsloven (eierskapskontroll og lovens virkeområde)» inneheld konkrete tiltak for å sikre nasjonal kontroll. Endringane blir gjort for å hindre eigarskap som kan medføre verksemd som truar tryggleiken.

Heilskapleg gjennomgang av verjemålsordninga

Vedtak nr. 848, 27. april 2021

«Stortinget ber regjeringa foreta en helhetlig gjennomgang av verjemålsordningen og legge frem forslag til lovendringer som styrker og forbedrer den.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:77 (2020–2021) og Innst. 285 S (2020–2021) frå justiskomiteen. Sjå elles omtalen av oppmodingsvedtak nr. 899 (2017–2018) nedanfor.

Vedtaket er under behandling. Stortinget vedtok i mars 2023 endringar i verjemålslova, som tredde i kraft 1. april 2023 (endringsslov 31. mars 2023 nr. 5). Dei aktuelle endringane vart foreslått i Prop. 141 L (2021–2022) hausten 2022, som første steg i oppfølginga av dette oppmodingsvedtaket. Etter endringane er bl.a. prinsippet om sjølvråderett tydeleggjort i fleire føresegner i verjemålslova. I Prop. 141 L (2021–2022) punkt 2.4 gjorde departementet greie for nokre prioriteringar for den vidare oppfølginga av oppmodingsvedtaket, bl.a. at terminologien i lova skal vurderast nærmare. Arbeidet med vidare revisjon av lova blir gjennomført i dialog med sivilt samfunn og andre relevante aktørar.

Lovendringar som følgje av ny sivilombudslov

Vedtak nr. 928, 11. mai 2021

«Stortinget ber regjeringa fremme forslag om nødvendige endringer i annen lovgivning som følge av ny sivilombudslov.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 21 (2020–2021), kap. 10, og Innst. 409 L (2020–2021).

Vedtaket er følgt opp gjennom Prop. 121 L (2021–2022), der det vart fremja forslag om å endre «Sivilombodsmannen», «ombodsmannen» og variantar av dette, både på nynorsk og bokmål, til dei kjønnsnøytrale variantane «Sivilombodet», «ombodet» osv. i andre lover. Framlegget vart vidare følgt opp gjennom lovvedtak 14 (2022–2023).

Etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø og felles operasjon med helikoptertenesta til Sysselmeisteren

Vedtak nr. 983, 25. mai 2021

«Stortinget ber regjeringa starte nødvendige forberedelser som sikrer at Forsvaret overtar som operatør av redningshelikopterbasen i Tromsø når kontrakten med sivil operatør går ut.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 85 S (2020–2021) og Innst. 393 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Kartlegging av tryggleikskompetanse, gjennomgang av bruken av tryggingslova og evaluering av tryggleiksforståing

Vedtak nr. 1038, 28. mai 2021

«Stortinget ber regjeringa gjennomføre og legge frem for Stortinget på egnet måte:

en kartlegging av sikkerhetskompentansen i alle departementer

en gjennomgang utført av et offentlig utnevnt ekspertutvalg av sikkerhetslovens anvendelse, herunder mulige sårbarheter, ansvarsfordeling, status for departementenes listeføring av virksomheter som helt eller delvis skal omfattes av sikkerhetsloven

en evaluering av hvordan sikkerhetsforståelse i departementene etableres og samarbeid mellom departementene blir sikret.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er behandlinga av innstillinga frå utanriks- og forsvarskomiteen om *Redegjørelse av justis- og beredskapsministeren om planlagt salg av Bergen Engines AS*, jf. Innst. 503 S (2020–2021).

Vedtaket er følgt opp. Kartlegginga av tryggleikskompetanse i departementa vart gjennomført i 2022. I kartlegginga kjem det fram at alle departement jobbar med tryggleik tilknytt sine ansvarsområde, og det er generelt god kompetanse og tryggleiksforståing i leiinga i departementa.

NSM held oppdatert oversikt over departementa sine grunnleggjande nasjonale funksjonar (GNF) og verksemder som er vurderte å vere viktige for GNF, inkludert verksemder som er heilt eller delvis underlagde tryggingslova. Departementet har på bakgrunn av den sikkerheitspolitiske situasjonen og innspel frå verksemder underlagt tryggingslova gjennomgått lova og fremma naudsynte forslag til endringar, jf. Prop. 95 L (2022–2023) om endringer i sikkerhetsloven (eierskapskontroll og lovens virkeområde). Departementet jobbar no vidare med andre område og ser på øvrige endringsbehov i tryggingslova.

Ei felles tryggleiksforståing og ein felles tryggleikskultur mellom departementa må byggjast over tid. Departementa er derfor oppmoda om å ta relevante kurs hjå Nasjonalt tryggingsorgan (NSM) innan sikkerheitsstyring for leiarar. Dei er i tillegg oppmoda om ta kurs i «Nasjonalt sikkerhet og beredskap» på det tverrdepartementale Departementsakademiet. Departementsakademiet vart opna 1. september 2023 og er eit kompetansetiltak i strategien for departementsfellesskapet 2021–2025 «Gode hver for oss. Best sammen». Akademiet skal utvikla og tilby relevante kompetansetilbod for alle departementstilsette, og styrkje departementsfellesskapets samla kompetanse og evne til å utføra sine oppgåver. Vedtaket er også følgt opp i Meld. St. 9 (2022–2023) «Nasjonalt kontroll og digital motstandskraft for å ivareta nasjonal sikkerhet», som vart behandla i Stortinget 30. mars 2023.

Stortingsmelding om nasjonalt eigarskap og kontroll over strategisk viktige naturressursar, bedrifter, infrastrukturar og teknologiar

Vedtak nr. 1040, 28. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen legge fram en stortingsmelding om hvordan Norge kan sikre nasjo-

nalt eierskap og kontroll over strategisk viktige bedrifter, naturressurser, infrastruktur og teknologier.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:153 S (2020–2021) og Innst. 504 S (2020–2021) frå utanriks- og forsvarskomiteen.

Vedtaket er følgt opp ved forslag av Meld. St. 9 (2022–2023) *Nasjonalt kontroll og digital motstandskraft for å ivareta nasjonal sikkerhet*, jf. Innst. 247 S (2022–2023), som vart behandla i Stortinget 30. mars 2023.

Sjå òg vedtak 814.

Nytt Oslo fengsel

Vedtak nr. 1041, 28. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte komme tilbake til Stortinget med forslag vedrørende nytt Oslo fengsel.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:142 S (2020–2021) og Innst. 470 S (2020–2021).

Vedtaket er følgt opp. Det blir vist til omtale under programkategori 06.30, kap. 430. Som erstatning for nokre av dei eksisterande fengselsplassane ved Oslo fengsel er det gitt startløyving til å utvide Romerike fengsel, Ullersmo avdeling, med netto 76 plassar. Vidare planlegg regjeringa for ei utviding av Ilseng fengsel med minst 96 plassar og bygging av om lag 140 fengselsplassar på Grønland for å erstatte dei resterande plassane. I samband med utvidinga på Ilseng har Justis- og beredskapsdepartementet gitt Statsbygg og Kriminalomsorgsdirektoratet i oppdrag å greie ut 130 nye plassar på Ilseng, kor dei siste 30 plassane er tenkt å kunne erstatte dagens fengsel på Hamar.

Sperring av opplysningar i reaksjonsregisteret

Vedtak nr. 1116, 3. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen sørge for at opplysninger i reaksjonsregisteret om personer som er ilagt strafferettslige reaksjoner for bruk og besittelse av narkotika til eget bruk, sperres etter tre år. Sperring forutsetter at det ikke er registrert flere straffbare forhold i den aktuelle perioden.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 92 L (2020–2021), Innst. 612 L (2020–2021) og Lovvedtak 148 (2020–2021).

Vedtaket er under behandling. Departementet vurderer moglege endringar i politiregisterforskrifta.

Gjennomgang av praksis for tilbakekall av førarrett
Vedtak nr. 1117, 3. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen sørge for at samfunnets reaksjoner i forbindelse med problematisk bruk av rusmidler er forholdsmessige, og kan knyttes til rusbruken. Stortinget ber regjeringen særlig gjennomgå praksis med tap av førerrett i tilfeller der man ikke ser noen sammenheng mellom personens bruk av rusmidler og føring av motorvogn.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 92 L (2020–2021), Innst. 612 L (2020–2021) og Lovvedtak 148 (2020–2021).

Vedtaket er under behandling. Justis- og beredskapsdepartementet har innhenta informasjon frå Politidirektoratet for praksis ved tap av førarrett og følgjer opp saka vidare.

Unntak frå forelding for seksuallovbrot mot barn
Vedtak nr. 1159, 7. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til lovendringer som fjerner foreldelsesfristen for alle typer seksualforbrytelser mot barn.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:273 S (2020–2021) og Innst. 634 S (2020–2021).

Vedtaket er under behandling. Sjå òg vedtak nr. 50, 3. november 2020.

Internasjonale kriminelle organisasjonar
Vedtak nr. 1161, 11. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med strengere regler dersom det nye regelverket ikke i tilstrekkelig grad hindrer etableringer av internasjonale kriminelle gjenger og mafiaorganisasjoner.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 190 L (2020–2021) og Innst. 629 L (2020–2021).

Vedtaket er under behandling. Departementet vil vurdere om det er behov for strengare reglar når dei nye bestemmingane har fått verke i noko tid.

Tilgang på straffeprosessuelle tvangsmiddel
Vedtak nr. 1162, 11. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede særskilt om politiet bør gis tilgang på straffeprosessuelle tvangsmidler ut over det den foreslåtte strafferammen på tre års fengsel for deltagelse, rekruttering eller videreføring av en kriminell sammenslutning, tilsier.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 190 L (2020–2021) og Innst. 629 L (2020–2021).

Vedtaket er under behandling. Departementet vil vurdere behovet for fleire straffeprosessuelle tvangsmiddel når dei gjeldande bestemmingane har fått verke i noko tid.

Kompensasjonsordning for tapt arbeidsforteneste for frivillige i redningstenesta
Vedtak nr. 1343, 18. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2022 legge frem en vurdering av om det bør innføres en kompensasjonsordning for tapt arbeidsfortjeneste for frivillige som blir anmodet av nødetatene om å bistå i redningsoppdrag.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 195 S (2020–2021) og Innst. 600 S (2020–2021).

Vedtaket er under behandling. Det vil krevje ei utgreiing før ein får oversikt over og kunnskap om kva eit slikt tiltak vil bety for redningstenesta, og kva utgiftene vil vere for staten. Departementet har førebels ikkje teke stilling til om ei slik utgreiing skal setjast i verk. Det er både fordelar og ulemper med å innføre ei kompensasjonsordning for tapt arbeidsforteneste for frivillige. Regjeringa ønskjer å leggje til rette for at dei frivillige organisasjonane held oppe og styrker posisjonen sin innanfor norsk redningsberedskap (sjå òg Meld. St. 10 (2016–2017)). Samstundes bør det vere eit tydeleg skilje mellom offentlege og frivillige ressursar.

7.4 Stortingssesjon 2019–2020

Elektroniske fraktbrev

Vedtak nr. 436, 31. mars 2020

«Stortinget ber regjeringen sikre at nye elektroniske fraktbrev som er planlagt i CRM-direktivet, gjøres obligatoriske.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 11 LS (2019–2020) og Innst. 214 S (2019–2020).

Vedtaket er under behandling.

Reklamasjonsfrist bustader

Vedtak nr. 515, 21. april 2020

«Stortinget ber regjeringen utrede om reklamasjonsfristen på nyoppførte boliger skal økes fra fem til ti år, samt konsekvensene av en eventuell utvidelse.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 25 (2018–2019) og Innst. 171 S (2019–2020).

Vedtaket er under behandling.

Lovforslag for å sikre deling av registerinformasjon

Vedtak nr. 669, 10. juni 2020

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige lovforslag for å sikre at relevant registerinformasjon deles mellom offentlige forvaltningsorgan for å avdekke og forhindre kriminalitet.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:88 S (2019–2020) og Innst. 342 S (2019–2020).

Vedtaket er følgt opp gjennom høyringsforslaget frå september 2020 om endringar i forvaltningslova m.m. Forslaget gjekk ut på å innføre nye og større grunnlag for deling mellom forvaltningsorgan av opplysningar som er omfatta av teieplikt. Forslaget vart følgt opp i Prop. 166 L (2020–2021) om endringar i forvaltningslova m.m., og den oppfølgjande endringslova 18. juni 2021 nr. 127. Førebygging og avdekking av kriminalitet var sentrale omsyn som låg til grunn for forslaget og lovendringa. Ny § 13 g i forvaltningslova gir heimel til å gi forskrift om at teieplikt etter

forvaltningslova § 13 ikkje skal vere til hinder for at bestemte organ kan dele opplysningar for å utføre oppgåver som er lagde til givar- eller mot-takarorganet, og opnar dermed for å gi forskrifter om informasjonsdeling knytt til dei emna som er nemnde i vedtaket.

7.5 Stortingssesjon 2018–2019

Rettshjelpsordninga

Vedtak nr. 98, 4. desember 2018

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med den pågående utredningen av rettshjelpsordningen komme tilbake til Stortinget med tiltak i oppfølgingen av denne for å gjøre ordningen bedre, mer effektiv og treffsikker.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:152 S (2017–2018) og Innst. 71 S (2018–2019).

Vedtaket er følgt opp, jf. Prop. 124 L (2022–2023) som ligg til behandling i Stortinget. Sjå òg omtale av vedtak nr. 35.49, 2. desember 2021. Sjå omtale under programkategori 06.70.

7.6 Stortingssesjon 2017–2018

Utanlandsopphald

Vedtak nr. 788, 29. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen foreslå tydeliggjøring av hjemler i straffeloven som holder foreldre ansvarlige dersom barn sendes på utenlandsopphold mot sin vilje.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:118 S (2017–2018) og Innst. 260 S (2017–2018) frå justiskomiteen om tiltak mot sosial kontroll og æresvald.

Vedtaket er under behandling. Eit eksternt juridisk utval har fått i oppdrag å drøfte dei samla juridiske problemstillingane i saker om negativ sosial kontroll, æresrelatert vald, tvangsekteskap, kjønnslemlesting og psykisk vald, og dei skal vurdere om lovgivinga er god nok. Eit av spørsmåla utvalet skal sjå nærmare på, er korleis ein kan klargjere grensene for straffeansvaret i tilfelle der foreldre sender barn på utanlandsopphald mot barna sin vilje. Utvalet skal levere utgreinga si 30. november 2023.

Eige lovverk for Statens barnehus

Vedtak nr. 795, 29. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om et eget lovverk for Statens barnehus som sikrer ivaretagelse av hele mandatet til Statens barnehus.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:140 S (2017–2018) og Innst. 316 S (2017–2018).

Vedtaket er under behandling. NOVA/Oslo-Met har på oppdrag frå Politidirektoratet evaluert ordninga med barnehusa. I evalueringsrapporten skriv NOVA at dei meiner at det er behov for ei tydelegare regulering av oppfølgingsarbeidet i barnehusa. Det blir tilrådd at departementet avventar spørsmålet om innføring av ei eiga barnehuslov inntil eit breiare kunnskapsgrunnlag er innhenta. Bl.a. vil det vere behov for å greie ut kva erfaringar andre land har med lovfesting, og det vil vere behov for å kartleggje dei viktigaste rettslege uklarleikane som oppstår i skjeringspunktet mellom dei ulike regelverka som gjeld barnehusa. Med utgangspunkt i NOVA si tilråding vil departementet setje i gang eit slikt utgreiingsarbeid i samarbeid med Politidirektoratet.

Regelverk for teieplikt, opplysningsplikt og opplysningsrett – vald og overgrep

Vedtak nr. 798, 29. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen utrede, for så å fremme et lovforslag, for å revidere og samordne regelverket knyttet til taushetsplikt, opplysningsplikt og opplysningsrett, herunder reglene om samarbeid mellom ulike tjenester og etater, samt reglene om samtykke, slik at flere saker som gjelder vold og overgrep, vil kunne avdekkes og følges opp på en god måte.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:140 S (2017–2018) og Innst. 316 S (2017–2018).

Vedtaket er følgt opp. Eit høyringsforslag frå september 2020 om endringar i forvaltningslova m.m., som gjekk ut på å innføre nye og større grunnlag for deling mellom forvaltningsorgan av opplysningar som er omfatta av teieplikt, vart følgt opp i Prop. 166 L (2020–2021) om endringar i forvaltningslova m.m. og endringslov 18. juni 2021 nr. 127. Ny § 13 g i forvaltningslova gir heimel til å gi forskrift om at teieplikt etter forvaltningslova

§ 13 ikkje skal vere til hinder for at bestemte organ kan dele opplysningar for å utføre oppgåver som er lagde til givar- eller mottakarorganet, og opnar dermed for å gi forskrifter om emna som er nemnde i vedtaket.

Straffelova § 196 er endra og avverjingsplikta omfattar no fleire lovbrott enn tidlegare. Helsepersonellova opnar no for å dele helseoplysningar om pasientar i fleire konkrete tilfelle enn tidlegare.

Vidare var ei utgreiing som i eit heilskapleg perspektiv tek for seg emna teieplikt, opplysningsplikt og opplysningsrett innanfor det offentlege, og som utgjer eit utkast til ein praktisk oppbygd og autoritativ rettleiar til bruk på tvers av ulike sektorar, på høyring i 2021. Høyringa vart følgd opp, og den endelege rettleiaren vart publisert i februar 2023. Her blir det slått tydeleg fast korleis regelverket om teieplikt, opplysningsplikt og opplysningsrett skal forståast og praktiserast, og ein heilt sentral faktor som låg til grunn for dette arbeidet, var arbeidet mot vald og andre overgrep som rammar barn og unge.

Regelverket om teieplikt, opplysningsplikt og opplysningsrett er også blitt vurdert i samband med forslaget til ny forvaltningslov i NOU 2019: 5, og dette blir følgt vidare opp av departementet.

Menneskerettane til utviklingshemma – verjemål

Vedtak nr. 899, 12. juni 2018

«Stortinget ber regjeringen legge frem en Stortingsmelding om sikring av utviklingshemmedes menneskerettigheter der erfaringene med verge-målsloven gjennomgås og foreslå nødvendige lov- endringer som sikrer den enkelte vergetrengendes medbestemmelse og rettssikkerhet.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 377 S (2017–2018).

Vedtaket er følgt opp, jf. Meld. St. 8 (2022–2023) *Menneskerettar for personar med utviklingshemming – Det handlar om å bli høyrtd og sett*. Sjå òg omtalen av oppmodingsvedtak nr. 894 i Prop. 1 S (2023–2024) for Kulturdepartementet. Verjemål blir behandla i meldinga i samsvar med ordlyden i oppmodingsvedtaket. Stortinget vedtok i mars 2023 endringar i verjemålslova, som tredde i kraft 1. april 2023. Dei aktuelle endringane vart foreslått i Prop. 141 L (2021–2022), som første steg i oppfølginga av oppmodingsvedtaket om ein heilskapleg gjennomgang av verjemålsordninga, sjå omtalen av vedtak nr. 848, 27. april 2021. Etter endringane er bl.a. prinsippet om

sjølvråderett tydeleggjort i fleire føresegner i verjemålslova.

7.7 Stortingssesjon 2016–2017

Korrupsjonsføresegnene i straffelova

Vedtak nr. 523, 23. mars 2017

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endring av straffeloven som innebærer at for overtredelser av straffelovens korrupsjonsbestemmelser kan foretaket også straffes når handlingen er utført av noen som gjennom sine forbindelser med selskapet må assosieres med det. Det må vurderes straffefrihet for selskap som har gjort det de kan for å forebygge korrupsjon.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 191 L (2016–2017) frå justiskomiteen om utvida ansvar selskap har for korrupsjonshandlingar.

Vedtaket er under behandling. Justis- og beredskapsdepartementet har gitt ein fagperson i oppdrag å drøfte dei aktuelle spørsmåla og å komme med forslag til lovendingar. Rapporten vart overlevert i mai 2021 og send på høyring 12. oktober 2021, med høyringsfrist 11. januar 2022. Rapporten er no til oppfølging i departementet.

Omvend valdsalarm ved brot på besøksforbod

Vedtak nr. 630, 25. april 2017

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag om å utvide muligheten til å ilegge omvendt valdsalarm til blant annet til tilfeller ved brudd på besøksforbud.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 247 S (2016–2017) frå justiskomiteen om opptrappingsplanen mot vald og overgrep (2017–2021).

Vedtaket er følgt opp i Prop. 128 L (2022–2023). Det er fremma forslag til endringar i straffeprosesslova m.m. for å innføre ei ordning med elektronisk kontroll av besøksforbod, og kalla omvend valdsalarm. Sjå òg omtale under vedtak nr. 631, 25. april 2017, vedtak nr. 1043, 20. juni 2017, vedtak nr. 447, 18. desember 2020, og vedtak nr. 583, 30. mai 2022.

Besøksforbod

Vedtak nr. 631, 25. april 2017

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag om å utvide muligheten til å ilegge besøksforbud utover ett år, og utrede muligheten for å ilegge besøksforbud med begrensninger til å bevege seg i et større geografisk område.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 247 S (2016–2017) frå justiskomiteen om opptrappingsplanen mot vald og overgrep (2017–2021).

Vedtaket er følgt opp i Prop. 128 L (2022–2023). I proposisjonen drøftar departementet om reglane for besøksforbod bør endrast, men det blir konkludert med at dagens reglar allereie opnar for besøksforbod over betydelege tidsrom (når eit besøksforbod går ut, kan det forlengast med nytt besøksforbod, så lenge vilkåra er oppfylte), og over omfattande geografiske område. Sjå òg omtale under vedtak nr. 630, 25. april 2017, vedtak nr. 1043, 20. juni 2017, vedtak nr. 447, 18. desember 2020, og vedtak nr. 583, 30. mai 2022.

Omvend valdsalarm

Vedtak nr. 1043, 20. juni 2017

«Stortinget ber regjeringen utrede om omvendt valdsalarm bør kunne benyttes som et straffeprosessuelt virkemiddel, og rammene for slik bruk og komme tilbake til Stortinget på egnet måte med eventuelle forslag om dette.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:108 S (2016–2017), om å styrke oppfølginga i reetableringsfasen for personar som er utsette for vald i nære relasjonar, og Innst. 475 S (2016–2017).

Vedtaket er følgt opp i Prop. 128 L (2022–2023). Det er fremma forslag til endringar i straffeprosesslova m.m. for å innføre ei ordning med elektronisk kontroll av besøksforbod som eit straffeprosessuelt verkemiddel, og kalla omvend valdsalarm. Sjå òg omtale av vedtak nr. 630 og 631, 25. april 2017, vedtak nr. 447, 18. desember 2020, og dessutan vedtak nr. 583, 30. mai 2022.

8 Klima- og miljødepartementet

Nedanfor er det gjort greie for oppfølginga av oppmodningsvedtak under Klima- og miljødepartementet. Oversikta inkluderer alle vedtak frå stortings sesjonen 2022–2023 og vedtak frå tidlegare stortings sesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. S (2022–2023) meinte ikkje var kvit-

terte ut. I tabellen nedanfor blir det òg angjeve i kva grad departementet planlegg at rapporteringa knytt til oppmodningsvedtaket no blir avslutta, eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket i budsjettproposisjonen for neste år òg.

Tabell 8.1 Oversikt over oppmodingstiltak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (ja/nei)
2022–2023	21	Gje Enova eit tilleggsmandat om å bidra til å styrkje forsyningstryggleiken	Ja
2022–2023	22	Endre Enova-tilskot «helhetlig oppgradering av bygningskropp»	Ja
2022–2023	23	Endre Enovas løysing for utbetaling til forbrukarar	Ja
2022–2023	92	Fremje krav om lågutslepp til offshorefartøy	Nei
2022–2023	93	Innføring av omsetningskrav for avansert biodrivstoff til innanriks sjøfart og fiske	Ja
2022–2023	95	Utval for å greie ut matkastelov	Ja
2022–2023	98	Gå i dialog med industrien om CO ₂ -kompensasjonsordninga	Nei
2022–2023	100	Framskunde innføringa av omsetningskravet på 10 pst. for ikkje-veggåande maskiner	Ja
2022–2023	101	Forvaltningsplanane for norske havområde – vurdere varig petroleumsfrie område	Nei
2022–2023	108	Fremje forslag om forbod mot nedbygging av myr til utbyggingsformål i 2023	Nei
2022–2023	112	Varsle eit forbod mot bruk av fossile brensel til energiformål i industrien innan 2030	Ja
2022–2023	113	Greie ut og fremje forslag om forbod mot bruk av fossil gass i byggvarme	Nei
2022–2023	114	Opptrapping av omsetningskrav for avansert biodrivstoff i luftfart	Ja
2022–2023	118	Intensivere arbeidet mot pukcellaks	Ja
2022–2023	450	Bidraget frå verkemiddelapparatet til ein meir sirkulær økonomi	Nei

Tabell 8.1 Oversikt over oppmodingstiltak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (ja/nei)
2022–2023	451	Kompetansebehovet knytt til nye sirkulære forretningsmodellar	Nei
2022–2023	507	Endre Enovas mandat	Ja
2022–2023	508	Støtteordningar for energieffektivisering med moden teknologi	Ja
2022–2023	509	Støtte til energieffektivisering og lokal energiproduksjon hos hushalda	Ja
2022–2023	608	Gamle nedlagde gruver i Noreg og forureiningsfaren dei utgjær	Nei
2022–2023	632	Ein plan for korleis Noreg kan få ein leiande posisjon i produksjon av berekraftig drivstoff	Nei
2022–2023	633	Ein plan for å auke produksjonen av avansert biodrivstoff i Noreg	Nei
2022–2023	674	Ein plan for auka produksjon av og etterspurnad etter biogass	Nei
2022–2023	760	Ein oppdatert Klimaplan med konkrete verkemiddel	Nei
2022–2023	915	Auke omsetningskravet for biodrivstoff til vegtrafikken og innføre delkrav for avansert biodrivstoff basert på A-råstoff	Ja
2022–2023	916	Auke omsetningskravet for biodrivstoff i luftfarten og varsle framtidig opptrapping	Ja
2022–2023	917	Auke omsetningskravet for biodrivstoff for ikkje-veggåande maskiner	Nei
2022–2023	918	Auke omsetningskravet for biodrivstoff til sjøfart	Nei
2022–2023	919	Rett prising av negative utslepp	Nei
2021–2022	35.4	Verkemiddel for raske utsleppskutt for store punktutslepp	Nei
2021–2022	35.10	Krav om nullutslepp og fossilfrie byggje- og anleggsplassar i offentlege anbod	Nei
2021–2022	35.11	Forbod mot bruk av fossile brensel på byggjeplassar	Nei
2021–2022	35.16	Erstatte fossile brensel i industrien	Nei
2021–2022	35.20	Oppfylle mål om 10 pst. vern av kyst- og havområde og fremje nasjonal plan for marint vern	Nei
2021–2022	512	Greie ut produsentansvarsordning for tekstilar	Ja
2021–2022	513	Gjennomgå regelverk og vurdere endringar for å sikre at klesbransjen bruker uselde tekstilvarer om att	Ja
2021–2022	713	Verkemiddel som kan bidra til å gjere direkte karbonfangst frå luft (DAC) lønnsamt	Nei
2021–2022	753	Levere ein plan for harmonisering av rammeverk for biogass i Norden	Nei

Tabell 8.1 Oversikt over oppmodingstiltak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (ja/nei)
2021–2022	837	Utarbeide rapporteringssystem for bruk av berekraftig biodrivstoff utanfor omsetningskravet	Ja
2020–2021	690	Bidra til gjennomføring av tiltak initierte av lokale og regionale styresmakter som reduserer utslepp i verdsarvfjordane	Nei
2020–2021	691	Tiltak som sikrar verdsarvfjordane som anløpshamn for cruisebåtar også etter 2026 – etablering av landstraum i Flåm mv.	Nei
2020–2021	751	Verkemiddel for meir effektiv og einskapleg skadefelling av rovvilt	Ja
2020–2021	752	Kompetanseoverføringsprosjekt om skadefelling	Ja
2020–2021	753	Forslag om verkemiddel for meir effektiv lisensfelling	Ja
2020–2021	831	Nasjonalt plan for å gjere land- og ladestraum, hydrogen, ammoniakk og andre grønne drivstoff tilgjengelege	Nei
2020–2021	973	Forslag om revidering av motorferdsellova	Nei
2020–2021	976	Oppfølging av globalt rammeverk for naturmangfald	Nei
2020–2021	1001	Greie ut insentivordning for at frivillige, inkl. lag og organisasjonar, vil bidra til rydding av plast	Ja
2020–2021	1004	Tilskotsordning som dekkjer kostnadene med leveranse av avfall etter frivillige ryddeaksjonar	Ja
2020–2021	1009	Harmonisere rammevilkåra for biogassproduksjon i Norden	Nei
2019–2020	708	Nye mål i kulturmiljøpolitikken	Nei
2018–2019	383	Erstatningsreglane ved tap av beitedyr til rovvilt og kompensasjonsordninga (FKT)	Nei
2017–2018	481	Gjenbruk gjennom kommunane sine gjenbruksstasjonar	Nei
2017–2018	482	Utleige av avfallskonteinrar frå godkjende avfallsselskap	Nei
2017–2018	489	Matkastelov	Nei
2017–2018	661	Greie ut strengare krav til svartvass- og gråvassutslepp frå cruiseskip	Nei
2017–2018	672	Implementere krav og reguleringar til utslepp frå cruiseskip og annan skipstrafikk i turistfjorlar m.m.	Nei
2017–2018	674	Nasjonalt forbod mot sal av heliumballongar	Ja
2016–2017	529	Gratis levering av marint avfall	Ja
2016–2017	914	Forslag til tiltak og verkemiddel for overvass-problematikk	Nei
2015–2016	674	Handlingsplan for å betre situasjonen for sjøfugl	Nei
2015–2016	681	Forbod mot mikroplast i kroppspleieprodukt	Nei

8.1 Stortingssesjon 2022–2023

Gje Enova eit tilleggsmandat om å bidra til å styrkje forsyningstryggleiken

Vedtak nr. 21, 18. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere, i lys av den aktuelle strømsituasjonen, å gi Enova et tilleggsmandat om å bidra til å styrke forsyningssikkerheten ved å legge til rette for vesentlig mer energieffektivisering og fleksibel og effektiv energi- og effektbruk gjennom målrettede tiltak for bedrifter og husholdninger. En slik oppdatering må sikre at støtte til moden teknologi som gir raske reduksjoner i strømforbruket, blir en sentral oppgave for Enova, som for eksempel gjennom varmpumper, etterisolering av deler av bygningskroppen, utskifting av vinduer, batterier, bergvarme og lignende.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av representantforslag frå stortingsrepresentantane Guri Melby og Ola Elvestuen om ekstraordinære tiltak som følgje av straumpriskrisa, jf. Innst. 25 S (2022–2023).

I mars 2023 presiserte regjeringa mandatet til Enova knytt til energi, jf. Tilleggsavtale av 15. februar 2023 om forvaltning av midlane frå Klima- og energifondet. Der går det fram at *Enova skal finne gode løysningar som tar hensyn til behovet for et effektivt energisystem. Det innebærer at Enova blant annet skal bidra til mer effektiv bruk av energi, mer effektiv utnyttelse av eksisterende nett og utvikling av nye energiteknologier i alle sektorar.* Mandatet omfattar no energieffektivisering i alle sektorar og opnar i større grad for støtte til moden og velkjend teknologi i umodne marknader.

Enovas presiserte mandat og styrkte rolle knytt til energi og energieffektivisering inngår som ein del av den heilskaplege handlingsplanen regjeringa har for energieffektivisering. Regjeringa er oppteken av at ei styrkt satsing på energieffektivisering skal vere basert på faglege vurderingar. Departementet bad difor Enova levere ei tilråding om korleis dei vil innrette aktiviteten sin i lys av presiseringa av mandatet, irekna knytt til kva for nærmare definerte kriterium som kan liggje til grunn for støtte til meir moden og velkjend teknologi. Les ein utvida omtale under kap. 1428.50.

Til saman legg Enova opp til å støtte energieffektivisering og energi meir i breitt med mellom 1,5 mrd. og 2 mrd. kroner i år. Av dette vil om lag ein halv milliard vere styrkt enøksatsing. Satsinga

legg vekt på å byggje ned barrierar og skape varige marknadsendingar slik at energieffektiviseringspotensialet på sikt i større grad kan utløyast utan støtte.

Regjeringas handlingsplan for energieffektivisering i alle delar av norsk økonomi inneheld fleire viktige grep for auka energieffektivisering og følgjer opp tilrådingar frå Energikommisjonen. Handlingsplanen ser verkemiddel som informasjon, krav og stønad i samanheng. Mellom anna foreslår regjeringa ei løyving på 495 mill. kroner til tiltak for energieffektivisering i 2024, fordelt på Husbanken, Enova, NVE og Direktoratet for Byggkvalitet.

Departementet ser med dette vedtaket som følgt opp.

Endre Enova-tilskot «helhetlig oppgradering av bygningskropp»

Vedtak nr. 22, 18. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere å endre dagens Enova-tilskudd «helhetlig oppgradering av bygningskropp» slik at husholdninger kan få tilskudd også når bare deler av bygningen oppgraderes.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av representantforslag frå stortingsrepresentantane Guri Melby og Ola Elvestuen om ekstraordinære tiltak som følgje av straumpriskrisa, jf. Innst. 25 S (2022–2023).

Departementet viser til svar på oppmodingsvedtak nr. 21, 18. oktober 2022, og utvida omtale under kap. 1428.50 av ei styrkt satsing på energieffektivisering. Som ein del av oppdraget frå departementet om å orientere om korleis dei vil innrette aktiviteten retta mot energi, vart Enova også bede om å vurdere innhaldet i dette oppmodingsvedtaket. Gjennom noverande tilskot til heilskaplege oppgraderingsprosjekt motiverer Enova til føredømeprosjekt som ifølgje Enova bidreg til auka kompetanse i bransjen og til haldningsutvikling hos bustadeigarar. Ei eventuell støtteordning til trinnvis oppgradering burde etter Enovas vurdering knytast til prosentvis forbetring av samla energiyting, på same måten som det Enova no legg opp til for fleirbustadhus og næringsbygg. Utfordringa er at noverande energimerke ikkje er ein eigna indikator for energitiltak i ei støtteordning retta mot einestader og småhus, ikkje minst fordi det ikkje føreset merking gjort av ein profesjonell aktør. Enova viser likevel til at marknaden for rehabilitering i bustader er stor og moden, og at

ein høg andel av eit eventuelt tilskot til trinnvis oppgradering difor ville innebere betydeleg løyvingssbehov og i stor grad gå til prosjekt som også ville ha blitt gjennomførte utan tilskot.

Klima- og miljødepartementets styring av Enova går ikkje for seg på detaljnivået oppmodningsvedtaket impliserer. Enova utviklar program og set kriterium basert på dei faglege vurderingane deira og kjennskapen deira til teknologiar og marknader. Slik departementet vurderer det, legg det til rette for at midlane frå Klima- og energifondet blir utnytta mest mogleg effektivt for å nå dei overordna politisk sette måla i styringsavtalen.

Departementet ser med dette vedtaket som følgt opp.

Endre Enovas løysing for utbetaling til forbrukarar

Vedtak nr. 23, 16. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere å legge om Enovas løysing for utbetaling til forbrukere slik at man får samtidig utbetaling.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av representantforslag frå stortingsrepresentantane Guri Melby og Ola Elvestuen om ekstraordinære tiltak som følgje av straumpriskrisa, jf. Innst. 25 S (2022–2023).

Departementet forstår oppmodningsvedtaket som at det er meint ei vurdering av at støtte til hushald og forbrukarar blir utbetalt samstundes som det blir søkt om tilskot, og ikkje etterskotsvis etter gjennomført tiltak, som er noverande praksis. I samband med oppdraget frå regjeringa til Enova om orientering om aktivitet retta mot energi vart Enova også bede om å vurdere samstundes utbetaling.

Det er fleire grunnar til at støtte ikkje bør utbetalast før tiltak faktisk er gjennomførte, som Enova også trekkjer fram i svaret sitt. Ein grunn er at det er stort sannsyn for at ein god del av prosjekta ikkje blir gjennomførte og ein da må bruke mykje tid og ressursar på tilbakebetaling hos både Enova og søkjaren utan at ein nødvendigvis oppnår betre resultat. Tidlegare erfaringar i Enova med søknadsbasert ordning retta mot hushalda viser at om lag halvparten av tilsegnene ikkje vart brukt. Den noverande ordninga, Enovatilskotet, med klare kriterium for kva som kvalifiserer til støtte, og rask utbetaling etter motteken faktura, er ubyråkratisk og enkel for både søkjarane og Enova. Når det er sagt, erkjenner departementet at det kan vere utfordrande for nokre å ha midlar til å gjennomføre investeringar før støtta blir utbe-

talt. Denne likviditetsutfordringa kan og bør likevel løysast på andre måtar enn å betale ut pengar før tiltak er gjennomførte. Her viser departementet til regjeringa sin handlingsplan for energieffektivisering der mellom anna lån er trekt fram som ei mogleg løysing ettersom det i mange tilfelle er snakk om økonomisk lønnsame tiltak.

Departementet ser med dette vedtaket som følgt opp.

Fremje krav om låg- og nullutslepp til offshorefartøy

Vedtak nr. 92, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 fremme krav om lavutslipp til offshorefartøy med sikte på innføring fra 2025 og nullutslipp fra 2029, eller tilsvarende krav som gir samme utslippseffekt for offshorefartøy.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Klima- og miljødepartementet har gjeve Sjøfartsdirektoratet i oppdrag å sjå på korleis låg- og nullutsleppskrav til offshorefartøy kan formast ut og innrettast.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Innføring av omsetningskrav for avansert biodrivstoff til innanriks sjøfart og fiske

Vedtak nr. 93, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen sende forslag om innføring av omsetningskrav for avansert biodrivstoff til innenriks sjøfart og fiske på høring, med forslag om et omsetningskrav på 4 volumprosent fra 1. juli 2023 og med en videre opptrapping til 6 prosent i 2024.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023). Forslag til omsetningskrav for avansert biodrivstoff til sjøfart vart sendt på høyring 20. januar, med frist 20. mars 2023. Regjeringa foreslo å innføre eit omsetningskrav for avansert biodrivstoff til sjøfart på 6 pst. frå 1. oktober 2023 i revidert nasjonalbudsjett som vart vedteke av Stortinget.

Departementet ser med dette vedtaket som følgt opp.

Utval for å greie ut matkastelov
Vedtak nr. 95, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen sette ned et utvalg for å utrede matkastelov med mål om at loven skal tre i kraft i 2024.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Regjeringa sette 7. februar 2023 ned eit utval som skal greie ut heilskapleg tiltaks- og verke-middelbruk for å nå målet om 50 pst. reduksjon av matsvinnet innan 2030 og korleis ei matkastelov skal inngå i ein samla verkemiddelbruk. Utvalet skal ferdigstille utgreiinga innan utgangen av 2023, og deretter vil forslaga vurderast, og det blir lagt opp ein prosess for korleis dette skal følgjast opp.

Departementet ser med dette vedtaket som følgt opp.

Gå i dialog med industrien om CO₂-kompensasjonsordninga

Vedtak nr. 98, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen gå i dialog med industrien om CO₂-kompensasjonsordningen for å utvikle ordningen til å bli forpliktende for utslippskutt og energieffektivisering i tråd med nasjonale målsettinger. Aktuelle løsnings- og tiltaksalternativ kan være krav, klimaavtale, fondsordning eller andre måter. Det må hensyntas at det er ulike økonomiske bærekraft i ulike bransjer, og at enkelte bedrifter har lave CO₂-utslipp og lite potensial for energieffektivisering. Regjeringen bes legge fram sak om dette i statsbudsjettet for 2024.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Vedtaket er under oppfølging. Regjeringa vil halde fram med dialogen med industrien om endring av ordninga slik at han bidreg med utslippsreduksjonar og/eller energieffektivisering. Basert på denne dialogen vil regjeringa i 2025-budsjettet foreslå ei endring av ordninga, slik at ho kan haldast berekraftig med tanke på budsjettet ut kompensasjonsperioden.

Framskunde innføringa av omsetningskravet på 10 pst. for ikkje-veggåande maskiner

Vedtak nr. 100, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen framskynde innføringen av det planlagte omsetningskravet på 10 pst. for ikkje-veggåande maskiner til 1. januar 2023. Biogass skal holdes utenfor kravet.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023). Eit omsetningskrav for avansert biodrivstoff på 10 pst. for ikkje-veggåande maskiner vart innført 1. januar 2023.

Departementet ser med dette vedtaket som følgt opp.

Forvaltningsplanane for norske havområde – vurdere varig petroleumsfrie område

Vedtak nr. 101, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revisjonen av forvaltningsplanen for norske havområder vurdere om deler av de områdene hvor det etter gjeldende forvaltningsplan ikke skal tildeles nye tillatelser, eller enkelte ikke-åpnede områder, bør defineres som varig petroleumsfrie områder.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Regjeringa vil omtale tema knytt til område-spesifikke rammer for petroleumsvirksemd i meldinga til Stortinget om oppdatering av dei heilskaplege forvaltningsplanane for norske havområde våren 2024.

Fremje forslag om forbod mot nedbygging av myr til utbyggingsformål i 2023

Vedtak nr. 108, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om forbud mot nedbygging av myr til utbyggingsformål i løpet av 2023. Det skal utredes mulige dispensasjoner fra forbudet for å ta vare på andre arealer med høy verdi og utbygging av samfunnskritisk infrastruktur. Målet er at forbudet reelt sett skal redusere nedbyggingen av myr.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Vedtaket er under oppfølging. Miljødirektoratet har fått i oppdrag å greie ut eit forbod mot nedbygging av myr og forme ut eit konkret forslag til lov- og eventuelt forskriftsendringar. Fristen for oppdraget er 1. desember 2023. Det vil dermed ikkje vere mogleg å fremje lovendring for Stortinget i 2023, men regjeringa vil leggje fram saka for Stortinget så snart som mogleg i 2024.

Varsle eit forbod mot bruk av fossile brensel til energiformål i industrien innan 2030

Vedtak nr. 112, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringa i løpet av 2023 varsle et forbud mot bruk av fossile brenslar til energiformål i industrien innen 2030 og utrede innretningen av forbudet. Samtidig varsles det at det utredes hva som kan være hensiktsmessige avgrensinger.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Miljødirektoratet fekk hausten 2022 i oppdrag å konsekvensutgreie eit mogleg forbod mot fossil fyring til energiformål i industrien. Oppdraget har også omfatta kva som vil vere ei tenleg avgrensing av forbudet. Miljødirektoratet leverte våren 2023 konsekvensutgreiinga *Forbud mot bruk av fossile brenslar til energiformål i industrien fra 2030*.

Regjeringa vil i 2030 innføre eit forbod mot bruk av fossile brensel til indirekte fyring i industrien som gjev utslepp under innsatsfordelinga. Det blir gjeve høve for unntak i tilfelle der forbodet vil innebære svært høge kostnader målt opp mot nytteverdien eller andre openbert urimelege konsekvensar, irekna avgrensingar i tilgangen på nett og kapasitet. Regjeringa vil vurdere å utvide forbudet til også å inkludere direkte fyring etter 2030. Miljødirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide eit forslag til forskrift. Departementet ser med dette vedtaket som følgt opp.

Greie ut og fremje forslag om forbod mot bruk av fossil gass i byggvarme

Vedtak nr. 113, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringa utrede og fremme forslag om forbud mot bruk av fossil gass i byggvarme, med sikte på ikrafttredelse i 2025.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Vedtaket er under oppfølging. Miljødirektoratet har levert eit oppdatert kunnskapsgrunnlag om barrierar og potensial for utsleppskutt i byggje- og anleggsverksemda. Forbod mot bruk av fossil gass i byggvarme blir trekt fram som eitt av fleire tiltak for å redusere utslepp frå byggje- og anleggsverksemd. Klima- og miljødepartementet har gjeve Miljødirektoratet i oppdrag å greie ut eit forbod og vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte

Opptrapping av omsetningskrav for avansert biodrivstoff i luftfart

Vedtak nr. 114, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringa sende forslag om opptrapping av omsetningskrav for avansert biodrivstoff i luftfart på høring, med forslag om et omsetningskrav på 2 volumprosent fra 1. juli 2023.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Miljødirektoratet har våren 2023 hatt på alminneleg høyring eit forslag om opptrapping av omsetningskrav for avansert biodrivstoff til luftfart. Høyringa vart avslutta 9. mars 2023. Høyringsnotatet foreslo eit omsetningskrav på 2 volumprosent frå 1. juli 2023. Vi viser vidare til vedtak 916 for vidare vedtak om den same saka.

Departementet ser med dette vedtaket som følgt opp.

Intensivere arbeidet mot pukkellaks

Vedtak nr. 118, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen intensivere arbeidet mot pukkellaks, herunder å tillate fangst av pukkellaks i sjø før sommeren 2023.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

I løpet av 2022 og våren 2023 vart det lagt ned eit intensivt arbeid for å førebu store uttak av pukkellaks i vassdrag i Troms og Finnmark. I tillegg til dei 25,3 mill. kronene som vart sette av til å kjempe mot pukkellaks over statsbudsjettet for 2023, foreslo regjeringa ytterlegare 10 mill. kroner til dette formålet i revidert nasjonalbudsjett. Sommaren 2023 vart det iverksett pukkellaksuttak og -beredskap i rundt 60 vassdrag, og over 30 av desse vassdraga fekk installert pukkellaksfeller. I tråd med vedtaket har arbeidet mot pukkellaks blitt betydeleg intensivert.

I januar 2023 publiserte Vitenskapelig råd for lakseforvaltning ein rapport om kva konsekvensar eit fiske med ulike garnreiskapar etter pukkellaks i sjø kan ha for annan anadrom laksefisk. I rapporten kjem det fram at eit målretta pukkellaksfiske i sjø i tillegg til det ordinære sjølaksefisket vil føre til ein stor risiko for altfor stor fangst av villaks, sjøaure og sjørøye. Basert på denne rapporten gav Klima- og miljødepartementet, saman med Nærings- og fiskeridepartementet, eit oppdrag til Miljødirektoratet om å vurdere korleis eit fiske etter pukkellaks i sjø burde innrettast for at uttaket skulle bli effektivt samstundes som skaden på dei naturleg heimhøyrande artane vart minst mogleg. Oppdraget skulle utførast i samråd med Fiskeridirektoratet.

I svaret på oppdraget frå direktorata peiker Miljødirektoratet på at det er stor risiko for auka døyelegheit av annan anadrom laksefisk dersom ein skal fiske ut pukkellaks i sjø med alminnelege garnreiskapar, og dei tilrår å følgje hovudstrategien om å ta ut pukkellaks i elvane. Fiskeridirektoratet viser til at ein har liten kunnskap om uttak av pukkellaks med saltvassreiskapar, og tilrår forsøksfiske før ein legg opp til pukkellaksuttak i sjø med slike reiskapar. For å følgje opp Stortingets vedtak foreslo Klima- og miljødepartementet å leggje til rette for eit målretta fiske etter pukkellaks i sjø i det tidsrommet pukkellaksen oppheld seg i kyst- og fjordområda. Fisket skulle skje med små maskevidder, og det var krav om gjen-

utsetjing av all annan levande anadrom laksefisk. Det målretta pukkellaksfisket skulle erstatte det ordinære sjølaksefisket for at konsekvensane for annan laksefisk ikkje skulle bli for store. Forslaget fekk sterk kritikk, særleg frå sjølaksefiskarane. Etter konsultasjonar med sjølaksefiskarorganisasjonane og Sametinget bestemte Klima- og miljødepartementet å skrinleggje forslaget og å føre vidare det ordinære sjølaksefisket der pukkellaks inngår som bifangst.

Klima- og miljødepartementet har gjennom denne prosessen grundig vurdert korleis Stortingets vedtak kunne gjennomførast på ein forvarleg måte av omsyn til villaks og annan anadrom laksefisk. Samstundes var det ikkje ønskeleg å gjennomføre det einaste alternativet som ville vore i tråd med dei faglege råda.

I tillegg til det ordinære sjølaksefisket der pukkellaks inngår som bifangst, vart det i 2023 gjennomført forskingsfiske etter pukkellaks i sjø fleire stader i Finnmark. Resultata frå desse forskingsprosjekta vil gje eit betre kunnskapsgrunnlag for eventuell bruk av saltvassreiskapar under det neste forventa pukkellaksinnrykket i 2025.

Departementet ser med dette vedtaket som følgt opp.

Bidraget frå verkemiddelapparatet til ein meir sirkulær økonomi

Vedtak nr. 450, 12. januar 2023

«Stortinget ber regjeringen kartlegge hvordan virkemiddelapparatet kan innrettes slik at man i sterkeregrad støtter opp under deler av eller hele verdikjeder som bidrar til en overgang til mer sirkulærøkonomi.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Innst. 124 S (2022–2023).

Vedtaket er under oppfølging. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Kompetansebehov knytt til nye sirkulære forretningsmodellar

Vedtak nr. 451, 12. januar 2023

«Stortinget ber regjeringen i samarbeid med aktuelle bransjer og næringer, å innhente oppdatert kunnskapsgrunnlag om kompetansebehovet forbundet med nye, sirkulære forretningsmodeller, og etablere flere treparts bransjeprogrammer.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga, jf. Innst. 124 S (2022–2023).

Vedtaket er under oppfølging. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Endre Enovas mandat

Vedtak nr. 507, 23. februar 2023

«Stortinget ber regjeringa om å endre Enovas mandat slik at det omfattar energieffektivisering for alle sektorer i løpet av våren 2023.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av representantforslag frå stortingsrepresentantane Sofie Marhaug og Geir Jørgensen om ei kraftfull satsing på lokal energiproduksjon og -sparing og representantforslag frå stortingsrepresentantane Lars Haltbrekken og Kim Thoresen-Vestre om ein plan for enøk, jf. Innst. 192 S (2022–2023), Stortingets forretningsorden § 14 nr. 8 bokstav b.

Mandatet til Enova omfattar no energieffektivisering i alle sektorar. Regjeringa presiserte i mars 2023 mandatet til Enova knytt til energi, jf. tilleggsavtale av 15. februar 2023 om forvaltning av midlane frå Klima- og energifondet. Der går det fram at *«Enova skal finne gode løysningar som tar hensyn til behovet for et effektivt energisystem. Det innebærer at Enova blant annet skal bidra til mer effektiv bruk av energi, mer effektiv utnyttelse av eksisterende nett og utvikling av nye energiteknologier i alle sektorer»*.

Departementet viser også til svar på oppmodningsvedtak 509 (2022–2023) og til utvida omtale under kap. 1428.50.

Departementet ser med dette vedtaket som følgt opp.

Støtteordningar for energieffektivisering med moden teknologi

Vedtak nr. 508, 23. februar 2023

«Stortinget ber regjeringa sørge for at Enova har tilgjengelig støtteordningar for energieffektivisering med moden teknologi i tråd med Vedtak 21 (2022–2023) senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2023.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av representantforslag frå stortingsrepresentantane Sofie Marhaug og Geir Jørgensen om ei kraftfull satsing på lokal energiproduksjon og -sparing og representantforslag frå stortingsrepresentantane

Lars Haltbrekken og Kim Thoresen-Vestre om ein plan for enøk, jf. Innst. 192 S (2022–2023), romartal I.

Som ei oppfølging av presiseringa i mandatet i tilleggsavtalen styrker Enova satsinga på energi i breitt og energieffektivisering meir spesifikt. Dette inneber mellom anna ei ny investeringsstøtte retta mot burettslag, sameige og yrkesbygg som koplar støtta til energimerket og forbetra energiyting basert på ei grundig kartlegging. Formålet med investeringsstøtta er å auke etterspurnaden og gjennomføringa av energiltak, auke andelen energimerkte næringsbygg og etablere ein marknad for energitenester. Enova har dessutan styrkt satsinga på einestader og småhus gjennom Enovatilskotet ved å auke budsjettet.

Departementet viser elles til svar på oppmodningsvedtak 21 (2022–2023) og til utvida omtale under kap. 1428.50.

Departementet ser med dette vedtaket som følgt opp.

Støtte til energieffektivisering og lokal energiproduksjon hos hushalda

Vedtak nr. 509, 23. februar 2023

«Stortinget ber regjeringa gi Enova et tilleggsmandat om å sørge for økt forsyningsikkerhet ved å bidra til vesentlig mer energieffektivisering og lokal energiproduksjon hos husholdninger. Dette må gjøres gjennom støtte til moden teknologi som gir raske reduksjoner i bruk av strøm fra nettet, for eksempel gjennom varmpumper, etterisolering av deler av bygningskroppen, utskiftning av vinduer, batterier, bergvarme og lignende. Det må gis støtte med samtidig utbetaling. Tilleggsmandatet til Enova må være på plass innen mars 2023.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av representantforslag frå stortingsrepresentantane Sofie Marhaug og Geir Jørgensen om ei kraftfull satsing på lokal energiproduksjon og -sparing og representantforslag frå stortingsrepresentantane Lars Haltbrekken og Kim Thoresen-Vestre om ein plan for enøk, jf. Innst. 192 S (2022–2023), romartal II.

Departementet viser til svar på oppmodningsvedtak 21, 23 og 507 (2022–2023) og til utvida omtale under kap. 1428.50.

Departementet ser med dette vedtaket som følgt opp.

Gamle nedlagde gruver i Noreg og forureiningsfaren dei utgjer

Vedtak 608, 18. april 2023

«Stortinget ber regjeringen innhente en total oversikt over gamle nedlagte gruver i Norge og forurensningsfaren de utgjør ut ifra de stedegne kvalitetene til vann- og jordforekomstene, og innen utgangen av vårsesjonen 2024 komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av representantforslag frå stortingsrepresentantane Lars Haltbrekken, Birgit Oline Kjerstad og Torgeir Knag Fylkesnes om opprydding av nedlagde og forureinande gruver, jf. Dok. 8:112 S (2022–2023) og Innst. 265 S (2022–2023).

Vedtaket er under oppfølging. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Ein plan for korleis Noreg kan få ein leiande posisjon i produksjonen av berekraftig drivstoff

Vedtak nr. 632, 2. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for hvordan Norge kan få en ledende posisjon i produksjonen av bærekraftig drivstoff, slik at Norge er godt posisjonert gjennom et industrielt miljø når innblandingskravene blir innført i EU, og komme tilbake til Stortinget på en egnet måte.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av representantforslag frå stortingsrepresentantane Liv Kari Eskeland, Trond Helleland, Erlend Larsen, Mona Fagerås og André N. Skjelstad under behandlinga av Meld. St. 10 (2022–2023), jf. Innst. 301 S (2022–2023).

I Hurdalsplattforma varsla regjeringa at vi vil leggje fram ein heilskapleg plan for norsk bioenergi. Dette vil vi gjere i Klimameldingen 2035, som skal leggjast fram hausten 2024. Vedtaket vil følgjast opp i denne planen.

Ein plan for å auke produksjonen av avansert biodrivstoff i Noreg

Vedtak nr. 633, 2. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen raskt legge frem en plan for å øke produksjonen av avansert biodrivstoff i Norge.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av representantforslag frå stortingsrepresentantane Liv Kari Eskeland, Trond Helleland, Erlend Larsen, Mona Fagerås og André N. Skjelstad under behandlinga av Meld. St. 10 (2022–2023), jf. Innst. 301 S (2022–2023).

I Hurdalsplattforma varsla regjeringa at vi vil leggje fram ein heilskapleg plan for norsk bioenergi. Dette vil vi gjere i Klimameldingen 2035, som skal leggjast fram hausten 2024. Vedtaket vil følgjast opp i denne planen.

Ein plan for auka produksjon av og etterspurnad etter biogass

Vedtak nr. 674, 23. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for økt produksjon av og etterspørsel etter biogass, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av representantforslag frå stortingsrepresentantane Lars Haltbrekken og Birgit Oline Kjerstad om utsleppskutt med biodrivstoff og representantforslag frå stortingsrepresentantane Rasmus Hansson, Kristoffer Robin Haug og Lan Marie Nguyen Berg om auka produksjon og forbruk av biogass, jf. Innst. 312 S (2022–2023), romartal I. Vedtaket er til behandling i Klima- og miljødepartementet og er under oppfølging. Vedtak nr. 674 vil vere ein naturleg del av dette arbeidet. I Hurdalsplattforma varsla regjeringa at vi vil leggje fram ein heilskapleg plan for norsk bioenergi. Dette vil vi gjere i Klimameldingen 2035, som skal leggjast fram hausten 2024. Vedtaket vil følgjast opp i denne planen.

Ein oppdatert Klimaplan med konkrete verkemiddel

Vedtak nr. 760, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2024 legge frem for Stortinget en oppdatert Klimaplan med konkrete virkemidler som viser hvordan klimamålene i 2030 skal nås.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av representantforslag frå stortingsrepresentantane Lars Haltbrekken, Birgit Oline Kjerstad og Kari Elisabeth Kaski om klimatiltak som monnar, jf. Innst. 475 S (2022–2023).

Noreg har meldt inn til FN under Parisavtalen at vi skal redusere klimagassutsleppa innan 2030

med 55 pst. samanlikna med 1990. Regjeringa jobbar systematisk med å følgje opp og sikre framgang med konkrete verkemiddel som vil gje utsleppskutt. Klimastatus og -plan blir lagd fram årleg og samanfattar klimapolitikken til regjeringa.

Hovudverkemidla i klimapolitikken som prising av utslepp gjennom CO₂-avgift og EUs kvotesystem, i tillegg til støtte til teknologiutvikling, er godt forankra gjennom tidlegare klimaforlik og klimameldingar. Regjeringa vil auke avgiftene på ikkje-kvotepliktige utslepp fram mot 2030 til 2 000 2020-kroner per tonn CO₂.

I tillegg vil regjeringa i løpet av 2024 leggje fram ei stortingsmelding om klima for perioden fram mot 2035. Klimapolitikken blir utvikla og styrkt over tid. Stortingsmeldinga vil byggje vidare på klimapolitikken med eit perspektiv mot 2035 og vil innehalde verkemiddel som også støttar opp under måla for 2030, og for 2050, da Noreg skal vere eit lågutsleppssamfunn. Vedtaket vil følgjast opp i denne meldinga.

Auke omsetningskravet for biodrivstoff til vegtrafikken og innføre delkrav for avansert biodrivstoff basert på A-råstoff

Vedtak nr. 915, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke omsetningskravet for biodrivstoff for veitrafikken samt å innføre et eget delkrav for avansert biodrivstoff basert på A-råstoff på høring, med sikte på innføring fra 1. januar 2024. Følgende forslag til økt omsetningskrav sendes på høring: Omsetningskravet for biodrivstoff til veitrafikk økes fra 17 til 19 pst. Delkravet for avansert biodrivstoff økes fra 12,5 til 14,5 pst. Det innføres et delkrav til avansert biodrivstoff fra A-råstoff på 1, 2 eller 3,5 pst.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Revidert nasjonalbudsjett 2023, jf. Innst. 490 S (2022–2023), romartal II.

På vegne av Klima- og miljødepartementet utarbeidde Miljødirektoratet eit forslag om å auke omsetningskravet for vegtrafikk frå 17 til 19 pst. Forslaget vart sendt på høring 23. juni 2023, foreslått å gjelde frå 1. januar 2024.

Regjeringa vil auke omsetningskravet i vegtrafikken frå 17 til 19 pst. frå 1. januar 2024. Delkravet til avansert biodrivstoff blir vidareført på 12,5 pst. Avansert biodrivstoff basert på A-råstoff er monaleg dyrare enn konvensjonelt biodrivstoff. Fleire høyringsinnstansar meinte det var for tidleg å innføre delkrav til A-råstoff allereie i 2024. Det

blir av den grunn ikkje innført eit delkrav til avansert drivstoff basert på A-råstoff. Vedtaket blir rekna som utkvittert.

Auke omsetningskravet for biodrivstoff i luftfarten og varsle framtidig opptrapping

Vedtak nr. 916, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke omsetningskravet for biodrivstoff i luftfarten til 2 pst. med ikrafttredelse fra 1. januar 2024. Samtidig skal det i statsbudsjettet for 2024 varsles fremtidig opptrapping.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Revidert nasjonalbudsjett 2023, jf. Innst. 490 S (2022–2023), romartal III.

Miljødirektoratet har på oppdrag frå Klima- og miljødepartementet hatt på høyring eit forslag om å auke omsetningskravet for avansert biodrivstoff til luftfart frå 0,5 til 2 pst. med foreslått ikraftsetjing 1. juli 2023. Frist for fråsegner var 9. mars 2023.

Det har komme atskilleg med innvendingar i høyringsrunden. Dei fleste høyringsinnspela er kritiske til ein auke i omsetningskravet og ønskjer at auken blir utsett. Høyringsinstansane ber om ei utsetjing av auken i omsetningskravet til det felleseuropeiske omsetningskravet blir innført, som er foreslått å gjelde i EU frå 2025. Dette er grunngeve med at eit auka nasjonalt krav vil forsterke konkurranseulempa norske aktørar har samanlikna med europeiske aktørar. Før vi fremjar forslag om å auke omsetningskravet i luftfarten, må vi sikre at norske flyselskap får godskrive bruken av biodrivstoff i kvotesystemet, slik at insentivet og hensikta til verkemiddelet blir varetekne i størst mogleg grad. Frå 2025 vil omsetningskravet for luftfart følgje ein opptrappingsplan på same nivået som opptrappingsplanane i EU frå RefuelEU Aviation. Omsetningskravet for luftfart blir ikkje endra i 2024. Vedtaket blir rekna som utkvittert.

Auke omsetningskravet for biodrivstoff for ikkje-veggåande maskiner

Vedtak nr. 917, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke omsetningskravet for biodrivstoff for ikke-veggående maskiner på høring med sikte på innføring fra 1. januar 2024. Følgende omsetningskrav sendes på høring: 12 pst., 15 pst. og 19 pst.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Revidert nasjonalbudsjett 2023, jf. Innst. 490 S (2022–2023), romartal IV.

Opptapping av omsetningskravet for ikkje-veggåande maskiner som skissert i vedtak 917 føreset nye, større konsekvensutgreiingar. For dei omfattande aukane i kravet slik vedtaket ber om for ikkje-veggåande maskiner, bør mellom anna avgrensing mot landbasert kvotepliktig industri vurderast, i tillegg til at konsekvensar for aktørane innanfor jordbruk og skogbruk bør belysast nærmare. Omsetningskravet for biodrivstoff på 10 pst. for ikkje-veggåande maskiner vart innført 1. januar 2023, og vi har ikkje hatt tid til å erfare korleis kravet fungerer i praksis. Før omsetningskravet blir auka ytterlegare, bør vi trekkje inn erfaringar med det nyleg innførte kravet og sjå på om dokumentasjonskrava er tilfredsstillande.

For å sikre forsvarlege utgreiingar, stabilitet og føreseielege rammevilkår er det ikkje mogleg med tidslinja som vedtaket legg opp til. Innkjøparane må få tid til og føreseielege vilkår for å planleggje innkjøpa sine. Det vil dei ikkje få med auka krav frå 1. januar 2024 og varsling av desse i statsbudsjettet hausten 2023. Det vil tidlegast vere mogleg å auke omsetningskrava for ikkje-veggåande maskiner innan 1. januar 2025. Dette avheng av om ei slik opptapping er fornuftig i eit heilskapleg perspektiv, noko som vi ikkje har svar på før dette er greidd ut. Det skal innførast faste kontrollpunkt for heilskaplege evalueringar av total biodrivstoffbruk, og med ei slik evaluering vil det òg vere naturleg å vurdere opptapping for ikkje-veggåande maskiner. Saka er til behandling i departementet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Auke omsetningskravet for biodrivstoff til sjøfart

Vedtak nr. 918, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringa høsten 2023 sende på høring et forslag om å øke omsetningskravet for biodrivstoff til sjøfart. Det sendes på høring forslag om økning til 8 pst., 10 pst. og 12 pst.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Revidert nasjonalbudsjett 2023, jf. Innst. 490 S (2022–2023), romartal V.

Omsetningskravet for sjøfart blir innført på 6 pst. frå 1. oktober 2023. Dette er eit heilt nytt krav i ein annan marknad der det i dag ikkje finst infrastruktur for biodrivstoff. Det er følgjeleg også her behov for å trekkje inn erfaringar før kravet

blir auka. Vedtaket inneber vidare ein vesentleg auke i omsetningskravet. Dette inneber at konsekvensane av auken må greiast ut i tråd med krava i utgreiingsinstruksen og høyrast i tråd med krava i forvaltningslova. For å sikre forsvarlege utgreiingar, stabilitet og føreseielege rammevilkår er det ikkje mogleg med tidslinja som vedtaket legg opp til. Høyninga avheng av om ei slik opptapping er fornuftig i eit heilskapleg perspektiv, noko som vi ikkje har svar på før dette er greidd ut. Det skal innførast faste kontrollpunkt for heilskaplege evalueringar av total biodrivstoffbruk, og med ei slik evaluering vil det òg vere naturleg å vurdere opptapping for ikkje-veggåande maskiner. Saka er til behandling i departementet.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Rett prising av negative utslipp

Vedtak nr. 919, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringa gjennomføre en ekstern utredning av virkemidler for samfunnsøkonomisk riktig prising av negative utslipp, slik som negativ CO₂-avgift eller omvendte auksjoner, og vurdere muligheten for at støtte til CO₂-fjerning (negative utslipp) kan kombineres med salg av klimakreditter.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Revidert nasjonalbudsjett 2023, jf. Innst. 490 S (2022–2023), romartal VI.

I rapporten *Klimatiltak i Norge fram mot 2030* viser Miljødirektoratet at karbonfjerning i form av bio-CCS og DAC kan ha eit stort utsleppsreduksjonspotensial fram mot 2030. Regjeringa arbeider med å vurdere korleis vedtaket kan følgjast opp på mest mogleg effektiv måte. Oppfølginga vil skje i samarbeid med Olje- og energidepartementet og Miljødirektoratet.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

8.2 Stortingssesjon 2021–2022

Verkemiddel for raske utsleppskutt for store punktutslipp

Vedtak nr. 35.4, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringa vurdere ulike verkemiddel som kan bidra til raske utsleppskutt for store industrielle punktutslipp, irekna system for differansekontraktar.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2022 og forslaget til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Enova har lansert punktutsløppsprogrammet Industri 2050 der dei støttar utvikling og realisering av teknologisprang som bidreg til ein industri tilpassa lågutsleppssamfunnet. Dei støttar reduksjon av bruk av fossile energibærarar til oppvarming og mekaniske arbeidsprosessar, reduksjon av klimagassutslepp frå produksjonsprosessar og fangst og permanent lagring av CO₂-utslepp. Vedtaket er under oppfølging. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Krav om nullutslepp og fossilfrie byggje- og anleggsplassar i offentlege anbod

Vedtak nr. 35.10, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag om krav om nullutslipp og fossilfrie bygge- og anleggsplasser i offentlige anbud i løpet av 2022.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2022 og forslaget til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Som ein del av oppfølginga av dette oppmodingsvedtaket har Klima- og miljødepartementet bestilt eit oppdatert kunnskapsgrunnlag frå Miljødirektoratet om barrierar og potensial for utsleppskutt i byggje- og anleggsverksemda. Dette kunnskapsgrunnlaget vart levert 26. mai 2023. I rapporten er offentleg anbod eit av fleire verkemiddel som kan bidra til å redusere barrierar for omstillinga av byggje- og anleggsnæringa. Klima- og miljødepartementet har gjeve Miljødirektoratet i oppdrag å greie ut krav i offentlege anskaffingar og vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Forbod mot bruk av fossile brensel på byggjeplassar

Vedtak nr. 35.11, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede forbud mot bruk av fossile brenslar på byggeplassar og melde tilbake til Stortinget senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2022.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2022 og forslaget til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Som ein del av oppfølginga av dette oppmodingsvedtaket har Klima- og miljødepartementet bestilt eit oppdatert kunnskapsgrunnlag frå Miljødirektoratet om barrierar og potensial for utsleppskutt i byggje- og anleggsverksemda. Dette kunnskapsgrunnlaget vart levert 26. mai 2023. Fordelane og ulempene ved å varsle eit forbod mot fossile brensel langt fram i tid er eit verkemiddel som må greiast ut nærmare. Difor har Klima- og miljødepartementet gjeve Miljødirektoratet i oppdrag å greie ut eit forbod mot fossile brensel på byggjeplassar og vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Erstatte fossile brensel i industrien

Vedtak nr. 35.16, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan man kan erstatte fossile brenslar i industrien og komme tilbake til Stortinget i løpet av 2022.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2022 og forslaget til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

På bakgrunn av oppmodingsvedtaket fekk Miljødirektoratet våren 2022 i oppdrag å utarbeide ei oversikt over moglegheitene for å erstatte fossile brensel i fastlandsindustrien. For ikkje-kvotepliktige utslepp skulle det gjerast ei oppdatert vurdering av underlaget frå Klimakur 2030-rapporten og ei ytterlegare vurdering av moglege verkemiddel for å erstatte fossil fyring, som effekten av avgift til 2 000 kroner i 2030 og mogleg forbod frå 2030, eventuelt i kombinasjon med støtteordningar. For dei kvotepliktige utsleppa skulle svaret gje ei oversikt over moglege tiltak og barrierar for å redusere utslepp frå forbrenning. Oppdraget vart levert i juni 2022. Miljødirektoratet peiker i leveransen sin på at eit forbod mot fossil fyring vil måtte greiast ut i tråd med utgreiingsinstruksen, med ei fullstendig konsekvensutgreiing. På bakgrunn av dette har Miljødirektoratet gjennomført konsekvensanalysen *Forbud mot bruk av fossile brenslar til energiformål i industrien fra 2030* som vart levert våren 2023.

Miljødirektoratet tilrår at eit forbod i første omgang blir avgrensa til berre å gjelde indirekte bruk av fossile brensel. Forbodet vil da i all hovudsak omfatte utsleppskjelder som det vil vere relativt enkelt, teknisk sett, å elektrifisere. Direktoratet vurderer at det mest tenlege er å varsle eit forbod i både kvotepliktig og ikkje-kvotepliktig industri for å sikre likebehandling for små bedrifter innanfor og utanfor kvotesystemet.

Det blir vist til vedtak nr. 112 for omtale av oppfølginga av vedtaket.

Oppfylle mål om 10 pst. vern av kyst- og havområde og fremje nasjonal plan for marint vern

Vedtak nr. 35.20, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen oppfylle målet om 10 pst. vern av kyst- og havområder innen 2030, og fremme nasjonal plan for marint vern».

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2022 og forslaget til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Oppfølginga av tiltaka i Meld. St. 29 (2020–2021) *Heilskapleg nasjonal plan for bevaring av viktige område for marin natur* står sentralt i det vidare arbeidet med vern av kyst- og havområde. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte med status for arbeidet.

Greie ut produsentansvarsordning for tekstilar

Vedtak nr. 512, 3. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede en produsentansvarsordning for tekstiler».

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Dokument 8:111 S (2021–2022) *Representantforslag om en mer bærekraftig og sirkulær tekstilindustri*, jf. Inns. 259 S (2021–2022), tilråding romartal I i innstillinga.

Departementet sette hausten 2022 ned ei arbeidsgruppe for å greie ut produsentansvarsordning for tekstilar. Arbeidsgruppa leverte i september 2023 tilrådinga si om korleis ei produsentansvarsordning for tekstilar bør innrettast. Forslaget er no til vurdering hos Klima- og miljødepartementet. Til orientering foreslo EU-kommisjonen sommaren 2023 å innføre utvida produsentansvar for tekstilar som no blir behandla i EU.

Departementet ser på vedtaket som følgt opp.

Gjennomgå regelverk og vurdere endringar for å sikre at klesbransjen bruker uselde tekstilvarer om att

Vedtak nr. 513, 3. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå regelverket og vurdere endringer for å sikre at klesbransjen i større grad gjenbruker usolgte tekstil-

varer i stedet for å destruere dem, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Dokument 8:111 S (2021–2022) *Representantforslag om en mer bærekraftig og sirkulær tekstilindustri*, jf. Inns. 259 S (2021–2022), tilråding romartal II i innstillinga.

Finansdepartementet har gjeve Skattedirektoratet i oppdrag å vurdere endringar av skatteregulverket for varer som blir gjevne til velgjerande formål, og som elles ville blitt kasta. Skattedirektoratet har foreslått endringar som er til vurdering hos Finansdepartementet. Som del av den nye økodesignforordninga foreslår EU-kommisjonen at store selskap må offentleggjere talet på uselde produkt dei kastar, og korleis overskotsvarer (inkludert tekstilar) blir handterte med tanke på ombruk, materialatvinning eller liknande. EU-landa (Rådet) og EU-parlamentet ønskjer eit forbod mot at store selskap kan destruere uselde tekstilar, direkte i forordninga, medan EU-kommisjonen hadde foreslått ein lovheimel for å fastsetje slike forbod i utfyllande rettsakter. Regelverket er no under forhandling i EU. Regjeringa har sendt eit forslag til ny lov om berekraftige produkt og verdikjeder på høyring, som foreslår å gjennomføre forslaget til ny økodesignforordning i norsk rett, og vil i samband med det komme tilbake til Stortinget.

Departementet ser på vedtaket som følgt opp.

Verkemiddel som kan bidra til å gjere direkte karbonfangst frå luft (DAC) lønnsamt

Vedtak nr. 713, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere virkemidler som kan bidra til å gjere direkte karbonfangst fra luft (DAC) lønnsomt, herunder hvordan CO₂-avgiften og handlingsrommet innenfor kvotehandlingsystemet kan innrettes for å få til dette.»

Vedtaket vart gjort i behandlinga av Meld. St. 11 (2021–2022), tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020–2021), jf. Innst. 446 S (2021–2022), tilråding romartal XLIV i innstillinga.

Vedtaket er under oppfølging. Miljødirektoratet har levert eit notat til Klima- og miljødepartementet om potensial, kostnader og moglege verkemiddel for industriell karbonfjerning. Vidare oppfølging av vedtaket vil sjåast i samanheng med Stortingets vedtak nr. 919, 16. juni 2023, om rett prising av CO₂-fjerning.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte med status for arbeidet.

Levere ein plan for harmonisering av rammeverk for biogass i Norden

Vedtak nr. 753, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen om å følge opp initiativ til å harmonisere rammevilkårene for biogassproduksjon i Norden og komme tilbake til Stortinget med en plan for dette i forbindelse med budsjett for 2023, samtidig gjennomgå virkemidler for biogass i andre nordiske land og vurdere endringer for å sikre at norske biogassprodusenter er mer konkurransedyktige i møte med utenlandsk gassproduksjon.»

Vedtaket vart gjort i behandlinga av Meld. St. 11 (2021–2022), tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020–2021), jf. Innst. 446 S (2021–2022), tilråding romartal XLV i innstillinga.

Miljødirektoratet har, på oppdrag frå departementet, levert ein rapport som gjennomgår verkemidla for biogass i Noreg, Sverige og Danmark. Miljødirektoratet kom ikkje med tilrådingar til korleis eller om rammevilkåra i Noreg bør endrast.

Rapporten viser at Noreg, Sverige og Danmark alle har verkemiddel for produksjon og bruk av biogass, men verkemidla treffer ulike delar av verdikjeda til biogassen og har ulik storleik. Gjennom Enova har den norske staten over fleire år gjeve mykje støtte til produksjon av biogass. Ser ein berre på investeringsstøtte, gjev det ikkje eit fullstendig bilete av rammevilkåra for biogassproduksjon i Noreg, Sverige og Danmark. Landa har strukturelle skilnader som gjer det vanskeleg å samanlikne effekten av ulike verkemiddel på tvers av landa. Noreg har til dømes det største samla avgiftsfritaket.

På bakgrunn av kunnskapen som kom fram i rapporten frå Miljødirektoratet, har Klima- og miljødepartementet drøfta problemstillinga for Nordisk råd. Landa skal no belyse problemstillingane som oppstår ved ulik verkemiddelbruk, og har gjeve embetskomiteen under Nordisk råd (EK-MK) i oppdrag å vurdere korleis saka kan følgjast opp vidare i det nordiske samarbeidet. Vedtaket er under oppfølging og vil følgjast opp som ein del av ein heilskapleg plan for norske bioressursar.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Utarbeide rapporteringssystem for bruk av berekraftig biodrivstoff utanfor omsetningskravet

Vedtak nr. 837, 17. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med tilsvarende modell som Sverige for Norge for avansert biodrivstoff, og snarest mulig utarbeide et rapporteringssystem for bruk av bærekraftig biodrivstoff utover omsetningskravet, som oppfyller bærekraftskriteriene for biodrivstoff, og som ikke inneholder biodrivstoff med avskogingsrisiko. Dersom Sverige i prosessen med EU-kommisjonen ikke får gjennomslag for den foreslåtte modellen, bes regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til ny modell.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Meld. St. 2 (2021–2022), revidert nasjonalbudsjett, jf. Innst. 450 S (2021–2022).

Klima- og miljødepartementet er ansvarleg for den delen av vedtaket som går ut på eit rapporteringssystem for biodrivstoff utanfor omsetningskravet. Departementet har i mars 2023 fått ein rapport frå Miljødirektoratet om «System for flytende biodrivstoff utover omsetningskrav – Svar på oppdrag om å utrede og vurdere system for bruk av biodrivstoff utover statlige omsetningskrav». Vi har fått ein rapport om system for bruk av berekraftig biodrivstoff utover omsetningskravet og følgjer opp tilrådingane i rapporten frå Miljødirektoratet.

I oppmodingsvedtaket ber Stortinget regjeringa også om å komme tilbake til Stortinget med ein tilsvarende modell som Sverige for Noreg for avansert biodrivstoff. Dette er nærmare omtalt i Prop. 1 LS (2023–2024) *Skatter, avgifter og toll 2024*.

Regjeringa ser vedtaket som utkvittert.

8.3 Stortings sesjon 2020–2021

Bidra til gjennomføring av tiltak initierte av lokale og regionale styresmakter som reduserer utslipp i verdsarvfjordane

Vedtak nr. 690, 25. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen bidra til gjennomføring av tiltak initiert av lokale og regionale myndigheter, som reduserer utslipp i verdensarvfjordene.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Dokument 8:23 S (2020–2021) *Representantforslag om utset-*

telse av kravet om nullutslipp i verdensarvfjordene fra 2026, jf. Innst. 251 S (2020–2021).

Oppmodningsvedtaket vil bli fulgt opp i samband med oppfølginga av vedtak nr. 691, 25. februar 2021, og vedtak nr. 672, 3. mai 2018.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Tiltak som sikrar verdsarvfjordane som anløpshamn for cruisebåtar også etter 2026 – etablering av landstraum i Flåm mv.

Vedtak nr. 691, 25. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen foreslå tiltak som sikrer verdensarvfjordene som anløpshavn for cruisebåtar også etter 2026, blant annet ved at staten sikrer etablering av landstrøm i Flåm som planlagt innen 2022.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Dokument 8:23 S (2020–2021) *Representantforslag om utsettelse av kravet om nullutslipp i verdensarvfjordene fra 2026*, jf. Innst. 251 S (2020–2021).

Oppmodningsvedtaket vil bli fulgt opp i samband med oppfølginga av vedtak nr. 690, 25. februar 2021, og vedtak nr. 672, 3. mai 2018.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Verkemiddel for meir effektiv og einskapleg skadefelling av rovvilt

Vedtak nr. 751, 11. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om egnede virkemidler som gjør skadefelling av rovvilt mer effektivt og enhetlig.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Dokument 8:86 S (2020–2021), *Representantforslag om mer effektiv skadefelling av store rovdyr*, jf. Innst. 255 S (2020–2021). Klima- og miljødepartementet har fått ei fagleg vurdering og tilråding om vidare oppfølging av oppmodningsvedtaket frå Miljødirektoratet, og departementet har gjeve direktoratet beskjed om å følgje opp i tråd med tilrådinga. Dei sentrale punkta gjeld bruk av tekniske hjelpemiddel for raskare oppdaging av skadar og betre varslingsrutinar og vidare arbeid med spesialiserte rovvilthundar. Når det gjeld hund, vil det i samband med revisjonen av viltlova gjerast ei nærmare vurdering av dette. I RNB 2023 vart det også gjeve 10 mill. kroner ekstra for arbeid med effektiv skadefelling i kom-

munane, til dømes til oppgradering av tekniske hjelpemiddel.

Departementet ser på vedtaket som utkvittert.

Kompetanseoverføringsprosjekt om skadefelling

Vedtak nr. 752, 11. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen iverksette et kompetanseoverføringsprosjekt for at de metodene og de erfaringene som er gjort av skadefellingslagene i Nord-Østerdal og Engerdal, blir overført til skadefellingslag andre steder i landet. Det bør utarbeides et kursopplegg og etableres et permanent nettverk som sikrer overføring av kunnskap og kompetanse.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Dokument 8:86 S (2020–2021), *Representantforslag om mer effektiv skadefelling av store rovdyr*, jf. Innst. 255 S (2020–2021). Klima- og miljødepartementet har fått ei fagleg vurdering og tilråding om vidare oppfølging av oppmodningsvedtaket frå Miljødirektoratet, og departementet har gjeve direktoratet beskjed om å følgje opp i tråd med tilrådinga. Dei sentrale punkta er å inkludere erfaringane frå Nord-Østerdal og Engerdal i eksisterande kursmateriell i kursinga som blir gjort i regi av NJFF, inkludere erfaringane i fellingsrettleiinga utarbeidd av Statens naturoppsyn mfl. og dessutan halde eit seminar for kommunar og fellingsleiarar der erfaringane blir drøfta.

Departementet ser på vedtaket som utkvittert.

Forslag om verkemiddel for meir effektiv lisensfelling

Vedtak nr. 753, 11. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan virkemidler knyttet til skadefelling også kan bidra til å gjøre lisensfelling mer effektiv.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Dokument 8:86 S (2020–2021), *Representantforslag om mer effektiv skadefelling av store rovdyr*, Innst. 255 S (2020–2021). Klima- og miljødepartementet har fått ei fagleg vurdering og tilråding om vidare oppfølging av oppmodningsvedtaket frå Miljødirektoratet, og departementet har gjeve direktoratet beskjed om å følgje opp i tråd med tilrådinga. Bruk av spesialiserte rovvilthundar, som ofte primært er alte opp og dresserte med tanke på skadefelling, vil samstundes kunne bidra til å

gjere lisensfellinga meir effektiv. Eit vidare arbeid med spesialiserte rovvilthundar er vurdert som det mest aktuelle tiltaket for meir effektiv lisensfelling.

Departementet ser på vedtaket som utkvittert.

Nasjonal plan for å gjere land- og ladestraum, hydrogen, ammoniakk og andre grønne drivstoff tilgjengelege

Vedtak nr. 831, 22. april 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en nasjonal plan for å gjøre land- og ladestrøm, hydrogen, ammoniakk og andre grønne drivstoff tilgjengelig.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Meld. St. 10 (2020–2021) *Grønnere og smartere – morgendagens maritime næring*, jf. Innst. 338 S (2020–2021).

På oppdrag frå Klima- og miljødepartementet har DNV levert ein underlagsrapport om føresetnader, status, behov og barrierar for tilgjengeleggjering av ulike alternative berekraftige drivstoff til skipsfarten. Departementet arbeider no med utforminga av den nasjonale planen. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Forslag om revidering av motorferdsellova

Vedtak nr. 973, 25. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om revidering av lov om motorferdsel i utmark og vassdrag med sikte på økt lokalt selvstyre og redusert byråkrati knyttet til praktiseringen av loven, samtidig som hensyn til natur og friluftsliv blir ivaretatt.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Dokument 8:155 S (2020–2021), *Representantforslag om lokalt selvstyre over motorisert ferdsel i utmark*, og Dokument 8:161 S (2020–2021), *Representantforslag om revidering av lov om motorferdsel i utmark og vassdrag med sikte på redusert byråkrati*, jf. Innst. 429 S (2020–2021)

Vedtaket frå Stortinget er bakgrunnen for at Kongen i statsråd 3. september 2021 sette ned eit offentleg utval som skal gjennomgå regelverket om motorferdsel i utmark og vassdrag og foreslå endringar i dette. Utvalet skal levere utgreiinga innan 1. desember 2023. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget med saka på eigna måte.

Oppfølging av globalt rammeverk for naturmangfald

Vedtak nr. 976, 25. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget om oppfølgingen av det globale rammeverket for naturmangfold på egnet måte så fort som mulig etter at rammeverket er på plass.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Dok. 8:174 S (2020–2021), *Representantforslag om en strategi for arbeidet med FNs naturavtale*, jf. Innst. 434 S (2020–2021).

Forhandlingane om eit globalt rammeverk for naturmangfald vart avslutta under COP 15 i Montreal i Canada, 7.–19. desember 2022. Regjeringa har starta arbeidet med ei stortingsmelding om korleis Noreg skal følgje opp rammeverket.

Regjeringa tek sikte på å leggje fram stortingsmeldinga i løpet av 2024.

Greie ut insentivordning for at frivillige, inkl. lag og organisasjonar, vil bidra til rydding av plast

Vedtak 1001, 27. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede en incentivordning for at flere frivillige, inkludert lag og organisasjoner, vil bidra til rydding av plast.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Dokument 8:236 S (2020–2021) *Representantforslag om globale og nasjonale tiltak for renere hav og håndtering av plast*, jf. Innst. 445 S (2020–2021).

Senter mot marin forsøpling (Marfo) har etter oppdrag frå Klima- og miljødepartementet evaluert ordninga for tilskot til tiltak mot marin forsøpling og greidd ut moglege tiltak for styrkt tilrettelegging og koordinering av opprydding av marin forsøpling, inkludert det frivillige oppryddingsarbeidet. Klima- og miljødepartementet har vurdert utgreiingane, og det blir teke omsyn til desse i det vidare arbeidet.

Departementet ser på vedtaket som følgt opp.

Tilskotsordning som dekkjer kostnadene med leveransar av avfall etter frivillige ryddeaksjonar

Vedtak 1004, 27. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre en tilskuddsordning som dekker kostnadene forbundet med leveranser av avfall etter frivillige rydde-

aksjoner. Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om dette i forbindelse med statsbudsjettet for 2022.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Dok. 8:236 S (2020–2021) *Representantforslag om globale og nasjonale tiltak for renere hav og håndtering av plast*, jf. Innst. 445 S (2020–2021).

Miljøstyresmaktene forvaltar ei tilskotsordning for støtte til tiltak mot marin forsøpling. I 2023 vart det delt ut 33,5 mill. kroner til ulike oppryddingstiltak og nokre førebyggjande tiltak. Nokre kommunar har avfallsanlegg som tek imot rydda avfall gratis, medan andre tek betalt. Dekning av kostnader til levering av avfall inngår ofte i prosjekta som får støtte. Refusjonar til frivillige av mindre utgifter til ryddeutstyr, transport og levering av rydda avfall har i fleire år vore handterte ved Hold Norge Rents refusjonsordning. Midlar til refusjonsordninga har inngått i støtta Hold Norge Rent har fått frå tilskotsordninga. Handelens Miljøfond har auka støtta til det frivillige oppryddingsarbeidet, og støtta kan òg dekkje slike utgifter.

På oppdrag frå Klima- og miljødepartementet har Marfo gjennomført ei utgreiing av tiltak for styrkt tilrettelegging og koordinering av opprydding av marin forsøpling. Moglege andre grep knytte til dekning av utgifter til levering av avfall inngår i utgreiinga. Klima- og miljødepartementet vurderer no situasjonen samla. Regjeringa meiner det ikkje er aktuelt med ei ytterlegare tilskotsordning.

Departementet ser på vedtaket som følgt opp.

Harmonisere rammevilkåra for biogassproduksjon i Norden

Vedtak 1009, 27. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen om å ta initiativ til å harmonisere rammevilkårene for biogassproduksjon i Norden og komme tilbake til Stortinget med en plan for dette for å bidra til å utvikle biogassnæringen i Norge.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Dok. 8:231 S (2020–2021) *Representantforslag om å fjerne de statlige barrierene for produksjon og bruk av biogass*, jf. Innst. 468 S (2020–2021).

Miljødirektoratet har, på oppdrag frå departementet, levert ein rapport som gjennomgår verkeidla for biogass i Noreg, Sverige og Danmark. Vi viser òg til vedtak nr. 753, 10. juni 2022, om harmonisering av rammevilkåra for biogass i Norden.

Sjå omtale av korleis rapporten blir følgt opp, under vedtak nr. 753. Vedtaket er under oppfølging, og Stortinget vil bli orientert på eigna måte.

8.4 Stortingssesjon 2019–2020

Nye mål i kulturmiljøpolitikken

Vedtak 708, 16. juni 2020

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn at en av de nye bevaringsstrategiene skal handle om kirker, og at det i den forbindelse legges til grunn en målsetting om at alle steinkirker fra middelalderen skal ha ordinært vedlikeholds nivå innen 1 000-årsjubileet for slaget på Stiklestad i 2030.»

Vedtaket vart gjort ved behandling av Meld. St. 16 (2019–2020) *Nye mål i kulturmiljøpolitikken – Engasjement, bærekraft og mangfold*, jf. Innst. 379 S (2019–2020).

Klima- og miljødepartementet arbeider med å følgje opp Meld. St.16 (2019–2020). Bevaringsstrategiane vil bli lagde fram for Stortinget i Prop. 1 S (2023–2024). Barne- og familiedepartementet leier arbeidet med ein eigen bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kyrkjer. Klima- og miljødepartementet bidreg som samarbeidspartnar i arbeidet.

8.5 Stortingssesjon 2018–2019

Erstatningsreglane ved tap av beitedyr til rovvilt og kompensasjonsordninga (FKT)

Vedtak nr. 383, 31. januar 2019

«Stortinget ber regjeringen foreta en vurdering av erstatningsordningene for tap av beitedyr til rovvilt og kompensasjonsordningen (FKT) og rapportere til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Dokument 8:239 S (2017–2018) *Representantforslag om erstatningsreglene ved tap av beitedyr til rovvilt*, jf. Innst. 140 S (2018–2019).

Departementet er i gang med oppfølginga av dette vedtaket. Når det gjeld erstatningsordninga for tap av tamrein til rovvilt, er departementet si førebelse vurdering at det er behov for å sjå på endringar i ordninga. Departementet arbeider for å få gjennomført dette og vil involvere aktuelle partar i arbeidet. Når det gjeld erstatningsordninga for tap av husdyr til rovvilt, er departe-

mentet si vurdering at det kan vere behov for enkelte justeringar i ordninga, men at det mellom anna av ressursmessige omsyn er tenleg at vidare vurderingar ventar på arbeidet med erstatningsordninga for tamrein. Når det gjeld ordninga med tilskot til førebyggjande tiltak mot rovviltsskadar og konfliktdempande tiltak (FKT-ordninga), har Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) og Norsk institutt for naturforskning (NINA) utarbeidd rapporten *Vurdering av FKT-ordningen* (NIBIO rapport, vol. 6, nr. 130, 2020). Forvaltninga følgjer opp dette, mellom anna gjennom arbeid med forslag til revidert forskrift for tilskotsordninga. Forslag til revidert forskrift vil bli sendt på høyring. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

8.6 Stortingssesjon 2017–2018

Gjenbruk gjennom kommunane sine gjenbruksstasjonar

Vedtak nr. 481, 27. februar 2018

«Stortinget ber regjeringa gi kommunane ansvar for å legge til rette for gjenbruk gjennom kommunenes gjenbruksstasjonar.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Meld. St. 45 (2016–2017), jf. Innst. 127 S (2017–2018) *om Avfall som ressurs – Avfallspolitikkk og sirkulær økonomi*, jf. tilrådinga i innstillinga romartal II.

Det er vurdert at kommunane allereie har dette ansvaret, sjølv om det ikkje går uttrykkjeleg fram av forureiningslova, og at dette kan dekkjast over avfallsgebyret, jf. Prop. 1 S (2018–2019). Energi- og miljøkomiteen tok regjeringa si vurdering til orientering og bad om ei orientering som fortel om kommunane følgjer opp dette ansvaret, jf. Innst. 9 S (2018–2019).

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget med ei orientering som fortel om kommunane følgjer opp.

Utleige av avfallskonteinrar frå godkjende avfallsselskap

Vedtak nr. 482, 27. februar 2018

«Stortinget ber regjeringa gi kommunane anledning til selv å bestemme om de ønsker samtykke ved utleie av avfallskonteinere fra godkjente avfallsselskaper.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Meld. St. 45 (2016–2017), jf. Innst. 127 S (2017–2018) *om Avfall som ressurs – Avfallspolitikkk og sirkulær økonomi*, jf. tilrådinga i innstillinga romartal III.

Departementet har gjeve i oppdrag til Miljødirektoratet å vurdere verkemiddel for auka førebuing til ombruk og materialattvinning av grovavfall som blir samla inn av private aktørar. Dette er vurderingar som er relevante i oppfølginga av dette vedtaket. Miljødirektoratet har levert tilrådinga si, og dette er no til vurdering i departementet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Matkastelov

Vedtak nr. 489, 27. februar 2018

«Stortinget ber regjeringa fremme forslag til en matkastelov som omfatter næringsmiddelindustrien og matvarebransjen. Loven bør omfatte påbud om å donere all spiselig overskuddsmat til veldedige formål og sekundært til dyrefôr, samt påbud om å offentliggjøre nøkkeltall knyttet til matsvinn og reduksjon av matsvinn.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Meld. St. 45 (2016–2017), jf. Innst. 127 S (2017–2018) *om Avfall som ressurs – Avfallspolitikkk og sirkulær økonomi*, jf. tilrådinga i innstillinga romartal XV.

Regjeringa sette i februar 2023 ned eit utval som skal greie ut heilskapleg tiltaks- og verkemiddelbruk for å nå målet om 50 pst. reduksjon av matsvinnet innan 2030 og korleis ei matkastelov skal inngå i ein samla verkemiddelbruk. Utvalet skal ferdigstille utgreiinga innan utgangen av 2023, og deretter vil forslaga vurderast, og det blir lagt opp ein prosess for korleis dette skal følgjast opp.

Stortinget vil bli orientert på eigna måte.

Greie ut strengare krav til svartvass- og gråvassutslepp frå cruiseskip

Vedtak nr. 661, 3. mai 2018

«Stortinget ber regjeringa utrede strengere krav til svartvanns- og gråvannsutslipp fra cruiseskip.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 41 (2016–2017) *Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid*, representantforslag frå stortingsrepresentantane Audun Lysbakken, Lars Haltbrekken, Kari Elisabeth

Kaski, Arne Nævra og Torgeir Knag Fylkesnes om å gjennomføre Stortingets mål i klimaforliket om å kutte norske klimagassutslepp fram mot 2020, jf. Dok. 8:16 S (2017–2018) og Innst. 253 S (2017–2018), jf. tilrådinga i innstillinga romartal VIII.

Sjøfartsdirektoratet har greidd ut forslag til endring i regelverket for innføring av strengare krav til utslepp av kloakk frå skip langs kysten. Ei kartlegging frå Miljødirektoratet om mottakskapasiteten for kloakk og kloakkslam i hamnene inngår i faggrunnlaget. Det er behov for vidare utgreiing.

Stortinget vil bli orientert på eigna måte.

Implementere krav og reguleringar til utslepp frå cruiseskip og annan skipstrafikk i turistfjordar m.m.

Vedtak nr. 672, 3. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen implementere krav og reguleringer til utslipp fra cruiseskip og annen skipstrafikk i turistfjorder samt andre egnede virkemidler for å sørge for innføring av lav- og nullutslippsløsninger i skipsfarten fram mot 2030, herunder innføre krav om nullutslipp fra turistskip- og ferger i verdensarvfjordene så snart det er teknisk gjennomførbart, og senest innen 2026.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 41 (2016–2017) *Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid*, representantforslag frå stortingsrepresentantane Audun Lysbakken, Lars Haltbrekken, Kari Elisabeth Kaski, Arne Nævra og Torgeir Knag Fylkesnes om å gjennomføre Stortingets mål i klimaforliket om å kutte norske klimagassutslepp fram mot 2020, jf. Dok. 8:16 S (2017–2018) og Innst. 253 S (2017–2018).

1. mars 2019 innførte Sjøfartsdirektoratet som eit første steg strengare utsleppskrav til skip i verdsarvfjordane.

I 2020 greidde Sjøfartsdirektoratet ut konsekvensane av å innføre nullutsleppskrav for turistskip og ferjer i verdsarvfjordane så snart det kan gjennomførast teknisk, og seinast innan 2026. Utgreiinga viste mellom anna at det er teknologiske utfordringar med å kunne oppnå nullutslepp for større turistskip, som cruiseskip, innan 2026.

Ved Stortingets behandling 25. februar 2021 av Dokument 8:23 S (2020–2021) *Representantforslag om utsettelse av krav om nullutslipp i verdsarvfjordane fra 2026* vart det gjort to nye opp-

modningsvedtak, høvesvis vedtak nr. 690, 25. februar 2021, *«Stortinget ber regjeringen bidra til gjennomføring av tiltak initiert av lokale og regionale myndigheter, som reduserer utslipp i verdensarvfjordene»*, og vedtak nr. 691, 25. februar 2021, *«Stortinget ber regjeringen foreslå tiltak som sikrer verdensarvfjordene som anløpshavn for cruisebåter også etter 2026, blant annet ved at staten sikrer etablering av landstrøm i Flåm som planlagt innen 2022»*.

På bakgrunn av oppmodningsvedtaka sende Sjøfartsdirektoratet, på oppmoding frå departementet, sommaren 2023 forslag til eit regelverk for utsleppsfrie verdsarvfjordar på høyring med høyringsfrist 3. oktober 2023. Forslaget inneheldt også ei overgangsordning som skal sikre vidare cruiseanløp.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Nasjonalt forbod mot sal av heliumballongar

Vedtak nr. 674, 3. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig utrede et nasjonalt forbud mot salg av heliumballonger, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 41 (2016–2017) *Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid*, representantforslag frå stortingsrepresentantane Audun Lysbakken, Lars Haltbrekken, Kari Elisabeth Kaski, Arne Nævra og Torgeir Knag Fylkesnes om å gjennomføre Stortingets mål i klimaforliket om å kutte norske klimagassutslepp fram mot 2020, jf. Dok. 8:16 S (2017–2018) og Innst. 253 S (2017–2018).

På oppdrag frå Klima- og miljødepartementet gjer Miljødirektoratet ein større gjennomgang av produsentansvarsordningane. Miljødirektoratet tilrår ei forskrift med krav til utvida produsentansvar for utvalde eingongsprodukt av plast, irekna for ballongar. Bakgrunnen for forslaget er mellom anna EUs direktiv om plastprodukt ((EU) 2019/904) som stiller krav om at produsentar skal dekkje utgifter til handtering av forsøpling av visse typar plastprodukt. Miljødirektoratet har funne at det er lite forsøpling med ballongar i Noreg, og tilrår at ballongprodusentar har plikt til å melde seg inn i eit produsentansvarsselskap berre dersom plukkanalysar visar eit minimum av forsøpling frå ballongar. Som følge av dette er det ikkje fagleg grunnlag for eit forbod.

Departementet ser på vedtaket som følgt opp.

8.7 Stortingssesjon 2016–2017

Gratis levering av marint avfall

Vedtak nr. 529, 28. mars 2017

«Stortinget ber regjeringen særskilt belyse hvordan gratis levering av marint avfall bør organiseres, og komme tilbake til dette på egnet måte.»

Stortinget gjorde vedtaket ved behandling av innstilling frå energi- og miljøkomiteen, Innst. 213 S (2016–2017), jf. Dok. 8:31 S (2016–2017), tilrådinga i innstillinga romartal I.

Regjeringa vedtok nyleg endringar i forureiningsforskrifta kapittel 20 om levering og mottak av avfall og lasterestar frå skip som gjennomførte EUs reviderte skipsavfallsdirektiv ((EU) 2019/883). Endringane inneber mellom anna at krav om avfallsgebyr i hamn skal innførast også for fiskefartøy og fritidsbåtar slik det no gjeld for andre typar fartøy. Samstundes skal også handtering av oppfiska avfall inkluderas i det generelle gebyret. Dette vil innebere at det ikkje blir kravd særskilt gebyr for innlevering av avfall som er fått opp frå havet. Det blir stilt krav om at hamner skal leggje til rette for mottak av kjeldesortert avfall frå skipa som nyttar hamna. Endringsforskrifta tek til å gjelde 1. oktober 2023.

Departementet ser på vedtaket som følgt opp.

Forslag til tiltak og verkemiddel for overvassproblematikk

Vedtak nr. 914, 14. juni 2017

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå anbefalingene fra overvassutvalget (NOU 2015: 6), og komme tilbake til Stortinget på egnet måte med forslag til tiltak og virkemidler for overvassproblematikk, inkludert en vurdering av en egen sektorlov for vann- og avløp.»

Stortinget gjorde vedtaket ved behandling av Dok. 8:78 S (2016–2017), jf. Innst. 436 S (2016–2017), jf. tilrådinga i innstillinga romartal I.

Overvassutvalet foreslo ein pakke av verkemiddel som må sjåast i samanheng, og som til saman vil medverke til å oppnå måla om å forebygge skade på busetnad, infrastruktur, helse og miljø. Forslag til endringar i forureiningslova og vass- og avløpsanleggslova vart sendt på høyring i mars 2020 og er til behandling i Klima- og miljødepartementet. Kommunal- og distriktsdepartementet fremja forslag til endringar i plan- og

bygningslova om handtering av overvatn i 2022. Forslaget vart vedteke av Stortinget 27. juni 2022 og skal ta til å gjelde 1. januar 2024. Forslaget til overvassutvalet er også følgt opp i Meld. St. 26 *Klima i endring – sammen for et klimarobust samfunn*. Her har regjeringa sagt at dei vil vurdere fordelar og ulemper ved å innføre eit eige gebyr for overvatn og greie ut ulike gebyrmodellar. Videre vil regjeringa sende forslag til nytt kapittel i forureiningsforskrifta med krav til etablering, tømning og vedlikehald av sandfang på høyring og greie ut behov for endringar i forureiningslova om ansvar for skade forårsaka av avløpsanlegg.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

8.8 Stortingssesjon 2015–2016

Handlingsplan for å betre situasjonen for sjøfugl

Vedtak nr. 674, 23. mai 2016

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en handlingsplan for å bedre situasjonen for sjøfugler. I handlingsplanen må det gjøres en vurdering av hvilke øvrige sjøfugler som bør få status som prioritert art.»

Vedtaket vart gjort ved stortingsbehandlinga av Meld. St. 14 (2015–2016) *Natur for livet – Norsk handlingsplan for naturmangfald*, jf. Innst. 294 S (2015–2016), innstillinga romartal IX.

Dette er eit komplekst og samansett fagområde som involverer mange ulike sektorar. Det har vist seg vanskeleg å få på plass eit kunnskapsgrunnlag som kan gje grunnlag for ein treffsikker handlingsplan som kan betre situasjonen for sjøfugl. Departementet vil gjere ei nærare vurdering av korleis ein best kan betre situasjonen for sjøfugl. Vi vil og sjå dette i samanheng med det igangverande arbeidet i OSPAR med ein regional handlingsplan for sjøfugl for Nordaust-Atlanteren.

Stortinget vil bli orientert på eigna måte.

Forbod mot mikroplast i kroppsspleieprodukt

Vedtak nr. 681, 23. mai 2016

«Stortinget ber regjeringen om fremme forslag med sikte på å forby mikroplast i kroppsspleieprodukter.»

Stortinget gjorde vedtaket ved behandlinga av Dok. 8:44 S (2015–2016), jf. Innst. 282 S (2015–2016), tilrådinga i innstillinga romartal I.

Eit forslag til restriksjon frå EUs kjemikaliebyrå under EU/EØS-regelverket REACH mot mikroplast tilsett i produkt som blir marknadsførte i Europa, vart ferdigstilt i 2019. EU-kommisjonen la den 31. august 2022 fram forslag til endring av regelverket. Dette omfattar mellom anna forbod mot å omsetje produkt med tilsett mikroplast. Dette vil òg gjelde kroppspeieprodukt. For-

slaget fekk fleirtal i EU og er no til vurdering i Rådet og EU-parlamentet før det blir vedteke. Dette kan tidlegast skje hausten 2023. Deretter vil regelverket kunne takast inn i EØS-avtalen og gjennomførast i norsk rett. Stortinget vil bli orientert på eigna måte.

9 Kommunal- og distriktsdepartementet

Nedanfor er ei oversikt over oppfølging av oppmodingsvedtak under Kommunal- og distriktsdepartementet. Oversikta omfattar alle vedtak frå stortingsessjonen 2022–2023 og alle vedtak frå tidlegare sesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 186 S (2022–2023) meinte ikkje

var følgde opp ferdig. I tabellen nedanfor blir det og opplyst om departementet planlegg at rapporteringa knytt til oppmodingsvedtaket no blir avslutta eller om departementet òg vil rapportere konkret på vedtaket i budsjettproposisjonen for neste år.

Tabell 9.1 Oversikt over oppmodingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (Ja/Nei)
2022–2023	14	Husbankens arbeid med energiltak for låginntekts-hushaldningar	Ja
2022–2023	15	Gebyrfri søknad om byggesak for energioppgradering	Ja
2022–2023	24	Unntak frå søknadsplikta etter plan- og bygningslova for mindre solenergianlegg	Nei
2022–2023	88	Husleigelovutval	Ja
2022–2023	196	Konsekvensar ved eit norsk forbod mot atferdsbasert reklame	Nei
2022–2023	197	Lagring av biometriske data frå sosiale medieplattformer	Nei
2022–2023	380	Evaluering av støttetiltaka for Aust-Finnmark	Ja
2022–2023	383	Statlege arbeidsplassar til Finnmark	Ja
2022–2023	452	Materialbankar for ombruk av byggevarer	Ja
2022–2023	453	Innrapportering av avfallsmengdene frå bygge- og anleggsbransjen	Ja
2022–2023	454	Strategi for massehandtering	Nei
2022–2023	455	Digital marknadsplass for overskotsmassar	Nei
2022–2023	583	Tilgjengeliggjering av data ved inngåing av offentlege kontraktar	Nei
2022–2023	584	Deling av data med stor samfunnsmessig verdi	Ja
2022–2023	651	Oppfølging av vedtak nr. 383 (2022–2023)	Ja
2022–2023	667	Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar	Ja
2022–2023	710	Marine grunnkart	Ja
2022–2023	780	Fordeling av førehandsstemmer og stemmer på valkrins	Nei
2022–2023	819	Kapitalkostnadar ferjeavløysingsprosjekt	Ja
2022–2023	820	Eit meir utjamnande inntektssystem for kommunane	Nei
2022–2023	821	Evaluering av inntektssystemet for fylkeskommunar	Nei

Tabell 9.1 Oversikt over oppmodningsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (Ja/Nei)
2022–2023	823	Namdalen og distriktstilskot Nord-Noreg	Nei
2022–2023	824	Evaluering av frikommuneforsøk	Nei
2022–2023	826	Terskelbeløpet i Merkur-ordninga	Ja
2022–2023	922	Etablering av solceller og/eller lokalprodusert energi på nye statlege byggeprosjekt	Nei
2022–2023	930	Bustøtte og trygdeoppgjer	Nei
2022–2023	931	Meir treffsikker bustøttesordning	Nei
2022–2023	934	Etablering av solceller og/eller lokalprodusert energi på nye næringsbygg	Nei
2021–2022	35 nr. 7	Lokal energiproduksjon, energieffektivisering og ladeinfrastruktur i burettslag	Ja
2021–2022	35 nr. 15	Nullutslepp eller fossilfrie anleggsplassar i planreglar	Nei
2021–2022	35 nr. 27	Levekår i byar	Ja
2021–2022	35 nr. 35	Blankoskøyter og plikt til tinglysing	Nei
2021–2022	35 nr. 42	Auka openheit i verksemda til private tilbydarar av offentleg finansierte velferdstenester	Nei
2021–2022	35 nr. 43	Krav om organisering i sjølvstendig rettssubjekt for selskap som leverer offentleg finansierte velferdstenester	Nei
2021–2022	35 nr. 54	Bustader for studentar i kommunale arealplanar	Nei
2021–2022	363	Kompensere kommunane og fylkeskommunane som følgje av smitteverntiltak	Ja
2021–2022	413	Leiarlønningar i staten	Nei
2021–2022	722	Vindkraft på land	Ja
2021–2022	726	Energifleksibel oppvarming	Nei
2021–2022	791	Plan for breibanddekning II	Ja
2021–2022	792	Frikommuneforsøk	Ja
2021–2022	828	Meirutgifter til pandemien i kommunane og fylkeskommunane	Ja
2020–2021	1060	Utgreie rett til høgastigheitsinternett for alle husstandar	Ja
2020–2021	1066	Mobil- og internettdekning langs eksisterande riksvegar	Nei
2020–2021	1209	Klarare reglar for krav til sløkkevatn	Ja
2020–2021	1252	Helsetenester nytta utanfor bustadkommunen	Nei
2018–2019	55	Opplysningsplikt for statsrådar og statssekretærar	Nei
2016–2017	700	Stryke listekandidatar	Ja
2016–2017	845	Sørsamisk språk	Ja
2015–2016	646	Unntak frå plan- og bygningslova og grannelova ved nasjonal flyktningkrise	Nei
2015–2016	861	Endringar i vallova	Ja

9.1 Stortingssesjon 2022–2023

Husbankens arbeid med energitiltak for låginntekts-hushaldningar

Vedtak nr. 14, 18. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere å styrke Husbankens arbeid med energitiltak for lavinntekts-husholdninger, for eksempel ved å opprette en midlertidig låneordning som kan benyttes til installasjon av varmepumpe, etterisolering av bygg og andre relevante enøktiltak, i samspill med eksisterende enøkordninger.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Guri Melby og Ola Elvestuen om ekstraordinære tiltak som følgje av straumkrise, jf. Dokument 8:289 S (2021–2022) og Innst. 25 S (2022–2023).

Låginntektshushaldningar blir ofte avgrensa som hushaldningar med inntekt under 60 pst. av nasjonal medianinntekt (EU60). For ein einsleg person tilsvarte låginntektsgrensa 251 600 kroner i 2021 (tal frå SSB). I 2022 hadde 16 pst. av hushaldningane ei inntekt som var under EU60 (tal frå SSB). I tal utgjorde dette 410 000 hushaldningar, der 163 000 var bustadeigarar og 247 000 hushaldningar leigde bustaden sin. Delen hushaldningar som leiger bustad, har auka dei siste åra og delen er særleg auka blant låginntekstshushaldningar. Lån kan i mange høve vere eit treffsikkert verkemiddel, men ei låneordning for installasjon av varmepumpe, etterisolering av bygg med vidare, vil truleg ikkje vere eit sterkt nok insentiv til å utløyse energitiltak for husstandar med låge inntekter. Husstandar med låge inntekter kan ha utfordringar med å finansiere sjølv delar av eit energitiltak, og mange har allereie høg gjeldsbelastning. I ei tid med høge renter, høg prisvekst og mogleg fall i bustadprisar, er det ikkje tilrådeleg å auke låneopptaket til desse hushaldningane. Dette er òg ei gruppe som ofte leiger bustaden dei bur i.

Som i 2022 og 2023, foreslår regjeringa å gi ekstra straumstøtte til bustøttemottakarar for januar til mars 2024, sjå nærare omtale under kap. 581, post 70. Det er òg vedtatt mellombelse endringar i bustøtteregulverket, som inneber markant høgare inntektsgrenser og dermed vesentleg fleire bustøttemottakarar enn i det ordinære regelverket. Regjeringa foreslår å vidareføre dei mellombelse endringane for januar til mars 2024.

Dette treffer hushaldningar med låge inntekter godt.

Regjeringa oppretta i 2023 ei ny tilskotsordning, kap. 581, post 60 Energitiltak i utleigebustader, omsorgsbustader og sjukeheimar. Ved å redusere straumutgiftene i mellom anna kommunalt eigde utleigebustader, vil ordninga kunne bidra til lågare straumutgifter for dei husstandane som ikkje har straum dekt gjennom husleiga. Ordninga fekk ei løyving på 160 mill. kroner i saldert budsjett for 2023. I revidert nasjonalbudsjett vart løyvinga styrka med 103,8 mill. kroner, slik at den samla løyvinga i 2023 er 263,8 mill. kroner. Regjeringa vidarefører i 2024 ordninga under Olje- og energidepartementets budsjettområde. For nærare omtale, sjå kap. 1825, post 21 under Olje- og energidepartementet.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Gebyrfri søknad om byggesak for energioppgradering

Vedtak nr. 15, 18. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen gå i dialog med kommunene for å vurdere en midlertidig eller tidsbegrenset ordning der søknad om byggesak for energioppgradering gjøres gebyrfri.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Guri Melby og Ola Elvestuen om ekstraordinære tiltak som følgje av straumkrise, jf. Dokument 8:289 S (2021–2022) og Innst. 25 S (2022–2023).

I *Veileder for beregning av selvkost og gebyrforskrift i byggesaker* har departementet synleggjort handlingsrommet kommunane har til å ta lågare gebyr enn selvkost for tiltak dersom dei ønskjer det. Kommunane kan i gebyrforskrifta si gi føresegn som inneber reduksjon for å fremje visse typar tiltak. Dette kan til dømes vere ei føresegn om reduksjon ved prosjekt som inneber nullutslepp, universell utforming og andre formar for «grønt gebyr». Bruker dei dette høvet, er det kommunen som subsidierer sakene over dei frie inntektene sine dersom utgiftene overstig selvkost. Departementet vil informere KS om dette handlingsrommet.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Unntak frå søknadsplikta etter plan- og bygningslova for mindre solenergianlegg

Vedtak nr. 24, 18. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere å midlertidig eller tidsbegrenset unnta mindre solenergianlegg fra søknadsplikta etter plan- og bygningsloven, med unntak for fredede og verneverdige bygg, og fjerne kravet om netttinnmelding på anlegg under 7 kW.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Guri Melby og Ola Elvestuen om ekstraordinære tiltak som følgje av straumkrise, jf. Dokument 8:289 S (2021–2022) og Innst. 25 S (2022–2023).

Departementet tar sikte på å følgje opp oppmodningsvedtaket som ein del av arbeidet med endringar i byggeteknisk forskrift og byggesaksforskrifta for å bidra til auka energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Husleigelovutval

Vedtak nr. 88, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen sette ned et Husleielovutvalg som går gjennom Husleieloven for å vurdere hvordan den kan styrke leietagernes rettigheter, sikre grunnleggende botrygghet og at loven samsvarer bedre med dagens situasjon på leiemarkedet. Utvalget settes ned våren 2023, og en ny lov skal behandles i inneværende stortingsperiode.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023* og Innst. 2 S (2022–2023).

Regjeringa har sett ned eit husleigelovutval, jf. kgl. res. 16. juni 2023 nr. 2023/25. Utvalet skal gå gjennom husleigelova og mellom anna vurdere og foreslå endringar som styrkjer leigarar sine rettar, sikrar grunnleggande butryggleik og som gjer at lova er tilpassa situasjonen i leigemarknaden. Utvalet skal òg vurdere endringar som gjer at lova betre enn i dag varetar interessene til dei ulike aktørane i leigemarknaden på ein god og samfunnsstenleg måte. Departementet tar sikte på å legge fram eit forslag om endringar i delar av lova i inneverande stortingsperiode.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgd opp.

Konsekvensar ved eit norsk forbod mot atferdsbasert reklame

Vedtak nr. 196, 12. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvilket handlingsrom Norge har til å regulere digitale tjenester utover reguleringen i Digital Services Act og Digital Markets Act, med tanke på å vurdere konsekvenser ved et norsk forbud mot reklame som er basert på masseinnsamling av personopplysninger, sporing og profilering av enkeltpersoner på digitale plattformer. Vurderingen skal omfatte både innhenting, bruken og eventuelt salg/utlevering av personopplysningene.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Guri Melby, Sveinung Rotevatn, Ingvild Wettrhus Thorsvik, Grunde Almeland og Alfred Jens Bjørlo om betre personvern på sosiale media, jf. Dokument 8:167 S (2021–2022) og Innst. 100 S (2022–2023).

Departementet er opptatt av ein god digitaliseringspolitikk som tek vare på både personvernet og næringsinteresser. Departementet vurderer, i dialog med andre departement som saka rører ved, korleis oppmodningsvedtaket best kan følgjast opp.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Lagring av biometriske data frå sosiale medieplattformer

Vedtak nr. 197, 12. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede omfanget av og utfordringene rundt lagring av biometriske data fra norske forbrukere på sosiale medieplattformer.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Guri Melby, Sveinung Rotevatn, Ingvild Wettrhus Thorsvik, Grunde Almeland og Alfred Jens Bjørlo om betre personvern på sosiale media, jf. Dokument 8:167 S (2021–2022) og Innst. 100 S (2022–2023).

Departementet tar sikte på å følgje opp oppmodningsvedtaket i samband med oppfølginga av Personvernkommissjonens rapport NOU 2022: 11 *Diitt personvern – vårt felles ansvar*.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Evaluering av støttetiltaka for Aust-Finnmark

Vedtak nr. 380, 19. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen evaluere støttetiltakene for Øst-Finnmark vedtatt ved behandlingen av Prop. 78 S (2021–2022), og orientere Stortinget på egnet måte, senest våren 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Alfred Jens Bjørlo, Guri Melby og Sofie Høgestøl om ein omstillingspakke for Finnmark, jf. Dokument 8:269 S (2021–2022) og Innst. 95 S (2022–2023).

Oppmodingsvedtaket vart følgt opp i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2023, jf. omtale i Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023*.

Statlege arbeidsplassar til Finnmark

Vedtak nr. 383, 19. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere utflytting og lokalisering av egnede statlege arbeidsplassar til Finnmark.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Alfred Jens Bjørlo, Guri Melby og Sofie Høgestøl om ein omstillingspakke for Finnmark, jf. Dokument 8:269 S (2021–2022) og Innst. 95 S (2022–2023).

Regjeringa er opptatt av utviklinga i Finnmark og ser lokalisering av statlege verksemder i regionen som eit verktøy for styrking av lokale arbeidsmarknader og auka attraktivitet for busetting. Regjeringa er derfor opptatt av å legge til rette for at moglege alternativ for lokalisering av statlege arbeidsplassar i Finnmark også blir vurdert.

I retningslinjene for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon er det presisert at eitt av tre lokaliseringalternativ som blir vurdert, skal ligge på sentralitet 3-6. Den tilhøyrande rettleiaren peikar på at lokalisering i Nord-Noreg bør bli vurdert. Som oppfølging av oppmodingsvedtaket vil regjeringa spisse denne oppmodinga til at «lokalisering i Nord-Noreg og særleg i Finnmark bør bli vurdert».

I lokaliseringssaker som denne regjeringa har behandla i tråd med retningslinjene, har følgjande blitt lagt til Finnmark:

- Sekretariatet for tilsynsrådet for kriminalomsorga, fem stillingar til Vardø (nyetablering).

- Fiskeridirektoratet: Leiarfunksjonen i Fartøy- og deltakerseksjonen blir lagt til Vadsø.

Regjeringa har gitt føring til alle statlege verksemder om å styrkje tilrettelegginga for desentralisert arbeid. Dette vil kunne gi høve til fleire å kunne enten ta med seg ein statleg jobb ved flytting til Finnmark, eller at folk som bur i Finnmark kan ha tilgang til statlege stillingar som blir utlyst med høve for desentralisert arbeid.

Departementet meiner med dette at oppmodingsvedtaket er følgt opp.

Materialbankar for ombruk av byggevarer

Vedtak nr. 452, 12. januar 2023

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for etablering av materialbanker for ombruk av byggevarer, i samarbeid med aktører i bransjen og øvrige nordiske land.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Mathilde Tybring-Gjedde og Nikolai Astrup om ein meir sirkulær økonomi, jf. Dokument 8:254 S (2021–2022) og Innst. 124 S (2022–2023).

Samordningsrådet for digitalisering har sett i gang fleire pilotprosjekt for å samordne digitaliseringsarbeid i bygge- og anleggsnæringa, og stimulere til betre digital informasjonsflyt, særleg for byggevarer med stort potensial for ombruk. Desse grepa støttar opp om etablering av digitale materialbankar. Vidare har regjeringa invitert bygge-, anleggs- og eigedomsnæringa til dialog om klimapartnerskap. Å redusere dei samla utsleppa frå næringa vil mellom anna krevje meir sirkulære løysingar, og dialogen om klimapartnerskap skal synleggjere korleis ulike aktørar må bidra for å lykkast med dette.

Departementet meiner med dette at oppmodingsvedtaket er følgt opp.

Innrapportering av avfallsmengdene frå bygge- og anleggsbransjen

Vedtak nr. 453, 12. januar 2023

«Stortinget ber regjeringen effektivisere og digitalisere innrapportering av avfallsmengdene fra bygge- og anleggsbransjen.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Mathilde Tybring-Gjedde og Nikolai Astrup om

ein meir sirkulær økonomi, jf. Dokument 8:254 S (2021–2022) og Innst. 124 S (2022–2023).

Samordningsrådet for digitalisering i bygg- og anleggsnæringa stimulerer næringsaktørane til å bruke nye metodar og arbeidsmåtar. Samordningsrådet har hausten 2023 ferdigstilt eit pilotprosjekt for å betre datagrunnlaget knytt til avfallsmengder. I arbeidet med piloten har ein sett på korleis avfall kan rapporterast digitalt frå dei ulike avfallsmottaka, og skissert ei konkret løysing på dataflyten som viser korleis tenestene kan fungere. Avfalls- og gjenvinningsnæringa har deltatt i pilotarbeidet, og vil sjå på vidare arbeid med korleis ei slik teneste kan implementerast.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Strategi for massehandtering

Vedtak nr. 454, 12. januar 2023

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå relevant regelverk og utarbeide en tverrsektoriell strategi for massehandtering i samarbeid med bygge- og anleggsnæringen.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Mathilde Tybring-Gjedde og Nikolai Astrup om ein meir sirkulær økonomi, jf. Dokument 8:254 S (2021–2022) og Innst. 124 S (2022–2023).

Ei bredt samansett direktoratsgruppe, som var leia av Miljødirektoratet, tilrår i rapporten «Tverrsektorielt prosjekt om disponering av jord og stein som ikke er forurenset», ei rekke tiltak for å sikre ein meir berekraftig forvaltning av reine overskotsmassar frå bygge- og anleggstilltak. Direktoratsgruppa viser til at det er uklarleiker i regelverket, ulik praksis og lite effektiv saksbehandling knytt til massehandtering. Det høgast prioriterte tiltaket er derfor å gjennomgå relevant regelverk og utarbeide ein tverrsektoriell rettleiar knytt til gjeldande regelverk for massehandtering.

Kommunal- og distriktsdepartementet startar hausten 2023 arbeidet med ein slik rettleiar, og har som mål at den vil vere klar i første kvartal 2024. Arbeidet vil skje i samarbeid med aktuelle departement og i dialog med bygge- og anleggsnæringa.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Digital marknadsplass for overskotsmassar

Vedtak nr. 455, 12. januar 2023

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for etableringen av en digital markedsplass for overskuddsmasser, etter modell fra Bærum ressursbank.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Mathilde Tybring-Gjedde og Nikolai Astrup om ein meir sirkulær økonomi, jf. Dokument 8:254 S (2021–2022) og Innst. 124 S (2022–2023).

Ei bredt samansett direktoratsgruppe, som var leia av Miljødirektoratet, tilrår i rapporten «Tverrsektorielt prosjekt om disponering av jord og stein som ikke er forurenset», ei rekke tiltak for å sikre ei meir berekraftig forvaltning av reine overskotsmassar frå bygge- og anleggstilltak. Eit av tiltaka som vart forslått er å støtte etableringa av ein digital marknadsplass for overskotsmassar, og stimulere aktørar til å ta den i bruk. Bærum ressursbank, og deira samarbeidspartar, utviklar i dag eit marknadssystem med nye løysingar for framtidens handtering av overskotsmassar. Systemet skal etter planen bli klart sommaren 2024. Kommunen har fått 15 mill. kroner frå Innovasjon Noreg til å gjennomføre ei innovativ anskaffing for utvikling av systemet. Bærum ressursbank er i gang med ei pilotering med utvalde byggherrar og entreprenørar i Oslo-regionen. Kommunal- og distriktsdepartementet vil hausten 2023 gå i dialog med Bærum ressursbank med sikte på å vurdere moglegheita for å etablere eit tilsvarande system i ein nasjonal samanheng.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Tilgjengeliggjering av data ved inngåing av offentlege kontraktar

Vedtak nr. 583, 13. april 2023

«Stortinget ber regjeringen stille krav om at data gjøres tilgjengelig ved inngåelse av offentlige kontrakter, der det vurderes hensiktsmessig.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Linda Hofstad Helleland, Nikolai Astrup, Anne Kristine Linnestad og Heidi Nordby Lunde om datadreven industri, jf. Dokument 8:73 S (2022–2023) og Innst. 238 S (2022–2023).

Statens standardavtaler (SSA) er dei kontraktane som er mest brukt når det offentlege inngår avtaler om kjøp av IT og konsulenttenester. Som eit ledd i oppfølginga av Meld. St. 22 (2020–2021) *Data som ressurs – datadrevet økonomi og innovasjon*, fekk Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) i 2022 i oppdrag å vurdere om det var bruk for endringar i SSA for å legge betre til rette for deling og gjenbruk av data. DFØ har utarbeidd ein rapport med forslag til tiltak, som mellom anna foreslår endringar i nokre av kontraktsmalane, kombinert med betre rettleiing i bruken av desse. Departementet har etterspurt ei tilleggsutgreiing til ovannemnde rapport frå DFØ. Arbeidet med tilleggsutgreiinga har forventast i tidleg 2024.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Deling av data med stor samfunnsmessig verdi

Vedtak nr. 584, 13. april 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvilke typer data som har såpass stor samfunnsmessig verdi at myndighetene bør pålegge datadeling.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Linda Hofstad Helleland, Nikolai Astrup, Anne Kristine Linnestad og Heidi Nordby Lunde om datadreven industri, jf. Dokument 8:73 S (2022–2023) og Innst. 238 S (2022–2023).

EU har vedtatt Direktiv 2019/1024 Opne data-direktivet (ODD). Dette direktivet er ei omarbeiding av det tidlegare direktivet om vidarebruk (PSI-direktivet), men det pålegg òg landa nye krav. Eit viktig mål med direktivet er å redusere marknadsbarrierar for små og mellomstore bedrifter gjennom å redusere unntaka som gjer at offentlege organ kan ta meir betalt for data enn marginalkostnadane. Fordi direktivet omfattar fleire typar offentlege data enn før, vil tilgangen til offentlege data auke. Direktivet skal òg oppmøde til deling av dynamiske data gjennom programmeringsgrensesnitt (API-ar).

ODD etablerer særlege reglar for det som blir kalla «datasett med høg verdi». Dette er datasett der vidarebruk kan gi viktige fordelar for samfunnet, miljøet og økonomien. Europakommisjonen kan definere tematiske område for datasett med høg verdi, og vedta gjennomføringsrettsakter med nærare krav til desse datasetta. Dei områda som er definert så langt er geografiske data, jordobservasjons- og miljødata, meteorologiske data, stati-

stikkdata, selskaps- og eigarskapsregisterdata og mobilitetsdata (transportdata). Slike datasett skal vere gratis, tilgjengelege, maskinlesbare, levert gjennom API-ar og, når relevant, kunne masselastast.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Oppfølging av vedtak nr. 383 (2022–2023)

Vedtak nr. 651, 15. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen senest i statsbudsjettet for 2024 redegjøre for oppfølgingen av vedtak 383 (2022–2023).»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Alfred Jens Bjørlo, André N. Skjelstad og Ane Breivik om ein lokaliseringsspolitikk for statlege verksemder som sikrar utvikling av sterke og mangfaldige arbeidsmarknadsregionar rundt større byar på Sørlandet, på Vestlandet, i Trøndelag og i Nord-Noreg, jf. Dokument 8:162 S (2022–2023) og Innst. 326 S (2022–2023).

Det blir vist til omtale under vedtak nr. 383, 19. desember 2022.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar

Vedtak nr. 667, 15. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen i retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser om ikke å sidestille større byer og byområder med Oslo når det gjelder hvor nye og omlokaliserte statlige arbeidsplasser og virksomheter skal lokaliseres.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Alfred Jens Bjørlo, André N. Skjelstad og Ane Breivik om ein lokaliseringsspolitikk for statlege verksemder som sikrar utvikling av sterke og mangfaldige arbeidsmarknadsregionar rundt større byar på Sørlandet, på Vestlandet, i Trøndelag og i Nord-Noreg, jf. Dokument 8:162 S (2022–2023) og Innst. 326 S (2022–2023).

Ei sidestilling av Oslo med andre større byar i Noreg har aldri vore praktisert ved bruk av retningslinjene for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon. Praktiseringa av retningslinjene vil framleis vere at ein

vurderer lokalisering til Oslo og andre av dei større byane i kvar einskild sak, ut frå sektorpolitiske og lokaliseringspolitiske mål. Kravet i retningslinjene om at eitt av tre lokaliseringalternativ som blir vurdert skal ligge på sentralitet 3-6, vil ivareta at ein alltid vurderer moglegheitene for å lokalisere statleg verksemder i mindre sentrale kommunar, samstundes som eventuelle behov for lokalisering i større byar også vil bli synleggjort i utgreiinga.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Marine grunnkart

Vedtak nr. 710, 30. mai 2023

«Stortinget ber regjeringa setje fart på arbeidet med å lage marine grunnkart for alle norske fjordar og kystområde innafør grunnlinja.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Birgit Oline Kjerstad, Grete Wold og Ingrid Fiskaa om marine grunnkart i kystsona, jf. Dokument 8:220 S (2022–2023) og Innst. 446 S (2022–2023).

Regjeringa følgjer effektane av pilotprosjektet for marine grunnkart nøye og er i dialog med etatane om dei beste tekniske løysingane. I samband med revidert nasjonalbudsjett for 2023 vart det satt av 3 mill. kroner til å bygge ein teknisk infrastruktur for marine grunnkart i Sør-Varanger.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Fordeling av førehandsstemmer og stemmer på valkrins

Vedtak nr. 780, 7. juni 2023

«Stortinget ber regjeringa sørge for at forhåndsstemmer og stemmer avgitt i en annen valgkrets enn der velger er manntallsført ved valgopp-gjøret, fordeles på den krets der velgeren er manntallsført.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 45 L (2022–2023) *Lov om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgloven)*, Innst. 431 L (2022–2023) og Lovvedtak 96 (2022–2023).

Forslaget vil krevje endring i den nye vallova, og det må gjerast ei større utgreiing for å sjå på korleis oppmodningsvedtaket kan følgjast opp.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Kapitalkostnadar ferjeavløysingsprosjekt

Vedtak nr. 819, 13. juni 2023

«Stortinget ber regjeringa sikre at fergeavløysingsprosjekter som ferdigstilles mellom 2022 og 2027, får ta del i rentekompensasjonsordningen i tråd med vedtak nr. 1251 (2020–2021), jf. Prop. 192 S (2020–2021) Kommuneproposisjonen 2022 og Innst. 660 S (2020–2021).»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 112 S (2022–2023) *Kommuneproposisjonen 2024* og Innst. 488 S (2022–2023).

Den ordinære ferjeavløysingsordninga blir finansiert innanfor rammetilskotet til fylkeskommunane. Dette inneber at alle fylkeskommunar er med på å finansiere tilskot til ferjeavløysing. Som svar på oppmodningsvedtak nr. 727 (2019–2020), jf. Prop. 105 S *Kommuneproposisjonen 2021* og Innst. 383 S (2019–2020), la Solberg-regjeringa i Prop. 192 S (2020–2021) *Kommuneproposisjonen 2022* fram forslag til eit nytt, øymerkt tilskot til rentekompensasjon i ferjeavløysingsprosjekt. Forslaget om eit ekstra tilskot vart grunnlagt med at ikkje dei andre fylkeskommunane skulle måtte medverke ytterlegare til finansiering av ferjeavløysingsprosjekt. Innanfor ei årleg ramme på 50 mill. kroner kunne fylkeskommunar få kompensert inntil 50 pst. av årlege rentekostnadar dei første fem åra etter at vegprosjektet er ferdigstilt, for ferjeavløysingsprosjekt som blir ferdigstilte mellom 2022 og 2027. På bakgrunn av eit nytt oppmodningsvedtak nr. 1251, jf. Prop. 192 S (2020–2021) *Kommuneproposisjonen 2022* og Innst. 660 S (2020–2021), foreslo Solberg-regjeringa vidare at ein i dei årlege budsjettprosessane ville vurdere behovet for å utvide samla ramme, slik at alle ferjeavløysingsprosjekt som kjem inn under ordninga får eit samla tilskot på minst 25 pst. av berekna rentekostnadar.

Ut ifrå forslaget til ekstra rentekompensasjon lagt fram i Kommuneproposisjonen 2022, er det berre Nordøyvegen i Møre og Romsdal som er aktuelt for eit slikt tilskot no. Regjeringa foreslår å gi Møre og Romsdal fylkeskommune 160 mill. kroner til dekking av kapitalkostnadar og dermed betre økonomien i Nordøyvegen-prosjektet. Beløpet utgjer 25 pst. av årlege, berekna rentekostnadar over fem år for dette prosjektet, men vil bli utbetalt over to år.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Eit meir utjamnande inntektssystem for kommunane

Vedtak nr. 820, 13. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen gjennom behandlingen av endringer i kommunenes inntektssystem sikre intensjonen om et inntektssystem for kommunene som er mer utjevnende enn dagens.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 112 S (2022–2023) *Kommuneproposisjonen 2024* og Innst. 488 S (2022–2023).

Inntektssystemet skal jamne ut dei økonomiske skilnadene mellom kommunar og medverke til at kommunane kan gi eit likeverdig tenestetilbod til innbyggjarane. For å fange opp endringar i kommunesektoren over tid må ein jamleg oppdatere systemet. Inntektssystemutvalet, som leverte utgreiinga si hausten 2022, vurderte heile inntektssystemet for kommunane, også denne problemstillinga.

Departementet vil vurdere utvalets tilrådingar og vil gjere ein heilskapleg gjennomgang av inntektssystemet for kommunane i ei eiga melding til Stortinget våren 2024.

Evaluering av inntektssystemet for fylkeskommunar
Vedtak nr. 821, 13. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en evaluering av inntektssystemet for fylkeskommuner i forbindelse med fremleggelsen av kommuneproposisjonen våren 2027.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 112 S (2022–2023) *Kommuneproposisjonen 2024* og Innst. 488 S (2022–2023).

Departementet tar sikte på å kome tilbake til saka våren 2027, slik Stortinget har bedt om.

Namdalen og distriktstilskot Nord-Noreg
Vedtak nr. 823, 13. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere om kommunene i Namdalen fortsatt skal sortere under distriktstilskudd Nord-Norge.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 112 S (2022–2023) *Kommuneproposisjonen 2024* og Innst. 488 S (2022–2023).

Inntektssystemet skal jamne ut dei økonomiske skilnadene mellom kommunar, og med-

verke til at kommunane kan gi eit likeverdig tenestetilbod til innbyggjarane. For å fange opp endringar i kommunesektoren over tid, må ein jamleg oppdatere systemet. Inntektssystemutvalet, som leverte utgreiinga si hausten 2022, vurderte heile inntektssystemet for kommunane, også denne problemstillinga.

Departementet vil vurdere utvalet sine tilrådingar og gjere ein heilskapleg gjennomgang av inntektssystemet for kommunane i ei eiga melding til Stortinget våren 2024.

Evaluering av frikommuneforsøk
Vedtak nr. 824, 13. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en evaluering av frikommuneforsøk på egnet tidspunkt.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 112 S (2022–2023) *Kommuneproposisjonen 2024* og Innst. 488 S (2022–2023). Regjeringa jobbar med å etablere eit opplegg for evaluering av forsøk og forsøksordninga. Kommunal- og distriktsdepartementet tar sikte på å lyse ut evalueringssopdrag i løpet av hausten 2023.

Som varsla i Prop. 112 S (2022–2023) *Kommuneproposisjonen 2024*, kapittel 6.1 tar departementet sikte på å orientere Stortinget om status for ordninga for forsøkskommunar og om pågåande forsøk i dei årlege kommuneproposisjonane.

Terskelbeløpet i Merkur-ordninga
Vedtak nr. 826, 13. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere å øke terskelbeløpet for å komme inn i Merkur-ordningen.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 112 S (2022–2023) *Kommuneproposisjonen 2024* og Innst. 488 S (2022–2023).

Merkur-programmet prioriterer dei minste og mest perifere Merkur-butikkane. Kommunal- og distriktsdepartementet vil denne hausten vurdere om prisstigning dei siste åra bør gi grunnlag for å heve terskelen for å få del i støtteordningane, og sjå det i samheng med den samla ramma for støtteordningane. Ei eventuell heving av omsetningsgrensa for investeringsstøtte i Merkur-programmet vil truleg gi større konkurranse om dei økonomiske midlane. Per 30. juni 2023 er investeringsstøttemidlane for 2023 allereie i all hovudsak

disponert. Dei større Merkur-butikkane med over 13 mill. kroner i omsetting har uansett tilgang på kompetansedelen av Merkur, men ikkje høve til å søke om støtte til økonomiske investeringar. Regjeringa vil gi ein omtale av vurderinga i Prop. 1 S (2024–2025).

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Etablering av solceller og/eller lokalprodusert energi på nye statlege byggeprosjekt

Vedtak nr. 922, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen stille krav om at det skal etableres solceller og/eller lokalprodusert energi på alle nye statlige byggeprosjekt med oppstart av et forprosjekt i 2024, der ikke spesielle hensyn tilsier noe annet. Kravet skal også gjelde ved større oppgraderinger og rehabiliteringer.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023* og Innst. 490 S (2022–2023).

Departementet tar sikte på å følge opp oppmodningsvedtaket i komande prosjekt, og vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Bustøtte og trygdeoppgjær

Vedtak nr. 930, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at ingen mister bustøtte som følge av etterbetalingen for de årlige trygdeoppgjørene.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023* og Innst. 490 S (2022–2023).

Kommunal- og distriktsdepartementet har gitt instruks til Husbanken om å skjerme alle etterbetalingar i juni 2023, slik at ingen tapar bustøtte på etterbetalingar etter trygdeoppgjæret. Det er ikkje tilstrekkeleg greidd ut om og eventuelt korleis ei permanent skjermingsordning kan etablerast.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Meir treffsikker bustøtteordning

Vedtak nr. 931, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2024 fremme forslag om endringer i bustøtte-regelverket som gjør ordningen mer treffsikker for husholdninger med lave inntekter og høye boutgifter.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023* og Innst. 490 S (2022–2023).

Ekspertgruppa som vart sett ned i 2020 for å gjennomgå bustøtta, leverte sin rapport i mai 2022. Gruppa etterlyser mellom anna ei forankring av regelverkssatsane i underliggende prinsipp og tilgjengeleg statistikk. Vidare peiker dei på at bustøtteordninga kan virke meir komplisert enn nødvendig. Departementet jobbar med å følge opp ekspertgruppa sin rapport og ser oppmodningsvedtaket i lys av dette arbeidet.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på ein eigna måte.

Etablering av solceller og/eller lokalprodusert energi på nye næringsbygg

Vedtak nr. 934, 16. juni 2023:

«Stortinget ber regjeringen i løpet av første halvår 2024 sende på høring et forslag med krav om at det skal etableres solceller og/eller lokalprodusert energi på alle nye næringsbygg over 500 m² utenfor LNF-områder.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023* og Innst. 490 S (2022–2023).

Departementet tar sikte på å følge opp oppmodningsvedtaket som ein del av arbeidet med endringar i byggteknisk forskrift og byggesaksforskrifta for å bidra til auka energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

9.2 Stortingssesjon 2021–2022

Lokal energiproduksjon, energieffektivisering og ladeinfrastruktur i burettslag

Vedtak nr. 35 nr. 7, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen vurdere ordninger som støtter opp om etablering av lokal energiproduksjon, energieffektivisering og etablering av ladeinfrastruktur i burettslag.»

Dokumentet som ligg til grunn er Innst. 2 S (2021–2022) Innstilling frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet 2022 og forslaget til statsbudsjett for 2022.

Det er ei rekke tiltak, både gjennomførte og pågåande, som støttar opp om energiproduksjon, energieffektivisering og lading av elbil i burettslag og andre bustader. Andelseigarar i burettslag har fått rett til å setje opp ladepunkt. Det er krav i byggteknisk forskrift om at parkeringsplassar knytte til nye bygg skal vere ladeklare. Regjeringa har endra plusskundeordninga slik at straumkundar i burettslag kan sleppe nettleige og avgifter for forbruk av straum dei sjølv produserer og delar i burettslaget. Enova oppretta i 2022 kartleggingsstønad for klima- og energitiltak i burettslag. Dei støttar òg varmesentralar basert på fornybare energikjelder, der òg burettslag og sameige kan søkje. I tillegg kan enkelte tiltak under Enova sitt tilskot vere relevante for dei som bur i burettslag og sameige. Enova arbeider òg med ei styrka satsing på energi i breitt og energieffektivisering meir spesifikt. Dette inneber mellom anna ein ny investeringsstønad retta mot burettslag, sameige og yrkesbygg som koplar stønaden til energimerket og forbeta energiyting basert på ei grundig kartlegging. Samla sett støttar dette opp om lokal energiproduksjon, energieffektivisering og etablering av ladeinfrastruktur i burettslag utan at det er behov for nye ordningar. Regjeringa vil legge fram ein handlingsplan for energieffektivisering i alle delar av norsk økonomi som har stor merksemd på redusert energibruk i bygg.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Nullutslepp eller fossilfrie anleggsplassar i planreglar

Vedtak nr. 35 nr. 15, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for å endre plan- og bygningsloven for å sikre at kom-

munene har hjemmel til å kunne stille krav om nullutslipp eller fossilfrie anleggsplasser i planbestemmelser.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022* og Innst. 2 S (2021–2022).

Kommunal- og distriktsdepartementet oppretta saman med Klima- og miljødepartementet ei arbeidsgruppe for å greie ut korleis kommunane skal kunne stille klimakrav til byggeplassar, anten gjennom plan- og bygningslova eller forureiningslova. Arbeidsgruppa ga Miljødirektoratet i oppdrag å greie ut korleis ein lovheimel kan innretast. Miljødirektoratet gjekk i si utgreiing langt i å peike på forureiningslova som eigna for ein lovheimel. På bakgrunn av dette har dei to departementa bede Miljødirektoratet om å utarbeide eit høyringsnotat der forureiningslova leggst til grunn for ein heimel. Høyringsnotatet er til vurdering i departementa.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Levekår i byar

Vedtak nr. 35 nr. 27, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak om levekår i byer innen utgangen av 2022, saken skal blant annet vurdere Jenssen-utvalgets forslag.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022* og Innst. 2 S (2021–2022).

Regjeringa la i august 2023 fram Meld. St. 28 (2022–2023) *Gode bysamfunn med små skilnader*.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Blankoskøyter og plikt til tinglysing

Vedtak nr. 35 nr. 35, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede bruken av blankoskjøter og plikt til tinglysing ved eiendomskjøp.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022* og Innst. 2 S (2021–2022).

Oppmodningsvedtakets underliggende problemstilling må sjåast i samheng med den moglege bruken til styresmaktene av opplysningar om

eigarskap til aksjar og fast eigedom. Finansdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet har gitt Skatteetaten, Brønnøysundregistra og Kartverket i oppdrag å kartlegge styresmaktene si moglege bruk av opplysningar om eigarskapsforhold til aksjar og fast eigedom. Dette kan gi grunnlag til å vurdere korleis styresmaktene kan arbeide vidare på området. Skatteetaten har ansvaret for å leie oppdraget og organisere samarbeidet med Brønnøysundregistra og Kartverket.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Auka openheit i verksemda til private tilbydarar av offentleg finansierte velferdstenester

Vedtak nr. 35 nr. 42, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige tiltak for å sikre økt åpenhet og transparens i virksomheten til private tilbydere av offentlig finansierte velferdstjenester, herunder et offentlig register over alle private virksomheter som leverer offentlig finansierte velferdstjenester.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022* og Innst. 2 S (2021–2022).

Det regjeringsoppnemnte Avkommersialiseringsutvalet har som ein del av mandatet sitt å vurdere korleis kommersielle aktørar i velferdstenestene kan regulerast sterkare, til dømes gjennom krav om openheit om økonomi, eigarskap og driftsavtalar. Utvalet skal òg gi ein juridisk definisjon av ideell verksemd og vise korleis ideelle aktørar kan registrerast, eksempelvis etter ein modell lik Frivillighetsregisteret. Avkommersialiseringsutvalet skal levere si utgreiing innan 1. juni 2024. I etterkant av at utvalet har avlevert utgreiinga, vil Kommunal- og distriktsdepartementet i samarbeid med aktuelle departement, vurdere korleis utvalet sine tilrådingar kan følgast opp.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Krav om organisering i sjølvstendig rettssubjekt for selskap som leverer offentleg finansierte velferdstenester

Vedtak nr. 35 nr. 43, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag om å stille krav til at selskaper som leverer offentlig finansierte velferdstjenester, organiseres i egne

rettssubjekter hvor det ikke er tillatt å drive annen virksomhet enn offentlig finansierte velferdstjenester.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022* og Innst. 2 S (2021–2022).

Avkommersialiseringsutvalet skal vurdere korleis kommersielle aktørar kan regulerast strengare. Det gjeld mellom anna krav om at verksemda skal drivast i eit sjølvstendig rettssubjekt, forbod mot å driva anna verksemd i same rettssubjekt, avgrensingar i moglegheita for å ta ut utbytte eller krav om at delar av overskotet skal reinvesterast i verksemda med meir. Avkommersialiseringsutvalet skal levere si utgreiing innan 1. juni 2024.

På barnehagefeltet er det allereie frå 1. januar 2023 innført eit krav i barnehagelova om at kvar privat barnehage skal vere eit sjølvstendig rettssubjekt.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte i etterkant av utvalet sitt arbeid.

Bustader for studentar i kommunale arealplanar

Vedtak nr. 35 nr. 54, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen vurdere forslag til endringer i plan- og bygningsloven om at studentboliger blir et eget formål i kommunale arealplaner, innen utgangen av 2022.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022* og Innst. 2 S (2021–2022).

Kommunal- og distriktsdepartementet ga i februar 2022 Oslo Economics og NIBR, Oslo Met i oppdrag å vurdere behovet til kommunane for å gjere bustader for studentar til eit eige arealføremål, relevansen av eit lovforslag, og prinsipielle og juridiske problemstillingar knytt til dette. Oslo Economics og NIBR, Oslo Met leverte vurderingane sine til departementet 6. juli 2022. På grunn av dei økonomiske rammene er notatet ikkje ei fullstendig utgreiing. Mellom anna er ikkje dei samfunnsøkonomiske verknadene av ei lovendring vurdert, heller ikkje moglege verknader for sentrale aktørar som til dømes studentane sjølv, studentsamskipnadene og byggeselskap.

Kommunal- og distriktsdepartementet meiner det er nødvendig å kartlegge verknadene av eit lovforslag meir for å kunne konkludere om departementet skal sende eit lovforslag på høyring.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Kompensere kommunane og fylkeskommunane som følgje av smitteverntiltak

Vedtak nr. 363, 24. januar 2022

«Stortinget ber regjeringen kompensere kommunene og fylkeskommunene for merutgifter og mindreinntekter som følge av nasjonale, regionale og lokale smitteverntiltak.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 51 S (2021–2022) *Endringer i statsbudsjettet 2022 (økonomiske tiltak i møte med pandemien og ekstraordinære strømudgifter)* og Innst. 119 S (2021–2022).

Sjå nærare omtale under vedtak nr. 828, 17. juni 2022 om oppfølging av vedtaket.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Leiarløningar i staten

Vedtak nr. 413, 3. mars 2022

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnede måte når utvalget som skal gjennomgå lederlønnssystemet i staten, har lagt fram sin rapport.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Kirsti Bergstø, Audun Lysbakken, Grete Wold og Freddy André Øvstegård om lønsmoderasjon for høgtlønne i staten, jf. Dokument 8:22 S (2021–2022) og Innst. 156 S (2021–2022).

Leiarlønsutvalet overleverte rapporten sin til kommunal- og distriktsministeren 15. juni 2022.

Regjeringa er opptatt av å bidra til å rekruttere og behalde dyktige leiarar i staten, samstundes som det skal sikrast at leiarlønsutviklinga ikkje overskrider det som er gjennomsnittleg lønsutvikling i samfunnet. I Hurdalsplattforma går det fram at regjeringa vil lage nye retningslinjer for leiarløningar og andre type godtgjersler for leiarar i staten, som bidrar til reduserte lønsforskjellar. Rapporten frå utvalet er eit viktig bidrag i dette arbeidet.

Regjeringa må halde seg til inngåtte tariffavtalar med hovudsamanslutningane, og kan ikkje einssidig endre systema for korleis ein løner leiarar i staten. Det vil derfor vere tett dialog med hovudsamanslutningane i dette arbeidet.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget i lønsproposisjonen etter hovudtariffoppgjeret i 2024.

Vindkraft på land

Vedtak nr. 722, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig sende på høring forslag til endringer i plan- og bygningsloven for behandling av vindkraft på land, slik at nye vindkraftanlegg kan behandles etter både energiloven og plan- og bygningsloven, med sikte på ikrafttredelse av lovendringen 1. januar 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 11 (2021–2022) *Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020–2021) Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser* og Innst. 446 S (2021–2022).

Regjeringa la våren 2023 fram Prop. 111 L (2022–2023) *Endringer i energiloven og plan- og bygningsloven (vindkraft på land)* for å styrkje den kommunale råderetten ved etablering av vindkraft på land. Endringane i plan- og bygningslova og energilova vart vedtekne av Stortinget 9. og 12. juni 2023, og vart satt i kraft frå 1. juli 2023. Endringane gir kommunane større formell styring over arealbruken i vindkraftsaker, mellom anna ved at det no er krav om at kommunane må vedta ein områderegulering før det kan bli gitt konsekisjon etter energilova.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Energifleksibel oppvarming

Vedtak nr. 726, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede energieffekten og konsekvenser for byggekostnadene av å stramme inn kravet til energifleksibel oppvarming, og vurdere hvor mye kravet kan strammes inn.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 446 S (2021–2022) Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Meld. St. 36 (2020–2021) *Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser*, Meld. St. 11 (2021–2022) *Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020–2021)*, representantforslag om å forlenge strømkompensasjonen, representantforslag om å bygge opp ei kraftfull norsk havvind-satsing, representantforslag om energipolitikk for

framtida, representantforslag om hurtigspor for flytande havvind, representantforslag om uavhengige konsekvensutgreiingar i vindkraftsakar og representantforslag om energi for framtida.

Departementet tar sikte på å følgje opp oppmodningsvedtaket som ein del av arbeidet med endringar i byggeteknisk forskrift og byggesaksforskrifta for å bidra til auka energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Plan for breibanddekning II

Vedtak nr. 791, 14. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake i statsbudsjettet for 2023 med status og plan for hvordan det kan legges til rette for at alle norske nødmeldingssentraler, rådhus og andre viktige offentlige administrasjonsbygg, skoler og transportknutepunkter skal ha tilbud om minst 1 Gbit/s nedlastingshastighet og minst 100 Mbit/s opplastingshastighet innen utgangen av 2025.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 110 S (2021–2022) *Kommuneproposisjonen 2023* og Innst. 460 S (2021–2022).

Ifølgje berekningar frå Nasjonal kommunikasjonsmyndigheit var dekninga for fleire av dei ulike kategoriane av institusjonar og stadar som er nemnt i oppmodningsvedtaket 100 pst. ved utgangen av 2022, dette gjaldt mellom anna sjukehus, naudmeldingssentralar og flyplassar. For andre kategoriar står framleis noko att før alle er dekt, dette gjeld mellom anna grunnskolar og trafikknutepunkt, med unntak av flyplassar. Departementet vil legge til rette for at den eksisterande støtteordninga for breiband skal bidra til at alle dei nemnde institusjonane kan få tilbod om 1 Gbit/s nedlastingshastigheit og minst 100 Mbit/s opplastingshastigheit innan utgangen av 2025.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Frikommuneforsøk

Vedtak nr. 792, 14. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for etablering av frikommuneforsøk etter inspirasjon fra Danmark og komme til Stortinget med en sak om dette senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 110 S (2021–2022) *Kommuneproposisjonen 2023* og Innst. 460 S (2021–2022).

I tillegg blir det vist til Prop. 112 S (2022–2023) *Kommuneproposisjonen 2024*, kapittel 6.1 der det går fram at departementet tar sikte på å orientere Stortinget om status for ordninga for forsøkskommunar og om pågåande forsøk i dei årlege kommuneproposisjonane. Vi viser òg til vedtak nr. 824, 13. juni 2023 om evaluering av frikommuneforsøk og departementet si oppfølging av dette.

I Hurdalsplattforma varsla regjeringa at den vil gi større fridom til kommunale og regionale myndigheiter, som ein del av tillitsreforma. Forsøk gjer det mogleg å drive innovasjon og utprøving der kommunane får unntak frå krav i lov og forskrift. Forsøkslova gir heimel for å igangsette forsøk, og ein del andre lover har spesifikke heimlar for å gi unntak frå lovkrav gjennom forsøk.

Regjeringa har no etablert ei frikommuneordning innanfor gjeldande forsøksheimlar, og har invitert kommunar og fylkeskommunar til å søkje om forsøk. Fristen for å sende førebels søknad var 8. september 2023.

Kommunal- og distriktsdepartementet og aktuelle fagdepartement kan etter ei vurdering av søknadene gi unntak frå gjeldande lovkrav med heimel i forsøkslova eller forsøksheimlar i særlover. Forsøka bør ha ein varigheit som er tilstrekkeleg lang til å vurdere om føremålet med forsøket blir oppnådd, normalt tre til fire år.

Departementa samarbeider med KS om forsøksordninga og om eit opplegg for læring og erfaringsutveksling for kommunar og fylkeskommunar som deltar i ordninga.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Meirutgifter til pandemien i kommunane og fylkeskommunane

Vedtak nr. 828, 17. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag i nysalderingen av statsbudsjettet for 2022 om å kompensere merutgifter til pandemien i kommunene og fylkeskommunene i perioden 2020 til første halvår 2022.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 2 (2021–2022) *Revidert nasjonalbudsjett 2022* og Innst. 450 S (2021–2022).

Arbeidsgruppa som vurderte dei økonomiske konsekvensane av pandemien for kommunesektoren, la i september 2022 fram ein rapport

som omhandla 1. halvår 2022. Anslaget for meir-utgifter og inntektsbortfall for kommunesektoren i 1. halvår 2022 var 8,8 mrd. kroner.

Ved behandlinga av Prop. 23 S (2022–2023) fekk kommunesektoren ei tilleggsøyving på 7,3 mrd. kroner, fordelt med 6,9 mrd. kroner til kommunane og 0,4 mrd. kroner til fylkeskommunane. Dette kom i tillegg til ei løyving på 1,5 mrd. kroner som allereie var gitt. Med dette vart både kommunane og fylkeskommunane samla sett fullt ut kompenserte for meirutgifter og mindreinntekter i 1. halvår 2022. I 2020 og 2021 var koronakompensasjonen til kommunesektoren samla sett om lag 1,9 mrd. 2022-kroner høgare enn anslatte meirutgifter og inntektsbortfall.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

9.3 Stortingssesjon 2020–2021

Utgreie rett til høghastighetsinternett for alle husstandar

Vedtak nr. 1060, 1. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede en rett til høghastighetsinternett for alle husstander i Norge.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 28 (2020–2021) *Vår felles digitale grunnmur – Mobil-, bredbånds- og internettjenester*, Dokument 8:151 S (2020–2021) og Innst. 511 S (2020–2021).

Regjeringa har ambisiøse mål for breibanddekning, inkludert at alle husstandar skal ha tilbod om minst 100 Mbit/s nedlastingshastigheit innan 2025. Regjeringa foreslår ein auke på kap. 541, post 60 Breibandutbygging i 2024, og denne auken legg til rette for at fleire husstandar og verksemder skal få tilgang til høghastighets breiband. Foreløpige tall frå Nasjonal kommunikasjonsmyndigheit viser at per første halvår 2023 var dekninga for breiband med 100 Mbit/s 96,6 pst. Analysys Mason berekna for departementet i november 2022 at det på det dåverande tidspunktet ville koste i overkant av 1,5 milliardar kroner i offentleg stønad å bygge ut breiband med minst 100 Mbit/s til alle.

Ein rett til høghastighets internett for alle husstandar i Noreg vil kunne bli etablert gjennom ein leveringsplikt på ein eller fleire tilbydarar. Regjeringa har høyrd eit forslag om ein lovheimel for å kunne pålegge leveringsplikt for breiband i Noreg. Her foreslår regjeringa at det blir innført ein lovheimel for å kunne pålegge leveringsplikt for breiband i Noreg. Høyeringa inneheld ein

nærmare omtale av korleis ein slik leveringsplikt kan innrettast.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Mobil- og internettdekning langs eksisterande riksvegar

Vedtak nr. 1066, 1. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en plan for utbygging av mobil- og internettdekning langs eksisterende riksveier, som spesifiserer dekningshull og kostnadene for utbedring av disse, og innarbeide dette i revidert nasjonalbudsjett for 2022.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 28 (2020–2021) *Vår felles digitale grunnmur – Mobil-, bredbånds- og internettjenester* og Innst. 511 S (2020–2021).

I Prop. 1 S (2022–2023) for Kommunal- og distriktsdepartementet vart det opplyst at departementet har vurdert resultatane av ei gjennomført ekstern utgreiing og funne ut at det er behov for å gjere ytterlegare studiar. Departementet arbeider fortsett med ei ny utgreiing, som inneber å komplettere eksisterande resultat med fleire målingar langs enda fleire riksvegar. Dette vil gjere det mogleg å få eit meir presist situasjonsbilde, og det vil gi eit betre grunnlag for å estimere kostnadene knytte til å utbetre dekningshol langs riksvegnettet.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Klarare reglar for krav til sløkkevatn

Vedtak nr. 1209, 10. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen om å oppstille klare vilkår i regelverket for i hvilke tilfeller kommunene kan fravike de preaksepterte løsningene i byggeteknisk forskrift (TEK17) § 11-17 og forskrift om brannforebygging § 21 til ugunst for utbygger hvor det brannprosjekteres med tankbil.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Hans Andreas Limi, Erlend Wiborg, Per-Willy Amundsen, Kjell-Børge Freiberg og Helge André Njåstad om å sikre meir føreseielege reglar for krav til sløkkevatn, jf. Dokument 8:238 S (2020–2021) og Innst. 583 S (2020–2021). Kommunal- og distriktsdepartementet har ansvaret for byggeteknisk for-

skrift, og Justis- og beredskapsdepartementet har ansvaret for forskrift om brannførebygging.

Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) har, i samarbeid med Direktoratet for samfunnssikkerheit og beredskap (DSB), endra rettleiaren til det relevante kravet i byggt teknisk forskrift § 11-17, slik at det no er tydelegare når det kan prosjekterast med tankbil som sløkkevatn.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Helsetenester nytta utanfor bustadkommunen

Vedtak nr. 1252, 16. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen i oppfølgingen av utredningen fra Inntektssystemutvalget vurdere lovverket slik at helsetjenester benyttet utenfor bostedskommunen i større grad kan belastes den kommunen tjenestemottaker betaler skatt til.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 192 S (2020–2021) *Kommuneproposisjonen 2022* og Innst. 660 S (2020–2021).

Kommunen skal, i tråd med helse- og omsorgstenestelova, sørje for at personar som oppheld seg i kommunen har tilbod om nødvendige helse- og omsorgstenester. Helse- og omsorgstenestene i kommunane blir i hovudsak finansierte av frie inntekter, som blir fordelte med utgangspunkt i folkeregistrerte innbyggjarar i kommunen. Dette kan gi kommunar med mange hyttebebuarar utgifter som dei frie inntektene ikkje dekker. Samstundes har hyttekommunane også andre typar inntekter frå hyttebebuarane, som kommunale avgifter, eigedomsskatt og positive ringverknader for lokalsamfunna. Fleire offentlege utval har peikt på problemstillinga med finansiering av helsetenester til personar utanfor bustadkommunen. Inntektssystemutvalet, som leverte utgreiinga si hausten 2022, vurderte heile inntektssystemet for kommunane, også denne problemstillinga.

Regjeringa vil vurdere inntektssystemutvalets tilrådingar og gjere ein heilskapleg gjennomgang av inntektssystemet for kommunane i ei eiga melding til Stortinget våren 2024.

9.4 Stortingssesjon 2018–2019

Opplysningsplikt for statsrådar og statssekretærer

Vedtak nr. 55, 27. november 2018

«Stortinget ber regjeringen utrede og sende på høring forslag om endring i lov om registrering

av regjeringsmedlemmers verv og økonomiske interesser. Herunder opplysningsplikt for statsråder og statssekretærer til å registrere sine tidligere oppdragsgivere og oppdragenes innhold der vedkommende, de siste to år før tiltredelse, har arbeidet med å fremme politiske eller næringsmessige interesser.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Karin Andersen, Torgeir Knag Fylkesnes, Kari Elisabeth Kaski, Gina Barstad og Marius Meisfjord Jøsevold om opplysningsplikt for statsrådar og statssekretærer, jf. Dokument 8:108 LS (2017–2018) og Innst. 54 L (2018–2019).

Departementet sette hausten 2019 ned ei arbeidsgruppe for å utgreie forslaget. Arbeidsgruppa vart leia av Regjeringsadvokaten og hadde medlemmar frå Justis- og beredskapsdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet. Arbeidsgruppa leverte si utgreiing i juni 2022.

Departementet arbeider med å vurdere oppmodningsvedtaket i samband med oppfølging av Europarådet sitt antikorrupsjonsorgan Group of States Against Corruption (GRECO) sin femte evalueringsrapport til Noreg og vil kome tilbake til Stortinget om saka på eigna måte.

9.5 Stortingssesjon 2016–2017

Stryke listekandidatar

Vedtak nr. 700, 23. mai 2017

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å gjeninnføre velgernes mulighet til å stryke listekandidater ved fylkestings- og kommunestyrevalg.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Helge André Njåstad, Ingebjørg Amanda Godskesen, Harald T. Nesvik, Ingerd Schou, Michael Tetzschner og Frank J. Jenssen om å tillate stryking av listekandidatar ved fylkestings- og kommunestyreval, jf. Dokument 8:14 S og Innst. 306 S (2016–2017).

Regjeringa la fram Prop. 45 L (2022–2023) *Lov om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgloven)* i mars 2023. Spørsmålet om å tillate stryking av listekandidatar ved fylkestings- og kommunestyreval vart drøfta, men regjeringa gjekk ikkje inn for dette. Stortinget behandla proposisjonen i juni 2023 og vedtok ny vallov i tråd med regjeringas framlegg.

Departementet meiner med dette at oppmodingsvedtaket er følgt opp.

Sørsamisk språk

Vedtak nr. 845, 8. juni 2017

«Stortinget ber regjeringen i oppfølgingen av NOU 2016: 18 Hjertespråket om å ha en særlig oppmerksomhet rettet mot sørsamisk språk og sammenhengene mellom språk, kultur og næring, og komme tilbake til Stortinget på en egnet måte med konkrete forslag til oppfølging av dette.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 1 S (2017–2018) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Innst. 16 S (2017–2018).

Kommunal- og distriktsdepartementet har lagt fram forslag til endringar i språkreglane i same-lova, sjå Prop. 58 L (2022–2023) *Endringer i same-loven (endringer i språkregler)* pkt. 2.4. Stortinget vedtok endringar i same-lova 30. mai 2023 og reglane tredde i kraft 1. juli 2023. Lovendringane er eit ledd i regjeringa si oppfølging av NOU 2016: 18 *Hjertespråket*.

Departementet meiner med dette at oppmodingsvedtaket er følgt opp.

9.6 Stortingssesjon 2015–2016

Unntak frå plan- og bygningslova og grannelova ved nasjonal flyktningkrise

Vedtak nr. 646, 10. mai 2016

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til lovendringer som ved en nasjonal flyktningkrise gir kommunene myndighet til å fravike plan- og bygningsloven og grannelova. Det settes frist for kommunens beslutning, som treffes etter anmodning fra annen kommunal eller statlig myndighet. Saken overføres departementet hvis fristen ikke holdes, og departementet kan også ved overprøving prøve alle sider av saken. Beslutning om at det

foreligger en nasjonal flyktningkrise kan treffes av Kongen i statsråd eller av departementet.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 43 L (2015–2016) *Endringer i plan- og bygningsloven (unntak ved kriser, katastrofer eller andre ekstraordinære situasjoner i fredstid)* og Innst. 229 L (2015–2016).

Departementet har fremja proposisjon om mellombelse lovendringar for å handtere pandemi (2020 og 2021) og auka framkomst av flyktningar som følgje av invasjonen av Ukraina (2022), som Stortinget har vedtatt. Gjeldande beredskapsføre-segn for å handtere auka framkomstar, er forlengt og gjeld fram til 1. juli 2024. Arbeidet med å følgje opp oppmodingsvedtaket har som følgje av dette blitt forseinka. Arbeids- og inkluderingsdepartementet vil evaluere beredskapsføresegna.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget om saka på eigna måte.

Endringar i vallova

Vedtak nr. 861, 10. juni 2016

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med et nytt forslag til endringer i valgloven § 7-2 og § 11-5 første ledd (personvalg ved stortingsvalg), hvor også merknader og forslag i denne innstilling er vurdert. Lovendringen foreslås iverk-satt fra stortingsvalget i 2021.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 73 L (2015–2016) *Endringer i valgloven (personval ved stortingsval, frist for godkjenning av førehandsstemmer mv.)* og Innst. 402 L (2015–2016).

Regjeringa la fram Prop. 45 L (2022–2023) *Lov om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgloven)* i mars 2023. Spørsmålet om personval ved stortingsval vart drøfta, men regjeringa gjekk ikkje inn for dette. Stortinget behandla proposisjonen i juni 2023 og vedtok ny vallov i tråd med regjeringas framlegg.

Departementet meiner med dette at oppmodingsvedtaket er følgt opp.

10 Kultur- og likestillingsdepartementet

Nedenfor gis en oversikt over oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak under Kultur- og likestillingsdepartementet. Oversikten inkluderer alle vedtak fra stortingsesjonen 2022–2023, samt de vedtakene fra tidligere stortingsesjoner som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst.

186 S (2022–2023) mente ikke var kvittert ut. I tabellen nedenfor angis det også hvorvidt departementet planlegger om rapporteringen knyttet til anmodningsvedtaket nå avsluttes, eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Tabell 10.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2022–2023	558	Forsterke og utvide arbeidet med Frivillighetsregisteret	Nei
2022–2023	559	Enhetlig definisjon av frivillige organisasjoner	Nei
2022–2023	560	Harmonisere og forenkle søkbare ordninger	Nei
2022–2023	607	Vurdering av økonomiske levekår for personer med nedsatt funksjonsevne	Nei
2022–2023	637	Løfte idrett og friluftsliv i områdesatsingsprogrammet	Ja
2022–2023	638	Legge fram plan for å inkludere alle barn som ønsker det i idrettslagene og friluftsliv lokalt	Nei
2022–2023	796	Universell utforming av lydbøker	Nei
2022–2023	797	Regulering av strømmemarkedet i bokloven	Nei
2022–2023	798	Vurdere endringer i fastprisreglene for lærebøker for høyere utdanning og fagbøker for profesjonsmarkedet	Nei
2022–2023	799	Vurdere virkningen av bokloven i markedet	Nei
2022–2023	800	Utrede muligheten for bestemmelser for folkebibliotekene om digitalt utlån av digitale verk	Nei
2022–2023	801	Ekstern gjennomgang av avanseregulering i bokmarkedet	Nei
2021–2022	403	Følge opp veilederen «Møteplasser for dataspill og datakultur»	Nei
2021–2022	501	Styrke samarbeidet for en sunnere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten	Ja
2021–2022	502	Handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten – sette ned kompetansegruppe	Ja
2021–2022	503	Handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten	Nei
2020–2021	755	Stortingsmelding om seksuell trakassering	Nei

Tabell 10.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2020–2021	788	Innlemme symbolspråk i språkloven	Nei
2018–2019	706	Endre forskrift om kringkasting	Nei
2017–2018	199	Kunstnermelding	Ja
2017–2018	695	Innføring av DNS-blokkering av nettsidene til uregulerte spillselskaper.	Nei
2017–2018	729	Utrede tvisteløsningsordning for fastsetting av rimelig vederlag	Nei
2017–2018	730	Vurdere regler om at leverandører av netjtjenester må bidra til at rettighetshavere får vederlag	Nei
2017–2018	731	Utrede om strømming av åndsverk i klasserom skal bli vederlagspliktig	Nei
2017–2018	894	Tiltak i melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede	Ja
2017–2018	895	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede	Ja
2017–2018	896	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – rett til arbeid	Ja
2017–2018	897	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – rett til helsetjenester	Ja
2017–2018	900	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – universell utforming skolebygg	Ja
2017–2018	901	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – kjøpe og eie bolig	Ja
2017–2018	902	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – likeverdige tjenester	Ja
2017–2018	903	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – koordinering av tjenester	Ja
2017–2018	904	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne	Ja
2017–2018	905	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – fritidsaktiviteter og livssyn	Ja
2017–2018	906	Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – skolefritidsordning	Ja
2014–2015	60	Nasjonalgalleriet	Nei

10.1 Stortingssesjon 2022–2023

Forsterke og utvide arbeidet med Frivillighetsregisteret

Vedtak nr. 558, 28. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen forsterke og utvide arbeidet med Frivillighetsregisteret, blant annet slik at informasjon fra registeret danner grunnlag for samtlige søknadsordninger administrert på statlig nivå. Arbeidet skal gjøres i samråd med frivillig sektor.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 249 S (2022–2023) og Dokument 8:49 S (2022–2023) *Representantforslag om en bedre støtteordning for organisasjoner og frivilligheten.*

Kultur- og likestillingsdepartementet følger opp anbefalingene i rapporten *Videreutvikling av Frivillighetsregisteret*, i samarbeid med Brønnøysundregistrene, Lotteri- og stiftelsestilsynet og frivillig sektor. Brønnøysundregistrene har igangsatt et prosjekt, med støtte fra Medfinansieringsordningen, som tar sikte på å flere, og mer oppdaterte, opplysninger legges til Frivillighetsregisteret. Prosjektet sikter også mot å integrere Frivillighetsregisteret tettere med relevante statlige forvaltningssystemer, og skal også samordnes med tilskudd.no. Videre vil Kultur- og likestillingsdepartementet høsten 2023 starte arbeidet med å revidere frivillighetsregisterloven. Lovgjennomgangen tar blant annet sikte på å legge til rette for forenkling i forvaltningen overfor frivillig sektor. Regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.

Enhetlig definisjon av frivillige organisasjoner

Vedtak nr. 559, 28. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at man i større grad bruker en enhetlig definisjon av «frivillig organisasjon» i den statlige forvaltningen, med utgangspunkt i registreringsrett i Frivillighetsregisteret.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 249 S (2022–2023) og Dokument 8:49 S (2022–2023) *Representantforslag om en bedre støtteordning for organisasjoner og frivilligheten.*

Kultur- og likestillingsdepartementet starter høsten 2023 arbeidet med å revidere frivillighetsregisterloven. Registreringsrett i Frivillighets-

registeret skal i den forbindelse gjennomgås. Som en oppfølging av lovarbeidet vil Kultur- og likestillingsdepartementet vurdere hvordan registreringsrett i Frivillighetsregisteret kan gjøres til felles inngangskriterium i ordninger som berører frivillig sektor. Regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.

Harmonisere og forenkle søkbare ordninger

Vedtak nr. 560, 28. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen igangsette et arbeid for å harmonisere og forenkle de mange søkbare ordningene som forvaltes av departement, direktorat og statlig sektor, herunder vurdere mer samkjørte systemer for søknader og rapportering for statlige tilskuddsordninger, samkjørte søknadsfrister og tidspunkt for svar/utbetaling, og innføre raskere saksbehandling av tilskudd og regler for overføring av tilskudd til neste budsjettår når tildelingen kommer seint, og en tilrettelegging for at tilskudd i større grad gis som flerårige tilskudd og driftstilskudd. Arbeidet skal gjøres i samråd med frivillig sektor.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 249 S (2022–2023) og Dokument 8:49 S (2022–2023) *Representantforslag om en bedre støtteordning for organisasjoner og frivilligheten.*

Oppfølging av anmodningsvedtaket krever koordinert innsats fra flere statlige etater. Revidering av frivillighetsregisterloven, som startes opp høsten 2023, vil berede grunnen for at registrering i Frivillighetsregisteret kan være inngangskriterium for statlige ordninger beregnet for frivillig sektor. Prosjektet som ledes av Brønnøysundregistrene har som målsetting at Frivillighetsregisteret skal inneholde flere og mer oppdaterte opplysninger, og at registeret skal bli tettere integrert med andre statlige forvaltningssystemer. Disse to prosjektene vil danne utgangspunkt for en mer enhetlig statlig forvaltning av tilskudd til frivillig sektor. Hele 13 departementer forvalter tilskudd til frivillig sektor, og det er derfor avgjørende at felles grep blir implementert i hele departementsfellesskapet. Kultur- og likestillingsdepartementet har tatt initiativ til å opprette et tverrdepartementalt forum for den statlige frivillighetspolitikken. Felles retningslinjer for statlige tilskudd til frivillig sektor og forenkling av statlige tilskuddsordninger vil drøftes i forumet.

Regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.

Vurdering av økonomiske levekår for personer med nedsatt funksjonsevne

Vedtak nr. 607, 18. april 2023

«Stortinget ber regjeringen i oppfølgingen av Likestillings- og mangfoldsutvalget gjøre en vurdering av de økonomiske levekårene og tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne og deres nærmeste familie, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 224 S (2022–2023) og Dokument 8:77 S (2022–2023) *Representantforslag om hva det koster å være funksjonsnedsatt – et offentlig utvalg som skal utrede de økonomiske levekårene for personer med nedsatt funksjonsevne og deres nærmeste familie.*

Likestilling- og mangfoldsutvalgets utredning NOU 2023: 13 *På høy tid – realisering av funksjonshindredes rettigheter* ble overlevert kultur- og likestillingsministeren 2. mai 2023. Utredningen inneholder ingen særlig vurdering av økonomiske levekår.

Kultur- og likestillingsdepartementet har gitt Bufdir i oppdrag å innhente en undersøkelse av de økonomiske levekårene for personer med funksjonsnedsettelse og deres familier. Regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.

Løfte idrett og friluftsliv i områdesatsingsprogrammet

Vedtak nr. 637, 9. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen løfte idrett og friluftsliv som en satsing i sitt arbeid med områdesatsingsprogrammet ut 2024, og ha som mål å øke driftstilskuddet til idrettsklubber i levekårsutsatte områder.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 291 S (2022–2023) og Dokument 8:121 S (2022–2023).

Over Kommunal- og distriksdepartementets budsjett bevilges det tilskudd til områdesatsing i byer (kap. 590 Planlegging og byutvikling, post 65 Områdesatsing i byer). Tilskuddet har brede mål og kriterier, slik at kommunene har et handlingsrom for å prioritere innsatsen innenfor årlige handlingsplaner. Kriterier for tilskuddet er blant annet at innsatsen skal omfatte tiltak som bidrar til

gode og trygge bo-, oppvekst- og nærmiljøer og inkludering og deltakelse på ulike samfunnsarenaer og i frivilligheten. Det er en forutsetning fra departementet at kommunene ser tiltakene som de får tilskudd til på kap. 590, post 65 i sammenheng med andre statlige midler til de geografiske områdene som satsingen omfatter.

Klima- og miljødepartementet har siden 2017 øremerket midler på kap. 1420 Miljødirektoratet, post 78 Friluftslivformål til utvikling av grønne områder i områdesatsingene i Oslo. I 2023 utgjør dette beløpet 5 mill. kroner. Disse midlene brukes sammen med kommunens midler til å utvikle og tilrettelegge turveier, parker og andre grøntområder for friluftsliv og rekreasjon. I tillegg kan det etter søknad gis midler til sikring og tilrettelegging av friluftslivsområder innenfor alle områdesatsingene, gjennom ordningene på kap. 1420 Miljødirektoratet, post 30 Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder og post 78 Friluftslivformål.

Kultur- og likestillingsdepartementet har fordelt et tilskudd på 125 mill. kroner fra spillemiddeloverskuddet til idretten i levekårsutsatte områder som en ekstrainsats i 2023. Oslo, Bergen, Trondheim, Drammen og Stavanger, som er kommuner som er en del av områdesatsingsprogrammet, er tildelt over 45 mill. kroner av midlene. Midlene skal bidra til å holde foreldrebetalingen og aktiviteter som er kostnadsdrivende nede.

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Legge fram plan for å inkludere alle barn som ønsker det, i idrettslagene og friluftsliv lokalt

Vedtak nr. 638, 9. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for hvordan staten skal bidra til å inkludere alle barn som ønsker det, i idrettslagene og friluftsliv lokalt, slik at store kostnader ikke er til hinder for deltakelsen for den enkelte.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 291 S (2022–2023) og Dokument 8:121 S (2022–2023).

Regjeringen starter høsten 2023 arbeidet med en handlingsplan for økt deltakelse i kultur-, idretts- og friluftslivsaktiviteter. Frivillig sektor vil involveres i arbeidet. Regjeringen vil følge opp vedtaket med den kommende handlingsplanen for deltakelse.

Universell utforming av lydbøker

Vedtak nr. 796, 8. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede universell utforming av lydbøker.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 461 L (2022–2023) og Prop. 82 L (2022–2023) *Lov om omsetning av bøker (bokloven)*.

Regjeringen vil utrede problemstillingen og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Regulering av strømmemarkedet i bokloven

Vedtak nr. 797, 8. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan strømmemarkedet kan reguleres i bokloven, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte. Utredningen bør blant annet inkludere en endring av bokloven som sikrer ikke-diskriminering av innholdsleverandører av strømmetjenester for litteratur, samt en grundig vurdering av å opprette en særskilt uavhengig nemnd som skal vurdere mulige brudd på bokloven, enten for rådgivende uttalelser eller også med vedtakskompetanse.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 461 L (2022–2023) og Prop. 82 L (2022–2023) *Lov om omsetning av bøker (bokloven)*.

Regjeringen vil utrede problemstillingen og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Vurdere endringer i fastprisreglene for lærebøker for høyere utdanning og fagbøker for profesjonsmarkedet

Vedtak nr. 798, 8. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2024 vurdere om man lettere kan inkludere lærebøker for høyere utdanning og fagbøker for profesjonsmarkedet i digitale læringstjenester i fastprisperioden, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte. Det bør vurderes konsekvenser av å endre bokloven slik at omsetning ut over eksemplarsalg også tillates i fastprisperioden for lærebøker for høyere utdanning, og at fagbøker for profesjonsmarkedet enten får valgfri fastpris eller en fastprisordning som kun gjelder papirformat i seks måneder, eller at det legges opp til at fast-

prisperioden for denne bokgruppen kan reguleres i forskrift.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 461 L (2022–2023) og Prop. 82 L (2022–2023) *Lov om omsetning av bøker (bokloven)*.

Regjeringen vil utrede spørsmålene i løpet av 2024 og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Vurdere virkningen av bokloven i markedet

Vedtak nr. 799, 8. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen fortløpende vurdere virkningen av bokloven i markedet, herunder hvordan bokdefinisjonen fungerer og grenseoppgangen mellom bøker, læringsressurser og andre typer digitale produkter.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 461 L (2022–2023) og Prop. 82 L (2022–2023) *Lov om omsetning av bøker (bokloven)*.

Loven trer i kraft 1. januar 2024. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte når loven har virket i noe tid.

Utrede muligheten for bestemmelser for folkebibliotekene om digitalt utlån av digitale verk

Vedtak nr. 800, 8. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen så snart som mulig utrede om det er mulig å fastsette bestemmelser for folkebibliotekene om digitalt utlån av digitale verk.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 461 L (2022–2023) og Prop. 82 L (2022–2023) *Lov om omsetning av bøker (bokloven)*.

Kultur- og likestillingsdepartementet vil høsten 2023 sette ut et oppdrag om å utrede problemstillingen. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Ekstern gjennomgang av avanseregulering i bokmarkedet

Vedtak nr. 801, 8. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en ekstern gjennomgang av avanseregulering, som

varslet, for å avstemme de ulike innspillene fra bokbransjen, før bestemmelsen om slik regulering settes i kraft.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 461 L (2022–2023) og Prop. 82 L (2022–2023) *Lov om omsetning av bøker (bokloven)*.

Kultur- og likestillingsdepartementet vil høsten 2023 sette ut et oppdrag om å utrede problemstillingen. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

10.2 Stortingssesjon 2021–2022

Følge opp veilederen «Møteplasser for dataspill og datakultur»

Vedtak nr. 403, 1. mars 2022

«Stortinget ber regjeringen følge opp veilederen «Møteplasser for dataspill og datakultur» og vurdere hvordan man ytterligere kan bidra til å gjøre det enklere for kommuner og andre som ønsker å utvikle attraktive, tilgjengelige og inkluderende møteplasser der barn og ungdom som er interesserte i datakultur, opplever å bli sett og kan føle seg trygge.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 155 S (2021–2022) og Dokument 8:24 S (2021–2022) *Representantforslag om et løft for den digitale spillkulturen*.

Regjeringen vil følge opp vedtaket med den kommende strategien for dataspillpolitikken.

Styrke samarbeidet for en sunnere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten

Vedtak 501, 28. april 2022

«Stortinget ber regjeringen om å ha god dialog med idretten for å styrke samarbeidet for en sunnere idrett og å bidra til å hindre kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 246 S (2021–2022) og Dokument 8:71 S (2021–2022) *Representantforslag om en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten*.

Regjeringen har løpende dialog med Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF). Det framgår av Kultur- og like-

stillingsdepartementets tilskuddsbrev til NIF for 2023 at idrettens arbeid mot spiseforstyrrelser «Sunn idrett» skal prioriteres innenfor rammen av det statlige tilskuddet.

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten – sette ned kompetansegruppe

Vedtak 502, 28. april 2022

«Stortinget ber regjeringen sette ned en tverrfaglig, koordinerende kompetansegruppe hvor Norges idrettsforbund inviteres til administrativt å lede utarbeidelsen av et forslag til en handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 246 S (2021–2022) og Dokument 8:71 S (2021–2022) *Representantforslag om en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten*.

Regjeringen har invitert NIF til å nedsette og lede arbeidet med handlingsplan for en tryggere idrett, og for å forebygge kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser.

NIF har satt ned en arbeidsgruppe og utformet mandat for gruppas arbeid. Utvalget er bredt sammensatt og består av representanter for idretten, helsesektoren og forskningsmiljøer. Kultur- og likestillingsdepartementet bidrar med midler til utvalgsarbeidet.

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten

Vedtak 503, 28. april 2022

«Stortinget ber regjeringen legge frem et forslag til en handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten, som bygger på forslaget utarbeidet av en tverrfaglig, koordinerende kompetansegruppe. Dette forslaget til handlingsplan skal legges frem i et samarbeid mellom Kulturdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 246 S (2021–2022) og

Dokument 8:71 S (2021–2022) *Representantforslag om en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten.*

Regjeringen har løpende dialog med NIF om saken. NIF rapporterer at arbeidsgruppa er godt i gang med arbeidet og vil legge fram sine erfaringer og anbefalinger i form av en handlingsplan mot slutten av 2023. Planen skal inneholde strategiske og operative forslag til løsninger i idretten og miljøet rundt, som foresatte, skoler, utdanningsinstitusjoner og helsevesen. Gruppen skal også komme med forslag til hvordan de forskjellige tiltakene kan finansieres.

Regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.

10.3 Stortingssesjon 2020–2021

Stortingsmelding om seksuell trakassering

Vedtak nr. 755, 11. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en stortingsmelding med en bred gjennomgang av ulike arbeidsfelt og sektorer i samfunnet, der det foreslås tiltak som kan bidra til å forebygge seksuell trakassering i det norske samfunnet. Arbeidet må omfatte alle typer trakassering, samt trusler og vold.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 270 S (2020–2021) og Dokument 8:135 S (2019–2020) *Representantforslag om en norsk offentlig utredning om seksuell trakassering.*

Regjeringen har igangsatt arbeid med en melding til Stortinget om seksuell trakassering. Den skal kartlegge omfanget av seksuell trakassering i arbeidslivet, innenfor skole og utdanning og på barn og voksnes fritidsarenaer. Meldingen vil gjøre rede for utfordringer og foreslå forebyggende tiltak.

Innlemme symbolspråk i språkloven

Vedtak nr. 788, 25. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om symbolspråk, der det foreslås hvordan retten til symbolspråk kan innlemmes i språkloven.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 253 L (2020–2021) og Prop. 108 L (2019–2020) *Lov om språk.*

Språkloven trådte i kraft 1. januar 2022. Språkloven gir ingen konkrete, individuelle rettigheter, bortsett fra de rettene som er videreført fra målloven, og som gjelder nynorsk og bokmål. Formålet med loven er å sikre status og vern for norsk, samiske språk, kvensk, romani, romanes og norsk tegnspråk.

Gjennom dialogmøter er det avklart at interesseorganisasjonene ønsker seg en anerkjennelse av ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon) som språk – ut fra en argumentasjon fra miljøene om at ASK er et språk på linje med de andre språkene som er omfattet av språkloven. Departementet anerkjenner på den ene siden det viktige likestillingsperspektivet som ligger i en slik argumentasjon. På den andre siden viser relevante språkfaglige miljøer til at ASK er et kommunikativt verktøy for å uttrykke språk, og at det ikke regnes som et språk i konvensjonell lingvistisk forstand. Språkloven omfatter nettopp konvensjonelle språk.

Muligheten til å kommunisere er en grunnleggende rettighet. Kommunikasjon påvirker tilgangen til og kvaliteten på offentlige tjenester. Det er viktig at offentlige myndigheter og virksomheter vurderer hensynet til personer som har behov for alternativ og supplerende kommunikasjon når de utformer sektorpolitikk og tjenester. Kultur- og likestillingsdepartementet vurderer i samråd med berørte aktører og departementer hvordan dette ansvaret kan uttrykkes tydeligere i språkpolitikken og relevant regelverk. Regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.

10.4 Stortingssesjon 2018–2019

Endre forskrift om kringkasting

Vedtak nr. 706, 21. juni 2019

«Stortinget ber regjeringen endre forskrift om kringkasting slik at fotball-VM og fotball-EM for kvinner anses som begivenheter av vesentlig samfunnsmessig betydning, på linje med andre tilsvarende idrettsarrangementer, og sikres vederlagsfri visning.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Innst. 391 S (2018–2019) *Innstilling fra finanskomiteen om revidert nasjonalbudsjett 2019, om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2019, og om endringer i skatter og avgifter i statsbudsjettet for 2019.*

Kultur- og likestillingsdepartementet har i høringsnotat om forslag til gjennomføring av

endringsdirektivet til AMT-direktivet foreslått å legge til fotball-VM og fotball-EM for kvinner i listen over viktige begivenheter i kringkastingsforskriften. Høringen er avsluttet og departementet jobber videre med forslaget. Regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.

10.5 Stortingssesjon 2017–2018

Kunstnermelding

Vedtak nr. 199, 12. desember 2017

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen Kunstnermelding»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er Innst. 14 S (2017–2018) og Prop. 1 S (2017–2018).

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp gjennom Meld. St. 22 (2022–2023) *Kunstnarkår*, som regjeringen la fram 9. juni 2023. Meldingen presenterer regjeringens mål for kunstnerpolitikken framover, jf. omtale under programkategori 08.20. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Innføring av DNS-blokkering av nettsidene til uregulerte spillskaper

Vedtak nr. 695, 7. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen stanse pengespill hos uregulerte pengespillskaper ved å innføre DNS-blokkering av nettsidene deres. Regjeringen bes i budsjett for 2019 omtale fremdriftsplanen for dette arbeidet.»

Dokumentet som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 242 S (2017–2018). jf. Dokument 8:110 S (2017–2018) *Representantforslag om en mer ansvarlig spillpolitikk*.

Kultur- og likestillingsdepartementet sendte 21. september 2021 et lovforslag på høring om DNS-blokkering på nettsider med uregulerte pengespill. Departementet sendte 13. april 2023 på høring et tillegg til det opprinnelige høringsnotatet, med en redegjørelse for forslaget personvernmessige konsekvenser som hadde høringsfrist 25. mai 2023. Regjeringen vil fremme en lovproposisjon om forslaget for Stortinget høsten 2023.

Utrede tvisteløsningsordning for fastsetting av rimelig vederlag

Vedtak nr. 729, 15. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen utrede en tvisteløsningsordning for fastsetting av rimelig vederlag og komme tilbake til Stortinget med egen sak på egnet måte.»

Dokumentet som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 258 L (2017–2018), jf. Prop. 104 L (2016–2017) *Lov om opphavsrett til åndsverk (åndsverkloven)*.

Departementet vil utrede saken og sende et forslag på alminnelig høring, og deretter komme tilbake til Stortinget. Utredningen vil skje i sammenheng med gjennomføringen av EUs digitalmarkedsdirektiv ((EU) 2019/790).

Vurdere regler om at leverandører av nettjenester må bidra til at rettighetshavere får vederlag

Vedtak nr. 730, 15. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen fortløpende vurdere om norske myndigheter kan gi regler som sikrer at leverandører av nettjenester som lagrer og tilgjengeliggjør store mengder av verk og annet kreativt innhold lastet opp av brukere, må bidra til at rettighetshaverne får vederlag for slik bruk av deres materiale.»

Dokumentet som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 258 L (2017–2018), jf. Prop. 104 L (2016–2017) *Lov om opphavsrett til åndsverk (åndsverkloven)*.

Den såkalte verdigap-problematikken gjelder i hele Europa og er omfattet av digitalmarkedsdirektivet ((EU) 2019/790). Anmodningsvedtaket vil bli behandlet i forbindelse med gjennomføringen av direktivet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Utrede om strømming av åndsverk i klasserom skal bli vederlagspliktig

Vedtak nr. 731, 15. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen utrede og komme tilbake til Stortinget med sak om hvordan og hvorvidt verk som overføres i klasserommet, deriblant strømming fra Internett, kan likestilles med eksemplarframstilling i klasserommet, og dermed bli vederlagspliktig, slik at det blir mulig for

partene å inngå avtalelisens også for strømming og annen overføring.»

Dokumentet som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 258 L (2017–2018), jf. Prop. 104 L (2016–2017) *Lov om opphavsrett til åndsverk (åndsverkloven)*.

Regjeringen vil følge opp anmodningsvedtaket i forbindelse med den varslede gjennomgangen av åndsverklovens undervisningsbestemmelser. Dette vil skje når EUs digitalmarkedsdirektiv ((EU) 2019/790) skal gjennomføres i norsk rett, jf. også omtale i Prop. 104 L (2016–2017) *Lov om opphavsrett til åndsverk mv. (åndsverkloven)*. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Tiltak i melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede

Vedtak nr. 894, 12. juni 2018

«Stortinget ber regjeringen legge frem en Stortingsmelding med forslag til tiltak for at utviklingshemmede skal få oppfylt sine menneskerettigheter på lik linje med andre.»

Dokumentet som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag om rettigheter og likeverd for utviklingshemmede og om tiltak som styrker de grunnleggende rettighetene til mennesker med utviklingshemming, jf. Dokument 8:172 S (2017–2018) og Innst. 377 S (2017–2018).

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp gjennom Meld. St. 8 (2022–2023) *Menneskerettar for personar med utviklingshemming – Det handlar om å bli høyrst og sett*, som regjeringen la fram 4. november 2022. I meldingen redegjør regjeringen for det menneskerettslige grunnlaget for politikken for personer med utviklingshemming. Meldingen inneholder en analyse av hvordan situasjonen er i dag, sammen med en beskrivelse av tidligere politikk. Meldingen utdyper noen av de overordnede utfordringene på feltet, og innsatser for å møte disse utfordringene.

Anmodningsvedtak nr. 894 blir oppfattet som Stortingets hovedvedtak knyttet til representantforslaget om rettigheter og likeverd for utviklingshemmede og om tiltak som styrker de grunnleggende rettighetene til mennesker med utviklingshemming. Vedtakene nr. 895–906, med unntak av vedtak 898, er knyttet til tema og innhold i stortingsmeldingen. Kultur- og likestillingsdepartementet har koordinert regjeringens oppfølging av vedtak 894 og tilknyttede vedtak under dette.

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede

Vedtak nr. 895, 12. juni 2018

«Stortinget ber regjeringen legge frem en Stortingsmelding om sikring av utviklingshemmedes menneskerettigheter der det legges vekt på utviklingshemmedes rett til å uttrykke sin mening eller hevde sin rett på lik linje med andre.»

Anmodningsvedtaket ble gjort i forbindelse med behandling av et representantforslag om rettigheter og likeverd for utviklingshemmede og om tiltak som styrker de grunnleggende rettighetene til mennesker med utviklingshemming, jf. Dokument 8:172 S (2017–2018) og Innst. 377 S (2017–2018).

Regjeringen la fram Meld. St. 8 (2022–2023) *Menneskerettar for personar med utviklingshemming – Det handlar om å bli høyrst og sett* 4. november 2022, se rapportering på vedtak nr. 894. Retten til å uttrykke sin mening og å få sine rettigheter oppfylt er sentrale tema i meldingen. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – rett til arbeid

Vedtak 896, 12. juni 2018

«Stortinget ber regjeringen legge frem en Stortingsmelding om sikring av utviklingshemmedes menneskerettigheter der det legges vekt på tiltak som sikrer utviklingshemmede retten til arbeid, herunder tilrettelagt yrkesfagutdanning.»

Anmodningsvedtaket ble gjort i forbindelse med behandling av et representantforslag om rettigheter og likeverd for utviklingshemmede og om tiltak som styrker de grunnleggende rettighetene til mennesker med utviklingshemming, jf. Dokument 8:172 S (2017–2018) og Innst. 377 S (2017–2018).

Regjeringen la fram Meld. St. 8 (2022–2023) *Menneskerettar for personar med utviklingshemming – Det handlar om å bli høyrst og sett* 4. november 2022. Meldingen har et eget kapittel om retten til arbeid. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – rett til helsetjenester

Vedtak 897, 12. juni 2018

«Stortinget ber regjeringen legge frem en Stortingsmelding om sikring av utviklingshemmedes menneskerettigheter der det legges vekt på utviklingshemmedes rett til lik tilgang til helse-tjenester av god kvalitet som resten av befolkningen.»

Anmodningsvedtaket ble gjort i forbindelse med behandling av et representantforslag om rettigheter og likeverd for utviklingshemmede og om tiltak som styrker de grunnleggende rettighetene til mennesker med utviklingshemming, jf. Dokument 8:172 S (2017–2018) og Innst. 377 S (2017–2018).

Regjeringen la fram Meld. St. 8 (2022–2023) *Menneskerettar for personar med utviklingshemming – Det handlar om å bli høyr og sett* 4. november 2022. Meldingen har et eget kapittel om retten til helse. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – universell utforming skolebygg

Vedtak 900, 12. juni 2018

«Stortinget ber regjeringen legge frem en Stortingsmelding om sikring av utviklingshemmedes menneskerettigheter der det legges vekt på tilrettelagt undervisning for utviklingshemmede elever i den ordinære skolen, herunder universell utforming av eksisterende skolebygg.»

Anmodningsvedtaket ble gjort i forbindelse med behandling av et representantforslag om rettigheter og likeverd for utviklingshemmede og om tiltak som styrker de grunnleggende rettighetene til mennesker med utviklingshemming, jf. Dokument 8:172 S (2017–2018) og Innst. 377 S (2017–2018).

Regjeringen la fram Meld. St. 8 (2022–2023) *Menneskerettar for personar med utviklingshemming – Det handlar om å bli høyr og sett* 4. november 2022. Meldingen har et eget kapittel om retten til utdanning. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – kjøpe og eie bolig

Vedtak 901, 12. juni 2018

«Stortinget ber regjeringen legge frem en Stortingsmelding om sikring av utviklingshemmedes menneskerettigheter der det legges vekt på at utviklingshemmede skal ha samme mulighet til å kjøpe og eie egen bolig som andre.»

Anmodningsvedtaket ble gjort i forbindelse med behandling av et representantforslag om rettigheter og likeverd for utviklingshemmede og om tiltak som styrker de grunnleggende rettighetene til mennesker med utviklingshemming, jf. Dokument 8:172 S (2017–2018) og Innst. 377 S (2017–2018).

Regjeringen la fram Meld. St. 8 (2022–2023) *Menneskerettar for personar med utviklingshemming – Det handlar om å bli høyr og sett* 4. november 2022. Meldingen har et eget kapittel om retten til bolig. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – likeverdige tjenester

Vedtak nr. 902, 12. juni 2018

«Stortinget ber regjeringen legge frem en Stortingsmelding om sikring av utviklingshemmedes menneskerettigheter der det legges vekt på å sikre at tjenesteapparatet for mennesker med utviklingshemming innehar tilstrekkelig kompetanse til at utviklingshemmede får likeverdige tjenester innenfor ulike samfunnsområder, på linje med alle andre.»

Anmodningsvedtaket ble gjort i forbindelse med behandling av et representantforslag om rettigheter og likeverd for utviklingshemmede og om tiltak som styrker de grunnleggende rettighetene til mennesker med utviklingshemming, jf. Dokument 8:172 S (2017–2018) og Innst. 377 S (2017–2018).

Regjeringen la fram Meld. St. 8 (2022–2023) *Menneskerettar for personar med utviklingshemming – Det handlar om å bli høyr og sett* 4. november 2022. Kompetanse i tjenestene er et sentralt tema i meldingen. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – koordinering av tjenester

Vedtak 903, 12. juni 2018

«Stortinget ber regjeringen legge frem en Stortingsmelding om sikring av utviklingshemmedes menneskerettigheter der det legges vekt på å sikre god koordinering av tjenestene til utviklingshemmede i overgangssituasjoner og mellom løpende tjenester, internt i kommunene, og mellom kommune, fylkeskommune og stat.»

Anmodningsvedtaket ble gjort i forbindelse med behandling av et representantforslag om rettigheter og likeverd for utviklingshemmede og om tiltak som styrker de grunnleggende rettighetene til mennesker med utviklingshemming, jf. Dokument 8:172 S (2017–2018) og Innst. 377 S (2017–2018).

Regjeringen la fram Meld. St. 8 (2022–2023) *Menneskerettar for personar med utviklingshemming – Det handlar om å bli høyrst og sett 4. november 2022*. Koordinering er et sentralt tema i meldingen. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne

Vedtak nr. 904, 12. juni 2018

«Stortinget ber regjeringen legge frem en Stortingsmelding om sikring av utviklingshemmedes rettigheter der det legges vekt på å sikre at FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) fullt ut skal gjennomføres på alle relevante samfunnsområder, blant annet gjennom en helhetlig tilnærming på departementsnivå for hvordan man skal nå politiske målsettinger for utviklingshemmede, og sikre en koordinert innsats.»

Anmodningsvedtaket ble gjort i forbindelse med behandling av et representantforslag om rettigheter og likeverd for utviklingshemmede og om tiltak som styrker de grunnleggende rettighetene til mennesker med utviklingshemming, jf. Dokument 8:172 S (2017–2018) og Innst. 377 S (2017–2018).

Regjeringen la fram Meld. St. 8 (2022–2023) *Menneskerettar for personar med utviklingshem-*

ming – Det handlar om å bli høyrst og sett 4. november 2022. Meldingen er utarbeidet i samarbeid mellom flere sentrale departementer, og CRPD ligger til grunn for meldingen og regjeringens politikk. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – fritidsaktiviteter og livssyn

Vedtak 905, 12. juni 2018

«Stortinget ber regjeringen legge frem en Stortingsmelding om sikring av utviklingshemmedes menneskerettigheter der det legges vekt på å sikre alle muligheter til å drive med meningsfylte fritidsaktiviteter og muligheter for livssynsutøvelse.»

Anmodningsvedtaket ble gjort i forbindelse med behandling av et representantforslag om rettigheter og likeverd for utviklingshemmede og om tiltak som styrker de grunnleggende rettighetene til mennesker med utviklingshemming, jf. Dokument 8:172 S (2017–2018) og Innst. 377 S (2017–2018).

Regjeringen la fram Meld. St. 8 (2022–2023) *Menneskerettar for personar med utviklingshemming – Det handlar om å bli høyrst og sett 4. november 2022*. Meldingen har et eget kapittel om retten til å delta i kultur- og fritidsaktiviteter. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Melding til Stortinget om sikring av menneskerettighetene for utviklingshemmede – skolefritidsordning

Vedtak 906, 12. juni 2018

«Stortinget ber regjeringen legge fram en Stortingsmelding om sikring av utviklingshemmedes menneskerettigheter, der det foretas en kartlegging av om det er store forskjeller i praksis mellom kommuner og fylkeskommuner, når det gjelder skolefritidsordning/tilbud etter skoletid fra 4. årstrinn til og med videregående skole, herunder innhold i tjenestene og egenbetaling fra foreldrene, og gi en vurdering av i hvilken grad det er opplæringsloven eller lov om helse- og omsorgstjenester, som skal dekke slike tjenester, sett i lys av FN-konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter.»

Anmodningsvedtaket ble gjort i forbindelse med behandling av et representantforslag om rettig-

heter og likeverd for utviklingshemmede og om tiltak som styrker de grunnleggende rettighetene til mennesker med utviklingshemming, jf. Dokument 8:172 S (2017–2018) og Innst. 377 S (2017–2018).

Regjeringen la fram Meld. St. 8 (2022–2023) *Menneskerettar for personar med utviklingshemming – Det handlar om å bli høyrte og sett* 4. november 2022. Meldingen har et eget kapittel om retten til utdanning, der gratis SFO for elever med behov for det omtales. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

10.6 Stortingssesjon 2014–2015

Nasjonalgalleriet

Vedtak nr. 60, 1. desember 2014

«Stortinget ber regjeringen vurdere om Nasjonalgalleriet kan være en del av Nasjonalmuseet

for kunst, arkitektur og design uten ny totalrenovering.»

Dokumentet som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015) fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2015 og forslaget til statsbudsjett for 2015.

Statsbygg er gitt i oppdrag å se nærmere på muligheten for å etablere en ny moderne scene for Nationaltheatret på Tullinløkka. I den forbindelse skal det også vurderes om en del av arealbehovet kan dekkes ved å plassere publikumsarealer og en del andre teaterfunksjoner i deler av bygningen Nasjonalgalleriet. Det er naturlig å avvente utfallet av denne mulighetsstudien før det eventuelt arbeides videre med andre alternativer. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

11 Kunnskapsdepartementet

Nedanfor er ei oversikt over oppfølging av oppmodningsvedtak under Kunnskapsdepartementet. Oversikta omfattar alle vedtak frå stortingssesjonen 2022–2023 og alle vedtak frå tidlegare sesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 186 S (2022–2023) meinte ikkje var følgde opp ferdig (51 stk.).

I kolonnen lengst til høgre i tabell 3.1 er det ført opp om departementet reknar med at rapporteringa om vedtaket no blir avslutta, eller om det vil rapportere konkret om det i budsjettframlegget neste år òg. Ei rapportering som inneber at departementet skal legge fram ei konkret sak for

Stortinget, vil normalt først bli avslutta når slikt framlegg er gjort.

Sjølv om det i tabellen er oppgitt at rapporteringa blir avslutta, vil det stundom vere slik at oppfølginga av alle sider av vedtaket ikkje er slutført. Dette kan til dømes gjelde oppmoding om å ta særlege omsyn i politikkkutforminga på eit område, og der oppfølginga vil kunne gå over fleire år. I slike tilfelle blir Stortinget orientert om oppfølginga slik som elles gjennom omtale av det relevante politikkområdet i andre dokument til Stortinget.

Tabell 11.1 Oppmodningsvedtak

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Følgd opp (ja/nei)
2022–2023	81	Regulering og dimensjonering av barnehagetilbodet	Ja
2022–2023	87	Gratis SFO-tilbod alle vekedagar skulen har tilbod	Ja
2022–2023	90	Eksamensordningar i vidaregåande og ungdomsskule	Ja
2022–2023	109	Finansiering av produksjonsskular	Ja
2022–2023	110	Forprosjekt for nytt bygg til Griegakademiet	Ja
2022–2023	471	Meir variert praksis i lærarutdanningane m.m.	Nei
2022–2023	472	Strategi for å styrke laget rundt læraren og eleven	Nei
2022–2023	484	Plan for å vidareutvikle høgare yrkesfagleg utdanning	Nei
2022–2023	553	Lærekandidatordninga	Nei
2022–2023	554	Greie ut nytt yrkestittelnivå	Nei
2022–2023	582	Læringsutbyte om kunstig intelligens og tingas internett i høgare utdanning	Ja
2022–2023	625	Vald og truslar i skulen	Nei

Tabell 11.1 Oppmodningsvedtak

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Følgte opp (ja/nei)
2022–2023	690	Strategi for å auke rekrutteringa av lærarar	Nei
2022–2023	733	Kandidattypar innanfor fag- og yrkesopplæringa	Nei
2022–2023	734	Læringsstøttande ressursar på begge målformer	Nei
2022–2023	735	IB-tilbod både i grunnskulen og i vidaregåande skule	Nei
2022–2023	736	Handlingsrommet for alternative opplæringsarenaer	Nei
2022–2023	737	Utvide målgruppa for oppfølgingstenesta	Nei
2022–2023	738	Sikre individuell tilrettelegging av opplæringa	Nei
2021–2022	35, pkt. 44	Meldeplikt ved overføring av eigedomsrett til barnehage	Nei
2021–2022	35, pkt. 45	Gjeninnføre rett for kommunane til å føre tilsyn med private barnehagar	Nei
2021–2022	35, pkt. 53	Kartlegging av utfordringar for praktisk opplæring i skulen	Nei
2021–2022	374	Styrking av praktisk læring	Nei
2020–2021	16	Gjennomgang av finansieringskategoriane i høgare utdanning	Ja
2020–2021	30	Ordning i Statens lånekasse for utdanning for autorisasjon av helsepersonell	Ja
2020–2021	79	Politiattest for tilsetjing i skular og barnehagar	Nei
2020–2021	182	Greie ut Østfold-modellen for læreandidatar med tilretteleggingsbehov	Nei
2020–2021	684	Finansiering av studieopphald i utlandet	Ja
2020–2021	687	Betre godkjenningsordningar for utanlandsk utdanning	Ja
2020–2021	941	Opptappingsplan for studieplassar i medisin, helsefag, sjukepleie og psykologi	Nei
2020–2021	942	Styrke rådgivings- og rettleiingstenesta i skulen	Nei
2020–2021	943	Krav til minstestandard på teknisk utstyr på yrkesfag	Nei
2020–2021	945	Rekrutteringsstipend for yrkesfaglæruddanning	Ja
2020–2021	947	Yrkesopplæringa tilpassa arbeidslivet	Ja
2020–2021	949	Undervisningsutstyr i tekniske fag i vidaregåande	Nei
2020–2021	1017	Opplæringslova, barnehagelova og FNs barnekonvensjon	Ja
2020–2021	1018	Fjernundervisning og opplæringslova	Ja
2020–2021	1069	Rett til innføringsfag i vidaregåande opplæring	Ja
2020–2021	1070	Sluttkompetanse i vidaregåande skule	Nei
2020–2021	1071	Overgangskurs i vidaregåande opplæring	Nei
2020–2021	1072	Overgangstilbod i vidaregåande opplæring	Nei
2020–2021	1074	Tilbod om praksisbrev i vidaregåande opplæring	Ja

Tabell 11.1 Oppmodningsvedtak

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Følgd opp (ja/nei)
2020–2021	1075	Vekslingsmodellar i vidaregåande opplæring	Ja
2020–2021	1076	Forsterka oppfølgingsansvar i vidaregåande opplæring	Ja
2020–2021	1078	Opplæringskontor og lærebedrifter	Ja
2020–2021	1104	Heilskaplege og koordinerte tenester	Nei
2019–2020	698	Rett til kompetanseheving i arbeidslivet	Ja
2019–2020	699	Finansieringssystem for universitet og høgskular	Ja
2019–2020	700	Studieplassar i høgare yrkesfagleg utdanning	Nei
2019–2020	701	Vaksne utan rett til vidaregåande opplæring	Ja
2018–2019	51	Finansieringssystemet og ideelle barnehagar	Nei
2018–2019	197	Fritak frå skulefag	Ja
2017–2018	461	Vilkår for private barnehagar	Nei
2017–2018	802	Finansieringssystemet for private barnehagar	Nei
2017–2018	887	Rangering av søkarar til høgare utdanning	Nei
2016–2017	67	Hovudmål og målformgrupper på ungdomsskulen	Ja
2016–2017	642	Medlemskap i studentsamskipnad for fagskular	Nei
2016–2017	643	Evaluering av fagskulereforma	Ja
2016–2017	900	Lærarar med fordjuping i spesialpedagogikk	Ja
2016–2017	901	Rett til spesialundervisning av fagpersonar	Ja
2016–2017	903	Spesialundervisning og lærarkompetanse	Ja
2015–2016	796	Krav om norsk og samisk språk i barnehagesektoren	Nei

11.1 Stortingssesjon 2022–2023

Oppmodningsvedtak under kunnskapsministeren

Regulering og dimensjonering av barnehage-tilbudet

Vedtak nr. 81, 1. desember 2022

Stortinget ber regjeringa sende ut forslag på høring i løpet av 2023 som gir kommunene nye og sterkere virkemidler til å regulere og dimensjonere det samlede barnehage tilbudet i kommunen til det beste for barna og foreldrene. Regjeringa skal utrede og sende på høring forslag til dette, som å sette vilkår for tilskudd til pri-

vate barnehager, mulighet for å stille samme krav til private som til offentlige barnehager, og å tidsavgrense tilskudd til private barnehager

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalt budsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Kunnskapsdepartementet vil i løpet av hausten 2023 sende på høring ei rekke forslag om endringar i barnehagelova om styringa og finansieringa av barnehagesektoren. For meir utførleg tekst om arbeidet med regelverket for private barnehagar, sjå del II, programkategori 07.30 Barnehagar.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Gratis SFO-tilbud alle vekedagar skulen har tilbod

Vedtak nr. 87, 1. desember 2022

Stortinget ber regjeringa sørge for at elevar som mottar tilbod om 12 timers gratis SFO fra skoleåret 2023–2024 får mulighet til å delta alle uke-dager skolen har SFO-tilbud, så langt det er praktisk mulig.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Vedtaket er følgt opp ved endringar i forskrift til opplæringslova § 1B-4 som blei fastsette 26. mai 2023. Ifølge den reviderte paragrafen skal kommunen gi foreldra tilbod om å fordele dei 12 timane med gratis skulefritidsordning (SFO) på alle dagane kommunen til vanleg har eit SFO-tilbud, så langt det er praktisk mogleg. Samtidig blei forskrifta endra for å utvide ordninga med 12 timar gratis SFO til også å gjelde for elevar på 2. årstrinn. Endringane tok til å gjelde 1. august 2023.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Eksamensordningar i vidaregåande og ungdomsskule

Vedtak nr. 90, 1. desember 2022

Stortinget ber regjeringa iverksette forsøk og utprøvingar med alternativer til dagens eksamensordning i vidaregåande og ungdomsskule. Forsøkene og utprøvingene følges med bistand og erfaringsinnhenting.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Utdanningsdirektoratet har varsla at det frå våren 2024 vil bli sett i gang utprøving av ei langtidsoppgåve som på sikt kan bli eit alternativ eller supplement til dagens eksamensformer. Fylkeskommunane kan i løpet av hausten 2023 melde interesse for å delta i den første utprøvinga.

I tillegg til den planlagde utprøvinga av ei langtidsoppgåve blir det arbeidd med nødvendig kunnskapsinnhenting. Utdanningsdirektoratet gjennomførte i fjor ei kartlegging av nordisk forskning om eksamen. Eit sentralt funn var at det er forholdsvise lite forskning på eksamen i Norden. Vidare blir det gjennomført eit forskingsprosjekt om fag- og sveineprøve som vurderingsform, der

Fafo skal levere sin rapport i 2023. Utdanningsdirektoratet og Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir) er også i gang med å greie ut moglege endringar i eksamensordninga for praksiskandidatar.

Utdanningsdirektoratet har elles lagt fram andre forslag til utprøvingar og etter kvart forsøk på vurderingsfeltet. Det omfattar mellom anna utprøving av eksamen i praktiske og estetiske fag og ei skriftleg-munnleg eksamensform. Dette vil inngå som ein del av kunnskapsgrunnlaget for å kunne gjere endringar på sikt. Når vi endrar eksamen, er det viktig at dette blir gjort gradvis og kunnskapsbasert. Vi må sikre både eit føreseieleg system, at eksamenen måler det han skal måle, og at han sikrar ei mest mogleg likeverdig og rettferdig vurdering av elevane. Regjeringa arbeider altså langs fleire spor for å vidareutvikle dagens eksamensordningar med bakgrunn i eit godt kunnskapsgrunnlag.

Departementet foreslår i statsbudsjettet for 2024 ein auke på 15 mill. kroner for å styrke arbeidet med eksamen og vurdering, jf. programkategori 07.20 Grunnopplæringa.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Finansiering av produksjonsskular

Vedtak nr. 109, 1. desember 2022

Stortinget ber regjeringa komme tilbake til Stortinget i statsbudsjettet for 2024 med forslag om statlig bidrag til finansiering av produksjonsskular.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

I statsbudsjettet for 2024 foreslår regjeringa 485 mill. kroner for å styrke arbeidet for fleire læreplassar og bidra til kvalifisering og formidling til læreplassar i fag- og yrkesopplæringa, jf. kap. 225, post 69. Fylkeskommunane kan innanfor ramma av tilskotet mellom anna etablere tilbod om produksjonsskular. Sidan tilskotet gir rom for å gi midlar til produksjonsskular, meiner departementet at dette er eit statleg bidrag til finansiering av produksjonsskular, i tråd med vedtaket. Samstundes vil ikkje departementet avgjere kva for opplæringstilbod den einskilde fylkeskommunane skal velje. Det er viktig at opplæringstilbodet er tilpassa lokale behov.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Strategi for å styrke laget rundt læreren og eleven

Vedtak nr. 472, 31. januar 2023

Stortinget ber regjeringen legge frem en strategi for å styrke laget rundt læreren og eleven slik at læreren får bedre tid til sine kjerneoppgaver og eleven får tettere oppfølging, herunder øke antall ansatte og styrke samarbeidet mellom faginstanser og få flere yrkesgrupper med helse- og sosialfaglig kompetanse inn i skolen.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:21 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Abid Raja, Guri Melby, Ingvild Wetrhus Thorsvik og Alfred Jens Bjørlo om å ta lærereyrket framover*, jf. Innst. 158 S (2022–2023).

Departementet er i gang med å vurdere korleis ein kan styrke laget rundt barna og eleven, og vil involvere partane og sentrale aktørar i dette arbeidet. Laget rundt vil vere eit tema i dei to komande meldingane om 5.–10. trinn og sosial mobilitet og sosial utjamning.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Lærekandidatordninga

Vedtak nr. 553, 28. mars 2023

Stortinget ber regjeringen styrke lærekandidatordningen, herunder sørge for at det avklares og tydeliggjøres hvem som er riktig målgruppe for lærekandidatordningen, og hvem som kanskje har bedre utbytte av alternative ordninger som praksisbrevordningen.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:99 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Aleksander Stokkebø, Jan Tore Sanner, Kari-Anne Jønnes, Margret Hagerup, Turid Kristensen*, jf. Innst. 244 S (2022–2023).

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Nytt yrkestittelnivå

Vedtak nr. 554, 28. mars 2023

Stortinget ber regjeringen i samarbeid med partene i arbeidslivet utrede om det skal innføres et yrkestittelnivå mellom fagarbeiderne med fag- eller svennebrev og de ufaglærte.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:99 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Aleksander Stokkebø, Jan Tore Sanner, Kari-Anne Jønnes, Margret Hagerup, Turid Kristensen*, jf. Innst. 244 S (2022–2023).

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Vald og truslar i skulen

Vedtak nr. 625, 25. april 2023

Stortinget ber regjeringen om årlig å rapportere om statistikk og utviklingen når det gjelder vold og trusler i norsk skole.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:144 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Himanshu Gulati, Sylvi Listhaug, Terje Halleland, Marius Arion Nilsen, Dagfinn Henrik Olsen og Erlend Wiborg*, jf. Innst. 288 S (2022–2023).

Departementet har gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å foreslå korleis oppmodningsvedtaket kan følgast opp. Direktoratet skal svare på oppdraget innan 31. mai 2024. Det er arbeidsmiljølova som regulerer arbeidsmiljøet til dei tilsette i skulen, medan det er opplæringslova og privatskulelova som skal sikre at alle elevar har eit trygt og godt skulemiljø. Utdanningsdirektoratet er derfor bede om å ha dialog med Arbeidstilsynet undervegs i arbeidet.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Kandidattypar innanfor fag- og yrkesopplæringa

Vedtak nr. 733, 5. juni 2023

Stortinget ber regjeringen ivareta de ulike kandidattypene innenfor fag- og yrkesopplæringen som praksisbrevkandidater og lærekandidater, i arbeidet med oppfølgingen av ny opplæringslov.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 57 L (2022–2023) *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)*, jf. Innst. 442 L (2022–2023).

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Læringsstøttende ressursar på begge målformer

Vedtak nr. 734, 5. juni 2023

Stortinget ber regjeringen gjennomføre en kunnskapsinnhenting rundt omfanget av bruken av læringsstøttende ressursar i opplæringa som ikkje foreligger på begge målformer, og komme tilbake til Stortinget med en vurdering av i hvilken grad dette påvirker særleg nynorsk-elevenes rett til opplæring på eget språk.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 57 L (2022–2023) *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)*, jf. Innst. 442 L (2022–2023).

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

IB-tilbod både i grunnskulen og vidaregåande skule

Vedtak nr. 735, 5. juni 2023

Stortinget ber regjeringen vurdere å åpne for muligheten til å tilby International Baccalaureate (IB) både i grunnskolen og vidaregåande skole, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 57 L (2022–2023) *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)*, jf. Innst. 442 L (2022–2023).

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Handlingsrommet for alternative opplæringsarenaer

Vedtak nr. 736, 5. juni 2023

Stortinget ber regjeringen tydeliggjøre og øke handlingsrommet skoleleder, foreldre og elev har til å benytte seg av alternative opplæringsarenaer.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 57 L (2022–2023) *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)*, jf. Innst. 442 L (2022–2023).

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Utvide målgruppa for oppfølgingstenesta

Vedtak nr. 737, 5. juni 2023

Stortinget ber regjeringen i den varslede stortingsmeldingen om 5. til 10. trinn vurdere å utvide oppfølgingstjenestens målgruppe til også å omfatte elever på 10. trinn.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 57 L (2022–2023) *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)*, jf. Innst. 442 L (2022–2023).

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Sikre individuell tilrettelegging av opplæringa

Vedtak nr. 738, 5. juni 2023

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av hvordan gjennomføring av vedtak om individuell tilrettelegging av opplæringa kan sikres, og påklages. I påvente av dette ber Stortinget regjeringen om å legge til grunn at manglende gjennomføring av individuell tilrettelegging av opplæringa fortsatt kan påklages til statsforvalteren.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 57 L (2022–2023) *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)*, jf. Innst. 442 L (2022–2023).

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Oppmodingsvedtak under forskings- og høgare utdanningsministeren

Forprosjekt for nytt bygg til Griegakademiet

Vedtak nr. 110, 1. desember 2022

Stortinget ber regjeringen legge til rette for at arbeidet med forprosjekt for nytt bygg til Griegakademiet i Bergen fortsetter, hvor Kunnskapsdepartementet fortsatt har rollen som prosjektbestiller.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 1 (2022–2023) *Finansinnstillingen – nasjonalbudsjettet og statsbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Kunnskapsdepartementet sende i 2021 oppdragsbrev til Statsbygg om å vidareføre prosjektet Nytt bygg for Griegakademiet fram til ferdig forprosjekt. Forprosjektet blir finansiert av Universitetet i Bergen, og Statsbygg jobbar saman med universitetet ut frå ein plan om å ferdigstille forprosjektet i løpet av 2023. Kunnskapsdepartementet leiår prosjektrådet for prosjektet.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Meir variert praksis i lærarutdanningane m.m.

Vedtak nr. 471, 31. januar 2023

Stortinget ber regjeringa legge til rette for mer variert praksis i lærerutdanningane og sikre bedre oppfølging og veiledning av nye lærere i starten av karrieren, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:21 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Abid Raja, Guri Melby, Ingvild Wettrhus Thorsvik og Alfred Jens Bjørlo om å ta læreryrket framover*, jf. Innst. 158 S (2022–2023).

Kunnskapsdepartementet har sett i gang eit arbeid for å gjere rammeplanane for lærarutdanningane meir overordna. Regjeringa sette i februar 2023 ned eit breitt samansett rammeplanutval som leverte forslag om mindre forenklingar i rammeplanane for alle lærarutdanningane. Regjeringa endra rammeplanane 1. juli 2023. Dette var eit første tiltak for å imøtekome dei klaraste behova for redusert detaljstyring av korleis lærarutdanningane er organiserte. Siktemålet er at institusjonane får større fridom i arbeidet med å legge til rette for gode utdanningar. I dette ligg òg moglegheiter for meir varierte praksisformer. Regjeringa vil vurdere forslaga til organiseringa av praksis i lærarutdanningane. Regjeringa vil òg kome tilbake til Stortinget med ei stortingsmelding om profesjonsutdanningane.

Kunnskapsdepartementet har byrja å vurdere forslaga til tiltak i NOU 2022: 13 *Med videre betydning – Et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling*. Arbeidet vil mellom anna omfatte rettlegging av nyutdanna nyttilsette lærarar i barnehagar og skular, jf. utvalets forslag om å innføre ein rett for nyutdanna lærarar til eit introduksjonsår. Det er ein plan at det nye heilskapelege systemet for kompetanse- og karriereutvikling skal starte opp i 2025, sjå nærare omtale under 07.20 Grunnopplæringa.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Plan for å vidareutvikle høgare yrkesfagleg utdanning

Vedtak nr. 484, 14. februar 2023

Stortinget ber regjeringa, i arbeidet med en stortingsmelding om fagskoler, legge fram en plan for videreutviklingen av den høyere yrkesfaglige utdanningen som blant annet drøfter finansiering, studiepoengsystem, kapasitet og akkreditering.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 5 (2022–2023) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032*, jf. Innst. 170 S (2022–2023).

Regjeringa har starta arbeidet med meldinga til Stortinget om høgare yrkesfagleg utdanning. Kunnskapsdepartementet har sett i gang fleire store evalueringar som samla utgjør eit godt kunnskapsgrunnlag for å skrive ei melding til Stortinget om høgare yrkesfagleg utdanning. Det gjeld evaluering av mellom anna nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR), finansieringssystemet for høgare yrkesfagleg utdanning og ei fullevaluering fem år etter Meld. St. 9 (2016–2017) *Fagfolk for fremtiden – Fagskoleutdanning*. Meldinga til Stortinget vil mellom anna ta for seg utvikling, akkreditering og finansiering av fagskulane og tiltak for å sikre kvalitet og relevans i fagskoleutdanningane.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget i samband med meldinga.

Læringsutbyte om kunstig intelligens og tingas internett i høgare utdanning

Vedtak nr. 582, 13. april 2023

Stortinget ber regjeringa sørge for at kunnskap om kunstig intelligens og tingenes internett integreres i flere utdanninger.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:73 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anne Kristine Linnestad, Heidi Nordby Lunde, Linda Hofstad Helleland og Nikolai Astrup*, jf. Innst. 238 S (2022–2023).

Regjeringa har vidareført *Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren* som blei lagd fram i september 2021. Strategien slår mellom anna fast at sektoren skal arbeide for å

utvikle kompetansen hos dei tilsette slik at dei kan forstå korleis digitalisering endrar fagområda deira. Dette er viktig for å få til fornying av fag og utdanningar. Strategien seier òg at verksemdene i sektoren skal samarbeide om å utvikle og inkludere tema i utdanningane som er relevante for digitalisering.

Universiteta og høgskulane arbeider grundig og langsiktig med å følge opp strategien. Saman med Direktoratet for kompetanse og høgare utdanning (HK-dir) har dei samla seg om *Handlingsplan for digital omstilling i høgere utdanning og forskning*. Blant dei mange aktivitetane som er omtalte i planen, er til dømes *UiB AI*, som er eit fagleg forum om korleis kunstig intelligens påverkar dei ulike fagfelta. Eit anna prosjekt er *Fremtidens teknologistudier*, som skal legge til rette for at studieporteføljen til NTNU er i tråd med teknologiutviklinga, utfordringane samfunnet står overfor, og behova til nærings- og arbeidslivet frå 2025 og framover.

Regjeringa har òg vidareført *Nasjonal strategi for kunstig intelligens* frå 2020. Strategien slår fast at regjeringa vil ha tydelege forventningar til at kunstig intelligens blir integrert i etablerte studieprogram der dette er relevant. Strategien seier vidare at regjeringa vil at utdanningsinstitusjonane vurderer korleis personvern og etikk kan få ein sentral plass i utdanningar innanfor kunstig intelligens. Kunnskapsdepartementet legg til grunn at institusjonane tek desse forventningane frå regjeringa med i arbeidet med rammer for undervisninga.

I september lanserte regjeringa ei forskings- og innovasjonssatsing på framtidens databehandling – kunstig intelligens, digital tryggleik og samfunnskonsekvensar av teknologiutviklinga, jf. omtale i kapittel 285, post 51. Satsinga famnar breitt og vil bidra til å styrke tema om kunstig intelligens og tingas internett på mange fagområde, også utanfor realfaga og teknologifaga, noko som vil kome utdanningane til gode.

Regelen om fagleg fridom i universitets- og høgskulelova § 1-5 seier at andre ikkje kan gi universitet og høgskular pålegg eller instruksar om innhaldet i undervisninga. Den som gir undervisning, har eit sjølvstendig fagansvar for innhald og opplegg innanfor dei rammene som institusjonen set, eller som følger av lov eller er i medhald av lov. Det er samstundes tverrpolitisk semje på Stortinget om at styresmaktene ikkje skal gi institusjonane pålegg om innhaldet i utdanningane. Tiltak for å påverke læringsutbytet i utdanningane må derfor virke indirekte, til dømes gjennom forskingssatsingar som den på kunstig intelligens og framtidens databe-

handling. Regjeringa er trygg på at dei tiltaka som er nemnt over vil bidra til at institusjonane sørger for at kunnskap om kunstig intelligens og tingas internett blir integrerte i relevante utdanningar.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Strategi for å auke rekrutteringa av lærarar

Vedtak nr. 690, 25. mai 2023

Stortinget ber regjeringa lage en strategi for økt rekruttering av lærere og komme tilbake til Stortinget på egnet måte om strategien. Strategien må sees i sammenheng med ordningene for veiledning av nyutdannede, etter- og videreutdanningstilbudet, nye karriereveier for lærere i skolen og den varslede profesjonsmeldingen.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:211 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Freddy André Øvstegård, Grete Wold, Ingrid Fiskaa, Mona Fagerås*, jf. Innst. 366 S (2022–2023).

Departementet er i gang med å utarbeide ein strategi for rekruttering til lærarutdanningane og læraryrket.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

11.2 Stortingssesjon 2021–2022

Oppmodningsvedtak under kunnskapsministeren

Meldeplikt ved overføring av eigedomsrett til barnehage

Vedtak nr. 35, pkt. 44, 2. desember 2021

Stortinget ber regjeringa i forskrift og lovforslag innføre meldeplikt til kommunen når eiendomsrett til barnehage i kommunen blir overført til andre enn staten eller den fylkeskommune der eiendommen ligger, og utrede hvordan det kan innføres en forkjøpsrett for kommuner.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022*, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Vedtaket om å innføre meldeplikt til kommunen blei våren 2022 følgt opp i Prop. 82 L (2021–2022) *Endringer i barnehageloven (selvstendig rettssubjekt, forbud mot annen virksomhet, meldeplikt m.m.)*. I proposisjonen blei det foreslått krav

om at private barnehagar skal melde frå til kommunen og Utdanningsdirektoratet ved nedlegging, eigarskifte eller andre organisatoriske endringar. Stortinget behandla forslaget 31. mai 2022, jf. Innst. 403 L (2021–2022).

Departementet vil i løpet av hausten 2023 sende på offentleg høyring ei rekke forslag om endringar i barnehagelova om styring og finansiering av barnehagesektoren. For meir utførleg tekst om arbeidet med regelverket for private barnehagar, sjå del II, programkategori 07.30 Barnehagar.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Gjeninnføre rett for kommunane til å føre tilsyn med private barnehagar

Vedtak nr. 35, pkt. 45, 2. desember 2021

Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige forslag for å gjeninnføre kommunenes rett til å føre tilsyn med private barnehager, herunder gi kommunene innsyn i alle økonomiske disposisjoner i barnehager i kommunen som mottar tilskudd.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022*, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Departementet vil i løpet av hausten 2023 sende på offentleg høyring ei rekke forslag om endringar i barnehagelova om styring og finansiering av barnehagesektoren. For meir utførleg tekst om arbeidet med regelverket for private barnehagar, sjå del II, programkategori 07.30 Barnehagar.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Kartlegging av utfordringar for praktisk opplæring i skulen

Vedtak nr. 53, pkt. 53, 2. desember 2021

Stortinget ber regjeringen kartlegge hva som er de største utfordringene for praktisk opplæring både i de praktiske og estetiske fagene og andre fag i skolen, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte. Kartleggingen må blant annet vurdere kompetanse, fysiske fasiliteter og utstyrssituasjonen, særlig i de praktiske og estetiske fagene.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022*, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Vedtaket vil bli følgt opp i den varsla meldinga om 5.–10. trinn i grunnskulen.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Styrking av praktisk læring

Vedtak nr. 374, 1. februar 2022

Stortinget ber regjeringen i sitt varslede arbeid med en helhetlig ungdomsskolereform vektlegge endringer som skal bidra til å øke elevenes motivasjon, læring og trivsel og styrke den praktiske læringen, og videre at regjeringen inkluderer sektoren tett i arbeidet.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:18 S (2021–2022) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Jan Tore Sanner, Kari-Anne Jønnes, Margret Hagerup, Mathilde Tybring-Gjedde og Turid Kristensen*, jf. Innst. 129 S (2021–2022).

Vedtaket vil bli følgt opp i den varsla meldinga om 5.–10. trinn i grunnskulen.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

11.3 Stortingssesjon 2020–2021

Oppmodingsvedtak under kunnskapsministeren

Politiattest for tilsetjing i skular og barnehagar

Vedtak nr. 79, 12. november 2020

Stortinget ber regjeringen om å fremme forslag om nødvendige regelendringer slik at politiattesten gir et fullstendig bilde av søkeren og viser alle relevante lovbrudd i de tilfeller som gjelder ansettelsesforhold i skole, barnehage eller andre steder der kontakt med barn utgjør en viktig del av stillingen.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:113 S (2019–2020) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hanne Dyveke Søttar, Kari Kjønaas Kjos, Silje Hjemdal og Roy Steffensen om nødvendige regelendringer om politiattest for ansettelsesforhold i skoler og barnehager*, jf. Innst. 64 S (2020–2021).

Området for kva straffebod som skal noterast på ein politiattest, er utvida i den nye opplæringslova som Stortinget vedtok 5. juni 2023. Det er fleire straffebod enn det som er i politiregisterlova

§ 39. Det gjeld reglar som rettar seg dels mot den personlege fridommen og fred, dels mot valdslovbrot, einskilde vinningslovbrot og dels mot kjønnslemlesting og forbodet mot tvangsekteskap.

Når barneomsorgsattestane etter opplæringslova blir utvida til å omfatte fleire straffebed som ikkje er omfatta av politiregisterlova § 39 første ledd, inneber det eit avvik frå den elles einsarta reguleringa av barneomsorgsattestar. Regjeringa følger opp oppmodingsvedtaket gjennom eit interdepartementalt samarbeid for gjennomgang og revisjon av barneomsorgsattestar etter politiregisterlova § 39. Det blir arbeidd for å sende eit forslag til endring av politiregisterlova § 39 på høyring. Gjennom revisjon av politiregisterlova tek ein sikte på å etablere ein einsarta praksis for innhaldet av barneomsorgsattestar i samarbeid mellom dei departementa det gjeld.

Når det no er gjort endringar i reglane om politiattest på skuleområdet, vil departementet vurdere å gjere tilsvarende endringar i reglane om politiattest på barnehageområdet.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på ein eigna måte.

Greie ut Østfold-modellen for lærekandidatar med tilretteleggingsbehov

Vedtak nr. 182, 3. desember 2020

Stortinget ber regjeringen utrede Østfold-modellen for lærekandidatar med tilretteleggingsbehov, som er utarbeidet av ASVL (Arbeidssamvirkenes landsforening), og vurdere om dette kan gjeres til en nasjonal ordning, slik det anbefales i NIFU-rapport 18: 2018.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) *Endring av Prop. 1 S (2020–2021) Statsbudsjettet 2021 (saldering)*, jf. Innst. 2 S (2020–2021).

I statsbudsjettet for 2024 foreslår regjeringa 485 mill. kroner for å styrke arbeidet for fleire læreplassar og bidra til kvalifisering og formidling til læreplassar i fag- og yrkesopplæringa. Fylkeskommunane har ansvaret for vidaregåande opplæring og er best eigna til å vurdere kva for tiltak som er dei beste for å oppfylle behova i dei ulike fylka. Østfold-modellen kan vere ein god modell for lærekandidatar med behov for tilrettelegging. Tilskotsmidlane til betre læreplassformidling og kvalifisering legg til rette for at fleire fylkeskommunar kan ta i bruk slike modellar.

Regjeringa følger opp Meld. St. 21 (2020–2021) *Fullføringsreformen – med åpne dører til*

verden og fremtiden. Ein viktig del av reforma er at vidaregåande opplæring skal bli betre tilpassa mangfaldet i elevgruppa. Det kan også gi behov for å utvikle lærekandidatordninga. Ordninga er godt etablert og blir nytta i alle fylkeskommunane.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på ein eigna måte.

Styrke rådgivings- og rettleiingstenesta i skulen

Vedtak nr. 942, 20. mai 2021

Stortinget ber regjeringen styrke rådgivnings- og veiledningstjenesten i skolen gjennom å legge til rette for en tverrfaglig rådgivertjeneste og samarbeid mellom skoleeier, ungdomsskole, rådgivertjenesten, den videregående skolen og arbeidslivet, og gjøre det enklere for yrkesgrupper med erfaring fra annet arbeidsliv å bli ansatt i skolen som rådgivere.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:282 S (2020–2021) *Representantforslag fra Hanne Dyveke Søttar, Hans Andreas Limi, Roy Steffensen, Silje Hjemdal, Terje Halleland om et yrkesfagløft for verdiskaping*, jf. Innst. 414 S (2020–2021).

Departementet vil følge opp vedtaket i samband med oppfølginga av tiltaka i Meld. St. 21 (2020–2021) *Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og fremtiden.*

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på ein eigna måte.

Krav til minstestandard på teknisk utstyr på yrkesfag

Vedtak nr. 943, 20. mai 2021

Stortinget ber regjeringen legge til rette for at det innføres krav til minstestandard på teknisk utstyr på yrkesfag. Minstestandarden skal utvikles i samarbeid mellom skoler og næringsliv.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:282 S (2020–2021) *Representantforslag fra Hanne Dyveke Søttar, Hans Andreas Limi, Roy Steffensen, Silje Hjemdal, Terje Halleland om et yrkesfagløft for verdiskaping*, jf. Innst. 414 S (2020–2021).

Fylkeskommunane har ansvaret for at dei vidaregåande skulane har tilgang til relevant utstyr, slik at undervisninga er i tråd med kompetansemåla i læreplanen. Skulane og lærarane har stor grad av fridom i val av metode, og dei har

lokalt handlingsrom innanfor læreplanen når det gjeld korleis opplæringa blir organisert. Regjeringa vil gjennom tillitsreforma styrke det lokale handlingsrommet og unngå unødvendige statlege krav og styring. Fylkeskommunar og skular kan, i tråd med det lokale handlingsrommet, utvikle lokale minstestandardar ved behov for å sikre tilstrekkeleg utstyr i samarbeid med lokalt næringsliv.

Minstestandardar kan bli oppfatta som ein standard, slik at skular som elles ville hatt betre utstyr, legg seg på minstestandarden. Det er utfordrande å lage nasjonale minstestandardar som varetek at det er stor variasjon mellom fylkeskommunane i kva utdanningsprogram og programområde som er tilbodne. Til dømes kan behova for utstyr i same utdanningsprogram variere mellom ulike delar av landet, basert på det lokale næringslivet. Det vil òg vere krevjande å forvalte og halde ved like ein minstestandard som er oppdatert og relevant. Ulike tilnærmingar til korleis utstyret blir gjort tilgjengeleg for elevane, til dømes gjennom ulik grad av utstyrssamarbeid eller varierende samarbeid med næringslivet, er òg ein faktor som kan gjere det vanskeleg å lage ein nasjonal minstestandard.

Regjeringa har gjennomført eit forsøk med ulike modellar for tilskot til investeringar i utstyr i vidaregåande opplæring som skal bidra til oppdatert og kvalitetssikra utstyr i dei yrkesfaglege utdanningsprogramma. Målet var å finne ut kva modell som kan vere berekraftig på sikt, og bidra til stabil finansiering frå fylkeskommunane. Oslo Economics og Samfunns- og næringslivsforskning AS har forska på forsøket, og ein rapport blei publisert i august. Rapporten peikar mellom anna på at det er usikkert kva for langsiktig effekt tilskotet som blei gitt i samband med forsøket, vil ha. Regjeringa vil vurdere kva som bør gjerast vidare på dette området etter at rapporten er klar. Samstundes vil ikkje regjeringa innføre krav til minstestandardar på teknisk utstyr innanfor fag- og yrkesopplæringa i tråd med vedtaket.

Departementet foreslår derfor at vedtaket blir oppheva, jf. forslag til vedtak X.

Rekrutteringsstipend for yrkesfaglærerutdanning

Vedtak nr. 945, 20. mai 2021

Stortinget ber regjeringen styrke ordningen med rekrutteringsstipend for personer utenfor skolesektoren som ønsker å ta en yrkesfaglærerutdanning for å jobbe i skolen.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:282 S (2020–2021) *Representantforslag fra Hanne Dyveke Søttar, Hans Andreas Limi, Roy Steffensen, Silje Hjemdal, Terje Halleland om et yrkesfagløft for verdiskaping*, jf. Innst. 414 S (2020–2021).

Utdanningsdirektoratet administrerer ordninga med utdannings- og rekrutteringsstipend til kvalifisering av tilsette som har undervisningsstilling, men som manglar godkjend lærarutdanning, og rekruttering av personar som enno ikkje er tilsette i skulen. I 2023 godkjende direktoratet totalt 603 søknader om utdannings- og rekrutteringsstipend, og av desse var det 175 stipend til yrkesfaglærerutdanninga. Ifølge Utdanningsdirektoratet fekk alle skuleeigarar godkjent søknadene sine om den typen stipend som er omtalt i oppmodningsvedtaket. Departementet meiner dette viser at dekningsgraden for stipendet er god. Departementet vurderer derfor situasjonen slik at det ikkje er behov for å styrke ordninga no. Departementet vil følge med på dekningsgraden og vurdere tiltak dersom det viser seg at ordninga ikkje er godt nok kjend, eller dersom det blir oversøking til stipendet for yrkesfaglærerutdanninga. Det er ulike erfaringar med ordninga. Til dømes melder fylkeskommunane at det er svært arbeidskrevjande å følge opp ordninga med rekrutteringsstipend, og at det er behov for å forbetre ordninga.

Departementet viser vidare til eit relevant vedtak som skal følgast opp, nemleg vedtak 690, 25. mai 2023, som blei gjort i samband med behandlinga av Dok 8:211 S (2022–2023): «Stortinget ber regjeringa laga ein strategi for auka rekruttering av lærarar og komma tilbake til Stortinget på eigna måte om strategien. Strategien må sjåast i samanheng med ordningane for rettleiing av nyutdanna, etter- og vidareutdanningstilbodet, nye karriereveggar for lærarar i skulen og den varsla profesjonsmeldinga.» I utforminga av ein slik strategi er det naturleg at departementet vurderer ordninga med utdannings- og rekrutteringsstipend.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Yrkesopplæring tilpassa arbeidslivet

Vedtak nr. 947, 20. mai 2021

Stortinget ber regjeringen sørge for at det etableres en tettere kobling mellom avgivende skoler og lærebedrifter også gjennom lærlingtiden, slik at

innholdet i yrkesopplæringen blir best mulig tilpasset arbeidslivets behov.

Oppmødingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:282 S (2020–2021) *Representantforslag frå Hanne Dyveke Søttar, Hans Andreas Limi, Roy Steffensen, Silje Hjemdal, Terje Halleland om et yrkesfagløft for verdiskaping*, jf. Innst. 414 S (2020–2021).

Yrkesfagleg opplæring er eit samarbeid mellom fylkeskommunane, skulane og lærebedrifter. Det er viktig at alle partar bidreg i utarbeiding av læreplanar og tilbudsstruktur i tillegg til det løpande samarbeidet rundt elevane med kvalifisering og formidling til læreplass. Dette systemet er godt utvikla i dag. Fylkeskommunane har ansvaret for at yrkesfagelevane i vg1 og vg2 når kompetansemåla i læreplanane og blir kvalifiserte til læreplass, og lærebedriftene har ansvaret for at lærlingen gjennom læretida når kompetansemåla i lærefaget i vg3. I statsbudsjettet for 2024 foreslår regjeringa 485 mill. kroner for å styrke arbeidet for fleire læreplassar og bidra til kvalifisering og formidling til læreplassar i fag- og yrkesopplæringa, jf. kap. 225, post 69. Midlane legg til rette for at det blir etablert tettare koplingar mellom avgivande skular og lærebedrifter gjennom læretida, slik at innholdet i yrkesopplæringa blir best mogleg tilpassa behova til arbeidslivet. I kommuneproposisjonen for 2024 er det varsla at tilskotet skal vidareførast på om lag dagens nivå ut perioden til Samfunnskontrakten for fleire læreplassar (2022–2026).

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Undervisningsutstyr i tekniske fag i vidaregåande opplæring

Vedtak nr. 949, 20. mai 2021

Stortinget ber regjeringa tilrettelegge for at det utvikles en bransjestandard med et minimumsnivå for undervisningsutstyr i tekniske fag i vidaregåande skoler. Det er arbeidet med en bransjestandard for Teknisk og industriell produksjon (TIP). En slik standard kan følges opp med en samordning av innkjøp og vedlikehold av utstyret.

Oppmødingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:282 S (2020–2021) *Representantforslag fra Hanne Dyveke Søttar, Hans*

Andreas Limi, Roy Steffensen, Silje Hjemdal, Terje Halleland om et yrkesfagløft for verdiskaping, jf. Innst. 414 S (2020–2021).

Fylkeskommunane har ansvaret for at dei vidaregåande skulane har tilgang til relevant utstyr, slik at undervisninga er i tråd med kompetansemåla i læreplanen. Skulane og lærarane har stor grad av fridom i val av metode, og dei har lokalt handlingsrom innanfor læreplanen når det gjeld korleis opplæringa blir organisert. Regjeringa vil gjennom tillitsreforma styrke det lokale handlingsrommet, og unngå unødvendige statlege krav og styring. Fylkeskommunar og skular kan, i tråd med det lokale handlingsrommet, utvikle lokale minstestandardar ved behov for å sikre tilstrekkeleg utstyr i samarbeid med lokalt næringsliv.

Minstestandardar kan bli oppfatta som ein standard, slik at skular som elles ville hatt betre utstyr, legg seg på minstestandarden. Det er utfordrande å lage nasjonale og bransjespesifikke minstestandardar som tek omsyn til at det er stor variasjon mellom fylkeskommunane i kva utdanningsprogram og programområde som er tilbodne. Til dømes kan behova for utstyr i same utdanningsprogram variere mellom ulike delar av landet, basert på det lokale næringslivet. Det vil òg vere krevjande å forvalte og halde ved like ein minstestandard som er oppdatert og relevant. Ulike tilnærmingar til korleis utstyret blir gjort tilgjengeleg for elevane, til dømes gjennom ulik grad av utstyrssamarbeid eller varierende samarbeid med næringslivet, er òg ein faktor som kan gjere det vanskeleg å lage ein minstestandard.

Regjeringa har gjennomført eit forsøk med ulike modellar for tilskot til investeringar i utstyr i vidaregåande opplæring som skal bidra til oppdatert og kvalitetssikra utstyr i dei yrkesfaglege utdanningsprogramma. Målet var å finne ut kva modell som kan vere berekraftig på sikt, og bidra til stabil finansiering frå fylkeskommunane. Oslo Economics og Samfunns- og næringslivsforskning AS har forska på forsøket, og ein rapport blei publisert i august. Rapporten peikar mellom anna på at det er usikkert kva for langsiktig effekt tilskotet som blei gitt i samband med forsøket, vil ha. Regjeringa vil vurdere kva som bør gjerast vidare på dette området etter at rapporten er klar. Samstundes vil ikkje regjeringa innføre krav til minstestandardar på teknisk utstyr innanfor fag- og yrkesopplæringa i tråd med vedtaket.

Departementet foreslår derfor at vedtaket blir oppheva, jf. forslag til vedtak X.

Opplæringslova, barnehagelova og
FNs barnekonvensjon

Vedtak nr. 1017, 27. mai 2021

Stortinget ber regjeringa sikre at ny opplæringslov og barnehagelov er i tråd med FNs barnekonvensjon sine grunnleggjande rettar for framgangsmåte om barns rett til informasjon, til å uttale seg fritt, barns rett til privatliv og at alle handlingar og avgjerder som omhandlar barn, blir gjorde til barnets beste.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 145 L (2020–2021) *Endringar i opplæringslova, friskulelova og barnehagelova (behandling av personopplysningar, fjernundervisning o.a.)*, jf. Innst. 512 L (2020–2021).

Når det gjeld den delen av oppmodingsvedtaket som gjeld barnehagelova, meiner departementet at dei grunnleggjande rettane i FNs barnekonvensjon og prinsippet om barnets beste er tekne vare på gjennom barnehagelova § 3 om barns rett til medverknad og omsynet til barnets beste. Føresegna er endra frå 1. januar 2021, jf. Prop. 96 L (2019–2020). Det er no lovfesta at barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på den daglege verksemda i barnehagen og i saker som gjeld dei sjølve, og at det som er best for barnet, skal vere eit grunnleggjande omsyn i alle handlingar og avgjerder som gjeld barn i barnehagen. Dei grunnleggjande rettane i barnekonvensjonen er òg omtalte fleire stadar i forskrift om rammeplan for barnehagens innhald og oppgåver.

Når det gjeld den delen av oppmodingsvedtaket som gjeld opplæringslova, meiner departementet at den er blitt følgt opp i forslaget til ny opplæringslov som blei sendt til Stortinget våren 2023, jf. Prop. 57 L (2022–2023) og vedteke av Stortinget 5. juni 2023. Lova skal etter planen ta til å gjelde 1. august 2024. I lova er det teke inn føresegner om at elevane har rett til medverknad og til å ytre meiningane sine fritt (§ 10-2), om eleven sitt beste (§ 10-1) og om informasjon til elevane og foreldra (§ 10-8).

Departementet legg til grunn av vedtaket med dette er følgt opp.

Fjernundervisning og opplæringslova

Vedtak nr. 1018, 20. mai 2021

Stortinget ber regjeringa komme tilbake med forslag om fjernundervisning i lovproposisjonen om ny opplæringslov.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 145 L (2020–2021) *Endringar i opplæringslova, friskulelova, og barnehagelova (behandling av personopplysningar, fjernundervisning o.a.)*, jf. Innst. 512 L (2020–2021).

Oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom Prop. 57 L (2022–2023), som blei lagd fram for Stortinget 24. mars 2023 og behandla 5. juni 2023. Departementet viser til Prop. 57 L (2022–2023) punkt 15 om fjernundervisning.

Departementet legg til grunn av vedtaket med dette er følgt opp.

Retten til innføringsfag i vidaregåande opplæring

Vedtak nr. 1069, 1. juni 2021

Stortinget ber regjeringa gi elever i vidaregåande opplæring som trenger det, rett til innføringsfag. Språkopplæring i norsk skal vere integrert i dette tilbudet, og opplæringa skal integreres i elevens Vg1-løp.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 21 (2020–2021) *Fullføringsreforma – med åpne dører til verden og fremtida*, jf. Innst. 585 S (2020–2021).

I Prop. 57 L (2022–2023) om ny opplæringslov blei det foreslått ei plikt for fylkeskommunane til å ha eit opplæringstilbod i overgangen til vidaregåande opplæring for elevar som manglar faglege eller språklege føresetnader for å kunne delta i og bestå vidaregåande opplæring. Dette forslaget blei vedteke av Stortinget i juni 2023, og ny opplæringslov vil etter planen tre i kraft i august 2024. Retten til opplæring fram til ein har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse som òg er vedteke med ny opplæringslov, inneber mellom anna at dagens tidsavgrensing i ungdomsretten på tre år fell bort. Dette gjer at opplæringa skal bli meir fleksibel, og at fleire skal få moglegheit til å bestå vidaregåande opplæring. Departementet meiner at plikta for fylkeskommunane om å ha eit overgangstilbod og retten til opplæring fram til ein har fullført vidaregåande opplæring, svarer til intensjonen bak oppmodingsvedtaket.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Sluttkompetanse i vidaregåande skule

Vedtak nr. 1070, 1. juni 2021

Stortinget ber regjeringa, i samarbeid med partene, konkretisere nærmere forbedringar av

Vg3 i skole som gir elevene en sluttkompetanse som tilfredsstiller arbeidslivets krav og som har tillit i nærings- og arbeidslivet.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 21 (2020–2021) *Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og fremtiden*, jf. Innst. 585 S (2020–2021).

Departementet vil følge opp vedtaket i samband med oppfølginga av tiltaka i Meld. St. 21 (2020–2021) *Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og fremtiden*. Departementet vil i samarbeid med partane betre tilbodet til dei som ikkje får læreplass, og følge opp vedtaket i forslag til forskrift til ny opplæringslov. Forslaget skal på høyring hausten 2023.

Regjeringa gjennomfører eit løft for yrkesfaga. I statsbudsjettet for 2024 foreslår regjeringa 485 mill. kroner for å styrke arbeidet for fleire læreplassar og bidra til kvalifisering og formidling til læreplassar i fag- og yrkesopplæringa, jf. kap. 225, post 69. Midlane skal òg kunne brukast på å gi ei god opplæring til elevar som ikkje får læreplass, slik at dei kan fullføre med eit fag- eller sveinebrev som blir verdsett i arbeidslivet.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på ein eigna måte.

Overgangskurs i vidaregåande opplæring

Vedtak nr. 1071, 1. juni 2021

Stortinget ber regjeringa gjennomføre forsøk med obligatorisk overgangskurs for elevar med svakt språklig grunnlag for å gjennomføre vidaregåande opplæring.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 21 (2020–2021) *Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og fremtiden*, jf. Innst. 585 S (2020–2021).

Departementet viser til at det i Prop. L 57 (2022–2023) om ny opplæringslov blei foreslått ei plikt for fylkeskommunane til å ha eit opplærings-tilbod i overgangen til vidaregåande opplæring for elevar som manglar faglege eller språklege føresetnader for å kunne delta i og bestå vidaregåande opplæring. Dette forslaget blei vedteke av Stortinget i juni 2023.

Fylkeskommunen står fritt til å søke om forsøk etter opplæringslova, men departementet kan ikkje pålegge fylkeskommunen forsøk. I retningslinjene til Utdanningsdirektoratet for forsøksordninga etter opplæringslova er det presisert at det ikkje vil bli innvilga forsøk som kan innebære inn-

grep i dei grunnleggjande rettane og pliktene til den einskilde. Det er derfor tvilsamt om eit forsøk med obligatoriske kurs, som vil innebære at einskilde elevar blir pålagt meir undervisning enn andre, kan seiast å vere innanfor gjeldande ordning. Nye plikter skal ha tydeleg heimel i lov. Forsøk med obligatoriske kurs reiser også ei rekke spørsmål som måtte utgreiast nærare før ein eventuelt kunne invitere fylkeskommunar til å søke om å delta i eit slikt forsøk. Dette gjeld mellom anna spørsmål om finansiering, korleis ein skal identifisere kva for elevar som skal vere omfatte av ei plikt til å delta og kva konsekvensar det skal ha for eleven om hen ikkje deltek i kurset. Ei forsøksordning vil uansett ha eit avgrensa område.

Lovendringa som er vedteken inneber at alle fylkeskommunane får plikt til å ha eit tilbod som treffer elevar som har faglege eller språklege utfordringar. Det inneber at fylkeskommunen har det nødvendige handlingsrommet og insitamentet til å setje i gang tiltak for den aktuelle gruppa.

Departementet foreslår at oppmodningsvedtaket blir oppheva jf. forslag til vedtak X.

Overgangstilbod i vidaregåande opplæring

Vedtak nr. 1072, 1. juni 2021

Stortinget ber regjeringa gjennomføre forsøk med obligatorisk overgangstilbud for elevar med svakt faglig grunnlag for å gjennomføre vidaregåande opplæring.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 21 (2020–2021) *Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og fremtiden*, jf. Innst. 585 S (2020–2021).

Departementet viser til at det i Prop. 57 L (2022–2023) om ny opplæringslov blei foreslått ei plikt for fylkeskommunane til å ha eit opplærings-tilbod i overgangen til vidaregåande opplæring for elevar som manglar faglege eller språklege føresetnader for å kunne delta i og bestå vidaregåande opplæring. Dette forslaget blei vedteke av Stortinget i juni 2023.

Fylkeskommunen står fritt til å søke om forsøk etter opplæringslova, men departementet kan ikkje pålegge fylkeskommunen forsøk. I retningslinjene til Utdanningsdirektoratet for forsøksordninga etter opplæringslova er det presisert at det ikkje vil bli innvilga forsøk som kan innebære inn-

andre, kan seiast å vere innanfor gjeldande ordning. Nye plikter skal ha tydeleg heimel i lov. Forsøk med obligatoriske kurs reiser også ei rekke spørsmål som måtte utgreiast nærare før ein eventuelt kunne invitere fylkeskommunar til å søke om å delta i eit slikt forsøk. Dette gjeld mellom anna spørsmål om finansiering, korleis ein skal identifisere kva for elevar som skal vere omfatte av ei plikt til å delta og kva konsekvensar det skal ha for eleven om hen ikkje deltek i kurset. Ei forsøksordning vil uansett ha eit avgrensa område.

Lovendringa som er vedteken inneber at alle fylkeskommunane får plikt til å ha eit tilbod som treffer elevar som har faglege eller språklege utfordringar. Det inneber at fylkeskommunen har det nødvendige handlingsrommet og insitamentet til å setje i gang tiltak for den aktuelle gruppa.

Departementet foreslår at oppmodingsvedtaket blir oppheva jf. forslag til vedtak X.

Tilbod om praksisbrev i vidaregåande opplæring

Vedtak nr. 1074, 1. juni 2021

Stortinget ber regjeringa komme tilbake med forslag som sikrer at alle vidaregåande skolar med yrkesfag gir tilbod om praksisbrev eller tilsvarende tilbod for elevar som har behov for mer tid og et tilrettelagt opplæringsløp ute i bedrift.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 21 (2020–2021) *Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og fremtiden*, jf. Innst. 585 S (2020–2021).

Det ansvaret fylkeskommunane har for å dimensjonere det vidaregåande opplæringstilbodet, gir i utgangspunktet stort handlingsrom til å velje kva for tilbod dei vil tilby, og kor mange plassar det skal vere på det einskilde tilbodet. Handlingsrommet er avgrensa av einskilde lovfesta plikter til å gi konkrete tilbod, til dømes slår opplæringslova fast at fylkeskommunar har plikt til å gi tilbod om praksisbrevopplæring. I ny opplæringslov er plikta til å tilby praksisbrevopplæring vidareført.

Departementet legg til grunn at vedtaket er følgt opp.

Vekslingsmodellar i vidaregåande opplæring

Vedtak nr. 1075, 1. juni 2021

Stortinget ber regjeringa gi fylkeskommunene incitamentar til å utvide omfanget av ulike vekslingsmodellar som alternativ til hovedmodellen

med 2 år i skole + 2 år i lærebedrift, slik at flere elever får mulighet til å veksle mellom opplæring i skole og bedrift gjennom hele opplæringsløpet.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 21 (2020–2021) *Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og fremtiden*, jf. Innst. 585 S (2020–2021).

Det er fylkeskommunane som har ansvaret for å tilby tilpassa opplæring og val av ulike modellar for opplæringa. Opplæringslova og rammefinansieringa av fylkeskommunane gir skuleeigarar fridom til å velje modellar som er tilpassa det lokale arbeidslivet og behovet elevar og lærlingar har for opplæring. I statsbudsjettet for 2024 foreslår regjeringa 485 mill. kroner for å styrke arbeidet for fleire lære plassar, og bidra til kvalifisering og formidling til lære plassar i fag- og yrkesopplæringa, jf. kap. 225, post 69. Desse midlane kan òg nyttast til å utvide tilbodet som vekslingsmodellar.

Departementet meiner at vedtaket med dette er følgt opp.

Forsterka oppfølgingsansvar i vidaregåande opplæring

Vedtak nr. 1076, 1. juni 2021

Stortinget ber regjeringa forsterke skolenes oppfølgingsansvar for eleven gjennom hele opplæringsløpet, også i den tiden eleven er lærling i en lærebedrift.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 21 (2020–2021) *Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og fremtiden*, jf. Innst. 585 S (2020–2021).

Regjeringa viser til at det i ny opplæringslov som Stortinget vedtok i juni 2023, er ei ny plikt for fylkeskommunen til å sørge for at dei som har læretid i bedrift, har tilgang til rådgiving om utdannings- og yrkesval og rådgiving om sosiale og personlege forhold, (§16-1, tredje ledd og 16-2, tredje ledd).

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Opplæringskontor og lærebedrifter

Vedtak nr. 1078, 1. juni 2021

Stortinget ber regjeringa videreføre lovfesting av opplæringskontorene og godkjenning som lærebedrift, samt forsterke opplæringskontorenes

funksjon som bindeledd mellom skolen og lærebedriftene.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 21 (2020–2021) *Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og fremtiden*, jf. Innst. 585 S (2020–2021).

Forslaget til ny opplæringslov slik ho no er vedteken av Stortinget, jf. Prop. 57. L (2022–2023) og Innst. 442 L (2022–2023), anerkjenner at opplæringskontora spelar ei viktig rolle for fag- og yrkesopplæringa. Forslaget klargjer utgangspunkta for ansvarsforhold og rolledeling i samarbeidet mellom lærebedrift, opplæringskontor og fylkeskommune. Den nye reguleringa i lova vil etter departementets oppfatning bidra til å gjere rolla til kontora tydeleg. Forslaget inneheld også ei presisering av at opplæringskontora framleis kan vere part i lærekontraktane og få lærlingtilskot.

Departementet legg til grunn at vedtaket er følgt opp i ny opplæringslov.

Heilskaplege og koordinerte tenester

Vedtak nr. 1104, 2. juni 2021

Stortinget ber regjeringen utrede og fremme en sak for Stortinget med forslag til nødvendige lovendringer for å sikre at barn som trenger det, gis en rett til helhetlige og koordinerte tjenester.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 100 L (2020–2021) *Endringer i velferdstjenestelovgivning (samarbeid, samordning og barnekoordinator)*, jf. Innst. 581 L (2020–2021).

Departementet har vurdert saka i samarbeid med Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet.

Regjeringa er oppteken av at barn og unge får dei tenestene dei treng, og at tenestene er godt koordinerte. 1. august 2022 tok ei rekke endringar i velferdstjenestelovgivinga til å gjelde, jf. Innst. 581 L (2020–2021) og Prop. 100 L (2020–2021). Endringane omfattar 14 lover og inneber mellom anna at reglane om samarbeid og individuell plan er harmoniserte og styrkte, at det er innført ei plikt for kommunen til å samordne tenestetilbodet til den einskilde, og ein rett til barnekoordinator på visse vilkår. Formålet med endringane er å styrke oppfølginga av utsette barn og unge og familiane deira gjennom auka samarbeid mellom velferdstenestene.

Det er viktig at reglane legg til rette for godt samarbeid mellom tenestene. Samstundes er det viktig å arbeide med å skape ein god samarbeidskultur i tenestene, både i kommune, fylkeskommune og stat. Helsedirektoratet, Arbeids- og velferdsgeneralsektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og Utdanningsdirektoratet arbeider med å gi god rettleiing om dei nye reglane til tenestene. Ein felles rettleiar om samarbeid på tvers av velferdstenestene blei publisert hausten 2022.

Regelendringane blir evaluerte av Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet (NTNU). Evalueringa skal ha implementeringa av lovendringane som hovudformål. NTNU skal undersøke korleis sentrale aktørar tolkar og set i verk lovendringane. Vidare skal evalueringa fange opp endringar som følger av lovendringane, og om målsetjingane for endringane blir oppfylte. Evalueringa vil halde fram til våren 2027.

Regjeringa vil vente på funn frå evalueringa før ei eventuell utgreiing av behovet for ytterlegare lovendringar for å sikre at barn og unge får heilskaplege og koordinerte tenester.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på ein eigna måte.

Oppmodningsvedtak under forskings- og høgare utdanningsministeren

Gjennomgang av finansieringskategoriane i høgare utdanning

Vedtak nr. 16, 6. oktober 2020

Stortinget ber regjeringen om en gjennomgang av finansieringskategoriene i høyere utdanning, for å sikre at utdanninger som ingeniørfag, lærerutdanninger og andre utdanninger som er etterspurt i arbeidsmarkedet har riktig finansiering.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med debatten etter Hans Majestet Kongens tale til det 165. stortinget ved opninga og melding om Noregs rikets tilstand og styring (trontaledebatten).

Kunnskapsdepartementet tok 17. mars 2022 imot rapporten frå utvalet leia av Siri Hatlen som var nemnt opp for å gå gjennom finansieringa av universiteta og høgskulane. Rapporten var på høyring fram til 10. juni 2022. Utvalet var særleg bede om å følge opp oppmodningsvedtaka frå Stortinget frå 2020 som dreidde seg om finansieringa av sektoren.

Tilrådingane og synspunkta frå den offentlege høyring blei presenterte i Prop. 1 S (2022–2023)

for Kunnskapsdepartementet. Departementet bad i tillegg i november 2022 om innspel frå universiteta og høgskulane til modell for finansiering av nye studieplassar og finansieringskategoriane. Regjeringa la fram forslag til endringar i finansieringssystemet i utsynsmeldinga, jf. Innst. 472 S (2022–2023) og Meld. St. 14 (2022–2023). Det nye finansieringssystemet skal gi institusjonane meir tillit, handlingsrom og ansvar for å prioritere og dimensjonere innanfor rammeløyvinga for å nå sektormåla og verksemdsmåla. Frå og med 2025 vil det berre vere gjennomførte studiepoeng, ein ny indikator for fullføring av studieprogram og doktorgradsindikatoren som får regelstyrt utteljing. Talet på finansieringskategoriar for studieplassar blir redusert frå seks til tre. Dei nye satsane er presenterte i Prop. 1 S (2023–2024), kapittel 12.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Ordning i Statens lånekasse for utdanning for autorisasjon av helsepersonell

Vedtak nr. 30, 13. oktober 2020

Stortinget ber regjeringen ta initiativ til en stipend- og/eller låneordning, for eksempel gjennom Statens lånekasse for utdanning, for å dekke nødvendige kurs og fagprøver for å oppnå autorisasjon for helsepersonell.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 89 L (2019–2020) *Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid (integreringslova)*, jf. Innst. 389 L (2019–2020).

I dag må helsepersonell ta kurs i nasjonale fag, ta språktest og andre prøvar for å få autorisasjon i Noreg. Desse kan vere kostbare å gjennomføre, og det er gebyr for å ta dei. Nødvendige kurs og fagprøver for helsepersonell med yrkeskvalifikasjonar frå tredjeland skil seg ut frå den typen utdanning Lånekassen gir utdanningsstøtte til, slike kurs/fagprøver er for korte til å gi rett til utdanningsstøtte for andre studentar. Dette er også ei målgruppe som ikkje har rett til støtte i dag om dei ikkje har budd lenge i Noreg. Ei særskild ordning for tredjelandsborgarar vil bryte med prinsippa i utdanningstøtteleova, og vere kostbart for Lånekassen å administrere. Kunnskapsdepartementets vurdering er at det ikkje er ei god løysing at dei tek ansvar for ei slik ordning.

I statsbudsjettet for 2024 foreslår regjeringa å løyve 20 mill. kroner til lågare gebyr og lågare kostnader for tilleggskrav for søkarar frå tredjeland over budsjettet til Helse- og omsorgsdeparte-

mentet. Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Finansiering av studieopphald i utlandet

Vedtak nr. 684, 25. februar 2021

Stortinget ber regjeringen sikre gode finansieringsmekanismer for studieopphold i utlandet for å sikre lik tilgang uansett økonomisk bakgrunn – også til høyt rangerte læresteder.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 7 (2020–2021) *En verden av muligheter – Internasjonal studentmobilitet i høyere utdanning*, jf. Innst. 247 S (2020–2021).

Generelt er ordningane til Lånekassen utforma på ein universell måte utan omsyn til faktorar som økonomien til foreldra, kvar i landet ein kjem frå, eller kva etnisitet ein har. Dette heng saman med formålet med utdanningsstøtta. Ifølge lov om utdanningsstøtte § 1 er det å bidra til «like muligheter til utdanning uavhengig av geografiske forhold, alder, kjønn, funksjonsdyktighet, økonomiske og sosiale forhold». Det finst derfor ikkje ordningar i Lånekassen som skil mellom studentane etter dessa faktorane.

Lånekassen har ei eiga stipendordning for studentar som tek høgare utdanning ved særleg høgt rangerte lærestadar. Den skal dekke skulepengar dersom ein må betale meir enn 152 177 kroner i året for studieåret 2023–24. Beløpet er auka med 7 pst. i statsbudsjettet for 2023, saman med dei andre ordningane som studentar ved høgt rangerte lærestadar har rett til, mellom anna basislånet, reisestipend og den ordinære ordninga for lån og stipend til skulepengar i land utanfor Norden. Regjeringa vil også understreke at sjølv om ein reduksjon i stipenddelen av den ordinære støtta til skulepengar var eit tiltak i statsbudsjettet for 2023, blei ikkje det utvida stipendet til skulepengar ved høgt rangerte lærestadar redusert.

For utdanning i utlandet er regjeringa opp-teken av at studentar tek omsyn til kostnadsnivået når dei vel kvar dei vil studere. Frå 2022–23 blei lista over lærestadar som gir rett til utvida stipend til skulepengar, redusert til dei øvste 75 lærestadane, og dette kan gjere det tydelegare for studentane kva for lærestadar som leverer særskilt høg kvalitet. Reduksjonen gjorde det mogleg å innføre ei ny stipendordning for å rekruttere studentar til å velje utveksling til eit av Noregs prioriterte samarbeidsland på høgare utdanning og forskning. Den same reduksjonen gjer det også mogleg i 2024–25 å auke stipend-

beløpet og utvide denne ordninga til å omfatte studentar som tek ein heil grad ved ein lærestad i eit prioritert samarbeidsland.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Betre godkjenningsordningar for utanlandsk utdanning

Vedtak nr. 687, 25. februar 2021

Stortinget ber regjeringen videreutvikle enklere, raskere og mer forutsigbare godkjenningsordninger for utenlandsk utdanning og kompetanse.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 7 (2020–2021) *En verden av muligheter – Internasjonal studentmobilitet i høyere utdanning*, jf. Innst. 247 S (2020–2021)

Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir) er godkjenningsstyresmakt for utanlandsk fag- og yrkesopplæring, fagskuleutdanning, høgare utdanning og lovregulerte yrke i skule og barnehage. I tillegg er HK-dir Noregs informasjonssenter for samarbeidsforuma i European Network of Information Centres (ENIC) og National Academic Recognition Information Centres (NAIC), som internasjonalt går under fellesnemninga ENIC-NARIC. Desse følger opp arbeidet med generell godkjenning av høgare utdanning etter høvesvis Lisboakonvensjonen og i EU-samanheng. HK-dir er også oppnemnd som nasjonalt informasjonssenter for UNESCOs globale konvensjon for godkjenning av høgare utdanning, som tok til å gjelde 5. mars 2023. Vidare er HK-dir assistansesenter for yrkeskvalifikasjonsdirektivet. Ansvar for generell godkjenning av utanlandsk utdanning og yrkeskvalifikasjonar i skule og barnehage låg tidlegare hos NOKUT, jf. Prop. 74 L (2021–2022) *Endringer i opplæringsloven, universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven (endring av NOKUTs oppgaver, studentrettigheter mv.)* og Innst. 287 L (2021–2022).

Godkjenningsoppgåvene blei flytta over frå NOKUT til HK-dir frå 1. januar 2023. Den siste praktiske delen av dette arbeidet blei fullført når HK-dir fekk nettsider og søkarportal over i eigne system frå 1. juli i år. Grunnlaget for langtidserkennadene av omorganiseringa som er skisserte i departementets svar på oppmodingsvedtaket, er no på plass.

I Prop. 126 L (2022–2023) *Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven)* har departementet foreslått å vidareføre reglane om

godkjenning av utanlandsk høgare utdanning, og i tillegg vise til UNESCOs globalkonvensjon for godkjenning av høgare utdanning. UNESCOs globalkonvensjon slår i hovudsak fast dei same prinsippa og reglane som blei introduserte med Lisboakonvensjonen, men inneheld likevel utdjupingar, presiseringar og vidareutvikling av einstilte definisjonar, prinsipp og reglar.

Talet på søknader om godkjenning av utanlandsk utdanning har auka med om lag 10 pst. i 2022, og ytterlegare med 20 pst. så langt i 2023. Ein vesentleg del av auken kjem av søknader frå Ukraina. Godkjenningsordningane blei også overførte frå NOKUT til HK-dir med restanse. I statsbudsjettet for 2024 foreslår departementet å tilføre HK-dir 2 mill. kroner for å tilsetje fleire saksbehandlarar mellombels som kan handtere den auka saksmengda og opparbeidde restansar på godkjenning av utanlandsk utdanning, jf. kap. 256.

HK-dir arbeider kontinuerleg med å effektivisere ordningane, mellom anna med å få godkjenningsordningane for dei regulerte yrka i skule og barnehage inn i det digitale saksbehandlings-systemet og med å forenkle og forbetre prosessane for utlikningstiltak. HK-dir forventar å sjå resultat av dette arbeidet i 2024 og i åra som kjem. Direktoratet arbeider òg kontinuerleg med å vidareutvikle informasjonen i søkarportalen, på nettsidene og i eigne vedtak for å nå potensielle brukarar av godkjenningsordningane.

Vidareutviklinga av godkjenningsordningane blir følgt opp i den ordinære etatsstyringa og resultatrapporteringa, sjå kap. 271, post 01.

Departementet meiner at vedtaket med dette er følgt opp.

Opptrappingsplan for studieplassar innanfor medisin, helsefag, sjukepleie og psykologi

Vedtak nr. 941, 20. mai 2021

Stortinget ber regjeringen utarbeide en opptrappingsplan for studieplasser innenfor medisin, helsefag og psykologi. Planen skal både inneholde konkrete tiltak for opprettelse av tilstrekkelig med studieplasser ved utdanningsinstitusjonene, og tiltak som sikrer studentene praksisplass i helsesektoren. Planen bør inneholde tiltak som gjør det attraktivt for helsearbeidere å være i sektoren. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2022 komme tilbake til Stortinget med innledende tiltak for å sikre flere studieplasser innen medisin, helsefag og sykepleie.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga Dok. 8:281 S (2020–2021) *Representantforslag om opptrappingsplan for helseutdanningane fra stortingsrepresentantene Åshild Bruun-Gundersen, Bengt Rune Strifeldt, Morten Stordalen, Hanne Dyveke Støttar, Silje Hjemdal, Himanshu Gulati og Roy Steffensen*, jf. Innst. 419 S (2020–2021).

Regjeringa vil føre ein ambisjøs og offensiv kunnskapspolitikk og bygge sterke profesjonsutdanningar av høg kvalitet i heile landet. Derfor har regjeringa varsla i Hurdalsplattforma at ho vil trappe opp talet på nye studieplassar, med opptrappingsplanar for område med særleg stort kompetansebehov, som læreryrket, sjukepleie, realfag, IKT og medisin. I 2022 fekk Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet (UiT) midlar til 15 fleire studieplassar i medisin, jf. Innst. 2 S (2021–2022) og Prop. 1 S (2021–2022). I statsbudsjettet for 2023 blei det løyvd midlar til ytterlegare 30 nye studieplassar i medisin ved UiT, jf. Innst. 12 S (2022–2023). Kunnskapsdepartementet tildelte midlar til 300 fleire studieplassar i sjukepleiarutdanningane, og elleve statlege universitet og høgskular blei i tillegg bedne om å omprioritere for å opprette ytterlegare til saman 200 fleire plassar innanfor uendra rammeløyving, jf. Innst. 119 S (2021–2022) og Prop. 51 S (2021–2022). Regjeringa foreslår ytterlegare 60 nye studieplassar i medisin frå 2024. Regjeringa foreslår vidare 20 studieplassar til etablering av fysioterapiutdanning og 20 studieplassar i vernepleie ved Høgskolen i Innlandet.

Vidare oppfølging av dette oppmodningsvedtaket er under arbeid i samarbeid med relevante departement. Departementet vil kome tilbake til Stortinget med ei stortingsmelding om profesjonsutdanningane.

11.4 Stortingssesjon 2019–2020

Oppmodningsvedtak under kunnskapsministeren

Vaksne utan rett til vidaregåande opplæring

Vedtak nr. 701, 15. juni 2020

Stortinget ber regjeringa komme tilbake til Stortinget med forslag om å utvide retten til realkompetansevurdering til også å gjelde voksne uten rett til vidaregåande opplæring.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 14 (2019–2020) *Kompe-*

tansereformen – Lære hele livet, jf. Innst. 370 S (2019–2020).

Oppmodningsvedtaket er følgt opp gjennom Prop. 57 L (2022–2023), som blei lagd fram for Stortinget 24. mars 2023 og behandla 5. juni 2023. I Prop. 57 L (2022–2023) foreslo departementet at retten til vidaregåande opplæring blir utvida, og at retten til realkompetansevurdering blir utvida tilsvarende. Departementet foreslo vidare at rett til realkompetansevurdering for dei som har tilvising frå kommunen eller Arbeids- og velferdsetaten, også skal omfatte dei som ikkje har rett til vidaregåande opplæring fordi dei ikkje har fullført grunnskulen eller førebuande opplæring for vaksne. Departementet meiner at dei foreslåtte utvidingane vil vareta alle som har eit reelt behov for realkompetansevurdering. Departementet viser til vurderinga i Prop. 57 L (2022–2023), punkt 43.12.4.2.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Oppmodningsvedtak under forskings- og høgare utdanningsministeren

Rett til kompetanseheving i arbeidslivet

Vedtak nr. 698, 15. juni 2020

Stortinget ber regjeringa nedsette et partssammensatt utvalg for å utrede hvordan arbeidstakere kan opparbeide seg en rett til kompetanseheving gjennom arbeidslivet, og sikre at tillitsvalgte tas med i drøftinger om hvilken kompetanseutvikling virksomheten trenger.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 14 (2019–2020) *Kompetansereformen – Lære hele livet*, jf. Innst. 370 S (2019–2020).

Regjeringa har sett ned eit utval som skal greie ut ei kompetansereform for arbeidslivet, i tråd med Hurdalsplattforma. Utvalet består av hovudsamanslutningane i arbeidslivet og skal levere ein rapport hausten 2024. Utvalet skal mellom anna greie ut ulike modellar for å stimulere til etter- og vidareutdanning.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Finansieringssystem for universitet og høgskular

Vedtak nr. 699, 15. juni 2020

Stortinget ber regjeringa senest i forbindelse med stortingsmeldingen om styringspolitikken

for statlige universiteter og høyskoler om å legge frem forslag til nytt finansieringssystem for universiteter og høyskoler. Forslaget må utarbeides i tett samarbeid med utdanningssektoren og arbeidslivet. Incentiver/faktorer i forslaget til nytt finansieringssystem skal være

- *Relevant arbeid etter endt studium og arbeidslivsrelevans i studiet.*
- *Ulike opplegg for etter- og videreutdanning.*
- *Opprettelse av mindre og fleksible emner og moduler som arbeidslivet etterspør, og som kan tas i kombinasjon med jobb.*

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 14 (2019–2020) *Kompetansereformen – Lære hele livet*, jf. Innst. 370 S (2019–2020).

Kunnskapsdepartementet tok 17. mars 2022 imot rapporten frå utvalet leia av Siri Hatlen som var nemnt opp for å gå gjennom finansieringa av universiteta og høyskulane. Rapporten var på høyring fram til 10. juni 2022. Utvalet var særleg bede om å følge opp oppmodningsvedtaka frå Stortinget frå 2020 som dreidde seg om finansieringa av sektoren.

Tilrådingane og synspunkta frå den offentlege høyringa blei presenterte i Prop. 1 S (2022–2023) for Kunnskapsdepartementet. Departementet bad i tillegg i november 2022 om innspel frå universiteta og høyskulane til modell for finansiering av nye studieplassar og til finansieringskategoriane. Regjeringa la fram forslag til endringar i finansieringssystemet i utsynsmeldinga, jf. Innst. 472 S (2022–2023) og Meld. St. 14 (2022–2023). Dei nye satsane er presenterte i Prop. 1 S (2023–2024), kapittel 12.

Det nye finansieringssystemet skal gi institusjonane meir tillit, handlingsrom og ansvar for å prioritere og dimensjonere innanfor rammeløyvinga for å nå sektormåla og verksemdsmåla. Frå og med 2025 vil det berre vere gjennomførte studiepoeng, ein ny indikator for fullføring av studieprogram og doktorgradsindikatoren, som får regelstyrt uttelling. Det tydeleggjer òg at det ikkje er det resultatbaserte finansieringssystemet som er hovudverktøyet som regjering og storting har for å signalisere mål og prioriteringar for forskning og høgare utdanning. Det gjeld òg for arbeidsrelevans i studietilbod, etter- og vidare-

utdanning og tilbod som arbeidslivet har behov for.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Studieplassar i høgare yrkesfagleg utdanning

Vedtak nr. 700, 15. juni 2020

Stortinget ber regjeringa opprette inntil 1 000 nye studieplassar innan høgare yrkesfagleg utdanning frå høsten 2020, i tillegg til at de 1 000 studieplassane som regjeringa varslet i Prop. 117 S (2019–2020), skal bli permanente, og at det vidare utarbeides en forpliktende opptrappingsplan med 1 000 nye studieplassar årlig over fem år.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 14 (2019–2020) *Kompetansereformen – Lære hele livet*, jf. Innst. 370 S (2019–2020).

Stortinget har i 2020, 2021 og 2023 løyvd midlar til totalt 2 600 nye studieplassar i høgare yrkesfagleg utdanning. Dette er den største kapasitetsveksten i høgare yrkesfagleg utdanning nokon gong. Regjeringa vil at fleire skal ta høgare yrkesfagleg utdanning, og foreslår derfor midlar til 500 nye studieplassar til fagskulane i 2024.

Midlar til nye studieplassar til fagskulane skal fordelast på bakgrunn av lokale, regionale og nasjonale kompetansebehov og kapasiteten i fagskulane. Fylkeskommunane søker Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir) om midlar til nye studieplassar etter ein gjennomgang av kompetansebehov og kapasitet i fagskulane i eige fylke. Systemet bygger opp under fylkeskommunane som kompetansepolitisk aktør og at fagskulane skal tilby utdanningar som arbeidslivet etterspør. Fordelinga av studieplassar skal skje i eit samspel mellom arbeidsliv, fagskular og styresmakter for å sikre at nye studieplassar treffer kompetansebehova i arbeidslivet best mogleg. Nasjonale styresmakter kan legge føringar for fordelinga av studieplassar for å sikre at det blir teke omsyn til nasjonale behov.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget med vidare oppfølging av oppmodningsvedtaket i dei årlege statsbudsjetta.

11.5 Stortingssesjon 2018–2019

Oppmodningsvedtak under kunnskapsministeren

Finansieringssystemet og ideelle barnehagar

Vedtak nr. 51, 22. november 2018

Stortinget ber regjeringen gjennomgå finansieringssystemet for private og kommunale barnehager med sikte på å ivareta de små og ideelle barnehagene og en mangfoldig barnehagesektor.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dokument 8:231 S (2017–2018) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken og Bjørnar Moxnes om en mangfoldig barnehagestruktur der pengene går til barnas beste*, jf. Innst. 51 S (2018–2019).

Departementet vil i løpet av hausten 2023 sende på offentlig høyring ei rekke forslag om endringar i barnehagelova om styring og finansiering av barnehagesektoren. For meir utførleg tekst om arbeidet med regelverket for private barnehagar, sjå del II, programkategori 07.30 Barnehagar.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Fritak frå skulefag

Vedtak nr. 197, 12. desember 2018

Stortinget ber regjeringen sørge for at fritak for skulefag ikke blir gitt dersom dette ikke er i overensstemmelse med elev og foresattes ønsker, at fritaket må være faglig begrunnet, og at konsekvensene av et fritak er gjort godt kjent for eleven og foresatte.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 1 S (2018–2019), jf. Innst. 12 S (2018–2019).

Oppmodningsvedtaket er følgt opp gjennom Prop. 57 L (2022–2023), som blei lagd fram for Stortinget 24. mars 2023 og behandla 5. juni 2023. I Prop. 57 L (2022–2023) foreslo departementet at opplæringslova framleis bør opne for fritak frå

opplæringsplikta, og å vidareføre terskelen og vilkåra for når kommunen kan gi fritak.

Departementet foreslo vidare ein eigen paragraf i opplæringslova om at det beste for eleven skal vere eit grunnleggande omsyn ved alle handlingar og avgjerder. Omsynet til eleven sjølv vil vere ein avgjerande føresetnad når eit fritak skal vurderast. Departementet foreslo også å lovfeste retten eleven har til å bli høyrd, og å vidareføre regelen om at skulen skal samarbeide med foreldra. Departementet meiner at reglane om fritak, saman med reglane om elevens beste og elevens rett til å bli høyrd, oppfyller Stortingets vedtak. Departementet viser til vurderinga i Prop. 57 L (2022–2023) punkt 9.5.4.

Departementet meiner at vedtaket med dette er følgt opp.

11.6 Stortingssesjon 2017–2018

Oppmodningsvedtak under kunnskapsministeren

Vilkår for private barnehagar

Vedtak nr. 461, 13. februar 2018

Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan det kan sikres at private barnehager har lønns-, arbeids- og pensjonsvilkår minst på linje med ansatte i offentlige barnehager, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dokument 8:18 S (2017–2018) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Mona Lill Fagerås og Solfrid Lerbrekk om profittfri barnehage*, jf. Innst. 114 S (2017–2018).

Departementet vil i løpet av hausten 2023 sende på offentlig høyring ei rekke forslag om endringar i barnehagelova om styring og finansiering av barnehagesektoren. For meir utførleg tekst om arbeidet med regelverket for private barnehagar, sjå del II, programkategori 07.30 Barnehagar.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Finansieringssystemet for private barnehagar

Vedtak nr. 802, 31. mai 2018

Stortinget ber regjeringen i sitt videre arbeid med regulering av barnehagesektoren se på modeller i finansieringssystemet som så langt som mulig ivaretar et mangfold av barnehager og barnehageeiere, samt reduserer etterslepet i tilskuddsgrunnlaget overfor private barnehager.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 67 L (2017–2018) *Endringer i barnehageloven mv. (minimumsnorm for grunnbemanningsplikt til å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole og SFO mv.)*, jf. Innst. 319 L (2017–2018).

Departementet vil i løpet av hausten 2023 sende på offentlig høyring ei rekke forslag om endringar i barnehagelova om styring og finansiering av barnehagesektoren. For meir utførelse tekst om arbeidet med regelverket for private barnehagar, sjå del II, programkategori 07.30 Barnehagar.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Oppmodingsvedtak under forskings- og høgare utdanningsministeren

Høgare utdanning

Vedtak nr. 887, 11. juni 2018

Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av dagens regelverk for rangering av søkere til høyere utdanning, inkludert utdanning som i dag ikkje gir poeng, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dokument 8:196 S (2017–2018) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Fredrik Grøvan, Olaug V. Bollestad, Knut Arild Hareide og Steinar Reiten om å gi bibelskoleelever to tilleggspoeng*, jf. Innst. 387 S (2017–2018).

Kunnskapsdepartementet har starta arbeidet med ein heilskapleg gjennomgang av regelverket for rangering, inkludert alle kvotar og tilleggspoeng i systemet for opptak. Våren 2021 sette regjeringa ned eit offentlig utval (opptaksutvalet) som har vurdert heile systemet for opptak til høgare utdanning. Utvalet leverte rapporten sin i desember 2022. Kunnskapsdepartementet vurderer no forslaga til ny modell. Regjeringa vil kome

tilbake til Stortinget med forslag til nytt opptakssystem våren 2024.

11.7 Stortingssesjon 2016–2017

Oppmodingsvedtak under kunnskapsministeren

Hovudmål og målformgrupper på ungdomsskolen

Vedtak nr. 67, 22. november 2016

Stortinget ber regjeringen utrede en endring av opplæringslova § 2-5 og andre mulige tiltak som kan sikre elever på ungdomsskolen rett til opplæring på hovedmålet og rett til å tilhøre en egen målformgruppe, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dokument 8:116 S (2015–2016) *Representantforslag frå stortingsrepresentantane Kjersti Toppø, Liv Signe Navarsete, Magne Rommetveit, Terje Breivik, Geir Sigbjørn Toskedal og Audun Lysbakken om å sikra alle elevar i grunnskolen rett til opplæring på hovudmålet sitt*, jf. Innst. 68 S (2016–2017).

Kunnskapsdepartementet fremma våren 2023 forslag om ny opplæringslov, jf. Prop. 57 L (2022–2023) *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)*. Etter forslaget har elevar på ungdomstrinnet rett til opplæring i eiga gruppe på det skriftspråket kommunen ikkje har vedteke, når minst ti elevar på eitt av trinna ønsker slik opplæring. Stortinget vedtok lovforslaget 5. juni 2023. Det blir planlagt for at lova skal tre i kraft frå 1. august 2024.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Lærarar med fordjuping i spesialpedagogikk

Vedtak nr. 900, 13. juni 2017

Stortinget ber regjeringen i samråd med sektoren se til at alle skoler skal ha tilgang på lærere med fordypning innen spesialpedagogikk.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dokument 8:132 S (2016–2017) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken og Karin Andersen om styrket spesialpedagogisk oppfølging i en inkluderende skole*, jf. Innst. 446 S (2016–2017).

Oppmodningsvedtak nr. 900 er omtala i Meld. St. 6 (2019–2020) *Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO*, som blei lagd fram i november 2019. Der blei det varsla at departementet ville vurdere korleis alle barnehagar og skular kan få tilstrekkeleg tilgang til spesialpedagogisk kompetanse. Utdanningsdirektoratet fekk i oppdrag å greie ut dette nærare og har levert eit svar på oppdraget. Denne utgreiinga var del av kunnskapsgrunnlaget for moglege regelverksendringar som vart behandla saman med forslaga frå opplæringslovutvalet i oppfølginga av NOU 2019: 23 *Ny opplæringslov*.

Oppmodningsvedtaket er følgt opp gjennom Prop. 57 L (2022–2023), som blei lagd fram av departementet 24. mars 2023 og behandla av Stortinget 5. juni 2023. Den nye opplæringslova inneber at dei som skal gi individuelt tilrettelagd opplæring (spesialundervisning), skal oppfylle krava for å bli tilsett i lærarstilling og krava til relevant kompetanse i undervisningsfaget. Det skal likevel kunne gjerast unntak frå kompetansekrava for dei som gir individuelt tilrettelagd opplæring. For det første vidarefører den nye lova dagens høve til å gjere unntak frå kravet om at lærarane må ha relevant kompetanse i faga dei skal undervise i, dersom ei konkret vurdering av eleven og den individuelt tilrettelagde opplæringa som skal givast, tilseier det. For det andre blir det innført eit nytt unntaksalternativ som inneber at det kan gjerast unntak frå både kompetansekrav for å kunne bli tilsett i lærarstilling og krav om at lærarane må ha relevant kompetanse i faga dei skal undervise i, dersom det vil gi eleven betre opplæring, og personen som skal undervise, har ei universitets- eller høgskuleutdanning som gjer hen særleg eigna til å vareta behovet til eleven. Unntaket opnar for at til dømes ein barnevernspedagog eller spesialpedagog som har relevant kompetanse, men som ikkje har lærarutdanning, kan gi individuelt tilrettelagd opplæring.

I Prop. 57 L (2022–2023), som er vedteken av Stortinget, er det i punkt 50.1 og 50.5.12 lagt til grunn at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Departementet viser til at det er sett i gang eit varig kompetanseløft i spesialpedagogikk og inkluderande praksis som skal bidra til at kommunane og fylkeskommunane har tilstrekkeleg kompetanse til å førebygge, fange opp og følge opp alle barn og elevar – inkludert elevar med behov for særskild tilrettelegging – slik at dei får eit inkluderande og tilpassa pedagogisk tilbod i barnehage og skule. I tillegg har regjeringa sørgd for ein stor auke i vidareutdanningsplassar i spesialpedagogikk for lærarar i barnehage og skule dei siste åra.

I år har til dømes 1500 lærarar fått tilbod om vidareutdanning i spesialpedagogikk, som er omkring 500 fleire enn i fjor. Vidare skal endringane i Statped bidra til meir likeverdige tenester frå Statped over heile landet for barn og elevar med varige, omfattande eller særleg komplekse behov.

Samla sett meiner departementet at desse tiltaka vil sikre alle skular tilgang på lærarar med fordjuping i spesialpedagogikk.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Rett til spesialundervisning av fagpersonar

Vedtak nr. 901, 13. juni 2017

Stortinget ber regjeringa sikre at alle elevar med behov for spesialundervisning får rett til opplæring av fagpersoner med godkjent relevant utdanning.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dokument 8:132 S (2016–2017) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken og Karin Andersen om styrket spesialpedagogisk oppfølging i en inkluderende skole*, jf. Innst. 446 S (2016–2017).

Departementet viser til svaret i omtalen av oppmodningsvedtak nr. 900, 13. juni 2017, og at forslaget er behandla i arbeidet med ny opplæringslov. I Prop. 57 L (2022–2023), som er vedteken av Stortinget, er det i punkt 50.1 og 50.5.12 lagt til grunn at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Spesialundervisning og lærarkompetanse

Vedtak nr. 903, 13. juni 2017

Stortinget ber regjeringa legge frem en plan for at alle elevar med behov for spesialundervisning får opplæring av fagpersoner med pedagogisk eller spesialpedagogisk kompetanse.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dokument 8:132 S (2016–2017) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken og Karin Andersen om styrket spesialpedagogisk oppfølging i en inkluderende skole*, jf. Innst. 446 S (2016–2017).

Departementet viser til svaret i omtalen av oppmodningsvedtak nr. 900, 13. juni 2017, og at forslaget er behandla i arbeidet med ny opplæringslov. Sjølv om det ikkje er lagt fram ein særskild

plan, så gjer presiseringa i ny opplæringslov og tiltak for å sikre spesialpedagogisk kompetanse at det er lagt til rette for at dei som får individuelt tilrettelagd opplæring, skal få dette av fagpersonar med relevant kompetanse. I Prop. 57 L (2022–2023), som er vedteken av Stortinget, er det i punkt 50.1 og 50.5.12 lagt til grunn at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Oppmodningsvedtak under forskings- og høgare utdanningsministeren

Medlemskap i studentsamskipnad for fagskular

Vedtak nr. 642, 2. mai 2017

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med evalueringen av de kvalitetshevedende tiltakene vurdere om fagskoler etter bestemte kriterier bør ha plikt til medlemskap i studentsamskipnad.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 9 (2016–2017) *Fagfolk for fremtiden – Fagskoleutdanning*, jf. Innst. 254 S (2016–2017).

Kunnskapsdepartementet vil følge opp vedtaket i samband med oppfølging av evalueringa av innføring og verknad av tiltaka i fagskulemeldinga. Ein midtvegsrapport er levert til departementet i 2021. Rapporten gir i hovudsak ein status for innføringa av tiltaka. Ein rapport om evaluering av finansieringssystemet for fagskular er levert departementet i 2022. Ein endeleg rapport er levert departementet i 2023 og tek omsyn til evalueringa av finansieringssystemet for fagskulane og funna i midtvegsevalueringa.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget i samband med meldinga om høgare yrkesfagleg utdanning.

Evaluering av fagskulereforma

Vedtak nr. 643, 2. mai 2017

Stortinget ber regjeringen foreta en midtveis-evaluering av fagskolereformen etter 3 år og en full evaluering etter 5 år.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 9 (2016–2017) *Fagfolk for fremtiden – Fagskoleutdanning*, jf. Innst. 254 S (2016–2017).

I 2020 sette Kunnskapsdepartementet i gang ei evaluering av innføringa og verknadene av til-

taka i fagskulemeldinga. Evalueringa inneheld tre rapportar, som er leverte til departementet i høvesvis 2021, 2022 og 2023. Midtvegsrapporten frå 2021 gir i hovudsak ein status for innføring av tiltaka. Rapporten frå 2022 gjeld finansieringssystemet for fagskular. Sluttrapporten frå evalueringa frå 2023 tek omsyn til evalueringa av finansieringssystemet for fagskulane og funna i midtvegsevalueringa. Departementet vil følge opp rapportane i arbeidet med meldinga til Stortinget om høgare yrkesfagleg utdanning.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

11.8 Stortingssesjon 2015–2016

Oppmodningsvedtak under kunnskapsministeren

Krav om norsk og samisk språk i barnehagesektoren

Vedtak nr. 796, 7. juni 2016

Stortinget ber regjeringen utarbeide forslag til endringer i barnehageloven som sikrer at ansatte i offentlige og private barnehager behersker norsk språk, og at ansatte i samiske barnehager behersker samisk språk.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 19 (2015–2016) *Tid for lek og læring. Bedre innhold i barnehagen*, jf. Innst. 348 S (2015–2016).

Departementet viser til omtale i Prop. 1 S (2018–2019) om den delen av vedtaket som gjeld norsk språk, og at denne delen er følgt opp gjennom ei lovendring som tok til å gjelde 1. august 2018, jf. barnehagelova § 27.

Når det gjeld den delen av vedtaket som gjeld samisk språk, heng dette saman med oppfølginga av NOU 2016: 18 *Hjertespråket. Forslag til lovverk, tiltak og ordningar for samiske språk*. Som ein del av oppfølginga av NOU-en har Kommunal- og distriktsdepartementet våren 2023 fremja forslag om endringar i språkreglane i samelova, jf. Prop. 58 L (2022–2023). Sametinget blei konsultert om forslaget. Lovendringane blei vedtekte av Stortinget 30. mai 2023, jf. Innst. 441 L (2022–2023).

Regjeringa la våren 2023 fram Meld. St. 13 (2022–2023) *Samisk språk, kultur og samfunnsliv – Kompetanse og rekruttering i barnehage, grunnopplæring og høyere utdanning*. Stortinget har behandla meldinga, jf. Innst. 473 S (2022–2023). Meldinga har følgande omtale som er relevant for oppmodningsvedtaket:

Barnehageloven sier tydelig at det er kommunen, som barnehagemyndighet, som har ansvar for at samiske barn i og utenfor forvaltningsområdet for samisk språk får et samisk barnehagetilbud. Det er behov for tydeligere informasjon fra barnehagemyndigheten om samiske barnehagetilbud og for bedre markedsføring av eksisterende tilbud. I lys av barnehagens betydning som språkarena og som arena for rekruttering av flere samiske elever i grunnopplæringen, har barnehagemyndigheten et særlig ansvar for å styrke det samiske barnehagetilbudet.

Kommunen bør jobbe systematisk med å kartlegge behovet for samiske barnehageplasser og for samiskspråklig pedagogisk kompetanse i barnehagen.

Regjeringen vil vurdere om det bør gjøres endringer i barnehagelovens regler om samiske barnehagetilbud, og se dette i sammenheng med øvrige virkemidler for å løse utfordringene på det samiske barnehageområdet.

For å møte den økende etterspørselen etter samiske barnehagetilbud bør kommunen jobbe systematisk med å utvide tilbudet. Der det er vanskelig å etablere et samiskspråklig tilbud på heltid, kan alternativet være deltidstilbud. Kommunen bør også arbeide aktivt for å rekruttere personale med samiskspråklig kompetanse. Prioritering av søkere med samisk språk der øvrige kompetansekrav foreligger, økt lønn, permisjon med lønn for å ta kurs og utdanning i samisk, er eksempler på målrettede tiltak som har hatt en positiv effekt. Et annet tiltak som har hatt god effekt, er å ansette språkarbeidere som ikke har formell utdanning, og som ikke er en del av den pedagogiske bemanningen. Dette bidrar til å styrke bruken av samisk språk i barnehagen.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

12 Landbruks- og matdepartementet

Tabell 3.1 viser ei oversikt over oppfølginga av oppmodings- og utgreiingsvedtak under Landbruks- og matdepartementet.

I kolonne 4 i tabellen nedanfor går det fram om departementet legg opp til at rapporteringa på

oppmodingsvedtaket no blir avslutta, eller om departementet òg vil rapportere på vedtaket i budsjettproposisjonen for neste år.

Tabell 12.1 Oversikt over oppmodings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering blir avslutta (Ja/Nei)
2022–2023	928	Oppheve lov om endring av jordlova	Nei
2022–2023	868	Overgang frå kronetoll til prosenttoll	Ja
2022–2023	867	Bruk av kart i tilskottssystemet	Nei
2022–2023	866	Strategi for auka sjølvforsyning og trygg matproduksjon	Nei
2022–2023	702	Strengare straff for alvorleg dyrekriminalitet	Nei
2022–2023	701	Strengare straff for alvorleg dyrekriminalitet	Nei
2022–2023	700	Strengare straff for alvorleg dyrekriminalitet	Nei
2022–2023	545	Donasjon av overskottsmat til velgjerande formål frå cruiseskip og skipshandlarar	Nei
2022–2023	519	Innsamling, registrering og kontroll av viktige naturverdiar i norsk skog	Nei
2022–2023	348	Maksimalgrensa for rett til straumstøtte	Ja
2021–2022	836	Overgang frå kronetoll til prosenttoll	Ja
2021–2022	799	Oppdatering av jordvernstrategien	Ja
2021–2022	754	Bransjeavtalar for biogassproduksjon	Nei
2021–2022	381	Melding til Stortinget om dyrevelferd som byggjer på oppdatert kunnskap	Nei
2021–2022	382	Dyrevelferda i svinenæringa	Nei
2021–2022	383	Konkrete tiltak i melding til Stortinget om dyrevelferd	Nei
2021–2022	384	Alternativ til CO ₂ -bedøving av dyr	Nei
2021–2022	35 – nr. 29	Inntektsgap	Nei
2020–2021	1134	Viltlova – utgreiing av omgrepet «kunstig lys»	Nei
2016–2017	878	Konsekvensar av liberalisering av konsesjonsplikta	Ja

12.1 Stortingssesjon 2022–2023

Oppheve lov om endring av jordlova

Vedtak nr. 928, 16. juni 2023:

Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om å oppheve lov om endring av jordlova (oppheve forbudet mot nydyrking av myr)

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 118 S (2022–2023), jf. Innst. 490 S (2022–2023).

Regjeringa vil følgje opp vedtaket gjennom ein ordinær lovprosess. Eit forslag til endringslov vil bli lagt fram for Stortinget.

Overgang frå kronetoll til prosenttoll

Vedtak nr. 868, 16. juni 2023:

Stortinget ber regjeringen sikre norsk matberedskap og norsk matproduksjon gjennom et vel fungerende tollvern, og at regjeringen i statsbudsjettet for 2024 går fra krone- til prosenttoll for enkeltprodukt for å sikre dette.

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 121 S (2022–2023), jf. Innst. 487 S (2022–2023).

Regjeringa gjer framlegg om overgang frå kronetoll til prosenttoll for heil issalat, kålrot, knollselleri og raudbetar i samband med framlegging av statsbudsjettet for 2024. Departementet legg til grunn at vedtak nr. 868, 16. juni 2023 med dette er følgt opp.

Bruk av kart i tilskottssystemet

Vedtak nr. 867, 16. juni 2023:

Stortinget ber regjeringen, i dialog med faglagene, utrede hvordan bruk av datakart kan sikre høyere presisjon i tildeling av tilskuddsmidler og målrette arealtilskudd mot arealer som ligger brakk, som for eksempel et teigbasert tilskudd. Utredningen skal være klar før de ordinære jordbruksforhandlingene i 2024.

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 121 S (2022–2023), jf. Innst. 487 S (2022–2023). Både bruk av kart og målretting av tilskott mot særskilde teigar har vore utgreidd tidlegare, og Landbruksdirektoratet skal greie ut denne problemstillinga fram mot jordbruksforhandlingane 2024.

Strategi for auka sjølvforsyning og trygg matproduksjon

Vedtak nr. 866, 16. juni 2023:

Stortinget ber regjeringen, i dialog med faglagene, legge fram en strategi for økt selvforsyning og trygg matproduksjon basert på norske ressurser, og komme tilbake til Stortinget senest i forbindelse med statsbudsjettet.

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 121 S (2022–2023), jf. Innst. 487 S (2022–2023).

I regjeringa si politiske plattform heiter det at «Regjeringen vil leggje fram og gjennomføre ein opptrappingsplan for trygg matproduksjon på norske ressursar og setje eit mål for sjølvforsyningsgrad av norske jordbruksmatvarer, korrigert for import av førråvarer, på 50 prosent».

Noreg har i dag høg sjølvforsyning av husdyrprodukt og relativt låg sjølvforsyning av energirike plantevekstar. Å auke sjølvforsyninga handlar for norsk landbruk difor først og fremst om å forbetre og auke produksjonen av planteprodukt, både til mat og fôr, og å styrkje konkurransekrafta mot import. I tillegg viser fleire rapportar at ein kraftig auke i sjølvforsyningsgraden er avhengig av endringar i kosthaldet i retning plantevekstar til mat som kan produserast i Noreg.

Regjeringa har sidan den tiltredde arbeid for å auke sjølvforsyninga, mellom anna gjennom tilleggsforhandlingar og jordbruksoppgjjer, og vil invitere faglaga i løpet av hausten 2023 til vidare dialog om ein strategi for auka sjølvforsyning og trygg matproduksjon. Regjeringa vil komme tilbake med konkretisering av strategien slik at den kan handsamast av Stortinget før jordbruksoppgjjeret 2024.

Strengare straff for alvorleg dyrekriminalitet

Vedtak nr. 702, 25. mai 2023:

«Stortinget ber regjeringen sikre at Mattilsynet i større grad anmelder alvorlige brudd på dyrevelferdsloven.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:219 S (2022–2023), jf. Innst. 369 S (2022–2023).

Mattilsynet har styrkt arbeidet med dyrevelferdskriminalitet og ferdigstilt retningslinjer for samarbeid mellom politiet og Mattilsynet. Tal på meldingar til politiet har auka dei siste åra, og dette vil bli følgt opp vidare framover. Temaet vil òg inngå i arbeidet med dyrevelferdsmeldinga.

Strengare straff for alvorleg dyrekriminalitet

Vedtak nr. 701, 25 mai 2023:

«Stortinget ber regjeringen sikre at dyreeiere som ikke etterkommer pålegg fra Mattilsynet etter alvorlige og gjentatte brudd på dyrevelferdsloven, lettere fratas retten til å drive med husdyrhold.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:219 S (2022–2023), jf. Innst. 369 S (2022–2023).

Oppfølging av kronisk dårlege dyrehald har vore eit prioritert område for Mattilsynet dei siste åra, og retningslinjer for oppfølging av desse dyrehalda er reviderte. Departementet har motteke fleire innspel om tilsynet sin verkemiddelbruk, og temaet vil inngå i arbeidet med dyrevelferdsmeldinga.

Strengare straff for alvorleg dyrekriminalitet

Vedtak nr. 700, 25 mai 2023:

«Stortinget ber regjeringen fremme lovforslag om å inkludere dyrevelferdsloven § 37 i opplistingen i straffeprosessloven § 216 b første ledd bokstav b.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:219 S (2022–2023), jf. Innst. 369 S (2022–2023).

Regjeringa tek sikte på å leggje fram ei stortingsmelding om dyrevelferd i 2024. Dyrevelferds-kriminalitet og strafferamma etter dyrevelferdslova vil vere ein del av meldinga.

Donasjon av overskottsmat til velgjerande formål frå cruiseskip og skipshandlarar

Vedtak nr. 545 av 23 mars 2023:

«Stortinget ber regjeringen avklare om handlingsrommet for donasjon av overskuddsmat til veldedige formål frå cruiserederier og skipshandlere mv. reelt begrenses av EU/EØS-regler, og avstemme regelverket i Norge med EU-land, med forbehold om at norske veterinærmyndigheter anser dette som forsvarlig.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av dokument 8:116 S (2022–2023), jf. Innst. 220 S (2022–2023).

Regjeringa arbeider med å vurdere om det er handlingsrom innanfor regelverket for donasjon av overskottsmat frå cruiserederi og skipshandlarar, og om eventuell donasjon kan reknast som forsvarleg innanfor dei folke- og dyrehelsemessige rammene i regelverket.

Innsamling, registrering og kontroll av viktige naturverdiar i norsk skog

Vedtak nr. 519, 14. mars 2023:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå dagens metode for innsamling, registrering og kontroll av viktige naturverdiar i norsk skog, og vurdere tiltak for å sikre at intensjonen med miljøregistrering er ivarettatt, og at miljøregistreringen har tilstrekkelig kvalitet.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:40 S (2022–2023), jf. Innst. 191 S (2022–2023).

Landbruks- og matdepartementet gav i brev av 9. mai 2023 Landbruksdirektoratet i oppdrag å setje i gang ein feltkontroll som eit ledd i oppfølginga av oppmodningsvedtaket. Vidare har direktoratet utarbeidd eit opplegg for å evaluere miljøregistreringane, og er i ferd med å starte opp feltkontrollen.

I tillegg vil Landbruksdirektoratet gå gjennom fleire andre element knytte til metoden for innsamling, registrering og kontroll. Forskarar ved Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) vil gå gjennom kunnskapsgrunnlaget bak registreringsopplegget. Departementet vil komme tilbake til Stortinget når gjennomgangen er utført.

Maksimalgrensa for rett til straumstøtte

Vedtak nr. 348, 19. desember 2022:

«Stortinget ber regjeringen videreføre maksimalgrensen for støtteberettiget forbruk i den midlertidige strømstøtteordninga for primærprodusentar i jordbruket på 60 000 kWt per måned per foretak ut andre kvartal 2023.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 1 S (2022–2023), jf. Innst. 8 S (2022–2023).

Regjeringa auka frå og med oktober 2022 maksimalgrensa for forbruk med rett til stønad i den midlertidige straumstønadordninga for primærprodusentar i jordbruket frå 20 000 kWt per føretak per måned, til 60 000 kWt. Auken gjaldt i første omgang for månadene oktober, november og desember 2022, men ordninga er no endra slik at grensa på 60 000 kWt blir ført vidare. Regjeringa har vedteke å føre vidare straumstønadordninga for primærprodusentar i jordbruket, veksthus og vatningslag ut 2024. Departementet legg til grunn at vedtak nr. 348, 19. desember 2022, med dette er følgd opp.

12.2 Stortingssesjon 2021–2022

Overgang frå kronetoll til prosenttoll

Vedtak nr. 836, 17. juni 2022:

«Stortinget ber regjeringa i forbindelse med statsbudsjettet for 2023 vurdere overgang fra kronetoll til prosenttoll, blant annet for tollinjene storfe, svin, sau, lam og potet.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 115 S (2021–2022) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2022*, jf. Innst. 450 S (2021–2022).

Regjeringa gjorde ikkje framlegg om omlegging frå kronetoll til prosenttoll for landbruksvarer i samband med framlegging av statsbudsjettet for 2023. Regjeringa viser til vedtak nr. 868 i innstilling 487 S (2022–2023). Departementet vurderer at vedtak nr. 836, 17 juni 2022 blir følgt opp vidare gjennom vedtak nr. 868, 16 juni 2023, og viser til rapporteringa på dette vedtaket.

Oppdatering av jordvernstrategien

Vedtak nr. 799, 14. juni 2022:

«Stortinget ber regjeringa legge fram en ny jordvernstrategi våren 2023. Strategien skal inneholde et nytt og skjerpet mål for omdisponering av matjord og nye, konkrete tiltak for å nå målet.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:234 S (2021–2022), jf. Innst. 358 S (2021–2022). Ny jordvernstrategi blei lagt fram for Stortinget i Prop. 121 S (2022–2023) *Endringer i statsbudsjettet 2023 under Landbruks- og matdepartementet (Jordbruksoppkjøret 2023 m.m.)*. Strategien har eit nytt og skjerpa mål for omdisponering av matjord, som seier at omdisponeringa av dyrka mark skal vere maksimalt 2 000 dekar per år. Målet skal vere nådd innan 2030. Strategien inneheld nye, konkrete tiltak for å nå dette målet. Regjeringa vil følgje opp den nye strategien. Departementet legg til grunn at vedtak nr. 799, 14. juni 2022 med dette er følgt opp.

Bransjeavtalar for biogassproduksjon

Vedtak nr. 754, 10. juni 2022:

«Stortinget ber regjeringa ta initiativ til å opprette bransjeavtaler med landbruket og fiskeri- og havbruksnæringa med mål og tiltak for å øke

leveransen av råstoff til biogassproduksjon. Klynge samarbeid på tvers av bionæringene vil spille en viktig rolle i dette arbeidet.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Meld. St. 36 (2020–2021) og Meld. St. 11 (2021–2022), jf. Innst. 446 S 2021–2022. Landbruks- og matdepartementet vil følgje opp saka i samråd med Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet.

Melding til Stortinget om dyrevelferd som byggjer på oppdatert kunnskap

Vedtak nr. 381, 15. februar 2022

«Stortinget ber regjeringa legge fram en dyrevelferdsmelding som byggjer på oppdatert kunnskap om dyrevelferd med utgangspunkt i faglige og faktiske forhold. Meldinga bør se faglig og politisk på problemstillinger knyttet til dyrehold, og gi oversikt over det vi gjør bra i dag, og om det er noe som kan gjøre annerledes og bedre i framtida. Det er sammenheng mellom menneskevelferd og dyrevelferd. Meldinga bør omtale dette.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:25 S (2021–2022), jf. Innst. 130 S (2021–2022).

Regjeringa tek sikte på å leggje fram ei stortingsmelding om dyrevelferd i 2024.

Dyrevelferda i svinenæringa

Vedtak nr. 382, 15. februar 2022

«Stortinget ber regjeringa se på insentiver som vil øke dyrevelferden i svinenæringa, særleg med hensyn til areal, underlag og miljøberikelse, og stille strengere krav til dyrevelferd ved oppgraderinger av driftsbygningar eller nybygg.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:25 S (2021–2022), jf. Innst. 130 S (2021–2022).

Regjeringa tek sikte på å leggje fram ei stortingsmelding om dyrevelferd i 2024. Departementet har motteke ei rekkje innspel på området, og desse temaa vil vere ein del av arbeidet.

Konkrete tiltak i melding til Stortinget om dyrevelferd

Vedtak nr. 383, 15. februar 2022

«Stortinget ber regjeringa legge fram ei heilskapleg stortingsmelding om dyrevelferd som

omfattar både produksjonsdyr i landbruket, kjøledyr og fiskeoppdrett, seinast i vårsesjonen 2023. Regjeringa vert beden om å greie ut og foreslå konkrete tiltak i meldinga både for betra dyrevelferd generelt og for spesifikke artar/grupper av dyr, herunder følgjande tema:

- å greie ut korleis økonomiske verkemiddel i landbrukspolitikken kan innrettast på ein måte som løner god dyrevelferd.
- å greie ut korleis norsk regelverk vil måtte endrast ved implementering av EU sitt varsla forbod mot hald av dyr i bur og trange bingar.
- å greie ut Mattilsynet sin kontroll- og rett-leiingsfunksjon og trong for ressursar for å sikre tilstrekkeleg oppfølging av dyrevelferden i landbruket.
- å greie ut merkeordningar som gjer det lettare for forbrukaren å velje dyrevenlege produkt. Ei slik merkeordning kan vere statleg eller privat.
- å greie ut korleis grisar kan sikrast betre tilgang til uteareal, til dømes gjennom tilskots- eller merkeordningar, eventuelt gjennom endringar i lovverket.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:25 S (2021–2022), jf. Innst. 130 S (2021–2022).

Regjeringa tek sikte på å leggje fram ei stortingsmelding om dyrevelferd i 2024, og desse temaa vil bli nærare vurderte i samband med stortingsmeldinga. Departementet har halde fleire møte med innspel om aktuelle tema, og motteke ei rekkje innspel på området.

Alternativ til CO₂-bedøving av dyr

Vedtak nr. 384, 15. februar 2022

«Stortinget ber regjeringa sørge for at det vert forska på alternativ til CO₂-bedøving av dyr i slakteri og kverning av hanekyllingar (mase-rasjon), med mål om at det vert innført betre metodar for avlving, og at det på sikt kan innførast eit forbod mot dagens praksis.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:25 S (2021–2022), jf. Innst. 130 S (2021–2022).

Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet vil saman utarbeide ei stortingsmelding om dyrevelferd. Metodar for avlving av dyr kjem innanfor ramma av ei slik

stortingsmelding. Når det gjeld metodar for avlving av dyr, er desse regulerte i eit EØS-harmonisert regelverk. Regelverket blir basert på den til ein kvar tid tilgjengelege kunnskapen i EØS-området.

Inntektsgap

Vedtak nr. 35, vedtakspunkt 29, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen legge frem en forpliktende og tidfestet plan i løpet av 2022 for å tette inntektsgapet mellom bønder og andre grupper i samfunnet. Inntektsgapet skal tettes uavhengig av bruksstørrelse, produksjon og landsdel.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 1 S (2021–2022), jf. Innst. 2 S (2021–2022). Gryttenutvalet fekk utsett frist for å leggje fram sitt arbeid til 1. oktober 2022, og rapporten blei deretter sendt på høyring.

Det er naudsynt å innarbeide avgrensingar og føresetnader for eit nivåsmål for inntektssamanlikning. Gryttenutvalet føreslo ein operativ måte å innarbeide avgrensingar og føresetnader på. Rapporten har vore på høyring. Regjeringa arbeider for å få fram saka så fort det er forsvarleg.

12.3 Stortingssesjon 2020–2021

Viltlova – utgreiing av omgrepet «kunstig lys»

Vedtak nr. 1134, 4. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen gjøre en utredning med sikte på å avklare definisjonen av begrepet «kunstig lys» i viltloven, og hvilke prinsipper som bør legges til grunn for en ny bestemmelse om dette i viltloven, i forbindelse med det pågående arbeidet med modernisering av viltloven.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 149 L (2020–2021), jf. Innst. 604 L. Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet arbeider med å gå gjennom og modernisere viltlova. Arbeidet inneber ein revisjon av heile lova, noko som òg gjeld reglane om bruk av kunstig lys i samband med jakt og fangst. Departementet vil komme attende til Stortinget med eit lovforslag.

12.4 Stortingssesjon 2016–2017

Konsekvensar av liberalisering av konsesjonsplikta

Vedtak nr. 878, 13. juni 2017

«Stortinget ber regjeringen utrede konsekvensen av en vidare liberalisering av konsesjons- plikten utover de lovmessige endringar som nå vedtas for rene skogeierdommer.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 92 L (2016–2017), jf. Innst. 427 L (2016–2017). I Meld. St. 15 (2020–2021) la departementet til grunn at det var for tidleg å fastslå kva for følgjer endringane frå 2017 hadde på eigedoms- og bruksstrukturen, og at det difor heller ikkje var grunnlag for å føreslå ytterlegare liberalisering av regelverket.

I Prop. 1 S (2021–2022) viste departementet til at det har gått ei tid, og at det no er grunnlag for å sjå kva for følgjer endringane har ført til. Landbruksdirektoratet har i rapport 4/2023 frå mars 2023 på oppmoding frå departementet, evaluert endringane som blei vedtekne i 2017. Evalueringa omfattar både endringane i arealgrense ved over-

taking av eigedom med bygningar, og endringa av reglane om priskontroll ved overtaking av rene skogeierdommar.

Evalueringa viser at konsekvensane som er klarlagde, er samansette. Dei gir verken klare svar på om det er tenleg å liberalisere konsesjonsplikta meir enn det som blei vedteke i 2017, tenleg å oppretthalde reglane slik dei er i dag, eller om det er grunnlag for å reversere endringane. Opplysningane i rapporten tyder på at det har vore ein generell auke i omsetjinga av landbrukseierdommar frå perioden 2013 til 2016 og til perioden 2018 til 2021. Omsetjinga av rene skogeierdommar har samla gått noko ned etter lovendringane i 2017. For rene skogeierdommar med bygning og meir enn 500 dekar produktiv skog som tidlegare var underlagde priskontroll, har omsetjinga auka mykje i det same tidsrommet.

Som oppfølging av Hurdalsplattforma arbeider departementet med eventuelle endringar i lovgivinga, og vil i samband med dette arbeidet kunne komme tilbake til Stortinget med ei meir nyansert framstilling av dei spørsmåla evalueringa reiser. Departementet legg til grunn at vedtak nr. 878, 13. juni 2017 med dette er følgt opp.

13 Nærings- og fiskeridepartementet

Nedenfor gis en oversikt over oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak under Nærings- og fiskeridepartementet. Oversikten inkluderer alle vedtak fra stortingssesjonen 2022–2023, samt de vedtakene fra tidligere stortingssesjoner som kontroll- og konstitusjonskomiteen i

Innst. 186 S (2022–2023) mente ikke var kvittert ut. I tabellen nedenfor angis det også hvorvidt departementet planlegger at rapporteringen knyttes til anmodningsvedtaket nå avsluttes eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Tabell 13.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2022–2023	53	Deltagelse i Den europeiske romorganisasjonens frivillige programmer	Ja
2022–2023	55	Strategi for vekst i kreativ industri	Nei
2022–2023	56	Gjennomgang av virkemiddelapparatet for kulturnæringer	Nei
2022–2023	68	Opphevelse av boligstiftelser opprettet av kommune og boligbyggelag	Nei
2022–2023	85	Høring om endringer i regelverk for fiske etter torsk med fartøy av visse størrelser	Ja
2022–2023	97	Innkjøps- og anskaffelsesstrategi for å sikre at miljøhensyn, kutt i klimagassutslipp og seriøsitet vektlegges i offentlige innkjøp	Ja
2022–2023	99	Krav om tilbakefylling og ressursutnyttelse for gruvedrift i Norge	Ja
2022–2023	122	Samlokalisering av Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet	Ja
2022–2023	381	Strategi for fôrråvarer	Ja
2022–2023	382	Utvikling og profilering av Finnmark som destinasjon innen reiseliv	Ja
2022–2023	504	Bredere geografisk spredning og mangfold blant eiervalgte styrerepresentanter i selskaper hvor staten har eierandeler	Ja
2022–2023	694	Tilstrekkelige verktøy for Konkurransetilsynet	Nei
2022–2023	695	Markedsdata for dagligvarehandelen	Nei
2022–2023	696	Åpenhet og transparens i verdikjeden for dagligvarer	Ja
2022–2023	698	Tiltak for å øke produksjon av nye, bærekraftige fôrråvarer til fiskeoppdrett	Ja
2022–2023	920	Tiltak for etablering av grønn industri i Norge	Ja

Tabell 13.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2022–2023	921	Utvidelse av andelen garanti ved byggelån til skip, fartøy og innretninger til havs	Ja
2022–2023	932	Redegjørelse av regjeringen om handelspolitikk og næringsutvikling	Ja
2022–2023	933	Krav om nullutslipp for alle nye servicefartøy i havbruksnæringen fra 1. juli 2024	Nei
2021–2022	35, punkt 12	Nullutslippsløsninger for servicefartøy i havbruksnæringen	Ja
2021–2022	481	Nullvisjon for næringer til havs	Ja
2021–2022	562	Grensekryssende fiske i Skagerrak	Ja
2021–2022	601	Dagligvare – hvordan aktører uten stor kapitaltilgang kan få innpass	Nei
2021–2022	602	Dagligvare – rettferdig andel av verdiskapinga i verdikjeden for mat	Nei
2021–2022	606	Dagligvare – felles merkeordning for kjedenes egne merkevarer (EMV)	Nei
2021–2022	607	Dagligvare – utrede virkningene av egne merkevarer på konkurransen	Nei
2021–2022	608	Dagligvare – vertikal integrasjon og egne merkevarer i dagligvarebransjen	Nei
2021–2022	609	Dagligvare – hindre bruk av negative servitutter	Ja
2021–2022	610	Dagligvare – konkurranse og mer åpenhet innenfor grossist- og distribusjonsleddet	Nei
2021–2022	611	Dagligvare – definisjon av kjedenes egne merkevarer (EMV)	Ja
2021–2022	612	Dagligvare – midlertidig forskrift om usaklig prisdiskriminering	Ja
2021–2022	719	Tilrettelegging for testsentre for flytende havvind	Ja
2021–2022	725	Offentlige innkjøp – krav til bærekraftig produksjon av batterier ved offentlige innkjøp	Ja
2021–2022	732	Batteritoll – handels- og samarbeidsavtalen mellom EU og Storbritannia	Ja
2021–2022	733	Produksjon og resirkulering av batterier	Ja
2021–2022	734	Satsing på utvikling og produksjon av batterier og andre nye grønne næringer	Ja
2021–2022	735	Batterispesifikke utdanningsløp, herunder etablere flere treparts bransjeprogram	Ja
2021–2022	754	Bransjeavtaler – råstoff til biogassproduksjon	Nei
2021–2022	755	Sirkulær økonomi i virkemiddelapparatet	Ja

Tabell 13.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2021–2022	841	Kystfiske – rapportering av posisjon og fangstmeldinger over mobilnettet	Ja
2020–2021	71	Sikre egenproduksjon – ordning med utleie av akvakultur-tillatelser	Nei
2020–2021	98	Oppfølging av kvotesystemet i kyst- og havfiske	Nei
2020–2021	172	Mineralloven – forbedringer og forenklinger	Nei
2020–2021	572	Innkjøpspriser i dagligvaremarkedet	Ja
2020–2021	573	Dagligvaremarkedet – regnskaps- og funksjonsmessig skille mellom leddene	Nei
2020–2021	574	Dagligvare – rabatter skal i større grad følge varen	Nei
2020–2021	829	Fiskeflåten – strategi for fornyelse	Nei
2020–2021	839	Styrke og lovfeste tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk	Nei
2020–2021	841	Utrede handlingsrommet innenfor EØS-avtalen for å plassere offentlig oppdrag hos norske verft	Ja
2020–2021	980	Representantforslag om å sikre en mer helhetlig havbruksforvaltning	Nei
2020–2021	1137	Mineralstrategi	Ja
2020–2021	1231	Løse utfordringene Svinesundtersklene har for innseilingen til Halden	Nei
2019–2020	549	Kvotemeldingen – fordeling mellom flåtegruppene	Ja
2019–2020	551	Kvotemeldingen – fordeling av strukturgevinst	Nei
2019–2020	553	Kvotemeldingen – kvotefleksibilitet i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N	Nei
2019–2020	555	Kvotemeldingen – om faktisk lengde og hjemmelslengde	Nei
2019–2020	556	Kvotemeldingen – avvikling av «samfiske med seg selv»	Nei
2019–2020	558	Kvotemeldingen – om konsekvensutredninger	Nei
2016–2017	108, punkt 35	Registrering av firmaer og selskap i Norge uten fysisk tilstedeværelse	Nei
2013–2014	496	Informasjon om eiere av aksjeselskap	Nei

13.1 Stortingssesjon 2022–2023

Deltagelse i Den europeiske romorganisasjonens frivillige programmer

Vedtak nr. 53, 22. november 2022

«Stortinget ber regjeringen på ESAs minister-rådsmøte 22. og 23. november 2022 varsle at Norge vil opprettholde innbetalingene til ESAs

frivillige programmer på dagens nivå, dvs. minimum 161 mill. euro i nye forpliktelser for programperioden frem til 2030.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:36 S (2022–2023) *Representantforslag om å opprettholde Norges innbetalinger til Den europeiske romorganisasjonens (ESA) frivillige programmer på dagens nivå, jf. Innst. 46 S (2022–2023).*

Regjeringen kunngjorde på ESAs minister-rådsmøte i november 2022 at Norge vil delta med 161 mill. euro i ESAs industrirettede (frivillige) programmer. Dette ble også fulgt opp i behandlingen av statsbudsjettet for 2023.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Strategi for vekst i kreativ industri

Vedtak nr. 55, 24. november 2022

«Stortinget ber regjeringen utarbeide og fremme forslag om en strategi for vekst innenfor kreativ industri. Strategien skal ha som mål å øke verdiskapingen og bidra til vekst i antall bedrifter, bærekraftige arbeidsplasser og eksport.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:244 S (2021–2022) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kathy Lie og Torgeir Knag Fylkesnes om et nasjonalt løft for kreative næringer*, jf. Innst. 58 S (2022–2023).

Regjeringen følger opp representantforslag om å utarbeide en strategi for vekst innenfor kreativ industri, blant annet gjennom videreutviklingen av det næringsrettede virkemiddelapparatet. De generelle virkemidlene kan også være relevante for disse næringene. Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget om hvordan strategien følges opp.

Gjennomgang av virkemiddelapparatet for kulturnæringer

Vedtak nr. 56, 24. november 2022

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå hele virkemiddelapparatet for kulturelle næringer og vurdere hvordan man kan sikre bedre koordinering, herunder om det kan være hensiktsmessig å samle flere virkemidler for kulturnæringer i Innovasjon Norge, samt sørge for at Innovasjon Norges kulturnæringskompetanse styrkes.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:244 S (2021–2022) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kathy Lie og Torgeir Knag Fylkesnes om et nasjonalt løft for kreative næringer*, jf. Innst. 58 S (2022–2023).

Regjeringen arbeider med å videreutvikle det næringsrettede virkemiddelapparatet. Regjeringen er blant annet i gang med å kartlegge næringslivets brukerreiser gjennom virkemiddelapparatet, og Innovasjon Norge er sammen med Siva, Forskningsrådet, Eksfin og Agder og Vestland fylkes-

kommuner i gang med å opprette en felles digital inngang. Gjennom regjeringens eksportstrategi «Hele Norge eksporterer» er det lagt til grunn at det er næringslivet selv gjennom Nasjonalt eksportråd, som foreslår nye nasjonale eksportfremmesattinger. Design- og ferdigvareindustrien er en av de neste prioriterte satsingene. En rekke offentlige eksportrettede virkemidler kan være relevante for de kulturell og kreative næringene. Videre vil det være en rekke kulturpolitiske virkemidler som direkte bidrar til økonomisk aktivitet, eller som indirekte kan bidra til økonomisk verdiskaping blant kulturbedrifter og selvstendig næringsdrivende i kultursektoren. Innovasjon Norge tilbyr både rådgivings- og kompetansetjenester for å fremme bredden av norsk næringsliv i utlandet og organiserer også bidrag på internasjonale messer i utlandet.

Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget om hvordan anmodningsvedtaket følges opp.

Opphevelse av boligstiftelser opprettet av kommune og boligbyggelag

Vedtak nr. 68, 29. november 2022

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om hvordan hjemmel for oppløsning av stiftelser som er etablert av kommune eller fylkeskommune sammen med boligbyggelag, kan utformes.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Prop. 135 L (2021–2022) *Endringer i stiftelsesloven (opphevelse av boligstiftelser opprettet av kommuner)*, jf. Innst. 73 L (2022–2023).

Regjeringen vil utrede hvordan regler om opphevelse av boligstiftelser hvor et privat rettssubjekt er blant oppretterne kan utformes i samsvar med norsk rett. Det er i 2023 gjennomført en kartlegging av hvor mange stiftelser en eventuell lov-hjemmel vil gjelde for og hvilken rolle boligbyggelagene hadde ved opprettelsen.

Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Høring om endringer i regelverk for fiske etter torsk med fartøy av visse størrelser

Vedtak nr. 85, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2022 sende på høring forslag om nye regler om at fiske etter torsk med fartøy over 21 meter må skje utenfor

grunnlinjen, og at fartøy over 28 meter må fiske utenfor 4 nautiske mil av grunnlinjen. Forslaget vil innebære et forbud mot fiske av torsk med de angitte fartøygruppene innenfor disse grensene. Formålet med endringen som sendes på høring er å få på plass en betydelig innskjerping sammenlignet med dagens praksis.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Det er gjennomført høring om grunnlinje- og fjordlinjereguleringer, spørsmål om hvor kystnært de større fartøyene skal kunne fiske etter torsk, samt problematikk knyttet til gytefelt for kysttorsk i fisket etter torsk nord for 62° N. Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet å innføre tiltak med virkning fra 26. mai 2023 for alle fartøy over 21 meter som fisker etter torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskaper nord for 62° N. Tiltakene skal bidra til å redusere presset på kysttorsk og til å gjenoppbygge bestanden, samt bidra til å redusere areal- og redskapskonflikter nord for 62° N. Den delen av høringen som omfatter forslag til tiltak knyttet til gytefelt for kysttorsk, blant annet om redskap og minstemålsbestemmelser, er til vurdering med sikte på iverksettelse av tiltak fra 2024.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Innkjøps- og anskaffelsesstrategi for å sikre at miljøhensyn, kutt i klimagassutslipp og seriositet vektlegges i offentlige innkjøp

Vedtak nr. 97, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en innkjøps- og anskaffelsesstrategi for å sikre at miljøhensyn, kutt i klimagassutslipp og seriositet vektlegges i offentlige innkjøp. Strategien skal utarbeides i samarbeid med partene i arbeidslivet og det skal rapporteres til Stortinget i statsbudsjettet for 2024.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2020–2021).

Regjeringens strategi for arbeidet med offentlige anskaffelser er redegjort for under programkategori 17.10 i Prop. 1 S (2023–2024) for Nærings- og fiskeridepartementet. Strategien er forankret med partene i arbeidslivet.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Krav om tilbakefylling og ressursutnyttelse for gruvedrift i Norge

Vedtak nr. 99, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 stille strengere krav til gruvevirksomhet om tilbakefylling og økt ressursutnyttelse.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Regjeringens mineralstrategi ble lagt fram den 21. juni 2023. Regjeringens ambisjon er at Norge skal utvikle verdens mest bærekraftige mineralnæring. Langsiktig og bærekraftig forvaltning av ressurser er et grunnprinsipp i regjeringens politikk. Økt sirkularitet og mer gjenvinning er viktig for å sikre en bærekraftig ressursbruk.

I regjeringens mineralstrategi framkommer det blant annet at regjeringen vil:

- Stille krav om at andelen overskuddsmasser minimeres i alle prosesser der det er gjennomførbart, basert på beste teknologi og beste tilgjengelige forretningsmodeller og drifts- og deponeringsmetoder.
- Stille krav om at nye mineralprosjekter skal legge fram en sirkulær forretningsplan, slik at man på den måten reduserer omfanget av deponerte masser og bidrar til bedre ressursutnyttelse og mindre naturbelastning.
- Stille krav om at tiltakshaver skal utarbeide planer for årlig reduksjon av overskuddsmasser, kjemikaliebruk og annen miljøpåvirkning.
- At før nye prosjekter godkjennes skal tiltakshaver dokumentere behovet for å ta ut jomfruelige ressurser framfor gjenbruk av tidligere uttatte ressurser og hvordan ressurser som tas ut vil kunne inngå i sirkulære verdikjeder og forretningsmodeller.
- Styrke ressursperspektivet i mineralloven for å sikre at mineralressurser utnyttes optimalt og at det foretas gode vurderinger av bruk for alle masser som tas ut ved utvinning.

Anmodningsvedtaket følges opp videre gjennom implementering av tiltakene i regjeringens mineralstrategi. Det må vurderes nærmere hvilke tiltak som krever endringer i lov og forskrift. Vurdering av endringer i lov og forskrift vil foretas i det pågående arbeidet med oppfølging av NOU 2022:8 *Ny minerallov*.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Samlokalisering av Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet

Vedtak nr. 122, 1. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen om å ikke skrinlegge prosjektet for samlokalisering av Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet på Dokkenområdet i Bergen.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Forprosjektet for samlokalisering av Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet på Dokkenområdet i Bergen er videreført.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Strategi for fôrvarer

Vedtak nr. 381, 19. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen utvikle en strategi for fôrvarer, med den hensikt å gjøre havbruksnæringen mer bærekraftig og uavhengig av import.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:269 S (2021–2022) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Alfred Jens Bjørlo, Guri Melby og Sofie Høgestøl om en omstillingspakke for Finnmark*, jf. Innst. 95 S (2022–2023).

I Meld. St. 5 (2022–2023) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032* lanserte regjeringen et samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr med mål om at alt fôr til oppdrettsfisk og husdyr skal komme fra bærekraftige kilder og bidra til å redusere klimagassutslippene i mat-systemene. Stortinget sluttet seg til dette, jf. Innst. 170 S (2022–2023).

Se også omtale av vedtak nr. 698, 23. mai 2023.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Utvikling og profilering av Finnmark som destinasjon innen reiseliv

Vedtak nr. 382, 19. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen styrke innsatsen for å utvikle og profilere Finnmark som reiselivsdestinasjon.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:269 S (2021–2022) *Representantforslag fra*

stortingsrepresentantene Alfred Jens Bjørlo, Guri Melby og Sofie Høgestøl om en omstillingspakke for Finnmark, jf. Innst. 95 S (2022–2023).

Innovasjon Norge har som ett av sine oppdrag å øke verdiskapingen i reiselivsnæringen innenfor bærekraftige rammer. I 2023 er det bevilget 184 mill. kroner til Innovasjon Norges ordinære arbeid med å styrke markedsmulighetene for norske reiselivsaktører. Det kanaliseres dessuten andre midler (lån og tilskudd) til reiselivsnæringen fra Innovasjon Norges øvrige ordinære ordninger. Markedsføringen av norske reisemål i utlandet skal øke reiselysten til Norge, og Nord-Norge profileres særskilt i denne sammenhengen med sin ville natur, unike opplevelser og kultur. Reiselivspolitikken er nasjonal, og Innovasjon Norges arbeid med implementering av politikken innebærer også å utnytte det mulighetsrommet som finnes regionalt, også i Finnmark.

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023 ble det bevilget 1 mill. kroner til Finnmarksløpet. Finnmarksløpet er en veletablert merkevare som skaper store ringvirkninger i regionen. Gjennom denne bevilgningen bidrar regjeringen til å videreføre Finnmarksløpets arbeid knyttet til næringsutvikling og profilering.

Innovasjon Norge lanserte i 2021 en Nasjonal reiselivsstrategi, som ble utarbeidet i dialog med en rekke aktører. Et av tiltakene i denne strategien er å utarbeide en strategi for å sikre en framtidig plattform for utvikling av bærekraftig urfolksturisme. Sametinget har i sin høringsuttalelse til NOU 2023:10 *Leve og oppleve – Reisemål for en bærekraftig framtid*, anbefalt flere tiltak knyttet til samisk reiseliv, herunder å etablere en langsiktig samisk reiselivsstrategi med Sametinget som eier. Sametinget har bedt om konsultasjoner med Nærings- og fiskeridepartementet om innspillene.

Regjeringen jobber med å følge opp punktet i Hurdalsplattformen om å utvikle en nasjonal plan for reiselivsnæringen, med fokus på bærekraftig utvikling, markedsføring, kompetanse, helårige arbeidsplasser, destinasjonsutvikling og verdiskaping i hele landet.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Bredere geografisk spredning og mangfold blant eiervalgte styrerepresentanter i selskaper hvor staten har eierandeler

Vedtak nr. 504, 23. februar 2023

«Stortinget ber regjeringen i større grad bidra til bredere geografisk spredning og mangfold blant

eiervalgte styrerepresentanter i selskaper hvor staten har eierandeler.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 6 (2022–2023) *Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap – Statens direkte eierskap i selskaper*, jf. Innst. 190 S (2022–2023).

Det følger av eierskapsmeldingen at relevant kompetanse er hovedhensynet ved statens arbeid med styresammensetning i selskaper med statlig eierandel, og gitt kompetanse skal staten vektlegge kapasitet og mangfold. Når det gjelder mangfold er det i eierskapsmeldingen utdypet at med utgangspunkt i kompetansebehovene vil staten bidra til at det enkelte styre har et relevant mangfold. Anmodningsvedtaket følges opp framover ved at regjeringen fortsetter sitt systematiske arbeid ved styrevalg med å identifisere et bredt spekter av kandidater med relevant kompetanse, og med utgangspunkt i dette bidra til at det enkelte styre har et relevant mangfold herunder geografisk tilhørighet. Regjeringen vil i de årlige eierrapportene framover, i tillegg til å rapportere på kjønn, også rapportere på fødselsår og bostedsfylke for hvert enkelt styremedlem i de enkelte styrene.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Tilstrækkelige verktøy for Konkurransetilsynet

Vedtak nr. 694, 23. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at Konkurransetilsynet har de nødvendige verktøy og håndhever konkurranseloven, slik at forbruker ikke blir skadelidende ved manglende konkurranse.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:222 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Lene Westgaard-Halle, Alfred Jens Bjørlo, Helge Orten, Anna Molberg, Tage Pettersen og Grunde Almeland om å dempe prisveksten på mat og styrke konkurransen i verdikjeden for dagligvarer*, jf. Innst. 370 S (2022–2023).

Nærings- og fiskeridepartementet har sendt på høring forslag til nytt markedsetterforskningsverktøy som skal gi Konkurransetilsynet mulighet til å treffe avhjelpende tiltak i markeder med vesentlige konkurranseproblemer. Sammen med forslaget til markedsetterforskning sendte departementet på høring en utredning av professor Jon Petter Rui. I utredningen foreslås det å gi Konkurransetilsynet muligheten til å ilegge fysiske personer overtredelsesgebyr og ledelseskarantene for deres deltakelse i alvorlige konkurranseover-

tredelser. Høringsfristen var 30. juni. Departementet vurderer høringsinnspillene. Forslag til eventuelle lovendringer vil bli fremmet for Stortinget ved lovproposisjon på vanlig måte.

Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Markedsdata for dagligvarehandelen

Vedtak nr. 695, 23. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at markedsdata som viser utviklingen i markedsandeler på kjednivå i dagligvarehandelen, publiseres jevnlig.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:222 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Lene Westgaard-Halle, Alfred Jens Bjørlo, Helge Orten, Anna Molberg, Tage Pettersen og Grunde Almeland om å dempe prisveksten på mat og styrke konkurransen i verdikjeden for dagligvarer*, jf. Innst. 370 S (2022–2023).

Fram til nå har NielsenIQ publisert en årlig rapport som blant annet gir oversikt over omsetningen i dagligvaremarkedet, kjedegrupperingenes markedsandeler og de ulike butikkjedenes markedsandeler. Informasjonen i de årlige rapportene fra NielsenIQ har vært viktig for å kunne følge utviklingen på viktige parametere som har betydning for konkurransen i dagligvaremarkedet. Dersom NielsenIQ sin rapportering endres på en slik måte at det ikke lenger vil være mulig å følge utviklingen i markedsandeler og omsetning mv., vil departementet vurdere andre måter å få tilgang på informasjon om markedsandeler og omsetning.

Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Åpenhet og transparens i verdikjeden for dagligvarer

Vedtak nr. 696, 23. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere tiltak som i større grad kan sikre åpenhet og transparens i hele verdikjeden for dagligvarer.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:222 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Lene Westgaard-Halle, Alfred Jens Bjørlo, Helge Orten, Anna Molberg, Tage Pettersen og Grunde Almeland om å dempe prisveksten på mat og styrke konkurransen i verdikjeden for dagligvarer*, jf. Innst. 370 S (2022–2023).

Økt åpenhet og transparens kan gjøre det lettere for forbrukerne å ta informerte valg, noe som kan bidra til å styrke konkurransen. Åpenhet om priser mellom bedrifter kan imidlertid ha motsatt effekt. Mer åpenhet om forhandlinger, priser og lignende vil kunne legge til rette for koordinering mellom foretak, noe som kan føre til svekket konkurranse og høyere priser for forbrukerne.

Det eksisterer allerede reguleringer som skal sikre åpenhet mellom kontraktsparter, og overfor tilsynsmyndigheter. Lov om god handelsskikk pålegger kontraktsparter å legge fram opplysninger som de kjenner til, og som de har grunn til å tro at har betydning for den annen part, både i forbindelse med forhandlinger om, og gjennomføring av, en kontrakt. Lov om god handelsskikk og konkurranseloven gir henholdsvis Dagligvaretilsynet og Konkurransetilsynet bred tilgang til å innhente den informasjonen de mener er nødvendig for å utføre de oppgavene de er satt til å gjøre.

Nærings- og fiskeridepartementet har også bedt Konkurransetilsynet om å undersøke lønnsomhet og marginer for aktører i ulike ledd av verdikjeden for mat og dagligvarer. Tilsynet skal også undersøke hvilke virkninger ordningen med to faste tidspunkt for leverandørenes prisjusteringer har for prisdannelsen og konkurransen i dagligvarebransjen. Undersøkelsene skal gjennomføres i løpet av 2023, se også nærmere omtale under vedtak nr. 610, 31. mai 2022. Undersøkelsene vil kunne bidra til økt kunnskap og åpenhet i verdikjeden for mat og dagligvarer.

Kartleggingen av dagligvarekjedenes egne merkevarer (EMV) og andre former for vertikale bindinger bidrar også til økt åpenhet og transparens i verdikjeden for mat og dagligvarer, jf. nærmere omtale under vedtak nr. 611, 31. mai 2022.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Tiltak for å øke produksjon av nye, bærekraftige fôrvarer til fiskeoppdrett

Vedtak nr. 698, 23. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen legge fram tiltak for Stortinget for å øke produksjonen av nye bærekraftige fôrvarer som ikke har en negativ effekt på miljøet til fiskeoppdrett.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:216 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kari Elisabeth Kaski og Torgeir Knag Fylkesnes om et bærekraftig og langsiktig havbruk*, jf. Innst. 368 S (2022–2023).

Arbeidet med bærekraftige fôrressurser er høyt prioritert av regjeringen, både gjennom virkemiddelapparatets ordinære innsats, regelverksarbeid, etablering av et nytt virkemiddel – «samfunnsoppdrag» – og opprettingen av Bionova.

Samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr ble lansert i Meld. St. 5 (2022–2023) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032*, med mål om at alt fôr til oppdrettsfisk og husdyr skal komme fra bærekraftige kilder og bidra til å redusere klimagassutslippene i matsystemene. Stortinget sluttet seg til dette, jf. Innst. 170 S (2022–2023) og regjeringen er godt i gang med å operasjonalisere det nye virkemidlet. Samfunnsoppdraget er nå i en design- og implementeringsfase og regjeringen vil følge opp samfunnsoppdraget i 2024.

Bionova ble operativ våren 2023 og er en del av Innovasjon Norge. I tillegg til å være et viktig verktøy for å nå klimamålene i landbruket skal Bionova bidra til en mer sirkulær bioøkonomi basert på fornybare ressurser fra land og hav, herunder tiltak for mer bærekraftig fôr.

Se også omtale av vedtak nr. 381, 19. desember 2022.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Tiltak for etablering av grønn industri i Norge

Vedtak nr. 920, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2024 fremme forslag om konkrete konkurranse-dyktige tiltak for å sikre grønne industrietableringer i Norge. Arbeidet må sees i lys av andre lands satsing på grønn omstilling og grønn industri, som USAs Inflation Reduction Act og EUs Net Zero Industry Act. Tiltakene skal inkludere langsiktige og fleksible virkemidler, som lån, garantier og risikokapital, samt utvidet bruk av dagens næringsrettede virkemiddelapparat.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 2 (2022–2023) *Revidert nasjonalbudsjett 2023*, jf. Innst. 490 S (2022–2023).

Regjeringen igangsatte i fjor et krafttak for industrien, kalt Grønt industriløft. Ambisjonen er å få fortgang på store grønne industriprosjekter i både eksisterende og nye næringer, slik at vi sikrer verdiskaping og velferd for framtida. Initiativet bygger på Hurdalsplattformen, som framhever sammenhengen mellom energi, klima- og næringspolitikk. Som startskudd for arbeidet la regjeringen i juni 2022 fram et veikart for Grønt industriløft med ambisjoner og 100 tiltak.

Veikartet framhever syv etterspørselsdrevne områder som er særlige viktige for Norge; hydrogen, havvind, CO₂-håndtering, batterier, prosessindustrien, grønn skipsfart og skog- og trenæringen og annen bioøkonomi.

Den geopolitiske situasjonen har forandret seg og etterspørselen etter produkter med grønne verdikjeder er større enn noen gang. Derfor lanserte regjeringen i september 2023 Veikart 2.0 for Grønt industriløft der vi forsterker innsatsen og løfter fram to nye områder: solindustri og manufacturing.

Etter framleggelsen av det første veikartet i fjor, har de fleste av de 100 tiltakene blitt fulgt opp.

Når det gjelder kapitalvirkemidler og det næringsrettede virkemiddelapparatet har regjeringen gjennomgått virkemiddelapparatet og spisset innsatsen ytterligere mot grønn omstilling i næringslivet. Dreiningen støtter også opp om Grønt industriløft.

Eksfin har blant annet fått utvidet mandat til å finansiere klimavennlige investeringer i Norge. I tillegg foreslår regjeringen å styrke Eksfin med en fullmakt til å øke garantirammen under Alminnelig garantiordning med 10 mrd. kroner i 2024. Det foreslås at fullmakten midlertidig kan økes med ytterligere 10 mrd. kroner dersom det er behov på grunn av valutasingninger. I tillegg foreslås rammen for Innovasjon Norges lavrisikolåneordning økt med 1 mrd. kroner.

Som en oppfølging av Grønt industriløft og batteristrategien vil regjeringen legge til rette for at det kan ytes innovasjonstilskudd i Innovasjon Norge til store batteriprojekter av felleseuropeisk interesse. Prosjektstøtten vil ha en øvre totalramme på 1 mrd. kroner over fem år.

Regjeringen har i Veikart 2.0 for Grønt industriløft varslet en betydelig økt kapitaltilførsel til Nysnø Klimainvesteringer AS og Siva i 2023. Regjeringen vil komme tilbake til dette i forbindelse med nysalderingen for 2023 budsjettet.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Utvidelse av andelen garanti ved byggelån til skip, fartøy og innretninger til havs

Vedtak nr. 921, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen bidra til å styrke norske verfts bidrag til grønne maritime løsninger ved å utvide garantiandelen til Eksportfinansiering Norge i garantiordningen for byggelån til skip, fartøy og innretninger til havs til 75 pst.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 2 (2022–2023) *Revidert nasjonalbudsjett 2023*, jf. Innst. 490 S (2022–2023).

Stortinget har vedtatt å utvide garantiandelen til Eksportfinansiering Norge i Garantiordningen for byggelån til skip, fartøy og innretninger til havs fra maksimalt 50 til 75 pst. Endringen er innarbeidet i Regelverk for Eksfin sine ordninger og tredde i kraft fra 1. juli 2023.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Redegjørelse av regjeringen om handel og eksportfremme

Vedtak nr. 932, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen holde en årlig redegjørelse i Stortinget om handelspolitikk, der første redegjørelse holdes i løpet av høsten 2023.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 2 (2022–2023) *Revidert nasjonalbudsjett 2023*, jf. Innst. 490 S (2022–2023).

Regjeringen vil følge opp vedtaket, og næringsministeren vil holde en slik redegjørelse i løpet av fjerde kvartal 2023. Vedtaket anses med det å ville bli fulgt opp.

Krav om nullutslipp for alle nye servicefartøy i havbruksnæringen fra 1. juli 2024

Vedtak nr. 933, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om krav om nullutslipp for alle nye servicefartøy i havbruksnæringen fra 1. juli 2024. Det må tas hensyn til at lokale forhold knyttet til energiforsyning kan vanskeliggjøre nullutslipp.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 2 (2022–2023) *Revidert nasjonalbudsjett 2023*, jf. Innst. 490 S (2022–2023).

I tråd med bestilling fra Klima- og miljødepartementet har Sjøfartsdirektoratet, innen fristen 30. juni 2023, levert utredning med tittel *Oppdrag om utarbeidelse av lav- og nullutslippskrav til servicefartøy i havbruksnæringen*. Oppdraget er løst i samarbeid med Miljødirektoratet og gir anbefalinger til hvordan et eventuelt krav kan utformes.

Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

13.2 Stortingssesjon 2021–2022

Nullutslippsløsninger for servicefartøy i havbruksnæringen

Vedtak nr. 35, punkt 12, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede et påbud om nullutslippsløsninger for servicefartøy i havbruksnæringen.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Innst. 2 S (2021–2022) *Finansinnstillingen – nasjonalbudsjettet og statsbudsjettet 2022*, jf. Meld. St. 1 (2021–2022).

Regjeringen viser til nytt anmodningsvedtak nr. 933 (2022–2023) truffet under behandlingen av Meld. St. 2 (2022–2023) *Revidert nasjonalbudsjett 2023*, jf. Innst. 490 S (2022–2023). Dette vedtaket er omtalt over og gjelder samme tema.

Vedtaks punktet anses med dette som oppfylt.

Nullvisjon for næringer til havs

Vedtak nr. 481, 8. april 2022

«Stortinget stiller seg positiv til ein nullvisjon for næringane til havs, og ber om at regjeringa kjem tilbake til Stortinget på eigna måte, slik statsråden har gjort greie for i svaret sitt.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:86 S (2021–2022) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Olve Grotle, Linda Hofstad Helleland og Lene Westgaard-Halle om ein visjon om at ingen fiskarar skal omkome på havet i framtida*, jf. Innst. 224 S (2021–2022).

Regjeringen har etablert en nullvisjon om ingen omkomne eller hardt skadde på fartøy og innretninger underlagt Sjøfartsdirektoratets forvaltnings- og tilsynsansvar. Dette omfatter blant annet passasjerskip, fiskefartøy, lasteskip og fritidsfartøy. Sjøfartsdirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide en handlingsplan, som skal inneholde konkrete tiltak som skal være gjennomførbare og virkningsfulle.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Grensekryssende fiske i Skagerrak

Vedtak nr. 562, 24. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen arbeide opp mot danske myndigheter for å sikre at det ikke forekommer to-sonefiske av kveite i Norges økono-

miske sone sør for 62° nord og i Skagerrak mellom 20. november og 31. mars.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av den årlige stortingsmeldingen om Norges fiskeriavtaler. Meld. St. 8 (2021–2022) *Noregs fiskeriavtaler for 2022 og fisket etter avtalane i 2020 og 2021*, jf. Innst. 293 S (2021–2022).

Fiskeri- og havministeren har tatt saken opp med EU-kommissæren for miljø, hav og fiskeri, den svenske landsbygdsministeren og den danske ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. Det er gledelig at EU som følge av samtalene tar sikte på å innføre tilsvarende reguleringer for vern av kveite i gyteperioden som i Norge. Regelverksharmonisering sikrer imidlertid ikke utfordringene med håndheving og kontroll ved grensekryssende fiske i Skagerrak. Grensekryssende fiske innebærer at norske, danske og svenske fartøy fritt kan krysse grenser uten å heve trålen og uten å rapportere om planlagt grensepassering, fiskestart og -stopp. Praksisen medfører at norske myndigheter ikke kan håndheve overtredelser av fiskeriregelverket ved grensekryssende fiske. Fiskeri- og havministeren har derfor besluttet at ordningen med grensekryssende fiske opphører fra 1. januar 2024, slik at trålen må heves før grensepassering. Videre vil det etableres et system for rapportering av fangst for norske, danske og svenske fartøy tilsvarende som i Nordsjøen, før fartøy krysser grensen til de respektive landenes økonomiske soner. Dette sikrer et godt grunnlag for effektiv håndheving og kontroll av alle fartøy som fisker i norsk sone i Skagerrak.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Dagligvare – hvordan aktører uten stor kapitaltilgang kan få innpass

Vedtak nr. 601, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan også aktører uten stor kapitaltilgang kan få innpass i dagligvarehandelen.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:161 S (2021–2022) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Alfred Jens Bjørlo, Grunde Almeland og André N. Skjelstad om å sikre like konkurransevilkår for uavhengige merkevarer og kjedenes egne merkevarer (EMV) i dagligvaremarkedet*, Dokument 8:170 S (2021–2022) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Torgeir Knag Fylkesnes og Andreas Sjalg Unneland om rettferdige*

konkurransetilvilkår i norsk dagligvarehandel og Dokument 8:191 S (2021–2022) Representantforslag fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes om å begrense maktkonsentrasjon i norsk dagligvare, jf. Innst. 322 S (2021–2022).

Regjeringen har iverksatt en rekke tiltak som blant annet har til hensikt å senke etableringshindringene i dagligvarebransjen. Lavere etableringshindringer vil gjøre det lettere for aktører uten stor kapitaltilgang å etablere seg i dagligvarebransjen.

For å bidra til en mer effektiv konkurranse-situasjon tar regjeringen sikte på ny høring om forskjeller i innkjøpspriser i løpet av høsten 2023. Se anmodningsvedtak nr. 612 av 31. mai 2022 for en nærmere omtale av dette tiltaket.

For å bedre tilgangen på egnede butikklokaler har regjeringen besluttet å forby dagligvareaktørers bruk av negative servitutter som hindrer dagligvarevirksomhet. Forskriften skal etter planen tre i kraft 1. januar 2024. Se rapportering på anmodningsvedtak 609 for en nærmere omtale av forbudet mot negative servitutter.

Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Dagligvare – rettferdig andel av verdiskapinga i verdikjeden for mat

Vedtak nr. 602, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere tiltak som bidrar til at matprodusentene får en rettferdig andel av verdiskapinga i verdikjeden for mat.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:161 S (2021–2022), Dokument 8:170 S (2021–2022) og Dokument 8:191 S (2021–2022), jf. Innst. 322 S (2021–2022).

Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Dagligvare – felles merkeordning for kjedenes egne merkevarer (EMV)

Vedtak nr. 606, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen utarbeide et regelverk som pålegger kjedene en felles merkeordning for EMV, med kjedenavn, produsent og produktets opprinnelsesland, slik at forbrukerne kan gjøre opplyste valg.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:161 S (2021–2022), Dokument 8:170 S

(2021–2022) og Dokument 8:191 S (2021–2022), jf. Innst. 322 S (2021–2022).

Nærings- og fiskeridepartementet har lyst ut to oppdrag om henholdsvis omfang, og virkningene på konkurransen, av kjedenes egne merkevarer. Samfunnsøkonomisk Analyse AS ble tildelt oppdragene. Kartleggingsrapporten fra Samfunnsøkonomisk Analyse AS inneholder en kartlegging av hvordan egne merkevarer er regulert i relevante lovverk i Norge og andre europeiske land. Deretter beskriver rapporten hvilke krav som gjelder for merking av matvarer i Norge, og hvordan de tre største handelsaktørene merker sine EMV-produkter.

Samfunnsøkonomisk Analyse AS viser til at merking av varer er knyttet til en rekke hensyn ved produktene, for eksempel opplysning til forbrukere, profilering av varen, eventuelt profilering av eieren av merket og leverandøren. Merking av varer generelt, og matvarer spesifikt, er regulert i en rekke lover og spesifisert ytterligere i forskrifter. For matvarer er det særlig matloven med forskrifter som fastsetter krav til hvordan matvarer skal merkes.

I rapporten framgår det at dagligvareaktørene oppgir at de til enhver tid forholder seg til gjeldende regelverk om merking av varer generelt og for EMV-produktene spesielt. Videre framgår det at forbrukernes ønske om og behov for utfyllende informasjon om varer er sentralt i hvilken informasjon som oppgis, noe som innebærer at flere produkter er merket med mer informasjon enn lovverket tilsier. For annen merking som går ut over de lovpålagte minimumskravene varierer praksisen mellom ulike varegrupper. Det har blant annet sammenheng med hvilken informasjon forbrukerne etterspør, og hvilken informasjon dagligvareaktørene vurderer som hensiktsmessig å oppgi. Det handler for eksempel om opprinnelsesingrediens for blant annet stivelse, fiber, fett mv., som er viktig for veganske eller andre dietter og av religionsrelaterte hensyn.

En stor del av dagligvarene er næringsmidler. Merkingen av produktene må derfor følge gjeldende regler for merking av næringsmidler. Strengere krav til merking i Norge enn i andre land kan være konkurransevridende og til ulempe for norskproduserte varer. Vurderingen som er gjort så langt tilsier at det er lite rom for å gi egne nasjonale regler for EMV-produkter, særlig når det gjelder egne krav til merking for EMV-produkter og det ikke stilles samme krav til øvrige produkter. Gjennom EØS-avtalen er Norge bundet av EUs regelverk om merking av næringsmidler, som er gjennomført i matinformasjonsforskriften.

Regelverket bygger i stor grad på forbrukerhensynet. Etter regelverket skal næringsmidler merkes med for eksempel opprinnelsesland dersom fravær av slik merking kan medføre at forbrukeren blir villedet. Dette gjelder også EMV-produkter. Produsentene kan uansett velge selv å merke sine varer med opprinnelsessted og/eller -land, produsent, kjedenavn osv. Det er det flere aktører som gjør. Det pågår også prosesser knyttet til utvikling av regelverk om opprinnelsesmerking i EU som kan påvirke framtidige regler i Norge.

Samfunnsøkonomisk Analyses endelige rapport med analyse av virkningene av EMV på konkurransen og vurdering av eventuelle tiltak skal etter planen foreligge i slutten av september 2023. Regjeringen vil vurdere videre oppfølging av anmodningsvedtaket i forbindelse med dette arbeidet. Det vises til omtale under vedtak nr. 607, 31. mai 2022.

Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Dagligvare – utrede virkningene av egne merkevarer på konkurransesituasjonen

Vedtak nr. 607, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen om å utrede og fremme sak til Stortinget på egnet måte om virkningene som vertikal integrasjon og EMV har på konkurransesituasjonen, prisene og utvalget. En slik sak må omfatte mulig utvidelse av kjedenes meldeplikt til Konkurransetilsynet til å omfatte kjøp eller leie av produksjonskapasitet, en begrunnelsesplikt ved forskjeller i påslag mellom EMV og uavhengige merkevarer og en hjemmel for Konkurransetilsynet eller Dagligvaretilsynet for å føre tilsyn med bruken av EMV i dagligvaremarkedet.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:161 S (2021–2022), Dokument 8:170 S (2021–2022) og Dokument 8:191 S (2021–2022), jf. Innst. 322 S (2021–2022).

Nærings- og fiskeridepartementet har lyst ut to oppdrag om henholdsvis omfanget, og virkningene på konkurransen, av kjedenes egne merkevarer og vertikal integrasjon. Samfunnsøkonomisk Analyse AS fikk tildelt oppdragene. Endelig rapport med analyse av virkningene på konkurransen og vurdering av eventuelle tiltak skal etter planen foreligge i slutten av september 2023. Departementet vil vurdere eventuelle tiltak knyttet til egne merkevarer og vertikal integrasjon når endelig rapport foreligger.

Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte

Dagligvare – vertikal integrasjon og egne merkevarer i dagligvarebransjen

Vedtak nr. 608, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen raskest mulig komme tilbake til Stortinget med en konkret plan for oppfølging av stortingsvedtak nr. 577 og 578 (2020–2021) om vertikal integrasjon og egne merkevarer i dagligvarebransjen.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:161 S (2021–2022), Dokument 8:170 S (2021–2022) og Dokument 8:191 S (2021–2022), jf. Innst. 322 S (2021–2022). Vedtak nr. 577 og 578 (2020–2021) ble fattet under behandlingen av Meld. St. 27 (2019–2020) *Daglegvare og konkurranse – kampen om kundane*, jf. Innst. 185 S (2020–2021).

Nærings- og fiskeridepartementet har lyst ut to oppdrag om henholdsvis omfanget av og virkningene på konkurransen av kjedenes egne merkevarer og vertikal integrasjon. Samfunnsøkonomisk Analyse AS fikk tildelt oppdragene. Endelig rapport med analyse av virkningene på konkurransen og vurdering av eventuelle tiltak skal etter planen foreligge i slutten av september 2023. Anmodningsvedtakene det vises til vil følges opp i den forbindelse. Det vises til omtale under vedtak nr. 607 og 611, 31. mai 2022.

Departementet har også sendt forslag om innføring av et nytt fleksibelt markedsetterforskningsverktøy i konkurranseloven på høring med frist 30. juni. Verktøyet er særlig rettet mot markeder med store og sammensatte konkurranseproblemer. Det vises til omtale under vedtak nr. 694, 23. mai 2023.

Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Dagligvare – hindre bruk av negative servitutter

Vedtak nr. 609, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen om å vurdere hvordan en kan hindre bruken av negative servitutter på næringsareal, som hindrer etablering av nye dagligvareaktører.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:161 S (2021–2022), Dokument 8:170 S (2021–2022) og Dokument 8:191 S (2021–2022), jf. Innst. 322 S (2021–2022).

Nærings- og fiskeridepartementet sendte på høring utkast til forskrift om forbud mot negative servitutter og eksklusive leiekontrakter i dagligvaremarkedet 5. juli 2022, med høringsfrist 5. oktober 2022. Regjeringen har besluttet å forby dagligvareaktørers bruk av negative servitutter som hindrer dagligvarevirksomhet, under forutsetning av at servitutter anses som en ensidig handling. Forskriften skal etter planen tre i kraft 1. januar 2024.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Dagligvare – konkurranse og mer åpenhet innenfor grossist- og distribusjonsleddet

Vedtak nr. 610, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede tiltak for å sikre konkurranse og mer åpenhet innenfor grossist- og distributørleddet i dagligvarehandelen, herunder tilsyn med priskalkylene for distribusjonstjenester.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:161 S (2021–2022), Dokument 8:170 S (2021–2022) og Dokument 8:191 S (2021–2022), jf. Innst. 322 S (2021–2022).

Regjeringen har iverksatt flere tiltak som har betydning for den videre oppfølgingen av tiltaket. Nærings- og fiskeridepartementet har bedt Konkurransetilsynet om å undersøke lønnsomhet og marginer for aktører i ulike ledd av verdikjeden for mat og dagligvarer. Tilsynet skal også undersøke hvilke virkninger ordningen med to faste tidspunkt for leverandørenes prisjusteringer har for prisdannelsen og konkurransen i dagligvarebransjen. Undersøkelsene skal gjennomføres i løpet av 2023. Undersøkelsene vil kunne bidra til økt kunnskap og åpenhet i verdikjeden for mat og dagligvarer.

Det eksisterer allerede reguleringer som skal sikre åpenhet mellom kontraktsparter, og overfor tilsynsmyndigheter, i verdikjeden for mat og dagligvarer. Lov om god handelsskikk pålegger kontraktsparter å legge fram opplysninger som de kjenner til, og som de har grunn til å tro at har betydning for den annen part, både i forbindelse med forhandlinger om, og gjennomføring av, en kontrakt. Lov om god handelsskikk og konkurranseloven gir henholdsvis Dagligvaretilsynet og Konkurransetilsynet bred tilgang til å innhente den informasjonen de mener er nødvendig for å utføre de oppgavene de er satt til å gjøre.

Departementet har sendt på høring et forslag om et nytt markedsetterforskningsverktøy. Det

foreslåtte verktøyet vil kunne brukes i markeder med strukturelle konkurranseutfordringer, slik som dagligvarebransjen. Et markedsetterforskningsverktøy vil gi Konkurransetilsynet mulighet til å gjennomføre en markedsetterforskning, og på bakgrunn av funn i markedsetterforskningen treffe målrettede tiltak for å styrke konkurransen. Verktøyet vil kunne bidra til økt konkurranse og mer kunnskap om verdikjeden for mat og dagligvarer.

Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Dagligvare – definisjon av kjedenes egne merkevarer (EMV)

Vedtak nr. 611, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en mer presis definisjon på hva som regnes som kjedenes egne merkevarer (EMV), for å få en bedre oversikt over totalandelen i dagligvaremarkedet.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:161 S (2021–2022), Dokument 8:170 S (2021–2022) og Dokument 8:191 S (2021–2022), jf. Innst. 322 S (2021–2022).

Samfunnsøkonomisk Analyse AS har, på vegne av Nærings- og fiskeridepartementet, utredet og foreslått en definisjon av egne merkevarer. I utredningen foreslås det at alle varemerkene innen dagligvare deles inn i fire kategorier:

1. Generiske varer (GV) er generiske produkter som selges uten noen form for varemerking. Dette vil for eksempel være noen produkter i løsvekt og i ferskvaredisken.
2. Handelsaktørenes egne merkevarer (EMV) er produkter med varemerker som eies av handelsaktører med detaljistsalg, og som hovedsakelig selges gjennom handelsaktørenes egne utsalgssteder.
3. Leverandørenes merkevarer (LMV) er produkter med varemerker som eies av leverandører som er uavhengige av handelsaktørene. Leverandøren er uavhengig når ingen handelsaktør eier mer enn 20 pst. av foretaket. Produkter med varemerker der mesteparten av produktsortimentet er omfattet av juridisk bindende eksklusivitetsavtale mellom en handelsaktør med detaljistsalg og en uavhengig leverandør holdes utenfor kategorien.
4. Tilknyttede merkevarer (TMV) er en restkategori for alle produkter med varemerker som ikke passer inn i de andre definisjonene.

Kartleggingsrapporten fra Samfunnsøkonomisk Analyse AS gir en oversikt over totalandelen EMV i dagligvaremarkedet, basert på ovennevnte definisjon. Den viser at om lag 20 pst. av produktene hos de tre store handelsaktørene (NorgesGruppen, Coop og Rema 1000) utgjorde EMV i 2022. I 2017 var tilsvarende andel 17 pst. Også andelen TMV har økt, fra 7,8 pst. i 2017 til 8,4 pst. i 2022. Andelen generiske varer (GV), har falt fra 7,3 til 5,5 pst. Det skyldes ifølge Samfunnsøkonomisk Analyse antakelig at en større andel av ferskvarer er innpakket. Totalt sett er det leverandørenes merkevarer som utgjør den største andelen av dagligvaremarkedet i Norge, basert på den foreslåtte definisjonen. Andelen LMV var 66 pst. i 2022, men har falt fra 68 pst. i 2017.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Dagligvare – midlertidig forskrift om usaklig prisdiskriminering

Vedtak nr. 612, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen sende på høring en midlertidig forskrift i medhold av konkurranse-loven A § 14 om usaklig prisdiskriminering, og eventuelt andre bestemmelser om usaklig prisdiskriminering. Følgende hensyn bør være en del av høringsutkastet:

- a. En operasjonell definisjon av vesentlig markedsrett
- b. En operasjonell definisjon av hva som utgjør en varekategori
- c. En operasjonell definisjon av ulike innkjøpsbetingelser
- d. At dersom leverandører med vesentlig markedsrett skal tilby dagligvarekjeder og grossister ulike innkjøpsbetingelser, skal leverandøren kunne begrunne ulikheten saklig. Det vises til vedtak 572 (jf. Innst. 185 S (2020–2021) for definisjon og konsekvenser av forskjeller i innkjøpsbetingelser som ikke kan begrunnes saklig.

Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget innen utgangen av 2022 med resultatene av høringen, og forslag til videre oppfølging. Det bør inngå i høringsgrunnlaget at forskriftene skal evalueres etter 3 år, og at evalueringen skal fremlegges for Stortinget.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:161 S (2021–2022), Dokument 8:170 S (2021–2022) og Dokument 8:191 S (2021–2022), jf. Innst. 322 S (2021–2022).

Den 25. oktober 2022 sendte Nærings- og fiskeridepartementet på offentlig høring to alternative forslag til forskrift om forbud mot usaklige forskjeller i innkjøpsbetingelser i verdikjeden for mat og dagligvarer. De hensyn som Stortinget viser til i vedtak nr. 612 av 31. mai 2022, jf. vedtak nr. 572 av 4. februar 2021, inngår i det første alternativet. Dette alternativet innebærer forbud mot at leverandører med vesentlig markedsrett prisdiskriminerer uten at det kan begrunnes saklig. Det andre forskriftsalternativet forbyr slik usaklig prisdiskriminering dersom det begrenser eller er egnet til å begrense konkurransen. Begge forslagene har til formål å legge til rette for mer effektiv konkurranse i verdikjeden for mat og dagligvarer.

I brev av 21. desember 2022 til Stortingets næringskomité redegjorde næringsministeren for resultatene av høringen, samt videre oppfølging. På bakgrunn av innspill i høringen og oppdaterte vurderinger av det EØS-rettslige handlerommet for nasjonale konkurranseregler vil regjeringen gjøre en ytterligere vurdering av hvordan et eventuelt forbud mot forskjeller i innkjøpspriser i dagligvarebransjen kan utformes, og det tas sikte på ny høring i løpet av høsten 2023.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Tilrettelegging for testsentre for flytende havvind

Vedtak nr. 719, 10. juni 2022,

«Stortinget ber regjeringen fortsette å legge til rette for at Norge skal ha ledende testsentre for flytende havvind, som Marine Energy Test Centre (Metcentre), for å utvikle verdensledende kompetanse i norsk industri.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Meld. St. 36 (2020–2021) *Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser*, Meld. St. 11 (2021–2022) *Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020–2021)* og seks representantforslag som også omhandler energispørsmål, jf. Innst. 446 S (2021–2022).

I Innst. 186 S (2022–2023) uttaler kontroll- og konstitusjonskomiteen følgende om vedtak nr. 719. 10. juni 2022:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre, viser til at regjeringen i statsbudsjettet kuttet i bevilgningen til Katapultsentrene, som testsenteret for flytende havvind er

en del av. Sett i lys av redusert ambisjonsnivå for Grønn plattform i årene fremover og en skjerping av skattebyrden for FoU-sektoren vil dette svekke arbeidet med å tilrettelegge for at Norge skal ha et ledende testsenter for flytende havvind. Flertallet er derfor ikke enig i at vedtaket i tilstrekkelig grad er fulgt opp. Flertallet ber om at rapporteringen ikke avsluttes.»

Regjeringen prioriterer satsinger som bidrar til grønn omstilling og industriutvikling. I veikart for Grønt industriløft, som ble lagt fram i juni 2022, beskrives regjeringens ambisjoner, virkemidler og tiltak. Havvind er ett av satsingsområdene som presenteres i veikartet.

I tillegg til en grønn dreining av de generelle ordningene i virkemiddelapparatet videreføres arbeidet med Grønn plattform, der Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Siva samarbeider om å støtte store prosjekter gjennom hele løpet fra forskning til markedsintroduksjon. I 2024 foreslår regjeringen å styrke Katapultordningen, slik at etablerte katapultsentrene fortsatt kan bidra til utvikling og testing av ny teknologi og nye løsninger i samarbeid med næringslivet. Dette er viktig for videre innovasjon og teknologiutvikling innenfor områder der Norge har sterk kompetanse, som flytende havvind. Flere av katapultsentrene har også deltatt i konsortieprosjekter med finansiering fra Grønn plattform. Ordninger under Horisont Europa og den sterke satsingen gjennom EUs grønne strategi for et klimanøytralt Europa representerer dessuten store muligheter for finansiering av prosjekter som bidrar til det grønne skiftet.

Vedtaket anses med dette som oppfylt.

Offentlige innkjøp – krav til bærekraftig produksjon av batterier ved offentlige innkjøp

Vedtak nr. 725, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen gjennom offentlige innkjøp om å trinnvis innføre krav til bærekraftig produksjon av batterier for elektrisk transport kjøpt inn gjennom offentlige innkjøp. Dette skal skje så raskt som mulig i forbindelse med regjeringens arbeid med grønne anskaffelser.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Meld. St. 36 (2020–2021) *Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser*, Meld. St. 11 (2021–2022) *Tilleggs melding til Meld. St. 36*

(2020–2021) og seks representantforslag som også omhandler energispørsmål, jf. Innst. 446 S (2021–2022).

EU vedtok 10. juli 2023 en ny batteriforordning. Forordningen regulerer hele livssyklusen til batterier fra produksjon til gjenbruk og resirkulering. Batterier er en viktig faktor i det grønne skiftet og nullutslippssamfunnet. Europakommisjonens ambisjon er at det nye batteriregelverket skal legge rammene for en europeisk batterisatsing som samtidig skaper en sirkulær økonomi, nye arbeidsplasser og sikrer anstendige vilkår knyttet til utvinning av mineraler.

Forordningen gir Europakommisjonen hjemmel til å vedta regler om klima- og miljøkrav ved offentlige anskaffelser av batterier, for eksempel obligatoriske minimumskrav som skal ivareta bærekraftshensyn i anskaffelser av batterier. Regelverket vil dermed ivareta hensynet til bærekraftig produksjon av batterier i offentlige anskaffelser. Kravene vil sannsynligvis gjelde alle batterier, ikke bare batterier for elektrisk transport.

Klima- og miljødepartementet sendte 30. juni 2023 forslag til en ny «Lov om bærekraftige produkter og verdikjeder» på høring. Forslaget inneholder blant annet hjemmel for å kunne gjennomføre EUs batteriforordning i norsk rett. Høringsfristen er 1. oktober. Målet er å fremme en lovproposisjon for Stortinget til våren. Arbeidet med underliggende rettsakter til batteriforordningen følges opp av Miljødirektoratet i relevante ekspertgrupper i EU. Gjennomføring av rettsaktene avhenger av at ny lovhjemmel er på plass og vil deretter gjennomføres i norsk rett så raskt som mulig.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Batteritoll – handels- og samarbeidsavtalen mellom EU og Storbritannia

Vedtak nr. 732, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen sikre norske batteriaktørers internasjonale konkurransedyktighet, blant annet ved å arbeide for at norske aktører ikke blir pålagt den varslede batteritollen som følge av handelsavtalen mellom Storbritannia og EU.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Meld. St. 36 (2020–2021) *Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser*, Meld. St. 11 (2021–2022) *Tilleggs melding til Meld. St. 36* (2020–2021) og seks representantforslag som også omhandler energispørsmål.

Opprinnelsesreglene i frihandels- og samarbeidsavtalen mellom EU og Storbritannia (TCA) er gjennomgående strenge og setter klare begrensninger for bruk av innsatsmaterialer fra tredjeland for at en ferdigvare skal defineres som å ha opprinnelse i EU eller Storbritannia, og være berettiget til tollfri handel mellom de to områdene. Norge er i denne sammenhengen et tredjeland.

Opprinnelsesreglene i TCA er en utfordring for norske batteriprodusenter og produsenter av batterimaterialer.

For å oppnå tollfrihet for selve elbilen må elbilens batteripakke fra 1. januar 2027 være produsert (dvs. ha opprinnelse) i EU eller Storbritannia. Dette kravet kommer i tillegg til kravet om at verdien av tredjelandsmateriale brukt i elbilen maksimalt kan utgjøre 45 pst. av elbilens «pris fra fabrikk». Som et resultat vil bruk av norskproduserte batterier i elbiler produsert i EU eller Storbritannia – og som eksporteres til den andre parten – ilegges 10 pst. toll fra og med 1. januar 2027. Det antas at dette vil gjøre det mindre attraktivt for britisk og EUs bilindustri å benytte seg av norske batteripakker i elbiler som sådan.

Opprinnelsesreglene for batterier til elbiler legger betydelige begrensninger på hvor mye norske batterimaterialer som kan anvendes. Fra 1. januar 2027 tillates kun inntil 35 pst. tredjelandsmaterialer (i verdi) for at batterier produsert i EU eller Storbritannia kan handles tollfritt seg imellom. Produsenter kan også anvende en annen opprinnelsesregel (posisjonsskifte) men her er det unntak for aktive katodematerialer. TCA-avtalen legger opp til at partene kan gjennomgå opprinnelsesreglene for batterier (men ikke elbiler) i 2025 og endre dem, dersom reglene ikke fungerer hensiktsmessig.

Det har blitt gjennomført flere møter med EU og Storbritannia, både på politisk nivå og embetsnivå, for å diskutere saken. Norge ønsker at opprinnelsesreglene i TCA-avtalen for elbiler og elbilbatterier endres, men samtidig er det slik at en endring av TCA-avtalen er noe som avtalepartene EU og Storbritannia må bli enige om. I felleserklæringen om et nytt industripartnerskap mellom Norge og EU fra næringsminister Jan Christian Vestre og EU-kommisjonens visepresident Maroš Šefčovič 27. juni 2022, er å diskutere bruken av opprinnelsesreglene i TCA på norske batterier utpekt som et særlig fokusområde i arbeidet med styrket samarbeid på batteri- og råvarer framover. Norge vil fortsette å ta opp saken regelmessig og fremme norske interesser.

Vedtaket anses med dette som oppfylt.

Produksjon og resirkulering av batterier

Vedtak nr. 733, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for en helhetlig verdikjede for batteriproduksjon og resirkulering av batteri i Norge.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Meld. St. 36 (2020–2021) *Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser*, Meld. St. 11 (2021–2022) *Tilleggs melding til Meld. St. 36 (2020–2021)* og seks representantforslag som også omhandler energispørsmål, jf. Innst. 446 S (2021–2022).

Regjeringen lanserte i juni 2022 dokumentet «Norges batteristrategi». Verdikjeden for batterier er ett av de syv innsatsområdene i regjeringens initiativ Grønt industriløft og kan bidra til reduserte globale klimagassutslipp, omstilling til fornybarsamfunnet og etablering av lønnsomme, grønne arbeidsplasser i Norge.

Batteristrategien oppsummerer eksisterende kunnskapsgrunnlag og konkretiserer regjeringens ambisjoner. Den viser hva som skal til for å bidra til å realisere det norske verdiskapingspotensialet i batteriverdikjeden på en miljømessig, bærekraftig måte.

Norge har gode forutsetninger for økt verdiskaping i flere deler av batteriverdikjeden i form av fornybar kraft, kritiske råvarer og industriell kompetanse. Sistnevnte særlig innenfor storskala industrialisering i prosessindustrien, maritim industriell kompetanse og mer generelt i forbindelse med utnyttelse av digital teknologi og materialkompetanse/resirkulering av materialer.

I Norges batteristrategi framgår det at regjeringen vil arbeide for at Norge utvikler en bærekraftig europeisk batteriverdikjede med høy ytelse, høy ressursutnyttelse og miljønytte og lave klimafotavtrykk. Regjeringen vil videre vurdere ny regulering og forbedret informasjonsdeling om produktinnhold i industrien. Oppfølging av EUs strategi for sirkulærøkonomi er en viktig del av dette.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Satsing på utvikling og produksjon av batterier og andre nye grønne næringer

Vedtak nr. 734, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen, senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2023, legge til rette for en

industriell storsatsing på utvikling og produksjon av batterier og andre nye grønne næringer.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Meld. St. 36 (2020–2021) *Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser*, Meld. St. 11 (2021–2022) *Tilleggs melding til Meld. St. 36 (2020–2021)* og seks representantforslag som også omhandler energispørsmål, jf. Innst. 446 S (2021–2022).

Verdikjeden for batterier er ett av de syv innsatsområdene i regjeringens initiativ Grønt industriløft og kan bidra til reduserte globale klimagassutslipp og omstilling til fornybarsamfunnet samtidig som det kan skape nye grønne, lønnsomme arbeidsplasser i hele Norge, øke investeringene og eksporten og kutte utslipp.

Regjeringen lanserte i juni 2022 dokumentet «Norges batteristrategi». Av den framgår det at Norge skal videreutvikle en sammenhengende og lønnsom batteriverdikjede, som spenner fra bærekraftig mineralutvinning til resirkulering av batterier. Norge skal være et attraktivt vertsland for lønnsom aktivitet i hele batteriverdikjeden og til trekke seg de store batteriinvesteringene og gigafabrikkene.

Batteristrategien oppsummerer eksisterende kunnskapsgrunnlag og konkretiserer regjeringens ambisjoner. Den viser hva som skal til for å bidra til å realisere det norske verdiskapingspotensialet i batteriverdikjeden på en miljømessig, bærekraftig måte.

I Norges batteristrategi framgår det at regjeringen vil arbeide for at Norge utvikler en bærekraftig europeisk batteriverdikjede med høy ytelse, høy ressursutnyttelse og miljønytte og lave klimafotavtrykk. I strategien framgår det også at regjeringen vil dimensjonere virkemiddelapparatet for å kunne møte det økende behovet for garantier og lån til grønne industriprosjekter og stille opp med målrettet risikoavlastning, primært gjennom garantier og lån til gode, bedriftsøkonomiske lønnsomme prosjekter innenfor de syv satsingsområdene i Grønt industriløft. Dette kan omfatte ulike varianter av lån, garantier og egenkapital. Regjeringen vil komme tilbake til innretningen i de årlige statsbudsjettene. Økt statlig risikoavlastning forutsetter at det er gode prosjekter og privat investeringsvilje.

Etter at veikartet for Grønt industriløft og batteristrategien ble lagt fram, er flere tiltak iverksatt.

Styrkingen av Enova var blant de mest sentrale satsingene for Grønt industriløft i fjorårets budsjett. I 2023 fikk Enova 1,4 mrd. kroner mer

enn året før og totalt 5,6 mrd. kroner, som er mer enn 30 pst. økning fra 2022. Dette er midler som vil utløse mer teknologiutvikling og markedsintroduksjon av klimavennlige løsninger. Dette treffer særlig satsingene på prosessindustri, hydrogen, batterier, havvind og maritim næring.

Når det gjelder kapitalvirkemidler og det næringsrettede virkemiddelapparatet har regjeringen gjennomgått virkemiddelapparatet og spisset innsatsen ytterligere mot grønn omstilling i næringslivet. Dreiningen støtter også opp om Grønt industriløft.

Eksfin har blant annet fått utvidet mandat til å finansiere klimavennlige investeringer i Norge. I tillegg styrker regjeringen i 2024 Eksfin med en fullmakt til å kunne øke garantirammen under Alminnelig garantiordning med 10 mrd. kroner.

Som en oppfølging av Grønt industriløft og batteristrategien, vil regjeringen legge til rette for at det kan ytes et innovasjonstilskudd i Innovasjon Norge til store batteriprojekter av felleseuropeisk interesse. Tilskuddet vil ha en øvre ramme på 1 mrd. kroner over fem år.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Batterispesifikke utdanningsløp, herunder etablere flere treparts bransjeprogram

Vedtak nr. 735, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for å til trekke kompetent arbeidskraft og starte arbeidet med å etablere batterispesifikke utdanningsløp i Norge, herunder etablere flere treparts bransjeprogram.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Meld. St. 36 (2020–2021) *Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser*, Meld. St. 11 (2021–2022) *Tilleggs melding til Meld. St. 36 (2020–2021)* og seks representantforslag som også omhandler energispørsmål, jf. Innst. 446 S (2021–2022).

Regjeringen lanserte i juni 2022 dokumentet «Norges batteristrategi». I strategien understrekes det at norsk industri skal ha tilgang til kompetent arbeidskraft. Gjennom trepartssamarbeidet skal det legges til rette for kontinuerlig kompetanseutvikling, og regjeringen fører en aktiv politikk for å inkludere flere i arbeidslivet. Norge har rike naturressurser, men det er arbeidskraft med rett kompetanse som er vår viktigste ressurs. Tilgang på tilstrekkelig mengde arbeidskraft med rett kompetanse vil være en

sentral faktor å realisere regjeringens ambisjoner for batteriverdikjeden i Norge. Kompetansen må kontinuerlig vedlikeholdes og utvikles i bedriftene. For å opprettholde god konkurranseevne over tid er det sentralt å ha gode norske forskningsmiljøer og fagmiljøer innen batteriverdikjeden, i samarbeid med andre aktører i særlig Norden og Europa.

Batteriaktørene vil ha behov for mange typer kompetanse. De fleste ansatte i batteriverdikjeden er forventet å ha en yrkesfaglig bakgrunn, men det er også behov for teknologer med dyp innsikt innen batteriteknologi og tilhørende produksjonsteknologier. I tillegg vil aktivitet i batteriverdikjeden medføre etterspørsel etter underleverandører, servicefunksjoner og ulike tjenester lokalt, som hver for seg innebærer særskilte kompetansebehov.

Partene i arbeidslivet ved LO og Norsk Industri (leder), samt Prosess21, har satt i gang prosjektet BattKOMP for å kartlegge og analysere kompetansebehov forbundet med en storskala satsing på batteriindustri i Norge. Prosjektet er delt i tre: Del 1 har kartlagt det forventede *kompetansebehovet* til aktørene på ulike utdanningsnivå i batteriverdikjeden i Norge. Del 2 har kartlagt *eksisterende tilbud og kompetanse som utdanningsinstitusjonene har i dag*, fra fagbrev til høyere utdanning, og har sammenstilt dette og erfaringer fra Del 1 i form av en «gap-analyse». Del 3 har sett på utdanning og rekruttering, og er gjennomført ved bruk av workshops med eksperter.

Regjeringen vil vurdere anbefalingene fra BattKOMP-prosjektet når del 3 er ferdigstilt. Dette vil utgjøre et viktig underlag for å vurdere kompetansegrunnlag, kompetansebehov og hvilket tilbud av ulike former for utdannings- og kompetansetilbud lokalt, regionalt og nasjonalt som er nødvendig for å understøtte regjeringens målsettinger for batteriverdikjeden.

Regjeringen har videreført treparts bransje-program for kompetanseutvikling for industri- og byggenæringen. Gjennom dette bransje-programmet har Fagskolen Viken mottatt støtte til «Batterifagskolen» som er et videreutdanningstilbud rettet mot fagarbeidere som ønsker å jobbe i batteriindustrien. Dette er tilbud som er utviklet i samarbeid mellom fagskolene og industrien.

Regjeringen la fram Meld. St. 14 (2022–2023) *Utsyn over kompetansebehovet i Norge* våren 2023. I Utsynsmeldingen skriver regjeringen at den ønsker å prioritere kompetanse som er nødvendig for det grønne skiftet.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Bransjeavtaler – råstoff til biogassproduksjon

Vedtak nr. 754, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å opprette bransjeavtaler med landbruket og fiskeri- og havbruksnæringen med mål og tiltak for å øke leveransen av råstoff til biogassproduksjon. Klyngesamarbeid på tvers av bionæringene vil spille en viktig rolle i dette arbeidet.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Meld. St. 36 (2020–2021) *Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser*, Meld. St. 11 (2021–2022) *Tilleggs melding til Meld. St. 36 (2020–2021)* og seks representantforslag som også omhandler energispørsmål, jf. Innst. 446 S (2021–2022).

Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Sirkulær økonomi i virkemiddelapparatet

Vedtak nr. 755, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen sørge for at sirkulær økonomi er et tverrgående satsingsområde for virkemiddelapparatet.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Meld. St. 36 (2020–2021) *Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser*, Meld. St. 11 (2021–2022) *Tilleggs melding til Meld. St. 36 (2020–2021)* og seks representantforslag som også omhandler energispørsmål, jf. Innst. 446 S (2021–2022).

I Innst. 186 S (2022–2023) uttaler kontroll- og konstitusjonskomiteen følgende om vedtak nr. 755:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk venstreparti, Rødt og Venstre, viser til at avtalen om grønn vekst mellom Forskningsrådet, Innovasjon Norge, Siva og Gassnova ikke tydelig nevner sirkulærøkonomi som en viktig del av avtalen. Videre har FoU-andelen blitt redusert i statsbudsjettet for 2023, og sirkulærøkonomi er ikke definert som en hoveddel av Grønn plattform på regjeringens nettsider. Flertallet er derfor ikke enig i at vedtaket i tilstrekkelig grad er fulgt opp, og at rapporteringen kan avsluttes.»

Det næringsrettede virkemiddelapparatet har en rekke tverrgående satsinger hvor sirkulær økonomi er omfattet.

Vedtaket er blant annet fulgt opp ved at det i tildelings- og oppdragsbrevene til de næringsrettede virkemiddelaktørene (Innovasjon Norge, Norges forskningsråd og Siva) fra Nærings- og fiskeridepartementet fra og med 2023 er lagt inn en føring om at virkemiddelaktørene skal styrke innsatsen og koordinere det tverrgående arbeidet innenfor sirkulærøkonomi med utgangspunkt i virkemiddelaktørenes samarbeidsavtale om grønn vekst. Føringsen vil videreføres i kommende års tildelings- og oppdragsbrev og følges opp i den formelle styringsdialogen med virkemiddelaktørene.

Samarbeidsavtalen om grønn vekst ble inngått i 2022 mellom Forskningsrådet, Innovasjon Norge, Siva, Enova og Gassnova. Avtalen viderefører et mangeårig samarbeid mellom aktørene og er en rammeavtale for aktiviteter knyttet til grønn omstilling. Intensjonen bak initiativet er å styrke samarbeid på områder som gir merverdi for brukerne, og som bidrar til økt måloppnåelse for den enkelte virkemiddelaktør. Avtalen regulerer hvordan samarbeid om virkemidler, mobilisering, systemutvikling og digitalisering best kan rigges.

Når det gjelder Forskningsrådet, har det vært en satsing siden 2020 for å styrke forskning og innovasjon på sirkulær økonomi. Forskningsrådets totale innsats på sirkulær økonomi nær doblet seg fra drøye 100 mill. kroner i 2020 til snau 200 mill. kroner i 2021. Satsingen ble noe redusert i 2022 på grunn av tiltak for å redusere Forskningsrådets negative avsetninger, men de hadde en utlysning på 72 mill. kroner i juni 2022. Forskningsrådet har også opprettet et eget budsjettformål for å synliggjøre tverrgående satsinger på sirkulær økonomi, og flere av Forskningsrådets porteføljer bidrar med midler til budsjettformålet.

Grønn plattform er en felles konkurransearena i regi av Norges forskningsråd, Innovasjon Norge og Siva. Formålet med ordningen er å skape samfunnsøkonomisk lønnsomt og bærekraftig næringsliv som bidrar til grønn omstilling. Ordningen gir støtte til store, ambisiøse prosjekter som gjennomføres av et konsortium, og bygger på etablerte ordninger med veldefinerte kriterier for støtte. Gjennom plattformen kan bedrifter og forskningsinstitutter få støtte gjennom tre år til å gjennomføre forsknings- og innovasjonsdrevet grønn vekst og omstilling. I Grønn plattform er det ønskelig å se hele løpet fra forskning til kom-

mersialisering og markedsintroduksjon i sammenheng, og på tvers av de involverte virkemiddelaktørene. For årene 2020-2023 er det utlyst til sammen 2,475 mrd. kroner gjennom ordningen, og i alt 23 prosjekter er tildelt støtte gjennom utlysningene i 2021 og 2022. Blant prosjektene som har fått finansiering, er prosjektet SirkTRE, som i 2021 ble tildelt 106 mill. kroner i støtte for å utvikle en sirkulær verdikjede for trevirke.

Bionova ble etablert i 2023 og er blant annet et verktøy for økt verdiskaping gjennom overgang til en mer sirkulær bioøkonomi basert på fornybare biologiske ressurser fra land og hav. I tillegg er det et verktøy for å nå Norges klimamål for 2030 og målet om å være et lavutslippssamfunn i 2050. Bionova er organisert som en enhet i Innovasjon Norge og virkemidlene i Bionova samspiller med andre virkemidler.

Europas grønne giv, som er EUs grønne vekststrategi for et klimanøytralt Europa, åpner opp nye muligheter for norsk næringsliv på det europeiske markedet. Strategien skal bringe EU mot klimanøytralitet i 2050 og gi et EU med mer sirkulær økonomi, mindre forurensning og bedre beskyttelse og restaurering av økosystemer og naturmangfold. Grønn omstilling og sirkulærøkonomi står også sentralt i flere av EU-programmene med norsk deltakelse, inkludert EUs rammeprogram for forskning og innovasjon (Horisont Europa) og EUs investeringsprogram (InvestEU). Det er også et nordisk samarbeid om sirkulær økonomi hvor Norge deltar aktivt.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Kystfiske – rapportering av posisjon og fangstmeldinger over mobilnettet

Vedtak nr. 841, 17. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen frita fartøy med fartsområde kystfiske eller mindre fra kravet om å ha satellittabonnement, slik at disse fartøyene kun rapporterer posisjon og fangstmeldinger over mobilnettet.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 2 (2021–2022) *Revidert nasjonalbudsjett 2022*, jf. Innst. 450 S (2021–2022).

Vedtaket ble fulgt opp ved forskriftsendring 1. juli 2022, jf. FOR-2022-07-01-1289 Forskrift om endring i forskrift om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy (ERS-forskriften). Ved behandling av Meld. St. 4 (2022–2023) *Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingsesjonen 2021–2022*, jf.

Innst. 186 S (2022–2023), uttalte kontroll- og konstitusjonskomiteen:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, viser til at man er enig om å be regjeringen be Fiskeridirektoratet akseptere større fleksibilitet ved å akseptere korte tidsperioder uten dekning på mobilnettet, uten at det utløser krav om satellittilgang. Det kan vurderes for eksempel sammenhengende perioder på inntil 4 timer, og flere perioder på til sammen 12 timer i løpet av et døgn, så lenge data lagres og sendes når mobildekning gjenopptas. Flertallet viser også til at partiene i forliket ber regjeringen utsette innføringen av krav om sporing og rapportering for flåtegruppa mellom 10 og 11 meter til 1. april 2023, slik at disse endringene kan utformes. Flertallet mener anmodningsvedtaket ikke kan utkvitteres før dette er gjennomført.»

Regjeringen viser til at kravene om sporing og rapportering for de minste flåtegruppene ble vesentlig forenklet gjennom forskriftsendring 14. april 2023, jf. FOR-2023-04-14-539, og at innføringen av kravene for fartøy mellom 10 og 11 meter først trådte i kraft 1. juli 2023. Regjeringen viser videre til at det for fartøy under 15 meter, som fisker innenfor 12 nautiske mil, ikke er et krav om bruk av satellittmeldinger ved bortfall av mobildekning.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

13.3 Stortingssesjon 2020–2021

Sikre egenproduksjon – ordning med utleie av akvakulturtillatelser

Vedtak nr. 71, 12. november 2020

«Stortinget ber regjeringen om å utrede en ordning med utleie av tidsbegrensede akvakulturtillatelser for å sikre egenproduksjon i fiskeindustrien.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Dokument 8:122 S (2019–2020) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Cecilie Myrseth, Terje Aasland og Åsunn Lyngedal om utleie av oppdrettstillatelser til egenproduksjon i fiskeindustrien*, jf. Innst. 65 S (2020–2021).

Nærings- og fiskeridepartementet arbeider med å vurdere vedtaket.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Oppfølging av kvotesystemet i kyst- og havfiske

Vedtak nr. 98, 24. november 2020

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til hvordan anbefalingene i Riksrevisjonens undersøkelse av kvotesystemet i kyst- og havfisket skal følges opp på en måte som ivaretar det tredelte formålet i havressursloven og sikrer en forsvarlig forvaltning av kvotesystemet som skaper tillit hos alle aktører i fiskerinæringen.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 3:6 (2019–2020) *Riksrevisjonens undersøkelse av kvotesystemet i kyst- og havfisket*, jf. Innst. 80 S (2020–2021).

Nærings- og fiskeridepartementet arbeider med å vurdere vedtaket.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Mineralloven – forbedringer og forenklinger

Vedtak nr. 172, 3. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen følge opp minerallovutvalget gjennom å foreslå forbedringer og forenklinger i mineralloven, herunder i avgrensningene mot annet regelverk, blant annet for å sikre at koordineringen er god og tidsbruken så lav som mulig. Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2020–2021) *Nasjonalbudsjettet 2021* og Prop. 1 S (2020–2021) *Statsbudsjettet 2021*, jf. Innst. 2 S (2020–2021).

Mineralloven ble evaluert i 2018 av et utvalg som anbefalte at det ble vurdert endringer i loven på flere områder. Oppfølgingen av evalueringen har vært todelt.

Prop. L 124 (2020–2021) *Endringer i mineralloven (kvalifikasjonskrav, rekkefølgekrav, overdragelse av driftskonsesjon m.m.)* ble behandlet i Stortinget 4. juni 2021 (behandlet andre gang 7. juni), og forslagene ble vedtatt med unntak av forslag om rekkefølgekrav som ble oversendt Minerallovutvalget for vurdering, jf. vedtak 1136.

Regjeringen oppnevnte 23. juni 2020 et offentlig utvalg (Minerallovutvalget) som har fått et bredt mandat til å foreslå endringer i mineralloven. Utvalget leverte sin innstilling 1. juli 2022,

og utvalgets rapport ble sendt på høring med frist 30. november 2022. Nærings- og fiskeridepartementet har gjennomgått og sammenstilt alle høringsinnspillene og er nå i gang med oppfølgingen av utvalgets anbefalinger. I arbeidet vil vi legge stor vekt på god dialog og jevnlig konsultasjoner med Sametinget og samiske rettighetshavere, samt ansvarlige for tilgrensende regelverk.

Regjeringen følger opp saken og vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Innkjøpspriser i dagligvaremarkedet

Vedtak nr. 572, 4. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen klargjøre overfor Konkurransetilsynet at tilsynet i sitt arbeid må legge til grunn at leverandører med en dominerende stilling har et særlig ansvar for å vise at forskjeller i innkjøpsbetingelser er saklig begrunnet og ikke skader konkurransen. Det må legges til grunn at forskjeller i innkjøpspris fra dominerende leverandører, som ikke har en saklig begrunnelse gjennom forskjeller mellom kjedene i produksjons- eller distribusjonskostnader, eller ulik verdi på konkrete motytelser, skader konkurransen mellom kjedene. Det bør formidles til de ulike aktørene i bransjen, både på leverandør- og kjedeledet, at selv om bevisbyrden ligger på leverandørene, er kjedene i like stor grad ansvarlige for å etterleve regelverket.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 27 (2019–2020) *Daglegvare og konkurranse – kampen om kundane*, jf. Innst. 185 S (2020–2021).

Konkurransetilsynet er et uavhengig forvaltningsorgan jf. konkurranseloven § 8 annet ledd. Hverken departementet eller regjeringen har mulighet til å instruere Konkurransetilsynet i enkeltsaker (jf. konkurranseloven § 8 tredje ledd). Regjeringen kan følgelig ikke bestemme at Konkurransetilsynet, i sin håndheving av konkurranseloven, skal legge til grunn at det foreligger skade på konkurransen dersom prisdiskrimineringen ikke kan begrunnes med forskjeller mellom kjedene i produksjons- eller distribusjonskostnader, eller ulik verdi på konkrete motytelser. Regjeringen og departementet kan imidlertid gi generelle konkurransepolitiske føringer og forskrifter som supplerer konkurranseloven.

Nærings- og fiskeridepartementet sendte to alternative forslag til forskriftsregulering av usaklige forskjeller i innkjøpsbetingelser i verdikjeden for mat og dagligvarer på høring den 25. oktober

2022. Det første forskriftsalternativet er en oppfølging av vedtak nr. 612 av 31. mai 2022, jf. vedtak nr. 572 av 4. februar 2021. I høringsnotatet stilles det spørsmål til høringsinstansene om hvordan dagligvarekjedene i større grad kan holdes ansvarlig for å etterleve regelverket. Det vises til nærmere omtale under vedtak nr. 612 av 31. mai 2022.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Dagligvaremarkedet – regnskaps- og funksjonsmessig skille mellom leddene

Vedtak nr. 573, 4. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen stille regnskapsmessig og funksjonsmessig skille mellom leddene i verdikjeden i dagligvarebransjen.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 27 (2019–2020) *Daglegvare og konkurranse – kampen om kundane*, jf. Innst. 185 S (2020–2021).

Regnskapsmessig skille innebærer at det stilles krav om regnskap, revisjon og rapportering for hvert ledd i verdikjeden. Et krav om funksjonsmessig skille går normalt ut på at et selskap eller et virksomhetsområde driftes uavhengig av konsernets øvrige virksomhet. Dagligvareaktørenes virksomheter på leverandør-, grossist- og detaljistledet er normalt organisert i egne, separate selskaper. En slik organisering innebærer som regel at det eksisterer et regnskapsmessig skille.

Vertikal integrasjon i verdikjeden for mat og dagligvarer kan ha ulike konkurransemessige virkninger. Det vil derfor være risiko for utilsiktede virkninger ved innføring av et generelt krav om regnskaps- og funksjonsmessig skille i verdikjeden for mat og dagligvarer. Slike krav kan blant annet svekke dagligvareaktørenes mulighet til å realisere stor- og samdriftsfordeler og lavere transaksjonskostnader. Det kan også medføre økte administrasjons- og transaksjonskostnader for markedsaktørene. Mindre effektiv drift og høyere kostnader kan igjen føre til høyere priser for forbrukerne.

Regjeringen har iverksatt flere utredninger som skal gi mer kunnskap om prisdannelsen i verdikjeden og om virkninger av vertikal integrasjon og dagligvarekjedenes egne merkevarer.

Nærings- og fiskeridepartementet har i tillegg bedt Konkurransetilsynet om å undersøke lønnsomhet og marginer for aktører i ulike ledd i verdikjeden for mat og dagligvarer, inkludert grossistledet. Tilsynet skal også undersøke hvilke virkninger ordningen med to faste tids-

punkt for leverandørenes prisjusteringer har for prisdannelsen og konkurransen i dagligvarebransjen. Undersøkelsene skal gjennomføres i løpet av 2023, se også nærmere omtale under vedtak nr. 610, 31. mai 2022. Undersøkelsene vil kunne bidra til økt kunnskap og åpenhet i verdikjeden for mat og dagligvarer.

Forslag om å innføre et nytt markedsetterforskningsverktøy i konkurranseloven har vært på høring, med frist 30. juni. Ifølge forslaget vil Konkurransetilsynet, etter nærmere regler, kunne gjennomføre en markedsetterforskning i et aktuelt marked/ sektor, og dersom kartleggingen avdekker vesentlige konkurranseproblemer, treffe egnede tiltak for å fjerne eller redusere disse. Tiltakene kan være av både strukturell og adferdsmessig art. Markedsetterforskningsverktøyet er myntet på markeder med sammensatte og alvorlige konkurranseutfordringer. Det arbeides videre med forslaget blant annet på bakgrunn av mottatte høringsinnspill.

Det er også slik at lov om god handelsskikk og konkurranseloven gir Dagligvaretilsynet og Konkurransetilsynet vid adgang til å innhente opplysninger som er nødvendige for å gjennomføre sine oppgaver fra markedsaktørene.

Den videre oppfølgingen av anmodningsvedtak 573 vil vurderes i lys av de pågående prosessene knyttet til konkurranseforholdene i dagligvarebransjen.

Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til hvordan Stortingets vedtak følges opp.

Dagligvare – rabatter skal i større grad følge varen

Vedtak nr. 574, 4. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med egen sak med forslag om hvordan man i dagligvarebransjen kan tilrettelegge for at rabatter som oppnås i forhandlingene mellom leverandører og kjeder, i større grad følger varen.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 27 (2019–2020) *Daglegvare og konkurranse – kampen om kundane*, jf. Innst. 185 S (2020–2021).

Formålet med at rabatter i større grad skal følge varen, er å styrke konkurransen til fordel for forbrukerne. Tiltak som griper inn i forhandlingene mellom dagligvarekjeder og leverandører, for eksempel krav som binder dagligvareaktørene til å videreføre rabatter på enkeltvarer eller varekategorier nedover i distribusjonslinjen, kan få effekter som er vanskelige å overskue.

Det er ikke gitt at slike tiltak vil bidra til mer effektiv konkurranse og lavere priser. Det er risiko for at kontraktene mellom dagligvareaktørene blir mindre effektive sammenliknet med dagens situasjon, blant annet fordi forhandlingsfrihet mellom markedsaktører som regel er det som fører til de mest effektive resultatene. Et eventuelt tiltak må derfor utformes slik at forhandlingene mellom aktørene og fastsettelsen av priser ikke påvirkes på en måte som fører til mindre effektive kontrakter mellom aktørene eller utilsiktede tilpasninger fra aktørenes side.

Regjeringen har iverksatt flere tiltak som vil gi mer informasjon om prisfastsettelsen i verdikjeden. Nærings- og fiskeridepartementet har bedt Konkurransetilsynet om å undersøke lønnsomhet og marginer for aktører i ulike ledd i verdikjeden for mat og dagligvarer, inkludert grossistledet. Tilsynet skal også undersøke hvilke virkninger ordningen med to faste tidspunkt for leverandørenes prisjusteringer har for prisdannelsen og konkurransen i dagligvarebransjen. Undersøkelsene skal gjennomføres i løpet av 2023, se også nærmere omtale under vedtak nr. 610, 31. mai 2022. Undersøkelsene vil kunne bidra til økt kunnskap og åpenhet i verdikjeden for mat og dagligvarer.

De ovennevnte undersøkelsene vil gi informasjon som er viktig i den videre vurderingen i forbindelse med oppfølgingen av vedtak nr. 574. Mulige tiltak knyttet til hvordan man i dagligvarebransjen kan tilrettelegge for at rabatter som oppnås i forhandlingene mellom leverandører og kjeder, i større grad følger varen, vil derfor vurderes nærmere når resultatene fra disse undersøkelsene foreligger.

Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til hvordan Stortingets vedtak følges opp.

Fiskeflåten – strategi for fornyelse

Vedtak nr. 829, 22. april 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en strategi for å fornye fiskeflåten, som utformes i samarbeid med næringen (etter modell av klimaavtalen med landbruket.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 10 (2020–2021) *Grønnere og smartere – morgendagens maritime næring*, jf. Innst. 338 S (2020–2021).

Arbeidet med grønn omstilling i fiskeflåten er tatt inn som en del av regjeringens arbeid med grønn skipsfart. Regjeringen ønsker et tettere

samarbeid med næringen om å kutte utslipp i innenriks sjøfart og fiske, og er i dialog med næringen om å inngå et maritimt klimapartnerskap. Klimapartnerskapet skal fornye og forberede fiskeflåten for det grønne skiftet.

Regjeringen vil følge opp saken og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Styrke og lovfeste tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk

Vedtak nr. 839, 22. april 2021

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag som bidrar til at tilskuddsordningen for norske sjøfolk styrkes og blir mer forutsigbar gjennom lovfesting.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 10 (2020–2021) *Grønnere og smartere – morgendagens maritime næring*, jf. Innst. 338 S (2020–2021).

Tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk ble lovfestet i 2017. Regjeringen har mottatt en ekstern studie for å kartlegge omfanget og effekten av kompetanseoverføringen blant sjøfolkene i tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk.

Regjeringen har hatt på høring et lovforslag om å innføre norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk sokkel. Regjeringen vil vurdere tilskuddsordningen opp mot eventuell innføring av norske lønns- og arbeidsvilkår.

Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget om hvordan vedtaket følges opp.

Utrede handlingsrommet innenfor EØS-avtalen for å plassere offentlig oppdrag hos norske verft

Vedtak nr. 841, 22. april 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede handlingsrommet innenfor EØS-avtalen for å plassere offentlige oppdrag hos norske verft. Utredningen bør særlig se på norske krav til standarder for utforming, utstyr, arbeidsspråk, lærlinger og HMS, samt krav om lokalt nærvær eller responstid.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 10 (2020–2021) *Grønnere og smartere – morgendagens maritime næring*, jf. Innst. 338 S (2020–2021).

Nærings- og fiskeridepartementet har igangsatt en ekstern utredning av handlingsrommet innenfor EØS-avtalen for å plassere offentlige oppdrag hos norske verft.

Regjeringen har mottatt en ekstern utredning av det EØS-rettslige handlingsrommet for å stille kvalitetskrav i anskaffelser av fartøy, og vil se nærmere på krav og kriterier knyttet til språk, lærlinger, HMS og miljø.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Representantforslag om å sikre en mer helhetlig havbruksforvaltning

Vedtak nr. 980, 25. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å sikre en mer helhetlig og effektiv havbruksforvaltning.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:185 S (2020–2021) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bengt Rune Strifeldt, Helge André Njåstad, Roy Steffensen, Sivert Bjørnstad og Terje Halleland om å sikre en mer helhetlig havbruksforvaltning*, jf. Innst. 428 S (2020–2021).

Nærings- og fiskeridepartementet har satt ned et offentlig utvalg der en del av mandatet går ut på å vurdere hvordan en kunnskapsorientert forvaltning av havbruksnæringen kan foregå på en effektiv og samordnet måte. Utvalget skal levere sitt arbeid innen september 2023.

Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget om hvordan vedtaket følges opp.

Mineralstrategi

Vedtak nr. 1137, 4. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en norsk mineralstrategi, der den norske mineralnæringen ses i sammenheng med EUs arbeid med å sikre tilgang på kritiske mineraler og metaller.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Prop. 124 L (2020–2021) *Endringer i mineralloven (kvalifikasjonskrav, rekkefølgekrav, overdragelse av driftskonsesjon m.m.)*, jf. Innst. 611 L (2020–2021) og Lovvedtak 156 (2020–2021).

Regjeringen la fram sin mineralstrategi 21. juni 2023.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Løse utfordringene Svinesundtersklene har for innseilingen til Halden

Vedtak nr. 1231, 15. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen få fortgang i prosjektet med å slippe og løse utfordringene Svinesundtersklene har for innseilingen til Halden.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 20 (2020–2021) *Nasjonal transportplan 2022–2033*, jf. Innst. 653 S (2020–2021).

Dette farledstiltaket vil innebære inngrep både på norsk og svensk side av Ringdalsfjorden, og det krever derfor tillatelse fra myndigheter på begge sider av grensen. Uten en slik avklaring har det ikke vært grunnlag for å legge prosjektet inn i planrammen og investeringsporteføljen, som den går fram av Meld. St. 20 (2020–2021) *Nasjonal transportplan 2022–2033*.

På bakgrunn av tidligere korrespondanse mellom norske og svenske myndigheter fikk Kystverket i 2017 i oppdrag å gjennomføre de undersøkelser og prosesser som er nødvendige for å få behandlet en tiltakssøknad på svensk side av grensen. Etaten har så langt gjennomført flere forundersøkelser og vært i kontakt med berørte svenske lokale og statlige myndigheter for å få avklart utredningskrav og videre søknadsprosess.

De undersøkelser som er gjennomført, har vist at Kystverket vil være avhengig av kunne inngå en samarbeidsavtale med Sjöfartsverket i Sverige for å kunne få fullført en søknadsprosess etter svensk regelverk. Norske myndigheter har på denne bakgrunn tatt kontakt med svenske myndigheter på overordnet nivå, med anmodning om en klarering på at et slikt samarbeid kan etableres. Videre håndtering og fremdrift for det planlagte tiltaket i innseilingen til Halden vil avhenge av tilbakemeldingen fra svenske myndigheter.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

13.4 Stortingssesjon 2019–2020

Kvotemeldingen – fordeling mellom flåtegruppene

Vedtak nr. 549, 7. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen sørge for at fordelingen av kvoter mellom flåtegruppene ikke endres vesentlig.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 32 (2018–2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping*

– *En fremtidsrettet fiskerinæring*, jf. Innst. 243 S (2019–2020).

Regjeringen har fulgt opp vedtaket i arbeidet med innfasingen av et nytt kvotesystem. Regjeringen vil vurdere å komme tilbake til Stortinget med mulige alternative tilnærminger til dette i forbindelse med en ny Stortingsmelding om kvotesystemet.

Anmodningsvedtaket anses med dette som fulgt opp.

Kvotemeldingen – fordeling av strukturgevinst

Vedtak nr. 551, 7. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen sørge for at ved utløp av tidsbegrensningen for strukturvevinsten til den fartøygruppen fartøyet tilhører når tidsbegrensningen inntreer, og fordeles relativt etter grunnkvote. Ved opprettelse av strukturvevinst fordeles strukturvevinsten som oppstår ved avkortning, til den fartøygruppen fartøyet tilhører, og fordeles relativt etter grunnkvote. For ringnotgruppen og pelagisk trål fordeles strukturvevinsten når tidsbegrensningen inntreer etter dagens gruppetilhørighet.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 32 (2018–2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping* – *En fremtidsrettet fiskerinæring*, jf. Innst. 243 S (2019–2020).

Regjeringen følger opp vedtaket i arbeidet med ny melding til Stortinget om kvotesystemet.

Kvotemeldingen – kvotefleksibilitet i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N

Vedtak nr. 553, 7. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at det i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N etableres kvotefleksibilitet over årsskiftet på fartøynivå, slik at et fartøy kan utnytte sitt kvotegrunnlag best mulig innenfor et kvoteår, på samme måte som i pelagiske fiskerier.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 32 (2018–2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping* – *En fremtidsrettet fiskerinæring*, jf. Innst. 243 S (2019–2020).

Nærings- og fiskeridepartementet ga i 2020 adgang til kvotefleksibilitet på fartøynivå i fisket etter torsk nord for 62° nord, fra 2020 til 2021. Ordningen er videreført til 2022 og 2023. Vedtaket er med dette delvis fulgt opp. Fiskeridirektoratet

arbeider med å få på plass et nytt kvoteregister, som er en forutsetning for å kunne innføre kvote-fleksibilitet også for sei og hyse.

Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget om hvordan vedtaket følges opp.

Kvotemeldingen – om faktisk lengde og hjemmelslengde

Vedtak nr. 555, 7. mai 2020

«Det gis en overgangsperiode der fartøy med annen faktisk lengde enn hjemmelslengde kan velge å bringe fartøyets faktiske lengde i tråd med hjemmelslengde. Den faktiske utformingen må være gjennomført innen 31. desember 2023. Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget på egnet måte med en konkret utforming av et slikt alternativ.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 32 (2018–2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping – En fremtidsrettet fiskerinæring*, jf. Innst. 243 S (2019–2020).

Regjeringen vil følge opp vedtaket i forbindelse med at ny melding om kvotesystemet legges fram for Stortinget.

Kvotemeldingen – avvikling av «samfiske med seg selv»

Vedtak nr. 556, 7. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen sørge for at eksisterende ordning med «samfiske med seg selv» i torskefisket avvikles innen 31. desember 2025.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 32 (2018–2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping – En fremtidsrettet fiskerinæring*, jf. Innst. 243 S (2019–2020).

Regjeringen vil følge opp vedtaket i forbindelse med at ny melding om kvotesystemet legges fram for Stortinget.

Kvotemeldingen – om konsekvensutredninger

Vedtak nr. 558, 7. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen – før iverksettelse – foreta konsekvensutredning av eventuelle elementer i beslutningene ved behandlingen av Innst. 243 S (2019–2020) som ikke er konsekvensutredet gjennom meldingen.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 32 (2018–2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping – En fremtidsrettet fiskerinæring*, jf. Innst. 243 S (2019–2020).

Fiskeridirektoratet har utarbeidet en rapport som viser forventet utvikling som følge av Stortingets vedtak nr. 551 om fordeling av strukturgevinst når tidsbegrensningene i strukturkvoteordningene utløper.

Regjeringen vil følge opp vedtaket videre der det er aktuelt og i forbindelse med at ny melding om kvotesystemet legges fram for Stortinget.

13.5 Stortingssesjon 2016–2017

Registrering av firmaer og selskap i Norge uten fysisk tilstedeværelse

Vedtak nr. 108, punkt 35, 5. desember 2016

«Stortinget ber regjeringen vurdere en ordning med mulighet for registrering av firmaer og selskap i Norge uten fysisk tilstedeværelse etter modell fra Estland.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2016–2017) *Nasjonalbudsjettet 2017*, Prop. 1 S (2016–2017) og Prop. 1 S Tillegg 1-5 (2016–2017), jf. Innst. 2 S (2016–2017).

Vedtaket refererer til Estland der det gis mulighet for såkalte e-Residency, som gir anledning til å stifte og administrere virksomhet uavhengig av opphold i landet. Estlands løsning bygger på sikker elektronisk identifisering av utenlandske statsborgere.

En sikker elektronisk identifisering av utenlandske statsborgere, både ved rekvirering av d-nummer og ved bruk av digital ID, er nødvendig for å innføre en lignende modell i Norge. Per i dag ligger ikke nødvendig funksjonalitet i ID-kort som utstedes til utenlandske statsborgere uten norsk fødselsnummer.

Departementet viser til at EU har flere pågående prosjekter for å få på plass felleseuropeiske løsninger for digital ID («eID»). Blant annet er eIDAS-forordningen under revisjon i EU, og det foreligger forslag fra Europakommisjonen om en europeisk eID (en lommebokløsning), der hensikten er å løse de utfordringene man har møtt på hitil i arbeidet med europeisk eID. Disse mekanismene kan bidra til å sikre tilgang til sikker verifisering av utenlandske personers identitet.

Departementet viser også til «Nasjonal strategi for eID i offentlig sektor», som var på offentlig høring sommeren 2022. I strategiens punkt 3.1

er forholdet til utenlandske personer uten norsk fødselsnummer eller d-nummer problematisert:

«Mangelen på tilgang til det digitale Norge med eID for EØS-borgere med d-nummer kan være til hinder for fri bevegelse. 'MinID Passport' er et viktig steg på veien for å løse disse utfordringene, men er ikke en permanent løsning for behovene til EØS-borgere. eIDAS-noden i Norge har gjort det mulig å benytte en eID fra andre europeiske land til å logge seg på til digitale tjenester i Norge. Grunnet utfordringer knyttet til regelverk og tekniske løsninger for å koble utenlandske identiteter til identiteter i Folkeregisteret, er dette imidlertid ikke tatt i bruk av tjenesteeiere. Når identitetsmatching er på plass, vil det kunne bli enklere for en EØS-borger å benytte en eID fra sitt hjemland for tilgang til digitale offentlige tjenester i Norge.»

Etter departementets syn er det hensiktsmessig å avvente de ovennevnte arbeidene før en løsning tilsvarende den estiske vurderes. Departementet viser særlig til hensynet til registerkvalitet og riktige opplysninger. Registrering av foretak i Norge skjer på bakgrunn av det som meldes inn av enkeltpersoner. Registerfører skal sørge for at registrerte data i størst mulig grad og til enhver tid er sikre og korrekte. Det innebærer også at registerdataene skal være korrekte, beskyttet mot uautorisert bruk og/eller endring, gjengis korrekt og er tilgjengelig for de som trenger dem. Dette forutsetter at identiteten til de som sender inn opplysninger er verifisert, blant annet for å sikre at vedkommende har kompetanse til å registrere opplysninger for foretaket. Når utenlandske eID-er per nå ikke kan verifiseres uten fysisk oppmøte på norsk utenriksstasjon e.l., kan ikke departementet se at anmodningsvedtaket kan følges opp på nåværende tidspunkt. Dersom EUs arbeider med en felleseuropeisk digital eID fører fram eller det på annen måte oppstår løsninger for å verifisere utenlandske personers identitet uten fysisk oppmøte, vil regjeringen på egnet måte komme tilbake til Stortinget om hvordan vedtaket kan følges opp.

13.6 Stortingssesjon 2013–2014

Informasjon om eiere av aksjeselskaper

Vedtak nr. 496, 16. juni 2014

«Stortinget ber regjeringen etablere en offentlig løsning med informasjon om eiere av aksjeselskaper som sikrer større åpenhet, med etablering i løpet av 2015.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Prop. 94 LS (2013–2014) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivninga*, jf. Innst. 261 L (2013–2014).

Brønnøysundregistrene er gitt i oppdrag å etablere et register over reelle rettighetshavere, dvs. personer med bestemmende innflytelse i selskaper og andre juridiske personer. Registeret skal bidra til økt åpenhet om eierskap i norske selskaper og styrke innsatsen mot skattekriminalitet, korrupsjon og hvitvasking. Norge er pålagt å opprette et slikt register via EUs fjerde hvitvaskingsdirektiv, som er tatt inn i EØS-avtalen. Et offentlig digitalt register vil både gjøre det enklere å rapportere og få tilgang til opplysninger om reelle rettighetshavere.

Brønnøysundregistrene og Skatteetaten har vurdert alternative løsninger for en helhetlig og forenklet rapportering og tilgjengeliggjøring av eierskapsinformasjon i norske aksje- og allmennaksjeselskaper. Brønnøysundregistrenes og Skatteetatens vurderinger ble oversendt Nærings- og fiskeridepartementet og Finansdepartementet 28. juni 2021. Utviklingen av en løsning for informasjon om aksjeeiere må bygge på et solid rettslig fundament som støtter opp under regjeringens politiske målsettinger. Departementene arbeider nå med å gjennomgå utredningen og vurdere videre arbeid. Departementet vurderer også arbeidet i sammenheng med andre behov og prosesser, for å sikre at løsningen som velges vil bidra til å redusere rapporteringsbyrder og -kostnader for næringslivet.

Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget om hvordan vedtaket følges opp.

14 Olje- og energidepartementet

Nedanfor blir det gitt ei oversikt over oppfølging av oppmodings- og utgreiingsvedtak under Olje- og energidepartementet. Oversikta inkluderer alle vedtak frå stortingssesjonen 2022–2023, i tillegg til dei vedtaka frå tidlegare stortingssesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst.

186 S (2022–2023) meinte ikkje var kvitterte ut. I tabellen under blir det angitt om departementet planlegg at rapporteringa knytt til oppmodings- og utgreiingsvedtaket no blir avslutta, eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i budsjettproposisjonen for neste år.

Tabell 14.1 Oversikt over oppmodings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (Ja/Nei)
2022–2023	13	Kartlegging av potensialet for solenergiproduksjon på eksisterande infrastruktur	Ja
2022–2023	16	Mellombels eller tidsavgrensa fritak frå konsesjonsplikt	Ja
2022–2023	17	Fjerne fritaksgrensa på 500 kW for nettleige på straum mv.	Ja
2022–2023	18	Effektgrense for konsesjonsplikt for solenergianlegg	Nei
2022–2023	19	Ny teknologi som aukar utnyttinga av eksisterande infrastruktur	Ja
2022–2023	20	Straumstønadsordning for nærvarmeanlegg	Ja
2022–2023	102	Ikkje lyse ut 26. konsesjonsrunde i denne stortingsperioden	Ja
2022–2023	103	Ikkje ta inn tre angitte TFO-blokker i 2023	Ja
2022–2023	106	Differansekontraktar for hydrogen	Ja
2022–2023	158	Straumstønad for mindre, private straumnett	Ja
2022–2023	159	Straumstønadsordning for nærvarmeanlegg	Ja
2022–2023	160	Straumstønad for fritidsbustader	Ja
2022–2023	596	Melkøya – CO ₂ -handtering som alternativ til elektrifisering	Ja
2022–2023	764	Framtidige tildelingar knytte til CO ₂ -lagring	Ja
2022–2023	765	Forslag til endringar som tillèt områdeløysingar og deling av lokalprodusert straum og energilagring mellom bygg med ulike gards- og bruksnummer	Nei
2022–2023	766	Plan med mål og verkemiddel for å fremme utbygging av produksjon av fornybar kraft i næringsareal, langs motorvegar og i andre nedbygde areal	Nei
2022–2023	767	Fjerne regulatoriske hinder for energiproduksjon på næringsareal og andre nedbygde areal	Nei

Tabell 14.1 Oversikt over oppmodnings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (Ja/Nei)
2022–2023	768	Heve grensa for kor mykje eigenprodusert, fornybar energi som kan delast frå næringsbygg	Nei
2022–2023	812	Straumstønadsordninga – avgrensing for kjøp av rimeleg konsesjonskraft	Nei
2022–2023	813	Inkludering av bakkemonterte solenergianlegg i plan- og bygningslova	Nei
2022–2023	836	Havvind – elektrifisering av oljeinstallasjonar	Nei
2022–2023	838	Havvind – kartlegging av havmiljø og sjøfugl	Ja
2022–2023	839	Havvind – heilskapleg plan for naturkartlegging	Ja
2022–2023	840	Havvind – følgeforskning i Sørlege Nordsjø II	Ja
2022–2023	841	Havvind – auka vekting av berekraftskriteria og positive lokale ringverknader	Nei
2022–2023	842	Havvind – vurdere andre og meir formålstenlege løyvingssløysingar for differansekontraktar enn OPS-rammeverket	Nei
2022–2023	914	Havvind – elektrifisering av offshoreinstallasjonar	Nei
2022–2023	923	Solenergi – mål om 8 TWh innan 2030	Nei
2022–2023	924	Solkraft – deling med høgare grense enn 1 MW	Nei
2022–2023	925	Solenergiparkar – fjerne konsesjonsplikt for enkeltprosjekt med lågt konfliktnivå	Nei
2022–2023	926	Solenergiparkar – fjerne konsesjonsplikt opp til 1 MW	Nei
2021–2022	35-5	Redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh og auke straumproduksjonen i bygg	Ja
2021–2022	385	Klimavennleg kraftbehov for næringsutvikling i Geiranger, Nærøyfjorden og tilhøyrande ferjesamband	Nei
2021–2022	548	Fjerne regulatoriske barrierar som hindrar lokal energiproduksjon, energilagring og omsetning av energi mellom bygg	Nei
2021–2022	701	Kraft- og nettutbygging knytt til store industrietableringar	Ja
2021–2022	702	Regulering av energifeltet	Ja
2021–2022	703	Havvind – tildeling av areal	Nei
2021–2022	704	Havvind – greie ut støtteordningar og verkemiddel, deriblant differansekontraktar	Ja
2021–2022	705	Kraftpotensial frå mindre vindmøller på gardsbruk	Ja
2021–2022	708	Havvind – etablere eigna regime for risikoavlasting og statsstøtte, medrekna differansekontraktar	Ja
2021–2022	716	Havvind – vurdere å fastsette delmål for arealtildeling innan 2030	Nei
2021–2022	724	Vurdere potensialet for småskala vindkraft-produksjon	Ja

Tabell 14.1 Oversikt over oppmodnings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (Ja/Nei)
2021–2022	727	Mål om auka energisparing – greie ut ulike ordningar med energisparesertifikat	Nei
2021–2022	731	Prioritere kven som får tilknytning til og uttak frå nettet av større nye forbrukarar	Ja
2021–2022	742	Hydrogen – utvikle eit landsdekkande nettverk av fyllestasjonar og knutepunkt	Ja
2021–2022	743	Krav om utnytting av overskotsvarme	Ja
2021–2022	746	Prøveordning for handverksbedrifter – energitiltak	Nei
2021–2022	747	Solenergi – auka bruk	Ja
2021–2022	751	Solenergi – kartlegging av potensialet for produksjon på landbruksareal	Ja
2021–2022	752	Solenergi – kartlegge potensialet og tilrettelegging for solenergiproduksjon på eksisterande infrastruktur	Ja
2020–2021	143	Vindkraft på land – innlemme planlegging og bygging av vindkraftanlegg i plan- og bygningslova	Ja
2019–2020	683	Null- og lågutsleppsløysingar for offshorefartøy i petroleumsproduksjon	Ja
2019–2020	687	Greie ut ringverknader på fastlandet ved nye utbyggingar som blir omfatta av dei mellombelse endringane i petroleumsskatten	Ja

14.1 Stortingssesjon 2022–2023

Kartlegging av potensialet for solenergiproduksjon på eksisterande infrastruktur

Vedtak 13, 18. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringa kartlegge potensialet for solenergiproduksjon på eksisterande infrastruktur der solparker kan etableres uten vesentlege naturinngrep, som for eksempel på parkeringsplasser, i industriområder og lignende.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket er Innst. 25 S (2022–2023).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE vurdere potensialet for utbygging av fornybar kraftproduksjon på næringsareal, langs motorvegar og i andre nedbygde areal mot 2030. Vurderinga skal skilje mellom produksjonsformer, som sol- og vindkraft.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgd opp.

Mellombels eller tidsavgrensa fritak frå konsesjonsplikt

Vedtak 16, 18. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringa vurdere et midlertidig eller tidsbegrenset fritak fra konsesjonsplikt for å etablere lavspenningsledninger til nabobygg for salg av kraft.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket er Innst. 25 S (2022–2023).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE og RME om å gi ei vurdering av eit mellombels eller tidsavgrensa fritak frå konsesjonsplikt for å etablere lågspenningsleidningar til nabobygg for sal av kraft. Departementet vil vurdere korleis innspelet frå NVE og RME skal følgast opp vidare når det ligg føre.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgd opp.

Fjerne fritaksgrensa på 500 kW for nettleige på straum mv.

Vedtak 17, 18. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere å fjerne fritaksgrensa på 500 kW for nettleie på strøm som deles som nabolagsstrøm, eventuelt øke grensa for delingsanlegg for solceller til 4 000 m² eller 1 000 kW.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket er Innst. 25 S (2022–2023).

Departementet fastsette 8. mai 2023 forskrifts- endringar for deling av eigenprodusert fornybar straum på same eigedom. I forslaget som blei sendt på høyring, blei det foreslått å avgrense ordninga til anlegg opp til 500 kilowatt (kW) per eigedom. I den vedtatte forskrifta blei denne grensa auka til 1 000 kW per eigedom.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Effektgrense for konsesjonsplikt for solenergianlegg

Vedtak 18, 18. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere å øke effektgrensa for hvor stort et solenergianlegg kan være før konsesjonsplikt inntreffer.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket er Innst. 25 S (2022–2023).

Det er i dag eit stort spekter i installert effekt i dei solkraftanlegga som no ligg til behandling i NVE. Det er også store variasjonar i konsekvensar for kraftsystem og miljø. Konsesjonsplikta er i dag knytt til bygging av komponentar med spenning over 1 kV. Utan ei effektgrense for konsesjonsplikt kan anlegg som krev same areal i nokre tilfelle krevje konsesjonsbehandling og i andre tilfelle ikkje. Departementet vurderer det derfor som nødvendig å innføre ei effektgrense for konsesjonsplikt for solkraftanlegg. Installert effekt for solkraftanlegg blir normalt oppgitt med eininga MWp¹ i staden for MW. Derfor bør ei slik effektgrense for solkraft også vere i MWp.

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE utarbeide utkast til nødvendige endringar i lov og forskrift for å fastsette ei nedre

effektgrense for konsesjonspliktige bakkemonterte solkraftanlegg på 1 MWp eller høgare. NVE er bedt om å vurdere om effektgrensa kan settast høgare enn 1 MWp.

Departementet vil fremme eventuelle forslag til lovendringar for Stortinget.

Ny teknologi som aukar utnyttinga av eksisterande infrastruktur

Vedtak 19, 18. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen påse at nettselskapene tar i bruk ny teknologi som øker utnyttelsen av eksisterende nettinфраstruktur, og at dette arbeidet prioriteres.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket er Innst. 25 S (2022–2023).

Departementet har gjennomført ein møteserie med RME, Statnett, bransjeorganisasjonar og nettselskap der tema har vore bruk av teknologi for å gi meir effektiv utnytting av nettet og kva insentiv nettselskapa har til å ta i bruk slik teknologi. RME vurderer jamnleg om det er formålstenleg å justere inntektsreguleringa for å gi sterkare insentiv til å drifte og utnytte nettet meir effektivt. Departementet vil som ein del av oppfølginga av Regjeringens handlingsplan for raskere nettutbygging og bedre utnyttelse av nettet halde halvårlege statusmøte med representantar for nettbransjen. Eit naturleg tema vil vere bruk av teknologi som gir betre utnytting av nettinфраstrukturen.

Departementet har bedt RME om å arbeide for meir digital samhandling i kraftsektoren. Arbeidet nettbransjen gjer med digitalisering og standardisering, er ein del av arbeidet for å få betre oversikt over fleksibilitet i nettet. RME har sidan 2021 leia eit prosjekt med deltakarar frå bransjen som skal sikre større tempo og forsterka arbeid med digital samhandling. Arbeidet har mellom anna resultert i at EIBits AS blei etablert i mars 2023. EIBits AS er eigd av fleire nettselskap og skal gi varig og auka kapasitet til bransjesamarbeidet om digital samhandling.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Straumstønsordning for nærvarmeanlegg

Vedtak 20, 18. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan en strømstøtteordning for nærvarmeanlegg som leverer til husholdningskunder, kan utformes, og

¹ Forkortinga MWp står for megawatt-peak og blir brukt for å beskrive merkeeffekten til solkraftanlegga. Det vil seie kor mykje effekt anlegga leverer under standard testforhold, mellom anna med ei gitt solinnstråling.

estimere kostnaden for en slik ordning. Utredningen bør gjennomføres med sikte på ferdigstilling medio november 2022.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket er Innst. 25 S (2022–2023).

Det er løyvd 60 mill. kroner til ei ny søknadsbasert straumstønsordning for hushaldningskundar av nærvarmeanlegg i 2023, jf. Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2024*. Det er foreslått ei løyving på 22,5 mill. kroner til å føre vidare ordninga i 2024. Olje- og energidepartementet sende 3. juli 2023 på høyring forslag til ei forskrift om ei mellombels søknadsbasert straumstønsordning for hushaldningskundar av nærvarmeleverandørar.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Ikkje lyse ut 26. konsesjonsrunde i denne stortingsperioden

Vedtak 102, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen om ikke å lyse ut 26. konsesjonsrunde i denne stortingsperioden.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 1 (2022–2023) og Innst. 2 S (2022–2023).

Olje- og energidepartementet har ikkje sett i gang 26. konsesjonsrunde på norsk sokkel.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Ikkje ta inn tre TFO-blokker i 2023

Vedtak 103, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen om at de tre TFO-blokkene (7426/10, 11 og 12) som ble tatt ut i 2022, ikke skal tas inn i TFO-runden i 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 1 (2022–2023) og Innst. 2 S (2022–2023).

Blokkene (7426/10, 11 og 12) er ikkje omfatta av TFO 2023.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Differansekontraktar for hydrogen

Vedtak 106, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen komme med en plan om å innføre et system for differansekontrakter for hydrogen i løpet av 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 1 (2022–2023) og Innst. 2 S (2022–2023).

Regjeringa har i løpet av våren 2023 gjort ei utgreiing av korleis staten kan medverke til å bygge opp ei samanhengande verdikjede for hydrogen produsert med låge eller ingen utslepp, der produksjon, distribusjon og bruk blir utvikla parallelt. Mellom anna er det eksisterande verkemiddelapparatet for hydrogenaktørar i Noreg vurdert. Dette er ein viktig del av kunnskapsgrunnlaget for regjeringas vidare utvikling av politikken på hydrogenområdet. Både den norske utgreiinga og ei utgreiing frå Europakommisjonen konkluderer med at differansekontraktar ikkje vil vere det mest eigna verkemiddelet før hydrogenmarknaden er meir moden. I mars lanserte EU Hydrogenbanken som verkemiddel under Innovasjonsfondet. Her vil europeiske aktørar konkurrere om tilskot til fornybar hydrogenproduksjon. Verkemiddelet er likt differansekontraktar på enkelte område, men tilskot vil bli gitt som eit fast tilskot per kilo produsert hydrogen. Regjeringa meiner dette verktøyet er godt eigna for å bygge opp samanhengande verdikjeder for hydrogen, og tar sikte på at norske aktørar så tidleg som mogleg skal kunne delta i utlysingar under EU sin hydrogenbank. Regjeringa vurderer at Hydrogenbanken vil vere ein god og administrativt enkel måte å støtte norsk hydrogenproduksjon på. Tilknyping til ei slik europeisk støtteordning vil også medverke til å synleggjere norske hydrogenprosjekt i Europa. Dette vil vere viktig i arbeidet med regjeringa sin ambisjon om å medverke til oppbygginga av ein marknad for hydrogen i Europa, mellom anna gjennom å delta i relevante samarbeidsforum og -program for hydrogen. På bruksida har Enova lagt fram to nye støtteprogram med rom for å gi høgare støtte enn tidlegare. Maksimal støttesats vil vere opp til 80 prosent av godkjende meirkostnader. Dette vil bidra til auka realisering av hydrogen- og ammoniakkdrivne fartøy og skape ein større marknad for produksjon av hydrogen/ammoniakk. Til saman vil desse og eksisterande verkemiddel bidra til utvikling av marknaden for hydrogen som energiberar med ingen eller låge utslepp.

I perioden 2020–2022 blei det løyvd om lag 4,7 mrd. kroner til hydrogenformål gjennom Enova, Norges forskingsråd og Innovasjon Noreg. Sidan 2015 har det blitt løyvd om lag 5,6 mrd. kroner som vil kunne utløyse investeringar for 7,4 mrd. kroner dersom prosjekta blir realiserte. Hydrogenproduksjon er også blant næringane som i dag kan få CO₂-kompensasjon.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Straumstønad for mindre, private straumnett

Vedtak 158, 8. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan husholdninger tilkoblet mindre, private strømnett, kan motta strømstøtte på linje med andre, og melde tilbake til Stortinget snarest mulig om det er mulig med en justering av strømstøtteordningen for å hensynta slike husholdninger med sikte på utgangen av januar 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 11 L (2022–2023), Innst. 105 L (2022–2023) og Lovvedtak 21 (2022–2023).

Departementet viser til vurderinga under kapittel 1.4 Anmodningsvedtak og omtale på side 177–179 i Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023*.

Olje- og energidepartementet vedtok 20. juni 2023 ei forskrift som inkluderer hushaldningar knytte til gards- og grendeverk med privat straumnett i straumstønadsordninga.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Straumstønadsordning for nærvarmeanlegg

Vedtak 159, 8. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan husholdninger som får sin oppvarming fra nærvarmeanlegg, kan omfattes av strømstøtteordningen, og melde tilbake til Stortinget snarest mulig om det er mulig med en justering av strømstøtteordningen for å hensynta slike husholdninger innen utgangen av 2022.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 11 L (2022–2023), Innst. 105 L (2022–2023) og Lovvedtak 21 (2022–2023).

Departementet viser til vurderinga under kapittel 1.4 Anmodningsvedtak og omtale på side

177–179 i Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023*.

Det er løyvd 60 mill. kroner til ei ny søknadsbasert straumstønadsordning for hushaldningskundar av nærvarmeanlegg i 2023, jf. Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023*. Det er foreslått ei løyving på 22,5 mill. kroner til å føre vidare ordninga i 2024. Olje- og energidepartementet sende 3. juli 2023 på høyring forslag til ei forskrift om ei mellombels søknadsbasert straumstønadsordning for hushaldningskundar av nærvarmeleverandørar.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Straumstønad for fritidsbustad

Vedtak 160, 8. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan husholdninger som reelt sett har fast bopel i bolig registrert som fritidsbolig – og ikke eier eller disponerer annen bolig – kan omfattes av strømstøtteordningen, og melde tilbake til Stortinget snarest mulig om det er mulig med en justering av strømstøtteordningen for å hensynta slike husholdninger med sikte på utgangen av 2022.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 11 L (2022–2023), Innst. 105 L (2022–2023) og Lovvedtak 21 (2022–2023).

Departementet viser til vurderinga under kapittel 1.4 Anmodningsvedtak og omtale på side 177–179 i Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023*.

Olje- og energidepartementet vedtok 8. februar 2023 endringar i *midlertidig forskrift om strømstønad*, som på nærmare vilkår inkluderer dei som bur fast i fritidsbustad i straumstønadsordninga for hushaldningar, jf. Innst. 483 L (2022–2023).

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Melkøya – CO₂-handtering som alternativ til elektrifisering

Vedtak 596, 18. april 2023

«Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med behandlingen av Snøhvit Future, foreta en egen vurdering av om fangst og lagring av CO₂ kan

være et alternativ til elektrifisering av Melkøya med kraft fra land som kan realiseres innen 2029 og gjennomføres uten at fremtidig gassproduksjon blir redusert.»

Dokument 8:90 S (2022–2023), Dokument 8:93 S (2022–2023), Dokument 8: 115 S (2022–2023) og Innst. 276 S (2022–2023).

Olje- og energidepartementet har i samband med styresmaktsbehandlninga av planar for Snøhvit Future-prosjektet gjennomført ei eiga vurdering av om fangst og lagring av CO₂ kan vere eit alternativ til omlegging til full drift med kraft frå nettet, under dette om fangst og lagring av CO₂ på Melkøya kan realiserast innan 2029 og gjennomførast utan at framtidig gassproduksjon blir redusert.

Departementet har i samband med dette bedt Sökkeldirektoratet om ei tilleggsvurdering av fangst og lagring av CO₂ ved Hammerfest LNG. Direktoratet viser i tilleggsvurderinga til at retts-havarane i planleggingsfasen av prosjektet har vurdert CO₂-handtering. Rettshavarane har lagt bort dette alternativet fordi det er ulønnsamt og har vesentleg høgare investeringskostnader og tiltakskostnader enn drift med kraft frå nettet. Sökkeldirektoratets vurdering er at rettshavarane har følgd etablerte prosessar for prosjektmodning, der avgjerder som er tatt i rettshavargruppa ved ulike milepælar, har vore vurderte mot relevante kriterium for CO₂-reduksjon, tiltakskostnader, regularitet og risiko. Sökkeldirektoratet konkluderer med at CO₂-handtering på Hammerfest LNG har tiltakskostnader som ligg betydeleg over 2 000 kroner per tonn CO₂. Sökkeldirektoratet vurderer operatørens anslag om at planlegging og gjennomføring av CO₂-handtering på Hammerfest LNG vil ta sju til åtte år som realistisk med tilhøyrande usikkerheiter. Dersom rettighetshavarane besluttar å gå vidare med ei slik løysing i første kvartal 2024, vil ei slik løysing såleis kunne settast i drift i 2031/2032. Det er vidare direktoratet si vurdering at risikoen for auka gjennomføringstid på eit slikt prosjekt er større enn moglegheita for å korte ned gjennomføringstida. Gjennomføring av CO₂-handtering vil slik Sökkeldirektoratet vurderer det, også gi redusert gassproduksjon i framtida, tilsvarande eitt års produksjon frå Snøhvit. Departementet sluttar seg til dei tilleggsvurderingane direktoratet har gjennomført.

Olje- og energidepartementets vurdering av om fangst og lagring av CO₂ kan vere eit alternativ til omlegging til full drift med kraft frå nettet, kjem fram av vedtaket om godkjenning av endra utbyggingsplan for Snøhvitfeltet med vedlegg som er offentleg tilgjengeleg.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgd opp.

Framtidige tildelingar knytte til CO₂-lagring

Vedtak 764, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringa sørge for at effekt på klima og raske klimagevinster vektlegges ved framtidige tildelingar knyttet til CO₂-lagring, sammen med hensynet til trygg og sikker lagring.»

Dokument 8:97 S (2022–2023) og Innst. 459 L (2022–2023).

CO₂-handtering omfattar både fangst, transport, bruk eller lagring av CO₂. Regjeringa har ein brei politikk for å fremme CO₂-handtering som eit kostnadseffektivt klimatiltak internasjonalt.

Tildeling av areal som kan brukast til CO₂-lagring, er ein føresetnad for karbonfangst og -lagring. Departementet vil legge til rette for samfunnsøkonomisk lønnsam lagring av CO₂ på norsk kontinentalsokkel. Søknader etter lagringsforskrifta blir behandla etter ein «open dør-politikk» som gir ein rask tildelingsprosess. Ein kvar søker må dokumentere at tildeling av eit nytt løyve er ei nødvendig forutsetning for gjennomføring og/eller vidareutvikling av konkrete, samfunnsøkonomisk lønnsame prosjekt for fangst, transport og lagring av CO₂. I tillegg må det dokumenterast ei tilstrekkeleg geologisk forståing for området, slik at det blir sannsynleggjort at området kan modnast fram til å bli ein sikker lagrings-lokalitet, og at aktørane har kompetanse og finansielle ressursar til å drive fram denne verksemda. Departementet utformar arbeidsprogram for tildelte løyve som sikrar rask og effektiv framdrift i tildelte areal. Samtidig er det avgjerande at det arbeidet rettshavarane gjer, er tilstrekkeleg til å godtgjere at lagringa kan skje trygt og sikkert i det aktuelle området.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgd opp.

Forslag til endringar som tillèt områdeløysingar og deling av lokalprodusert straum og energilagring mellom bygg med ulike gards- og bruksnummer

Vedtak 765, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til endringer som tillater områdeløsninger og deling av lokalprodusert strøm og energilagring mellom bygg med ulike gårds- og bruksnummer, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte i løpet av våren 2024.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Dokument 8:197 S (2022–2023) og Innst. 467 S (2022–2023).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt RME, med innspel frå NVE, om å vurdere ei delingsordning tilpassa næringsområde, slik at deling av eigenprodusert straum mellom straumkundar utover vedtatt ordning kan gjerast på ein samfunnsmessig rasjonell måte. Deling frå anlegg med meir enn 1 MW installert effekt skal inngå i vurderinga.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Plan med mål og verkemiddel for å fremme utbygging av produksjon av fornybar kraft i næringsareal, langs motorvegar og i andre nedbygde areal

Vedtak 766, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen, senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2024, legge fram en plan med mål og virkemidler for å fremme utbygging av produksjon av fornybar kraft i næringsarealer, langs motorveier og i andre nedbygde arealer, med mål om minst 5 TWh produksjon innen 2030.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Dokument 8:197 S (2022–2023) og Innst. 467 S (2022–2023).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE vurdere potensialet for utbygging av fornybar kraftproduksjon på næringsareal, langs motorvegar og i andre nedbygde areal mot 2030, og moglegheitene for å nå eit mål om 5 TWh fornybar kraft på slikt areal.

Det er ikkje mogleg å legge fram ein slik plan saman med statsbudsjettet for 2024. Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Fjerne regulatoriske hinder for energiproduksjon på næringsareal og andre nedbygde areal

Vedtak 767, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå og fjerne regulatoriske hindre for energiproduksjon på næringsarealer og andre nedbygde arealer.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Dokument 8:197 S (2022–2023) og Innst. 467 S (2022–2023).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE, med innspel frå RME og eventuelt andre etatar, kartlegge og vurdere rammevilkåra for lokal energiproduksjon og -lagring og eventuelt foreslå endringar i eksisterande reguleringar og verkemiddel.

Departementet har vidare bedt RME, med innspel frå NVE, om å vurdere ei delingsordning tilpassa næringsområde, slik at deling av eigenprodusert straum mellom straumkundar utover vedtatt ordning kan gjerast på ein samfunnsmessig rasjonell måte. Deling frå anlegg med meir enn 1 MW installert effekt skal inngå i vurderinga.

Departementet har samtidig bedt NVE om å vurdere ei lov-/forskriftsendring som gir konseknsjonsmyndigheitene høve til å gjere unntak frå konsesjonsplikt for mindre energiproduksjonsanlegg på industri- og næringsareal (grå areal). NVE er samtidig bedt om å utarbeide eit utkast til dei lov-/forskriftsendringane dette vil krevje.

Departementet vil fremme eventuelle forslag til lovendringar for Stortinget.

Heve grensa for kor mykje eigenprodusert, fornybar energi som kan delast frå næringsbygg

Vedtak 768, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen heve grensen for hvor mye egenprodusert, fornybar energi som kan deles fra næringsbygg, på en måte som ikke er til hinder for rasjonell utvikling av nettet.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Dokument 8:197 S (2022–2023) og Innst. 467 S (2022–2023).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt RME, med innspel frå NVE, om å vurdere ei delingsordning tilpassa næringsområde, slik at deling av eigenprodusert straum mellom straumkundar utover vedtatt ordning kan gjerast på ein samfunnsmessig rasjonell måte. Deling frå anlegg

med meir enn 1 MW installert effekt skal inngå i vurderinga.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Straumstønadsordninga – avgrensing for kjøp av rimeleg konsesjonskraft

Vedtak 812, 9. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan strømstøtteordningen kan avgrenses slik at husholdninger som kjøper rimelig konsesjonskraft fra kommunen, ikke mottar støtte.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 116 L (2022–2023), Innst. 486 L (2022–2023) og Lovvedtak 119 (2022–2023).

Departementet viser til omtale i Prop. 1 S (2022–2023), kapittel 9.7 Evaluering av strømstønadsordninger, side 178 i Del III, om moglegheita for at straumstønadsordninga for hushaldningar kan ta omsyn til straumavtalen til kundane. Departementet tilrådde at det på daverande tidspunkt ikkje blei gjort endringar i straumstønadsordninga for å ta omsyn til at eit fåtal kundar hadde gunstige fastprisavtalar. Vedtaket gjeld hushaldningar som kjøper rimeleg konsesjonskraft frå kommunen. Departementet vil vurdere om, og eventuelt korleis, straumstønadsordninga kan avgrensast mot hushaldningar som kjøper rimeleg konsesjonskraft frå kommunen.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Inkludere bakkemonterte solenergianlegg i plan- og bygningslova

Vedtak 813, 9. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen fremme et forslag til hvordan bakkemonterte solenergianlegg kan inkluderes i plan- og bygningsloven, senest innen utgangen av 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 111 L (2022–2023), Innst. 483 L (2022–2023) og Lovvedtak 120 (2022–2023).

Ved Stortingets behandling av Prop. 111 L (2022–2023) blei det fastsett at vindkraft på land i større grad enn tidlegare skal behandlast etter plan- og bygningslova, mellom anna må kommunen ha vedtatt ei overordna områderegulering før konsesjon etter energilova kan bli gitt. Departementet har bedt NVE vurdere om dei same

reglane er eigna for konsesjonspliktige bakke-monterte solkraftanlegg.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Havvind – elektrifisering av oljeinstallasjonar

Vedtak 836, 14. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag om hvordan elektrifisering av oljeinstallasjoner kan gjøres i forbindelse med utbygginger av havvind og erstatte kraft som er hentet fra land.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 93 S (2022–2023) og Innst. 496 S (2022–2023).

Departementet viser til oppmodingsvedtak 914, 16. juni 2023. Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Havvind – kartlegging av havmiljø og sjøfugl

Vedtak 838, 14. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at kartlegging av havmiljøet og sjøfugl integreres i beslutningsgrunnlaget fram mot konsesjonsbehandling for anlegg for kraftproduksjon til havs.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 93 S (2022–2023) og Innst. 496 S (2022–2023).

Som grunnlag for opning av områda Utsira Nord og Sørlege Nordsjø II er det gjennomført ei strategisk konsekvensutgreiing, der det mellom anna er gjort utgreiingar for sjøfugl, sjøpattedyr og botnsamfunn. Ifølge havenergilovforskrifta skal tiltakshavaren gjennomføre ei prosjektspesifikk konsekvensutgreiing før innsending av konsesjonssøknad. Konsekvensar for sjøfugl og havmiljøet av utbygginga er noko av det tiltakshavaren må gjere greie for i utgreiinga.

For å bidra til eit betre kunnskapsgrunnlag i oppstarten av dei første havvindprosjekta på norsk sokkel blei løyvinga til sjøfuglprogramma SEAPOP og SEATRACK auka i budsjettet for 2023. Løyvinga bidrar til å komme i gang med kartlegging av sjøfugl i Sørlege Nordsjø II og Utsira Nord. I tillegg har det statlege kartleggingsprogrammet MAREANO starta undersøkingar av havbotnen i Utsira Nord og planlegg å kartlegge dei aktuelle områda i Sørlege Nordsjø II i 2024. Som ein del av opningsprosessen og førebuing til havvindutlysinga i 2025 blir det under

kap. 1850, post 21 Spesielle driftsutgifter mellom anna foreslått løyvd midlar til å gjennomføre feltundersøkingar som aukar kunnskapsnivået om naturmangfald og miljø i dei aktuelle områda, jf. omtale under oppfølging av oppmodingsvedtak 839, 14. juni 2023. Vidare er løyvinga til sjøfuglprogramma SEAPOP og SEATRACK foreslått auka ytterlegare i budsjettet for 2024, jf. kap. 1850, post 50.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Havvind – heilskapeleg plan for naturkartlegging

Vedtak 839, 14. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen, senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2024, legge fram en helhetlig plan for naturkartlegging for de områdene som blir aktuelle for havvindutbygging.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 93 S (2022–2023) og Innst. 496 S (2022–2023).

Av havenergilova § 2-2 følger det at etablering av fornybar energiproduksjon til havs berre kan skje etter at Kongen i statsråd har opna bestemte geografiske område for søknader om konsesjon.

NVE blei i 2022 bedt om å identifisere nye område for havvind og utarbeide eit forslag til utgreiingsprogram for strategisk konsekvensutgreiing i tråd med havenergilova § 2-2. NVE leverte våren 2023, saman med ei direktoratsgruppe, forslag til 20 område som kan eigne seg for vindkraft til havs.

NVE har saman med direktoratsgruppa, og med innspel frå Havforskningsinstituttet, peika på kunnskapsmanglar for mellom anna fisk og sjøpattedyr. Kunnskapsmanglane er knytte til korleis fisk og sjøpattedyr bruker havområda som er aktuelle for havvind, og korleis dei blir påverka av støy, elektromagnetisme og habitatsendringar som følge av havvind. For å få tilstrekkeleg kunnskap om korleis fisk og sjøpattedyr blir påverka av havvind, er det behov for undersøkingar før vindkraftverka blir installerte og sette i drift.

Som ein del av opningsprosessen og førebuing til havvindutlysinga i 2025 foreslår Olje- og energidepartementet derfor å gjennomføre feltundersøkingar som aukar kunnskapsnivået om naturmangfald og miljø i dei områda som er aktuelle for utlysing i 2025. Feltundersøkingane regjeringa føreslår gjennomført er samla sett ein heilskapeleg plan for naturkartlegging. Vidare er det naturleg å gjere ei vurdering av den heilskapelege planen når

vi ser kva område som blir aktuelle for havvind etter at den strategiske konsekvensutgreiinga er gjennomført. Undersøkingane vil dekke naturmangfald over vatn, på sjøbotnen og i havkolonnen. Undersøkingar for fugl gjennomførast av sjøfuglprogramma SEAPOP og SEATRACK gjennom ei øymerkt løyving til Forskningsrådet. Havforskningsinstituttet og MAREANO-programmet er aktuelle aktørar som kan gjennomføre undersøkingar knytte til høvesvis fisk og sjøpattedyr og kartlegge botnsamfunn. Løyvinga som blir foreslått under kap. 1850, post 21 Spesielle driftsutgifter, skal mellom anna dekke feltundersøkingar, jf. nærmare omtale under posten.

Løyvinga til sjøfuglprogrammet SEAPOP og SEATRACK blei auka med 10 mill. kroner i budsjettet for 2023. Auken har som formål å gi meir kunnskap om utbreiing, tilstand og utvikling av norske sjøfuglbestandar i lys av menneskeleg aktivitet i havområda og kystsona og dekker i stor grad nødvendige undersøkingar i områda som allereie er opna – Sørlege Nordsjø II og Utsira Nord. Løyvinga til sjøfuglprogramma SEAPOP og SEATRACK er foreslått auka ytterlegare i budsjettet for 2024, jf. kap. 1850, post 50.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Havvind – følgeforskning i Sørlege Nordsjø II

Vedtak 840, 14. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at det gjennomføres følgeforskning i utbyggings- og driftsfasen av Sørlege Nordsjø II. Det skal legges vekt på havvindparkens påvirkning på natur og miljø, og at denne kunnskapen aktivt tas i bruk og integreres i det vidare arbeidet med å følge opp god sameksistens og bærekraft innan havvind.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 93 S (2022–2023) og Innst. 496 S (2022–2023).

Programmet ENERGIX i Noregs forskingsråd støttar forskning og utvikling på havvind, og departementet har etablert eit miljøvennleg forskingssenter innan havvind som heiter Northwind. Northwind er leia av SINTEF. Senteret forskar på miljø og samfunnsfaglege og teknologiske spørsmål knytte til havvind. Forskningsprogrammet SEAPOP og SEATRACK blei auka til 13 mill. kroner i budsjettet for 2023 og er foreslått auka ytterlegare i budsjettet for 2024. Det bidrar til at verknadene av havvind på bestandane av sjøfugl i utbyggingsområda blir følgde opp. Sameksistens

og berekraft står sentralt i departementets arbeid med havvind. Departementet vil derfor som ein del av konsesjonsbehandlinga vurdere om det skal stillast krav om følgeforsking. Følgeforsking kan vere eit aktuelt tiltak for konsesjonshavarane for å følge opp krav til varetaking av havmiljøet.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Havvind – auka veking av berekraftskriteria og positive lokale ringverknader

Vedtak 841, 14. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere økt veking av bærekraftskriteriene og positive lokale ringvirkningar ved framtidige havvindutbygginger og rapportere tilbake til Stortinget på egnet vis.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 93 S (2022–2023) og Innst. 496 S (2022–2023).

Olje- og energidepartementet vil som varsla gjennomføre ei evaluering av første runde med tildeling av prosjektområde til havvindproduksjon når denne er gjennomført. I samband med førebuing til utlysinga av område i 2025 vil departementet også, mellom anna basert på erfaringane frå den første runden, vurdere kva kriterium som skal ligge til grunn for neste tildeling. Hovudmodellen for tildeling av prosjektområde for havvind er auksjon, men i særlege tilfelle kan tildeling gjennomførast med kvalitative kriterium. Tildelinga på Utsira Nord er rekna som eit særleg tilfelle fordi flytande teknologi er umoden og har høgare kostnader enn botnfast teknologi. Det er også den første tildelinga av flytande havvind med tilknytning til land. Der auksjon blir brukt for tildeling av prosjektområde, kan departementet krevje at aktørar som vil delta i ein konkurranse om tildeling av areal, skal prekvalifiserast før deltaking. Departementet kan også stille andre objektive og ikkje-diskriminerande vilkår, jf. havenergilova.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Havvind – vurdere andre og meir formålstenlege løyvingssløysingar for differansekontraktar enn OPS-rammeverket

Vedtak 842, 14. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere andre og mer hensiktsmessige bevilgningsløsningar for diffe-

ransekontrakter enn OPS-rammeverket, som sikrer at bevilgningene spres over flere budsjettår enn bare byggefasen, og komme tilbake til Stortinget senest i statsbudsjettet for 2025.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 93 S (2022–2023) og Innst. 496 S (2022–2023).

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte, seinast i statsbudsjettet for 2025.

Havvind – elektrifisering av offshoreinstallasjonar

Vedtak 914, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i revidert nasjonalbudsjett for 2024 legge frem tiltak for å elektrifisere offshore-installasjoner ved hjelp av havvind for å kutte klimagassutslipp.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 2 (2022–2023) og Innst. 490 S (2022–2023).

Departementet viser til oppmodingsvedtak 836, 14. juni 2023. Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Solenergi – mål om 8 TWh innan 2030

Vedtak 923, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen sette et mål for ny solenergi på 8 TWh innen 2030 og utarbeide en konkret handlingsplan som gjør det mulig å realisere målet innen revidert nasjonalbudsjett i 2024. Tiltak og virkemidler skal ikke være til hinder for rasjonell nettutvikling.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 2 (2022–2023) og Innst. 490 S (2022–2023).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE vurdere moglegheitene for å nå eit mål om 8 TWh solenergi mot 2030, kva for verkemiddel som kan bidra til å oppfylle eit slikt mål, og kva som er sannsynleg utbygging av solenergi mot 2030 med dagens politikk.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Solkraft – deling med høgare grense enn 1 MW

Vedtak 924, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen lage en delingsordning tilpasset næringsområder som muliggjør deling av solkraft med høyere grense enn 1 MW.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 2 (2022–2023) og Innst. 490 S (2022–2023).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt RME, med innspel frå NVE, om å vurdere ei delingsordning tilpassa næringsområde, slik at deling av eigenprodusert straum mellom straumkundar utover vedtatt ordning kan gjerast på ein samfunnsmessig rasjonell måte. Deling frå anlegg med meir enn 1 MW installert effekt skal inngå i vurderinga.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Solenergiparkar – fjerne konsesjonsplikt for enkeltprosjekt med lågt konfliktnivå

Vedtak 925, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen gi NVE mulighet til å unnta enkeltprosjekter med solparker med lavt konfliktnivå i grå areal fra konsesjonsplikt, slik at tillatelse kan gis av kommunene etter plan- og bygningsloven.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 2 (2022–2023) og Innst. 490 S (2022–2023).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE om å vurdere unntak frå konsesjonsplikt etter energilova for mindre kraftproduksjonsanlegg på grå areal, slik som nærings- og industriområde. Departementet ber NVE samtidig om å utarbeide utkast til nødvendige lov- og forskriftsendringar.

Departementet vil fremme eventuelle forslag til lovendringar for Stortinget.

Solenergiparkar – fjerne konsesjonsplikt opp til 1 MW

Vedtak 926, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 fjerne konsesjonsplikt for solparker opp til 1 MW på grå areal, slik at tillatelse gis av kommunene etter plan- og bygningsloven.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 2 (2022–2023) og Innst. 490 S (2022–2023).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE om å utarbeide eit utkast til nødvendige lov- og forskriftsendringar for å fastsette ei nedre effektgrense for konsesjonsplikt for solkraft-

anlegg på 1 MWp eller høgare. Ei slik effektgrense vil bety at spørsmål om løyve til anlegg under grensa skal behandlast av vertskommunen etter plan- og bygningslova.

Departementet vil fremme eventuelle forslag til lovendringar for Stortinget.

14.2 Stortingssesjon 2021–2022

Redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh og auke straumproduksjonen i bygg

Vedtak 35-5, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en plan med et sett tiltak som skal redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030, og øke strømproduksjonen i bygg. Planen skal presenteres i forbindelse med statsbudsjettet 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 1 (2021–2022) og Innst. 2 S (2021–2022).

Departementet viser til omtale i Prop. 1 S (2022–2023), punkt 10 Mål om 10 TWh redusert energibruk i bygg innan 2030, i Del III av proposisjonen, der det blir presentert ein plan og eit sett med tiltak som skal redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030 og auke straumproduksjonen i bygg.

I Innst. 186 S (2022–2023) meiner fleirtalet i kontroll- og konstitusjonskomiteen at det er grunn til å sette spørsmålsteikn ved om tiltaka som blir presenterte, er tilstrekkelege for å nå Stortingets mål. Fleirtalet meiner derfor oppmodningsvedtaket ikkje kan kvitterast ut og rapportering ikkje kan avsluttast før tiltak som er eigna til å nå målet, er presenterte for Stortinget.

Departementet viser til at regjeringa legg fram ein handlingsplan for energieffektivisering i alle delar av norsk økonomi som har stor merksemd på redusert energibruk i bygg. Departementet viser også til omtale og forslag til tiltak og løyvingar under kap. 1825 Energieffektivisering og -omlegging.

Departementet reknar med dette oppmodningsvedtaket som følgd opp.

Klimavennleg kraftbehov for næringsutvikling i Geiranger, Nærøyfjorden og tilhøyrande ferjesamband

Vedtak 385, 15. februar 2022

«Stortinget ber regjeringa vurdere kva kraftbehov som fylgjer av målet om næringsutvikling i verds-

arvområda Geiranger og Nærøyfjorden og ferjesambanda der, utan klimagassutslepp, og kome attende til Stortinget med ei sak om korleis regjeringa kan medverke til at kraftbehovet vert dekt.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Dokument 8:30 S (2021–2022) og Innst. 135 S (2021–2022).

På oppdrag frå Klima- og miljødepartementet (KLD) har Sjøfartsdirektoratet sendt på høyring eit forslag om endring av *forskrift om miljømessig sikkerhet for skip og flyttbare innretningar* for at verdsarvfjordane skal vere utsleppsfrie frå 2026. Forslaget inneber ei eiga regulering om utslepp av klimagassane karbondioksid og metan, og bruk av best tilgjengeleg teknologi for å redusere utslepp av lystgass. Forslaget er utforma teknologinøytralt slik at det er opptil aktørane som opererer i verdsarvfjordane å bruke energikjelder som ikkje gir direkte utslepp av karbondioksid og metan. Forslaget medfører dermed ikkje noko krav om at det må byggjast ut landstraum i verdsarvfjordane. Det er foreslått at endringane skal tre i kraft 1. januar 2026.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Fjerne regulatoriske barrierar som hindrar lokal energiproduksjon, energilagring og omsetning av energi mellom bygg

Vedtak 548, 10. mai 2022

«Stortinget ber regjeringa fjerne regulatoriske barrierer som hindrer lokal energiproduksjon, lokal energilagring og omsetning av energi mellom bygg.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Dokument 8:130 S (2021–2022), Dokument 8:148 S (2021–2022) og Innst. 272 S (2021–2022).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE, med innspel frå RME og eventuelt andre etatar, kartlegge og vurdere rammevilkåra for lokal energiproduksjon og -lagring og eventuelt foreslå endringar i eksisterande reguleringar og verkemiddel.

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt RME, med innspel frå NVE, om å vurdere ei delingsordning tilpassa næringsområde, slik at deling av eigenprodusert straum mellom straumkundar utover vedtatt ordning kan gjerast på ein samfunnsmessig rasjonell måte. Deling frå anlegg med meir enn 1 MW installert effekt skal inngå i vurderinga.

Departementet har samtidig bedt NVE om å vurdere ei lov-/forskriftsendring som gir konsesjonsmyndigheitene høve til å gjere unntak for mindre konsesjonspliktige energiproduksjonsanlegg på industri- og næringsareal (grå areal) frå konsesjonsplikt. NVE er samtidig bedt om å utarbeide utkast til dei lov-/forskriftsendringane dette vil krevje.

Departementet vil fremme eventuelle forslag til lovendringar for Stortinget.

Kraft- og nettutbygging knytt til store industrietableringar

Vedtak 701, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringa utrede et eget hurtigløp for kraft- og nettutbygging knyttet til store industrietableringar og ber regjeringa komme med en utredning i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Departementet legg til grunn at oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom vurderinga under kapittel 1.4 Anmodningsvedtak og omtale på side 177–179 i Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023* og departementets arbeid med å følge opp Straumnettutvalet (NOU 2022: 6 – *Nett i tide*) og Energikommisjonen (NOU 2023: 3 – *Mer av alt – raskere*).

NVE har i innspel til departementet i samband med nasjonalbudsjettet for 2024 estimert at totale investeringar i transmisjons-, regional-, og distribusjonsnettet vil vere mellom 15 og 20 mrd. kroner per år i dei kommande åra. Auka elektrifisering og nytt kraftforbruk er, saman med behov for reinvesteringar, sterke drivarar for investeringane.

Konsesjonsmyndigheitene fekk ein betydeleg auke i løyvingane i budsjettet for 2022 og 2023, noko som fører med seg ein auke i saksbehandlingskapasiteten i NVE og Olje- og energidepartementet og større midlar til digitalisering av nettplanlegging og konsesjonsbehandling hos NVE. Løyvingane er foreslått auka ytterlegare i budsjettet for 2024. Regjeringa har også lagt fram ein handlingsplan for raskare nettutbygging og betre utnytting av nettet som varslar grep for å leggje til rette for ein raskare konsesjonsprosess for nettanlegg. Handlingsplanen varslar også ei rekke forskriftsendringar for å leggje til rette for meir effektiv bruk

av nettet. Ei slik endring er at nettselskapa skal ta omsyn til kor modne kundanes prosjekt er når dei fordeler kapasitet. Utforming av kriteria for modnad skal bidra til prioritet for eksisterande føretak slik at desse kan vekse og omstille seg, derneft legge til rette for nye arbeidsplassar og auka verdiskaping i tråd med regjeringas vegkart for grønt industriløft. RME har fått i oppdrag å greie ut og foreslå konkrete forskriftsendringar for å følge opp handlingsplanen på dette området.

Regjeringa har ein ambisjon om å tildele prosjektområde med potensial for 30 GW havvindproduksjon på norsk sokkel innan 2040. Departementet lyste våren 2023 ut område knytte til Utsira Nord og Sørlege Nordsjø II. Vidare har Stortinget vedtatt nye lovreglar som inneber at vindkraft på land i større grad enn tidlegare skal behandlast etter plan- og bygningslova, jf. Prop. 111 L (2022–2023). Dei nye reglane tredde i kraft 1. juli 2023. Regjeringa vil også legge til rette for solkraft og vurdere om dei nye reglane for behandling av vindkraft også skal gjerast gjeldande for bakkemonteerte anlegg for solkraft.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Regulering av energifeltet

Vedtak 702, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringa i etterkant av energikommisjonens rapport vurdere behov for ytterligere regulering av energifeltet for å oppnå tilstrekkelig energi til rimelige priser for industri, øvrig næringsliv og husholdning.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Departementet har sendt på høyring eit forslag til endringar i vassdragsreguleringslova og energilova, og i tillegg forslag til endringar i forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivninga (IK-vassdrag) og energilovforskrifta (styringsmekanismen). Det blir foreslått å lovfeste at produsentane samla har eit ansvar for å bidra til forsyningssikkerheita.

Regjeringa arbeider også for å legge til rette for auka kraftproduksjon. Stortinget har vedtatt nye lovreglar som fastsett at vindkraft på land i større grad enn tidlegare skal behandlast etter plan- og bygningslova, jf. Prop. 111 L (2022–2023). Dei nye reglane tredde i kraft 1. juli 2023.

I oppfølginga av NOU 2023: 3 *Mer av alt – raskere* vil departementet ta ein grundig gjennom-

gang av høyringsinnspela. Departementet vil fortløpande vurdere dei foreslåtte tiltaka og eventuelle behov for ytterlegare regulering.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Havvind – tildeling av areal

Vedtak 703, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringa sørge for at neste tildeling av havvindareal etter Sørlege Nordsjø II og Utsira Nord i nye områder skjer senest i løpet av 2025. Stortinget ber om at dette er en større utlysning som legger til rette for skalering og teknologiutvikling og nye industrielle muligheter og at utlysningen sikrer god sameksistens og tar hensyn til viktige naturverdier.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

I Innst. 186 S (2022–2023) viser fleirtalet i kontroll- og konstitusjonskomiteen til at oppmodingsvedtaket ikkje er oppfylt før tildeling av nye havvindareal er gjennomført i 2025, og at utlysinga særleg skal legge til rette for skalering, teknologiutvikling og nye industrielle moglegheiter, sikre god sameksistens og ta omsyn til viktige naturverdier. Fleirtalet meiner derfor at oppmodingsvedtaket ikkje kan kvitterast ut før det er gjennomført.

Neste utlysning av areal til havvind etter Sørlege Nordsjø II og Utsira Nord er planlagt i 2025. NVE leverte i 2023, saman med ei direktoratsgruppe, forslag til 20 område som kan eigne seg for vindkraft til havs. Departementet har bedt NVE om å greie ut Vestavind B saman med Vestavind F og Sørvest F med sikte på utlysning i 2025, medan dei resterande 17 områda blir utgreidde med sikte på eventuell opning og tildeling i seinare tildelingsrundar.

Som ein del av opningsprosessen og førebuing til havvindutlysinga i 2025 blir det i budsjettet for 2024 foreslått løyvingar til å gjennomføre feltundersøkingar som aukar kunnskapsnivået om naturmangfald og miljø i dei områda som er aktuelle for utlysning i 2025, jf. omtale av oppfølging av oppmodingsvedtak 839, 14. juni 2023.

Departementet vil gjennomføre ei evaluering av den første tildelingsrunden, og da også vurdere kva for kriterium som skal ligge til grunn for neste tildeling. Denne evalueringa, saman med mellom anna Stortingets føringar på området, er tatt med i førebuinga av utlysinga som er planlagt i 2025.

NVE vil i den strategiske konsekvensutgreiinga mellom anna vurdere sameksistens og omsynet til viktige naturverdiar.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Havvind – greie ut støtteordningar og verkemiddel, deriblant differansekontraktar

Vedtak 704, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede ulike støtteordningar og virkemidler som kan være utløsende for å få igangsatt prosjekter for flytende havvind, deriblant differansekontrakter.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom Stortingets vedtak ved behandlinga av Prop. 93 S (2022–2023) *Fullmakt til å inngå ein tosidig differansekontrakt for støtte til fornybar energiproduksjon til havs frå første fase av Sørlege Nordsjø II*, jf. Innst. 496 S (2022–2023). I proposisjonen foreslår departementet ein tosidig differansekontrakt som støtteordning for det første havvindprosjektet på Sørlege Nordsjø II. Departementet vil gjennomføre ei evaluering av den første tildelingsrunden, som også inneber ei evaluering av støtteordninga.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Kraftpotensial frå mindre vindmøller på gardsbruk

Vedtak 705, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen kartlegge kraftpotensialet fra mindre vindmøller på gårdsbruk og hva som skal til for å realisere en satsing på dette.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE vurdere potensialet for utbygging av fornybar kraftproduksjon på næringsareal, langs motorvegar og i andre nedbygde areal mot 2030 og moglegheitene for å nå eit mål om 5 TWh fornybar kraft på slike areal. Vurderinga skal skilje mellom produksjonsformer, som sol- og vindkraft. Oppdraget skal også bidra til å klargjere potensialet for vindkraftproduksjon på landbruksareal og gardsbruk.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Havvind – etablere eigna regime for risikoavlasting og statsstøtte, irekna differansekontraktar

Vedtak 708, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen bidra til å realisere prosjekter i de første tildelingsrundene blant annet gjennom å etablere egnet regime for risikoavlastning og statsstøtte dersom det er behov for dette. Ulike modeller skal i den sammenheng vurderes, herunder en modell med differansekontrakter knyttet til kraftprisen for utbygging av havvind etter havenergiloven i tildelte områder. Det er et mål å velge en ordning som minimerer kostnadene ved realisering av prosjektet.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom Stortingets vedtak ved behandlinga av Prop. 93 S (2022–2023) *Fullmakt til å inngå ein tosidig differansekontrakt for støtte til fornybar energiproduksjon til havs frå første fase av Sørlege Nordsjø II*, jf. Innst. 496 S (2022–2023). I proposisjonen foreslår departementet ein tosidig differansekontrakt som støtteordning for det første havvindprosjektet på Sørlege Nordsjø II.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Havvind – vurdere å fastsette delmål for arealtildeling innan 2030

Vedtak 716, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen i lys av erfaringer og evalueringen som gjøres fra de første tildelingene, vurdere å fastsette et delmål for arealtildeling innen 2030.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Olje- og energidepartementet vil gjennomføre ei evaluering av første runde med tildeling av prosjektområde til havvindproduksjon.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte når evalueringa er gjennomført.

Vurdere potensialet for småskala vindkraftproduksjon

Vedtak 724, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere potensialet for småskala vindkraftproduksjon i industriområder, havner og ved annen infrastruktur hvor dette ikke gir nye naturinngrep.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE vurdere potensialet for utbygging av fornybar kraftproduksjon på næringsareal, langs motorvegar og i andre nedbygde areal mot 2030. Vurderinga skal skilje mellom produksjonsformer, som sol- og vindkraft.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Mål om auka energisparing – greie ut ulike ordningar med energisparesertifikat

Vedtak 727, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede ulike ordningar med energisparesertifikater for å utløse mål om økt energisparing med mest mulig effekt.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Departementet vil vurdere oppfølging av oppmodingsvedtaket også i lys av regjeringas handlingsplan for energieffektivisering i alle delar av norsk økonomi.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Prioritere kven som får tilknytning til og uttak frå nettet av større nye forbrukarar

Vedtak 731, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen, i etterkant av at Strømnettutvalget kommer med sine anbefalinger i juni 2022, vurdere og fremme forslag som sørger for at NVE gjennom forskrifter prioriterer hvem som får tilknytning til og uttak fra nettet av større nye forbrukere og komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Departementet legg til grunn at oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom vurderinga under kapittel 1.4 Anmodningsvedtak og omtale på side 179 i Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023*.

Straumnettutvalets rapport NOU 2022: 6 *Nett i tide – om utvikling av strømmettet*, blei lagd fram 14. juni 2022. *Regjeringens handlingsplan for raskere nettutbygging og bedre utnyttelse av nettet* blei lagd fram 19. april 2023, som ein del av oppfølginga av rapporten frå Straumnettutvalet.

Nettselskapa bør i størst mogleg grad reservere og fordele kapasitet til kundar som gjennomfører sine prosjekt. Handlingsplanen frå regjeringa varslar derfor forskriftsendringar som inneber at nettselskapa skal ta omsyn til kor modne prosjekta er, når dei fordeler kapasitet. Nettselskapa må utarbeide ein nøytral og ikkje-diskriminerande praksis for desse vurderingane. Utforminga av kriteria skal bidra til prioritet for eksisterande føretak, slik at desse kan vekse og omstille seg, dernest legge til rette for nye arbeidsplassar og auka verdiskaping i tråd med regjeringas vegkart for grønt industriløft. RME har fått i oppdrag å foreslå konkrete forskriftsendringar på dette området. Endringane vil bli gjenstand for høyring på vanleg vis.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Hydrogen – utvikle eit landsdekkande nettverk av fyllestasjoner og knutepunkt

Vedtak 742, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan markedet eventuelt i samspill med statlige myndigheter raskt kan utvikle et landsdekkende nettverk av fyllestasjoner og knutepunkter for hydrogen for landtransport, sjøtransport og industrielle formål og komme tilbake til dette i revidert statsbudsjett for 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Regjeringa har i løpet av våren 2023 gjennomført ei ekstern utgreiing av korleis samanhengande verdikjeder for hydrogen, produsert med ingen eller låge utslepp, kan byggast opp på ein samfunnsøkonomisk effektiv måte. Dette er ein viktig del av kunnskapsgrunnlaget for regje-

ringas vidare utvikling av politikken på hydrogenområdet. I utgreiinga er det gitt ein teknologi- og marknadsstatus for både produksjon, transport og bruk av hydrogen. Brukarsida omfattar mellom anna landtransport, sjøtransport og ulike industrielle formål. Utgreiinga gjer greie for sentrale marknadssviktar og barrierar for at hydrogen, som eit tiltak for å kutte utslepp, skal kunne takast i bruk i stor skala. Utgreiinga undersøker også kva konsekvensar hydrogenproduksjon i Noreg har for kraftsystemet. I utgreiinga er det også gitt ei vurdering av korleis statlege tiltak kan medverke til utviklinga av hydrogenverdikjeder, inkludert infrastruktur for hydrogen for landtransport, sjøtransport og industrielle formål.

Utgreiinga viser at det er stor usikkerheit knytt til den faktiske utviklinga av hydrogenforbruk i Noreg, mellom anna som følge av usikker hastigheit på den teknologiske utviklinga og kostnadsutviklinga i ulike sektorar. Det er også usikkerheit knytt til kva for teknologiløysingar som eventuelt vil vinne fram. Utgreiinga viser at det eksisterer fleire barrierar som hindrar ei rask utvikling av hydrogen spesielt, til bruk i transport og industrielle formål. Slike barrierar er mellom anna mangelen på standardar knytte til kvalitet og sikkerheit, manglande lovverk og regulering og høge kostnader samanlikna med fossile alternativ. Utgreiinga peikar på at det derfor samla kan vere grunnlag for statlege verkemiddel og tiltak som medverkar til utviklinga av marknader for hydrogenløysingar. Samtidig peikar utgreiinga på at knappheit på fornybar kraft, nettkapasitet, kompetent arbeidskraft og areal gjer at hydrogenverdikjedene står i eit konkurranseforhold til utvikling av anna berekraftig verksemd i Noreg, og at ei auka satsing på hydrogen derfor må prioriterast opp mot andre satsingar og omsyn til natur og miljø. Utgreiinga anbefaler i første rekke å vidareføre og forbetre eksisterande verkemiddel, særleg verkemiddel som legg til rette for reduksjon av utslepp og klimaløysingar generelt. Utgreiinga påpeikar at det vil gi føreseielegheit og auka lønnsemd for låg- og nullutslepptechnologi, inkludert hydrogen, men ikkje nødvendigvis sterke bidrag til utvikling av hydrogenverdikjeder der det finst andre, rimelegare, klimatiltak. Utgreiinga anbefaler også at hydrogenspesifikke verkemiddel innan forskning og utvikling blir vidareførte. Regjeringa meiner at deltaking i EUs hydrogenbank vil vere eit godt verkemiddel for å utvikle ei samanhengande verdikjede for hydrogen. Det blir derfor lagt opp til at norske prosjekt så tidleg som mogleg skal kunne søke om støtte frå utlysingar under dette verkemiddelet. Ifølge utgreiinga vil eit

marknadsgrunnlag for hydrogen også kunne skapast gjennom direkte regulering eller offentlege innkjøp. Truleg må utvikling av infrastruktur for hydrogen for transport eller industrielle formål fremmast gjennom ein kombinasjon av verkemiddel. På brukssida har Enova elles lagt fram to nye støtteprogram med rom for å gi meir støtte enn tidlegare. Maksimal støttesats vil vere opptil 80 prosent av godkjende meirkostnader. Desse vil bidra til auka realisering av hydrogen- og ammoniakkdrivne fartøy og skape ein større marknad for produksjon av hydrogen/ammoniakk. Til saman vil desse og eksisterande verkemiddel bidra til utvikling av løysingar og til marknaden for hydrogen som energiberar med ingen eller låge utslepp.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Krav om utnytting av overskotsvarme

Vedtak 743, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede krav om at spillvarme utnyttes fra prosesser som avgir mye varme, for eksempel industrianlegg, avfallsforbrenning, datasentre, hydrogenproduksjon og energiproduksjonsanlegg, der det er egnet.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom Stortingets vedtak ved behandlinga av Prop. 100 L (2022–2023) *Endringer i energiloven og naturgassloven (overskuddsvarme, energikartlegging, måling og fakturering)*, jf. Innst. 360 L (2022–2023). Lovendringane inneber mellom anna at aktørar som etablerer eller oppgraderer energintensive anlegg, skal gjennomføre ein kost-nytteanalyse av moglegheitene for å utnytte overskotsvarme. Krava gjeld for kraftverk, industrianlegg og anlegg for energiproduksjon med over 20 MW samla tilført varmeeffekt. I tillegg blir fjernvarme- og fjernkjøleanlegg omfatta utan ei slik grense. Datasenter med over 2 MW samla tilført elektrisk effekt blir også omfatta, i tillegg til andre anlegg med ei tilsvarande grense på 20 MW.

Analysen skal sendast til departementet for godkjenning før anlegget blir bygd eller oppgraderinga gjennomført. Departementet kan i enkeltvedtak gi pålegg om at anlegg ikkje kan byggast eller oppgraderast utan at overskotsvarmen blir utnytta, dersom kost-nytteanalysen viser at nytten overstig kostnadene. Høvet til å gi slike pålegg gjeld anlegg som bruker gass, olje, kol eller bio –

ikkje anlegg som går på straum. Departementet kan gi nærmare føresegner om innhaldet i analysen og kva anlegg som skal omfattast i forskrift. Departementet arbeider med eit forslag til forskrift, som vil bli sendt ut på offentleg høyring på vanleg måte.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Prøveordning for handverksbedrifter – energitiltak

Vedtak 746, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023 vurdere å opprette en prøveordning der håndverksbedrifter kan få støtte til kompetanseheving innen energitiltak.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Departementet vil i samråd med aktuelle departement kartlegge behovet for tiltak for å styrke kompetansen om energitiltak i byggenæringa, mellom anna tiltak for å styrke kompetansen om energieffektivisering og energifleksibilitet blant handverksbedrifter.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Solenergi – auka bruk

Vedtak 747, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå regelverket og virkemiddelapparatet for å stimulere til bruk av solenergi, blant annet for å stimulere til områdeutbygginger med solenergi og nabolagsstrøm.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE, med innspel frå RME og eventuelt andre etatar, kartlegge og vurdere rammevilkåra for lokal energiproduksjon og -lagring, og eventuelt foreslå endringar i eksisterande reguleringar og verkemiddel.

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt RME om å vurdere ei delingsordning tilpassa næringsområde, slik at deling av eigenprodusert straum mellom straumkundar utover vedtatt ordning kan gjerast på ein samfunnsmessig rasjonell

måte. Deling frå anlegg med meir enn 1 MW installert effekt skal inngå i vurderinga.

Departementet har samtidig bedt NVE om å vurdere ei lov-/forskriftsendring som gir konsesjonsmyndigheitene høve til å unnta mindre energiproduksjonsanlegg på industri- og næringsareal (grå areal) frå konsesjonsplikt.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Solenergi – kartlegging av potensialet for produksjon på landbruksareal

Vedtak 751, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen kartlegge potensialet for solenergiproduksjon på landbruksareal, samtidig som landbruksproduksjonen opprettholdes.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE vurdere potensialet for utbygging av fornybar kraftproduksjon på næringsareal, langs motorvegar og i andre nedbygde areal mot 2030. Vurderinga skal skilje mellom produksjonsformer, som sol- og vindkraft. Oppdraget skal også bidra til å klargjere potensialet for vindkraftproduksjon på landbruksareal og gardsbruk.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Solenergi – kartlegge potensialet og tilrettelegging for solenergiproduksjon på eksisterande infrastruktur

Vedtak 752, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen kartlegge potensialet og tilrettelegging for solenergiproduksjon på eksisterende infrastruktur, som for eksempel parkeringsplasser.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE vurdere potensialet for utbygging av fornybar kraftproduksjon på næringsareal, langs motorvegar og i andre nedbygde areal mot 2030. Vurderinga skal skilje mellom produksjonsformer, som sol- og vindkraft.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

14.3 Stortingssesjon 2020–2021

Vindkraft på land – innlemme planlegging og bygging av vindkraftverk i plan- og bygningslova

Vedtak 143, 1. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag om å innlemme planlegging og bygging av vindkraftanlegg i plan- og bygningsloven.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 28 (2019–2020) og Innst. 101 S (2020–2021).

Oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom Stortingets vedtak ved behandlinga av Prop. 111 L (2022–2023) *Endringer i energiloven og plan- og bygningsloven (vindkraft på land)*, jf. Innst. 483 L (2022–2023). Etter dei nye reglane kan ein ikkje gi konsesjon etter energilova før kommunen har vedtatt ei overordna områderegulering. Lovendringane blei vedtatt av Stortinget 12. juni 2023 og tredde i kraft 1. juli 2023.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

14.4 Stortingssesjon 2019–2020

Null- og lågutsleppsløysingar for offshorefartøy i petroleumproduksjon

Vedtak 683, 12. juni 2020

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag som sikrer null- og lavutsleppsløsningar for offshorefartøy i petroleumproduksjon.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 113 L (2019–2020) og Innst. 351 L (2019–2020).

Departementet viser til omtale av oppmodingsvedtaket i del I i Prop. 1 S (2022–2023). Under behandlinga av innstillinga frå finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023), gjorde Stortinget følgande vedtak:

Vedtak 92, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 fremme krav om lavutslepp til offshorefartøy med

sikte på innføring fra 2025 og nullutslepp fra 2029, eller tilsvarende krav som gir samme utslippseffekt for offshorefartøy.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 1 (2022–2023) og Innst. 2 S (2022–2023).

Dei to vedtaka er nært knytte til kvarandre og må sjåast i samanheng. Klima- og miljødepartementet har gitt Sjøfartsdirektoratet i oppdrag å sjå på korleis krav til låg- og nullutslepp for offshorefartøy kan utformast både i lys av vedtak 683, 12. juni 2020, og i lys av det nye vedtaket 92, 1. desember 2022. Olje- og energidepartementet viser derfor til Prop. 1 S (2023–2024) frå Klima- og miljødepartementet for ein omtale av status for oppfølginga av dei to oppmodingsvedtaka.

Frå neste år av vil omtalen av oppfølging av dei to vedtaka vere å finne i budsjettproposisjonen frå Klima- og miljødepartementet.

Greie ut ringverknader på fastlandet ved nye utbyggingar som blir omfatta av dei mellombelse endringane i petroleumsskatten

Vedtak 687, 12. juni 2020

«Stortinget ber regjeringen sørge for at ringvirkninger på fastlandet utredes ved nye utbygginger, og gjennomføre en evaluering av lokale, regionale og netto nasjonale ringvirkninger/sysselsetting ved nye prosjekter som omfattes av de midlertidige endringene i petroleumsskatten, samt bruk av null- og lavutsleppsteknologi, og legge dette frem for Stortinget i en vurdering i løpet av første halvår 2023.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 113 L (2019–2020) og Innst. 351 L (2019–2020).

Departementet viser til omtale av oppmodingsvedtaket i Prop. 97 S (2022–2023) *Utbygging og drift av Yggdrasil-området og Fenris, samt videreutvikling av Valhall, med status for olje- og gassvirksomheten mv.* i kapittel 3.4 Ringvirkninger fra utbygginger omfattet av midlertidige skatteendringer.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

15 Samferdselsdepartementet

Tabell 2.1 gir ein oversikt over oppmodingsvedtak under Samferdselsdepartementet. Oversikten omfattar alle vedtaka frå stortingsessjonen 2022–2023 og dei vedtaka frå tidlegare stortingsessjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 186 S (2022–2023) meinte ikkje var kvitterte ut. I

tabellen går det fram om Samferdselsdepartementet no legg opp til å avslutte rapporteringa av oppmodingsvedtaket eller om departementet òg vil rapportere på vedtaket i budsjettproposisjonen for 2025.

Tabell 15.1 Oversikt over oppmodingsvedtak ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Punkt	Stikkord	Rapportering blir avslutta (ja/nei)
2022–2023	71		Vurdere korleis regelverket for autonome køyretøy kan medverke til teknologi- og industriutvikling	Nei
2022–2023	72		Foreslå varierte strekningar som kan førehandsgodkjennast for autonom køyring	Nei
2022–2023	73		Vurdere korleis kompleksiteten i testinga av autonome køyretøy kan aukast og tilpassast godkjenningsprosedyren for testane	Nei
2022–2023	74		Endre regelverket slik at autonome køyretøy kan køyre i normal trafikk og i normal hastigheit på delar av vegnettet	Nei
2022–2023	77		Etablere mellombels bru ved Tretten	Ja
2022–2023	84		Gjeninnføre plikta til å vere tilknytt ein drosjesentral og driveplikt og talavgrensing i drosjenæringa	Nei
2022–2023	94		Nullutsleppskrav til all løyvebasert verksemd	Nei
2022–2023	96		Null- og lågutsleppskrav i det komande FOT-kjøpet	Ja
2022–2023	104		Vidareføre Ringeriksbanen og E16 Skaret–Høgkasset som eit fellesprosjekt	Nei
2022–2023	105		Vidareføre maksimal bopengetakst for lette nullutsleppskøyretøy på inntil 70 pst. av ordinær takst	Ja
2022–2023	107		Forhandlingar om byvekstavtale med Kristiansandsregionen og Nedre Glomma	Ja
2022–2023	115		Framskunde kravet om nullutslepp i offentlege kjøp av bybussar	Ja
2022–2023	116		Innfase null- og lågutsleppsfly på FOT-rutene	Ja
2022–2023	117		Pilot/utviklingskontrakt for å innfase null- og lågutsleppsfly for ei eigna rute	Nei

Tabell 15.1 Oversikt over oppmodningsvedtak ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Punkt	Stikkord	Rapportering blir avslutta (ja/nei)
2022–2023	119		Endre kriteriet for tilskot på kap. 1301, post 70 og greie ut korleis omfanget av «utsleppsfrie anleggsplassar» kan aukast	Ja
2022–2023	121		Ta opp att forhandlingane om byvekstavtale med Tromsø	Ja
2022–2023	464		Ettermontering av kontaktlaus kortbetaling på ladeinfrastruktur	Nei
2022–2023	634		Plan for å handtere FOT-rutene viss det ikkje blir mogeleg å erstatte dagens rute-fly	Nei
2022–2023	675		Greie ut om nokre offentlege ferjesamband kan driftast på biogass	Ja
2022–2023	755		Plan for å redusere vedlikehaldsetterslepet på riks- og fylkesveggar	Nei
2022–2023	827		Oppdatere kostnader for å innføre nullutsleppsferjer og -hurtigbåter	Nei
2022–2023	935		Automatisk trafikkontroll der fartsgrensa er sett ned av omsyn til luft- eller støyforureining	Nei
2021–2022	35	1	Basere anbod i fylkeskommunal ferje- og båttrafikk på nullutsleppsteknologi	Ja
2021–2022	35	14	Etablere nasjonal ordning med miljørabatt for el-varebil ved bompasseringar	Ja
2021–2022	466		Følgje opp skredfaktormodellen og vurdere alle relevante prosjekt på to sikringsnivå	Nei
2021–2022	467		Innovasjonsprogram for skredsikring	Ja
2021–2022	469		Insentivordning for førebyggjande skredkontrollanlegg og varslingssystem	Ja
2021–2022	470		Heilskaplege nasjonale ras- og skredsikringsplanar for riks- og fylkesvegnettet	Nei
2021–2022	541		Låg- og nullutsleppsteknologi i anboda på kortbanenettet	Ja
2021–2022	542		Foreslå verkemiddel for å redusere utsleppa frå luftfarten	Ja
2021–2022	543		Senter for klimanøytral regional luftfart	Ja
2021–2022	553		Framdriftsplan for å få dieseldrivne jernbanestrekningar over på nullutsleppsteknologi	Nei
2021–2022	709		Forsøksprosjekt med nullutsleppsteknologi på dieselbaserte banestrekningar	Nei
2021–2022	757		Obligatorisk takstfritak for biogasskøyretøy på strekningar finansierte av bompengar	Ja

Tabell 15.1 Oversikt over oppmodningsvedtak ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Punkt	Stikkord	Rapportering blir avslutta (ja/nei)
2021–2022	839		Vidareføre tilskotsordninga til mindre byområde utan byvekstavtalar	Ja
2021–2022	842		Nullutslepp eller biogass i alle nye anbod for ferjer og fossilfritt i nye anbod for hurtigbåtar	Ja
2020–2021	589		Stortingsmelding om nasjonal luftfartsstrategi	Ja
2020–2021	800		Forskriftsendring knytt til endring av tillate totalvekt på 7 500 kg eller meir	Nei
2020–2021	960		Medisinsk grunna dispensasjon etter førarkort-regelverket for svaksynte	Nei
2020–2021	1065		Mobil- og internettdekking i alle nye riksvegprosjekt	Ja
2020–2021	1098		Permanent løysing for småflyaktiviteten i Oslo-området	Nei
2020–2021	1210		Evaluerer lov om utleige av små elektriske køyretøy på offentleg grunn	Ja
2020–2021	1233		Innarbeide universell utforming av samferdselssektoren som eit overordna mål i all transportplanlegging	Nei
2020–2021	1242		Informasjonsskilt langs vegane	Ja
2019–2020	435		Digitalt transportregister for all internasjonal godstrafikk, kombinerte transportar og kabotasjeturar i Noreg	Ja
2018–2019	345		Administrative sanksjonar ved brot på kabotasjeregelverket	Ja

15.1 Stortingssesjonen 2022–2023

Vurdere korleis regelverket for autonome køyretøy kan medverke til teknologi- og industriutvikling

Vedtak nr. 71, 29. november 2022

«Stortinget ber regjeringa vurdere hvordan regelverket for testing av autonome kjøretøy bedre kan bidra til teknologi- og industriutvikling i Norge.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket er representantforslag fra stortingsrepresentantene Trond Helleland, Liv Kari Eskeland, Erlend Larsen, Helge Orten, Svein Harberg, Aleksander Stokkebø og Sandra Bruflot om økt kompleksitet i testingen av autonome kjøretøy, jf. Dokument 8:273 (2021–2022) og Innst. 55 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet ga i tildelingsbrevet for statsbudsjettet for 2023 Statens vegvesen i oppdrag å utarbeide en plan for oppfølging av anmodningsvedtak 71, 72, 73 og 74 av 29. november 2022. Statens vegvesen foreslår i planen bl.a. å utarbeide en nasjonal strategi for å innføre automatisert transport i Norge, sørge for utstrakt involvering av berørte aktører, herunder i en formalisert samarbeidsarena, og å videreutvikle rammeverket og veiledningen for utprøving av nye teknologier og forretningsmodeller. I planen settes også anmodningsvedtakene i sammenheng med allerede pågående prosjekter med høy kompleksitet, og som bidrar til et bredt samarbeid med industri, FoUI, samt det pågående internasjonale og nasjonale regelverksarbeidet på området.

Samferdselsdepartementet vil følge opp dette arbeidet i styringsdialogen med Statens vegvesen og komme tilbake til saken på en egnet måte.

Foreslå varierte strekningar som kan førehandsgodkjennast for autonom køyring

Vedtak nr. 72, 29. november 2022

«Stortinget ber regjeringen sikre at det i samarbeid med industrien foreslås varierte strekninger som kan forhåndsgodkjennes for autonom kjøring.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket er representantforslag fra stortingsrepresentantene Trond Helleland, Liv Kari Eskeland, Erlend Larsen, Helge Orten, Svein Harberg, Aleksander Stokkebø og Sandra Bruflot om økt kompleksitet i testingen av autonome kjøretøy, jf. Dokument 8:273 (2021–2022) og Innst. 55 S (2022–2023).

Det vises til omtale av anmodningsvedtak nr.71 av 29. november 2022.

Vurdere korleis kompleksiteten i testinga av autonome køyretøy kan aukast og tilpassast godkjenningprosedyren for testane

Vedtak nr. 73, 29. november 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan kompleksiteten i testingen av autonome kjøretøy kan økes, og tilpasses godkjenningprosedyren for testene.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket er representantforslag fra stortingsrepresentantene Trond Helleland, Liv Kari Eskeland, Erlend Larsen, Helge Orten, Svein Harberg, Aleksander Stokkebø og Sandra Bruflot om økt kompleksitet i testingen av autonome kjøretøy, jf. Dokument 8:273 (2021–2022) og Innst. 55 S (2022–2023).

Det vises til omtale av anmodningsvedtak nr. 71 av 29. november 2022.

Endre regelverket slik at autonome køyretøy kan køyre i normal trafikk og i normal hastigheit på delar av vegnettet

Vedtak nr. 74, 29. november 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvilke regelverksendringer som må til for å åpne for muligheten til å kjøre autonome kjøretøy i normal trafikk og i normal hastighet, på utvalgte deler av det ordinære vegnettet.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket er representantforslag fra stortingsrepresentantene

Trond Helleland, Liv Kari Eskeland, Erlend Larsen, Helge Orten, Svein Harberg, Aleksander Stokkebø og Sandra Bruflot om økt kompleksitet i testingen av autonome kjøretøy, jf. Dokument 8:273 (2021–2022) og Innst. 55 S (2022–2023).

Det vises omtale av anmodningsvedtak nr. 71 av 29. november 2022.

Etablere mellombels bru ved Tretten

Vedtak nr. 77, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det snarest mulig blir etablert en midlertidig bru ved Tretten, herunder sørge for at de relevante statsetatene hastebehandler søknadene om nødvendige tillatelser og godkjenninger.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket er representantforslag fra stortingsrepresentantene Carl I. Hagen, Frank Edvard Sve, Morten Stordalen, Bård Hoksrud og Tor André Johnsen om å be regjeringen snarest mulig å etablere en midlertidig bru ved Tretten, jf. Dokument 8:17 (2022–2023) og Innst. 66 S (2022–2023).

Innlandet fylkeskommune er veieier og var byggherre for arbeidet med å sette opp midlertidig bru på Tretten på fv. 254 i Øyer kommune etter at brua kollapset 15. august 2022. Fylkeskommunen måtte søke om nødvendige tillatelser for arbeid i og ved Gudbrandsdalslågen, både hos Statsforvalteren i Innlandet og hos NVE. Disse ble innvilget henholdsvis i oktober og november 2022. Den midlertidige brua åpnet 30. juni 2023.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Gjeninnføre plikta til å vere tilknytt ein drosjesentral og driveplikt og talavgrensing i drosjenæringa

Vedtak nr. 84, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen komme med nødvendige lov- og forskriftsendringer for å gjeninnføre plikten til å være tilknyttet en drosjesentral og driveplikt og antallsbegrensning i drosjenæringen i løpet av 2023.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) Nasjonalbudsjettet 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Våren 2022 oppnevnte regjeringen et offentlig utvalg (Drosjeutvalget) som skal foreta en helhetlig vurdering av drosjereguleringen. Utvalget leverte en delutredning 30. juni 2023. I delutred-

ningen, NOU 2023: 22 *På vei mot en bedre regulert drosjenæring*, foreslår Drosjeutvalget bl.a. å innføre plikt for løyvehavere til å være tilknyttet drosjesentral samt pålegge sentralene konkrete plikter for å ivareta viktige samfunnshensyn som hvit økonomi, forbrukerhensyn og et tilfredsstillende drosjetilbud til personer med nedsatt funksjonsevne. NOU 2023: 22 har vært på høring med høringsfrist 11. september 2023. Samferdselsdepartementet følger opp forslagene og høringsinnspillene og arbeider med sikte på å legge frem en proposisjon for Stortinget med krav om sentraltilknytningsplikt.

Utvalget skal i delutredning II identifisere tiltak som sikrer et godt drosjetilbud i hele landet, herunder vurderinger knyttet til driveplikt og antallsregulering. Videre skal utvalget vurdere krav for å sikre en seriøs drosjenæring, trygghet for kundene, gode arbeidsforhold for ansatte og løyvehavere samt tiltak for å sikre kontroll og tilsyn med næringen.

Samferdselsdepartementet vil følge opp dette arbeidet og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Nullutslippskrav til all løyvebasert verksemd

Vedtak nr. 94, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om endring av yrkestransportloven slik at det stilles nullutslippskrav til all løyvebasert virksomhet der det er mulig i løpet av 2023.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet ga i supplerende tildelingsbrev nr. 5 av 28. mars 2023 Statens vegvesen i oppdrag å utrede om det er mulig, og hensiktsmessig, å stille krav om nullutslipp i løyvepliktig persontransport med motorvogn.

Departementet har innført krav til offentlige anskaffelser av personbiler, varebiler og bybusser i en egen forskrift. For ferjer og hurtigbåter er det utarbeidet forslag til ny forskrift med nullutslippskrav som ble sendt på høring med frist 1. oktober 2023. Disse kravene vil i stor grad gjelde løyvepliktig transport.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Null- og lågutslepps krav i det komande FOT-kjøpet
Vedtak nr. 96, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen se på mulige tiltak for tilrettelegging for innfasing av null- og lavutslippsfly i den førstkommande FOT-anskaffelsen som lyses ut i 2023, med avtaleoppstart 1. april 2024.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet har i konkurransegrunnlag og kontrakt for FOT-anskaffelsen med avtaleoppstart 1. april 2024 satt krav til klima/miljø. Ettersom egnede null- og lavutslippsfly ikke vil være tilgjengelig til avtaleoppstart i 2024, er tiltakene rettet mot å klargjøre ønsket retning fra myndighetenes side og gi oppdragsgiver og forbrukere mer informasjon. I konkurranseutlysningen er det tatt inn følgende:

- omtale av regjeringens mål relatert til innfasing av null- og lavutslippsfly i den regionale luftarten i Meld. 10 St. (2022–2023) *Bærekraftig og sikker luftfart - Nasjonal luftfartsstrategi*
- en oppfordring til operatørene om å se på mulighetene for å fase inn null- og lavutslippsfly i avtaleperioden
- en åpning for dialog i avtaleperioden, etter søknad fra operatøren, om å innfase null- og lavutslippsfly gjennom reforhandlinger
- at operatørene skal utrede mulighetene for fremvisning av CO₂-utslipp og kjøp av klima/miljøkompensasjon ved bestilling av billett
- krav til rapportering av drivstofforbruk og CO₂-utslipp.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Vidareføre Ringeriksbanen og E16 Skaret–Høgstet som eit fellesprosjekt

Vedtak nr. 104, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen videreføre Ringeriksbanen og E16 Skaret–Høgstet som et fellesprosjekt og vurdere fremdriften og den økonomiske bærekraften i prosjektet frem mot ny NTP.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Ringeriksbanen og E16 Skaret–Høgstet–Hønefoss er videreført som et fellesprosjekt i Nye Veier AS. Selskapet har arbeidet videre med å optimalisere nytten og redusere utbyggingskostnader både for jernbane- og veidelen. Regjeringen legger opp til å komme tilbake til saken i meldingen om Nasjonal transportplan 2025–2036.

Vidareføre maksimal bompengetakst for lette nullutsleppskjøretøy på inntil 70 pst. av ordinær takst
Vedtak nr. 105, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen sikre maksimal bompengetakst for lette nullutslippskjøretøy på inntil 70 prosent av ordinær takst videreføres i inneværende stortingsperiode.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2022–2023) for Samferdselsdepartementet, jf. Innst. 13 S (2022–2023), samtykket Stortinget i at Samferdselsdepartementet kan, dersom det er vedtatt av lokale myndigheter, fastsette en takst for lette nullutslippskjøretøy i takstgruppe 1 på inntil 70 pst. av ordinær takst i eksisterende og fremtidige bompengeprojekter. Regjeringen legger ikke opp til å fremme ytterligere forslag om endring i bompengetaksten for lette nullutslippskjøretøy i inneværende stortingsperiode.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Forhandlingar om byvekstavtale med Kristiansandsregionen og Nedre Glomma

Vedtak nr. 107, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen ta sikte på å inngå forhandlinger om byvekstavtale med Kristiansandsregionen og Nedre Glomma så fort som mulig.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Regjeringen vil legge til rette for en utvikling i tråd med nullvekstmålet i Kristiansandsregionen og Nedre Glomma der flere kan velge å gå, sykle og ta kollektivtransport. Det settes derfor av midler i forslaget til statsbudsjett for 2024 til byvekstavtaler for Kristiansandsregionen og Nedre Glomma over kap. 1332, post 66. Det vises

til omtale i Del II, Programkategori 21.40 Særskilte transporttiltak.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Framskunde kravet om nullutslepp i offentlege kjøp av bybussar

Vedtak nr. 115, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen framskynde kravet om nullutslipp i offentlige anskaffelser av bybussar fra 2025 til 1. januar 2024.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet har gitt Statens vegvesen i oppdrag å sende på høring et forslag til endring i forskrift om utslippskrav ved offentlige anskaffelser av kjøretøy med sikte på at endringen trer i kraft 1. januar 2024. Høringsfristen var 1. oktober 2023.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som ivaretatt.

Innfase null- og lågutsleppsfly på FOT-rutene

Vedtak nr. 116, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere en innfasing av null- og lavutslippsfly på FOT-rutene senest i forbindelse med FOT-anskaffelsene med forventet avtaleoppstart 1. april 2028/2029 dersom teknologiutviklingen åpner for det.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Regjeringen satte i Meld. St. 10 (2022–2023) *Bærekraftig og sikker luftfart — Nasjonal luftfartsstrategi* seg et mål om å starte en innfasing av null- og lavutslippsfly på FOT-rutene senest i forbindelse med FOT-anskaffelsene med forventet avtaleoppstart 1. april 2028/2029, dersom teknologiutviklingen åpner for det. Datoen for avtaleoppstart for FOT-anskaffelsene er senere justert til 1. november 2027/2028.

Samtidig har regjeringen i meldingen satt et overordnet mål for innenlands luftfart om å fremskynde omstillingen mot null- og lavutslippsluftfart slik at de første kommersielle nullutslippsflyene innføres i Norge så snart teknologien tillater det. Allerede i FOT-anskaffelsene med avtaleoppstart i 2024 er det tatt inn krav og omtale som

viser ønsket retning, jf. svar på vedtak nr. 96 av 1. desember 2022. Vurderinger av mulighetene for innfasing av null- og lavutslippsløsninger vil være en sentral del av arbeidet med de fremtidige FOT-anskaffelsene.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Pilot/utviklingskontrakt for å innfase null- og lågutsleppsfly for ei eigna rute

Vedtak nr. 117, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere en mulig pilot/utviklingskontrakt for innfasing av null- og lavutslippsfly for en egnet rute.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

I Meld. St. 10 (2022–2023) *Bærekraftig og sikker luftfart — Nasjonal luftfartsstrategi* omtales en pilot/utviklingskontrakt som ett av flere mulige tiltak for en fremskyndet innfasing av null- og lavutslippsfly i norsk luftfart. Som det går frem av meldingen, vil regjeringen arbeide videre med en vurdering av en slik innovativ anskaffelse, vurdert opp mot forventede kostnader, andre potensielle virkemidler og erfaringer fra andre transportformer.

Videre oppfølging av arbeidet med en mulig pilot/utviklingskontrakt og andre aktuelle virkemidler, skjer gjennom en arbeidsgruppe der Samferdselsdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Avinor AS og Luftfartstilsynet deltar. Samferdselsdepartementet har videre gjennomført en høring om potensielle virkemidler for en fremskyndet innfasing null- og lavutslippsfly i norsk luftfart med frist 29. september 2023, og departementet var i september medarrangør av en konferanse sammen med programmet Grønn luftfart, etablert av Luftfartstilsynet, Avinor, Sintef og Norsk Industri. Offentlige anskaffelser var et tema både i høringen og konferansen. Innspillene vil være et viktig grunnlag for Samferdselsdepartementets vurdering av videre oppfølging, som det tas sikte på å komme tilbake til i meldingen om Nasjonal transportplan 2025–2036.

Endre kriteriet for tilskot på kap. 1301, post 70 og greie ut korleis omfanget av «utsleppsfrie anleggsplassar» kan aukast

Vedtak nr. 119, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen om at kriteriet for kap. 1301 post 70, «fossilfrie anleggsplasser», endres til «utslippsfrie anleggsplasser». I tillegg skal det utredes hvordan omfanget av utslippsfrie anleggsplasser kan økes.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet har endret kriteriene for ordningen slik at kun prosjekter med utslippsfrie anleggsmaskiner kan motta tilskudd. Bane NOR SF, Statens vegvesen og Nye Veier AS er bedt om å vurdere hvordan omfanget av utslippsfrie anleggsplasser kan økes og hvordan en videre utredning kan legges opp.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Ta opp att forhandlingane om byvekstavtale med Tromsø

Vedtak nr. 121, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen gjenoppta forhandlingene om byvekstavtale med Tromsø med en statlig finansiering slik at bompengandelen er på nivå med andre inngåtte byvekstavgifter hensyntatt Tromsøs behov.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Forhandlingene om en byvekstavtale mellom Statens vegvesen og Tromsø ble gjenopptatt i juni 2023, og i august 2023 ble partene enige om et forslag til byvekstavtale. Forslaget ble godkjent av Tromsø kommune og Troms og Finnmark fylkeskommune i august og skal behandles i regjeringen før avtalen inngås. Det vises ellers til omtale i Del II, Programkategori 21.40 Særskilte transporttiltak, kap. 1332.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Ettermontering av kontaktlaus kortbetaling på ladeinfrastruktur

Vedtak nr. 464, 19. januar 2023

«Stortinget ber regjeringen stille krav om ettermontering av kontaktløs kortbetaling på eksisterende ladeinfrastruktur innen utgangen av 2025.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket er representforslag fra stortingsrepresentantene Mona Fagerås og Kathy Lie om å sikre forbruker-vennlig lading via kontaktløs kortbetaling («tæpping») direkte på alle offentlig tilgjengelige hurtig- og lynladere, jf. Dokument 8:19 (2022–2023) og Innst. 151 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet fastsatte 29. juni 2023 *Forskrift om betalingsløsning for betaling ved lading av elektrisk drevet kjøretøy*. Forskriften sier at betaling for lading av elbil skal kunne gjøres ved bruk av bankkort på alle nye ladestolper med effektuttak fra og med 50 kW som operatør bestiller etter 1. juli 2023. Samferdselsdepartementet vil sørge for at det stilles krav om ettermontering av kontaktløs kortbetaling også på eksisterende hurtigladeinfrastruktur innen utgangen av 2025. Departementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Plan for å handtere FOT-rutene viss det ikke blir mogleg å erstatte dagens rute-fly

Vedtak nr. 634, 2. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen lage en plan for hvordan FOT-rutene skal håndteres dersom det ikke blir mulig å erstatte dagens rute-fly.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 10 (2022–2023) *Bærekraftig og sikker luftfart – Nasjonal luftfartsstrategi*, jf. Innst. 301 S (2022–2023).

Behovet for på sikt å skifte ut flyflåten som nå opererer de norske kortbanerutene, er noe regjeringen følger tett. Rutetilbudet på FOT-rutene er av avgjørende betydning for å sikre befolkningen i distriktene tilgang til viktige samfunnsfunksjoner, og et bortfall eller sterkt redusert rutetilbud på grunn av manglende flymateriell vil være alvorlig.

Samtidig er det naturlig å vurdere dette i sammenheng med regjeringens mål om fremskyndet omstilling mot en null- og lavutslippsluftfart og som det tas sikte på å komme tilbake til i meldingen om Nasjonal transportplan 2025–2036.

Regjeringens arbeid med null- og lavutslippsluftfart er også nærmere omtalt under anmodningsvedtak nr. 117 av 1. desember 2022.

Greie ut om nokre offentlege ferjesamband kan driftast på biogass

Vedtak nr. 675. 23. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede om noen av de offentlige fergesambandene kan driftes på biogass.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket er representantforslag fra stortingsrepresentantene Lars Haltbrekken og Oline Kjerstad om utslippskutt med biodrivstoff og fra stortingsrepresentantene Rasmus Hansson, Kristoffer Robin Haug og Lan Marie Nguyen Berg om økt produksjon og forbruk av biogass, jf. Dokument 8:172 (2022–2023), Dokument 8:188 (2022–2023) og Innst. 312 S (2022–2023).

I Hurdalsplattformen har regjeringen satt flere mål for transportsektoren, bl.a. at det skal stilles krav om nullutslipp i nye anbud for ferjer. I arbeidet med å utforme et slikt krav fikk en arbeidsgruppe, med deltakere fra Sjøfartsdirektoratet, Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, Miljødirektoratet og Statens vegvesen, utredet nullutslippskrav til ferjer og hurtigbåter. Utredningen inkluderer også vurderinger knyttet til bruk av biogass i ferjedriften, og den danner grunnlaget for forslag til forskrift med krav om nullutslipp av klimagasser fra ferjer og hurtigbåter, som ble sendt på høring i mai 2023. I forslaget er det valgt å åpne opp for bruk av biogass i begrenset omfang, og da kun for ferjer og hurtigbåter som allerede bruker flytende naturgass (LNG).

Teknisk sett kan fartøy som bruker LNG bytte til flytende biogass (LBG) som energibærer uten større tiltak på fartøyet. Det krever imidlertid tilgang på tilstrekkelig mengde biogass, og at oppdragsgiver for sambandet dekker merkostnaden til ferjeoperatør. På kort sikt kan også inngåtte kontrakter for kjøp av ferjetjenester sette begrensinger for handlingsrommet for å endre til biogass. Ifølge DNV var det i 2022 63 fartøy i drift som brukte LNG som energibærer i Norge. Av disse var 17 fartøy i kategorien ferjer/mindre passasjerskip. I all hovedsak blir disse 17 fartøyene brukt i riksveiferjedriften, som i 2022 brukte i underkant av 37 000 tonn LNG fordelt på 16 fartøy.

I rapporten *Klimatiltak i Norge mot 2030* fra Miljødirektoratet omtales tiltaket *TS01 Nullut-*

slippløsninger eller biogass på ferjesamband. Tiltaket beskriver bl.a. at det kan være muligheter for utslippskutt fra ferjedriften ved forhandlinger i eksisterende kontrakter med løsninger som biogass, del- eller helelektrifisering o.l.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Plan for å redusere vedlikeholdsetterslepet på riks- og fylkesvegar

Vedtak nr. 755, 2. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en helhetlig og forpliktende plan for å redusere vedlikeholdsetterslepet på riksveier og på fylkesveier i samarbeid med fylkeskommunene, og komme tilbake med forslag til Stortinget som del av Nasjonal transportplan.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket er representantforslag fra stortingsrepresentantene Mona Fagerås og Kirsti Bergstø om å ta vare på veiene vi har, jf. Dokument 8:182 (2022–2023) og Innst. 374 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet har gitt Statens vegvesen i oppdrag å koordinere en ny kartlegging av tilstanden på fylkesvei, i samarbeid med fylkeskommunene, med sikte på å levere et oppdatert kunnskapsgrunnlag i forbindelse med Nasjonal transportplan 2025–2036. Departementet har også bedt Statens vegvesen foreslå en overordnet plan for å redusere vedlikeholdsetterslepet på riksveiene.

Det legges opp til at de aktuelle planene kan inngå i meldingen om Nasjonal transportplan 2025–2036.

Oppdatere kostnader for å innføre nullutslippsferjer og -hurtigbåter

Vedtak nr. 827, 13. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen om å få laget en ekstern rapport med oppdaterte kostnader for innføring av nullutslippsferjer og -hurtigbåter i samarbeid med ferje- og båt fylkene.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Prop. 112 S (2022–2023) *Kommuneproposisjonen 2024*, jf. Innst. 488 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet har i flere omganger kartlagt kostnadene knyttet til nullutslippsferjer og -hurtigbåter. På grunnlag av dette vil departementet vurdere hvordan vedtaket kan

følges opp og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Automatisk trafikk kontroll der fartsgrensa er sett ned av omsyn til luft- eller støyforureining

Vedtak nr. 935, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 komme tilbake med forslag til kriterier for å etablere automatisk trafikk kontroll for fart også der fartsgrensen er satt ned av hensyn til luft- eller støyforureining. Parallelt med dette settes det i gang et arbeid med å utforme nødvendig hjemmelsgrunnlag.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 2 (2022–2023) *Revidert nasjonalbudsjett 2023*, jf. Innst. 490 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet ga i supplerende tildelingsbrev nr. 9 av 29. juni 2023 Statens vegvesen i oppdrag om, i samråd med politiet, å utarbeide forslag til mulige kriterier for automatisk trafikk kontroll (ATK) som tar hensyn til Stortingets anmodningsvedtak. Videre skal Statens vegvesen, i samråd med politiet, vurdere behov for nødvendige endringer i hjemmelsgrunnlaget samt økonomiske og administrative konsekvenser ved slik ev. utvidet bruk av ATK.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

15.2 Stortingssesjonen 2021–2022

Basere anbud i fylkeskommunal ferje- og båttrafikk på nullutslippsteknologi

Vedtak nr. 35, punkt 1, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn at anbud i fylkeskommunal ferje- og båttrafikk så langt det lar seg gjøre skal baseres på teknologi, og kompensere fylkeskommuner for merkostnader knyttet til dette.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022*, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2022–2023) at det, i samarbeid med Klima- og miljødepartementet, og på grunnlag av rapporter fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, Miljødirektoratet, Sjøfartsdirektoratet og Statens vegvesen med forslag til lav- og nullutslippskrav ved anskaffelse av ferjer og hurtigbåter

og mulig hjemmel for slike krav i skipssikkerhetsloven, ville vurdere hvordan et ev. krav burde utformes. Ved behandlingen av anmodningsvedtakene tok kontroll- og konstitusjonskomiteen regjeringens oppfølging eller planer om oppfølging til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

I mai 2023 sendte Samferdselsdepartementet forslag til nullutslippskrav for ferjer og hurtigbåter på høring med høringsfrist 1. oktober 2023. I høringsnotatet foreslås det å fastsette en forskrift om nullutslippskrav til ferjer og hurtigbåter. Det tas sikte på at kravet til ferjene innføres så snart som mulig, og at kravet til hurtigbåter gjelder fra 1. januar 2025. I forslaget er det også tatt hensyn til at kravene ikke vil kunne følges i alle tilfeller. Videre er det varslet at regjeringen skal se nærmere på hvordan fylkeskommunene skal kompenseres for dette, i tråd med Hurdalsplattformen.

Anmodningsvedtaket anses med dette som ivaretatt.

Etablere nasjonal ordning med miljørabatt for el-varebil ved bompasseringar

Vedtaket nr. 35, punkt 14, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen etablere en nasjonal ordning med miljørabatt for elvarebil ved betaling for bompasseringar.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022*, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2022–2023) at for lette el-varebiler er det i bompengefinansierte bypakker med miljødifferensiert takstsystem nå åpnet for at lokale myndigheter kan beslutte fritak for betaling av bompenger, selv om det innføres en takst (betaling) for øvrige lette elbiler. Men hvis det heller er ønskelig med en lavere takst for el-varebiler fremfor fritak, må det etableres en egen takstklasse for disse kjøretøyene innenfor takstgruppe 1, noe departementet ville vurdere i det videre arbeidet. Utenfor byområder vil det være mer utfordrende å innføre en lavere bompengetakst for el-varebil enn for øvrige nullutslippskjøretøy fordi formålet med bompenger på de strekningsvise bompengeprojektene er finansiering, ikke regulering. Departementet ville likevel vurdere nærmere om og ev. hvordan behovet for å kunne skille mellom lette personbiler og lette varebiler kunne ivaretas også utenfor byområdene, særlig i strekningsvise veiprojekter inn mot de store byene. Ved behandlingen av anmodningsvedtakene tok kontroll- og

konstitusjonskomiteen regjeringens oppfølging eller planer om oppfølging til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

Departementet viser til omtalen under anmodningsvedtak nr. 757 av 10. juni 2022 og anser anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Følgje opp skredfaktormodellen og vurdere alle relevante prosjekt på to sikringsnivå

Vedtaket nr. 466, 5. april 2022

«Stortinget ber regjeringa følgje opp arbeidet som vert utført av Statens vegvesen i samband med skredfaktormodellen, og at alle relevante prosjekt vert vurderte basert på to sikringsnivå med tilhøyrande tiltak kostnadsanalyser. Vidare ber Stortinget regjeringa syte for at fylkeskommunane vert godt involverte i arbeidet.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Liv Kari Eskeland, Helge Orten, Olve Grotle og Aleksander Stokkebø om auka fokus på og nye løysingar for rassikring av infrastruktur, jf. Dokument 8:91 S (2021–2022) og Innst. 225 S (2021–2022).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2022–2023) at som ein del av arbeidet med ny Nasjonal transportplan skulle Statens vegvesen, i tett dialog med fylkeskommunane, gå gjennom reknemodellen for skredfaktor med mål om å gjere modellen enklare og betre. Departementet ville følgje opp arbeidet i styringsdialogen med Statens vegvesen og vurderte oppmodningsvedtaket som fulgt opp. Ved behandlinga av Meld. St. 4 (2022–2023) *Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2021–2022*, jf. Innst. 186 S (2022–2023), uttalte kontroll- og konstitusjonskomiteen:

«K o m i t e e n s flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre, viser til at regjeringen ikke har kommet i mål med arbeidet. Flertallet mener derfor det er for tidlig å kvittere ut vedtaket, og at rapporteringen ikke bør avsluttes.»

Som ein del av arbeidet med Nasjonal transportplan 2025–2036 skal Statens vegvesen, i tett dialog med fylkeskommunane, gå gjennom reknemodellen for skredfaktor med mål om å gjere denne enklare og betre. Oversikt over skredutsette punkt på vegnettet går fram av Statens vegvesens

rapport *Rassikring av vegnettet* frå 2019. Grunnlaget for oversiktene ligg i Nasjonal vegdatabank.

Statens vegvesen har utarbeidd forslag til ny reknemodell for skredfaktor som blei sendt på høyring til fylkeskommunane og Nye Veier AS hausten 2022. Fleire av merknadene som kom inn, gjekk på at den nye modellen i for stor grad gav større skredfaktor til breie skred med låg sannsyn enn hyppige, men smalare skred. Det kom òg merknader om at den nye modellen skil for lite mellom skred som opptrer sjeldan og skred som opptrer hyppig. Statens vegvesen leverte 17. august 2023 framlegg til ny reknemodell for skredfaktor til Samferdselsdepartementet.

Departementet vurderer no saka og vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Innovasjonsprogram for skredsikring

Vedtak nr. 467, 5. april 2022

«Stortinget ber regjeringa utarbeide eit innovasjonsprogram for skredsikring. Programmet bør støtte alternative løysingar og nivå innan skredsikring, på både fylkes- og riksvegar, og femne om alt frå enkel skredovervaking til tunge infrastrukturtiltak.»

Dokumentene som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Liv Kari Eskeland, Helge Orten, Olve Grotle og Aleksander Stokkebø om auka fokus på og nye løysingar for rassikring av infrastruktur, jf. Dokument 8:91 S (2021–2022) og Innst. 225 S (2021–2022).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2022–2023) at departementet meiner at den beste innrettinga på eit innovasjonsprogram er gjennom teknologisatsinga i Statens vegvesen som òg omfattar teknologi innan skredsikring, og i delingsfora med fylkeskommunane. Departementet bad likevel Statens vegvesen i supplerande tildelingsbrev nr. 6 av 25. mai 2022 vurdere eit innovasjonsprogram. Ved behandlinga av oppmodingsvedtaka tok kontroll- og konstitusjonskomiteen regjeringa si oppfølging eller planar om oppfølging til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

Statens vegvesen har meldt tilbake at etaten meiner at innovasjonssatsinga allereie er ivaretatt slik samarbeidet fungerer i dag. Vegvesenet arbeider systematisk med innovative løysingar knytt til skredvarsling og skredkontroll saman med dei ulike vegeigarane. Overfor fylkeskommunane og Nye Veier AS har Statens vegvesen ei førande og koordinerande rolle. Dette for å få så like aktive

skredsikringstiltak som mogeleg og for å kunne utveksle erfaring og lære av kvarandre. Bruk av teknologi for alternativ sikring (aktiv skredsikring) framfor større tiltak som tunnelar og skredoverbygg (passiv skredsikring) har auka dei siste åra. Førebyggjande skredkontroll inngår i Statens vegvesens arbeid med teknologiutvikling.

Departementet vurderer at oppmodingsvedtaket er følgt opp.

Insentivordning for førebyggjande skredkontrollanlegg og varslingsystem

Vedtak nr. 469, 5. april 2022

«Stortinget ber regjeringen opprette en insentivordning for utredning, installering og drift av forebyggende skredkontrollanlegg og varslings-systemer.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Liv Kari Eskeland, Helge Orten, Olve Grotle og Aleksander Stokkebø om auka fokus på og nye løysingar for rassikring av infrastruktur, jf. Dokument 8:91 S (2021–2022) og Innst. 225 S (2021–2022).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2022–2023) at teknologisatsingen som Statens vegvesen gjennomfører, vil gi insentiv til å ta i bruk ny teknologi. Etaten har også årlige samlinger med fylkeskommunene og Nye Veier AS om skredsikring og deling av erfaringer samt delingsfora med fylkeskommunene om skreddeksjon og skredkontroll. Departementet ba likevel Statens vegvesen i supplerande tildelingsbrev nr. 6 av 25. mai 2022 vurdere et innovasjonsprogram. Ved behandlinga av anmodningsvedtakene tok kontroll- og konstitusjonskomiteen regjeringens oppfølging eller planer om oppfølging til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

Statens vegvesen har opplyst at det allerede i dag pågår utredning, installering og drift av forebyggjande skredkontrollanlegg og varslings-systemer. Etablering av aktiv skredsikring (gjennom bruk av teknologi) er en god insentivordning, ved at veieierne kan unngå større kostnadskrevende investeringsprosjekter. Statens vegvesen har tett dialog med fylkeskommunenes fagfolk for mest mulig samkjøring og mest mulig ensartet vurdering av skredpunktene. Etaten vurderer at det ikke er hensiktsmessig å etablere noen insentivordning ut over det som eksisterer.

Samferdselsdepartementet er enig med Statens vegvesen i at det ikke er hensiktsmessig å etablere noen insentivordning. Både staten og

fylkeskommunene vil i utgangspunktet prioritere budsjettmidlene som settes av til skredsikring i tråd med den nasjonale gjennomføringsplanen for ras- og skredsikring av alle riks- og fylkesveier med høy og middels skredfaktor.

Det vises også til omtale av anmodningsvedtak nr. 467 og 470 av 5. april 2022.

Samferdselsdepartementet vurderer at dette oppfyller intensjonen i anmodningsvedtaket.

Heilskapelege nasjonale ras- og skredsikringsplanar for riks- og fylkesvegnettet

Vedtak nr. 470, 5. april 2022

«Stortinget ber regjeringa sette fortgang i arbeidet med å få utarbeidd heilskapelege nasjonale ras- og skredsikringsplanar som omfattar alle skredpunkt med høg og middels skredfare, både for riksvegnettet og for fylkesvegnettet. Planane skal vera ferdige før utgangen av 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Liv Kari Eskeland, Helge Orten, Olve Grotle og Aleksander Stokkebo om auka fokus på og nye løysingar for rassikring av infrastruktur, jf. Dokument 8:91 S (2021–2022) og Innst. 225 S (2021–2022).

I Prop. 1 S (2022–2023) for Samferdselsdepartementet opplyste departementet at det i supplerande tildelingsbrev nr. 6 til Statens vegvesen av 25. mai 2022 bad Statens vegvesen starte opp arbeidet med å koordinere samanstillinga av ein gjennomføringsplan for ras- og skredsikring på fylkesveg basert på Statens vegvesens eksisterande planar, og at dette blei gjort i tråd med Stortingets oppmodingsvedtak nr. 466 og 467. Ved behandlinga av oppmodingsvedtaka tok kontroll- og konstitusjonskomiteen regjeringa si oppfølging eller planar om oppfølging til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet har bedt Statens vegvesen levere oppdatert kartlegging til arbeidet med Nasjonal transportplan 2025–2036. Dette blir etter planen levert høsten 2023.

Departementet vil kome tilbake til saken på eigna måte.

Låg- og nullutslippsteknologi i anboda på kortbanenettet

Vedtak nr. 541, 5. mai 2022

«Stortinget ber regjeringa sørge for at det stilles krav i anbudene om bruk av lav- og nullutslipps-

teknologi på kortbanenettet så snart det er teknologisk mulig.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Trond Helleland, Liv Kari Eskeland, Erlend Larsen, Erlend Svoldal Bøe, Bård Ludvig Thorheim og Aleksander Stokkebo om et grønt luftfartsprogram for å legge til rette for utvikling, testing og implementering av null- og lavutslippsteknologi for luftfart i Norge, jf. Dokument 8:107 S (2021–2022) og Innst. 267 S (2021–2022).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2022–2023) at i anskaffelsen for kontrakter med oppstart 1. april 2024 er muligheten for å ta større grep begrenset, men at departementet ville vurdere om det var klima- og miljøhensyn som kunne tas inn. En større innfasing av null- og lavutslippsfly vil trolig først være mulig i anskaffelsene for FOT-ruter i Sør-Norge og Nord-Norge med antatt avtaleoppstart i henholdsvis 2028 og 2029. Videre opplyste departementet at regjeringen ville komme tilbake til problemstillingen om bruk av flyruteanskaffelsene som virkemiddel for innfasing av null- og lavutslippsteknologi, i stortingsmeldingen om en nasjonal luftfartsstrategi. Ved behandling av Meld. St. 4 (2022–2023) *Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingsessjonen 2021–2022*, jf. Innst. 186 S (2022–2023), uttalte kontroll- og konstitusjonskomiteen:

«K o m i t e e n viser til at vedtaket forutsetter at regjeringen skal stille ovennevnte krav så snart det er teknologisk mulig. Ettersom regjeringen skriver at dette per nå ikke er mulig å gjøre, mener k o m i t e e n at vedtaket ikke kan utkvitteres, og at rapporteringen ikke kan opphøre før regjeringen har kommet tilbake til dette når det er teknologisk mulig.»

Regjeringen har i Meld. St. 10 (2022–2023) *Bærekraftig og sikker luftfart — Nasjonal luftfartsstrategi* satt flere mål knyttet til innfasing av null- og lavutslippsløsninger i norsk luftfart, inkl. på rutene omfattet av ordningen med statlig kjøp (FOT-rutene).

Før utlysningen av FOT-anskaffelsene med avtaleoppstart 1. april 2024, og for helikopterruten Værøy–Bodø med avtaleoppstart 1. august 2024, ble det gjennomført en ekstern transportfaglig utredning der klima- og miljø var et sentralt tema. Dette sammen, med regjeringens egne vurderinger, lå til grunn for at det i de nevnte utlysningene for første gang ble tatt inn krav og omtale av

klima/miljø i konkurransegrunnlag og kontrakt, se nærmere omtale av de konkrete tiltakene under anmodningsvedtak nr. 96 av 1. desember 2022. Vurderinger av mulighetene for å innfase null- og lavutslippsløsninger vil også være en viktig del av arbeidet med de fremtidige FOT-anskaffelsene med avtaleoppstart 1. november 2027/2028, men det understrekes at det er betydelig usikkerhet knyttet til tempoet i innfasingen av ny teknologi i større skala.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Foreslå verkemiddel for å redusere utsleppa frå luftfarten

Vedtak nr. 542, 5. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede flere virkemidler for å redusere utslippene fra innenriks og utenriks luftfart og komme tilbake til Stortinget med forslag til virkemidler i forbindelse med luftfartsstrategien.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Trond Helleland, Liv Kari Eskeland, Erlend Larsen, Erlend Svardal Bøe, Bård Ludvig Thorheim og Aleksander Stokkebø om et grønt luftfartsprogram for å legge til rette for utvikling, testing og implementering av null- og lavutslippsteknologi for luftfart i Norge, jf. Dokument 8:107 S (2021–2022) og Innst. 267 S (2021–2022).

I Prop. 1 S (2022–2023) opplyste Samferdselsdepartementet at ulike virkemidler/tiltak for å redusere utslippene fra luftfarten ville bli redegjort for i stortingsmeldingen om en nasjonal luftfartsstrategi.

Regjeringen redegjorde i Meld. St. 10 (2022–2023) *Bærekraftig og sikker luftfart — Nasjonal luftfartsstrategi* for en rekke virkemidler for å redusere utslippene fra innenriks og utenriks luftfart, herunder innfasing av null- og lavutslippsfly i norsk luftfart, omsetningskrav for avansert biodrivstoff, deltakelse i EUs kvotesystem og internasjonalt samarbeid.

Samferdselsdepartementet anser derfor anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Senter for klimanøytral regional luftfart

Vedtak nr. 543, 5. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen støtte etablering av sentrale forsknings- og utviklingsfunksjoner via

et eget senter for klimanøytral regional luftfart i Norge.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket er representantforslag fra stortingsrepresentantene Trond Helleland, Liv Kari Eskeland, Erlend Larsen, Erlend Svardal Bøe, Bård Ludvig Thorheim og Aleksander Stokkebø om et grønt luftfartsprogram for å legge til rette for utvikling, testing og implementering av null- og lavutslippsteknologi for luftfart i Norge, jf. Dokument 8:107 S (2021–2022) og Innst. 267 S (2021–2022).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2022–2023) at vedtaket må ses i sammenheng med øvrige virkemidler/tiltak for å redusere utslippene fra luftfarten jf. vedtak nr. 542 av 5. mai 2022, og at saken ville omtales i stortingsmeldingen om en nasjonal luftfartsstrategi.

Regjeringen uttalte i Meld. St. 10 (2022–2023) *Bærekraftig og sikker luftfart — Nasjonal luftfartsstrategi* at den vil støtte opp om programmet *Grønn luftfart*, iverksatt av Luftfartstilsynet, Avinor, Sintef og Norsk Industri. For å skape tettere kontakt og synliggjøre mulighetene for støtte gjennom det eksisterende virkemiddelapparatet vil Samferdselsdepartementet videre opprette en veiledningsfunksjon i Luftfartstilsynet for næringsaktører i luftfarten.

Departementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Framdriftsplan for å få dieseldrivne jernbanestrekninger over på nullutslippsteknologi

Vedtak nr. 553, 10. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen legge frem en tidfestet fremdriftsplan for å få de gjenværende dieseldrevne jernbanestrekninger over på nullutslippsteknologi.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Liv Kari Eskeland, Trond Helleland, Nikolai Astrup, Helge Orten og Svein Harberg om satsing på hydrogen som energigiberar for tog, jf. Dokument 8:129 S (2021–2022) og Innst. 280 S (2021–2022).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2022–2023) at når konseptvalgutredningen for reduserte utslipp av klimagasser fra jernbanen er ferdig innen midten av september 2023, ville vi ha grunnlag for å kunne utarbeide en plan for jernbanestrekningene. Ved behandlingen av anmodningsvedtakene tok kontroll- og konstitusjons-

komiteen regjeringens oppfølging eller planer om oppfølging til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

Utredningen ble levert i midten av september, og Samferdselsdepartementet vil sette i gang en kvalitetssikring av konseptvalget (KS 1) for reduserte utslipp av klimagasser fra jernbanen (KVU GREEN), jf. omtale av vedtak nr. 709 av 10. juni 2022.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forsøksprosjekt med nullutslippsteknologi på dieselbaserte banestrekninger

Vedtak nr. 709, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvilken av dagens dieselbaserte banestrekninger som er best egnet for et forsøksprosjekt med nullutslippsteknologi og komme tilbake til Stortinget med et slikt forsøksprosjekt.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 36 (2020–2021) *Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser* og Meld. St. 11 (2021–2022) *Tilleggs melding til Meld. St. 36 (2020–2021)*, jf. Innst. 446 S (2021–2022).

I Prop. 1 S (2022–2023) opplyste Samferdselsdepartementet at det ville følge opp anmodningsvedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte. Ved behandlingen av anmodningsvedtakene tok kontroll- og konstitusjonskomiteen regjeringens oppfølging eller planer om oppfølging til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet mottok konseptvalgutredningen for reduserte utslipp av klimagasser fra jernbanen (KVU GREEN) i midten av september 2023. I KVU GREEN vurderes lønnsomhet ved innføring av alternative fremdriftsteknologier som batteri og hydrogen, herunder også hybride alternativer, i kombinasjon med kontaktledningsanlegg. Beslutningsgrunnlaget skal angi hvordan vi best kan redusere utslipp fra fossil dieseldrift. Samferdselsdepartementet vil sette i gang en kvalitetssikring av konseptvalget (KS 1) for KVU GREEN slik at departementet har anbefalingen fra konseptvalgutredningen, kvalitets-sikrers vurderinger av grunnlaget og høringsinnspill før saken behandles. Departementet vil deretter få vurdert hvilken av dagens dieselbaserte banestrekninger som er best egnet for et forsøksprosjekt. Uansett hva den endelige konklusjonen blir, vil det med et normalt anskaffelsesløp sann-

synligvis ikke være mulig å ha slik teknologi fullt implementert før etter 2030.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Obligatorisk takstfritak for biogasskjøretøy på strekninger finansierte av bompenger

Vedtak nr. 757, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen snarest følge opp vedtaket om et obligatorisk takstfritak for biogasskjøretøy på strekninger som er finansiert av bompenger, gjeldende fra 1. januar 2023.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 36 (2020–2021) *Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser* og Meld. St. 11 (2021–2022) *Tilleggs melding til Meld. St. 36 (2020–2021)*, jf. Innst. 446 S (2021–2022).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2022–2023) at det 1. september 2022 ble opprettet en egen takstklasse for alle gassdrevne kjøretøy som kan gi grunnlag for redusert bompengetakst eller fritak for bompenger dersom det foreligger lokalpolitiske vedtak. Ordningen kan først og fremst brukes i byområder der det allerede i dag er mulighet for et takstsystem med tids- og miljødifferensierte takster. Som en del av Oslo-pakke 3 ble det 1. september 2022 innført fritak for tunge gassdrevne kjøretøy i og rundt Oslo. Ved behandlingen av Meld. St. 4 (2022–2023) *Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2021–2022*, jf. Innst. 186 S (2022–2023), uttalte kontroll- og konstitusjonskomiteen:

«K o m i t e e n viser til vedlagt merknad fra en samstemt transport- og kommunikasjonskomite, der de ber regjeringen legge til rette for at biogasskjøretøy kan få takstfritak på strekninger som er finansiert av bompenger.»

Samferdselsdepartementet har gitt Statens vegvesen i oppdrag å legge til rette det tekniske bompengesystemet AutoPASS, slik at den tekniske løsningen som i dag håndterer et miljødifferensiert takstsystem (slik det er innført i enkelte byområder), innføres som et teknisk system for all offentlig bompengeneinnkreving. Departementet har videre gitt Statens vegvesen i oppdrag å opprette en egen underklasse for lette el-varebiler (N1) i takstklassen nullutslipp. Med egen takstklasse for gasskjøretøy (GA) i takstgruppe 2 (tunge kjøretøy), og en egen underklasse for el-varebil (N1) i takstgruppe 1 (lette kjøretøy), åpner

det for at lokale myndigheter, både i og utenfor byområder, kan fastsette fritak for betaling av bompenger eller redusert bomtakst for disse kjøretøyene. I tråd med bompengepolitikken generelt legges det opp til en ordning der bompengetakstene fastsettes med bakgrunn i lokalpolitiske vedtak.

I strekningsvise bompengeprojekter er det finansiering som er hovedformålet med bompengereinkrevningen, ikke regulering av trafikk. Prosjektet er ferdig finansiert ved oppstart av bompengereinkrevningen, og bompengeselskapene har pådratt seg vesentlige låneforpliktelser. Lånene er tatt opp med selvskyldergaranti som i all hovedsak er stilt fra fylkeskommunene. Bompengetakstene er fastsatt for å sikre bompengeselskapenes mulighet til å nedbetale sin gjeld. En stor andel fritak eller passeringer med redusert takst fører til økte grunntakster, noe som kan føre til en avvisning av totaltrafikk og usikkerhet for bompengeselskapenes inntekter. For å ikke påføre eksisterende prosjekter økt risiko, legges det opp til en ordning der det skal være forbeholdt bompengeselskap, garantister og takstmyndighet å beslutte endring i takstene.

På oppdrag fra Klima- og miljødepartementet og Samferdselsdepartementet har Miljødirektoratet og Statens vegvesen vurdert konsekvenser for klimagassutslipp og luftkvalitet ved fritak for bompenger for biogasskjøretøy. I rapporten *Gasslastebiler i bomringene* fremheves elektrifisering som nøkkeltknologi for omstilling av transportsektoren. Dette tilsier en innretning av virkemidler som primært fremmer el-lastebiler og fortrinnsvis fremmer biogasslastebiler der nullutslippsløsninger er lite tilgjengelig eller mindre egnet. Det legges videre til grunn i rapporten at dersom fritak i bomringen for gasskjøretøy fører til større trafikkmengder av tunge kjøretøy fordi transportkostnadene reduseres, kan dette ha en negativ effekt på luftkvaliteten i byområder. Alle kjøretøy bidrar til produksjon og oppvirvling av veistøv, og jo tyngre kjøretøyet er jo mer bidrar det. For å forbedre lokal luftkvalitet slår rapporten fast at virkemidler for å fremme biogasslastebiler primært bør innrettes mot transport utenfor de store byene, og ikke i byområder med høy befolkningstetthet og/eller utfordringer med luftkvalitet. Med en mulighet for redusert bompengetakst både i og utenfor de store byene, legger Samferdselsdepartementet til grunn at resultatene i rapporten kan få betydning i vurderingen av fastsettelse av takst for tunge gasskjøretøy og lette el-varebiler

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Videreføre tilskottsordninga til mindre byområde utan byvekstavtalar

Vedtak nr. 839, 17. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2023 videreføre tilskuddsordningen til mindre byer uten byvekstavtaler slik ordningen er beskrevet i NTP.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 2 (2021–2022) *Revidert nasjonalbudsjett 2022*, jf. Innst. 450 S (2021–2022).

I Prop. 1 S (2022–2023) opplyste Samferdselsdepartementet at i 2022 ville 30 mill. kr bli delt likt mellom Ålesund og Bodø som en engangsutbetaling, og at tilskuddet i 2023 ville videreføres på samme nivå som i 2022 med tildeling til to eller tre byer som en engangsutbetaling. Ved behandlingen av Meld. St. 4 (2022–2023) *Anmodnings- og utredningsvedtak i stortings sesjonen 2021–2022*, jf. Innst. 186 S (2022–2023), uttalte kontroll- og konstitusjonskomiteen:

«K o m i t e e n viser til uttalelsen fra flertallet i transport- og kommunikasjonskomiteen, som legger til grunn at tilskuddsordningen videreføres frem mot neste NTP. Komiteen mener på denne bakgrunn av rapporteringen ikke kan avsluttes.»

Regjeringen foreslår å videreføre ordningen i 2024 på samme nivå som i de to foregående årene. En ev. videreføring ut over 2024 blir vurdert i arbeidet med Nasjonal transportplan 2025–2036.

Anmodningsvedtaket anses med dette som fulgt opp.

Nullutslepp eller biogass i alle nye anbud for ferjer og fossilfritt i nye anbud for hurtigbåtar

Vedtak nr. 842, 17. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig forskriftsfeste krav om nullutslipp eller biogass i alle nye anbud for ferger og krav om fossilfritt i nye anbud for hurtigbåtar, og komme tilbake til Stortinget med forslag i statsbudsjettet for 2023.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 2 (2021–2022) *Revidert nasjonalbudsjett 2022*, jf. Innst. 450 S (2021–2022).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2022–2023) at det, i samarbeid med Klima- og miljødepartementet, og på grunnlag av rapporter

fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, Miljødirektoratet, Sjøfartsdirektoratet og Statens vegvesen med forslag til lav- og nullutslippskrav ved anskaffelse av ferjer og hurtigbåter og mulig hjemmel for slike krav i skipssikkerhetsloven, ville vurdere hvordan et ev. krav burde utformes. Ved behandlingen av anmodningsvedtakene tok kontroll- og konstitusjonskomiteen regjeringens oppfølging eller planer om oppfølging til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet sendte i mai 2023 forslag til nullutslippskrav for ferjer og hurtigbåter på alminnelig høring med høringsfrist 1. oktober 2023. I høringsnotatet foreslås det å fastsette en forskrift om nullutslippskrav til ferjer og hurtigbåter. Det tas sikte på at kravet til ferjene innføres så snart som mulig i 2023, og at kravet til hurtigbåter gjelder fra 1. januar 2025. I forslaget til ny forskrift er det også tatt hensyn til at kravene ikke vil kunne følges i alle tilfeller. Videre er det varslet at regjeringen skal se nærmere på hvordan fylkeskommunene skal kompenseres for dette, i tråd med Hurdalsplattformen.

Departementet anser med dette anmodningsvedtaket som ivaretatt.

15.3 Stortingssesjonen 2020–2021

Stortingsmelding om nasjonal luftfartsstrategi

Vedtak nr. 589, 9. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om en nasjonal luftfartsstrategi, hvor ambisjonene er å trekke linjene for en helhetlig og bærekraftig utvikling i norsk luftfart.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Arne Nævra, Torgeir Knag Fylkesnes og Solfrid Leirbekk om tiltak for å hindre eller begrense etablering i Norge for nye luftfartsselskaper som ikke følger arbeidsrettslig lovgivning, representantforslag fra stortingsrepresentantene Sverre Myrli, Kirsti Leirtrø, Øystein Langholm Hansen, Ingalill Olsen og Jonas Gahr Støre om tiltak for en seriøs og bærekraftig luftfart, representantforslag fra stortingsrepresentantene Trygve Slagsvold Vedum, Marit Arnstad, Geir Pollestad, Siv Mossleth og Bengt Fasteraune om en kriseplan for norsk luftfart ut 2021 og representantforslag fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om å hindre Wizz Air i å fly innenriks i Norge så lenge de aktivt motarbeider fagorganisering og kollektive

forhandlinger og driver med sosial dumping, jf. Dokument 8:50 S (2020–2021), Dokument 8:57 S (2020–2021), Dokument 8:58 S (2020–2021), Dokument 8:83 S (2020–2021) og Innst. 194 S (2020–2021).

I Prop. 1 S (2022–2023) opplyste Samferdselsdepartementet at regjeringen ville legge frem stortingsmeldingen om strategi for norsk luftfart i stortingsesjonen 2022–2023.

Meld. St. 10 (2022–2023) *Bærekraftig og sikker luftfart – Nasjonal luftfartsstrategi* ble lagt frem i januar 2023.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Forskriftsendring knytt til endring av tillate totalvekt på 7 500 kg eller meir

Vedtak nr. 800, 13. april 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for en forskriftsendring knyttet til endring av tillatt totalvekt for kjøretøy på 7 500 kg eller mer.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Morten Stordalen, Tor André Johnsen, Hans Andreas Limi, Terje Halleland og Gisle Meininger Saudland om noen kjøretøytekniske forenklinger, jf. Dokument 8:106 S (2020–2021) og Innst. 311 S (2020–2021).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2022–2023) at det avventet Statens vegvesens utredning og forslag til forskriftsendringer som skulle komme i løpet av høsten 2022. Ved behandlingen av anmodningsvedtakene tok kontroll- og konstitusjonskomiteen regjeringens oppfølging eller planer om oppfølging til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet tar sikte på at et forskriftsforslag kan sendes på offentlig høring i løpet av 2023 og vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Medisinsk grunna dispensasjon etter førarkortregelverket for svaksynte

Vedtak nr. 960, 20. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen fremme sak om å myke opp adgangen til medisinsk begrunnet dispensasjon etter førerkortregelverket, slik at personer med nedsatt syn kan få førerrett i tråd med praksis som gjaldt frem til 2019.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud og Tor André Johnsen om medisinsk begrunnet dispensasjon for svaksynte, jf. Dokument 8:179 (2020–2021) og Innst. 432 S (2020–2021).

I Prop. 1 S (2022–2023) opplyste Samferdselsdepartementet at Helsedirektoratet og Statens vegvesens utredning for hvordan vedtaket skal følges opp, forelå i mai 2022, og at departementet vurderte hvordan saken skulle følges opp. Ved behandlingen av anmodningsvedtakene tok kontroll- og konstitusjonskomiteen regjeringens oppfølging eller planer om oppfølging til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

Statens vegvesen og Helsedirektoratet («etatene») tilrår i rapporten som ble lagt frem i mai 2022, ikke å utvide reglene for medisinsk dispensasjon for tunge klasser (buss, lastebil). De viser til at gjeldende norske regler er i tråd med de felleseuropeiske minstekravene etter førerkortdirektivet (2006/126/EC). Etter etatenes syn er det ikke rettslig handlingsrom innenfor Norges forpliktelser etter EØS-avtalen til å myke opp dispensasjonsadgangen for helsekravene til syn for førerkort i tunge klasser ved å gjeninnføre den tidligere dispensasjonsadgangen som ble faset ut i 2019.

Etatene har også vurdert en mulig utvidet dispensasjonsmulighet for helsekravene til syn for kjøreseddel for drosje, som vi har nasjonalt handlingsrom til å endre. De tilrår ikke utvidet dispensasjonsmulighet særlig av hensyn til passasjerens sikkerhet og den høyere risikoen som er forbundet med økt kjøremengde og varierende kjøreforhold.

Samferdselsdepartementet deler etatenes vurderinger om at det ikke er rettslig handlingsrom etter EØS-avtalen til å gjeninnføre en dispensasjonsadgang for helsekravene til førerkort.

Departementet deler også etatenes vurdering om at dagens regler der helsekravene for kjøreseddel for drosje er de samme som for førerkort for buss er godt begrunnet og bør videreføres. Samferdselsdepartementet ser imidlertid at det kan være grunn til å vurdere nærmere å innføre en utvidet dispensasjonsadgang for særegne tilfelle, en sikkerhetsventil med høy terskel og basert på individuell medisinsk vurdering. Departementet vil i samråd med Helse- og omsorgsdepartementet vurdere hvordan dette kan følges opp videre.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Mobil- og internettdekning i alle nye riksvegprosjekt
Vedtak nr. 1065, 1. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen innføre krav om full mobil- og internettdekning i alle nye riksveiprosjekter.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er Meld. St. 28 (2020–2021) *Vår felles digitale grunnmur – Mobil-, bredbånds- og internetttjenester*, representantforslag fra stortingsrepresentantene Siv Mossleth, Bengt Fasteraune, Heidi Greni, Åslaug Sem-Jacobsen og Liv Signe Navarsete om en kraftig utbygging av mobildekning i hele landet og representantforslag fra stortingsrepresentantene Helge André Njåstad, Per-Willy Amundsen, Hanne Dyveke Søttar, Tor André Johnsen, Bengt Rune Strifelt, Terje Halleland, Bård Hoksrud, Morten Ørsal Johansen, Kjell-Børge Freiberg og Gisle Meininger Saudland om full internettdekning i hele landet i løpet av 2025, jf. Dokument 8:129 S (2020–2021), Dokument 8:151 S (2020–2021) og Innst. 511 S (2020–2021).

Som opplyst i Samferdselsdepartementets Prop. 1 S (2022–2023), var Kommunal- og distriktsdepartementet og Samferdselsdepartementet fortsatt i dialog for å vurdere hvordan anmodningsvedtaket kunne følges opp. Ved behandlingen av anmodningsvedtakene tok kontroll- og konstitusjonskomiteen regjeringens oppfølging eller planer om oppfølging til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet har i samråd med Kommunal- og distriktsdepartementet tolket anmodningsvedtaket slik at Stortingets intensjon er at det må stilles krav om at det er tilstrekkelig god mobildekning langs den aktuelle strekningen som omfattes av ordlyden «nye riksveiprosjekter». Dette innebærer at den som har ansvar for prosjektgjennomføringen, må påse at det faktisk er én (eller flere) mobilnetteiere som etablerer dekning på strekningen dersom dekningen ikke allerede er tilstrekkelig.

Det legges til grunn at full mobil- og internettdekning innebærer normal signaltilgang til mobilnett, der de vanlige mobiltjenestene inklusive mobilt bredbånd, er tilgjengelige.

Det er ikke et skarpt skille mellom hva som er «nye riksveiprosjekter» og oppgradering, forbedring eller omlegging av eksisterende veier. Samferdselsdepartementet legger derfor til grunn at «nye riksveiprosjekter» må vurderes av Statens vegvesen og Nye Veier AS ut fra omfanget av det

enkelte veiprojektet. Departementet vil likevel presisere at ordlyden omfatter alle planlagte riksveiprojekter, herunder europaveiprojekter.

Departementet vurderer at anmodningsvedtaket gjør det nødvendig med økt tilrettelegging fra Statens vegvesens og Nye Veiers side for at mobilnetteeierne skal kunne foreta en utbygging i nye riksveiprojekter der veier legges i traseer uten tilfredsstillende dekning. Det påpekes at verken Statens vegvesen eller Nye Veier skal innta noen rolle som mobiloperatør, men at det er de kommersielle mobiloperatørene som skal bygge og drifte mobil- og internettdekning. Departementet anser at etaten og selskapet skal øke sin tilrettelegging ved å informere om planlagte prosjekter og ev. leie ut infrastruktur til mobiloperatørene. Mobiloperatørene på sin side skal betale anleggsbidrag og leie av plass i infrastruktur og bekoste ev. ekstra infrastruktur slik det allerede gjøres i dag.

Som ledd i økt tilrettelegging vil Samferdselsdepartementet gi Statens vegvesen og Nye Veier i oppdrag å:

- varsle mobiloperatørene tidlig i planleggingen av nye veiprojekter og utbedringsprosjekter der det må fremlegges infrastruktur til eget utstyr, og hvor deler av dette kan leies ut for å bygge mobildekning.
- endre avtalen(ene) med mobiloperatørene slik at det kan leies plass i Statens vegvesens/Nye Veiers tekniske anlegg eller eiendommer hvor det er tilgang eller lett kan fremføres strømtilførsel.

I tillegg vil departementet gi Statens vegvesen i oppdrag å gjøre krav som går frem av *Vegnormal N500 Vegtunneler* pkt. 5.3.11-7 gjeldende for alle relevante veielementer, herunder vei i dagen, bruer, ferjekaier, rasteplasser mv. Kravet i N500 pkt. 5.3.11 -7 lyder: «Tunnelforvalter/vegeier skal legge til rette for utbygging av infrastruktur for mobiltelefoni. Nettoperatør skal få tilgang til nødvendige tegninger for å planlegge utstyrs plass og øvrig infrastruktur. Nettoperatørens byggeplaner skal godkjennes av tunneleier før iverksetting.»

Samferdselsdepartementet vil i etats- og eierstyringen gi Statens vegvesen og Nye Veier i oppdrag om å følge opp de ovennevnte punktene. Statens vegvesen vil samtidig bli bedt om å endre veinormalene slik at dagens tilrettelegging for mobildekning i tunnel skal gjøres gjeldende for alle nye riksveiprojekter.

Departementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Permanent løysing for småflyaktiviteten i Oslo-området

Vedtak nr. 1098, 2. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak for Stortinget med en plan for en permanent løsning for småflyaktiviteten i Oslo-området. Inntil en slik plan foreligger og er realisert, må regjeringen medvirke til at dagens småflyaktivitet kan fortsette ved Kjeller flyplass.»

Dokumentet som ligger til grunn for vedtaket er representantforslag fra stortingsrepresentantene Sigbjørn Gjelsvik, Bengt Fasteraune og Ole André Myhrvold om en permanent løsning for småflyaktiviteten i Oslo-området og luftfartøyvernsenter på Kjeller, jf. Dokument 8:241 S (2020–2021), Innst. 543 S (2020–2021).

I Prop. 1 S (2022–2023) opplyste Samferdselsdepartementet at det tok sikte på en avklaring i rimelig tid før Kjeller etter planen skal stenge, og at departementet avventet kommunens og Riksantikvarens vedtak om henholdsvis etterbruk og vern av flyplassområdet på Kjeller. Ved behandlingen av anmodningsvedtakene tok kontroll- og konstitusjonskomiteen regjeringens oppfølging eller planer om oppfølging til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

Våren 2023 besluttet kommunestyret i Lillestrøm å be kommuneadministrasjonen om ytterligere utredning av beslutningsgrunnlaget i saken, herunder økonomi og sikkerhetskrav knyttet til en kombinasjonsløsning med fremtidig byutvikling og levende luftfartøyvernsenter.

Departementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Evaluere lov om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn

Vedtak nr. 1210, 10. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen legge opp til å evaluere lov om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn når det er høstet erfaringer med praksis.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Karin Andersen, Olemic Thommesen, Stein Erik Lauvås, Heidi Greni og Torhild Bransdal om å gi kommunene klar lovhjemmel for å kunne regulere utleie og bruk av el-sparkesykler og små

el-kjøretøy, jf. Dokument 8:293 L (2020–2021) og Innst. 643 L (2020–2021).

I Prop. 1 S (2021–2022) opplyste Samferdselsdepartementet at det hadde gitt Transportøkonomisk institutt et oppdrag for å få nærmere kunnskap om hvordan loven så langt har virket. Ved behandlingen av anmodningsvedtakene tok kontroll- og konstitusjonskomiteen regjeringens oppfølging eller planer om oppfølging til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

Transportøkonomisk institutt leverte våren 2023 utredningen *Erfaringer med lov om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn* til Samferdselsdepartementet. Hovedkonklusjonen i utredningen er at loven synes å ha bidratt til å oppnå formålet, særlig om fremkommelige og trygge offentlige rom. Kommunene har fått et godt og effektivt virkemiddel for å ta kontrollen over utleiemarkedet for el-sparkeykkel. Lov om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn vurderes som hensiktsmessig, men det anbefales at enkelte av bestemmelsene forbedres eller avklares. Rapporten fremhever at det bør åpnes for gategrunnleie, og at kommunene har behov for veiledning. Samferdselsdepartementet vurderer videre justeringer av loven på bakgrunn av evalueringen.

Anmodningsvedtaket anses med dette som fulgt opp.

Innarbeide universell utforming av samferdselssektoren som eit overordna mål i all transportplanlegging

Vedtak nr. 1233, 15. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen gjøre nødvendige endringer for å sikre at universell utforming av samferdselssektoren innarbeides som et overordnet mål i all transportplanlegging for å oppnå at Norge blir universelt utformet innen 2035.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 20 (2020–2021) *Nasjonal transportplan 2022–2033*, jf. Innst. 653 S (2020–2021).

I Prop. 1 S (2022–2023) opplyste Samferdselsdepartementet at det mottok en utredning fra Transportøkonomisk institutt om kunnskapsgrunnlaget og arbeidet med universell utforming av transportsystemet våren 2022, og at departementet ville følge opp utredningen i samarbeid med transportvirksomhetene. Ved behandlingen av anmodningsvedtakene tok kontroll- og konstitusjonskomiteen regjeringens oppfølging eller

planer om oppfølging til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

Sammen med innspill fra transportvirksomhetene vil rapporten være grunnlag departementets arbeid med meldingen om Nasjonal transportplan 2025–2036.

Informasjonsskilt langs vegane

Vedtak nr. 1242, 15. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen endre dagens skiltregelverk slik at det blir enklere for aktører langs vegen å informere trafikantene om virksomhetene og hvor de er lokalisert. Stortinget ber regjeringen starte arbeidet med revidering av de nødvendige håndbøker og eventuelle forslag til endringer i vegtrafikkloven slik disse kan gjennomføres så raskt som mulig.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Tor André Johnsen, Bård Hoksrud, Erlend Wiborg, Åshild Bruun-Gundersen og Helge André Njåstad om å gjøre det enklere å montere informasjonsskilt langs norske veier, jf. Dokument 8:253 S (2020–2021) og Innst. 636 S (2020–2021).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2022–2023) at Statens vegvesen hadde gjennomført høring av forslag til endringer i skiltnormalen og ville bl.a. basert på dette utarbeide et endelig endringsforslag som ville bli forelagt Samferdselsdepartementet. Ved behandlingen av anmodningsvedtakene tok kontroll- og konstitusjonskomiteen regjeringens oppfølging eller planer om oppfølging til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

Ettersom det kom inn meget få (13) og sprikende svar på opprinnelig høring, fant Statens vegvesen det nødvendig å be høringsinstansene på nytt om deres synspunkter på forslaget. Særlig problematisk var at bare én kommune og fem fylkeskommuner hadde svart, dette til tross for at ett av forslagene bl.a. gikk ut på å tildele disse organene en ny rolle. Det kom inn da noen flere svar (8), herunder fra seks kommuner og én fylkeskommune.

Basert på forslaget og høringsinnspillene, vil Statens vegvesen endre skiltnormalen slik at det blir mulig å bruke serviceskilt til å vise til flere ulike servicetilbud fra motorvei enn det gjeldende skiltnormal åpner for. Innenfor rammene for maksimal informasjonsmengde, vil det åpnes for å skilte bl.a. med skiltene 609 *Hurtiglading av motorvogn*, 610 *Drivstoff*, 614 *Enklere servering*, 616 *Spisested*, 626 *Overnattingssted*, 618 *Camping*

plass, 622 Campinghytter, 621 Bobilplass og 625 Rom og frokost.

I høringen ble det foreslått en prioritert rekkefølge på nevnte servicesymboler. Om det er hensiktsmessig å angi en prioriteringsrekkefølge, og hvordan denne ev. skal være, vil Statens vegvesen vurdere i det videre arbeidet med revisjon av skiltnormalen.

Statens vegvesen vil videre åpne for at det kan settes opp ett ekstra skilt 731 *Samleskilt for vegvisning* i hvert kryss for annen virksomhetsvisning fra motorvei og motortrafikkvei. Ut fra de motatte tilbakemeldingene er Statens vegvesen kommet til at det ikke er hensiktsmessig å gi kommuner eller kommuner og fylkeskommuner i fellesskap en ny rolle i forbindelse med prioriteringen av hva som skal stå på det ekstra samleskiltet. Etter Statens vegvesens syn bør det heller vurderes innarbeidet et krav i skiltnormalen om at Statens vegvesen skal involvere berørte kommuner og fylkeskommuner samt lokale turistorganisasjoner, næringslivsorganisasjoner og forvaltningsmyndigheten for naturvernområder der slike samleskilt vurderes satt opp.

Ovennevnte innebærer at det må gjøres endringer i både ordlyd og figurer i flere deler av skiltnormalen. Statens vegvesen arbeider med revisjon og digitalisering av denne normalen og vil i den forbindelse se nærmere på hvordan ordlyd og figurer må endres og innarbeides i nye digitale versjoner av skiltnormalen.

Samferdselsdepartementet mener at de endringene i skiltnormalen som foreslås, vil bidra til at relevante aktører langs norske veier enklere vil kunne informere om sin virksomhet og hvor de er lokalisert. Departementet har heller ikke merknader til Statens vegvesens forslag til rollefordeling ved vurderingen av hva som skal stå på det ekstra samleskiltet for veivisning, som det nå åpnes for å kunne sette opp.

Disse endringene kan gjennomføres uten at det er nødvendig å endre vegtrafikkloven.

Anmodningsvedtaket anses med dette som fulgt opp.

15.4 Stortingssesjonen 2019–2020

Digitalt transportregister for all internasjonal godstrafikk, kombinerte transportar og kabotasjeturar i Noreg

Vedtak nr. 435, 31. mars 2020

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om et digitalt transportregister for all inter-

nasjonal godstrafikk, kombinerte transportar og kabotasjeturar i Norge.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Prop. 11 LS (2019–2020) *Endringer i vegfraktloven mv. (elektroniske fraktbrev) og samtykke til ratifikasjon av tilleggsprotokoll 20. februar 2008 om elektroniske fraktbrev (eCMR) til Genève-konvensjonen 19. mai 1956 om fraktavtaler ved internasjonal godsbefordring på veg (CMR)*, jf. Innst. 214 S (2019–2020).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2022–2023) at Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Samferdselsdepartementet fortsatt vurderte oppfølgingen av vedtaket. Ved behandlingen av anmodningsvedtakene tok kontroll- og konstitusjonskomiteen regjeringens oppfølging eller planer om oppfølging til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

I handlingsplanen mot sosial dumping i transportsektoren varslet regjeringen at et digitalt transportregister vil bli etablert gjennom tilslutning til EUs registreringsordning for internasjonale gods- og persontransportoppdrag som innebærer utsending av sjåfører. Registreringsordningen har sitt grunnlag i direktiv (EU) 2020/1057 om særregler for utsending av sjåfører og håndheving av kjøre- og hviletidsregler og arbeidstidsregler for sjåfører. Bestemmelser som gjennomfører direktivets regler om utsending i norsk rett, herunder nødvendige bestemmelser om krav til registrering, har vært på alminnelig høring og er fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet i forskrift 30. juni 2023 nr. 1178 om endring i forskrift om utsendte arbeidstakere. Kravet om registrering vil gjelde for kabotasjetransport (transport utført av utenlandsk transportvirksomhet der lasting og lossing av gods skjer i Norge) og tredjelandstransport (transport mellom Norge og et annet land der ingen av landene er transportvirksomhetens etableringsland), herunder når slike transportar inngår som del av kombinerte transportar. Bestemmelsene om plikt til registrering trer i kraft så snart Norge er innlemmet i EUs register.

Anmodningsvedtaket anses med dette som fulgt opp.

15.5 Stortingssesjonen 2018–2019

Administrative sanksjonar ved brot på kabotasjeregulverket

Vedtak nr. 345, 18. desember 2018

«Stortinget ber regjeringen vurdere om det er mer hensiktsmessig å benytte administrative

sanksjoner i form av forenklet forelegg for å sikre en mer effektiv oppfølging av brudd på kabotasjeregulverket, herunder nivået på foreleggene og muligheten til å kreve det inn på stedet.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket er representantforslag fra stortingsrepresentantene Arne Nævra, Kari Elisabeth Kaski, Karin Andersen, Freddy André Øvstegård og Lars Haltbrekken om en bærekraftig godsnæring og mer gods på bane, jf. Dokument 8:22 S (2018–2019) og Innst. 66 S (2018–2019).

I Prop. 1 S (2022–2023) opplyste Samferdselsdepartementet at det jobbet med å ferdigstille en proposisjon med forslag til endringer i yrkestransportloven. Ved behandlingen av anmodningsvedtakene tok kontroll- og konstitusjonskomiteen regjeringens oppfølging eller planer om opp-

følgning til etterretning, jf. Innst. 186 S (2022–2023).

Prop. 43 L (2022–2023) *Endringer i yrkestransportlova (fagkompetansekrav for drosjeløyvehavere og overtredelsesgebyr)* ble fremmet 17. februar 2023. Den inneholdt forslag til lovendringer for å innføre overtredelsesgebyr for flere brudd på yrkestransportregelverket, bl.a. kabotasjereglene. Overtredelsesgebyr er en form for administrativ sanksjon, jf. forvaltningsloven §§ 43 og 44. Forslag til forskriftsendringene som følger opp lovendringene har vært på høring. Avhengig av enkelte avklaringer i lys av høringen, tar Samferdselsdepartementet sikte på å vedta forskriftsendringene høsten 2023, for mulig ikrafttredelse 1. januar 2024.

Departementet anser med dette anmodningsvedtaket som ivaretatt.

16 Utenriksdepartementet

Nedenfor gis en oversikt over oppfølging av anmodningsvedtak under Utenriksdepartementet. Oversikten inkluderer alle vedtak fra stortingssesjonen 2022–2023, samt de vedtakene fra tidligere stortingssesjoner som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 186 S (2022–2023) mente

ikke var kvittert ut. I tabellen nedenfor angis det også hvorvidt departementet planlegger at rapporteringen knyttet til anmodningsvedtaket nå avsluttes eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Tabell 16.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2022–2023	468	Norges rolle i det internasjonale arbeidet for å identifisere, etterforske og straffeforfølge krigsforbrytelser i Ukraina	Ja
2022–2023	539	Eksportkontroll og kunnskapsoverføring	Nei

16.1 Stortingssesjonen 2022–2023

Norges rolle i det internasjonale arbeidet for å identifisere, etterforske og straffeforfølge krigsforbrytelser i Ukraina

Vedtaks nr. 468, 19. januar 2023

«Stortinget ber regjeringen ta en ledende rolle i det internasjonale arbeidet for å identifisere, etterforske og straffeforfølge krigsforbrytelser i Ukraina, for eksempel gjennom økte bevilgninger til Den internasjonale straffedomstolen, Den internasjonale domstolen og Den internasjonale kommisjonen for savnede personer samt til frivillige organisasjoner som bidrar til dokumentasjon av krigsforbrytelser.»

Vedtaket ble fattet i forbindelse med Stortingets behandling av et representantforslag om en langsiktig og forpliktende plan for støtte til Ukraina, jf. Dokument 8:20 S (2022–2023) og Innst. 134 S (2022–2023). Regjeringen har innenfor Nansenprogrammet for Ukraina (kap. 159, post 73) satt av midler til å støtte organisasjoner som arbeider for å identifisere, dokumentere, etterforske og straffeforfølge mulige krigsforbrytelser.

Norge intervensjoner i saken Ukraina har anlagt mot Russland for Den internasjonale domstolen om folkemordkonvensjonen som påstått grunnlag for Russlands angrep på Ukraina. Norge intervensjoner også i saken Ukraina har anlagt mot Russland for Den europeiske menneskerettighetsdomstolen, som gjelder Russlands militære operasjoner i Ukraina siden 24. februar 2022. Videre ble Norge i januar 2023 medlem av kjernegruppen av land som er for rettsforfølgelse av de ansvarlige for Russlands aggresjon.

I mars 2022 henviste Norge, sammen med et 40-talls andre land, situasjonen i Ukraina til Den internasjonale straffedomstols (ICCs) hovedanklager. Dette gjorde at ICC raskt kunne sette i gang etterforskning av krigsforbrytelser og mulige forbrytelser mot menneskeheten begått i forbindelse med krigen i Ukraina. Ingen har immunitet overfor ICC. Det betyr at i prinsippet kan denne etterforskningen lede til straffeforfølgning av det russiske lederskapet etter Roma-vedtektenes bestemmelser om kommandoansvar. 17. mars utstedte ICC også arrestordre mot president Vladimir Putin og «barneombud» Maria Lvova-Belova for bortføring av barn (en krigsforbrytelse). Norge støtter ICCs arbeid, blant annet gjennom sekonderinger av to etterforskere fra Kripos.

30. mars 2023 utløste 45 medlemsstater i Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE), etter konsultasjoner med Ukraina, OSSEs Moskva-mekanisme på tema tvungen fordrivelse eller deportasjon av barn fra krigsteatret i Ukraina til ukrainsk territorium midlertidig okkupert av Russland eller til Den russiske føderasjon. Cecilie Hellestveit ble valgt av Ukraina og de øvrige statene som en av mekanismens tre internasjonale eksperter, sammen med professor Veronika Bilková og Elina Steinerte. Ekspertgruppen avleverte og presenterte rapporten for OSSEs permanente råd i Wien 4. mai 2023.

Norge støtter dokumentasjon og opplæring av ukrainske påtalemyndigheter og politi gjennom norske organisasjoner med særlig kompetanse på feltet. Norge vil støtte Europarådets nye handlingsplan for rettsstat, demokrati og menneskerettigheter. Støtte til FNs overvåking av menneskerettighetene (UN Human Rights Monitoring Mission) blir videreført. Støtte til EUs innsats for å bistå ukrainsk politi og påtalemyndighet (EU Advisory Mission) vurderes også. Utenriksdepartementet vil arbeide videre med støtte til ansvarliggjøring innenfor Nansen-programmet. Departementet anser med dette at vedtaket er fulgt opp.

Eksportkontroll og kunnskapsoverføring

Vedtak nr. 539, 23. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen snarest gjennomføre nødvendige endringer i eksportkontrollforskriften, slik at man får mer målrettet kontroll av kunnskap med militære anvendelser som overføres til utenlandske borgere og virksomheter.»

Vedtaket ble fattet i forbindelse med Stortingets behandling av et representantforslag om styrking av rikets sikkerhet og kontraetterretning, jf. Dokument 8:51 S (2022–2023) og Innst. 231 S (2022–2023). Utenriksdepartementet sendte forslag til endringer i eksportkontrollforskriften på høring våren 2022 og mottok mange substansielle innspill i høringsrunden. Høringen viser at det er behov for ytterligere vurderinger i samråd med utdannings- og forskningsinstitusjoner som berøres. I lys av høringssvarene vurderer departementet hvordan forskriftsendringen på best mulig måte kan gjennomføres. Dette arbeidet pågår. Departementet vil komme tilbake til Stortinget om saken på egnet måte. Inntil videre fortsetter departementet å saksbehandle iht. gjeldende regelverk samt veilede bedrifter og akademiske institusjoner. I juni 2023 besluttet regjeringen å opprette en etat for eksportkontroll og sanksjoner underlagt Utenriksdepartementet. Etaten skal opprettes så snart som mulig. Etableringen av etaten vil sikre styrket kapasitet til saksbehandling og veiledning av kunnskapssektoren som berøres av eksportkontrollregelverket.

Statsministerens kontor

t i l r å r :

Tilråding fra Statsministerens kontor 29. september 2023 om anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2022–2023 blir sendt Stortinget.

Bestilling av publikasjoner

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

publikasjoner.dep.no

Telefon: 22 24 00 00

Publikasjonene er også tilgjengelige på

www.regjeringen.no

Trykk: Departementenes sikkerhets- og

serviceorganisasjon – 10/2023

